سُورَةُ البَقَرَةِ

ស្វូរ៉ះតុ ២
អាល់-ប្រាក្ខ៉ះតុ

ភាគទី ១ - អាយ៉ាស់ ១ ដល់អាយ៉ាស់ ៦១

سُورَةُ البَقَرَةِ

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ ២ អាល់-បាក្ឃ៉ោះតុ៌

អាល់-បាក្ឃ៉ោះតុ៌ ប្រែថា "គោមេ" ។ មាន ២៨៦ អាយ៉ាស៊ុ ។

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ទី ៨៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីបានដាក់ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះចុះមកនៅឯម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

1/0. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ عَمْرِو بْنِ جُمَيْعٍ، رَفَعَهُ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ قَرَأَ أَرْبَعَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ الْبَقَرَةِ، وَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ، وَ آيَتَيْنِ بَعْدَهَا، وَ ثَلاَثَ آيَاتٍ مِنْ آخِرِهَا، لَمْ يَرَ فِي نَفْسِهِ وَ أَهْلِهِ وَ مَالِهِ شَيْئاً يَكْرَهُهُ، وَ لَمْ يَقْرَبْهُ الشَّيْطَانُ، وَ لَمْ يَنْسَ الْقُرْآنَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٢١ الحديث: ٩٩/ ٣٠٩، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٢٥ الحديث : ٣)**

0/១. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ស៊ី បានថ្លែងតមកពី អ៊ុំរ៉ូ ប៊ិន យ្ហ្ស៊ីម៉ម៉ូ ដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ូលីសម្ចាស់ ដែលមានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចន:ថា: "អ្នកណាសូត្របួនអាយ៉ាស៊ុដើមស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌អាល់-បាក្ឃ៉ោះតុ៌, អាយ៉ាតុ៌ អាល់-គ្រ១ស៊ីនិងពីរអាយ៉ាស៊ុបន្ទាប់អាយ៉ាស៊ុនេះ (គឺអាយ៉ាស៊ុ ២៥៥ ២៥៦ និង ២៥៧), បើអាយ៉ាស៊ុចុងបញ្ចប់ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ គេនឹងការពារអ្នកនោះ គ្រួសារអ្នកនោះនិងទ្រព្យអ្នកនោះ ស្ម៊ែតុនមិនមកជិតអ្នកនោះទេ អ្នកនោះនឹងមិនភ្លេចគ្ពីរអានទេ ។" (تفسير العيّاشي 1: 25/ 3)

***

2/0. ابْنُ بَابَوَيْهِ وَ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْبَقَرَةِ وَ آلَ عِمْرَانَ جَاءَتَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُظِلاَّنِهِ عَلَى رَأْسِهِ، مِثْلَ الْغَمَامَتَيْنِ، أَوْ مِثْلَ الْعَبَاءَتَيْنِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ /١٥٨٦، ثواب الأعمال – ج١ ص١٠٤، تفسير العيّاشي – ج١ ص٢٥ ح٢ و ص١٦١ ح٥٣٥)**

0/២. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ស៊ និង អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ស៊ី បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ បាសេ្ស៊រ តមកពី អាប៊ូ អ្ចាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីដែលមានវចន:ថា: «អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ អាល់-បាក្ឃ៉ោះតុ៌ និង ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ អាលី-អ៊ីមរ៉ន ថ្ងៃជំនុំជម្រះស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ទាំងពីរនេះនឹងមកបាំងជាម្លប់ឲ្យអ្នកនោះ ដូចពពកពីរដុំ ឬដូចផ្ទាយពីរ ។» (ثواب الأعمال: 104)3:0/1

***

3/0. تَعَلَّمُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ، وَ آلِ عِمْرَانَ، فَإِنَّ أَخْذَهُمَا بَرَكَةٌ، وَ تَرْكَهُمَا حَسْرَةٌ، وَ لاَ يَسْتَطِيعُهُمَا الْبَطَلَةُ – يَعْنِي السَّحَرَةَ – وَ إِنَّهُمَا لَيَجِيئَانِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ أَوْ غُمَّابَتَانِ أَوْ فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافَّ، يُحَاجَّانِ عَنْ صَاحِبِهِمَا، وَ يُحَاجُّهُمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ رَبُّ الْعِزَّةِ يَقُولاَنِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ إِنَّ عَبْدَكَ هَذَا قَرَأَنَا، وَ أَظْمَأْنَا نَهَارَهُ، وَ أَسْهَرْنَا لَيْلَهُ، وَ أَنْصَبْنَا بَدَنَهُ. يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: يَا أَيُّهَا الْقُرْآنُ فَكَيْفَ كَانَ تَسْلِيمُهُ لِمَا أَنْزَلْتُهُ فِيكَ مِنْ تَفْضِيلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَخِي مُحَمَّدٍ رَسُولِ؟ اللَّهِ يَقُولاَنِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ وَ إِلَهَ الْآلِهَةِ، وَالاَهُ، وَ وَالَى أَوْلِيَاءَهُ، وَ عَادَى أَعْدَاءَهُ، إِذَا قَدَرَ جَهَرَ، وَ إِذَا عَجَزَ اتَّقَى وَ أَسَرَّ.

០/៣. ចូរសិក្សាស៊ូរ៉ោះត៍អាល់-បាក៏រ៉ោះត៍និងស៊ូរ៉ោះត៍អាលី អ៊ីមរ៉ានដើម្បីបាននូវពរជ័យពីស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរនេះ ចោលស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរនេះនឹងទៅជាការស្ដាយក្រោយ ។ វិរុទ្ធភាពមិនមានអំណាចលើស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរនេះទេ ពោលគឺមន្តអាគម ។ ស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរនេះនឹងមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដូចពពកឬសំពត់ទទូរពីរឬសត្វស្លាបដាច់ពីគ្នាជាជួរ តវ៉ាចំពោះម្ចាស់عزوجلពិភពទាំងពួង ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ឲ្យបណ្ដាអ្នកដែលបានសូត្រវាថា៖ "ម្ចាស់عزوجلអើយ ! បាវព្រះអង្គعزوجلបានសូត្រអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ គេស្រេកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពេលថ្ងៃ គេតមដំណេកពេលយប់ជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ គេទុកដាក់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងខ្លួនគេ ។" អល់ឡោះហ៊្ទتعالىនឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "គួរអានអើយ ! តើពួកគេព្រមចុះចូលចំពោះគុណសម្បត្តិរបស់អាុលីصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត៏លិបرضي الله عنهទេ ប្អូនصلوات الله عليه والسلامរបស់មូហាំម៉ាដ់صلى الله عليه وآله وسلم រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្ទصلى الله عليه وآله وسلمដែលអញعزوجلបានដាក់ទៅខាងក្នុងអ្នកទាំងពីរ ?" ស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរនឹងតបថា៖ "ម្ចាស់عزوجلពិភពទាំងពួងអើយ ! ពួកគេស្រឡាញ់អាុលីصلوات الله عليه والسلامនិងបណ្ដាមិត្តរបស់អាុលីصلوات الله عليه والسلام ពួកគេជាសត្រូវរបស់បណ្ដាសត្រូវរបស់អាុលីصلوات الله عليه والسلام ។ ពេលពួកគេអាចធ្វើបាន ពួកគេប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះ ពេលពួកគេមិនអាចធ្វើបានទេ ពួកគេបិទបាំង ទុករឿងនេះជាសម្ងាត់ ។

يَقُولُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَقَدْ عَمِلَ إِذاً بِكُمَا كَمَا أَمَرْتُهُ، وَ عَظَّمَ مِنْ حَقِّكُمَا مَا عَظَّمْتُهُ. يَا عَلِيُّ أَ مَا تَسْمَعُ شَهَادَةَ اَلْقُرْآنِ لِوَلِيِّكَ هَذَا؟ [فَ] يَقُولُ عَلِيٌّ: بَلَى يَا رَبِّ. فَيَقُولُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَاقْتَرِحْ لَهُ مَا تُرِيدُ. فَيَقْتَرِحُ لَهُ مَا يَزِيدُ عَلَى أَمَانِيِّ هَذَا اَلْقَارِئِ مِنَ اَلْأَضْعَافِ اَلْمُضَاعَفَاتِ بِمَا لاَ يَعْلَمُهُ إِلاَّ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ. فَيَقُولُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «قَدْ أَعْطَيْتُهُ مَا اِقْتَرَحْتَ يَا عَلِيُّ».

អល់ឡោះហ៊្ទعزوجلនឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះពួកគេបានធ្វើតាមព្រះរាជបញ្ជាអញعزوجلចំពោះអ្នកទាំងពីរ (គឺស៊ូរ៉ោះត៍ទាំងពីរ) បានចាត់ទុកជាធំដូចដែលអញعزوجلបានចាត់ទុកអ្នកទាំងពីរជាធំនោះដែរ ។ អាុលីصلوات الله عليه والسلامអើយ ! តើអ្នកصلوات الله عليه والسلامបានឮការធ្វើសាក្សីរបស់គួរអានដែលបានធ្វើសាក្សីឲ្យមិត្តអ្នកصلوات الله عليه والسلامទេ ?" អាុលីصلوات الله عليه والسلامនឹងទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រعزوجل !" អល់ឡោះហ៊្ទعزوجلនឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះចូរអ្នកصلوات الله عليه والسلامសូមអ្វីឲ្យមិត្តរបស់អ្នកصلوات الله عليه والسلامក៏សូមមកចុះ ។" អាុលីصلوات الله عليه والسلامនឹងសូមអ្វីមួយឲ្យមិត្តព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامដែលនឹងលើសពីសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នារបស់បណ្ដាអ្នកសូត្រ ។ មិនមានអ្នកណាដឹងចំនួនអ្វីៗទាំងនោះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ៊្ទعزوجل ។ អល់ឡោះហ៊្ទعزوجلនឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាុលីصلوات الله عليه والسلامអើយ ! អញعزوجلព្រមទទួលសំណូមពររបស់អ្នកصلوات الله عليه والسلامឲ្យមិត្តរបស់អ្នកصلوات الله عليه والسلامហើយ ។"

قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): وَ إِنَّ وَالِدَيِ اَلْقَارِئِ لَيُتَوَّجَانَ بِتَاجِ اَلْكَرَامَةِ، يُضِيءُ نُورُهُ مِنْ مَسِيرَةِ عَشَرَةِ آلاَفِ سَنَةٍ، وَ يُكْسَيَانِ حُلَّةً لاَ يَقُومُ لِأَقَلِّ سِلْكٍ مِنْهَا مِائَةُ أَلْفِ ضِعْفِ مَا فِي اَلدُّنْيَا، بِمَا يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ مِنْ خَيْرَاتِهَا.

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្ទصلى الله عليه وآله وسلمមានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកម្ដាយរបស់អ្នកសូត្រគួរអាននឹងបានពាក់មកុដកិត្យានុភាពលើក្បាល ។ មកុដនោះនឹងជះពន្លឺឆ្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយធ្វើដំណើរដប់ពាន់ឆ្នាំ ពួកគេនឹងមានសំលៀកបំពាក់ធ្វើអំពីរបស់ល្អលើសអ្វីៗក្នុងលោកនេះមួយពាន់ដង និងលើសអ្វីដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ ។

ثُمَّ يُعْطَى هَذَا اَلْقَارِئُ اَلْمُلْكَ بِيَمِينِهِ فِي كِتَابٍ، وَ اَلْخُلْدَ بِشِمَالِهِ فِي كِتَابٍ، يَقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِيَمِينِهِ: قَدْ جُعِلْتَ مِنْ أَفَاضِلِ مُلُوكِ اَلْجِنَانِ، وَ مِنْ رُفَقَاءِ[مُحَمَّدٍ] سَيِّدِ اَلْأَنْبِيَاءِ وَ[عَلِيٍّ] خَيْرِ اَلْأَوْصِيَاءِ، وَ اَلْأَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِمَا سَادَةِ اَلْأَتْقِيَاءِ. وَ يَقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِشِمَالِهِ: قَدْ أَمِنْتَ اَلزَّوَالَ وَ اَلاِنْتِقَالَ عَنْ هَذَا اَلْمُلْكِ، وَ أُعِذْتَ مِنَ اَلْمَوْتِ وَ اَلْأَسْقَامِ وَ كُفِيتَ اَلْأَمْرَاضَ وَ اَلْأَعْلاَلَ، وَ جُنِّبْتَ حَسَدَ اَلْحَاسِدِينَ، وَ كَيْدَ

اَلْكَافِرِينَ.
បន្ទាប់មកអ្នកសូត្រនឹងបានទទួលសំបុត្រអំណោយរាជាណាចក្រមួយក្នុងដៃស្ដាំ ហើយគេនឹងឲ្យសំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះមានជីវិតអមត:ក្នុងដៃឆ្វេង ។ គេបានចារនៅក្នុងសំបុត្រនោះថា: "យើងប្រទានឲ្យអ្នកនូវរាជាណាចក្រមួយក្នុងបណ្ដាសួនសួគ៌ ឲ្យអ្នកទៅជាមិត្ដម្នាក់របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ:ﷺ ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្ដា عليهم السلام មិត្ដរបស់អ្ហ:លី صلوات الله عليه والسلام ព្រះឧត្ដរាធិការី (គឺអ្នកស្នង) ប្រសើរជាច់អស់បណ្ដាព្រះឧត្ដរាធិការី عليهم السلام មិត្ដរបស់អស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام បន្ទាប់អ្ហ:លី صلوات الله عليه والسلام ព្រះប្រធានសច្ចការី عليهم السلام ។" គេនឹងអានក្នុងសំបុត្រអនុញ្ញាតក្នុងដៃឆ្វេងថា: "រាជាណាចក្ររបស់អ្នកនឹងមិនអន់ថយទេ អ្នកបានចាកផុតពីសេចក្ដីស្លាប់និងជម្ងឺ ចាកផុតពីសេចក្ដីស្រណែនឈ្នានីសរបស់អ្នកច្រណែនឈ្នានីសនិងផែនការអាក្រក់របស់បណ្ដាអ្នកធ្វើផែនការណ៍អាក្រក់ ។"

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: اِقْرَأْ [وَ] اِرْقَ، وَ مَنْزِلُكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَؤُهَا. فَإِذَا نَظَرَ وَالِدَاهُ إِلَى حِلْيَتَيْهِمَا وَ تَاجَيْهِمَا قَالاَ: رَبَّنَا أَنَّى لَنَا هَذَا اَلشَّرَفُ وَ لَمْ تَبْلُغْهُ أَعْمَالُنَا؟ فَقَالَ لَهُمَا كِرَامُ مَلاَئِكَةِ اَللَّهِ [عَنِ اَللَّهِ] عَزَّ وَ جَلَّ: هَذَا لَكُمَا لِتَعْلِيمِكُمَا وَلَدَكُمَا اَلْقُرْآنَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 60)
គេនឹងប្រាប់អ្នកសូត្រនោះថា: "ចូរអ្នកសូត្រ ចូរអ្នកឡើងទៅលើ ព្រោះទិសដៅរបស់អ្នកស្ថិតនៅឯអាយ៉ាស:ចុងក្រោយបង្អស់ដែលអ្នកនឹងបានសូត្រ ។" ឪពុកម្ដាយអ្នកនោះនឹងមើលសំលៀកបំពាក់ខ្លួននិងមកុដហើយសួរថា: "ម្ចាស់ عز وجل អើយ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើទង្វើអ្វីបានជាមានកិត្ដិយសបែបនេះ ?" បណ្ដាទេវតាកិត្ដិយសរបស់អល់ឡោះ عز وجل ហ្ន៏នឹងប្រាប់ឪពុកម្ដាយនោះថា: "នេះព្រោះតែអ្នកទាំងពីរបានបង្ហាត់បង្រៀនកូនៗឲ្យចេះសូត្រគ្ដុរអាន ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 60)

***

*4/0. اَلْعَيَّاشِيُّ: عَنْ سَعْدٍ الْإِسْكَافِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أُعْطِيتُ الطِّوَالَ[1] مَكَانَ التَّوْرَاةِ، وَ أُعْطِيتُ الْمِئِينَ[2] مَكَانَ الْإِنْجِيلِ، وَ أُعْطِيتُ الْمَثَانِيَ[3] مَكَانَ الزَّبُورِ، وَ فُضِّلْتُ بِالْمُفَصَّلِ[4] سَبْعٍ وَ سِتِّينَ سُورَةً». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٢١ الحديث: ٩٩/ ٣٠٧، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٢٥ الحديث : ١)**

---

[1] الطوال:فسّرت بالبقرة و آل عمران و النّساء و المائدة و الأنعام و الأعراف و التّوبة.«مجمع البحرين–طول–٥:٤١٤».
[2] المئين: من سورة بني إسرائيل إلى سبع سور، سمّيت بها لأنّ كلاً منها على نحو مائة آية. «تفسير الصافي ١:١٨».
[3] المثاني: قيل:فاتحة الكتاب، و قيل: المثاني سور أوّلها البقرة و آخرها براءة، و قيل: ما كان دون المبين، و قيل: هي القرآن كلّه. «لسان العرب –ثني–١٤:١١٩».
[4] قيل: إنّما سمّي به لكثرة ما يقع فيه من فصول التسمية بين السور، و قيل: لقصر سوره، و اختلف في أوّله، فقيل: من سورة محمّد (صلّى الله عليه و آله)، و قيل: من سورة ق، و قيل: من سورة الفتح. «مجمع البحرين–فصل–٥:٤٤١».

*0/4. អាល់-ង្អ៊ែយ៉ាស:ស:ី បានរាយការណ៍តមកពី សាក:ដ:ី អាល់-អ:ីសកាហ:ូ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប:ូយ:ាក:ូ្ដហ:ារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថារ:ីស:ូលុលឡោ:ហ:ូ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "គេបានឲ្យខ្ញុំ ﷺ នូវ "បណ្ដា[ស:ូ្វ៊ោ:ត្ដ៌]វែង"(9) ជាជនូស[ព្រះគម្ពីរ]តៅ:រ:ត្ដ៌ ។ គេបានឲ្យខ្ញុំ ﷺ នូវ "រាប់រយ[អាយ៉ាស:ុ]"(២) ជាជំនូស[ព្រះគម្ពីរ]អ:ីនយ:ីល ។ គេបានឲ្យខ្ញុំ ﷺ នូវ "អាល់-ម:ាស:ានី"(៣) ជាជំនូស[ព្រះគម្ពីរ]ស:ាប:ូរ ។ គេបានឲ្យខ្ញុំ ﷺ នូវ "ស:ូ្វ៊ោ:ត្ដ៌លំអិត"(៤) ចិតសិបប្រាំពីរស:ូ្វ៊ោ:ត្ដ៌ ។" (تفسير العيّاشي 1: 25/ 1)

---

[១] គេបានបកស្រាយថានោះគឺស៊ូរ៉ោះត៍ទី ២, ៣, ៤, ៥, ៦, ៧ និង ៩ ។
[២] ចាប់ពីស៊ូរ៉ោះត៍ទី ១៧ រាប់តពីនេះដល់ទៅ ៧ ស៊ូរ៉ោះត៍ រាប់មានប្រមាណ ១០០ អាយ៉ាស់ ។
[៣] ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-ហ្វាទីហ៊ាស់ ។
[៤] ស៊ូរ៉ោះត៍ច្រើន ។

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ៍ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

الٓمٓ ①

១. អាលិហ្វ ឡាំ មីម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១

1/2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الزَّنْجَانِيُّ، فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ الثَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ): مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ الم ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَمَّا الم فِي أَوَّلِ الْبَقَرَةِ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ، وَ أَمَّا فِي أَوَّلِ آلِ عِمْرَانَ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَجِيدُ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٥٩٥ الحديث: ٩٩/ ١٥٨٩، معاني الأخبار – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢ الحديث : ١)**

២/១. អ៊ីបនូ បាបាវៃហ៍ បានតំណាលតពី អាប៊ូ អាល់-ហ៊ាសាន់ មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន ហ៊ារូន អាល់-ស៊ានយ៉ានី អំពីសេចក្តីសំបុត្រដែល អ៊ុលី ប៊ិន អាស់ម៉ាដ់ អាល់-បាក់ដាឌី អាល់-វ៉ារ៉ក់ បានសរសេរមកលោក ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី មូអ៊ុស់ ប៊ិន អាល់-មូស្ហាន់នី អាល់-អ៊ុន់បារី ដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ុប់ឌុលឡោះហ៍ ប៊ិន អាស់ម៉ាអ៊ុ តពី យ៉ូវៃរីយ៉ាស់ តមកពី ស៊ូហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ អាល់-ស៊ៅរី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ យ៉ាក់ហ្វារ ﷺ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ់ ﷺ ប៊ិន អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ ﷺ ប៊ិន អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត៍លិប ﷺ ថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ ﷻ "*អាលិហ្វ ឡាំ មីម*" មានអត្ថន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនថា៖ "អំពី "*អាលិហ្វ ឡាំ មីម*" នៅដើមស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-បាក៏រ៉ោះត៍ អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស់នេះគឺ៖ "អញគឺអល់ឡោះហ៍ ព្រះមហាក្សត្រ (أَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ)" ឯ អាយ៉ាស់មួយទៀតនៅដើមស៊ូរ៉ោះត៍ អាលី អ៊ីមរ៉ន គឺមានអត្ថន័យថា៖ "អញគឺអល់ឡោះហ៍ ព្រះដ៏រុងរឿង (أَنَا اللَّهُ الْمَجِيدُ) ។""
(معاني الأخبار:22/ 1)

***

2/2. وَ رَوَى أَبُو إِسْحَاقَ اَلثَّعْلَبِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ مُسْنَداً إِلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: سُئِلَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنْ قَوْلِهِ «الم» فَقَالَ فِي اَلْأَلْفِ سِتُّ صِفَاتٍ مِنْ صِفَاتِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ:

២/២. អាប៊ូ អ៊ីសហ៊ាក់ អាល់-ស្អាក់ឡាប៊ី បានរាយការណ៍នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់លោកតមកពី

អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام បិន មូសា អាល់-រីដ្ធីصلوات الله عليه والسلام ថាមានគេសួរ យ៉ាកុ៊ប់ហ្ការصلوات الله عليه والسلام បិន មូហ្ចាំម៉ាដ់ អាល់-ស្ស៊ីឌ្ធិកُصلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻ *"អាលិហ្ម ឡាំ មីម"* ។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"អាលិហ្ម* មាននូវប្រាំមួយព្រះគុណសម្បត្តិ ក្នុងចំណោមព្រះគុណសម្បត្តិអល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻ[គឺ៖] ។

«اَلاِبْتِدَاءُ» فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ اِبْتَدَأَ جَمِيعَ اَلْخَلْقِ وَ اَلْأَلِفُ اِبْتِدَاءُ اَلْحُرُوفِ

"ព្រះដើមអាទ៍" អល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻចាប់ផ្ដើមមុនបង្អស់ការបង្កើតអ្វីៗទាំងអស់ ។ *អាលិហ្ម* ជាតួអក្សរដំបូងបង្អស់ ។

وَ «اَلاِسْتِوَاءُ» فَهُوَ عَادِلٌ غَيْرَ جَائِرٍ، وَ اَلْأَلِفُ مُسْتَوْفَى ذَاتِهِ،

"ព្រះដែលត្រង់" ព្រះអង្គយុត្តិធម៌ ព្រះអង្គមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ទេ ។ *អាលិហ្ម* ជាតួអក្សរត្រង់ ។

وَ «اَلاِنْفِرَادُ» فَاللَّهُ فَرْدٌ وَ اَلْأَلِفُ فَرْدٌ

"ព្រះឯកឯង" អល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻជាព្រះឯកឯង ឯ*អាលិហ្ម* ជាតួអក្សរឯកឯង ។

وَ «اِتِّصَالُ اَلْخَلْقِ بِاللَّهِ» وَ اَللَّهُ لاَ يَتَّصِلُ بِالْخَلْقِ وَ كُلُّهُمْ يَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ وَ اَللَّهُ غَنِيٌّ عَنْهُمْ، وَ اَلْأَلِفُ كَذَلِكَ لاَ يَتَّصِلُ بِالْحُرُوفِ وَ اَلْحُرُوفُ مُتَّصِلَةٌ بِهِ وَ هُوَ مُنْقَطِعٌ عَنْ غَيْرِهِ،

"ទំនាក់ទំនងរបស់សត្វលោកជាមួយអល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻ" អល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻមិនជាប់ទាក់ទិននឹងសត្វលោកទេ ។ សត្វលោកទាំងអស់ត្រូវការអល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻ អល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻមិនពឹងពាក់អស់សត្វលោកទេ ។ ដូចគ្នាដែរ *អាលិហ្ម* មិនទាក់ទិននឹងតួអក្សរឯទៀតទេ តែតួអក្សរឯទៀតមកទាក់ទិននឹងអាលិហ្ម អាលិហ្មដាច់ខ្សែកពីតួអក្សរឯទៀត ។

وَ اَللَّهُ تَعَالَى بَائِنٌ بِجَمِيعِ صِفَاتِهِ مِنْ خَلْقِهِ، وَ مَعْنَاهُ «مِنَ اَلْأُلْفَةِ» فَكَمَا أَنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ سَبَبُ أُلْفَةِ اَلْخَلْقِ فَكَذَلِكَ اَلْأَلِفُ عَلَيْهِ تَأَلَّفَتْ اَلْحُرُوفُ وَ هُوَ سَبَبُ أُلْفَتِهَا. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 30)

"ព្រះដែលទីទៃ" អល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻខុសពីសត្វលោករបស់ព្រះអង្គﷻអាស្រ័យលើព្រះលក្ខណសម្បត្តិទាំងរបស់ព្រះអង្គﷻ បានសេចក្ដីថា "អាស្រ័យសម្ព័ន្ធភាព" ។ ដូច្នេះវាដូចអល់ឡោះហ្ជ៉ាﷻជាមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យសត្វលោកមានសម្ព័ន្ធភាពរវាងគ្នា ។ ស្រដៀងនេះដែរ អាលិហ្មជាមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យបណ្ដាតួអក្សរមានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា អាស្រ័យសម្ព័ន្ធភាពនេះឯង ។" (تفسير نور الثقلين 1: 30)

***

*3/2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْأَسْتَرَابَادِيُّ، الْمَعْرُوفُ بِأَبِي الْحَسَنِ الْجُرْجَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو يَعْقُوبَ يُوسُفُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، وَ أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَيَّارٍ، عَنْ أَبَوَيْهِمَا،

*២/៣. លោក [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូ] បានរាយការណ៍ថា មូហ្ចាំម៉ាដ់ បិន អាល់-ក្ងីស៊ីម អាល់-អាស់តារ៉ាបាឌ្ធី ដែលគេស្គាល់ច្បាស់ថាលោកមានឈ្មោះថា អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-យ៉ូរយ៉ានីﷺនោះ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប យូស៊ុហ្ម បិន មូហ្ចាំម៉ាដ់ បិន ស៊ីយ៉ាដ់ និង អាប៊ូ អាល់-ហ្ចាសាន់ អ៊ុលី បិន មូហ្ចាំម៉ាដ់ បិន ស៊ៃយ៉ារ តមកពីឪពុកលោក

عَنِ الْحَسَنِ ابْنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، أَنَّهُ قَالَ: «كَذَبَتْ قُرَيْشٌ وَ الْيَهُودُ بِالْقُرْآنِ، وَ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ تَقَوَّلَهُ، فَقَالَ اللَّهُ: ﴿الم * ذٰلِكَ الْكِتٰابُ﴾ أَيْ يَا مُحَمَّدُ، هَذَا الْكِتَابُ الَّذِي أَنْزَلْتُهُ عَلَيْكَ، هُوَ الْحُرُوفُ الْمُقَطَّعَةُ، الَّتِي مِنْهَا: أَلِفٌ، لاَمٌ، مِيمٌ، وَ هُوَ بِلُغَتِكُمْ وَ حُرُوفِ هِجَائِكُمْ، فَأْتُوا بِمِثْلِهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ، وَ اسْتَعِينُوا عَلَى ذَلِكَ بِسَائِرِ شُهَدَائِكُمْ.

តមកពី អាល់-ហ្ចាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីបនូ អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប់ហ្ចារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៌ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៊ាលិប رضي الله عنه ដែលមានវចនៈថា៖ "ពួកគ្ធ៊ូរ៉ាយ៉ស៊ីស និងពួកយ៉ាហ្ធ៊ីឌ្ធីបដិសេធគ្ធ៊ូរអានដោយថា៖ "នេះគឺ របៀនអាបធ្ធ៊ប ។ អ្ធ្ធក صلى الله عليه وآله وسلم ឯងថាទេ ។" អល់ឡោះហ្ធ៊ាឡា عز وجل ក៏មានព្ធ៊ះរាជបន្ធ្ធ៊ូលថា៖ *[២:១] អាលិហ្ធ ឡ្ធ៊ាំ មីម [២:២] នេះគឺព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរ* ពោលគឺ "មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ់ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ! ព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរនេះដែលអញ عز وجل បើកឲ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ក صلى الله عليه وآله وسلم ដ៏ងមានន្ធ្ធ៊ អក្ធ្ធ៊រកាត់គឺ៖ *អាលិហ្ធ ឡ្ធ៊ាំ មីម* ជាភាសារបស់ពួកអ្ធ្ធ៊ក ជាតួអក្ធ្ធ៊រនៃព្ធ៊ាញ្ធ្ធ៊ន:របស់ពួកអ្ធ្ធ៊ក ។ ចូ្ធ្ធ៊ពួកអ្ធ្ធ៊ក យកអ្ធ្ធ៊ីដែលដ្ធ៊ចនេះដ៏ែ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ចុ៏ លើពួកអ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ជាអ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ត្ធ្ធ៊ីមត្ធ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ម៉ែន ចូ្ធ្ធ៊ពួកអ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊និងបណ្ធ្ធ៊ាសាក្ធ្ធ៊ីងទ្ធ៊ៀតរបស់ ពួកអ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ពឹ្ធ្ធ៊ងផ្ធ្ធ៊ែ្ធ្ធ៊ងលើអ្ធ្ធ៊ីៗទ្ធ៊ាំងនេ:ទ្ធ៊ៅ ។"

ثُمَّ بَيَّنَ أَنَّهُمْ لاَ يَقْدِرُونَ عَلَيْهِ بِقَوْلِهِ: ﴿قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْآنِ لاٰ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كٰانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً﴾. 17:88

ហើយព្ធ៊ះអង្ធ្ធ៊ាមានព្ធ៊ះរាជបន្ធ្ធ៊ូលថាពួកគ្ធ៊ាមិនសមត្ធ្ធ៊ាភាពធ្ធ៊ីបានទ្ធ៊ៅ តាមព្ធ៊ះរាជបន្ធ្ធ៊ូលព្ធ៊ះអង្ធ្ធ៊ា عز وجل *[១៧:៨៨] ចូ្ធ្ធ៊អ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ែ្ធ្ធ៊ងថា៖ "បើមនុ្ធ្ធ៊ស្ធ្ធ៊ និងយ៉ូ្ធ្ធ៊ន ទ្ធ៊ាំងឡ្ធ៊ាយ ្ធ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ម ដ៏ែ្ធ្ធ៊ាគ្ធ៊ាជ ្ធ្ធ៊ីតអ្ធ្ធ៊ីមួយដ៏ែ្ធ្ធ៊ដ្ធ៊ចគ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ អានេ: ពួ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាគ្ធ៊ាមិ្ធ្ធ៊ាអ្ធ្ធ៊ាចនាំ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ាន្ធ្ធ៊ អ្ធ្ធ៊ីដ៏ែ្ធ្ធ៊ដ្ធ៊ចគ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ អានេ: ទ្ធ៊ៅ ទោ:ប៊ីពួ្ធ្ធ៊ាគ្ធ៊ាជ ្ធ្ធ៊ួ្ធ្ធ៊ យ ្ធ្ធ៊ាជ ្ធ្ធ៊ាមជ ្ធ្ធ៊ាជ ្ធ្ធ៊ាងគ្ធ៊ាក៏ដ ្ធ្ធ៊ាយ ។"*

ثُمَّ قَالَ تَعَالَى: ﴿الم﴾ هُوَ الْقُرْآنُ الَّذِي افْتُتِحَ بِ الم هُوَ ذَلِكَ الْكِتَابُ الَّذِي أَخْبَرْتُ بِهِ مُوسَى، فَمَنْ بَعْدَهُ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ ،وَ أَخْبَرُوا بَنِي إِسْرَائِيلَ: أَنِّي سَأُنْزِلُهُ عَلَيْكَ – يَا مُحَمَّدُ – كِتَاباً عَرَبِيّاً عَزِيزاً ﴿لاٰ يَأْتِيهِ الْبٰاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ لاٰ مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾. 41:42

ហើយអល់ឡោះហ្ធ៊ាតាអាឡា ្ធ្ធ៊ានព្ធ៊ះរាជបន្ធ្ធ៊ូលថា៖ *[២:១] អាលិហ្ធ ឡ្ធ៊ាំ មីម* នេះគឺគ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ អានចាប់ផ្ធ្ធ៊ើមដោយតួ អក្ធ្ធ៊ រ *អាលិហ្ធ ឡ្ធ៊ាំ មីម* នេះគឺព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរនោ:ដែលមូសា عليه السلام ្ធ្ធ៊ានផ្ធ្ធ៊ែ្ធ្ធ៊ងប្ធ្ធ៊ាប់ និងបណ្ធ្ធ៊ាព្ធ៊ះសាស្ធ្ធ៊ា عليهم السلام ក្ធ្ធ៊ាយ ្ធ្ធ៊ីគ ្ធ្ធ៊ា عليه السلام ។ ពួ្ធ្ធ៊ាគ ្ធ្ធ៊ា عليهم السلام ្ធ្ធ៊ានផ្ធ្ធ៊ែ្ធ្ធ៊ងប្ធ្ធ៊ាប់បណ្ធ្ធ៊ាកូ្ធ្ធ៊ នចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថាអញ عز وجل ្ធ្ធ៊ានដ ្ធ្ធ៊ាក់ម ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាកឲ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ក صلى الله عليه وآله وسلم មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ់ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ! ន្ធ្ធ៊ព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរអារ៉ាប់ *[៤១:៤២] ្ធ្ធ៊ាំ ្ធ្ធ៊ាសមិ្ធ្ធ៊ាអ្ធ្ធ៊ាចជ្ធ្ធ៊ៀ្ធ្ធ៊ាតចូ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាៅ ្ធ្ធ៊ាក្ធ្ធ៊ងនោ:ប៊ីានឡ្ធ៊ីយ មុ្ធ្ធ៊ នព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរនោ: ្ធ្ធ៊ាក្ធ្ធ៊ាយ ្ធ្ធ៊ីគ ្ធ្ធ៊ា ។ [ពីព្ធ៊ាះ្ធ្ធ៊ាះ ្ធ្ធ៊ាគ]ព្ធ៊ះ ្ធ្ធ៊ីវ ្ធ្ធ៊ាណ ្ធ្ធ៊ាយ:ដ ្ធ្ធ៊ាលមកពី[អល់ឡោះ ្ធ្ធ៊ាហ្ធ]ព្ធ៊ះ មុ ្ធ្ធ៊ាន ្ធ្ធ៊ាជ ព្ធ៊ះ ្ធ្ធ៊ាជ ្ធ្ធ៊ាទ ្ធ្ធ៊ីសក្ធ្ធ៊ារ:ប ្ធ្ធ៊ាជ ។*

﴿لاٰ رَيْبَ فِيهِ﴾ لاَ شَكَّ فِيهِ، لِظُهُورِهِ عِنْدَهُمْ كَمَا أَخْبَرَهُمْ أَنْبِيَاؤُهُمْ: أَنَّ مُحَمَّداً يُنْزَلُ عَلَيْهِ كِتَابٌ لاَ يَمْحُوهُ الْبَاطِلُ، يَقْرَؤُهُ هُوَ وَ أُمَّتُهُ عَلَى سَائِرِ أَحْوَالِهِمْ. هُدىً بَيَانٌ مِنَ الضَّلاَلَةِ. ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾2:2 الَّذِينَ يَتَّقُونَ الْمُوبِقَاتِ، وَ يَتَّقُونَ تَسْلِيطَ السَّفَهِ عَلَى أَنْفُسِهِمْ، حَتَّى إِذَا عَلِمُوا مَا يَجِبُ عَلَيْهِمْ عِلْمُهُ، عَمِلُوا بِمَا يَجِبُ لَهُمْ رِضَا رَبِّهِمْ».

[២:២] ឥតសង្ស័យទេ ។ ឥតសង្ស័យទេដែលវានឹងកើតចំពោ:ពួកគ្ធ៊ាដ្ធ៊ចបណ្ធ្ធ៊ាព្ធ៊ះសាស្ធ្ធ៊ា عليهم السلام ពួកគ្ធ៊ា ្ធ្ធ៊ានប្ធ្ធ៊ាប់ពួកគ្ធ៊ាថា៖ "មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ់ صلى الله عليه وآله وسلم ព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរនោ:នឹងត្ធ្ធ៊ូ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាកមកឲ្ធ្ធ៊ក្ធ្ធ៊ក ្ធ្ធ៊ាៅ ្ធ្ធ៊ាកំ ្ធ្ធ៊ាហ្ធ ្ធ្ធ៊ាសពុ ្ធ្ធ៊ាំ ្ធ្ធ៊ាអ ្ធ្ធ៊ាចកម្ធ ្ធ្ធ៊ាត ់ ព្ធ៊ះគម្ធ៊ីរនោ:ប ្ធ្ធ៊ានឡ្ធ៊ីយ ។ ព្ធ៊ះអង្ធ្ធ៊ាមានិ ្ធ្ធ៊ងសហ ្ធ្ធ៊ាគ ្ធ្ធ៊ាមន ៍ ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាៅ ្ធ្ធ៊ាកនឹ ្ធ្ធ៊ងសូ ្ធ្ធ៊ ្ធ្ធ៊ាត ្ធ្ធ៊ាកព្ធ៊ះ ្ធ្ធ៊ាគ ្ធ្ធ៊ីរ ្ធ្ធ៊ាៅ ្ធ្ធ៊ាកនោ:ក ្ធ្ធ៊ាងគ ្ធ្ធ៊ាប ់

កាល:ទេស: ។ *ជាព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំ* និងជាការពន្យល់អំពីអ្វីៗដែលនាំឲ្យវង្វេង *សម្រាប់បណ្ដាមានសទ្ធាសីប់ចិត្ត* ដែលខ្លាចប្រព្រឹត្តបាបធំ ដែលខ្លាចត្រូវអំពើភ្លីភ្លើគ្របដណ្ដប់លើ ទាល់តែបានសិក្សាអ្វីៗដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវតែសិក្សាជាកាតព្វកិច្ចលើខ្លួនពួកគេ ដោយសិក្សាប្រការដែលសព្វព្រះហឫទ័យម្ចាស់ﷻពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ: «وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): اَلْأَلِفُ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ [قَوْلِ اللَّهِ، دَلَّ بِالْأَلِفِ عَلَى] قَوْلِكَ: اَللَّهُ، وَ دَلَّ بِاللاَّمِ عَلَى قَوْلِكَ: اَلْمَلِكُ الْعَظِيمُ الْقَاهِرُ لِلْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَ دَلَّ بِالْمِيمِ عَلَى أَنَّهُ الْمَجِيدُ الْمَحْمُودُ فِي كُلِّ أَفْعَالِهِ،
ហើយព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា អាល់-ស្ស៊ូឌ្ទិកﷺមានវចន:ថា: *"អាលិហ្ម* ជាតួអក្សរមួយក្នុងបណ្ដាតួអក្សររបស់សម្ដីរបស់អល់ឡោះហ្ដ៑ﷻ ។ *អាលិហ្ម* នៅក្នុងភាសារបស់អស់លោក បញ្ជាក់ថា "អល់ឡោះហ្ដ៑ﷻ" ។ *ឡាំ* នៅក្នុងភាសារបស់អស់លោក បញ្ជាក់ថា "ព្រះមហាក្សត្រមហាអស្ចារ្យ ព្រះជម្នះលើសត្វលោកទាំងអស់" *មីម* បញ្ជាក់ថា ព្រះអង្គﷻមហារុងរឿង ព្រះជាទីសក្ការ:គ្រប់ទង្វើរបស់ព្រះអង្គﷻ" ។

وَ جَعَلَ هَذَا الْقَوْلَ حُجَّةً عَلَى الْيَهُودِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ لَمَّا بَعَثَ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، لَمْ يَكُنْ فِيهِمْ قَوْمٌ إِلاَّ أَخَذُوا عَلَيْهِمُ الْعُهُودَ وَ الْمَوَاثِيقَ، لَيُؤْمِنُنَّ بِمُحَمَّدٍ الْعَرَبِيِّ الْمَبْعُوثِ بِمَكَّةَ، الَّذِي يُهَاجِرُ إِلَى الْمَدِينَةِ، يَأْتِي بِكِتَابٍ، بِالْحُرُوفِ الْمُقَطَّعَةِ افْتِتَاحَ بَعْضِ سُوَرِهِ، تَحْفَظُهُ أُمَّتُهُ، فَيَقْرَءُونَهُ قِيَاماً وَ قُعُوداً وَ مُشَاةً، وَ عَلَى كُلِّ الْأَحْوَالِ، يُسَهِّلُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حِفْظَهُ عَلَيْهِمْ.
ពាក្យនេះ (អាលិហ្ម ឡាំ មីម) ត្រូវដាក់មកជាភ័ស្ដុតាងទៅលើពួកយ៉ាហ្ជូឌ្ធី នេះពីព្រោះកាលអល់ឡោះហ្ដ៑ﷻបានចាត់បញ្ជូន មូសាؑ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ានؑ មក ហើយបានចាត់បញ្ជូនបណ្ដាព្រះសាស្ដាؑបន្ទាប់ព្រះអង្គؑមក ព្រះអង្គؑទាំងអស់សុទ្ធតែបានឲ្យប្រជាជាតិរបស់ព្រះអង្គؑសន្យានិងម្ដេជ្ញាថាពួកគេនឹងជឿមូហ្ហាំម៉ាដ់ﷺ បុរសអារ៉ាប់ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវចាត់បញ្ជូនមកនៅងម៉ាក់កាស៊ុ បុគ្គលដែលនឹងភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌ្ធីណាស៊ុ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវដាក់ព្រះគម្ពីរមកឲ្យជាមួយតួអក្សរកាត់នៅដើមស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌មួយចំនួនរបស់ព្រះគម្ពីរនោះ ។ សហគមន៍ព្រះអង្គﷺនឹងថែរក្សាព្រះគម្ពីរនោះ ពួកគេនឹងសូត្រព្រះគម្ពីរនោះទាំងឈរ ទាំងអង្គុយ ទាំងដើរនិងក្នុងគ្រប់សភាវ: ។ អល់ឡោះហ្ដ៑ﷻនឹងឲ្យពួកគេងាយចងចាំព្រះគម្ពីរនោះ ។

وَ يَقْرِنُونَ بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَخَاهُ وَ وَصِيَّهُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، الْآخِذَ عَنْهُ عُلُومَهُ الَّتِي عَلَّمَهَا، وَ الْمُتَقَلِّدَ مِنْهُ الْإِمَامَةَ الَّتِي قَلَّدَهَا، وَ يُذَلِّلُ كُلَّ مَنْ عَانَدَ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِسَيْفِهِ الْبَاتِرِ، وَ يُفْحِمُ كُلَّ مَنْ جَادَلَهُ وَ خَاصَمَهُ بِدَلِيلِهِ الْقَاهِرِ،
ព្រះអង្គﷻបានគូបព្រះអង្គﷺជាមួយប្អូនប្រុសﷺរបស់ព្រះអង្គﷺ អ្នកស្នងព្រះអង្គﷺ អ៊ាលីؑ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៑លិបؓ អ្នកﷺទទួលយកចំណេះរបស់ព្រះអង្គﷺពីព្រះអង្គﷺ នឹងសិក្សាចំណេះនោះ អ្នកﷺដែលត្រូវព្រះអង្គﷺបំពាក់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុឲ្យ អ្នកﷺដែលនឹងបំបាក់មុខគ្រប់បុគ្គលដែលជាសត្រូវរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ់ﷺដោយដាវមុតរបស់ខ្លួនﷺ អ្នកﷺដែលនឹងធ្វើឲ្យបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជជែកជាមួយខ្លួនﷺ ដែលប្រកែកកកុសត្រូវជាមួយខ្លួនﷺនោះ បានយល់អាស្រ័យលើភ័ស្ដុតាងរបស់ព្រះអ្នកជំនះﷻ ។

يُقَاتِلُ عِبَادَ اللَّهِ عَلَى تَنْزِيلِ كِتَابِ اللَّهِ، حَتَّى يَقُودَهُمْ إِلَى قَبُولِهِ طَائِعِينَ وَ كَارِهِينَ، ثُمَّ إِذَا صَارَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى رِضْوَانِ

اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ ارْتَدَّ كَثِيرٌ مِمَّنْ كَانَ أَعْطَاهُ ظَاهِرَ الْإِيمَانِ، وَ حَرَّفُوا تَأْوِيلاَتِهِ، وَ غَيَّرُوا مَعَانِيَهُ، وَ وَضَعُوهَا عَلَى خِلاَفِ وُجُوهِهَا، فَاتَلَهُمْ بَعْدَهُ عَلَى تَأْوِيلِهِ، حَتَّى يَكُونَ إِبْلِيسُ الْغَاوِي لَهُمْ، هُوَ الْخَاسِرَ الذَّلِيلِ الْمَطْرُودِ الْمَغْلُوبِ».

ព្រះអង្គ ﷺ ប្រយុទ្ធនឹងបណ្ដាសត្រូវអល់ឡោះ ﷻ ដោយព្រះគម្ពីរដែលត្រូវដាក់ចុះមក ទាល់តែព្រះអង្គ ﷺ ធ្វើឲ្យពួកគេទទួលព្រះគម្ពីរនោះដោយសម្ម៉ូគ្រក្ដី ពុំស្ម៉ូគ្រក្ដី ។ បន្ទាប់មក ពេលមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូ ﷺ បានសម្រេចព្រះរាជហឫទ័យអល់ឡោះ ﷻ (ពោលគឺចូលព្រះទិវង្គត) បណ្ដាអ្នកគោរពព្រះអង្គ ﷺ ដោយសម្ដែងជំនឿអ៊ីម៉ាន់នោះ ក្បត់ បំភ្លៃសេចក្ដីអធិប្បាយព្រះគម្ពីរនោះ ផ្លាស់ប្ដូរអត្ថន័យរបស់ព្រះគម្ពីរនោះ ប្ដូរគោលដៅព្រះគម្ពីរនោះ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងច្បាំងពួកទាំងនោះអត់ពីព្រះអង្គ ﷺ ទៅនៅលើសេចក្ដីអធិប្បាយព្រះគម្ពីរនោះ ទាល់តែអ៊ីប្លីស ﷺ ដែលជាអ្នកល្ងីងលួងលោមពួកគេនោះ នឹងចាញ់ នឹងអាម៉ាស់ នឹងត្រូវបដិសេធចោល នឹងត្រូវបង្ក្រាប ។"

قَالَ: «فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَظْهَرَهُ بِمَكَّةَ، ثُمَّ سَيَّرَهُ مِنْهَا إِلَى الْمَدِينَةِ، وَ أَظْهَرَهُ بِهَا، ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ، وَ جَعَلَ افْتِتَاحَ سُورَتِهِ الْكُبْرَى بِ الم - يَعْنِي ﴿الم * ذٰلِكَ الْكِتٰابُ﴾ - اَلَّذِي أَخْبَرْتُ أَنْبِيَائِي السَّالِفِينَ أَنِّي سَأُنْزِلُهُ عَلَيْكَ - يَا مُحَمَّدُ - ﴿لاٰ رَيْبَ فِيهِ﴾ فَقَدْ ظَهَرَ - كَمَا أَخْبَرَهُمْ بِهِ أَنْبِيَاؤُهُمْ - أَنَّ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يُنْزَلُ عَلَيْهِ كِتَابٌ مُبَارَكٌ، لاَ يَمْحُوهُ الْبَاطِلُ، يَقْرَؤُهُ هُوَ وَ أُمَّتُهُ عَلَى سَائِرِ أَحْوَالِهِمْ.

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ពេលអល់ឡោះ ﷻ ចាត់បញ្ជូនមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូ ﷺ មក ព្រះអង្គ ﷺ បានងើបឡើងនៅឯម៉ាក់កាស៊ូ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ បានទៅម៉ាឌ្ឌីណាស៊ូ ព្រះអង្គ ﷺ ងើបឡើងនៅទីនោះ ។ ហើយអល់ឡោះ ﷻ បានដាក់ព្រះគម្ពីរចុះមកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដោយដាក់ស្វ៊ោ:ត្ដ៊ំធំនៅដើមព្រះគម្ពីរនោះ ថា: *[២:១] អាលិហ្ហ ឡ្ហ៊ាំ មីម [២:២] នេះគឺព្រះគម្ពីរ* ដែលអញ ﷻ ថ្លែងប្រាប់បណ្ដាព្រះសាស្ដា ﷺ អញ ﷻ មុន។ ថាអញ ﷻ នឹងបើកឲ្យអ្នក ﷺ មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូ ﷺ អ៊ីយ ! ដឹងថា *[២:២] ឥតសង្ស័យទេ ។* វាក៏បានកើតឡើងមែនដូចអញ ﷻ បានប្រាប់បណ្ដាព្រះសាស្ដា ﷺ ពួកគេរឿងនេះ ថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូ ﷺ នោះ ព្រះគម្ពីរប្រកបដោយព្រះពរជ័យនឹងត្រូវដាក់មកឲ្យគេ ﷺ ។ កំហុសនឹងពុំអាចបំផ្លាញព្រះគម្ពីរនោះបានឡើយ ។ គេ ﷺ និងសហគមន៍គេ ﷺ នឹងសូត្រព្រះគម្ពីរនោះក្នុងគ្រប់សភាវ: ។

ثُمَّ الْيَهُودُ يُحَرِّفُونَهُ، وَ يَتَأَوَّلُونَهُ عَلَى خِلاَفِ وَجْهِهِ، وَ يَتَعَاطَوْنَ التَّوَصُّلَ إِلَى عِلْمِ مَا قَدْ طَوَاهُ اللَّهُ عَنْهُمْ، مِنْ حَالِ آجَالِ هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ كَمْ مُدَّةُ مُلْكُهُمْ. فَجَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) [مِنْهُمْ] جَمَاعَةٌ، فَوَلَّى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مُخَاطَبَتَهُمْ.

ក្រោយមកពួកយ៉ាហ្ហ៊ូឌ្ឌីបំភ្លៃព្រះគម្ពីរនោះ បកស្រាយព្រះគម្ពីរនោះផ្សេងន័យពិតរបស់វា ពួកគេមានចង់ដឹងអ្វីដែលអល់ឡោះ ﷻ លាក់ពីពួកគេ ទាក់ទងនឹងកាលកំណត់របស់សហគមន៍នេះ តើអំណាចពួកគេមានអាយុកាលប៉ុណ្ណាទៀត ។ ដូច្នេះពួកគេមួយក្រុមបានមករករ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានប្រគល់មុខនាទីចរចាជាមួយពួកគេឲ្យទៅអ្ហ៊ីលី ﷺ ។

فَقَالَ قَائِلُهُمْ: إِنْ كَانَ مَا يَقُولُ مُحَمَّدٌ حَقّاً فَقَدْ عَلَّمْنَاكُمْ قَدْرَ مُلْكِ أُمَّتِهِ، هُوَ إِحْدَى وَ سَبْعُونَ سَنَةً، الْأَلِفُ وَاحِدٌ، وَ اللاَّمُ ثَلاَثُونَ، وَ الْمِيمُ أَرْبَعُونَ.

អ្នកចេញមុខនិយាយរបស់ពួកគេបានថា: "បើអ្វីដែលមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូ ﷺ ថានោះជាការពិត គេ ﷺ ច្បាស់ជាបានប្រាប់សហគមន៍គេ ﷺ ឲ្យដឹងថាអំណាចគេ ﷺ មានអាយុកាលប៉ុណ្ណា អាចមានអាយុកាលចិតសិប

មួយឆ្នាំ ។ "អាលិហ្ហ" មានន័យថាមួយ "ឡ្យាំ" មានន័យថាសាមសិប "មីម" មានន័យថាសែសិប ។

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فَمَا تَصْنَعُونَ بِ ﴿المص﴾ وَ قَدْ أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ؟! قَالُوا: هَذِهِ إِحْدَى وَ سِتُّونَ وَ مِائَةُ سَنَةٍ.
អ្ហ៊ីលីមានវចនៈថា៖ "អស់លោកនឹងធ្វើអ្វីជាមួយ *[៧:១] អាលិហ្ហ ឡ្យាំ មីម ស្ស្ស* គេបានបើកឲ្យ មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ូដឹងហើយ ?" ពួកគេបានថា៖ "នេះមានន័យមួយរយហុកសិបមួយឆ្នាំ ។"

قَالَ: فَمَا تَصْنَعُونَ بِ ﴿الر﴾ وَ قَدْ أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ؟! فَقَالُوا: هَذِهِ أَكْثَرُ، هَذِهِ مِائَتَانِ وَ إِحْدَى وَ ثَلاَثُونَ سَنَةً.
ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "អស់លោកនឹងធ្វើអ្វីជាមួយ *[១០:១] អាលិហ្ហ ឡ្យាំ រ៉* គេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ដឹងហើយ ?" ពួកគេបានថា៖ "នេះច្រើនជាង ។ នេះមានន័យថាពីរយសាមសិបមួយឆ្នាំ ។"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فَمَا تَصْنَعُونَ بِمَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ ﴿المر﴾؟! قَالُوا: هَذِهِ مِائَتَانِ وَ إِحْدَى وَ سَبْعُونَ سَنَةً.
អ្ហ៊ីលីមានវចនៈថា៖ "អស់លោកនឹងធ្វើអ្វីជាមួយអ្នកដែលគេបានដាក់ *[១៣:១] អាលិហ្ហ ឡ្យាំ មីម រ៉* ចុះមកឲ្យ ?" ពួកបានថា៖ "នេះមានន័យថាពីរយចិតសិបមួយឆ្នាំ ។"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فَوَاحِدَةٌ مِنْ هَذِهِ لَهُ، أَوْ جَمِيعُهَا لَهُ؟ فَاخْتَلَطَ كَلاَمُهُمْ، فَبَعْضُهُمْ قَالَ: لَهُ وَاحِدَةٌ مِنْهَا، وَ بَعْضُهُمْ قَالَ: بَلْ تُجْمَعُ لَهُ كُلُّهَا، وَ ذَلِكَ سَبْعُمِائَةٍ وَ أَرْبَعٌ [وَ ثَلاَثُونَ] سَنَةً، ثُمَّ يَرْجِعُ الْمُلْكُ إِلَيْنَا، يَعْنِي إِلَى الْيَهُودِ.
អ្ហ៊ីលីមានវចនៈថា៖ "តួអក្សរមួយឲ្យទៅព្រះអង្គ ឬទាំងអស់បានទៅព្រះអង្គ ?" សម្ដីពួកគេ ច្របូកច្របល់គ្នា ។ អ្នកខ្លះថា៖ "បានមួយតួអក្សរ ។" អ្នកឯទៀតថា៖ "តែទាំងអស់នេះនឹងត្រូវប្រមូលឲ្យ ទៅគេ នឹងមានប្រាំពីរយសាមសិបបួនឆ្នាំ ។ ក្រោយពីនោះអំណាចនឹងត្រឡប់ទៅឯយើង" មាន ន័យថាទៅឯពួកយ៉ាហ្ស៊ូឌ្ធី ។

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): أَكِتَابٌ مِنْ كُتُبِ اللهِ نَطَقَ بِهَذَا، أَمْ آرَاؤُكُمْ دَلَّتْكُمْ عَلَيْهِ؟ فَقَالَ بَعْضُهُمْ: كِتَابُ اللهِ نَطَقَ بِهِ، وَ قَالَ آخَرُونَ مِنْهُمْ: بَلْ آرَاؤُنَا دَلَّتْ عَلَيْهِ.
អ្ហ៊ីលីមានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមព្រះគម្ពីរទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ មានព្រះគម្ពីរណាមួយ ស្ដីអំពីរឿងនេះទេ ឬក៏ខ្លួនអស់លោកទេដែលនិយាយដែលផ្ដោតទៅលើរឿងនេះ ?" ពួកគេខ្លះបានថា៖ "ព្រះគម្ពីរមួយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ ចែងអំពីរឿងនេះ ។" ពួកគេឯទៀតបានថា៖ "យើងផ្ដោតទៅលើរឿង នេះដោយមតិខ្លួនឯងទេ ។"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فَأْتُوا بِالْكِتَابِ مِنْ عِنْدِ اللهِ يَنْطِقُ بِمَا تَقُولُونَ، فَعَجَزُوا عَنْ إِيرَادِ ذَلِكَ، وَ قَالَ لِلْآخَرِينَ: فَدُلُّونَا عَلَى صَوَابِ هَذَا الرَّأْيِ، فَقَالُوا: صَوَابُ رَأْيِنَا دَلِيلُهُ عَلَى أَنَّ هَذَا حِسَابُ الْجُمَّلِ.[1]

[1] حساب الجمّل:ما قطع على حروف:أبجد،هوز،حطي،كلمن،سعفص،قرشت،ثخذ،ضظغ.الألف واحد،و الباء اثنان،ثمّ كذلك إلى الياء، و هي عشرة،ثمّ الكاف عشرون،ثمّ كذلك إلى القاف و هي مائة،ثمّ الراء مائتان،ثمّ كذلك إلى الغين و هي ألف و هكذا.«مجمع البحرين- جمل-5:342».

អ្ហ៊ីលីមានវចនៈថា៖ "បើដូច្នេះមែនចូរយកមកនូវព្រះគម្ពីរដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ូដែលស្ដីអំពីអ្វី ដែលអស់លោកថានោះ ។" ពួកគេខកចិត្តព្រោះតែបានថាបែបនេះ ហើយបានប្រាប់គ្នីគ្នាថា៖ "ចូរ

បង្ហាញយើងនូវសេចក្តីត្រឹមត្រូវរបស់មតិនេះ ។" ពួកគេបានថា៖ "អ្វីដែលបញ្ជាក់ថាមតិយើងនេះត្រឹមត្រូវនោះគឺការគុណគូរលេខនព្វន្ត (ក្បួនហោរ) អាល់-យ៉ុមម៉ាល់ ។

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَيْفَ دَلَّ عَلَى مَا تَقُولُونَ، وَ لَيْسَ فِي هَذِهِ الْحُرُوفِ مَا اقْتَرَحْتُمْ بِهِ بِلاَ بَيَانٍ؟! أَ رَأَيْتُمْ إِنْ قِيلَ لَكُمْ: إِنَّ عَدَدَ ذَلِكَ، لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنَّا وَ مِنْكُمْ، بِعَدَدِ هَذَا الْحِسَابِ، دَرَاهِمُ أَوْ دَنَانِيرُ، أَوْ عَلَى أَنَّ لِعَلِيٍّ عَلَى كُلِّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ دَيْناً، عَدَدَ مَالِهِ مِثْلَ عَدَدِ هَذَا الْحِسَابِ، أَوْ أَنَّ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ قَدْ لُعِنَ بِعَدَدِ هَذَا الْحِسَابِ.

អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលអស់លោកថានោះមានសំអាងដូចម្តេច បណ្តាតួអក្សរទាំងអស់នេះពុំមាននូវអ្វីដែលអស់លោកមានយោបល់ដោយគ្មានសេចក្តីអធិប្បាយនោះទេ ? អស់លោកនឹងថាអ្វីបើគេប្រាប់អស់លោកថាលេខទាំងអស់នេះ គ្រប់ៗលេខ សម្រាប់យើងនិងសម្រាប់អស់លោក ជាមួយលេខគណនេយ្យ ជាប្រាក់ដៀរហ្ហាំឬឌីណារ ឬថាអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ជំពាក់អស់លោកគ្រប់គ្នា ចំនួនទ្រព្យរបស់អ្នកនោះដូចលេខគណនេយ្យនេះ ឬថាអស់លោករាល់គ្នាត្រូវបណ្តាសាដោយលេខគណនេយ្យនេះ ?

قَالُوا: يَا أَبَا الْحَسَنِ، لَيْسَ شَيْءٌ مِمَّا ذَكَرْتَهُ مَنْصُوصاً فِي ﴿الم﴾ وَ ﴿المص﴾ وَ ﴿الر﴾ وَ ﴿المر﴾ فَإِنْ بَطَلَ قَوْلُنَا لِمَا قُلْنَا، بَطَلَ قَوْلُكَ لِمَا قُلْتَ،

ពួកគេបានថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ៊ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អើយ ! ពុំមានអ្វីដែលលោក صلوات الله عليه والسلام ថានោះនេះពាក់ព័ន្ធនឹង *[២:១] អាលិហ្វ ឡាំ មីម [៧:១] អាលិហ្វ ឡាំ មីម ស្វទ្ធ [១០:១] អាលិហ្វ ឡាំ រ៉ [១៣:១] អាលិហ្វ ឡាំ មីម រ៉* ពាក់ព័ន្ធនឹងមោឃកម្មសម្តីយើងដែលយើងបានថានោះ ឬមោឃកម្មសម្តីលោក صلوات الله عليه والسلام ដែលលោក صلوات الله عليه والسلام បានថានោះ ។"

فَقَالَ خَطِيبُهُمْ وَ مِنْطِيقُهُمْ: لاَ تَفْرَحْ – يَا عَلِيُّ – بِأَنْ عَجَزْنَا عَنْ إِقَامَةِ حُجَّةٍ عَلَى دَعْوَانَا، فَأَيُّ حُجَّةٍ فِي دَعْوَاكَ؟ إِلاَّ أَنْ تَجْعَلَ عَجْزَنَا حُجَّتَكَ، فَإِذَنْ مَا لَنَا حُجَّةٌ فِيمَا نَقُولُ، وَ لاَ لَكُمْ حُجَّةٌ فِيمَا تَقُولُونَ. قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): لاَ سَوَاءٌ، وَ إِنَّ لَنَا حُجَّةً هِيَ الْمُعْجِزَةُ الْبَاهِرَةُ.

អ្នកទេសនានិងអ្នកនិយាយរបស់ពួកគេបានថា៖ "អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام អើយ លោក صلوات الله عليه والسلام កុំអរ ! ដែលលោក صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើឲ្យយើងទ័លពុំអាចនាំមកបាននូវពាក្យសំអាងសម្រាប់សម្តីយើងនោះ ។ ដែលលោក صلوات الله عليه والسلام ថានោះអាងលើអ្វី ? ឬក៏ពាក្យសំអាងរបស់លោក صلوات الله عليه والسلام នោះនៅលើការដែលយើងចាល់ព្រោះតែពុំមានអំណះអំណាង ។ សម្តីយើងមិនមានអំណះអំណាង សម្តីលោក صلوات الله عليه والسلام ក៏មិនមានអំណះអំណាង ។" អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មិនដូចគ្នាទេ ។ សម្រាប់យើង យើងមានភ័ស្តុតាង នោះគឺអព្ភូតហេតុអស្ចារ្យ ។"

ثُمَّ نَادَى جِمَالَ الْيَهُودِ: يَا أَيَّتُهَا الْجِمَالُ، اشْهَدِي لِمُحَمَّدٍ وَ لِوَصِيِّهِ، فَتَبَادَرَتِ الْجِمَالُ: صَدَقْتَ، صَدَقْتَ – يَا وَصِيَّ مُحَمَّدٍ – وَ كَذَبَ هَؤُلاَءِ الْيَهُودُ.

បន្ទាប់មក យ៉ីម៉ាល់ បុគ្គលសាសន៍យ៉ាហ៊ូឌី បានប្រកាសថា៖ "បណ្តាអូដ្ឋអើយ ! ចូរធ្វើសាក្សីឲ្យមូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام គេ صلى الله عليه وآله وسلم ទៅ !" បណ្តាអូដ្ឋបានថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ! ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ! ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه والسلام របស់មូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلم អើយ ! ចំណែកពួកយ៉ាហ៊ូឌីទាំងនេះនិយាយមុសា !"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): هَؤُلاَءِ جِنْسٌ مِنَ الشُّهُودِ، يَا ثِيَابَ الْيَهُودِ الَّتِي عَلَيْهِمْ، اشْهَدِي لِمُحَمَّدٍ وَ لِوَصِيِّهِ، فَنَطَقَتْ ثِيَابُهُمْ كُلُّهَا:

صَدَقْتَ، صَدَقْتَ – يَا عَلِيُّ – نَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ حَقّاً، وَ أَنَّكَ – يَا عَلِيُّ –وَصِيُّهُ حَقّاً، لَمْ يَثْبُتْ لِمُحَمَّدٍ قَدَمٌ فِي مَكْرُمَةٍ إِلاَّ وَطِئْتَ عَلَى مَوْضِعِ قَدَمِهِ بِمِثْلِ مَكْرُمَتِهِ، فَأَنْتُمَا شَقِيقَانِ مِنْ أَشْرَفِ أَنْوَارِ اللَّهِ تَعَالَى، تَمَيَّزْتُمَا اثْنَيْنِ، وَ أَنْتُمَا فِي الْفَضَائِلِ شَرِيكَانِ، إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نَبِيَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

អ៊ុលីមានវចនៈថា៖ "នេះគឺបណ្ដាសាក្សីមួយប្រភេទ ។ បណ្ដាសំលៀកបំពាក់របស់ពួកយ៉ាហ្ជូឌ៊ីដែលនៅលើខ្លួនពួកគេអ៊ីយ! ចូរអ្នកធ្វើសាក្សីឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ និងឲ្យអ្នកស្នងមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ !" សំលៀកបំពាក់ទាំងអស់របស់ពួកយ៉ាហ្ជូឌ៊ីក៏បាននិយាយថា៖ "អ៊ុលីអ៊ីយ! ព្រះអង្គនិយាយពិត! ព្រះអង្គនិយាយពិត! អស់ទូលព្រះបង្គំសូមធ្វើសាក្សីថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ា ពិតមែន ថាព្រះអង្គ អ៊ុលីអ៊ីយ! ជាព្រះឧត្តរាធិការីរបស់ព្រះអង្គ ពិតមែន! ជើងមួយមិនអះអាងឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូជាមួយអភិជនភាពទេ រ៉ៀងលែងតែព្រះអង្គដើរលើគន្លងជើងមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូជាមួយអភិជនភាពដូចអភិជនភាពរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូដែរ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ព្រះអង្គទាំងពីរជាបងប្អូនគ្នាដែលមកពីព្រះពន្លឺរស្មីរបស់អល់ឡោះ ។ ទោះបីព្រះអង្គទាំងពីរជាបុគ្គលពីរនាក់ដាច់ឡែកក៏ដោយ តែព្រះអង្គទាំងពីរមានគុណសម្បត្តិរួមគ្នា ខុសគ្នាតែនឹងពុំមានព្រះសាស្ដាទេអត់ពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូទៅ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ خَرِسَتِ الْيَهُودُ، وَ آمَنَ بَعْضُ النَّظَّارَةِ مِنْهُمْ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ غَلَبَ الشَّقَاءُ عَلَى الْيَهُودِ، وَ سَائِرِ النَّظَّارَةِ الْآخَرِينَ، فَذَلِكَ مَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿لاَ رَيْبَ فِيهِ﴾ إِنَّهُ كَمَا قَالَ مُحَمَّدٌ، وَ وَصِيُّ مُحَمَّدٍ عَنْ قَوْلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، عَنْ قَوْلِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ក្នុងពេលនោះ ពួកយ៉ាហ្ជូឌ៊ីស្រឡាំងកាំង ។ ពួកគេខ្លះដែលឈរមើលនោះបានសូមជឿ រ៉ៀសូលុលឡោះ ។ ពួកយ៉ាហ្ជូឌ៊ីនិងពួកអ្នកឈរមើលឯទៀតរងទុក្ខផ្លូវចិត្ត ។ ដូច្នេះឯងបានជាអល់ឡោះហ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:២] ឥតសង្ស័យទេ ។* ដូចមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូបានថា និងអ្នកស្នងមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ អំពីសម្ដីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ អំពីព្រះរាជបន្ទូលរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"

ثُمَّ قَالَ: هُدىً بَيَانٌ وَ شِفَاءٌ لِلْمُتَّقِينَ مِنْ شِيعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ، إِنَّهُمْ اتَّقَوْا أَنْوَاعَ الْكُفْرِ فَتَرَكُوهَا، وَ اتَّقَوُا الذُّنُوبَ الْمُوبِقَاتِ فَرَفَضُوهَا، وَ اتَّقَوْا إِظْهَارَ أَسْرَارِ اللَّهِ، وَ أَسْرَارِ أَزْكِيَاءِ عِبَادِهِ الْأَوْصِيَاءِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَكَتَمُوهَا، وَ اتَّقَوْا سَتْرَ الْعُلُومِ عَنْ أَهْلِهَا الْمُسْتَحِقِّينَ لَهَا، وَ فِيهِمْ نَشَرُوهَا». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٢٦ الحديث: ٩٩/ ٣١٩، معاني الأخبار – الجزء: ١ الصفحة: ٢٤ الحديث : ٤)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *ជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ* ជាសេចក្ដីអធិប្បាយនិងជាថ្នាំព្យាបាលសម្រាប់បណ្ដាស្ដ្រីអ៊ីម៉ាំ ស៊ីរ៉ាតរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ និងអ៊ុលីដែលមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត ។ ពួកគេខ្លាចប្រការក្បត់សាសនានានា ពួកគេចោលវា ។ ពួកគេខ្លាចបាបធំ ពួកគេច្រានវាចោល ។ ពួកគេខ្លាចបើកអាថ៌កំបាំងរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ា អាថ៌កំបាំងរបស់បណ្ដាបាវព្រះអង្គដែលមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត បណ្ដាព្រះឧត្តរាធិការីក្រោយមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ ដូច្នេះពួកគេបិទបាំងអាថ៌កំបាំងនោះ ។ ពួកគេខ្លាចបិទបាំងចំណេះរបស់បណ្ដាអ្នកត្រឹមត្រូវ បណ្ដាអ្នកដែលស័ក្ដិសមនឹងចំណេះនោះ ពួកគេផ្សាយចំណេះនោះ ។
(معاني الأخبار: 4/24)

ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى لِّلۡمُتَّقِينَ ٢

២. នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ឥតសង្ស័យទេវាជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប់ចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២

1/2. أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي عِمْرَانَ، عَنْ يُونُسَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «﴿الْكِتَابُ﴾: عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لاَ شَكَّ فِيهِ». ﴿هُدىً لِلْمُتَّقِينَ﴾ قَالَ:«بَيَانٌ لِشِيعَتِنَا». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٢٣ الحديث: ٩٩/ ٣١٠، تفسير القمّيّ – الجزء: ١ الصفحة: ٣٠)**

២/១. អាប៊ូ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ប៊ិន ហ្ការ៉ាស៊ីម បានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី យ៉ាស៊ីយ៉ា ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ីមរ៉ន ដែលបានតំណាលតមកពី យូនុស ដែលបានតំណាលតមកពី សាកុ៌ដ្ឋាន ប៊ិន មុស្លីម ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរ ដែលទទួលមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ន៑ ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ *"[២:២] ព្រះគម្ពីរ* គឺអ៊ីលី ﷺ ពុំមានអ្វីឥតជាក់ច្បាស់នៅក្នុងនោះទេ ។ *វាជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប់ចិត្ត* ជាការអធិប្បាយសម្រាប់ស្ដ្រីអ៊ីម៉ាំ ﷺ ។" (تفسير القمي 1: 30)

***

2/2. ثُمَّ قَالَ: « هُدىً » بَيَانٌ وَ شِفَاءٌ « لِلْمُتَّقِينَ » مِنْ شِيعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. [إِنَّهُمْ] اِتَّقَوْا أَنْوَاعَ اَلْكُفْرِ فَتَرَكُوهَا، وَ اِتَّقَوْا [أَنْوَاعَ] اَلذُّنُوبِ اَلْمُوبِقَاتِ فَرَفَضُوهَا وَ اِتَّقَوْا إِظْهَارَ أَسْرَارِ اَللَّهِ تَعَالَى، وَ أَسْرَارِ أَزْكِيَاءِ عِبَادِهِ اَلْأَوْصِيَاءِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَكَتَمُوهَا. وَ اِتَّقَوْا سَتْرَ اَلْعُلُومِ عَنْ أَهْلِهَا اَلْمُسْتَحِقِّينَ لَهَا، وَ فِيهِمْ نَشَرُوهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 63)

២/២. បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ *"[២:២] ព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ* សេចក្ដីអធិប្បាយនិងអាការជាសះស្បើយសម្រាប់*បណ្តាអ្នកជឿសិប់ចិត្ត* ក្នុងចំណោមស្ដ្រីអ៊ីម៉ាំ ﷺ ។ ណូកគេចៀសវាងប្រការអសទ្ធានិងបាបគ្រប់ប្រភេទ ពួកគេខ្លាចបើកអាថិកំបាំងរបស់អល់ឡោះ ﷻ ។ ពួកគេ អាថិកំបាំងរបស់បណ្តាអ្នកសក្តានុ:សិប់ចិត្ត និងរបស់បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ ﷺ ក្រោយមូហ្ម៉ាំ ﷺ ។ ដូច្នេះពួកគេបិទបាំងអាថិកំបាំងទាំងនេះ ។ ពួកគេខ្លាចបិទបាំងអភិញ្ញាពីអស់បុគ្គលដែលស័ក្ដិសមនឹងដឹងអភិញ្ញានោះ ពួកគេផ្សាយអភិញ្ញានេះក្នុងចំណោមអស់បុគ្គលទាំងនេះ ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 63)

***

3/2. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ رَحِمَهُ اَللَّهُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ اَلْمُفَضَّلِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَنَّهُ قَالَ: ﴿الم﴾ وَ كُلُّ حَرْفٍ فِي اَلْقُرْآنِ مُنْقَطِعَةٍ مِنْ حُرُوفِ اِسْمُ اَللَّهِ اَلْأَعْظَمِ اَلَّذِي يُؤَلِّفُهُ اَلرَّسُولُ وَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَيَدْعُو بِهِ فَيُجَابُ.

២/៣. អ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានមកពី មូហ្ម៉ាំ ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ីម៉ៃ រ៉ ដែលបានមកពី យ៉ាមីល ប៊ិន ស្ម៉ូលិ:ហ្ន៑ ដែលបានមកពី អាល់-មូហ្ការ៉ាដ្ឌ ដែលបានមកពី យ៉ាបៀ ដែលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ:ហ្ការ ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ *"[២:១] អាលិហ្ម ឡាំ មីម ។* អក្សរកាត់ទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងគ្ពីរអានសុទ្ធតែមកពីអក្សរនៃព្រះរាជនាមដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អល់ឡោះ ﷻ ដែលត្រូវជ្ជុំឡើងដោយព្រះសាសនៈទូត ﷺ និងព្រះសន្ត អ៊ីម៉ាំ ﷺ ។ បួងសួងដោយតួអក្សរទាំងនេះនឹងបានសម្រេចដូចបំណង ។"

قَالَ: قُلْتُ قَوْلُهُ ﴿ذٰلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ﴾ فَقَالَ: ﴿الْكِتَابُ﴾ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لاَ شَكَّ فِيهِ أَنَّهُ إِمَامُ ﴿هُدىً لِلْمُتَّقِينَ﴾ فَالْآيَتَانِ لِشِيعَتِنَا هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿وَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ وَ هُوَ الْبَعْثُ وَ النُّشُورُ، وَ قِيَامُ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ الرَّجْعَةُ. ﴿وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾ قَالَ: مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , ج 1 , ص 33)

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២:២] នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ឥតសង្ស័យទេ ។"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ *"ព្រះគម្ពីរ* គឺ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មិនមានអ្វីសង្ស័យរឿងនេះទេ ព្រះអង្គ ﷺ ជាព្រះសន្តអ៊ីមុាំ ﷺ *ជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសប់ចិត្ត ។* អាយ៉ាស៊ុ១ទាំងពីរបានទៅបណ្តាស្ទ្រីអ៊ុ១ស៊ុ១យើង ﷺ ។ *[២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍* នេះគឺការរស់ពីស្លាប់វិញ ជាការបង្ហាញឲ្យឃើញ[នូវទង្វើ] ជាការដើបឡើងវិញរបស់អាល់-ក្ន៉ាអ៊ីម ﷻ ជាការត្រឡប់មកវិញ (អាល់-រ៉ជ្ជ១អ៊ុ១ស៊ុ១) *ដែលបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ* អ្វីៗដែលមកពីគ្ពីរអានដែលយើង ﷺ បានបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេ ពួកគេសូត្រគ្ពីរអាន១ោះ ។"

(تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة 33:1)

***

4/2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الدَّقَّاقُ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللهِ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ النَّخَعِيُّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، قَالَ:

២/៤. រាយការណ៍ដោយលោក [អ៊ីបន្ទ បាបាវ៉ៃហ៊ូ] ថា អ៊ុ១លី ប៊ិន អាស៊ីម៉ាដ៉ូ ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ៉ូ អាល់-ដ្ឋាក្ន ﷺ បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី មូហ្ម៉ាម៉ាដ៉ូ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ុ១ប ឌ១ុលឡោះ ហ៊ូ អាល់-គូហ្ស៊ី តមកពី មូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន អាល់-ណាខ្ន៉អ៊ី តមកពីឪពុកមារបស់លោក (ឬឪពុកធំ) អាល់-ហ្ស៊ូសៃន ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ តមកពី អ៊ុ១លី ប៊ិន អាប៊ូ ហ្ម៉ាស៊ុ១ តមកពី យ៉ាស៊ីយ៉ា ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-ក្ន៉ាស៊ីម ដែលបានថា៖

سَأَلْتُ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿الم* ذٰلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدىً لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ فَقَالَ: «الْمُتَّقُونَ: شِيعَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ الْغَيْبُ فَهُوَ الْحُجَّةُ الْغَائِبُ، وَ شَاهِدُ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَ يَقُولُونَ لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٢٤ الحديث: ٩٩/ ٣١٥، كمال الدّين و تمام النعمة – الجزء: ١ الصفحة: ١٧)**

ខ្ញុំបានសួរ អាល់-ស្ន ﷺ ឌ្ឌ១ិ១ក្ន ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២:១] អាលីហ្ម ឡ១ុ០ មីម [២:២] នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ឥតសង្ស័យទេវាជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសប់ចិត្ត ។ [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាសប់ចិត្ត គឺ ស្ទ្រីអ៊ុ១ស៊ុ១ របស់អ៊ុ១លី ﷺ ។ អទិស្សមានការណ៍ គឺ ព្រះអាជ្ញាធរកំពាំង ﷺ (គឺ អ៊ីមុាំ អាល់-ស្ម៉ាន ﷺ) ។ ភ័ស្តុតាងរឿងនេះ គឺ ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[១០:២០] ពួកគេថា៖ "ម្តេចបានជាគេមិនប្រទានព្រះសញ្ញាមួយមកឲ្យគេពីព្រះម្ចាស់គេ ?" ចូរអ្នកថា៖ "អទិស្សមានភាពនៅលើអល់ឡោះ ហ៊ូ តែមួយគត់ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំជាមួយអស់លោកក្នុងបណ្តាអ្នករង់ចាំដែរ" ។"*

(كمال الدّين و تمام النعمة: 17)

ٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡغَيۡبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ يُنفِقُونَ ٣

៣. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ដែលបំពេញនមស្ការ ដែលបរិច្ចាគមួយចំណែក

នៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ[ទៅលើមាគ៌ាយើង] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣

1/3. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: ثُمَّ وَصَفَ هَؤُلاَءِ اَلْمُتَّقِينَ اَلَّذِينَ هَذَا اَلْكِتَابُ هُدًى لَهُمْ فَقَالَ:﴿اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ يَعْنِي بِمَا غَابَ عَنْ حَوَاسِّهِمْ مِنَ اَلْأُمُورِ اَلَّتِي يَلْزَمُهُمُ اَلْإِيمَانُ بِهَا، كَالْبَعْثِ [وَ اَلنُّشُورِ] وَ اَلْحِسَابِ وَ اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ، وَ تَوْحِيدِ اَللَّهِ تَعَالَى وَ سَائِرِ مَا لاَ يُعْرَفُ بِالْمُشَاهَدَةِ. وَ إِنَّمَا يُعْرَفُ بِدَلاَئِلَ قَدْ نَصَبَهَا اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [عَلَيْهَا] كَآدَمَ، وَ حَوَّاءَ، وَ إِدْرِيسَ، وَ نُوحٍ، وَ إِبْرَاهِيمَ، وَ اَلْأَنْبِيَاءِ اَلَّذِينَ يَلْزَمُهُمُ اَلْإِيمَانُ [بِهِمْ، وَ] بِحُجَجِ اَللَّهِ تَعَالَى وَ إِنْ لَمْ يُشَاهِدُوهُمْ وَ « يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ » ، ﴿وَ هُمْ مِنَ اَلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 67)

៣/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ:ស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា: "គេអធិប្បាយនូវលក្ខណ:របស់អ្នកជឿស៊ប់ចិត្តដែលបានទទួលការដឹកនាំដោយព្រះគម្ពីរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *"[២:៣] បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍* នោះគឺអ្វីដែលកំបាំងពីការដឹងដោយមើលឃើញ ដោយប៉ះពាល់បាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងចាំបាច់សម្រាប់ជំនឿពួកគេ ដូចជាការរស់ពីស្លាប់វិញ ការទូទាត់ ឋានសួគ៌ ភ្លើងនរក និងការមានអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ តែមួយ ។ អ្វីទាំងនេះមិនអាចមើលឃើញបានទេ តែអាចដឹងបានតាមរយ:ព្រះទឡ្ហការី (អ្នកតំណាង) ដែលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ បានដាក់មកសម្រាប់ពួកគេ ដូចជាអាដ្ទ៉ាំ عليه السلام ហ្វាវ៉ាអ៊ី សាន់ អ៊ីដ្ឌ្រីស عليه السلام នុះហ្ស៉ា عليه السلام អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام និងបណ្ដាព្រះសាស្ដា عليهم السلام ជាដើម ដែលគេចាំបាច់ត្រូវជឿ ព្រះភ័ស្ដុតាងរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មកតាមអស់ព្រះអង្គទាំងនេះឯង ។ ពួកគេមិនឃើញនឹងភ្នែកទេ តែពួកគេជឿទាំងមើលមិនឃើញអ្វីនោះ *[២១:៤៩] ពួកគេខ្លាចម៉ោង* (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 67)

***

2/3. ثُمَّ أَقْبَلَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى سَلْمَانَ فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ أَنْتَ مِنْ خَوَاصِّ إِخْوَانِنَا اَلْمُؤْمِنِينَ، وَ مِنْ أَحْبَابِ قُلُوبِ مَلاَئِكَةِ اَللَّهِ اَلْمُقَرَّبِينَ، إِنَّكَ فِي مَلَكُوتِ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْحُجُبِ وَ اَلْكُرْسِيِّ وَ اَلْعَرْشِ وَ مَا دُونَ ذَلِكَ إِلَى اَلثَّرَى، أَشْهَرُ فِي فَضْلِكَ عِنْدَهُمْ مِنَ اَلشَّمْسِ اَلطَّالِعَةِ فِي يَوْمٍ لاَ غَيْمَ فِيهِ وَ لاَ قَتَرٌ، وَ لاَ غُبَارٌ فِي اَلْجَوِّ، أَنْتَ مِنْ أَفَاضِلِ اَلْمَمْدُوحِينَ بِقَوْلِهِ: ﴿اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 68)

៣/២. បន្ទាប់មក រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ជ៉ា ﷺ បានប្រាប់សាល់ម៉ាន رضي الله عنه ថា: "អាប៊ូ អ្ហ:ប់ឌុលឡោះហ្ជ៉ាអ៊ីយ! លោកនៅក្នុងចំណោមបងប្អូនអ្នកមានជំនឿពិសេសរបស់ខ្ញុំ ﷺ អ្នកជាទីស្រឡាញ់អស់ពីចិត្តរបស់បណ្ដាទេវតាជំនិត ។ លោកល្បីល្បាញនៅលើមេឃទាំងឡាយ នៅឯព្រះរបាំង នៅឯព្រះរាជអាសន: និងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ពីព្រោះគុណសម្បត្តិលោកប្រៀបបាននឹងដួងអាទិត្យដែលគេមើលឃើញកណ្ដាលថ្ងៃស្រឡះពពកនិងថ្ងៃភ្លឺ ។ លោកនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដែលគេថ្លែងដល់នៅក្នុងព្រះរាជបន្ទូល *[២:៣] បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ។"*

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 68)

***

3/3. فِي كِتَابِ كَمَالِ اَلدِّينِ وَ تَمَامِ اَلنِّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عُمَرَ بْنِ عَبْدِ اَلْعَزِيزِ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ اَلرَّقِّي عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿هُدىً لِلْمُتَّقِينَ * اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ قَالَ: مَنْ أَقَرَّ بِقِيَامِ اَلْقَائِمِ عَلَيْهِ السّلام أَنَّهُ حَقٌّ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 31)

៣/៣. នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អ៊ុល-ឌីន វ៉ា តាមុាំ អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស់ យោលតាមបណ្ដាញពត៌មាន ដែលឡើងទៅដល់ អ៊ុម៉ារ ប៊ិន អាប់ឌុល-អាស៊ីស ដែលបានរាយការណ៍តមកពី ដាវុដ ប៊ិន កាស៊្សៀរ អាល់-រ៉ាគ្គី តែមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّ *[២:២] វាជាព្រះមគ្គុទេសក៏ដឹកនាំសម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត ។ [២:៣] បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ។* ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថាៈ "អ្នកដែលព្រមទទួលស្គាល់ថាការងើបឡើងរបស់ អាល់-ក៏អ៊ីមعجل الله فرجهជាការពិត ។" (تفسير نور الثقلين 1: 31)

***

4/3. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فِي حَدِيثٍ يَذْكُرُ فِيهِ الْأَئِمَّةَ الِاثْنَيْ عَشَرَ وَ فِيهِمُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ، طُوبَى لِلْمُقِيمِينَ عَلَى مَحَبَّتِهِمْ، أُولَئِكَ مَنْ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ: ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ١ الصفحة: ١٢٤ الحديث: ٩٩/ ٣١٦، كفاية الأثر - الجزء: ١ الصفحة: ٦٠)**

៣/៤. រាយការណ៍មកពីលោក [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៍] យោលតាមបណ្ដាញពត៌មានរបស់លោកដែលបាន មកពី យ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍ អាល់-អាន់-ស្វ៊ារី ដែលបានមកពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ូصلى الله عليه وآله وسلم នៅក្នុង ហ្វាឌីស្វ៍មួយ ព្រះអង្គصلى الله عليه وآله وسلمបាននិយាយដល់អ៊ីមុាំعليهم السلامទាំងដប់ពីរអង្គដោយមានអាល់-ក៏អ៊ីមعجل الله فرجهមួយអង្គ ក្នុងចំណោមអ៊ីមុាំعليهم السلامទាំងដប់ពីរនេះ បានឲ្យដឹងថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ូصلى الله عليه وآله وسلمមានព្រះវចនៈថាៈ "ពរជ័យសិរីសួស្ដីបានលើអស់បុគ្គលដែលមានអំណត់ក្នុងពេលព្រះអង្គعجل الله فرجهកំបាំងខ្លួន ។ ពរជ័យសិរីសួស្ដីបានលើ អស់អ្នកជឿស៊ប់ចិត្តដែលស្រឡាញ់អ៊ីមុាំទាំងអស់នេះعليهم السلام ។ បុគ្គលទាំងនោះគឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّបានថ្លែងពិពណ៌នានៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គعزّ وجلّថា *[២:៣] បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ។"* (كفاية الأثر: 60)

***

5/3. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: ثُمَّ وَصَفَهُمْ بَعْدَ [ذَلِكَ] فَقَالَ ﴿وَ يُقِيمُونَ اَلصَّلاٰةَ﴾ يَعْنِي بِإِتْمَامِ رُكُوعِهَا وَ سُجُودِهَا، وَ حِفْظِ مَوَاقِيتِهَا وَ حُدُودِهَا، وَ صِيَانَتِهَا عَمَّا يُفْسِدُهَا وَ يَنْقُضُهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 73)

៣/៥. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស់ការីصلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថាៈ "បន្ទាប់ពីបានថ្លែងពិពណ៌នាអំពី លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ពួកគេហើយ អល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៣] ដែលបំពេញនមស្ការ* ពួកគេ នោះគឺបណ្ដាអ្នកដែលប្រតិបត្តិការបង្អោនខ្លួននិងការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកគេយ៉ាងពេញ លេញ ដែលគោរពពេលវេលានិងក្របខ័ណ្ឌរបស់ស្វ៍ឡាត់ ដែលចៀសវាងអ្វីដែលធ្វើឲ្យខូចឬដែលធ្វើឲ្យ ស្វ៍ឡាត់ខូចអសាបង់ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 73)

***

6/3. فَلَمَّا جَاءَ أَبُو ذَرٍّ إِلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ لَهُ رَسُولُ اَللَّهِ: يَا أَبَا ذَرٍّ إِنَّكَ أَحْسَنْتَ طَاعَةَ اَللَّهِ، فَسَخَّرَ اَللَّهُ لَكَ مَنْ يُطِيعُكَ فِي كَفِّ اَلْعَوَادِي عَنْكَ، فَأَنْتَ مِنْ أَفْضَلِ مَنْ مَدَحَهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِأَنَّهُ يُقِيمُ اَلصَّلاَةَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 73)

៣/៦. កាល អាប៊ូ ស្មារرضي الله عنه បានមកជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ូصلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គصلى الله عليه وآله وسلمបានប្រាប់លោកថាៈ "អាប៊ូ ស្មារرضي الله عنهអើយ! លោកប្រសើរបំផុតក្នុងការគោរពតាមព្រះរាជបញ្ញត្តិរបស់អល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّ ។ ដូច្នេះហើយ បានជាអល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّធ្វើឲ្យសិង្ហនេះស្ដាប់បង្គាប់លោក ។ លោកខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមបណ្ដាបុគ្គល ដែលអល់ឡោះហ៍ូعزّ وجلّបានថ្លែងថាដែលបំពេញនមស្ការនោះ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 73)

***

7/3. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: يَعْنِي ﴿وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ مِنَ اَلْأَمْوَالِ، وَ اَلْقُوَى فِي اَلْأَبْدَانِ وَ اَلْجَاهِ، وَ اَلْمِقْدَارِ.

*៣/៧. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថាៈ "មានន័យថា *[២:៣] មួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ* គឺទ្រព្យសម្បត្តិ កម្លាំងកាយ ឥទ្ធិពលនិងចំនួន ។

﴿يُنْفِقُونَ﴾: يُؤَدُّونَ مِنَ اَلْأَمْوَالِ اَلزَّكَوَاتِ، وَ يَجُودُونَ بِالصَّدَقَاتِ، وَ يَحْتَمِلُونَ اَلْكَلَّ يُؤَدُّونَ اَلْحُقُوقَ اَللاَّزِمَاتِ: كَالنَّفَقَةِ فِي اَلْجِهَادِ إِذَا لَزِمَ وَ إِذَا اُسْتُحِبَّ، وَ كَسَائِرِ اَلنَّفَقَاتِ اَلْوَاجِبَاتِ عَلَى اَلْأَهْلِينَ وَ ذَوِي اَلْأَرْحَامِ اَلْقَرِيبَاتِ وَ اَلْآبَاءِ وَ اَلْأُمَّهَاتِ وَ كَالنَّفَقَاتِ اَلْمُسْتَحَبَّاتِ عَلَى مَنْ لَمْ يَكُنْ فَرْضاً عَلَيْهِمُ اَلنَّفَقَةُ مِنْ سَائِرِ اَلْقَرَابَاتِ، وَ كَالْمَعْرُوفِ بِالْإِسْعَافِ وَ اَلْقَرْضِ، وَ اَلْأَخْذِ بِأَيْدِي اَلضُّعَفَاءِ وَ اَلضَّعِيفَاتِ. وَ يُؤَدُّونَ مِنْ قُوَى اَلْأَبْدَانِ اَلْمَعُونَاتِ كَالرَّجُلِ يَقُودُ ضَرِيراً، وَ يُنَجِّيهِ مِنْ مَهْلَكَةٍ أَوْ يُعِينُ مُسَافِراً أَوْ غَيْرَ مُسَافِرٍ عَلَى حَمْلِ مَتَاعٍ عَلَى دَابَّةٍ قَدْ سَقَطَ عَنْهَا، أَوْ كَدَفْعٍ عَنْ مَظْلُومٍ [قَدْ] قَصَدَهُ ظَالِمٌ بِالضَّرْبِ أَوْ بِالْأَذَى. وَ يُؤَدُّونَ اَلْحُقُوقَ مِنَ اَلْجَاهِ بِأَنْ يَدْفَعُوا بِهِ عَنْ عِرْضِ مَنْ يُظْلَمُ بِالْوَقِيعَةِ فِيهِ، أَوْ يَطْلُبُوا حَاجَةً بِجَاهِهِمْ لِمَنْ [قَدْ] عَجَزَ عَنْهَا بِمِقْدَارِهِ. فَكُلُّ هَذَا إِنْفَاقٌ مِمَّا رَزَقَهُ اَللَّهُ تَعَالَى. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 75)

ពួកគេបរិច្ចាគ ចេញស្ការ៉ាត់លើទ្រព្យរបស់ខ្លួន ពួកគេដាក់ទាន ពួកគេអត់ធ្មត់ក្នុងការចាយវាយទៅលើប្រការនានាដែលជាកាតព្វកិច្ច ដូចជាការលះបង់ក្នុងសន្តិសង្គ្រាម (ហ្ស៊ីហ្ហាដ៊ូ) ពេលចាំបាច់និងពេលមិនចាំបាច់ (ស្ងាណាត់) ដូចជាការចាយវាយទៅលើលើសមាជិកគ្រួសារដែលនៅក្នុងបន្ទុកខ្លួននិងឪពុកម្តាយដែលជាការចាំបាច់ និងទៅលើបណ្តាញាតិដែលមិនចាំបាច់ចាយវាយលើ ពួកគេឲ្យខ្ចី ឬបន្ទូរដៃចំពោះអ្នកខ្សោយ ពួកគេលះបង់កម្លាំងកាយដើម្បីនាំអ្នកពិការភ្នែកទៅកាន់សុវត្ថិភាព ទោះបីអ្នកនោះជាអ្នកដំណើរឬមិនមែនអ្នកដំណើរក៏ដោយ ឬជួយលើកអ៊ីវ៉ាន់ដាក់លើខ្នងសត្ត ការពារជនរងការសង្កត់សង្កិនពីការវាយប្រហាររបស់ជនទុច្ចរិត ឬពីសេចក្តីលំបាករបស់ខ្លួនអ្នកនោះ ឬជួយសង្គ្រោះអ្នកណាម្នាក់ឲ្យផុតពីពាក្យអាក្រក់របស់មនុស្ស ឬបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់បុគ្គលណាម្នាក់តាមសមត្ថភាព ។ នេះហើយគឺ "ការបរិច្ចាគលះបង់ពីអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាឡាបានប្រទានមកឲ្យ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 75)

***

*8/3. اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ اَلدَّقَّاقُ (رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ اَلْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ اَلنَّخَعِيُّ، عَنْ عَمِّهِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي اَلْقَاسِمِ، قَالَ: سَأَلْتُ اَلصَّادِقَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿الم * ذٰلِكَ اَلْكِتٰابُ لاٰ رَيْبَ فِيهِ هُدىً لِلْمُتَّقِينَ * اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾.

*៣/៨ [...] យ៉ាស្ងយ៉ា ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-ក្ហ៊ីម បានថាខ្ញុំបានសួរ អាល់-ស្ស ដ្ឋ ិ ក صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ី عز وجل *[២:១] អាលិហ្ហ ឡ្យ ាំ មីម ។ [២:២] នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ឥតសង្ស័យទេ វាជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសប់ចិត្ត [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានការណ៍ ។*

فَقَالَ: «اَلْمُتَّقُونَ: شِيعَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، وَ اَلْغَيْبُ: هُوَ اَلْحُجَّةُ اَلْقَائِمُ، وَ شَاهِدُ ذَلِكَ قَوْلُ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ يَقُولُونَ لَوْ لاٰ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا اَلْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ اَلْمُنْتَظِرِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء : ٣ صفحة : ٢١ الحديث : -٩٩/ ٤٨٦٢ ،كمال الدين و تمام النعمة – الجزء: ١ الصفحة: ١٧)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"អ្នកមានសទ្ធាសប់ចិត្ត* គឺស្ទ្ធីអ៊ីម៉ាន់ស៊ីរបស់អ៊ីម៉ាលី صلوات الله عليه والسلام ។ *អទិស្សមានការណ៍* គឺ អាល់-ហ្ស៊ីចូយ៉ាស៊ុ អាល់-ក្ងីអ៊ីម عجل الله فرجه ។ ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ *[១០:២០] ពួកគេថា៖ "ម្តេចបានជាគេមិនប្រទានព្រះសញ្ញាមួយមកឲ្យគេពីព្រះម្ចាស់គេ ?" ចូរអ្នកថា៖ "អទិស្សមានភាពនៅលើអល់ឡោះហ្ស៊ីតែមួយគត់ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំជាមួយអស់លោកក្នុងបណ្តាអ្នករង់ចាំដែរ" ។"* (كمال الدين و تمام النعمة: 17)10:18-21

وَٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ وَبِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٤

៤. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យអ្នក (គ្ងុរអាន) និងអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមក[ឲ្យបណ្តាព្រះសាស្តា]កាលពីមុនអ្នក (បណ្តាព្រះគម្ពីរមុនៗរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី) ពួកគេមានជំនឿ មាំចំពោះ[ការរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ និងចំពោះជីវិតនៃ]លោកមុខ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤

1/4. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: ثُمَّ وَصَفَ بَعْدَ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ فَقَالَ: ﴿وَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ يَا مُحَمَّدُ ﴿وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ الْمَاضِينَ، كَالتَّوْرَاةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الزَّبُورِ، وَ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ، وَ سَائِرِ كُتُبِ اللَّهِ تَعَالَى الْمُنَزَّلَةِ عَلَى أَنْبِيَائِهِ، بِأَنَّهَا حَقٌّ وَ صِدْقٌ مِنْ عِنْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الْعَزِيزِ، الصَّادِقِ، الْحَكِيمِ.

៤/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ស៊ាសាន់ អាល់-អ៊ីស្ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "ក្រោយពីបានចែងពិពណ៌នាអំពីគុណសម្បត្តិបុគ្គលដែលបំពេញស្ល៊ីឡាតុ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:៤] បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យអ្នក* មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ! *និងអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកកាលពីមុនអ្នក* ឲ្យបណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام មុនៗ ដូចជាគម្ពីរតៅរ៉ាតុ គម្ពីរអ៊ីនជ៊ីល គម្ពីរស្ទ្ធាប ូ ផ្ទាំងសំណេររបស់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام និងបណ្តាព្រះគម្ពីរឯទៀតដែលអល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ បានដាក់ចុះមកឲ្យបណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام ជាដើម នេះគឺព្រះសច្ចធម៌ដែលមកពីម្ចាស់ ﷻ របស់ពិភពទាំងពួងពិតៗ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិ ព្រះសច្ច: ព្រះដែលប្រកបដោយព្រះញាណបារមី ។

﴿وَ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾:وَ بِالدَّارِ الْآخِرَةِ بَعْدَ هَذِهِ الدُّنْيَا يُوقِنُونَ، [وَ] لاَ يَشْكُونَ فِيهَا إِنَّهَا الدَّارُ الَّتِي فِيهَا جَزَاءُ الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ بِأَفْضَلَ مِمَّا عَمِلُوهُ، وَ عِقَابُ الْأَعْمَالِ السَّيِّئَةِ بِمِثْلِ مَا كَسَبُوهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 88)

ពួកគេមានជំនឿមាំចំពោះលោកមុខ [ពួកគេជឿជាក់]ចំពោះលោកមុខក្រោយពីលោកនេះ ។ ពួកគេមិនសង្ស័យទេអំពីលោកនោះទេ ថាពួកគេនឹងបានទទួលជារង្វាន់ក្នុងលោកនោះដោយសារទង្វើល្អដែលពួកគេបានសាង ថាពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មដោយសារទង្វើអាក្រក់ស្មើនឹងអ្វីដែលខ្លួនបានសាង ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 88)

أُوْلَـٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٥

៥. ជនទាំងនេះស្ថិតនៅលើព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំមកពីម្ចាស់ពួកគេ ជនទាំងនេះនឹងជោគជ័យ[ក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ នឹងចាកពីនរក នឹងបានចូលឋានសួគ៌] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥

1/5. قَالَ ٱلْإِمَامُ عَلَيْهِ ٱلسَّلاَمُ: ثُمَّ أَخْبَرَ (عَنْ جَلاَلَةِ) هَؤُلَاءِ ٱلْمَوْصُوفِينَ بِهَذِهِ ٱلصِّفَاتِ ٱلشَّرِيفَةِ، فَقَالَ: « أُولَئِكَ » أَهْلُ هَذِهِ ٱلصِّفَاتِ «عَلىٰ هُدىً» بَيَانٍ وَ صَوَابٍ « مِنْ رَبِّهِمْ » وَ عِلْمٍ بِمَا أَمَرَهُمْ بِهِ « أُولَئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ » ٱلنَّاجُونَ مِمَّا مِنْهُ يَوْجِلُونَ، ٱلْفَائِزُونَ بِمَا يُؤَمِّلُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 90)

៥/១. អ៊ីម៉ាំ [អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ ថ្លែងប្រាប់អំពីភាពរុងរឿងរបស់បុគ្គលដែលមានគុណសម្បត្តិទាំងនេះថា *[២:៥] ជនទាំងនេះ* គឺបណ្ដាអ្នកដែលមាននូវគុណសម្បត្តិទាំងនេះ *ស្ថិតនៅលើព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំមកពីម្ចាស់ពួកគេ ។* ពួកគេស្ដាប់បង្គាប់និងអនុវត្តិតាមព្រះរាជបន្ទូលរបស់ម្ចាស់ ﷻ ពួកគេ ពួកគេដឹងថាគេបានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្លួនធ្វើអ្វីខ្លះ *ជនទាំងនេះនឹងជោគជ័យ ។* ពួកគេនឹងបានសម្រេចដោយបរមសុខនិងបានជ័យជំនះដោយសារទង្វើដែលខ្លួនបានសាង ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 90)

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ۝٦

៦. បណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា [មានះ និងបំផ្លាញចិត្តខ្លួនឯង] វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ទោះអ្នកដាស់តឿនពួកគេក្ដី ទោះអ្នកមិនដាស់តឿនពួកគេក្ដី ពួកគេនឹងពុំមានសទ្ធាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦

1/6. قَالَ ٱلْإِمَامُ عَلَيْهِ ٱلسَّلاَمُ: [فَ] لَمَّا ذَكَرَ [ٱللَّهُ] هَؤُلَاءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَ مَدَحَهُمْ، ذَكَرَ ٱلْكَافِرِينَ ٱلْمُخَالِفِينَ لَهُمْ فِي كُفْرِهِمْ، فَقَالَ: « إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا » بِاللَّهِ وَ بِمَا آمَنَ بِهِ هَؤُلَاءِ ٱلْمُؤْمِنُونَ بِتَوْحِيدِ ٱللَّهِ تَعَالَى، وَ بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ رَسُولِ ٱللَّهِ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ بِوَصِيَّةِ عَلِيٍّ وَلِيِّ ٱللَّهِ وَ وَصِيِّ رَسُولِ ٱللَّهِ، وَ بِالْأَئِمَّةِ ٱلطَّاهِرِينَ ٱلطَّيِّبِينَ خِيَارِ عِبَادِهِ ٱلْمَيَامِينِ، ٱلْقَوَّامِينَ بِمَصَالِحِ خَلْقِ ٱللَّهِ تَعَالَى.

៦/១. អ៊ីម៉ាំ [អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ ថ្លែងអំពីបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីននិងបានសរសើរពួកគេហើយ ព្រះអង្គ ﷻ ថ្លែងអំពីពួកបដិសេធសទ្ធា សត្រូវរបស់ពួកគេនៅក្នុងអាការអសទ្ធា ថា *[២:៦] បណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា* មិនជឿអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ ទេ មិនជឿអ្វីៗដែលបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាទាំងនោះជឿទេ គឺ[ជឿ]តៅហ៊ីដ្ឋអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ (គឺជឿអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ តែមួយគត់) ជឿរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍ ﷺ ជាព្រះសាស្ដា ﷺ ជឿអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ ﷺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ជឿបណ្ដាអ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ដែលបុគ្គលបរិសុទ្ធនិងប្រសើរ ដែលជាបាវប្រកបដោយគុណធម៌ប្រសើរដាច់អស់បណ្ដាបាវរបស់ព្រះអង្គ ﷻ គឺអស់បុគ្គលដែលទទួលបន្ទុកក្នុងរឿងរបស់អស់សត្វលោករបស់អល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ ។

﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُمْ﴾ خَوَّفْتَهُمْ ﴿أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ﴾ لَمْ تُخَوِّفْهُمْ [فَهُمْ] ﴿لاٰ يُؤْمِنُونَ﴾ [أَخْبَرَ عَنْ عِلْمِهِ فِيهِمْ، وَ هُمُ ٱلَّذِينَ قَدْ عَلِمَ ٱللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنَّهُمْ لاٰ يُؤْمِنُونَ]. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 91)

វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ទោះអ្នកដាស់តឿនពួកគេក្ដី ធ្វើឲ្យពួកគេចេះខ្លាច *ទោះអ្នកមិនដាស់តឿនពួកគេក្ដី* មិនធ្វើឲ្យពួកគេចេះខ្លាច *ពួកគេនឹងពុំមានសទ្ធាទេ ។* ព្រះអង្គ ﷻ ថ្លែងឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ ﷻ ស្គាល់ពួកគេ ។ ពួកទាំងនោះគឺពួកដែលអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷻ ទ្រង់ញាណថាពួកគេនឹងមិនជឿទេ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 91)

***

2/6. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِي عَمْرٍو الزُّبَيْرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَخْبِرْنِي عَنْ وُجُوهِ الْكُفْرِ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. قَالَ: «الْكُفْرُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ: فَمِنْهَا كُفْرُ الْجُحُودِ، وَ الْجُحُودُ عَلَى وَجْهَيْنِ، وَ الْكُفْرُ بِتَرْكِ مَا أَمَرَ اللَّهُ، وَ كُفْرُ الْبَرَاءَةِ، وَ كُفْرُ النِّعَمِ

៦/២. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប បានរាយការណ៍តមកពី អ៊ាលី អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ដែលបានតំណាលតមកពី ឪពុកលោក តមកពី បាក់រ៉ ប៊ិន ស្ហ្ម៉ាលិះហ្ហ៊ តមកពី អាល់-ក្ហ៊ាសឹម ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ធ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុំរូ អាល់-ស៊ូបៃរី ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ៊ុះប្ធុលឡោះហ្ហ៊ីsalawat allah alayhi wa salam ថា៖ "សូមព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa salamប្រាប់ទូលបង្គំ តើការមិនមានសទ្ធាមានប៉ុន្មានបែបនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻ ?" ព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa salamមានវចនៈថា៖ "ការមិនជឿ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻនោះមានប្រាំប្រភេទ ។ មានការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធ ការបដិសេធនេះមានពីរយ៉ាង ការមិនជឿដោយមិនអើពើចំពោះអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻបានដាក់មកជាព្រះបញ្ញា ការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការដកខ្លួន (តាបារ៉) និងការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះគុណូបការធម៌ ។"

فَأَمَّا كُفْرُ الْجُحُودِ: فَهُوَ الْجُحُودُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُ مَنْ يَقُولُ: لَا رَبَّ، وَ لَا جَنَّةَ، وَ لَا نَارَ، وَ هُوَ قَوْلُ صِنْفَيْنِ مِنَ الزَّنَادِقَةِ، يُقَالُ لَهُمْ: الدَّهْرِيَّةُ، وَ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ: وَ ما يُهْلِكُنا إِلَّا الدَّهْرُ، وَ هُوَ دِينٌ وَضَعُوهُ لِأَنْفُسِهِمْ، بِالِاسْتِحْسَانِ، عَلَى غَيْرِ تَثَبُّتٍ مِنْهُمْ وَ لَا تَحْقِيقٍ لِشَيْءٍ مِمَّا يَقُولُونَ.

ការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធនោះគឺការបដិសេធសភាវជាម្ចាស់ (ពោលគឺមិនទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻជាម្ចាស់ﷻ) ។ នេះគឺសម្តីរបស់ពួកដែលថា៖ "មិនមានម្ចាស់ﷻទេ មិនមានឋានសួគ៌ទេ មិនមានភ្លើងនរកទេ ។" នេះគឺសម្តីរបស់បណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធាពីរក្រុមដែលគេហៅថាមិនជឿថាមានព្រះ (الدَّهْرِيَّةُ) ។ ពួកនេះឯងដែលថា៖ *"[៤៥:២៤] មានតែពេលវេលាទេដែលធ្វើឲ្យយើងវិនាស ។"* នេះគឺសាសនាដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងព្រោះពួកគេឃើញថាវាល្អសម្រាប់ពួកគេ តែពួកគេពុំភ័ស្តុតាងសម្រាប់គាំទ្រយោបល់ពួកគេទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾، أَنَّ ذَلِكَ كَمَا يَقُولُونَ، وَ قَالَ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَواءٌ عَلَيْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لا يُؤْمِنُونَ﴾، يَعْنِي بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى، فَهَذَا أَحَدُ وُجُوهِ الْكُفْرِ.

ដូច្នេះហើយបានជាអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[៤៥:២៤] ពួកគេបានតែស្មានប៉ុណ្ណោះ ។* ការពិតនេះគឺអ្វីដែលពួកគេបានថាមែន ។ អល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូល[ដែរ]ថា *[២:៦] បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេទោះអ្នកដាស់តឿនពួកគេក្តី ទោះអ្នកមិនដាស់តឿនពួកគេក្តី ពួកគេនឹងពុំមានសទ្ធាទេ* ពោលគឺ[មានសទ្ធា]ចំពោះតៅហ្ហ៊ីដ្ធអល់ឡោះហ្ហ៊ីتعالى (ពោលគឺការមានតែអល់ឡោះហ្ហ៊ីتعالىមួយគត់) ។ នេះគឺការអសទ្ធាមួយប្រភេទ ។

وَ أَمَّا الْوَجْهُ الْآخَرُ مِنَ الْجُحُودِ عَلَى مَعْرِفَةٍ، وَ هُوَ أَنْ يَجْحَدَ الْجَاحِدُ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ حَقٌّ قَدِ اسْتَقَرَّ عِنْدَهُ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ جَحَدُوا بِها وَ اسْتَيْقَنَتْها أَنْفُسُهُمْ ظُلْماً وَ عُلُوًّا﴾، وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ كانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جاءَهُمْ ما عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكافِرِينَ﴾، فَهَذَا تَفْسِيرُ وَجْهَيِ الْجُحُودِ».

ឯការបដិសេធសទ្ធាពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធមួយប្រភេទទៀតនោះ គឺការបដិសេធក្រោយពីបានដឹង

ហើយ ។ បានសេចក្ដីថាអ្នកបដិសេធនោះបដិសេធ[ការមានអល់ឡោះហ្ស៊ូ] ទាំងដឹង[ច្បាស់]ថាព្រះអង្គ ﷻជាការពិត ព្រមទាំងជឿជាក់ក្នុងចិត្ត[ថានេះការជាពិត] ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូﷻមានព្រះរាជបន្ទូល[អំពីបុគ្គលប្រភេទនេះ]ថា *[២៧:១៤] ពួកគេបានបដិសេធសញ្ញាទាំងនោះដោយប្រាសចាកយុត្តិធម៌ និងដោយអាការក្រអឺតក្រអោង ទោះបីពួកគេជឿជាក់ក្នុងចិត្តសញ្ញាទាំងនេះក៏ដោយ ។* អល់ឡោះហ្ស៊ូﷻមានព្រះរាជបន្ទូលទៀតថា *[២:៨៩] ទោះកាលពីមុនពួកគេបានអង្វរសូមឲ្យឈ្នះបណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធាក្ដី - តែពេលដែលបានមកដល់ពួកគេនូវអ្វីមួយដែលពួកគេធ្លាប់ស្គាល់ហើយនោះ ពួកគេមិនជឿគេទេ ។ ដូច្នេះព្រះបណ្ដាសារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ*ពើបពះលើពួកបដិសេធសទ្ធា ។" នេះគឺសេចក្ដីអធិប្បាយការបដិសេធទាំងពីរប្រភេទ ។"

وَ الْوَجْهُ الثَّالِثُ مِنَ الْكُفْرِ كُفْرُ النِّعَمِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى يَحْكِي قَوْلَ سُلَيْمَانَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ﴾، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾ وَ قَالَ: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي وَ لاَ تَكْفُرُونِ﴾.

ការបដិសេធសទ្ធាប្រភេទទីបីគឺការបដិសេធសទ្ធាចំពោះព្រះគុណូបការធម៌[របស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ] ដូចអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻបានព្រះរាជបន្ទូលអំពីសម្ដីស៊ូឡៃម៉ាន(អាលាយ ហ្ស ស្ប្ប)ថា៖ *[២៧:៤០] "នេះគឺព្រះគុណរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ដើម្បីល្បងពិសោធខ្ញុំថាតើខ្ញុំដឹងគុណឬនិរគុណ ។ អ្នកណាដឹងគុណ អ្នកនោះដឹងគុណសម្រាប់ខ្លួនឯង ។ អ្នកណានិរគុណ ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គឯងណាស់ ព្រះអង្គទ្រង់មហាថ្កុំថ្កើង ។"* ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូល[ដែរ]ថា៖ *[១៤:៧] បើពួកអ្នកដឹងគុណ យើងនឹងបន្ថែមទៀតឲ្យពួកអ្នក[នូវព្រះឧបការគុណ] តែបើពួកអ្នកនិរគុណ ការធ្វើទោសរបស់អញតឹងរ៉ឹងណាស់ ។* ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូល[ទៀត]ថា៖ *[២:១៥២] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកនឹកដល់អញ អញនឹងនឹកដល់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកមានកតញ្ញូដល់អញ ចូរពួកអ្នកកុំអកតញ្ញូដល់អញ ។*

وَ الْوَجْهُ الرَّابِعُ مِنَ الْكُفْرِ تَرْكُ مَا أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لاَ تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَ لاَ تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَ أَنْتُمْ تَشْهَدُونَ * ثُمَّ أَنْتُمْ هٰؤُلاَءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَ تُخْرِجُونَ فَرِيقاً مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ إِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَ هُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَ فَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾

ការបដិសេធសទ្ធាប្រភេទទីបួន គឺចោលឬមិនអើពើអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យធ្វើ ។ នោះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៨៤] កាលយើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពួកអ្នក[ថា៖] "ចូរពួកអ្នកកុំបង្ហូរឈាមពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំបណ្ដេញគ្នាឯងចេញពីផ្ទះសម្បែងពួកអ្នក ។" បន្ទាប់មកពួកអ្នកព្រមទទួល ពួកអ្នកបានធ្វើសាក្សី ។ [២:៨៥] បន្ទាប់មក ពួកអ្នកគឺពួកដែលកាប់សម្លាប់គ្នាឯង បណ្ដេញគ្នាឯងមួយប៉ែកចេញពីផ្ទះសម្បែងពួកគេ ពួកអ្នកបានប្រួតដៃគ្នាប្រទូសពួកគេដោយបាបកម្មនិងដោយឈ្លានពាន ។ បើពួកគេបានមកពួកអ្នកជាឈ្លើយ ពួកអ្នកនឹងលោះខ្លួនពួកគេ ទោះជាការបណ្ដេញពួកគេនោះត្រូវច្បាប់ហាមពួកអ្នកក៏ដោយ ។ ពួកអ្នកជឿព្រះគម្ពីរមួយប៉ែក មិនជឿមួយប៉ែកទៀតឬ ?*

فَكَفَّرَهُمْ بِتَرْكِ مَا أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ، وَ نَسَبَهُمْ إِلَى الْإِيمَانِ وَ لَمْ يَقْبَلْهُ مِنْهُمْ، وَ لَمْ يَنْفَعْهُمْ عِنْدَهُ، فَقَالَ: ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

អល់ឡោះហ្ស៊ូﷻដាក់ទោសពួកគេថាបដិសេធសទ្ធា ព្រោះពួកគេមិនអនុវត្តិតាមព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូﷻចែងអំពីពួកគេរឿងជំនឿអ៊ីម៉ាន់ តែព្រះអង្គﷻមិនទទួលយកជំនឿអ៊ីម៉ាន់ពីពួកគេទេ ជំនឿអ៊ីម៉ាន់នោះពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៊ូﷻ ហេតុដូច្នេះឯងបានជាព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៨៥] អ្វីទៅការតបស្នងរបស់អ្នកដែលប្រព្រឹត្តបែបនេះក្នុងបណ្តាពួកអ្នក ក្រៅពីសេចក្តីថោកទាបក្នុងជីវិតលោកនេះ ឯថ្ងៃជំនុំជម្រះពួកគេនឹងត្រូវបញ្ជូនខ្លួនទៅរកទណ្ឌកម្មធ្ងន់បំផុត ? អល់ឡោះហ្ស៊ូមិនធ្វេសប្រហែសចំពោះអ្វីៗដែលពួកអ្នកធ្វើទេ ។*

وَ الْوَجْهُ الْخَامِسُ مِنَ الْكُفْرِ كُفْرُ الْبَرَاءَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَحْكِي قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿كَفَرْنَا بِكُمْ وَ بَدَا بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَ الْبَغْضَاءُ أَبَداً حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللهِ وَحْدَهُ﴾ يَعْنِي تَبَرَّأْنَا مِنْكُمْ،

ការបដិសេធសទ្ធាប្រភេទទីប្រាំគឺការបដិសេធសទ្ធារឿងដកខ្លួន ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻស្តីអំពីសម្តីអ៊ីបរ៉ាហ៊ីមﷺថា៖ *[៦០:៤] យើងបដិសេធអស់លោក ។ រវាងយើងនិងអស់លោកមានតែអមិត្តភាពនិងទោស:ជារៀងរហូត ដរាបណាអស់លោកមិនមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូតែមួយគត់ទេ* មានន័យថា "យើងដកខ្លួនចេញពីអស់លោក !"

وَ قَالَ يَذْكُرُ إِبْلِيسَ وَ تَبَرُّءَهُ مِنْ أَوْلِيَائِهِ مِنَ الْإِنْسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: ﴿إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ﴾ وَ قَالَ: ﴿إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللهِ أَوْثَاناً مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَ يَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضاً يَعْنِي يَتَبَرَّأُ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٣١ الحديث: ٩٩/ ٣٢٥، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٢٨٧ الحديث : ١)**

ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលអំពីអ៊ីប្លីស﷿ និងអំពីពេលវា﷿ដកខ្លួនចោលបណ្តាមិត្តមនុស្សរបស់វា﷿ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ *[១៤:២២] ខ្ញុំបដិសេធការដែលអស់លោកបានយកខ្ញុំទៅចូលរួមហ៊ុនហាយ[ជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ូ]កាលពីមុន ។* ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២៩:២៥] អស់លោកយករូបបដិមា[មកគោរពបូជា]ជាជាងយកអល់ឡោះហ្ស៊ូ ព្រោះតែអស់លោកស្រឡាញ់ចូលចិត្តគ្នាក្នុងជីវិតលោកនេះប៉ុណ្ណោះ ។ តែនាថ្ងៃជំនុំជម្រះអស់លោកនឹងបដិសេធគ្នា ដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមក ។* មានន័យថាពួកអ្នកខ្លះនិងផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីអ្នកឯទៀត ។" (الكافي :2 /287 1. Al-Mizan vol.1 p.101)

خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَعَلَىٰ سَمۡعِهِمۡۖ وَعَلَىٰٓ أَبۡصَٰرِهِمۡ غِشَٰوَةٞۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ٧

៧. [ដោយសារតែពួកគេសាងបាបកម្ម បដិសេធសទ្ធា] អល់ឡោះហ្ស៊ូបានបិទជិតបេះដូងពួកគេ និងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ។ នៅលើភ្នែកពួកគេមានរបាំង ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧

1/7. وَ قَالَ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنَّ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا دَعَا هَؤُلاَءِ اَلنَّفَرَ اَلْمُعَيَّنِينَ فِي اَلْآيَةِ اَلْمُتَقَدِّمَةِ [فِي] قَوْلِهِ: ﴿إِنَّ اَلَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ﴾ وَ أَظْهَرَ لَهُمْ تِلْكَ اَلْآيَاتِ فَقَابَلُوهَا بِالْكُفْرِ أَخْبَرَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمْ بِأَنَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ خَتَمَ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ

៧/១. អាស្ស្ស ស ្ស ឌ ្ឍ ក ្ក صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "កាលរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ូ ﷺ បានអំពាវនាវហៅមនុស្សមួយចំនួនតាមរយ:អាយ៉ាស៊ុនេះ *[២:៦] បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេទោះអ្នកដាស់*

តឿនពួកគេក្តី ទោះអ្នកមិនដាស់តឿនពួកគេក្តី ពួកគេនឹងពុំមានសទ្ធាទេ ព្រះអង្គ(ﷻ)បានបង្ហាញពួកគេអាយ៉ាស៊ុនេះ ពួកគេបានទៅជាអសទ្ធា ។ អល់ឡោះ(ﷻ)បានប្រាប់[រ៉ាស៊ូលុលឡោះ(ﷺ)]ឲ្យដឹងអំពីពួកគេថាព្រះអង្គ(ﷻ)បានបើកឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ(ﷻ)បានបិទ *[២:៧] បេះដូងពួកគេនិងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ។*

حَتْماً يَكُونُ عَلاَمَةً لِمَلاَئِكَتِهِ اَلْمُقَرَّبِينَ اَلْقُرَّاءِ لِمَا فِي اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ مِنْ أَخْبَارِ هَؤُلاَءِ [اَلْمُكَذِّبِينَ] اَلْمَذْكُورِ فِيهِ أَحْوَالُهُمْ. حَتَّى [إِذَا] نَظَرُوا إِلَى أَحْوَالِهِمْ وَ قُلُوبِهِمْ وَ أَسْمَاعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ شَاهَدُوا مَا هُنَاكَ مِنْ خَتْمِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهَا، اِزْدَادُوا بِاللَّهِ مَعْرِفَةً، وَ بِعِلْمِهِ بِمَا يَكُونُ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ يَقِيناً. حَتَّى إِذَا شَاهَدُوا هَؤُلاَءِ اَلْمَخْتُومَ عَلَى جَوَارِحِهِمْ يَمُرُّونَ عَلَى مَا قَرَءُوهُ مِنَ اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ، وَ شَاهَدُوهُ فِي قُلُوبِهِمْ وَ أَسْمَاعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ اِزْدَادُوا بِعِلْمِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِالْغَائِبَاتِ يَقِيناً. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 99)

នេះគឺគ្រាបិទដែលទៅជាសញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់ពួកទេវតាជំនិត ដើម្បីនឹងមើលក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្សនូវពត៌មានរបស់ពួកបំភ្លៃកាឡៃ ដរាបពួកគេបានដឹងអំពីអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ក្នុងចក្ខុពួកគេ និងក្នុងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ហើយពួកគេជាសាក្សីនៃការបិទភ្ជិតបេះដូងពួកគេនោះដោយអល់ឡោះ(ﷻ) ។ ការយល់ដឹងរបស់ពួកទេវតាជំនិតកើនឡើងតាមនោះ បានជឿជាក់លទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យទោស ។ ពេលពួកទេវតាជំនិតមើលទៅពួកដែលត្រូវបិទភ្ជិតបេះដូងនោះ ពួកគេនឹងបានដឹងថាពួកនេះ ហើយដែលពួកគេធ្លាប់បានអានរឿងរ៉ាវនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ។ ពេលណាពួកទេវតាជំនិតបានស្គាល់នូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ក្នុងសោតវិញ្ញាណពួកគេនិងក្នុងចក្ខុពួកគេ ពួកគេនឹងបានជ្រាបដឹងអ្វីដែលមិនអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណដែលមកពីអល់ឡោះ(ﷻ) ហើយពួកគេនឹងបានដឹងនូវការវិនិច្ឆ័យទោស ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 99)

***

2/7. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: أَيْ وَسَمَهَا بِسِمَةٍ يَعْرِفُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ مَلاَئِكَتِهِ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا بِأَنَّهُمُ اَلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ، ﴿وَ عَلىٰ سَمْعِهِمْ﴾» كَذَلِكَ بِسِمَاتٍ.

៧/២. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការី(صلوات الله عليه والسلام)] មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមានសញ្ញានៅលើបេះដូងពួកគេ ពួកទេវតានឹងស្គាល់ពួកគេនោះទាំងអស់គ្នាដែលនឹងមិនមានជំនឿទេ ។ *[២:៧] សោតវិញ្ញាណពួកគេ* នេះគឺពាក់ព័ន្ធនឹងត្រចៀកពួកគេ ។

﴿وَ عَلىٰ أَبْصارِهِمْ غِشاوَةٌ﴾ وَ ذَلِكَ أَنَّهُمْ لَمَّا أَعْرَضُوا عَنِ اَلنَّظَرِ فِيمَا كَلَّفُوهُ وَ قَصَّرُوا فِيمَا أُرِيدَ مِنْهُمْ [وَ] جَهِلُوا مَا لَزِمَهُمْ مِنَ اَلْإِيمَانِ بِهِ، فَصَارُوا كَمَنْ عَلَى عَيْنَيْهِ غِطَاءٌ لاَ يُبْصِرُ [مَا] أَمَامَهُ. فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَتَعَالَى عَنِ اَلْعَبَثِ وَ اَلْفَسَادِ، وَ عَنْ مُطَالَبَةِ اَلْعِبَادِ بِمَا قَدْ مَنَعَهُمْ بِالْقَهْرِ مِنْهُ، فَلاَ يَأْمُرُهُمْ بِمُغَالَبَتِهِ، وَ لاَ بِالْمَسِيرِ إِلَى مَا [قَدْ] صَدَّهُمْ بِالْعَجْزِ عَنْهُ.

នៅលើភ្នែកពួកគេមានរបាំង ពួកគេបែរចេញពីអ្វីដែលពួកគេបានឃើញ ពួកគេបានមិនជឿនិងកាត់បន្ថយអ្វីដែលគេចង់ឲ្យពួកគេប្រតិបត្តិ ។ ពួកគេបានបង្ហាញឲ្យគេឃើញនូវការមិនចេះដឹងអំពីអ្វីដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវជឿ ។ ពួកគេទៅជាដូចពួកដែលមានក្រណាត់បិទភ្នែកដែលមើលមិនឃើញអ្វី សូម្បីតែនៅចំពោះមុខខ្លួនក៏មើលមិនឃើញដែរ ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះ(ﷻ)មិនសព្វព្រះហឫទ័យអំពើក្លីក្លា ព្រះអង្គ(ﷻ)មិនបង្ខិតបង្ខំឬប្រើកម្លាំងបង្ខំឲ្យនៅឆ្ងាយពីការហាមប្រាមនោះទេ ព្រះអង្គ(ﷻ)មិនបញ្ជាពួកគេបែបនេះទេ ហើយក៏មិនបង្ខំឲ្យពួកគេឈប់ដូច្នេះទេដែរ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ يَعْنِي فِي اَلْآخِرَةِ اَلْعَذَابَ اَلْمُعَدَّ لِلْكَافِرِينَ، وَ فِي اَلدُّنْيَا أَيْضاً لِمَنْ يُرِيدُ أَنْ يَسْتَصْلِحَهُ بِمَا يَنْزِلُ بِهِ مِنْ عَذَابِ اَلِاسْتِصْلاَحِ لِيُنَبِّهَهُ لِطَاعَتِهِ، أَوْ مِنْ عَذَابِ اَلِاصْطِلاَمِ لِيُصَيِّرَهُ إِلَى عَدْلِهِ وَ حِكْمَتِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 98)

បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: *"ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់* មានន័យថានាលោកមុខព្រះអង្គ عز وجل នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអសទ្ធា និងក្នុងលោកនេះផងដែរសម្រាប់អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គមានព្រះបំណងប្រដៅ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عز وجل នឹងដាក់ចុះមកនូវទណ្ឌកម្មមកលើអ្នកនោះដើម្បីប្រដៅអ្នកនោះ ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកនោះស្ដាប់បង្គាប់ ឬដើម្បីនឹងបំបែរអ្នកនោះមករកព្រះយុត្ដិធម៌ព្រះអង្គ عز وجل និងព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ عز وجل ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 98)

***

3/7. فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا أَبَا اَلْحَسَنِ إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ أَوْجَبَ لَكَ بِذَلِكَ مِنَ اَلْفَضَائِلِ وَ اَلثَّوَابِ مَا لاَ يَعْرِفُهُ غَيْرُهُ. يُنَادِي مُنَادٍ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ: أَيْنَ مَحْبُوُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ مِنَ اَلصَّالِحِينَ، فَيُقَالُ لَهُمْ: خُذُوا بِأَيْدِي مَنْ شِئْتُمْ مِنْ عَرَصَاتِ اَلْقِيَامَةِ فَأَدْخِلُوهُمُ اَلْجَنَّةَ. فَأَقَلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ يَنْجُو بِشَفَاعَتِهِ مِنْ أَهْلِ [تِلْكَ] اَلْعَرَصَاتِ أَلْفُ أَلْفِ رَجُلٍ.

៧/៣. រ៉ាស្វ៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា: "អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អើយ ! អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل បានតម្រូវមកឲ្យអ្នកនូវគុណសម្បត្ដិពិសេសនិងរង្វាន់ទាំងនោះដែលមានតែព្រះអង្គ عز وجل ទេទ្រង់ញាណ ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ មន្ដ្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "ឯណាបណ្ដាអ្នកដែលស្រឡាញ់អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប رضي الله عنه ?" ក្រុមអ្នកត្រឹមត្រូវនឹងក្រោកឡើង គេនឹងថ្លែងប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរអស់លោកចាប់ដៃអ្នកណាក៏បានពីវាលជំនុំជម្រះចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ទៅ ។" ដូច្នេះបុគ្គលតូចតាចជាងគេក្នុងចំណោមពួកគេនោះនឹងសង្គ្រោះមនុស្សរាប់ពាន់នាក់នៅក្នុងវាលជំនុំជម្រះ ដោយសារការធ្វើអន្ដរាគមន៍របស់អ្នកនោះ ។"

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: أَيْنَ اَلْبَقِيَّةُ مِنْ مُحِبِّي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ مُقْتَصِدُونَ فَيُقَالُ لَهُمْ: تَمَنَّوْا عَلَى اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا شِئْتُمْ. فَيَتَمَنَّوْنَ فَيَفْعَلُ بِكُلِّ وَاحِدٍ [مِنْهُمْ] مَا تَمَنَّى، ثُمَّ يَضْعُفُ لَهُ مِائَةُ أَلْفِ ضِعْفٍ.

បន្ទាប់មក មន្ដ្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "ឯណាទៅអ្នកឯទៀតដែលស្រឡាញ់អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប رضي الله عنه ?" មនុស្សក្រុមកណ្ដាលនឹងងើបឡើង ។ គេនឹងប្រកាសប្រាប់ពួកគេនោះថា: "ចូរប៉ងប្រាថ្នាចង់បានពីអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នូវអ្វីក៏ដោយដែលអស់លោកចង់បានចុះ ។" បំណងទាំងអស់របស់ពួកគេនឹងបានសម្រេចដូចសេចក្ដីប្រាថ្នា ពួកគេម្នាក់ៗនឹងទទួលបានមួយរយពាន់ដងលើសអ្វីដែលពួកគេប៉ងចង់បាន ។

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: أَيْنَ اَلْبَقِيَّةُ مِنْ مُحِبِّي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ ظَالِمُونَ لِأَنْفُسِهِمْ، مُعْتَدُونَ عَلَيْهَا. فَيُقَالُ: أَيْنَ اَلْمُبْغِضُونَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ؟ فَيُؤْتَى بِهِمْ جَمٌّ غَفِيرٌ، وَ عَدَدٌ عَظِيمٌ كَثِيرٌ، فَيُقَالُ: أَ لاَ نَجْعَلُ كُلَّ أَلْفٍ مِنْ هَؤُلاَءِ فِدَاءً لِوَاحِدٍ مِنْ مُحِبِّي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِيَدْخُلُوا اَلْجَنَّةَ. فَيُنَجِّي اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحِبِّيكَ، وَ يَجْعَلُ أَعْدَاءَكَ فِدَاءَهُمْ.

បន្ទាប់មក មន្ដ្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "ឯណាទៅអ្នកឯទៀតដែលស្រឡាញ់អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប رضي الله عنه ?" ពួកមួយក្រុមដែលធ្លាប់ប្រព្រឹត្ដិអយុត្ដិធម៌លើខ្លួនឯង (ពួកសាងបាបកម្ម) នឹងត្រូវវាយលុក ។ គេនឹងប្រកាសថា: "ឯណាពួកដែលចង់គំនុំចំពោះអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប رضي الله عنه ?" ពួកគេមួយទ័ពធំ

នឹងត្រូវនាំខ្លួនមក មានចំនួនច្រើនណាស់ ។ បន្ទាប់មក គេនឹងថា: "ចូរយកអ្នករងគ្រោះជួសគេរាប់ពាន់នាក់នេះមកសងអ្នករាល់គ្នាដែលស្រឡាញ់អ៊ីលីសាន ﷺ ប៊ីន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលីប ﷺ ហើយចូរឲ្យគេចូលឋានសួគ៌ទៅ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻនឹងជួយសង្គ្រោះពួកគេទាំងនោះដែលស្រឡាញ់អ្នកﷺ ដោយលះបង់ពួកសត្រូវរបស់អ្នកﷺជួសពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: هَذَا اَلْأَفْضَلُ اَلْأَكْرَمُ، مُحِبُّهُ مُحِبُّ اَللَّهِ وَ [مُحِبُّ] رَسُولِهِ وَ مُبْغِضُهُ مُبْغِضُ اَللَّهِ وَ [مُبْغِضُ] رَسُولِهِ، هُمْ خِيَارُ خَلْقِ اَللَّهِ مِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ដ៊ីﷺមានព្រះវចន:ថា: "នេះគឺកិត្យានុភាពខ្ពស់បំផុត ។ សេចក្ដីស្រឡាញ់ចំពោះរូបគេﷺគឺសេចក្ដីស្រឡាញ់ចំពោះអល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻ និងសេចក្ដីស្រឡាញ់ចំពោះព្រះសាសន:ទូតព្រះអង្គﷺ ។ អ្នកណាស្អប់គេﷺអ្នកនោះស្អប់អល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻនិងស្អប់ព្រះសាសន:ទូតﷺព្រះអង្គﷺ ។ ពួកគេប្រសើរលើសសព្វសត្វលោកដែលអល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻបង្កើតមក នៅក្នុងសហគមន៍របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៊ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: أُنْظُرْ. فَنَظَرَ إِلَى عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ أُبَيٍّ وَ إِلَى سَبْعَةِ [نَفَرٍ] مِنَ اَلْيَهُودِ، فَقَالَ: قَدْ شَاهَدْتُ خَتْمَ اَللَّهِ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ وَ عَلَى أَبْصَارِهِمْ.

បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ដ៊ីﷺបានប្រាប់អ៊ីលីសានﷺថា: "ចូរអ្នកﷺមើលនោះ !" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា: "ខ្ញុំﷺបានមើលទៅងអ៊ុបន ឌ្ហុលឡោះហ្ដ៊ី ប៊ីន អ៊ូបៃ និងប្រាំពីរនាក់ទៀតដែលជាពួកយ៉ាហ្ជ៊ូឌ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា: "ខ្ញុំﷺបានឃើញថាអល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻបានបិទជិតស្លឹបបេះដូងពួកគេ សោតវិញ្ញាណពួកគេ និងចក្ខុវិញ្ញាណពួកគេ ។

فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَنْتَ يَا عَلِيُّ أَفْضَلُ شُهَدَاءِ اَللَّهِ فِي اَلْأَرْضِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اَللَّهِ. قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿خَتَمَ اَللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَ عَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَ عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ﴾ تُبْصِرُهَا اَلْمَلاَئِكَةُ فَيَعْرِفُونَهُمْ بِهَا، وَ يُبْصِرُهَا رَسُولُ اَللَّهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ يُبْصِرُهَا خَيْرُ خَلْقِ اَللَّهِ بَعْدَهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ.

ร์ាស៊ូលុលឡោះហ្ដ៊ីﷺមានព្រះវចន:ថា: "អ៊ីលីសានﷺអ៊ីយ ! អ្នកជាសាក្សីប្រសើរបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻនៅលើផែនដីបន្ទាប់ពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៊ﷺ ព្រះសាសន:ទូតរបស់អល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻ ។" នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻ តាលីﷺ *[២:៧] អល់ឡោះហ្ដ៊ីបានបិទជិតបេះដូងពួកគេនិងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ។ នៅលើភ្នែកពួកគេមានរបាំង ។* អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស:នេះគឺ ពួកទេវតាស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យលើត្រាបិទទាំងនេះឯង ร์ាស៊ូលុលឡោះហ្ដ៊ីﷺក៏ស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យលើត្រាបិទទាំងនេះដែរ និងអ្នកប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោកបន្ទាប់ពីร์ាស៊ូលុលឡោះហ្ដ៊ីﷺ គឺអ៊ីលីសានﷺ ប៊ីន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលីប ﷺ ។

ثُمَّ قَالَ: « وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ » فِي اَلْآخِرَةِ (بِمَا كَانَ) مِنْ كُفْرِهِمْ بِاللَّهِ وَ كُفْرِهِمْ بِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 108)

បន្ទាប់មក [អ៊ីមុាំ ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ីស:ការីﷺ] មានវចន:ថា: *"ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់"* នាលោកមុខព្រោះពួកគេមិនបានជឿអល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻ និងមិនបានជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៊ﷺ ព្រះសាសន:ទូតរបស់អល់ឡោះហ្ដ៊ីﷻ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 108)

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَمَا هُم بِمُؤۡمِنِينَ ٨

៨. នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស មានអ្នកខ្លះថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្វ៉ានិងថ្ងៃអវសាន[ជំនុំជម្រះ] ។" តែពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨

1/8. [قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ]: قَالَ الْعَالِمُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا أَوْقَفَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فِي يَوْمِ الْغَدِيرِ مَوْقِفَهُ الْمَشْهُورَ الْمَعْرُوفَ ثُمَّ قَالَ: يَا عِبَادَ اللَّهِ أُنْسُبُونِي. فَقَالُوا: أَنْتَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ هَاشِمِ بْنِ عَبْدِ مَنَافٍ.

៨/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថាព្រះញាណី មូសា ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប្ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "កាលរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ា صلى الله عليه وآله وسلم បានឲ្យអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អ្ហ្ស់លី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៊ាលិប رضي الله عنه ឈរត្រង់កន្លែងមួយដែលគេបានដឹងច្បាស់ហើយនោះនាថ្ងៃក្ដ៊ុ១ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل អ៊ីយ! ចូរអស់លោកប្រាប់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم នូវក្រសៃសាលោហិតខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم មក ។" ប្រជារាស្ត្របានថា៖ "ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم គឺ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អ្ហ្ស់ឌុលឡោះហ្ហ៊ា رضي الله عنه ប៊ិន អ្ហ្ស់ឌុល មុត្ត៊ាលិប رضي الله عنه ប៊ិន ហ្ហាស្ស៊ីម رضي الله عنه ប៊ិន អ្ហ្ស់ដ្ឋ ម៉ាណាហ្ហ ។"

ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ أَ لَسْتُ أَوْلَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَوْلاَكُمْ أَوْلَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ، وَ قَالَ: اللَّهُمَّ اشْهَدْ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ! ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم មិនមានសិទ្ធិលើអស់លោកជាងអស់លោកទេ ?" ប្រជារាស្ត្របានថា៖ "មែន រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ា صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ!" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់លោកជាងអស់លោក ?" ប្រជារាស្ត្របានថា៖ "មែន រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ា صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ!" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មើលទៅលើមេឃហើយមានព្រះវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل អ៊ីយ! សូមព្រះអង្គ عز وجل ជាសាក្សី ។"

يَقُولُ هُوَ ذَلِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ [هُمْ] يَقُولُونَ ذَلِكَ – ثَلاَثاً – ثُمَّ قَالَ: أَلاَ [فَ] مَنْ كُنْتُ مَوْلاَهُ وَ أَوْلَى بِهِ، فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلاَهُ وَ أَوْلَى بِهِ، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالاَهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ.

ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានថាសម្ដីនេះ ប្រជារាស្ត្រក៏បានថាសម្ដី ផ្ទួនៗបីដង ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណាក៏ដោយដែលមានខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខ ដែលមានខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسלם បុគ្គលប្រសើរសម្រាប់អ្នកនោះ អ្ហ្ស់លី صلوات الله عليه والسلام នេះជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះ ជាបុគ្គលប្រសើរសម្រាប់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل អ៊ីយ! សូមព្រះអង្គ عز وجل ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែលជាមិត្តរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ عز وجل ជាបច្ចាមិត្តរបស់បណ្ដាអ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ។ សូមព្រះអង្គ عز وجل គាំទ្របណ្ដាអ្នកណាដែលគាំទ្រគេ សូមព្រះអង្គ عز وجل រលាស់ចោលបណ្ដាអ្នកណាដែលរលាស់គេ صلوات الله عليه والسلام ចោល ។"

ثُمَّ قَالَ: قُمْ يَا أَبَا بَكْرٍ، فَبَايِعْ لَهُ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ فَبَايَعَ لَهُ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ. ثُمَّ قَالَ: قُمْ يَا عُمَرُ، فَبَايِعْ لَهُ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ فَبَايَعَ

لَهُ بِإِمْرَةِ اَلْمُؤْمِنِينَ.
បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អាប៊ូ បាការអើយ! ចូរលោកក្រោកឡើង! ចូរលោកសចាប្រណិធានព្រមទទួលយកគេ ﷺ ជាអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ របស់លោកទៅ!" គាត់បានក្រោកឡើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាព្រមស្មោះស្ម័គ្រអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ៊ូម៉ារអើយ! ចូរលោកក្រោកឡើង ។ ចូរលោកសច្ចាប្រណិធានព្រមទទួលយកគេ ﷺ ជាអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ របស់លោកទៅ!" គាត់បានក្រោកឡើង ហើយបានធ្វើកិច្ចសន្យាព្រមស្មោះស្ម័គ្រអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ។

ثُمَّ قَالَ بَعْدَ ذَلِكَ لِتَمَامِ (اَلتِّسْعَةِ، ثُمَّ لِرُؤَسَاءِ) اَلْمُهَاجِرِينَ وَ اَلْأَنْصَارِ، فَبَايَعُوا كُلُّهُمْ. فَقَامَ مِنْ بَيْنِ جَمَاعَتِهِمْ عُمَرُ بْنُ اَلْخَطَّابِ، فَقَالَ: بَخْ بَخْ لَكَ يَا اِبْنَ أَبِي طَالِبٍ، أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ. ثُمَّ تَفَرَّقُوا عَنْ ذَلِكَ، وَ قَدْ وُكِّدَتْ عَلَيْهِمُ اَلْعُهُودُ وَ اَلْمَوَاثِيقُ.
បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ទៅកាន់អ្នកឯទៀតចំនួនប្រាំបួននាក់និងពួកមេដឹកនាំ ដែលជាអ្នកភៀសខ្លួន (មូហ្ហាយ៉ីរីន) និងជាអ្នកជំនួយ (អាន់ស្ហារ)។ ទាំងអស់គ្នាធ្វើកិច្ចសន្យាព្រមស្មោះស្ម័គ្រ ។ អ៊ូម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខាត្ត៉ាប់ បានក្រោកឡើងពីក្រុមនេះ បានថា៖ "សូមអបអរសាទរ សូមអបអរសាទរ កូនប្រុសរបស់អាប៊ូ ត៉ាលិប ﷺ អើយ! លោកបានទៅជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ខ្ញុំ និងរបស់អ្នកមានជំនឿប្រុសស្រីទាំងអស់!" ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានបែកគ្នាក្រោយពីបានស្បថនិងបានធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងរួច ។"

ثُمَّ إِنَّ قَوْماً مِنْ مُتَمَرِّدِيهِمْ وَ جَبَابِرَتِهِمْ تَوَاطَئُوا بَيْنَهُمْ: لَئِنْ كَانَتْ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَائِنَةٌ، لَيَدْفَعُنَّ هَذَا اَلْأَمْرَ عَنْ عَلِيٍّ وَ لَا يَتْرُكُونَهُ لَهُ. فَعَرَفَ اَللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ مِنْ قِبَلِهِمْ وَ كَانُوا يَأْتُونَ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ يَقُولُونَ: لَقَدْ أَقَمْتَ عَلَيْنَا أَحَبَّ (خَلْقِ اَللَّهِ) إِلَى اَللَّهِ وَ إِلَيْكَ وَ إِلَيْنَا، كَفَيْتَنَا بِهِ مَئُونَةَ اَلظَّلَمَةِ لَنَا وَ اَلْجَائِرِينَ فِي سِيَاسَتِنَا، وَ عَلِمَ اَللَّهُ تَعَالَى مِنْ قُلُوبِهِمْ خِلَافَ ذَلِكَ، وَ مِنْ مُوَاطَاةِ بَعْضِهِمْ لِبَعْضٍ أَنَّهُمْ عَلَى اَلْعَدَاوَةِ مُقِيمُونَ، وَ لِدَفْعِ اَلْأَمْرِ عَنْ مُسْتَحِقِّهِ مُؤْثِرُونَ.
ក្រោយពីនោះមក មនុស្សរឹងរូសនិងរំជើបរំជួលមួយក្រុមបានស៊ីមគ្រលុំគ្នាថា៖ "កាលណាមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ ចូលទិវង្គតទៅ កាលនោះយើងនឹងដកអ្ហ្ស៊ីលី ﷺ ចេញពីតំណែងនេះ មិនបណ្តោយឲ្យគេ ﷺ បានទៅដល់តំណែងនោះជាដាច់ខាត ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីតាឡា ﷻ ទ្រង់ញាណអំពីរឿងនេះស្រេចហើយ ពួកគេនៅតែមករករ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី ﷺ នៅតែនិយាយថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ បានតែងតាំងលើទូលបង្គំទាំងអស់អ្នកដែលជាទីស្រឡាញ់ជាងគេសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ សម្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ និងសម្រាប់ទូលបង្គំទាំងអស់ ព្រះអង្គ ﷺ បានជួយជ្រោមជ្រែងទូលបង្គំទាំងអស់យ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ បានជួយសង្គ្រោះអស់ទូលបង្គំឲ្យផុតពីជនទុច្ចរិតនិងជនសង្គ ត់សង្ក ិនៅក្នុងជីវិតអស់ទូលបង្គំ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ទ្រង់ញាណនូវសព្វសារពើរដែលពួកគេលាក់ទុកក្នុងចិត្តផ្ទុយពីអ្វីដែលពួកគេទើបនឹងបាននិយាយនេះ ។ ពួកគេបានយល់ព្រម មូលមតិគ្នាតាំងពីមុនមកហើយ ដើម្បីប្រឆាំងយ៉ាងមុតមាំ ។ ទុកជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងប្រឆាំងគ្រប់ឱកាសដែលនឹងហុចឲ្យពួកគេ ដើម្បីកម្ចាត់តំណែងនេះចេញពីបុគ្គល ﷺ ដែលស័ក្តិសមនឹងតំណែងនេះ ។

فَأَخْبَرَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحَمَّداً عَنْهُمْ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ ﴿وَ مِنَ اَلنَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللهِ﴾ اَلَّذِي أَمَرَكَ بِنَصْبِ عَلِيٍّ إِمَاماً، وَ سَائِساً لِأُمَّتِكَ وَ مُدَبِّراً ﴿وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ بِذَلِكَ، وَ لَكِنَّهُمْ يَتَوَاطَئُونَ عَلَى إِهْلَاكِكَ وَ إِهْلَاكِهِ، يُوَطِّنُونَ أَنْفُسَهُمْ عَلَى اَلتَّمَرُّدِ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

إِنْ كَانَتْ بِكَ كَائِنَةٌ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 111)
អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន់ﷻបានប្រាប់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺឲ្យដឹងពួកគេនោះថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់អើយ ! *[២:៨] នៅក្នុងចំណោមមនុស្សមានអ្នកខ្លះថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្ស៊ា"* ដែលបញ្ជាអ្នកﷺឲ្យតែងតាំងអ្ហ៊ាលីជាព្រះបរមអ៊ីម៉ាំ[صلوات الله عليه والسلام]ជាអ្នកត្រួតត្រារឿងសហគមន៍អ្នកﷺ ។ *តែពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ* ចំពោះរឿងនេះ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេរួមគំនិតកម្ចាត់អ្នកﷺនិងកម្ចាត់គេ[صلوات الله عليه والسلام]ចោល ហើយពួកគេបានរៀបផែនការបំបះបំបោរប្រឆាំងអ្ហ៊ាលី[صلوات الله عليه والسلام]កាលណាអ្នកﷺចូលទិវង្គតទៅ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 111)

***

2/8. حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ اَلنَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ اَلْحَلَبِيِّ عَنْ مُعَلَّى بْنِ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: قَالَ لِي إِنَّ اَلْحَكَمَ بْنَ عُتَيْبَةَ مِمَّنْ قَالَ اَللَّهُ « وَ مِنَ اَلنَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللهِ وَ بِالْيَوْمِ اَلْآخِرِ وَ مٰا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ » فَلْيُشَرِّقِ اَلْحَكَمُ وَ لْيُغَرِّبْ أَمَا وَ اَللَّهِ لاَ يُصِيبُ اَلْعِلْمَ إِلاَّ مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ نَزَلَ عَلَيْهِمْ جَبْرَئِيلُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 9)
៨/២. អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ អាស៊ីម៉ាដ្ទ់ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន សាអ៊ីដ្ទ តមកពី អាល់-ណាដ្ជារ ប៊ិន ស៊ូវ៉ៃដ៌ តមកពី យ៉ាស៊ីយ៉ា ប៊ិន អាល់-ហ្ជាឡាប៊ី តមកពី មូអ៊ីឡា ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ីស្ហ្ម៉ាន តមកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា[صلوات الله عليه والسلام] ថា៖ "អាល់-ហ្ជាកាំ ប៊ិន អ៊ូតៃបាស៊ូ បានប្រាប់ខ្ញុំថាអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបន្ទូលថា *[២:៨] នៅក្នុងចំណោមមនុស្សមានអ្នកខ្លះថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្ស៊ានិងថ្ងៃអវសាន ។" តែពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ។"* ព្រះអង្គ[صلوات الله عليه والسلام]មានវចន:ថា៖ "អាល់-ហ្ជាកាំអាចទៅឯទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចបាន តែសូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ គាត់នឹងមិនជោគជ័យទេក្នុងការបាននូវចំណេះវិជ្ជា ក្រៅពីបានមកពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន[عليهم السلام]ដែលយ៉ូ^សប^ហារ^ណអ^{ីម}ុ^ល[عليه السلام]ចុះមករកនោះ ។" (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام 1: 9)

يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَمَا يَخۡدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡ وَمَا يَشۡعُرُونَ ٩
៩. ពួកគេចង់បំភាន់អល់ឡោះហ្ស៊ានិងបណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធា ។ ពួកគេបានត្រឹមតែបំភាន់ខ្លួនឯងទេ តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៩

1/9. [قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ :] قَالَ [اَلْإِمَامُ] مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: فَاتَّصَلَ ذَلِكَ مِنْ مُوَاطَاتِهِمْ وَ قِيلِهِمْ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ سُوءِ تَدْبِيرِهِمْ عَلَيْهِ بِرَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَدَعَاهُمْ وَ عَاتَبَهُمْ، فَاجْتَهَدُوا فِي اَلْأَيْمَانِ.
៩/១. អ^{ីម}ុ^មាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ^ហាស^ការ[ី][صلوات الله عليه والسلام]] មានវចន:ថា មូសា ប៊ិន យ^ហាកុ^បហ្ជារ[صلوات الله عليه والسلام]មានវចន:ថា៖ "ពេលវ^ណស[ូ]ល[ុ]ល^ឡោ[ះ]ហ[ូ]ស[ា][صلوات الله عليه والسلام]ﷺបានជ្រាបថាពួកគេបាននិយាយអាក្រក់អំពីអ^ហាលី[صلوات الله عليه والسلام] ព្រះអង្គﷺបានដាស់តឿនពួកគេ បានព្រមានពួកគេឲ្យតស[ូ]ក[ុ]ង^ជំ^នឿ ។

وَ قَالَ أَوَّلُهُمْ: يَا رَسُولَ اَللَّهِ وَ اَللَّهِ مَا اِعْتَدَدْتُ بِشَيْءٍ كَاعْتِدَادِي بِهَذِهِ اَلْبَيْعَةِ، وَ لَقَدْ رَجَوْتُ أَنْ يَفْسَحَ اَللَّهُ بِهَا [لِي] فِي قُصُورِ اَلْجِنَانِ، وَ يَجْعَلَنِي فِيهَا مِنْ أَفْضَلِ اَلنُّزَّالِ وَ اَلسُّكَّانِ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន! ទូលបង្គំមិនចាត់ទុកទង្វើទាំងឡាយរបស់ទូលបង្គំនោះប្រសើរជាងកិច្ចព្រមព្រៀងទេ ។ ទូលបង្គំចង់បានពីអល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន់ដោយសារកិច្ចព្រមព្រៀងនេះនូវបណ្ណាប្រាសាទក្នុងឋានសួគ៌ និងចង់ឲ្យព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យទូលបង្គំទៅជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមជនឋានសួគ៌ ។"

وَ قَالَ ثَانِيهِمْ: بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اَللَّهِ مَا وَثِقْتُ بِدُخُولِ اَلْجَنَّةِ، وَ اَلنَّجَاةِ مِنَ اَلنَّارِ إِلاَّ بِهَذِهِ اَلْبَيْعَةِ، وَ اَللَّهِ مَا يَسُرُّنِي إِنْ نَقَضْتُهَا أَوْ نَكَثْتُ بَعْدَ مَا أَعْطَيْتُ مِنْ نَفْسِي مَا أَعْطَيْتُ، وَ إِنْ [كَانَ] لِي طِلاَعَ مَا بَيْنَ اَلثَّرَى إِلَى اَلْعَرْشِ لَآلِي رَطْبَةٌ وَ جَوَاهِرُ فَاخِرَةٌ.

បុគ្គលទីពីរក្នុងចំណោមពួកគេបានថា៖ "សូមឲ្យឪពុកម្តាយទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ! ទូលបង្គំមិនពឹងផ្អែកលើអ្វីផ្សេងពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះទេដើម្បីបានចូលឋានសួគ៌ និងចាកផុតពីភ្លើងនរក ។ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន! ទូលបង្គំនឹងមិនសប្បាយចិត្តទេបើទូលបង្គំបះបោរឬក្បត់ក្រោយពីបានប្រគល់ខ្លួនហើយ (ពោលគឺបានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រអ្ហ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام) ទោះបីគេគំនរមាសប្រាក់រតនវត្ថុស្មើនឹងអ្វីៗនៅចន្លោះផែនដីនិងព្រះរាជបល្ល័ង្កក៏ដោយ ។

وَ قَالَ ثَالِثُهُمْ: وَ اَللَّهِ يَا رَسُولَ اَللَّهِ لَقَدْ صِرْتُ مِنَ اَلْفَرَحِ بِهَذِهِ اَلْبَيْعَةِ [مِنَ اَلسُّرُورِ] وَ اَلْفَسْحِ مِنَ اَلْآمَالِ فِي رِضْوَانِ اَللَّهِ مَا أَيْقَنْتُ أَنَّهُ لَوْ كَانَتْ ذُنُوبُ أَهْلِ اَلْأَرْضِ كُلُّهَا عَلَيَّ لَمُحِّصَتْ عَنِّي بِهَذِهِ اَلْبَيْعَةِ.

បុគ្គលទីបីក្នុងចំណោមពួកគេបានថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន! រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីរ ﷺ អើយ! ទូលបង្គំមានសុភមង្គលណាស់នៅក្នុងបេះដូង ក្រោយពីបានស្បថធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងនោះមក ។ ទូលបង្គំស្រឡាញ់ទង្វើនេះជាងទង្វើងទៀតរបស់ទូលបង្គំ ។ ទូលបង្គំជឿជាក់ក្នុងចិត្តថាអល់ឡោះហ្ស៊ីរ ﷻ នឹងសព្វព្រះហឫទ័យទូលបង្គំដោយសារទង្វើនេះ ។ ទោះបីទូលបង្គំនឹងទទួលបណ្ណាបាបរបស់មនុស្សឯទៀតក្នុងលោកលើទូលបង្គំក៏ដោយ ទូលបង្គំនឹងជ្រះស្អាតពីពួកគេដោយសារ[គោរព]កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

وَ حَلَفَ عَلَى مَا قَالَ مِنْ ذَلِكَ، وَ لَعَنَ مَنْ بَلَّغَ عَنْهُ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ خِلاَفَ مَا حَلَفَ عَلَيْهِ. ثُمَّ تَتَابَعَ بِمِثْلِ هَذَا اَلِاعْتِذَارِ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنَ اَلْجَبَابِرَةِ وَ اَلْمُتَمَرِّدِينَ.

គាត់បានបដិសេធដាច់ខាតសំដីដែលគេបានថានោះ បានដាក់បណ្ណាសាអ្នកប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ រឿងនេះ ។" បន្ទាប់មកបុគ្គលឯទៀតក្នុងចំណោមពួក រឹងចចេសនិងរំជើបរំជួលនោះក៏បានថាដូចអ្វីដែលគេបានថានេះដែរ ។

فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ﴿يُخَادِعُونَ اَللَّهَ﴾ يَعْنِي يُخَادِعُونَ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِأَيْمَانِهِمْ خِلاَفَ مَا فِي جَوَانِحِهِمْ. ﴿وَ اَلَّذِينَ آمَنُوا﴾ كَذَلِكَ أَيْضاً اَلَّذِينَ سَيِّدُهُمْ وَ فَاضِلُهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ

អល់ឡោះហ្ស៊ីរ ﷻ ប្រាប់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ថា *[២:៩] ពួកគេចង់បំភាន់អល់ឡោះ* ហ្ស៊ីរ មានន័យថាពួកគេចង់បំភាន់រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ដោយបង្ហាញឲ្យឃើញជំនឿរបស់ខ្លួន ដែលផ្ទុយពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ។ *និងបណ្ណាអ្នកដែលមានសទ្ធា* ដូចគ្នាដែរ ពួកគេបំភាន់ចៅហ្វាយខ្លួន ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ពួកគេ អ្ហ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប رضي الله عنه ។

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ مَا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ﴾ وَ مَا يَضُرُّونَ بِتِلْكَ اَلْخَدِيعَةِ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ، فَإِنَّ اَللَّهَ غَنِيٌّ عَنْهُمْ وَ عَنْ نُصْرَتِهِمْ، وَ لَوْ لاَ إِمْهَالُهُ لَهُمْ لَمَا قَدَرُوا عَلَى شَيْءٍ مِنْ فُجُورِهِمْ وَ طُغْيَانِهِمْ

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកគេបានត្រឹមតែបំភាន់ខ្លួនឯងទេ* ពួកគេមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាខូចខាតដោយសារការបំភាន់បោកប្រាស់របស់ពួកគេនោះទេក្រៅពីខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីមិនត្រូវការពួកគេនិងជំនួយពួកគេទេ ។ បើអល់ឡោះហ្ស៊ីមិនបានទុកពេលឲ្យពួកគេទេនោះ ម្ល៉េះពួកគេមិនមានអំណាចលើអ្វីមួយឡើយដោយសារការបំផ្លាញនិងអំពើឃោរឃៅរបស់ពួកគេ ។

﴿وَ ما يَشْعُرُونَ﴾ أَنَّ اَلْأَمْرَ كَذَلِكَ، وَ أَنَّ اَللَّهَ يُطْلِعُ نَبِيَّهُ عَلَى نِفَاقِهِمْ، وَ كَذِبِهِمْ وَ كُفْرِهِمْ وَ يَأْمُرُهُ بِلَعْنِهِمْ فِي لَعْنَةِ اَلظَّالِمِينَ اَلنَّاكِثِينَ، وَ ذَلِكَ اَللَّعْنُ لاَ يُفَارِقُهُمْ: فِي اَلدُّنْيَا يَلْعَنُهُمْ خِيَارُ عِبَادِ اَللَّهِ، وَ فِي اَلْآخِرَةِ يُبْتَلَوْنَ بِشَدَائِدِ عِقَابِ اَللَّهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 113)

តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ រឿងនេះដូចនេះឯង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីបានប្រាប់ព្រះសាស្តាﷺព្រះអង្គឲ្យជ្រាបអំពីពុតត្បុតពួកគេ អំពីការកុហកនិងការអសទ្ធារបស់ពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាមកលើព្រះអង្គﷺឲ្យដាក់បណ្ដាសាពួកទុច្ចរិតនិងពួកដែកក្បត់សន្យា ។ បណ្ដាសានឹងមិនបែកពីពួកគេទេ ក្នុងលោកនេះ បណ្ដាបាវណ្ណរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនឹងដាក់បណ្ដាសាពួកគេ ។ នាលោកមុខ ពួកគេជាប់ទោសតឹងរ៉ឹងរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 113)

***

2/9. فِي مِصْبَاحِ اَلشَّرِيعَةِ قَالَ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: وَ اِعْلَمْ أَنَّكَ لاَ تَقْدِرُ عَلَى إِخْفَاءِ شَيْءٍ مِنْ بَاطِنِكَ عَلَيْهِ [تَعَالَى] وَ تُصَيِّرُهُ مَخْدُوعاً بِنَفْسِكَ، قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: «يُخَادِعُونَ اَللَّهَ وَ اَلَّذِينَ آمَنُوا وَ ما يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَ ما يَشْعُرُونَ». (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 35)

៩/២. នៅក្នុង[សាត្រា] មិស្ប្ចាស់ អាល់-ស្ហារីអ៊ាស់ អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទិក្ខﷺមានវចនៈថា៖ "ចូរដឹងថាលោកមិនអាចលាក់អ្វីមួយដែលមាននៅក្នុងខ្លួនលោកពីអល់ឡោះហ្ស៊ីបានឡើយ នៅទីបំផុតលោកបានត្រឹមតែបំភាន់បោកប្រាស់ខ្លួនឯងទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៩] ពួកគេចង់បំភាន់អល់ឡោះហ្ស៊ីនិងបណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធា ។ ពួកគេបានត្រឹមតែបំភាន់ខ្លួនឯងទេ តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។"* (تفسير نور الثقلين 1: 35)

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

១០. នៅក្នុងបេះដូងពួកគេមានជម្ងឺ ដូច្នេះ[បើពួកគេនៅតែមានសន្ធានចិត្តកាចសាហាវ]អល់ឡោះហ្ស៊ីបង្កើនជម្ងឺពួកគេ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ដោយសារពួកគេនិយាយមុសា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០

1/10. [قَالَ اَلْإِمَامُ] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ [اَلْإِمَامُ] مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: إِنَّ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، لَمَّا اِعْتَذَرَ هَؤُلاَءِ [اَلْمُنَافِقُونَ إِلَيْهِ] بِمَا اِعْتَذَرُوا، تَكَرَّمَ عَلَيْهِمْ بِأَنْ قَبِلَ ظَوَاهِرَهُمْ وَ وَكَّلَ بَوَاطِنَهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ،

១០/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការីﷺ] មានវចនៈថា មូសាﷺ ប៊ិន យ៉ាហ្ចាﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលរ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺបានឮចម្លើយដោះសារបស់ពួកលាក់ពុតទាំងនោះដែលនិយាយយកលេសដោះខ្លួន ព្រះអង្គﷺបានទុកកិត្តិយសឲ្យពួកគេដល់ថ្នាក់ព្រះអង្គﷺព្រមទទួលពាក្យដោះសាសូមទោសតែមាត់នេះ ព្រះអង្គﷺប្រគល់រឿងលាក់ចាំងរបស់ពួកគេទៅលើម្ចាស់ﷻពួកគេ ។

لَكِنْ جَبْرَئِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَتَاهُ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ إِنَّ الْعَلِيَّ اَلْأَعْلَى يَقْرَأُ عَلَيْكَ اَلسَّلاَمَ وَ يَقُولُ: أُخْرُجْ بِهَؤُلاَءِ اَلْمَرَدَةِ اَلَّذِينَ اِتَّصَلَ بِكَ عَنْهُمْ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: عَلَى نَكْثِهِمْ لِبَيْعَتِهِ، وَ تَوْطِينِهِمْ نُفُوسَهُمْ عَلَى مُخَالَفَتِهِمْ عَلِيّاً لِيَظْهَرَ مِنْ عَجَائِبِ مَا أَكْرَمَهُ اَللَّهُ بِهِ، مِنْ طَوَاعِيَةِ اَلْأَرْضِ وَ اَلْجِبَالِ وَ اَلسَّمَاءِ لَهُ وَ سَائِرِ مَا خَلَقَ اَللَّهُ لَمَّا أَوْقَفَهُ مَوْقِفَكَ وَ أَقَامَهُ مُقَامَكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَلِيَّ اَللَّهِ عَلِيّاً، غَنِيٌّ عَنْهُمْ، وَ أَنَّهُ لاَ يَكُفُّ عَنْهُمُ اِنْتِقَامَهُ مِنْهُمْ إِلاَّ بِأَمْرِ اَللَّهِ اَلَّذِي لَهُ فِيهِ وَ فِيهِمُ اَلتَّدْبِيرُ اَلَّذِي هُوَ بَالِغُهُ، وَ اَلْحِكْمَةُ اَلَّتِي هُوَ عَامِلٌ بِهَا وَ مُمْضٍ لِمَا يُوجِبُهَا.

តែយ៉ូបរ៉អ៊ីលអ៊ីសាបានចុះមកជួបព្រះអង្គ ﷺ ទូលថា៖ "ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ឥតប្រៀប ផ្ញើសួស្តីមកព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នក ﷺ នាំទៅខាងក្រៅពួកក្បត់សាសនាទាំងនេះដែលដោះសាក្នុងរឿងអ៊ីលីដាក់អ្នក ﷺ ដែកបានក្បត់សន្យាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះគេ ﷺ ដែលរួមគំនិតគ្នាប្រឆាំងអ៊ីលី ﷺ ដើម្បីនឹងឲ្យអ៊ីលី ﷺ បង្ហាញពួកគេនូវអព្ភូតហេតុអស្ចារ្យដែលអល់ឡោះ ﷻ បានព្រះរាជប្រទានឲ្យគេ ﷺ ។ ផែនដី ភ្នំ មេឃទាំងឡាយនៅក្រោមបង្គាប់គេ ﷺ និងអ្វីៗឯទៀតដែលអល់ឡោះ ﷻ បានបង្កើតមក និងដើម្បីនឹងពួកគេឃើញថាហេតុអ្វីគេ ﷺ ត្រូវឈរនៅខាងអ្នក ﷺ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេឃើញថាព្រះមហាឧបរាជរបស់អល់ឡោះ ﷻ អ៊ីលី ﷺ មិនត្រូវការពួកគេទេ ថាដែលគេ ﷺ អត់ធ្មត់មិនសងសឹកលើពួកគេទេនោះព្រោះតែអល់ឡោះ ﷻ ដាក់ព្រះបញ្ជាមក វាជាផែនការរបស់ព្រះអង្គ ﷻ សម្រាប់អ៊ីលី ﷺ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងពួកគេនេះឯងដែលអ៊ីលី ﷺ ត្រូវចាត់ចែងឡើង ថាអ៊ីលី ﷺ នឹងប្រតិបត្តិការដោយគតិបណ្ឌិត និងបំពេញមុខការណាដែលចាំបាច់ ។"

فَأَمَرَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اَلْجَمَاعَةَ مِنَ اَلَّذِينَ اِتَّصَلَ بِهِ عَنْهُمْ مَا اِتَّصَلَ فِي أَمْرِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ اَلْمُوَاطَاةِ عَلَى مُخَالَفَتِهِ بِالْخُرُوجِ. فَقَالَ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَمَّا اِسْتَقَرَّ عِنْدَ سَفْحِ بَعْضِ جِبَالِ اَلْمَدِينَةِ: يَا عَلِيُّ إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ هَؤُلاَءِ بِنُصْرَتِكَ وَ مُسَاعَدَتِكَ، وَ اَلْمُوَاظَبَةِ عَلَى خِدْمَتِكَ، وَ اَلْجِدِّ فِي طَاعَتِكَ، فَإِنْ أَطَاعُوكَ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُمْ، يَصِيرُونَ فِي جِنَانِ اَللَّهِ مُلُوكاً خَالِدِينَ نَاعِمِينَ، وَ إِنْ خَالَفُوكَ فَهُوَ شَرٌّ لَهُمْ، يَصِيرُونَ فِي جَهَنَّمَ خَالِدِينَ مُعَذَّبِينَ.

រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានបញ្ជាឲ្យក្រុមដែលព្រះអង្គ ﷺ បានដឹង ថាពួកគេបានរួមគំនិតគ្នាប្រឆាំងរឿងអ៊ីលី ﷺ នោះចេញទៅខាងក្រៅ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានប្រាប់អ៊ីលី ﷺ ពេលអ៊ីលី ﷺ បានឈរនៅលើភ្នំមួយនៅម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុ ថា៖ "អ៊ីលី ﷺ អើយ! អល់ឡោះ ﷻ បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យពួកគេគាំទ្រអ្នក ﷺ និងជ្រោមជ្រែងអ្នក ﷺ នៅបម្រើអ្នក ﷺ និងស្តាប់បង្គាប់អ្នក ﷺ ។ បើពួកគេស្តាប់បង្គាប់អ្នក ﷺ វាជាប្រការល្អសម្រាប់ពួកគេព្រោះអ្នកនោះនឹងបាននៅក្នុងសួនសួគ៌ារបស់អល់ឡោះ ﷻ ជាស្តេចប្រកបដោយព្រះពរឥតអវសាន ។ បើពួកគេប្រឆាំងអ្នក ﷺ វាជាប្រការអាក្រក់សម្រាប់ពួកគេ ពួកគេនឹងនៅក្នុងហាននរកជានិច្ចរៀងរហូតក្នុងទណ្ឌកម្ម ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِتِلْكَ اَلْجَمَاعَةِ: اِعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِنْ أَطَعْتُمْ عَلِيّاً عَلَيْهِ السَّلاَمُ سَعِدْتُمْ وَ إِنْ خَالَفْتُمُوهُ شَقِيتُمْ، وَ أَغْنَاهُ اَللَّهُ عَنْكُمْ بِمَنْ سَيُرِيكُمُوهُ، وَ بِمَا سَيُرِيكُمُوهُ.

បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានប្រាប់ក្រុមនោះថា៖ "ចូរជ្រាបថា បើអស់លោកស្តាប់បង្គាប់អ៊ីលី ﷺ អស់លោកនឹងមានសុភមង្គល បើអស់លោកប្រឆាំងគេ ﷺ អស់លោកនឹងអពមង្គល អល់ឡោះ ﷻ មិនត្រូវការអស់លោកទេ និងអ្វីដែលអស់លោកនឹងបានឃើញនោះទេ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عَلِيُّ سَلْ رَبَّكَ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ، اَلَّذِينَ أَنْتَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ سَيِّدُهُمْ، أَنْ يُقَلِّبَ لَكَ هَذِهِ

اَلْجِبَالَ مَا شِئْتَ. فَسَأَلَ رَبَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ فَانْقَلَبَتْ فِضَّةً.
បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីលីអ៊ីយ ! ចូរអ្នកសូមម្ចាស់ អ្នក ក្នុងនាមមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ និងបណ្តាវាជបុត្ររាជនត្តាប្រសើររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ដែលមានអ្នកជាព្ះរាជអគ្គមហាប្រមុខបន្ទាប់ពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ធទៅ សូមឲ្យភ្នំទាំងនេះក្លាយទៅជាអ្វីស្រេចតែអ្នកប្រាជ្ញ ។" ព្ះអង្គបានបួងសួងសូមម្ចាស់ព្ះអង្គតាមរបៀបនេះ ភ្នំទាំងឡាយក៏បានទៅជាប្រាក់ ។"

ثُمَّ نَادَتْهُ اَلْجِبَالُ: «يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ رَبِّ اَلْعَالَمِينَ إِنَّ اَللَّهَ قَدْ أَعَدَّنَا لَكَ إِنْ أَرَدْتَ إِنْفَاقَنَا فِي أَمْرِكَ، فَمَتَى دَعَوْتَنَا أَجَبْنَاكَ لِتُمْضِيَ فِينَا حُكْمَكَ، وَ تُنْفِذَ فِينَا قَضَاءَكَ» ثُمَّ اِنْقَلَبَتْ ذَهَباً أَحْمَرَ كُلُّهَا، وَ قَالَتْ مَقَالَةَ اَلْفِضَّةِ، ثُمَّ اِنْقَلَبَتْ مِسْكاً وَ عَنْبَراً [وَ عَبِيراً] وَ جَوَاهِرَ وَ يَوَاقِيتَ، وَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْهَا يَنْقَلِبُ إِلَيْهِ يُنَادِيهِ: يَا أَبَا اَلْحَسَنِ يَا أَخَا رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نَحْنُ اَلْمُسَخَّرَاتُ لَكَ، اُدْعُنَا مَتَى شِئْتَ لِتُنْفِقَنَا فِيمَا شِئْتَ نُجِبْكَ، وَ نَتَحَوَّلْ لَكَ إِلَى مَا شِئْتَ.
ភ្នំបានស្រែកថា៖ "អ៊ីលីអ៊ីយ ! ព្ះឧត្តរាធិការីរបស់ព្ះសាសនៈទូតនៃម្ចាស់ពិភពទាំងពួងអ៊ីយ ! អល់ឡោះហ្ស៊ីបានទុកដាក់អស់ទូលបង្គំជាបម្រើព្ះអង្គ ព្ះអង្គអាចប្រើអស់ទូលបង្គំបានតាមបញ្ជាព្ះអង្គ ។ អស់ទូលបង្គំធ្វើតាមបញ្ជាព្ះអង្គ អស់ទូលបង្គំនឹងអនុវត្តិតាមបំណងព្ះអង្គ ។" បន្ទាប់មកភ្នំទាំងឡាយទៅជាមាសក្រហម បានថាដូចកាលនៅជាប្រាក់ដែរ ។ ក្រោយមកភ្នំទាំងឡាយបានទៅជាឈ្ងុសទេស ទៅជាដែរគៀមលឿងថ្លា ទៅជាមានក្លិនក្រអូប ទៅជារតនវត្ថុនិងត្ប្ងទទឹម ទាំងអស់នេះបានស្រែកថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់អ៊ីយ ! ព្ះរាជអនុជរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីអ៊ីយ ! អស់ទូលបង្គំនៅក្រោមឱវាទព្ះអង្គ ។ សូមព្ះអង្គហៅអស់ទូលបង្គំ សូមព្ះអង្គចំណាយអស់ទូលបង្គំទៅលើអ្វីក៏ដោយស្រេចតែព្ះអង្គចុះ អស់ទូលបង្គំនឹងបំពេញបំណងព្ះអង្គ ។ អស់ទូលបង្គំនឹងក្លាយទៅជាអ្វីដែលព្ះអង្គមានបំណងឲ្យអស់ទូលបង្គំក្លាយទៅជាអ្វីនោះ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَ رَأَيْتُمْ قَدْ أَغْنَى اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلِيّاً بِمَا تَرَوْنَ عَنْ أَمْوَالِكُمْ؟ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عَلِيُّ سَلِ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ اَلَّذِينَ أَنْتَ سَيِّدُهُمْ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اَللَّهِ أَنْ يُقَلِّبَ لَكَ أَشْجَارَهَا رِجَالاً شَاكِي اَلْأَسْلِحَةِ، وَ صُخُورَهَا أُسُوداً وَ نُمُوراً وَ أَفَاعِيَ.
បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកឃើញហើយឬទេ ថាអល់ឡោះហ្ស៊ីបានធ្វើឲ្យអ៊ីលីអ៊ីមិនត្រូវការអស់លោកនិងទ្រព្យសម្ប្ត្តិរបស់អស់លោកទេ ដូចម្តេចខ្លះ ?" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីបានប្រាប់អ៊ីលីអ៊ីថា៖ "អ៊ីលីអ៊ីយ ! ចូរអ្នកសូមអល់ឡោះហ្ស៊ីក្នុងនាមមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ និងបណ្តាវាជបុត្ររាជនត្តាប្រសើររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ដែលមានអ្នកជាព្ះរាជអគ្គមហាប្រមុខបន្ទាប់ពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ព្ះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី សូមឲ្យព្ះអង្គធ្វើឲ្យដើមឈើទាំងឡាយក្លាយទៅជាមនុស្សប្រដាប់អាវុធ ឲ្យដុំថ្មក្លាយទៅជារាជសីហ៍ ទៅជាខ្លានិងទៅជាពស់ទៅ !"

فَدَعَا اَللَّهَ عَلَيٌّ بِذَلِكَ، فَامْتَلَأَتْ تِلْكَ اَلْجِبَالُ وَ اَلْهِضَابُ وَ قَرَارُ اَلْأَرْضِ مِنَ اَلرِّجَالِ اَلشَّاكِي اَلْأَسْلِحَةِ اَلَّذِينَ لاَ يَفِي بِوَاحِدٍ مِنْهُمْ عَشَرَةُ آلاَفٍ مِنَ اَلنَّاسِ اَلْمَعْهُودِينَ، وَ مِنَ اَلْأُسُودِ وَ اَلنُّمُورِ وَ اَلْأَفَاعِي حَتَّى طَبَقَتْ تِلْكَ اَلْجِبَالُ وَ اَلْأَرَضُونَ وَ اَلْهِضَابُ بِذَلِكَ [وَ] كُلٌّ يُنَادِي:

يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ اَللَّهِ، هَا نَحْنُ قَدْ سَخَّرَنَا اَللَّهُ لَكَ، وَ أَمَرَنَا بِإِجَابَتِكَ – كُلَّمَا دَعَوْتَنَا – إِلَى اِصْطِلاَمِ كُلِّ مَنْ سَلَّطْتَنَا عَلَيْهِ، فَمَتَى شِئْتَ فَادْعُنَا نُجِبْكَ، وَ بِمَا شِئْتَ فَأْمُرْنَا بِهِ نُطِعْكَ.

អ៊ូលីសូមសន្តិសុខ ក៏បានបួងសួងតាមនោះ ។ ភ្នំ ទូលទាំងឡាយនិងផ្ទៃដីក៏បានពោរពេញដោយយោធិនប្រដាប់អាវុធ ទោះបីទាហានលោកនេះដប់ពាន់នាក់ក៏មិនអាចយកជ័យជំនះលើយោធិននោះតែម្នាក់បានឡើយ និងពោរពេញដោយសិង្ហ (គោ) និងពស់ ទាល់តែស្រទាប់ភ្នំ ទូលនិងផ្ទៃដីពេញដោយអ្វីៗទាំងអស់នោះ ។ ពួកវាទាំងអស់នេះបានស្រែកថា៖ "អ៊ូលីសូមសន្តិសុខអើយ! ឱព្រះឧត្តរាធិការីសូមសន្តិសុខរបស់រ៉ាស្ទ្រ៉ាសូលឡោះ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ និងគ្រួសារគាត់ អើយ! អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ ក៏បានឲ្យអស់ទូលបង្គំនៅក្រោមឱវាទព្រះអង្គ ឲ្យអស់ទូលបង្គំឆ្លើយតបព្រះអង្គ គ្រប់ពេលដែលព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ហៅអស់ទូលបង្គំឲ្យវាយយកជ័យជំនះទៅលើអ្នកណាក៏ដោយ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ហៅអស់ទូលបង្គំប្រើបានគ្រប់ពេលវេលា ស្រេចតែចិត្តព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ អស់ទូលបង្គំនឹងអនុវត្តិតាមបញ្ជាព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ដោយសេចក្តីគោរព ។"

يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ اَللَّهِ إِنَّ لَكَ عِنْدَ اَللَّهِ مِنَ اَلشَّأْنِ اَلْعَظِيمِ مَا لَوْ سَأَلْتَ اَللَّهَ أَنْ يُصَيِّرَ لَكَ أَطْرَافَ اَلْأَرْضِ وَ جَوَانِبَهَا هَيْئَةً وَاحِدَةً كَصُرَّةِ كِيسٍ لَفَعَلَ، أَوْ يَحُطَّ لَكَ اَلسَّمَاءَ إِلَى اَلْأَرْضِ لَفَعَلَ، أَوْ يَرْفَعَ لَكَ اَلْأَرْضَ إِلَى اَلسَّمَاءِ لَفَعَلَ، أَوْ يُقَلِّبَ لَكَ مَا فِي بِحَارِهَا اَلْأُجَاجِ مَاءً عَذْباً أَوْ زِئْبَقاً بَاناً، أَوْ مَا شِئْتَ مِنْ أَنْوَاعِ اَلْأَشْرِبَةِ وَ اَلْأَدْهَانِ لَفَعَلَ. وَ لَوْ شِئْتَ أَنْ يُجَمِّدَ اَلْبِحَارَ وَ يَجْعَلَ سَائِرَ اَلْأَرْضِ هِيَ اَلْبِحَارَ لَفَعَلَ،

អ៊ូលីសូមសន្តិសុខអើយ! ឱព្រះឧត្តរាធិការីសូមសន្តិសុខរបស់រ៉ាស្ទ្រ៉ាសូលឡោះ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខអើយ! សម្រាប់អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ ហាន: ព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ឧត្តុង្គឧត្តមក្រៃលែង ប្រសិនបើព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ សូមឲ្យបរិវេណផែនដីក្លាយទៅជាថង់ដាក់មាសយ៉ាងធំមួយ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ នឹងធ្វើឲ្យវាទៅជាដូច្នេះ ឬប្រសិនបើព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ សូមឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើផែនដី អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នេះ ឬលើកផែនដីឡើងទៅលើមេឃ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នេះ ឬឲ្យទឹកប្រៃទៅជាទន្លេផ្អែមឲ្យព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ឬទៅជាបារត ឬទៅជាភេសជ្ជ:ណាមួយឬជាប្រេង ស្រេចតែព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ នោះ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ នឹងធ្វើឲ្យទាជាដូច្នេះ ។ បើព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ សូមឲ្យទឹកទន្លេកក សូមឲ្យប៉ែកឯទៀតនៃផែនដីទៅជាមហាសាគរ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នេះ ។

فَلاَ يَحْزُنْكَ تَمَرُّدُ هَؤُلاَءِ اَلْمُتَمَرِّدِينَ، وَ خِلاَفُ هَؤُلاَءِ اَلْمُخَالِفِينَ، فَكَأَنَّهُمْ بِالدُّنْيَا إِذَا اِنْقَضَتْ. عَنْهُمْ كَأَنْ لَمْ يَكُونُوا فِيهَا (وَ كَأَنَّهُمْ بِالْآخِرَةِ إِذَا وَرَدَتْ عَلَيْهِمْ كَأَنْ) لَمْ يَزَالُوا فِيهَا.

ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ កុំបារម្ភអំពីការបះបោររបស់ពួកបះបោរទាំងនេះឡើយ ព្រមទាំងការប្រទូសប្រឆាំងរបស់ពួកប្រឆាំង ព្រោះពួកគេនៅក្នុងលោកនេះហាក់ដូចជាពួកគេមិនដែលបាននៅទីនេះឡើយ ឯលោកមុខហាក់ដូចជាពួកគេធ្លាប់បាននៅទីនោះកាលពីមុនមកម្លេះ ។

يَا عَلِيُّ إِنَّ اَلَّذِي أَمْهَلَهُمْ مَعَ كُفْرِهِمْ وَ فِسْقِهِمْ فِي تَمَرُّدِهِمْ عَنْ طَاعَتِكَ هُوَ اَلَّذِي أَمْهَلَ فِرْعَوْنَ ذَا اَلْأَوْتَادِ، وَ نُمْرُودَ بْنَ كَنْعَانَ، وَ مَنِ اِدَّعَى اَلْإِلَهِيَّةَ مِنْ ذَوِي اَلطُّغْيَانِ وَ أَطْغَى اَلطُّغَاةِ إِبْلِيسَ رَأْسَ اَلضَّلاَلاَتِ. [وَ] مَا خُلِقْتَ أَنْتَ وَ لاَ هُمْ لِدَارِ اَلْفَنَاءِ، بَلْ خُلِقْتُمْ لِدَارِ اَلْبَقَاءِ، وَ لَكِنَّكُمْ تُنْقَلُونَ مِنْ دَارٍ إِلَى دَارٍ، وَ لاَ حَاجَةَ لِرَبِّكَ إِلَى مَنْ يَسُوسُهُمْ وَ يَرْعَاهُمْ، وَ لَكِنَّهُ أَرَادَ تَشْرِيفَكَ عَلَيْهِمْ، وَ إِبَانَتَكَ بِالْفَضْلِ فِيهِمْ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدَاهُمْ.

អ៊ូលីសូមសន្តិសុខអើយ! ដែលអល់ឡោះ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងការអសទ្ធា ក្នុងការបង្ករវិនាសនិងក្នុងការបះបោរ មិនព្រមស្តាប់បង្គាប់អ្នក ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ នោះ វាដូចព្រះអង្គ ហ្ស៊ីសូមសរសើរ ទុកឲ្យហ្ជ្ជ៊ារអ៊ូ ន ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ និងទ័ពរបស់គេ ហ្ស៊ីសូមសន្តិសុខ ដូច

និមរ៉ូដ ប៊ិន កាណាអ៊ុន់ لعن الله បុគ្គលដែលហៅឲ្យទៅរកព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ដូចបុគ្គលក្រអឺតក្រទមដាច់អស់បុគ្គលឡើត អ៊ីបលីស لعن الله មេរបស់ពួកវង្វេង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងពួកគេមិនត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់លោកនេះទេ តែត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់លោកអនន្ត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងត្រូវផ្លាស់កន្លែងពីលោកមួយទៅលោកមួយ ។ ម្ចាស់ ﷻ របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មហាខ្ពង់ខ្ពស់ពេកណាស់ មិនត្រូវការពួកគេទេ ។ តែព្រះបំណងព្រះអង្គ ﷻ គឺ ធានាកិត្យានុភាពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើពួកគេ ស្រឡាញ់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាងពួកគេ ។ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ មានព្រះបំណង ព្រះអង្គ ﷻ នឹងដឹកនាំពួកគេ ។"

قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فَمَرِضَتْ قُلُوبُ اَلْقَوْمِ لِمَا شَاهَدُوهُ مِنْ ذَلِكَ، مُضَافاً إِلَى مَا كَانَ [فِي قُلُوبِهِمْ] مِنْ مَرَضِ حَسَدِهِمْ [لَهُ وَ] لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាំ ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "កាលណាជនទាំងនេះបានឃើញ[អព្ភូតហេតុ]ទាំងអស់នេះ កាលនោះអាការជម្ងឺក្នុងបេះដូងពួកគេកាន់តែកើនឡើង ថែមពីលើជម្ងឺច្រណែនអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៉ាលិប رضي الله عنه ដែលមាននៅក្នុងចិត្តពួកគេ ។"

فَقَالَ اَللَّهُ عِنْدَ ذَلِكَ: ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ أَيْ [فِي] قُلُوبِ هَؤُلاَءِ اَلْمُتَمَرِّدِينَ اَلشَّاكِّينَ اَلنَّاكِثِينَ لِمَا أَخَذْتَ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْعَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ ﴿فَزَادَهُمُ اَللَّهُ مَرَضاً﴾ بِحَيْثُ تَاهَتْ لَهُ قُلُوبُهُمْ جَزَاءً بِمَا أَرَيْتَهُمْ مِنْ هَذِهِ اَلْآيَاتِ [وَ] اَلْمُعْجِزَاتِ ﴿وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾ مُحَمَّداً وَ يَكْذِبُونَ فِي قَوْلِهِمْ: إِنَّا عَلَى اَلْبَيْعَةِ وَ اَلْعَهْدِ مُقِيمُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 114)

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា *[២:១០] នៅក្នុងបេះដូងពួកគេមានជម្ងឺ* ពោលគឺនៅក្នុងបេះដូងពួកបះបោរទាំងនេះ ពួកសង្ស័យ ពួកក្បត់សម្បថដែលសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៉ាលិប رضي الله عنه ។ *ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីបង្កើនជម្ងឺពួកគេ* បេះដូងពួកគេងងឹតពេលពួកគេបានឃើញព្រះសញ្ញាទាំងនេះនិងព្រះអព្ភូតហេតុ ។ *ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ដោយសារពួកគេនិយាយមុសា* ដាក់មូហ្ហាម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ពួកគេបាននិយាយកុហកថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំរក្សាការស្មោះស្ម័គ្រ[ចំពោះអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام]និងការគោរពកិច្ចសន្យា ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 114)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ قَالُوٓاْ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

១១. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដី" ពួកគេថា៖ "យើងជាអ្នកកែប្រែឲ្យល្អឡើងទេតើ !"

أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

១២. ការពិតពួកគេជាអ្នកបង្កវិនាសទេ តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១២

1/12-11. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَلْعَالِمُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: [وَ] إِذَا قِيلَ لِهَؤُلاَءِ اَلنَّاكِثِينَ لِلْبَيْعَةِ فِي يَوْمِ اَلْغَدِيرِ ﴿لاَ تُفْسِدُوا فِي اَلْأَرْضِ﴾ بِإِظْهَارِ نَكْثِ اَلْبَيْعَةِ لِعِبَادِ اَللَّهِ اَلْمُسْتَضْعَفِينَ فَتُشَوِّشُونَ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ، وَ تُحَيِّرُونَهُمْ فِي مَذَاهِبِهِمْ.

១១-១២/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា មូសា ប៊ិន ង្ហ៊ីក្ត ហ្ជា صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: *"[២:១១] ពេលគេប្រាប់ពួកគេ* គឺប្រាប់ពួកក្បត់កិច្ចសន្យាស្មោះស្ម័គ្រថ្ងៃក្ត ។ *ថា: "ចូរអស់លោកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដី"* ដោយចេញមុខក្បត់កិច្ចសន្យាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះបណ្ដាបាវ អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ ដែលទន់ខ្សោយ ដោយបង្កឲ្យមានការមិនពិតប្រាកដនៅក្នុងព្រះសាសនារបស់ពួកគេ បណ្ដាឲ្យពួកគេទៅជាឡប់ក្នុងលទ្ធិពួកគេ ។

﴿قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾ لِأَنَّنَا لاَ نَعْتَقِدُ دِينَ مُحَمَّدٍ وَ لاَ غَيْرَ دِينِ مُحَمَّدٍ وَ نَحْنُ فِي اَلدِّينِ مُتَحَيِّرُونَ، فَنَحْنُ نَرْضَى فِي اَلظَّاهِرِ بِمُحَمَّدٍ بِإِظْهَارِ قَبُولِ دِينِهِ وَ شَرِيعَتِهِ، وَ نَقْضِي فِي اَلْبَاطِنِ إِلَى شَهَوَاتِنَا، فَنَتَمَتَّعُ وَ نَتَرَفَّهُ وَ نُعْتِقُ أَنْفُسَنَا مِنْ رِقِّ مُحَمَّدٍ، وَ نَفُكُّهَا مِنْ طَاعَةِ اِبْنِ عَمِّهِ عَلِيٍّ، لِكَيْ إِنْ أُدِيلَ فِي اَلدُّنْيَا كُنَّا قَدْ تَوَجَّهْنَا عِنْدَهُ، وَ إِنِ اِضْمَحَلَّ أَمْرُهُ كُنَّا قَدْ سَلِمْنَا (مِنْ سَبْيِ) أَعْدَائِهِ.

ពួកគេថា: "យើងជាអ្នកកែប្រែឲ្យល្អទ្បើងទេតើ!" ពួកគេថា: "យើងមិនជឿសាសនារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ យើងមិនជឿសាសនាណាផ្សេងពីសាសនារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ តែយើងត្រូវសាសនាទាំងអស់នេះ ធ្វើឲ្យឡប់ ។ ហេតុដូច្នេះយើងព្រមតាមសាសនារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ صلى الله عليه وآله وسلم ដោយអាការ:ក្រៅនិងច្បាប់របស់គេ صلى الله عليه وآله وسلم តែខាងក្នុងចិត្តយើង យើងធ្វើតាមក្បាលចិត្តយើង ដូច្នេះយើងដោះខ្លួនយើងឲ្យរួចផុតពីខ្ទ៉ុកញ្ជ:មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ صلى الله عليه وآله وسلم និងរួចពីការស្ដាប់បង្គាប់អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសរបស់ឪពុកមាគេ صلى الله عليه وآله وسلم ។ បើគេ صلوات الله عليه والسلام បានជោគជ័យក្នុងលោកនេះ យើងនឹងបែរការយកចិត្តទុកដាក់មករកគេ صلى الله عليه وآله وسلم បើកិច្ចការរបស់គេទទួលបរាជ័យ យើងនឹងរួចផុតពីការចាប់ខ្លួនជាទាស:ដោយពួកសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿أَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ اَلْمُفْسِدُونَ﴾ بِمَا يَقُولُونَ مِنْ أُمُورِ أَنْفُسِهِمْ لِأَنَّ اَللَّهَ تَعَالَى يُعَرِّفُ نَبِيَّهُ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نِفَاقَهُمْ، فَهُوَ يَلْعَنُهُمْ وَ يَأْمُرُ اَلْمُؤْمِنِينَ بِلَعْنِهِمْ، وَ لاَ يَثِقُ بِهِمْ أَيْضاً أَعْدَاءُ اَلْمُؤْمِنِينَ، لِأَنَّهُمْ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ يُنَافِقُونَهُمْ أَيْضاً، كَمَا يُنَافِقُونَ أَصْحَابَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. فَلاَ يُرْفَعُ لَهُمْ عِنْدَهُمْ مَنْزِلَةٌ، وَ لاَ يَحُلُّونَ عِنْدَهُمْ مَحَلَّ أَهْلِ اَلثِّقَةِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 118)

អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *[២:១២] ការពិតពួកគេជាអ្នកបង្កវិនាសទេ* ដោយអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងចិត្តថ្លើមពួកគេ ព្រោះអល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ បានប្រាប់ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យជ្រាបអំពីការលាក់ពុតត្បុតរបស់ពួកគេ ។ ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ ដាក់បណ្ដាសាពួកគេនោះ បានបញ្ជាឲ្យបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនដាក់បណ្ដាសាពួកគេនោះ ។ ចំណែកឯពួកសត្រូវរបស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនក៏មិនទុកចិត្តពួកគេនោះដែរ ព្រោះពួកសត្រូវរបស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីននេះគិតថាពួកគេនោះនឹងមានពុតត្បុតលើខ្លួនដែរ ដូចពួកគេធ្លាប់មានពុតត្បុតលើបណ្ដាបក្សពួករបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ صلى الله عليه وآله وسلم នោះរួចមកហើយ ។ ដូច្នេះពួកគេមិនលើកស្ទួយហាន:ពួកមានពុតត្បុតនោះជាមួយខ្លួនទេ មិនទុកពួកគេនោះជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវទេដែរ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 118)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُواْ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُۗ أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعۡلَمُونَ ١٣

១៣. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរអស់លោកមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្ជ៑]ដូចមនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធាដែរ" ពួកគេថា: "ឲ្យយើងជឿដូចពួកភ្លីភ្លើជឿនោះឬ ?" ការពិតពួកគេទេជាជនភ្លីភ្លើ តែពួកគេមិនដឹងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣

1/13. قَالَ [اَلْإِمَامُ] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَلْإِمَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: وَ إِذَا قِيلَ لِهٰؤُلاَءِ اَلنَّاكِثِينَ لِلْبَيْعَةِ قَالَ لَهُمْ خِيَارُ اَلْمُؤْمِنِينَ كَسَلْمَانَ وَ اَلْمِقْدَادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ: آمِنُوا بِرَسُولِ اَللَّهِ وَ بِعَلِيٍّ اَلَّذِي أَوْقَفَهُ مَوْقِفَهُ، وَ أَقَامَهُ مَقَامَهُ، وَ أَنَاطَ مَصَالِحَ اَلدِّينِ وَ اَلدُّنْيَا كُلِّهَا بِهِ.

១៣/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជុស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា មូសា صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាកុ៊ត ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រសើរបំផុត ដូចជា សាល់ម៉ាន عليه السلام, មិក្ឃ្ដាដ្ដ៉ូ عليه السلام, អាប៊ូ ស្ដ្ការ عليه السلام និង អ៊ុាម៉ារ عليه السلام ជាដើមនោះ បានប្រាប់ពួកក្បត់ពាក្យសន្យាទាំងនេះថា៖ "ចូរអស់លោកជឿ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាំ صلى الله عليه وآله وسلم ចូរជឿអ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលត្រូវ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាំ صلى الله عليه وآله وسلم តែងតាំង ត្រូវ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាំ صلى الله عليه وآله وسلم ទុកដាក់ ត្រូវ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាំ صلى الله عليه وآله وسلم ចាត់ឲ្យថែរក្សាផលប្រយោជន៍ព្រះសាសនានិងពិភពលោកនិងពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

فَآمِنُوا بِهَذَا اَلنَّبِيِّ، وَ سَلِّمُوا لِهَذَا اَلْإِمَامِ (فِي ظَاهِرِ اَلْأَمْرِ وَ بَاطِنِهِ) ﴿كَمٰا آمَنَ اَلنّٰاسُ﴾ اَلْمُؤْمِنُونَ كَسَلْمَانَ وَ اَلْمِقْدَادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ. قَالُوا: فِي اَلْجَوَابِ لِمَنْ يَقُصُّونَ إِلَيْهِ، لاَ هٰؤُلاَءِ اَلْمُؤْمِنِينَ فَإِنَّهُمْ لاَ يَجْتَرِءُونَ [عَلَى] مُكَاشَفَتِهِمْ بِهَذَا اَلْجَوَابِ، وَ لَكِنَّهُمْ يَذْكُرُونَ لِمَنْ يَقُصُّونَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِيهِمُ اَلَّذِينَ يَثِقُونَ بِهِمْ مِنَ اَلْمُنَافِقِينَ، وَ مِنَ اَلْمُسْتَضْعَفِينَ وَ مِنَ اَلْمُؤْمِنِينَ اَلَّذِينَ هُمْ بِالسَّتْرِ عَلَيْهِمْ وَاثِقُونَ

ដូច្នេះចូរអស់លោកជឿព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم អង្គនេះនិងចុះចូលចំពោះ ព្រះអ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام អង្គនេះ ដោយព្រមទទួលព្រះបញ្ជាក្រៅនិងព្រះបញ្ជាក្នុងរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام *ដូចមនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធាដែរ* ដូចជា សាល់ម៉ាន عليه السلام, មិក្ឃ្ដាដ្ដ៉ូ عليه السلام, អាប៊ូ ស្ដ្ការ عليه السلام, និង អ៊ុាម៉ារ عليه السلام, ជាដើមនោះជឿដែរទៅ ។ ពួកគេបានឆ្លើយតបបណ្តាអ្នកដែលបានដកខ្លួនចេញអ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេមិនឆ្លើយថា "ទេ!" ដាក់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទេ ព្រោះពួកគេមិនហ៊ានប្រឆាំងពួកគេដោយឆ្លើយបែបនេះដាក់ពួកគេទេ ។ ពួកគេឆ្លើយប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលពួកគេនិយាយរក ពោលគឺប្រជាជាតិពួកគេដែលពួកគេទុកចិត្ត ពួកពុតត្បុត និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលទន់ខ្សោយដែលមិនដឹងអាចកំចាំងពួកគេ ដែលទុកចិត្តពួកគេ ។

فَيَقُولُونَ لَهُمْ: ﴿أَ نُؤْمِنُ كَمٰا آمَنَ اَلسُّفَهٰاءُ﴾ يَعْنُونَ سَلْمَانَ وَ أَصْحَابَهُ لَمَّا أَعْطَوْا عَلِيّاً خَالِصَ وُدِّهِمْ، وَ مَحْضَ طَاعَتِهِمْ، وَ كَشَفُوا رُءُوسَهُمْ بِمُوَالاَةِ أَوْلِيَائِهِ وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِهِ حَتَّى إِذَا اِضْمَحَلَّ أَمْرُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ طَحْطَحَهُمْ أَعْدَاؤُهُ، وَ أَهْلَكَهُمْ سَائِرُ اَلْمُلُوكِ وَ اَلْمُخَالِفِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَيْ فَهُمْ بِهَذَا اَلتَّعَرُّضِ لِأَعْدَاءِ مُحَمَّدٍ جَاهِلُونَ سُفَهَاءَ،

ពួកគេប្រាប់ពួកគេនោះថា៖ *"ឲ្យយើងជឿដូចពួកភ្លីភ្លើជឿនោះឬ ?"* មានន័យថា សាល់ម៉ាន عليه السلام និងបក្ស របស់លោក عليه السلام ដែលជឿស្មោះចំពោះអ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام បើកចិត្តថ្លើមចំពោះមិត្តទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងប្រឆាំងពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទោះបីមានព្រឹត្តិការណ៍មិនល្អពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបញ្ជារបស់ មូហ្ចាំម៉ាដ្ដ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ក៏ដោយ ពួកគេនឹងកម្ទេចពួកសត្រូវរបស់អ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام ពួកក្សត្រងទៀតនិងពួកសត្រូវរបស់ មូហ្ចាំម៉ាដ្ដ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ។ ដោយសារលក្ខណចរិតទាំងនេះឯងបានជាពួកលាក់ពុតនិយាយឲ្យអស់លោកថាជា ជនល្ងង់ខ្លៅភ្លីភ្លើ ។"

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿أَلاٰ إِنَّهُمْ هُمُ اَلسُّفَهٰاءُ﴾ اَلْأَخِفَّاءُ اَلْعُقُولِ وَ اَلْآرَاءِ، اَلَّذِينَ لَمْ يَنْظُرُوا فِي أَمْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَقَّ اَلنَّظَرِ

فَيَعْرِفُوا نُبُوَّتَهُ، وَ يَعْرِفُوا [بِهِ] صِحَّةَ مَا نَاطَهُ بِعَلِيٍّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ مِنْ أَمْرِ اَلدِّينِ وَ اَلدُّنْيَا، حَتَّى بَقُوا لِتَرْكِهِمْ تَأَمُّلَ حُجَجِ اَللَّهِ جَاهِلِينَ،
អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះបន្ទូលថា *ការពិតពួកគេទេជាជនភ្លើភ្លើ* ពួកគេជាជនខ្សោយប្រាជ្ញានិងការយ្ងងយល់ ពីព្រោះ បើពួកគេអាចឃើញការពិតក្នុងរឿងមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ីតាមរ៉ះ ពួកគេនឹងទទួលស្គាល់ភាពជាសាស្តារបស់ព្រះអង្គ និងឃើញភាពត្រឹមត្រូវដែលអ្ហ្ម៉ាលីមានក្នុងខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាសនានិងលោកនេះ ។ ដោយសារតែពួកគេខ្វះការពិចារណារឿងនេះឯងបានជាពួកគេមិនស្គាល់ព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ។

وَ صَارُوا خَائِفِينَ وَجِلِينَ مِنْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ ذَوِيهِ وَ مِنْ مُخَالِفِيهِمْ، لاَ يَأْمَنُونَ أَيُّهُمْ يَغْلِبُ فَيَهْلِكُونَ مَعَهُ، فَهُمُ اَلسُّفَهَاءُ حَيْثُ لاَ يُسَلِّمُ لَهُمْ بِنِفَاقِهِمْ هَذَا لاَ مَحَبَّةَ مُحَمَّدٍ وَ اَلْمُؤْمِنِينَ، وَ لاَ مَحَبَّةَ اَلْيَهُودِ وَ سَائِرِ اَلْكَافِرِينَ.
ពួកគេខ្លាចលទ្ធផលរវាងមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ីនិងបក្សពួកព្រះអង្គ និងពួកសត្រូវរបស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ីនិងបក្សពួករបស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ី ព្រោះពួកគេមិនប្រាកដទេថាខាងណានឹងឈ្នះខាងណាទេ បណ្តាលឲ្យពួកគេវិនាសពួកគេនោះ ។ ពួកគេភ្លើភ្លើព្រោះពួកគេមិនចុះចូលដោយសារពុតត្បុតនេះ មិនស្រឡាញ់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ីទេ មិនស្រឡាញ់ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ស៊ីនិងពួកអសទ្ធាឯទៀតទេដែរ ។

لِأَنَّهُمْ بِهِ وَ بِهِمْ يُظْهِرُونَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ مُوَالاَتِهِ وَ مُوَالاَةِ أَخِيهِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِهِمُ اَلْيَهُودِ [وَ اَلنَّصَارَى] وَ اَلنَّوَاصِبِ. كَمَا يُظْهِرُونَ لَهُمْ مِنْ مُعَادَاةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمَا وَ مُوَالاَةِ أَعْدَائِهِمْ، فَهُمْ يَقْدِرُونَ فِيهِمْ أَنَّ نِفَاقَهُمْ مَعَهُمْ كَنِفَاقِهِمْ مَعَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمَا.
ដោយសាររឿងនេះនិងរឿងពួកឯទៀតនោះឯងបានជា ពេលណាពួកគេនៅជាមួយមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ី ពេលនោះពួកគេបង្ហាញឲ្យឃើញនូវការគាំទ្រដោយអាការ:ក្រៅចំពោះមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ី ប្រកាសមិត្តភាពចំពោះអ្ហ្ម៉ាលីព្រះអនុជ(عليه السلام)ព្រះអង្គ និងប្រកាសអមិត្តភាពចំពោះពួកសត្រូវរបស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ី គឺពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ស៊ី ពួកគ្រិស្ត និងពួកណាស្ស៊ីប៊ី (ពួកស្អប់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)) ។ ដូចគ្នាដែរ ពួកគេបង្ហាញការគាំទ្រដោយអាការ:ក្រៅចំពោះពួកសត្រូវរបស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ីនិងអ្ហ្ម៉ាលីសូ ។

﴿وَ لٰكِنْ لاٰ يَعْلَمُونَ﴾ أَنَّ اَلْأَمْرَ كَذَلِكَ، وَ أَنَّ اَللَّهَ يُطْلِعُ نَبِيَّهُ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى أَسْرَارِهِمْ فَيَخِسُّهُمْ وَ يَلْعَنُهُمْ وَ يُسْقِطُهُمْ.
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 119)
តែពួកគេមិនដឹងទេ ថារឿងនោះដូច្នេះ ថាអល់ឡោះហ្ស៊ីបានប្រាប់ព្រះសាស្តាព្រះអង្គឲ្យជ្រាបអំពីអាថិកំបាំងពួកគេ ដើម្បីឲ្យព្រះអង្គបន្ទាបតម្លៃពួកគេ ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ដាក់បណ្តាសាពួកគេ ព្រះអង្គបំបាក់មុខពួកគេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 119)

وَإِذَا لَقُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمۡ قَالُوٓاْ إِنَّا مَعَكُمۡ إِنَّمَا نَحۡنُ مُسۡتَهۡزِءُونَ ١٤
១៤. ពេលណាពួកគេជួបបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ពេលនោះពួកគេថា: "យើងជឿ ។" តែពេលពួកគេនៅតែឯងជាមួយពួកស្ដ្ចុនរបស់ពួកគេ ពួកគេថា: "ការពិតយើងនៅខាងអស់លោក យើងគ្រាន់តែបន្ទុះបង្ហាប់[ពួកអ្នកជឿ]ទេ ។"

ٱللَّهُ يَسۡتَهۡزِئُ بِهِمۡ وَيَمُدُّهُمۡ فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ١٥

១៥. អល់ឡោះហ៍ានឹងបន្តុះបង្អាប់ពួកគេវិញ (ស្ដីបន្ទោសពួកគេ មិនប្រោសប្រណីពួកគេទៀតទេ) ។ ព្រះអង្គទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងការចចេសមានះ វក់វីនៅក្នុងមោហៈ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤-១៥

14–1/15. ثُمَّ يَعُودُونَ إِلَى أَخْدَانِهِمْ مِنَ الْمُنَافِقِينَ الْمُتَمَرِّدِينَ الْمُشَارِكِينَ لَهُمْ فِي تَكْذِيبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِيمَا أَدَّاهُ إِلَيْهِمْ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ ذِكْرٍ وَ تَفْضِيلِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ نَصْبِهِ إِمَاماً عَلَى كَافَّةِ الْمُكَلَّفِينَ.
១៤-១៥/១. ក្រោយមក ពួកគេត្រឡប់ទៅរកពួកលាក់ពុតជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកគេ ពួកក្បត់សាសនាពួកគេចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងការប្រឆាំងរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ﷺក្នុងរឿងដែលពួកគេស្អប់ខ្ពើម ដែលមកពីអល់ឡោះហ៍ﷻ គឺរឿងថ្លែងគុណសម្បត្តិនិងបារមីដែលអល់ឡោះហ៍ﷻប្រទានឲ្យអាមីរុល-មុមីនីនﷺ និងតែងតាំងព្រះអង្គﷺជាព្រះសន្តអ៊ីមុាំﷺនិងជាអ្នកគ្រប់គ្រងមនុស្សទាំងអស់ ។

﴿قَالُوا﴾ لَهُمْ ﴿إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ﴾ عَلَى مَا وَاطَأْنَاكُمْ عَلَيْهِ مِنْ دَفْعِ عَلِيٍّ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ إِنْ كَانَتْ لِمُحَمَّدٍ كَائِنَةٌ، فَلاَ يَغُرَّنَّكُمْ وَ لاَ يَهُولَنَّكُمْ مَا تَسْمَعُونَهُ مِنَّا مِنْ تَقْرِيظِهِمْ وَ تَرَوْنَا نَجْتَرِئُ عَلَيْهِمْ مِنْ مُدَارَاتِهِمْ فَ ﴿إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ﴾ بِهِمْ.
[២:១៤] ពួកគេថា ដាក់ពួកគេ *ការពិតយើងនៅខាងអស់លោក* រឿងធានាអស់លោកឲ្យទុកចិត្តយើងក្នុងការកម្ចាត់អាុលីﷺចេញពីរឿងនេះ (គឺខ៊ិលីហ្វាស់) បើសិនជាមូហុាំម៉ាដ៏ﷺជួបប្រទះព្រឹត្តិការណ៍នីមួយ (គឺចូលទិវង្គត) ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំយល់ច្រឡំនិងកុំស្មានខុសអំពីអ្វីដែលអស់លោកបានឮពីមាត់យើងដែលសរសើរពួកគេﷺនោះ និងអំពីវត្តមានយើងនៅក្នុងចំណោមពួកគេﷺនោះ ព្រោះ *យើងគ្រាន់តែបន្តុះបង្អាប់* ពួកអស់គេ *ទេ ។*

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُحَمَّدُ ﴿اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾ [وَ] يُجَازِيهِمْ جَزَاءَ اسْتِهْزَائِهِمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ﴿وَ يَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ﴾ يُمْهِلُهُمْ وَ يَتَأَنَّى بِهِمْ بِرِفْقِهِ، وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى التَّوْبَةِ، وَ يَعِدُهُمْ إِذَا تَابُوا الْمَغْفِرَةَ [وَ هُمْ] ﴿يَعْمَهُونَ﴾ لاَ يَنْزِعُونَ عَنْ قَبِيحٍ، وَ لاَ يَتْرُكُونَ أَذًى لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ يُمْكِنُهُمْ إِيصَالُهُ إِلَيْهِمَا إِلاَّ بَلَغُوهُ.
អល់ឡោះហ៍ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថាៈ "មូហុាំម៉ាដ៏ﷺអើយ ! *[២:១៥] អល់ឡោះហ៍ានឹងបន្តុះបង្អាប់ពួកគេវិញ* ព្រះអង្គﷻនឹងសងពួកគេវិញការចំអកនេះក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។ *ព្រះអង្គទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងការចចេសមានះ* អល់ឡោះហ៍ﷻទុកពេលឲ្យពួកគេ ព្រះអង្គﷻអត់ទ្រាំនឹងពួកគេ ព្រោះព្រះអង្គﷻប្រកបដោយព្រះករុណាប្រណី ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសនិងរាងចាល ព្រះអង្គﷻនឹងត្រៀមការលើកលែងទោសបើពួកគេភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសវិញនោះ ។ *វក់វីនៅក្នុងមោហៈ* ពួកគេមិនបោះបង់ចោលប្រការគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមរបស់ខ្លួនទេ ពួកគេមិនលែងធ្វើឲ្យមូហុាំម៉ាដ៏ﷺនិងអាុលីﷺឈឺចាប់ទេ តាមដែលពួកគេធ្វើទៅបាន ។

قَالَ الْإِمَامُ الْعَالِمُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فَأَمَّا اِسْتِهْزَاءُ اللَّهِ تَعَالَى بِهِمْ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ أَنَّهُ مَعَ إِجْرَائِهِ إِيَّاهُمْ عَلَى ظَاهِرِ أَحْكَامِ الْمُسْلِمِينَ لِإِظْهَارِهِمْ مَا يُظْهِرُونَهُ مِنَ السَّمْعِ وَ الطَّاعَةِ وَ الْمُوَافَقَةِ يَأْمُرُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالتَّعْرِيضِ لَهُمْ حَتَّى لاَ يَخْفَى عَلَى الْمُخْلِصِينَ مِنَ الْمُرَادِ بِذَلِكَ التَّعْرِيضِ، وَ يَأْمُرُهُ بِلَعْنِهِمْ.
ព្រះសន្តអ៊ីមុាំﷺញាណីមានវចនៈថាៈ "របៀបអល់ឡោះហ៍ﷻសងការចំអករបស់ពួកគេក្នុងលោកនេះ

គឺឲ្យពួកគេនៅក្រោមបញ្ជារបស់ពួកមុស្លីមព្រោះពួកគេទទួលអ៊ីស្លាមតែមាត់ទេ (គឺដោយអាការក្រៅ) ។ ហេតុដូច្នេះ:ស៊ីលុលឡោ:ហ្ហ៊ីﷺប្រព្រឹត្តល្អនិងស្របតាមច្បាប់ចំពោ:ពួកគេ តែក្នុងន័យចំអកឲ្យពួកគេ ទាល់តែបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាយល់ន័យនៅពីក្រោយទង្វើនេ: ដូច្នេ:ពួកគេនឹងដាក់បណ្ដាសាពួកពុតត្បុត ទាំងនោ:តាមព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោ:ហ្ហ៊ីﷻ ។

وَ أَمَّا اِسْتِهْزَاؤُهُ بِهِمْ فِي اَلْآخِرَةِ فَهُوَ أَنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا أَقَرَّهُمْ فِي دَارِ اَللَّعْنَةِ وَ اَلْهَوَانِ وَ عَذَّبَهُمْ بِتِلْكَ اَلْأَلْوَانِ اَلْعَجِيبَةِ مِنَ اَلْعَذَابِ، وَ أَقَرَّ هَؤُلَاءِ اَلْمُؤْمِنِينَ فِي اَلْجِنَانِ بِحَضْرَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ صَفِيِّ اَلْمَلِكِ اَلدَّيَّانِ،
ឯការសងការចំអករបស់ពួកគេក្នុងលោកមុខគឺ អល់ឡោ:ហ្ហ៊ីﷻនឹងដាក់ពួកគេក្នុងអគារបណ្ដាអ្នកត្រូវ បណ្ដាសានិងអ្នកបាក់មុខ ឲ្យពួកគេរងទណ្ឌកម្មតឹងរ៉ឹងច្រើនប្រភេទ ព្រះអង្គﷻនឹងទុកដាក់បណ្ដាអ្នក មានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងនេ:ក្នុងសួនសួគ៌ក្បែរមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ:ﷺ ក្នុងហាន:ជាមហាក្សត្រកាត់ទោស ។

أَطْلَعَهُمْ عَلَى هَؤُلَاءِ اَلْمُسْتَهْزِءِينَ اَلَّذِينَ كَانُوا يَسْتَهْزِءُونَ بِهِمْ فِي اَلدُّنْيَا حَتَّى يَرَوْا مَا هُمْ فِيهِ مِنْ عَجَائِبِ اَللَّعَائِنِ وَ بَدَائِعِ اَلنَّقِمَاتِ، فَتَكُونُ لَذَّتُهُمْ وَ سُرُورُهُمْ بِشَمَاتَتِهِمْ بِهِمْ، كَمَا [كَانَ] لَذَّتُهُمْ وَ سُرُورُهُمْ بِنَعِيمِهِمْ فِي جِنَانِ رَبِّهِمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 120)
ព្រះអង្គﷻនឹងឲ្យឃើញវាសនារបស់ពួកចំអកឲ្យគេទាំងនោ: ដែលធ្លាប់ចំអកឲ្យពួកគេ (បណ្ដាអ្នកមាន សទ្ធាជ្រះថ្លា) នៅក្នុងលោក ។ ពួកគេនឹងបានឃើញពួកចំអកឲ្យគេទាំងនោ:រងទណ្ឌកម្មនិងបណ្ដាសា ផ្សេងៗ ពួកគេនឹងបានស្គាល់សុភមង្គលនិងសេចក្ដីពេញចិត្តពេលពួកគេបានឃើញពួកគេនោ:នៅក្នុង ទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេនឹងមានសុភមង្គលនិងសេចក្ដីពេញចិត្តដែរដែលម្ចាស់ﷻពួកគេបានប្រទានសួនសួគ៌ ឲ្យពួកគេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 120)

***

2/15-14. فِي مَجْمَعِ اَلْبَيَانِ: فِي قَوْلِهِ: ﴿وَإِذَا لَقُوا اَلَّذِينَ آمَنُوا﴾ اَلْآيَةَ وَ رَوَى عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ اَلْبَاقِرِ عَلَيْهِ اَلسَّلَامُ: أَنَّهُمْ كُهَّانُهُمْ قَالُوا "إِنَّا مَعَكُمْ" أَيْ عَلَى دِينِكُمْ "إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ" أَيْ نَسْتَهْزِئُ بِأَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَسْخَرُ بِهِمْ فِي قَوْلِنَا آمَنَّا. (تفسير نور الثقلين , جلد 1 , صفحه 35)
១៤-១៥/២. [សាត្រា] ម៉ាជ្ជ:ម៉ាក្ដ: អាល់-បាយ៉ាន រាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោ:ហ្ហ៊ីﷻ *[២:១៤] ពេលណាពួកគេជួបបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា* ថាគេបានរាយការណ៍មកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ដ:ហ្ហារ អាល់-បាក្ហ៊ីរ ﷺដែលមានវចន:ថា: "នេ:គឺបណ្ដាគ្រូទាយរបស់ពួកគេ ។ ពួកគេប្រាប់ពួកគ្រូទាយនោ:ថា: *"ការ ពិតយើងនៅខាងអស់លោក"* មានន័យថាកាន់សាសនារបស់ពួកគេ (គឺពួកគ្រូទាយនោ:) ។ *យើងគ្រាន់ តែបន្ទុ:បង្ហាប់[ពួកអ្នកជឿ]ទេ ។* មានន័យថាចំអកឲ្យបក្សពួករបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ:ﷺ និយាយលេងសើច ដាក់ពួកគេជាមួយពាក្យរបស់យើងថា "យើងជឿ" នោ: ។" (تفسير نور الثقلين 1: 35)

***

3/15-14. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يُونُسَ الْمُعَاذِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ الْكُوفِيُّ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿اَللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾. فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لاَ يَسْتَهْزِئُ، وَ لَكِنْ يُجَازِيهِمْ جَزَاءَ الِاسْتِهْزَاءِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٤٦ الحديث: ٩٩/ ٣٤٠، التوحيد – الجزء: ١ الصفحة: ٦٣ الحديث : ١)**
១៤-១៥/៣. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ហ៍ បានថា មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ: ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ហ៊ីម ប៊ិន អាស្ម:ម៉ាដ្ដ: ប៊ិន យូនុស អាល់-

ម៉ាអ៊ូស្ស៊ី បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាស៊ូម៉ាដ្ស ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស ប៊ិន សាអ៊ីដ្ស អាល់-គ្ហ៊ី អាល់-ហ្ហ៊ាដ្ទានី តមកពី អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន ហ្ហាដ្ជល់ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាល់-រ៉ីដ្ធ៌ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل *[២:១៥] អល់ឡោះហ្ស៊ានឹងបន្ទុះបង្ហាប់ពួកគេ វិញ ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចន:ថា: "អល់ឡោះហ្ស៊ូ تبارك وتعالى មិនបន្ទុះបង្ហាប់ទេ តែព្រះអង្គ عز وجل នឹងសងពួកគេ ដោយការតបស្នងបន្ទុះបង្ហាប់ ។" (التوحيد: 163/ 1)

***

*14–4/15. ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَنَّهَا نَزَلَتْ فِي ثَلاَثَةٍ – لَمَّا قَامَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْوَلاَيَةِ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) – أَظْهَرُوا الْإِيمَانَ وَ الرِّضَا بِذَلِكَ، فَلَمَّا خَلَوْا بِأَعْدَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) ﴿قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٤٥ الحديث: ٩٩/ ٣٣٧، التوحيد – الجزء: ٣ الصفحة: ٩٤ «نحوه»)**

*១៤-១៥/៤. អ៊ីបនូ ស្ហ្ស ស៊ូ រ៉ី អាស៊ីប បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-បាក្ន៌ារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "អាយ៉ាស៊ុ០នេះត្រូវដាក់ចុះមកឲ្យបុគ្គលទាំងបីនាក់នោះ ពេលព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم បានតែងតាំងវ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ពួកគាត់សម្តែងជំនឿអ៊ីម៉ាន់ យល់ព្រមនឹងរឿងនេះ ។ ពេលពួកគាត់នៅតែឯងជាមួយបណ្តាសត្រូវរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ពួកគាត់ថា: *[២:១៤] ការពិតយើងនៅខាងអស់លោក យើងគ្រាន់តែបន្ទុះបង្ហាប់[ពួកអ្នកជឿ]ទេ ។"* (المناقب 3: 94 «نحوه»)

أُوْلَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلضَّلَـٰلَةَ بِٱلۡهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمۡ وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ ١٦

១៦. ជនទាំងនេះឯងដែលដូរយកកំហុសជាមួយមាគ៌ាព្រះធម៌ ។ ដូច្នេះពួកគេពុំបានទទួលផលពីជំនួញពួកគេទេ ។ ពួកគេមិននៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៦

1/16. [قَالَ اَلْإِمَامُ] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَلْإِمَامُ اَلْعَالِمُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: ﴿أُولَئِكَ اَلَّذِينَ اِشْتَرَوُا اَلضَّلاَلَةَ بِالْهُدَىٰ﴾ بَاعُوا دِينَ اَللَّهِ وَ اِعْتَاضُوا مِنْهُ اَلْكُفْرَ بِاللَّهِ ﴿فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ﴾ أَيْ مَا رَبِحُوا فِي تِجَارَتِهِمْ فِي اَلْآخِرَةِ، لِأَنَّهُمُ اِشْتَرَوُا اَلنَّارَ وَ أَصْنَافَ عَذَابِهَا بِالْجَنَّةِ اَلَّتِي كَانَتْ مُعَدَّةً لَهُمْ لَوْ آمَنُوا ﴿وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ إِلَى اَلْحَقِّ وَ اَلصَّوَابِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 125)

១៦/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហ៊ាស់ការ៉ី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថាព្រះសន្ត**អ៊ីមុាំញ្ញាណ៍** មូសា ប៊ិន យ៉ាក្ន ក្ន ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: *"[២:១៦] ជនទាំងនេះឯងដែលដូរយកកំហុសជាមួយមាគ៌ាព្រះធម៌ ។* ប្តូរនឹងព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ពួកគេសម្រេចចិត្តមិនជឿអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ទេ ។ *ដូច្នេះពួកគេពុំបានទទួលផលពីជំនួញពួកគេទេ* ពួកគេនឹងមិនបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីការជួញដូរនេះទេក្នុងលោកមុខ ព្រោះពួកគេបានទិញយកភ្លើងនរកនិងទណ្ឌកម្មផ្សេងៗរបស់វា ដោយលក់ឋានសួគ៌នោះដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវជឿ ។ *ពួកគេមិននៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវទេ* ដែលដឹកនាំទៅកាន់ព្រះសច្ច:ធម៌និងព្រះអំណោយរង្វាន់ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 125)

مَثَلُهُمۡ كَمَثَلِ ٱلَّذِي ٱسۡتَوۡقَدَ نَارٗا فَلَمَّآ أَضَآءَتۡ مَا حَوۡلَهُۥ ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمۡ وَتَرَكَهُمۡ فِي ظُلُمَٰتٖ لَّا يُبۡصِرُونَ ١٧

១៧. ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើង[បញ្ឆោតនេះ]ឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនអ្នកនោះ [ដោយសារតែពួកគេកោងកាចទើប]អល់ឡោះហ្ទ៍យកភ្លើង[ក្លែងក្លាយ]ពួកគេទៅបាត់ ចោលពួកគេនៅក្នុងអន្ធការ ពួកគេមើលពុំឃើញទេ ។

صُمُّۢ بُكۡمٌ عُمۡيٞ فَهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ١٨

១៨. [ពួកគេ]ថ្លង់ គ ខ្វាក់[និងមានះ] ពួកគេនឹងមិនត្រឡប់ក្រោយវិញទេ ។

أَوۡ كَصَيِّبٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمَٰتٞ وَرَعۡدٞ وَبَرۡقٞ يَجۡعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ ٱلصَّوَٰعِقِ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِۚ وَٱللَّهُ مُحِيطُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ١٩

១៩. ឬដូច[ពួកដែលត្រូវ]ភ្លៀងធំ [ដែលហូរចុះ] មកពីលើមេឃ ក្នុងនោះមានអន្ធការ មានផ្គរនិងផ្លេកបន្ទោរ ។ ពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកទប់ស្នូររន្ទះព្រោះខ្លាចស្លាប់ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍ហ៊ុមព័ទ្ធ [ដោយព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ] ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

يَكَادُ ٱلۡبَرۡقُ يَخۡطَفُ أَبۡصَٰرَهُمۡۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوۡاْ فِيهِ وَإِذَآ أَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ قَامُواْۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٢٠

២០. ផ្លេកបន្ទោរស្ទើរតែឆក់យកចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ ។ ពេលណាវាបំភ្លឺពួកគេ ពួកគេដើរពេលនោះបាន[បន្តិច]។ ពេលវាងងឹតមកលើពួកគេ ពួកគេនៅមួយកន្លែង ។ បើអល់ឡោះហ្ទ៍ប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងឆក់យកសោតវិញ្ញាណនិងចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ ។ ការពិតអល់ឡោះហ្ទ៍មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧-២០

1/20-17. قَالَ الْإِمَامُ [عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ] مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: مَثَلُ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقِينَ ﴿كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَاراً﴾ أَبْصَرَ بِهَا مَا حَوْلَهُ، فَلَمَّا أَبْصَرَ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهَا بِرِيحٍ أَرْسَلَهَا عَلَيْهَا فَأَطْفَأَهَا، أَوْ بِمَطَرٍ.

១៧-២០/១. អ៊ីម៉ាំ [អាល់-ហ៊ាសាន់ អាល់-អាស្កាំរី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា មូសា ប៊ិន យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គំរូរបស់ពួកលាក់ពុតគឺ *[២:១៧] ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង* ដើម្បីមើលឃើញអ្វីៗនៅជុំវិញភ្លើងនោះ ។ ពេលពួកគេមើលឃើញ អល់ឡោះហ្ទ៍ جل យកពន្លឺភ្លើងចេញដោយសន្ទុះខ្យល់ឬដោយទឹកភ្លៀងដែលព្រះអង្គ جل បញ្ជូនមកលើវា ។

كَذَلِكَ مَثَلُ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقِينَ النَّاكِثِينَ لَمَّا أَخَذَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ مِنَ الْبَيْعَةِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أُعْطُوا ظَاهِراً بِشَهَادَةِ: أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، وَ أَنَّ عَلِيّاً وَلِيُّهُ وَ وَصِيُّهُ وَ وَارِثُهُ وَ خَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ، وَ قَاضِي دُيُونِهِ، وَ مُنْجِزُ

عِدَاتِهِ، وَ اَلْقَائِمُ بِسِيَاسَةِ عِبَادِ اَللَّهِ مَقَامَهُ،

នេះគឺគំរូរបស់ពួកលាក់ពុតត្បុតដែលក្បត់ពាក្យសន្យាស្មោះស្ម័គ្រអល់ឡោះហ្ស៊ីបានទទួលយកពីពួកគេ ឲ្យព្រមទទួលស្គាល់អ៊ីលីសម្ចាស់ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៉ូលិប ។ ពួកព្រមធ្វើតាមដោយអាការក្រៅដោយសច្ចា ថាមិនមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ស៊ីទេ ព្រះតែមួយមិនមានដៃគូទេ ថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ជាបាវព្រះអង្គ ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ថាអ៊ីលីសជាព្រះមហាឧបរាជមករបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ជាអ្នកព្រះឧត្តរាធិការីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ជាព្រះទាយាទរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ជាស្តេចខ្ជ៉ីលិហ្ជារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ក្នុងសហគមន៍មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ជាអ្នកសងបំណុលរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ជាអ្នកបំពេញតាមកិច្ចសន្យារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ និងជាអ្នកនៅលើគោលជំហរនយោបាយរបស់បណ្តាបាវអល់ឡោះហ្ស៊ីនៅលើមូលដ្ឋានមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ។

فَوَرِثَ مَوَارِيثَ اَلْمُسْلِمِينَ بِهَا [وَ نَكَحَ فِي اَلْمُسْلِمِينَ بِهَا] وَ وَالَوْهُ مِنْ أَجْلِهَا، وَ أَحْسَنُوا عَنْهُ اَلدِّفَاعَ بِسَبَبِهَا، وَ اِتَّخَذُوهُ أَخاً يَصُونُونَهُ مِمَّا يَصُونُونَ عَنْهُ أَنْفُسَهُمْ بِسِمَاعِهِمْ مِنْهُ لَهَا.

ដូច្នេះឯងដែលពួកលាក់ពុតអាចទទួលដំណែលទ្រព្យរបស់មុស្លីមបានដោយសារការប្តេជ្ញានេះ អាចរៀបការបានដោយសារការប្តេជ្ញានេះ អាចចងមិត្តភាពបានដោយសារការប្តេជ្ញានេះ មានមធ្យោបាយការពារល្អដោយសារការប្តេជ្ញានេះ អាវយកអ្នកមានសទ្ធាជាបងប្អូនបានដោយសារការប្តេជ្ញានេះ ។

فَلَمَّا جَاءَهُ اَلْمَوْتُ وَقَعَ فِي حُكْمِ رَبِّ اَلْعَالَمِينَ، اَلْعَالِمِ بِالْأَسْرَارِ، اَلَّذِي لاَ يَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ فَأَخَذَهُمُ اَلْعَذَابُ بِبَاطِنِ كُفْرِهِمْ، فَذَلِكَ حِينَ ذَهَبَ نُورُهُمْ، وَ صَارُوا فِي ظُلُمَاتِ [عَذَابِ اَللَّهِ، ظُلُمَاتِ] أَحْكَامِ اَلْآخِرَةِ، لاَ يَرَوْنَ مِنْهَا خُرُوجاً، « وَ لاَ يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصاً ».

ពេលស្លាប់ ត្រូវនាំខ្លួនមកជួបម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ព្រះដែលទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ដែលពុំមានអ្វីលាក់បាំងព្រះអង្គបានឡើយនោះ ទណ្ឌកម្មដែលមិនអាចទ្រូចនឹងបានលើពួកគេដោយសារការអសទ្ធាលាក់បាំងរបស់ពួកគេ ។ បែបនេះឯងដែលភ្លើងរបស់ពួកគេត្រូវយកចេញពីពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេដើរតត្រុកក្នុងភាពងងឹត ។ ទណ្ឌកម្មរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីគឺភាពងងឹត ។ បទបញ្ញត្តិនៃលោកមុខ គឺពួកគេនឹងមិនឃើញមានផ្លូវចេញពីភាពងងឹតនោះទេ ហើយក៏ពុំមានជម្រកផុតពីភាពងងឹតនោះទេដែរ ។"

ثُمَّ قَالَ: « صُمٌّ » يَعْنِي يَصُمُّونَ فِي اَلْآخِرَةِ فِي عَذَابِهَا. « بُكْمٌ » يَبْكَمُونَ هُنَاكَ بَيْنَ أَطْبَاقِ نِيرَانِهَا « عُمْيٌ » يَعْمُونَ هُنَاكَ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:១៨] ថ្លង់* មានន័យថា ពួកគេនឹងថ្លង់នាលោកមុខនៅក្នុងទណ្ឌកម្មពួកគេ ។ *គ* ពួកគេនិយាយមិនរួចនៅក្នុងចន្លោះស្រទាប់ភ្លើងនរក ។ *ខ្វាក់* ពួកគេនឹងខ្វាក់នៅទីនោះ ។

وَ ذَلِكَ نَظِيرُ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ نَحْشُرُهُمْ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ عَلىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْياً وَ بُكْماً وَ صُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيراً﴾.

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 130)

នេះគឺការព្រមាននៅព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី *[១៧:៩៧] នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ យើងនឹងប្រមូលពួកគេលើមុខពួកគេ ក្នុងអាការខ្វាក់ គ និងថ្លង់ ។ នរកជាជម្រករបស់ពួកគេ រាល់ពេលដែលវាខ្សោយ យើងនឹងឲ្យមានអណ្តាតភ្លើងឆាបឆេះទ្ងេរឡើងសម្រាប់ពួកគេ ។"*

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 130)

***

17–2/20. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنِ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْعَبَّاسِ الْحَرِيشِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، بَعْدَ وَفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي الْمَسْجِدِ وَ النَّاسُ مُجْتَمِعُونَ بِصَوْتٍ عَالٍ: ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللهِ أَضَلَّ أَعْمالَهُمْ﴾، فَقَالَ لَهُ: اِبْنُ عَبَّاسٍ: يَا أَبَا الْحَسَنِ، لِمَ قُلْتَ مَا قُلْتَ؟ قَالَ: قَرَأْتُ شَيْئاً مِنَ الْقُرْآنِ.

១៧-២០/២. បន្ទាប់មក អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានថា អាស្ម៉ាដ្ដ ប៊ិន អ៊ីដ្ទ្រីស បានប្រាប់យើងតមកពី អាស្ម៉ាដ្ដ ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ដ តមកពី អាល់-ហ្ចាសាន់ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប៉ាស់ អាល់-ហ្ចារីស្ទ៊ី តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្ចារ ﷺ ដែលមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចនៈខ្លាំងៗបន្ទាប់ពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ចូលព្រះទិវង្គត នៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជីដ្ដ ដោយមានប្រជារាស្ត្រប្រជុំគ្នា ថា៖ *"[៤៧:១] បណ្ដាជនដែលបដិសេធសទ្ធា ដែលបំបែរចេញពីព្រះមាគ៌ាអល់ឡោះ ហ្ន៎ ព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យទង្វើពួកគេវិនាស ។"* អ៊ីបនូ អ៊ុប៉ាស់បានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ្ចាសាន់ ﷺ អ៊ីយ! ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈដូច្នេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ សូត្រស្រង់មកពីក្នុងគ្ជ្ជីរអាន ។"

قَالَ: لَقَدْ قُلْتَهُ لِأَمْرٍ. قَالَ: نَعَمْ إِنَّ اللهَ تَعَالَى يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: ما ﴿آتاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ ما نَهاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾، أَ فَتَشْهَدُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ اسْتَخْلَفَ أَبَا بَكْرٍ؟ قَالَ: مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَوْصَى إِلاَّ إِلَيْكَ. قَالَ فَهَلاَّ بَايَعْتَنِي؟ قَالَ: اِجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى أَبِي بَكْرٍ، فَكُنْتُ مِنْهُمْ.

លោកបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ បានថ្លែងបញ្ជាមួយ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ អល់ឡោះ ហ្ន៎ تعالى មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عز وجل ថា *[៥៩:៧] ចូរពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីដែលព្រះសាសនៈទូតឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វីដែលគេហាមពួកអ្នក ។* តើលោកសច្ចាទេថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានតែងតាំង អាប៊ូ បាការ ជាអ្នកស្នងម្ចាក់ ?" លោកបានថា៖ "ទូលបង្គំឮ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ផ្ទេរតំណែងឲ្យទៅព្រះអង្គ ﷺ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះលោកមិនបានសច្ចាទេថាលោកនឹងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះខ្ញុំ ﷺ ?" លោកបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្របានប្រជុំគ្នាជុំវិញ អាប៊ូ បាការ ទូលបង្គំបាននៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះដែរ ។"

فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَمَا اجْتَمَعَ أَهْلُ الْعِجْلِ عَلَى الْعِجْلِ، هَاهُنَا فُتِنْتُمْ، وَ مَثَلُكُمْ: ﴿كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ ناراً فَلَمَّا أَضاءَتْ ما حَوْلَهُ ذَهَبَ اللهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُماتٍ لا يُبْصِرُونَ*صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لا يَرْجِعُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٥ الصفحة: ٥٤ الحديث: ٩٩/ ٩٧١٠، تفسير القمّيّ – الجزء: ٢ الصفحة: ٣٠١)**

អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចនៈថា៖ "ដូចប្រជាជាតិកូនគោបាបានប្រជុំគ្នាជុំវិញកូនគោបានោះដែរ ។ ត្រង់នេះហើយជាការល្បងពីសោធន៍របស់អស់លោក គំរូរបស់អស់លោកគឺ *[២:១៧] ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើងឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនអ្នកនោះ អល់ឡោះ ហ្ន៎ យកភ្លើងពួកគេទៅបាត់ ចោលពួកគេនៅក្នុងអន្ធការ ពួកគេមើលពុំឃើញទេ [២:១៨] ថ្លង់ គ ខ្វាក់ ពួកគេនឹងមិនត្រឡប់ក្រោយវិញទេ ។"* (تفسير القمي 2: 301)

***

17–3/20. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُماتٍ لا يُبْصِرُونَ﴾ يَعْنِي قُبِضَ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه وآله) وَ ظَهَرَتِ

الظُّلْمَةُ فَلَمْ يُبْصِرُوا فَضْلَ أَهْلِ بَيْتِهِ [...] (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٣٧٩ لحديث : ٥٧٤)

១៧-២០/៣. អ៊ីលី ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ បានថ្លែងតមកពី អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-អ៊ីប៉ាស់ តមកពី អ៊ីលី ប៊ិន ហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ តមកពី អ៊ីរ៉ូ ប៊ិន ស្ស៊ីមរ៉ តមកពី យ៉ាកូបៀ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្ចារ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ចា ﷻ *[២:១៧] អល់ឡោះហ្ចាយកភ្លើងពួកគេទៅបាត់ ចោលពួកគេនៅក្នុងអន្ធការ ពួកគេមើលពុំឃើញទេ* ថា មានន័យថាមូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ ﷺ បានចូលព្រះទិវង្គតរបស់ហើយភាពងងឹតបានលេចឡើង ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងមើលមិនឃើញគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ﷺ របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ ﷺ ទេ ។"
(الكافي 8: 379/ 574)

***

17–4/20. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ الْآدَمِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مَحْمُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُماتٍ لاَ يُبْصِرُونَ﴾ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لاَ يُوصَفُ بِالتَّرْكِ كَمَا يُوصَفُ خَلْقُهُ، وَ لَكِنَّهُ مَتَى عَلِمَ أَنَّهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ عَنِ الْكُفْرِ وَ الضَّلاَلَةِ مَنَعَهُمُ الْمُعَاوَنَةَ وَ اللُّطْفَ، وَ خَلَّى بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْخِيَارِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٤٩ الحديث: ٩٩/ ٣٤٧، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء: ١ الصفحة: ١٢٣ الحديث : ١٦)**

១៧-២០/៤. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ចា៌ បានថ្លែងតពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ ប៊ិន អាស្ស៊ីម៉ាដ្ឋ៉ អាល់-ស៊ីណានី ﷺ តមកពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ីប់ឌុលឡោះហ្ចា៌ អាល់-គូហ្ជ៊ី តមកពី សាស្ស៊ល ប៊ិន ស្ស៊ីយ៉ាដ្ឋ៉ អាល់-អាដ្ឋាមី តមកពី អ៊ីប់ឌុល អាស្ស៊ីម ប៊ិន អ៊ីប់ឌុលឡោះហ្ចា៌ អាល់-ហ្ចាសានី ﷺ តមកពី អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ប៊ិន អាប៊ូ ម៉ាស្ស៊ីមូដ្ឋ ដែលបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-រីដ្ឋ៉ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ចា៌ تعالى *[២:១៧] ចោលពួកគេនៅក្នុងអន្ធការ ពួកគេមើលពុំឃើញទេ ។"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "គេមិនអាចពិពណ៌នាអំពីអល់ឡោះហ្ចា៌ تبارك وتعالى បានទេដោយថា "ចោល" ដូចសព្វសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ﷻ នោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែពេលព្រះអង្គ ﷻ ទ្រង់ញាណថាពួកគេនឹងមិនត្រឡប់ក្រោយវិញពីការអសទ្ធា និងកំហុសទេនោះ ព្រះអង្គ ﷻ បានឈប់ជួយពួកគេនិងឈប់បង្ហាញពួកគេនូវព្រះធម៌មេត្តា ព្រះអង្គ ﷻ ទុកពួកគេចោល ឲ្យពួកគេនៅតែឯងជាមួយជម្រើសរបស់ពួកគេ ។" (عيون أخبار الرّضا (عليه السلام) 1: 123/ 16)

***

17–5/20. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: ثُمَّ ضَرَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَثَلاً آخَرَ لِلْمُنَافِقِينَ [فَقَالَ]: مَثَلُ مَا خُوطِبُوا بِهِ مِنْ هَذَا الْقُرْآنِ الَّذِي أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ، مُشْتَمِلاً عَلَى بَيَانِ تَوْحِيدِي، وَ إِيضَاحِ حُجَّةِ نُبُوَّتِكَ، وَ الدَّلِيلِ الْبَاهِرِ الْقَاهِرِ عَلَى اسْتِحْقَاقِ أَخِيكَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِلْمَوْقِفِ الَّذِي وَقَفْتَهُ، وَ الْمَحَلِّ الَّذِي أَحْلَلْتَهُ، وَ الرُّتْبَةِ الَّتِي رَفَعْتَهُ إِلَيْهَا، وَ السِّيَاسَةِ الَّتِي قَلَّدْتَهُ إِيَّاهَا فَهِيَ ﴿كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُماتٌ وَ رَعْدٌ وَ بَرْقٌ﴾.

១៧-២០/៥. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-អ៊ីស្ការី ﷺ] មានវចន:ថា៖ "បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ចា៌ ﷻ បានលើកឧទាហរណ៍មួយទៀតសម្រាប់ពួកលាក់ពុតថា៖ "មនុស្សបែបនេះបានប្រឈមនឹងគ្ពីរអានដែលត្រូវបានដាក់មកឲ្យអ្នក ﷺ មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ៉ ﷺ អើយ ! ដែលចែងថាមានតែអញ ﷻ មួយគត់ដែលប្រកាសថាអ្នកជាព្រះសាស្តា ដែលថ្លែងអំពីព្រះភ័ស្តុតាងនានាដែលមិនអាចប្រកែកបានពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សិទ្ធិឲ្យទៅអ៊ីលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៉ាលិប ﷺ ព្រះអនុជ ﷺ របស់អ្នក ﷺ ដើម្បីអះអាងគាំទ្រគេ ﷺ ដែលថ្លែងអំពីហាន:របស់គេ ﷺ ដែលគេបានដាក់មកឲ្យគេ ﷺ ដែលថ្លែងហានន្តរស័ក្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដែលគេបានលើកតំកើងគេ ﷺ និងថ្លែងអំពីបណ្តាច្បាប់ដែលគេ ﷺ ដាក់មកលើពួកអ្នក ។ ចំណែកឯពួក

លាក់ពុតនោះវិញដូច *[២:១៩] ឬដូចភ្លៀងធំមកពីលើមេឃ ក្នុងនោះមានអន្ធការ មានផ្គរនិងផ្លេកបន្ទោរ ។"*

قَالَ: يَا مُحَمَّدُ كَمَا أَنَّ فِي هَذَا اَلْمَطَرِ هَذِهِ اَلْأَشْيَاءَ، وَ مَنِ اِبْتَلَى بِهِ خَافَ، فَكَذَلِكَ هَؤُلاَءِ فِي رَدِّهِمْ لِبَيْعَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ خَوْفِهِمْ أَنْ تَعْثُرَ أَنْتَ يَا مُحَمَّدُ عَلَى نِفَاقِهِمْ كَمَنْ هُوَ فِي مِثْلِ هَذَا اَلْمَطَرِ وَ اَلرَّعْدِ وَ اَلْبَرْقِ، يَخَافُ أَنْ يَخْلَعَ اَلرَّعْدُ فُؤَادَهُ، أَوْ يَنْزِلَ اَلْبَرْقُ بِالصَّاعِقَةِ عَلَيْهِ، فَكَذَلِكَ هَؤُلاَءِ يَخَافُونَ أَنْ تَعْثُرَ عَلَى كُفْرِهِمْ، فَتُوجِبَ قَتْلَهُمْ، وَ اِسْتِيصَالَهُمْ ﴿يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ اَلصَّوَاعِقِ حَذَرَ اَلْمَوْتِ﴾.

អល់ឡោះហ្ន៑ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហ្ម៑ាំម៑ាដ្ដ៑ុ ﷺ អ៑ីយ! វត្ថុទាំងអស់នោះនៅក្នុងភ្លៀងនេះ ។ អ្នកណាត្រូវភ្លៀងនេះ អ្នកនោះខ្លាច ។ នេះគឺសភាវៈរបស់ពួកដែលនៅក្នុងរន្ទះផ្គរនៃការស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ៑ាលី ﷺ ។ មូហ្ម៑ាំម៑ាដ្ដ៑ុ ﷺ អ៑ីយ! ពួកគេខ្លាចតែអ្នក ﷺ ដឹងពុតត្បុតពួកគេទេ ដូចពួកគេខ្លាចភ្លៀង ខ្លាចរន្ទះផ្គរនិងផ្លេកបន្ទោរនោះអញ្ចឹង ។ ពួកគេខ្លាចផ្គរកញ្ជ៑ក់យកបេះដូងពួកគេ ឬផ្លេកបន្ទោរកាប់រំលំពួកគេ ។ បែបនេះឯងដែលពួកគេខ្លាចការអសទ្ធារបស់ខ្លួនឯងចំពោះរូបអ៑ាលី ﷺ ព្រោះវាជាទោសដែលតម្រូវឲ្យសម្លាប់ពួកគេ ។ *ពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកទប់ស្ទ្ធ១ន្ទ:ព្រោះខ្លាចស្លាប់ ។*

كَمَا يَجْعَلُ هَؤُلاَءِ اَلْمُبْتَلُونَ بِهَذَا اَلرَّعْدِ [وَ اَلْبَرْقِ] أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ لِئَلاَّ يَخْلَعَ صَوْتُ اَلرَّعْدِ أَفْئِدَتَهُمْ، فَكَذَلِكَ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ إِذَا سَمِعُوا لَعْنَكَ لِمَنْ نَكَثَ اَلْبَيْعَةَ وَ وَعِيدَكَ لَهُمْ إِذَا عَلِمْتَ أَحْوَالَهُمْ ﴿يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ اَلصَّوَاعِقِ حَذَرَ اَلْمَوْتِ﴾ لِئَلاَّ يَسْمَعُوا لَعْنَكَ [وَ لاَ] وَعِيدَكَ

ដូច្នេះឯងដែលប្រជារាស្ត្រទាំងនោះ ដែលត្រូវឡោមព័ទ្ធដោយផ្គរ១ន្ទ:និងផ្លេកបន្ទោរយកម្រាមដៃចុកត្រចៀក ដើម្បីកុំឲ្យឮស្ទ្ធ១ផ្គរ ដូចពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកពេលបានឮអ្នក ﷺ សូមឲ្យបណ្ដាសាធ្លាក់មកលើពួកក្បត់ពាក្យសន្យាស្មោះស្ម័គ្រ (ចំពោះវ៑ីឡាយ៉ាស:ុ១របស់អាមីរុល-មុមីនីន (صلوات الله عليه والسلام) និងការសន្យារបស់អ្នក ﷺ ។ ពេលពួកគេដឹងស្ថានភាពខ្លួនឯង *ពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកទប់ស្ទ្ធ១ន្ទ:ព្រោះខ្លាចស្លាប់* ក្រែងនឹងឮបណ្ដាសាអ្នក ﷺ និងការសន្យារបស់អ្នក ﷺ ព្រោះពួកគេខ្លាចអ្វីទាំងនេះ ។

فَتَغَيَّرَ أَلْوَانُهُمْ فَيَسْتَدِلَّ أَصْحَابُكَ أَنَّهُمْ هُمُ اَلْمَعْنِيُّونَ بِاللَّعْنِ وَ اَلْوَعِيدِ، لِمَا قَدْ ظَهَرَ مِنَ اَلتَّغَيُّرِ وَ اَلاِضْطِرَابِ عَلَيْهِمْ، فَتَقْوَى اَلتُّهَمَةُ عَلَيْهِمْ، فَلاَ يَأْمَنُونَ هَلاَكَهُمْ بِذَلِكَ عَلَى يَدِكَ وَ فِي حُكْمِكَ.

កាលណាពួកគេឮវាបណ្ដាលឲ្យពួកគេឡើងក្រហមមុខ បក្សពួករបស់អ្នក ﷺ នឹងអាចស្គាល់ពួកគេបានដោយសារមុខក្រហមនេះឯង បញ្ជាក់ថានេះគឺពួកដែលត្រូវបណ្ដាសា ។ ពួកគេនឹងប្រឈមមុខនឹងវិនាសដោយសារមូលហេតុនេះ ដោយសារដៃអ្នក ﷺ ឬដោយសារការកាត់ក្ដីរបស់អ្នក ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ اَللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ مُقْتَدِرٌ عَلَيْهِمْ، لَوْ شَاءَ أَظْهَرَ لَكَ نِفَاقَ مُنَافِقِيهِمْ وَ أَبْدَي لَكَ أَسْرَارَهُمْ، وَ أَمَرَكَ بِقَتْلِهِمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:១៩] អល់ឡោះហ៑ាហ៑ាមព័ទ្ធពួកបដិសេធសទ្ធា"* ព្រះអង្គ ﷻ មានឥទ្ធិឫទ្ធិលើពួកគេ ។ បើព្រះអង្គ ﷻ ចង់ ព្រះអង្គ ﷻ អាចធ្វើឲ្យពុតត្បុតរបស់ពួកលាក់ពុតលេចឡើងឲ្យអ្នក ﷺ ឃើញ បើកឲ្យអ្នក ﷺ ដឹងអាថ៌កំបាំងរបស់ពួកគេ ដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យអ្នក ﷺ សម្លាប់ពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ﴾ وَ هَذَا مَثَلُ قَوْمٍ ابْتُلُوا بِبَرْقٍ فَلَمْ يَغُضُّوا عَنْهُ أَبْصَارَهُمْ، وَ لَمْ يَسْتُرُوا مِنْهُ وُجُوهَهُمْ لِتَسْلَمَ عُيُونُهُمْ مِنْ تَلَأْلُئِهِ، وَ لَمْ يَنْظُرُوا إِلَى الطَّرِيقِ الَّذِي يُرِيدُونَ أَنْ يَتَخَلَّصُوا فِيهِ بِضَوْءِ الْبَرْقِ، وَ لَكِنَّهُمْ نَظَرُوا إِلَى نَفْسِ الْبَرْقِ فَكَادَ يَخْطِفُ أَبْصَارَهُمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:២០] ផ្លេកបន្ទោរស្ទើរតែឆក់យកចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ ។"* នេះគឺគំរូរបស់ពួកដែលរងគ្រោះផ្លេកបន្ទោរ តែពួកគេមិនបិទភ្នែកកុំឲ្យឃើញវាទេ មិនយកដៃបិទមុខដើម្បីការពារភ្នែកពួកគេទេ ។ សូម្បីតែផ្លូវដែលពួកគេដើរលើនោះក៏ពួកគេមើលមិនឃើញផង តែពួកគេមើលទៅផ្លេកបន្ទោរដ៏ប្រចក្សនោះដែលស្ទើរតែឆក់យកភ្នែកពួកគេ (ធ្វើឲ្យពួកគេខ្វាក់ភ្នែក) ។

فَكَذَلِكَ هَؤُلاَءِ الْمُنَافِقُونَ يَكَادُ مَا فِي الْقُرْآنِ مِنَ الْآيَاتِ الْمُحْكَمَةِ الدَّالَّةِ عَلَى نُبُوَّتِكَ الْمُوضِحَةِ عَنْ صِدْقِكَ فِي نَصْبِ أَخِيكَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِمَاماً.

ស្រដៀងនេះដែរ នេះគឺស្ថានភាពរបស់ពួកលាក់ពុតទាំងនេះ ទោះបីពួកគេឃើញនៅក្នុងគ្ពីរអានន្ទ្ធ អាយ៉ាស៊ុ់សម្រេចផ្តាច់ព្រ័ត្រដែលជាភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីសាស្តាភាពរបស់អ្ពកﷺ អំពីសេចក្តីទៀងត្រង់របស់អ្ពកﷺក្នុងការតែងតាំងអ្ហ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام ប្ពន្ធប្រុសរបស់អ្ពកﷺ ជាអ៊ីមុាំក៏ដោយ (ក៏ពួកគេនៅតែមិនអាចមើលឃើញសច្ចធម៌ដែរ) ។"

وَ يَكَادُ مَا يُشَاهِدُونَهُ مِنْكَ يَا مُحَمَّدُ، وَ مِنْ أَخِيكَ عَلِيٍّ مِنَ الْمُعْجِزَاتِ الدَّالاَّتِ عَلَى أَنَّ أَمْرَكَ وَ أَمْرَهُ هُوَ الْحَقُّ الَّذِي لاَ رَيْبَ فِيهِ، ثُمَّ هُمْ مَعَ ذَلِكَ لاَ يَنْظُرُونَ فِي دَلاَئِلِ مَا يُشَاهِدُونَ مِنْ آيَاتِ الْقُرْآنِ، وَ آيَاتِكَ، وَ آيَاتِ أَخِيكَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ،

មូហ្ហាម៉ាដ្ឋ៉ﷺអើយ! អ្ហ៊ីក៏ដោយដែលពួកគេបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកដែលមកពីអ្ពកﷺ ដែលមកពីអ្ហ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام ប្ពន្ធប្រុសអ្ពកﷺ គឺអព្ភូតហេតុអស្ចារ្យដែលជាភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់លើបញ្ជារបស់អ្ពកﷺមួយនេះ ថាជាការពិតឥតសង្ស័យ និងអ្ហ៊ីដែលពួកគេបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកដែលជាភ័ស្តុតាងមកពីអាយ៉ាស៊ុ់គ្ពីរអាន និងសញ្ញារបស់អ្ពកﷺ ព្រមទាំងសញ្ញារបស់អ្ហ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام ប៉ិន អាប៊ូ ត្ប៉ាលិបﷺ ប្ពន្ធប្រុសអ្ពកﷺដែរ ពួកគេស្ទើរតែប្រកែកការពិតក្នុងពាក្យសំអាងរបស់អ្ពកﷺ ។

يَكَادُ ذَهَابُهُمْ عَنِ الْحَقِّ فِي حُجَجِكَ يُبْطِلُ عَلَيْهِمْ سَائِرَ مَا قَدْ عَمِلُوهُ مِنَ الْأَشْيَاءِ الَّتِي يَعْرِفُونَهَا لِأَنَّ مَنْ جَحَدَ حَقّاً وَاحِداً، أَدَّاهُ ذَلِكَ الْجُحُودُ إِلَى أَنْ يَجْحَدَ كُلَّ حَقٍّ، فَصَارَ جَاحِدُهُ فِي بُطْلاَنِ سَائِرِ الْحُقُوقِ عَلَيْهِ، كَالنَّاظِرِ إِلَى جِرْمِ الشَّمْسِ فِي ذَهَابِ نُورِ بَصَرِهِ.

ទង្ហ៊ើទាំងអស់របស់ពួកគេដែលពួកគេស្គាល់នោះនឹងត្រូវដកហូត ដោយសារតែពួកគេបានបដិសេធដូចបុគ្គលដែលសម្លឹងមើលចំដូងអាទិត្យហើយបានបាត់បង់ចក្ខុវិញ្ញាណ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ﴾ إِذَا ظَهَرَ مَا قَدِ اعْتَقَدُوا أَنَّهُ هُوَ الْحُجَّةُ مَشَوْا فِيهِ: ثَبَتُوا عَلَيْهِ. وَ هَؤُلاَءِ كَانُوا إِذَا أَنْتَجَتْ خُيُولُهُمُ الْإِنَاثَ، وَ نِسَاؤُهُمُ الذُّكُورَ، وَ حَمَلَتْ نَخِيلُهُمْ وَ زَكَتْ زُرُوعُهُمْ، وَ رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ، وَ كَثُرَتِ الْأَلْبَانُ فِي ضُرُوعِ جُذُوعِهِمْ قَالُوا: يُوشِكُ أَنْ يَكُونَ هَذَا بِبَرَكَةِ بَيْعَتِنَا لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِنَّهُ مَبْحُوثٌ مُدَالٌ [فَبِذَلِكَ] يَنْبَغِي أَنْ نُعْطِيَهُ ظَاهِرَ الطَّاعَةِ لِنَعِيشَ فِي دَوْلَتِهِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:២០] ពេលណាវាបំភ្លឺពួកគេ ពួកគេដើរពេលនោះបាន[បន្តិច] ។"* កាលណាគេបង្ហាញពួកគេនូវពាក្យសំអាងច្បាស់ក្រឡែតដែលពួកគេជឿ ពួកគេព្រមទទួលពាក្យសំអាងនោះជាភ័ស្តុតាង ។ អ្ហ៊ីទាំងនេះប្រៀបបាននឹងពេលសេះពួកគេបង្កើតកូន ពេលបណ្តាស្ត្រីពួកគេសម្រាលកូនប្រុស ពេលស្រែចម្ការពួកគេដុះដាលនិងឲ្យផលល្អ ពេលជំនួញពួកគេបានកម្រៃ ពេលមេអូដ្ឋពួកគេមានទឹកដោះ ពួកគេថា៖ "គ្មានអ្ហ៊ីគួរឲ្យសង្ស័យទេ នេះគឺពរជ័យដែលមកពី

យើងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ៊ីលីصلوات الله عليه والسلام ព្រោះគេជាមនុស្សល្អ ដូច្នេះសមរម្យណាស់ដែលយើងស្តាប់បង្គាប់គេ ដោយអាការ:ក្រៅនោះ ដើម្បីរស់នៅក្នុងរដ្ឋបាលគេصلوات الله عليه والسلام ។

﴿وَ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا﴾ أَيْ [وَ إِذَا] أَنْتَجَتْ خُيُولُهُمُ اَلذُّكُورَ، وَ نِسَاؤُهُمُ اَلْإِنَاثَ، وَ لَمْ يَرْبَحُوا فِي تِجَارَتِهِمْ وَ لاَ حَمَلَتْ نَخِيلُهُمْ، وَ لاَ زَكَتْ زُرُوعُهُمْ، وَقَفُوا وَ قَالُوا: هَذَا بِشُؤْمِ هَذِهِ اَلْبَيْعَةِ اَلَّتِي بَايَعْنَاهَا عَلِيّاً، وَ اَلتَّصْدِيقِ اَلَّذِي صَدَّقْنَا مُحَمَّداً.

ពេលវាងងឹតមកលើពួកគេ ពួកគេនៅមួយកន្លែង មានន័យថាពេលសេះពួកគេមិនបង្កើតកូនទេ ពេលបណ្តាស្ត្រីពួកគេសម្រាលកូនស្រី ពេលពួកគេជួបប្រទះការខាតបង់ក្នុងជំនួញ ពេលពួកគេបានផលដំណាំលម្អើពួកគេគ្មានផ្លែ ពេលស្រែចម្ការពួកគេគ្មានផល ពួកគេថា៖ "នេះដោយសារតែយើងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ៊ីលីصلوات الله عليه والسلام និងដោយសារតែយើងព្រមទទួលស្គាល់មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ឋ៉ុនصلى الله عليه وآله وسلم ថាជាបុគ្គលទៀងត្រង់ ។"

وَ هُوَ نَظِيرُ مَا قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُحَمَّدُ ﴿إِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اَللَّهِ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ﴾

នេះស្មើនឹងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[៤:៧៨] បើពួកគេពើបប្រទះអ្វីដែលល្អ ពួកគេថា៖ "នេះមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ។" បើពួកគេពើបប្រទះអកុសល ពួកគេថា៖ "នេះមកពីអ្នកឯង ។"*

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اَللَّهِ﴾ بِحُكْمِهِ اَلنَّافِذِ وَ قَضَائِهِ، لَيْسَ ذَلِكَ لِشُؤْمِي وَ لاَ لِيُمْنِي.

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[៤:៧៨] ចូរអ្នកថា៖ "សព្វសារពើមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ។"* ដោយសារព្រះបញ្ជាព្រះអង្គជ្ជ៉ាជ្ជ៉ាទេដែលសព្វសារពើអាចប្រតិបត្តិទៅបាននោះ មិនមែនដោយសារតែខ្ញុំចង្រៃឬដោយសារតែខ្ញុំصلى الله عليه وآله وسلم សំណាងល្អនោះទេ ។"

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ لَوْ شَاءَ اَللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ﴾ حَتَّى [لاَ] يَتَهَيَّأَ لَهُمُ اَلِاحْتِرَازُ مِنْ أَنْ تَقِفَ عَلَى كُفْرِهِمْ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ اَلْمُؤْمِنُونَ وَ تُوجِبُ قَتْلَهُمْ ﴿إِنَّ اَللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ لاَ يُعْجِزُهُ شَيْءٌ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 132)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:២០] បើអល់ឡោះហ្ស៊ីប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងឆក់យកសោតវិញ្ញាណនិងចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ* ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេមានសមត្ថភាពបិទភ្នែកអ្នកصلى الله عليه وآله وسلم មិនឲ្យមើលឃើញទេថាពួកគេពុំមានសទ្ធា ។ ហេតុដូច្នេះ (ពោលគឺបើពួកអ្នកមើលឃើញថាពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ) អ្នកصلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនបក្សពួករបស់អ្នកصلى الله عليه وآله وسلم នឹងសម្លាប់ពួកគេជាមិនខាន ។ *ការពិតអល់ឡោះហ្ស៊ីមានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ* ពុំមានប្រការណាមួយដែលព្រះអង្គជ្ជ៉ាជ្ជ៉ាមិនអាចធ្វើបានទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 132)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعْبُدُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

២១. មនុស្សអើយ! ចូរអភិវន្ទម្ចាស់ពួកអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកនិងបណ្តាអ្នកមុនពួកអ្នក (បុព្វបុរសរបស់ពួកអ្នក) ដើម្បីពួកអ្នកនឹងក្រែងខ្លាច[អល់ឡោះហ្ស៊ីដោយសទ្ធាមុតមាំ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២១

1/21. [قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ:] قَالَ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿يا أَيُّهَا اَلنّاسُ﴾ يَعْنِي سَائِرَ [اَلنَّاسِ] اَلْمُكَلَّفِينَ مِنْ وُلْدِ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. ﴿اُعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ أَيْ أَطِيعُوا رَبَّكُمْ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمْ مِنْ أَنْ تَعْتَقِدُوا أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اَللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَ لاَ شَبِيهَ وَ لاَ مِثْلَ [لَهُ] عَدْلٌ لاَ يَجُورُ، جَوَادٌ لاَ يَبْخَلُ، حَلِيمٌ لاَ يَعْجَلُ، حَكِيمٌ لاَ يَخْطَلُ، وَ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَنَّ آلَ مُحَمَّدٍ أَفْضَلُ آلِ اَلنَّبِيِّينَ، وَ أَنَّ عَلِيّاً أَفْضَلُ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ أَنَّ أَصْحَابَ مُحَمَّدٍ اَلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُمْ أَفْضَلُ صَحَابَةِ اَلْمُرْسَلِينَ، [وَ أَنَّ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ أَفْضَلُ أُمَمِ اَلْمُرْسَلِينَ]. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 135)

២១/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ុ:ស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា អ៊ុ:លី ប៊ិន អាល់-ហ្ជ:ស៊ែន صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្ដ:បន្ទ:ូលរបស់ព្ដ:ជ:ម្ចាស់ *[២:២១] មនុ:ស្ស:អ:ីយ!* ថា មានន:ីយថាមនុ:ស្ស:ទ:ូទៅដែលជាកូនចៅ:របស់អ:ាដ:ាំ عليه السلام ។ *ចូ:រអ:ាវ:ន្ទ:ម្ចាស់ពួ:ក:អ្ន:ក* មានន:ីយថាចូ:រស្ដ:ាប់បង្ហ:ាប់ម្ចាស់ ﷻ ពួ:ក:អ្ន:ក:ក្ន:ុងរ:ឿ:ងអ:ីក:ដ:ោយដែ:ល:គ:េ:ប:ានប:ញ្ជ:ាឲ្ យ:ពួ:ក:អ្ន:ក:ជ:ឿ:ន:ោ::គ:ឺ:: មិ:ន:ម:ាន:ព្ដ:ះ:ទ:េ:ល:ើ:ក:ល:ែ:ង:ត:ែ:អ:ល់:ឡ:ោ:ហ:៑ គ:ត់ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ មិ:ន:ម:ាន:ដ:ៃ:គ:ូ:ទ:េ ព្ដ:ះ: ﷻ ដែ:ល:ព:ុ:ំ:ម:ាន:អ:ីរ:ៀ:ប:ធ:ៀ:ប ព:ុ:ំ:ម:ាន:អ:ីដ:ូ:ច:ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ទ:េ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ យ:ុ:ត្ដ:ិ:ធ:ម:ិ: មិ:ន:ក:ាច:ស:ាហ:ាវ:ទ:េ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ម:ាន:ព្ដ:ះ:ហ:ឫ:ទ:័:យ:ទ:ូ:ល:ំ:ទ:ូ:ល:ាយ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ម:ិ:ន:ក:ំ:ណ:ា:ញ:ទ:េ ព្ដ:ះ: ﷻ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ម:ាន:ព្ដ:ះ:អ:ំ:ណ:ត់:និ:ង:ម:ិ:ន:ឆ:េ:ះ:ឆ:ាវ:ទ:េ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ប្ដ:ក:ប:ដ:ោ:យ:ប្ដ:ា:ជ:ា:ញ:ា:ណ ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ម:ិ:ន:ភ:្ញ:ើ:ភ:្ញ:ើ:ទ:េ ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ា:ដ:ុ:ំ صلى الله عليه وآله وسلم ជ:ា:ប:ា:រ:ប:ម្រ:ើ:ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ជ:ា:ព្ដ:ះ:ស:ាស:ន::ទ:ូ:ត صلى الله عليه وآله وسلم ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ព្ដ:ះ:រ:ាជ:ប:ុ:ត្ដ:្ម:ារ:ជ:ន:ត្ដ:ា عليهم السلام ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ា:ដ:ុ:ំ صلى الله عليه وآله وسلم ប្ដ:ូ:ស:ើ:រ:ជ:ាង:ព្ដ:ះ:រ:ាជ:ប:ុ:ត្ដ:្ម:ារ:ជ:ន:ត្ដ:ា عليهم السلام ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ប:ណ្ដ:ា:ព្ដ:ះ:ស:ាស:្ដ:ា عليهم السلام ង:ទ:ៀ:ត អ:ុ:ល:ី صلوات الله عليه والسلام ប្ដ:ូ:ស:ើ:រ:ដ:ា:ច់:អ:ស់:ប:ណ្ដ:ា:ព្ដ:ះ:រ:ាជ:ប:ុ:ត្ដ:្ម:ារ:ជ:ន:ត្ដ:ា عليهم السلام ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ា:ដ:ុ:ំ صلى الله عليه وآله وسلم ប:ក:្ស:ពួ:ក:ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ា:ដ:ុ:ំ صلى الله عليه وآله وسلم ក:្ន:ុ:ង:ប:ណ្ដ:ា:អ:្ន:ក:ម:ាន:ស:ទ:្ធ:ា:ម:ុ:ម:ីន:ីន:ប:្ដ:ូ:ស:ើ:រ:ដ:ា:ច់:អ:ស់:ប:ណ្ដ:ា:ប:ក:្ស:ពួ:ក:ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ព្ដ:ះ:ប:្ដ:ូ:ស:ិ:ត عليهم السلام ង:ទ:ៀ:ត ស:ហ:ាគ:ម:ន:៍:ម:ាន:ព:ីរ:ប:ស់:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ា:ដ:ុ:ំ صلى الله عليه وآله وسلم ប្ដ:ូ:ស:ើ:រ:ជ:ាង:ស:ហ:ាគ:ម:ន:៍:ព្ដ:ះ:ប:្ដ:ូ:ស:ិ:ត عليهم السلام ង:ទ:ៀ:ត ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 135)

***

2/21. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿اَلَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ [اُعْبُدُوا اَلَّذِي خَلَقَكُمْ] مِنْ نُطْفَةٍ « مِنْ ماءٍ مَهِينٍ »، فَجَعَلَهُ « فِي قَرارٍ مَكِينٍ، إِلىٰ قَدَرٍ مَعْلُومٍ »، فَقَدَّرَهُ، فَنِعْمَ اَلْقَادِرُ اَللَّهُ رَبُّ اَلْعَالَمِينَ.

២១/២. បន្ទ:ាប់:ម:ក:អ:ល់:ឡ:ោ:ហ:៑ ﷻ ម:ាន:ព្ដ:ះ:រ:ាជ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ថ:ា:ៈ *"[២:២១] ដែ:ល:ប:ាន:ប:ង្ហ:ើ:ត:ពួ:ក:អ្ន:ក"* ចូ:រ:ពួ:ក:អ្ន:ក:អ:ាវ:ន្ទ:ព្ដ:ះ: ﷻ ដែ:ល:ប:ាន:ប:ង្ហ:ើ:ត:ពួ:ក:អ្ន:ក:ម:ក:ព:ីវ:ត្ដ:ុ:រ:ាវ:គ:ូ:រ:ឲ្ យ:ស្ដ:ុ:ប:ម:ួ:យ:ដ:ំ:ណ:ា:ក់ ហ:ើ:យ:ប:ាន:ដ:ា:ក់:វ:ា:ក:្ន:ុ:ង:ក:ន្ល:ែ:ង:ទ:ុ:ក:ម:ួ:យ:អ:ស់:ម:ួ:យ:រ:យ:ៈ:ព:េ:ល:ក:ំ:ណ:ត់:រ:ៀ:ប:ច:ំ:វ:ា ។ អ្ន:ក:ក:ំ:ណ:ត់:ព:ូ:ក:ែ:ដ:ា:ច់:គ:ឺ:ព្ដ:ះ:អ:ង្ គ: ﷻ ម្ចា:ស់:ព:ិ:ភ:ព:ទ:ាំ:ង:ព:ួ:ង ។

قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّ اَلنُّطْفَةَ تَثْبُتُ فِي [قَرَارِ] اَلرَّحِمِ أَرْبَعِينَ يَوْماً نُطْفَةً، ثُمَّ تَصِيرُ عَلَقَةً أَرْبَعِينَ يَوْماً، ثُمَّ مُضْغَةً أَرْبَعِينَ يَوْماً، ثُمَّ تُجْعَلُ (بَعْدَهُ عِظَاماً) ثُمَّ تُكْسَى لَحْماً، ثُمَّ يُلْبِسُ اَللَّهُ فَوْقَهُ جِلْداً، ثُمَّ يُنْبِتُ عَلَيْهِ شَعْراً،

រ:ស:ូ:ល:ុ:ល:ឡ:ោ:ហ:៑ صلى الله عليه وآله ម:ាន:ព្ដ:ះ:វ:ចន:ថ:ា:ៈ "ត:ំ:ណ:ា:ក់:ទ:ឹ:ក[:ម:េ:ជ:ី:វ:ិ:ត]:ត្ដ:្ម:ូ:វ:ដ:ា:ក់:ក:្ន:ុ:ង:ក:ន្ល:ែ:ង:ទ:ុ:ក:ម:ួ:យ: ន:ៅ:ក:្ន:ុ:ង:ស:្ស:ន:ក:្ន:ុ:ង:ស:ភ:ា:ព:ជ:ា:ត:ំ:ណ:ា:ក: អ:ស់:ស:ែ:ស:ិ:ប:ថ:្ង: ។ ប:ន្ទ:ាប់:ម:ក: ទ:ៅ:ជ:ា:ដ:ុ:ំ:ឈ:ាម:ខ:ន់:ស:ែ:ស:ិ:ប:ថ:្ង: ។ ប:ន្ទ:ាប់:ម:ក: ទ:ៅ:ជ:ា:ដ:ុ:ំ:ស:ាច់:ស:ែ:ស:ិ:ប:ថ:្ង: ។ ប:ន្ទ:ាប់:ម:ក: ឆ្ន:ឹ:ង:ប:ាន:ក:ើ:ត:ឡ:ើ:ង:ប:ន្ទ:ាប់:ព:ីន:ោ:: ហ:ើ:យ:ត្ដ:្ម:ូ:វ:គ:្រ:ប:ដ:ណ្ដ:ប់:ដ:ោ:យ:ស:ាច់: ។ ក:្រ:ោ:យ:ម:ក:ទ:ៀ:ត:អ:ល់:ឡ:ោ:ហ:៑ ﷻ ឲ្ យ:ស្ដ:ុ:ប:ទ:ាប់:ស:្ម:ក:គ:្រ:ប:ដ:ណ្ដ:ប់:ព:ីល:ើ:ក:វ:ា: ប:ន្ទ:ាប់:ម:ក:រ:ោ:ម:ច:ាប់:ផ:្ដ:ើ:ម:ដ:ុ:ះ: ។

ثُمَّ يَبْعَثُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ مَلَكَ اَلْأَرْحَامِ، فَيُقَالُ لَهُ: اُكْتُبْ أَجَلَهُ وَ عَمَلَهُ وَ رِزْقَهُ، وَ شَقِيّاً يَكُونُ أَوْ سَعِيداً. فَيَقُولُ اَلْمَلَكُ: يَا رَبِّ أَنَّى لِي بِعِلْمِ ذَلِكَ؟ فَيُقَالُ لَهُ: اِسْتَمْلِ ذَلِكَ مِنْ قُرَّاءِ اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ. فَيَسْتَمْلِيهِ مِنْهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 135)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាចាត់បញ្ជូនទេវតាទៅរកវានៅក្នុងស្បូន អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលដាក់ទេវតាថា៖ "ចូរសរសេរកាលកំណត់ជីវិតរបស់គេ ទង្វើនិងជីវភាពរបស់គេ តើគេនឹងទៅជាអ្នកអាក្រក់ម្នាក់ឬជាអ្នកមានកុសលម្នាក់ ។" ទេវតាទូលថា៖ "ម្ចាស់អើយ! តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចំណេះនេះមកពីណា ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាប្រាប់ទេវតាថា៖ "ចូរយកចំណេះនេះមកពីអ្នកទាំងនោះដែលអាចឃើញមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ។" ពួកគេនឹងយកចំណេះនេះមកពីពួកគេ عليهم السلام ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 135)

***

3/21. ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ قَالَ: وَ خَلَقَ اَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنْ سَائِرِ أَصْنَافِ اَلنَّاسِ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ . قَالَ: لَهَا وَجْهَانِ: أَحَدُهُمَا خَلْقُكُمْ، وَ خَلْقُ اَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ - كُلَّكُمْ - تَتَّقُونَ، أَيْ لِتَتَّقُوا كَمَا قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ مٰا خَلَقْتُ اَلْجِنَّ وَ اَلْإِنْسَ إِلاّٰ لِيَعْبُدُونِ﴾

២១/៣. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២១] បណ្ដាអ្នកមុនពួកអ្នក ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ការ៉ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតមុនអស់លោកនូវប្រជារាស្ត្រគ្រប់ប្រភេទ *ដើម្បីពួកអ្នកនឹងក្រែងខ្លាច ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពីរប្រភេទខុសគ្នា ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតអស់លោកមកពីប្រភេទមួយ និងអ្នកទាំងនោះមុនអស់លោក ដើម្បីឲ្យអស់លោកទាំងអស់គ្នាទៅជាខ្លាចក្រែង ពោលគឺដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកខ្លាចក្រែងដូចអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាតាអាឡា មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[៥១:៥៦] អញពុំបានបង្កើតពួកយ៉ូវនិងពួកមនុស្សមកដើម្បីអ្វីផ្សេងពីឲ្យពួកគេធ្វើសក្ការៈអញនោះទេ ។*

وَ اَلْوَجْهُ اَلْآخَرُ: اُعْبُدُوا [رَبَّكُمْ] اَلَّذِي خَلَقَكُمْ، وَ اَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ، أَيِ اُعْبُدُوهُ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ اَلنَّارَ وَ «لَعَلَّ» مِنَ اَللَّهِ وَاجِبٌ لِأَنَّهُ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يُعَنِّيَ عَبْدَهُ بِلاَ مَنْفَعَةٍ وَ يُطْمِعَهُ فِي فَضْلِهِ ثُمَّ يُخَيِّبَهُ،

ប្រភេទទីពីរ - ចូរពួកអ្នកអភិវន្ទម្ចាស់ពួកអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកនិងបណ្ដាអ្នកមុនពួកអ្នក - ពោលគឺចូរអភិវន្ទព្រះអង្គ ﷻ ដើម្បីអស់លោកនឹងសង្គ្រោះខ្លួនអស់លោករួចផុតពីភ្លើងនរក ។ *ដើម្បីពួកអ្នក* នៅក្នុងព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ា ﷻ ជាព្រះកាតព្វកិច្ច ព្រោះព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះមេត្តាលើសនោះណាស់ ដែលព្រះអង្គ ﷻ ដាក់ផលប្រយោជន៍និងព្រះអំណោយទានមកឲ្យបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គ ﷻ បន្ទាប់មកគេធ្វើឲ្យគេះខកចិត្ត ដកហូតអ្វីទាំងនេះពីគេ ។

أَ لاَ تَرَاهُ كَيْفَ قَبُحَ مِنْ عَبْدٍ مِنْ عِبَادِهِ، إِذَا قَالَ لِرَجُلٍ: أَخْدِمْنِي لَعَلَّكَ تَنْتَفِعُ بِي وَ بِخِدْمَتِي، وَ لَعَلِّي أَنْفَعُكَ بِهَا. فَيُخْدِمُهُ، ثُمَّ يُخَيِّبُهُ وَ لاَ يَنْفَعُهُ، فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَكْرَمُ فِي أَفْعَالِهِ، وَ أَبْعَدُ مِنَ اَلْقَبِيحِ فِي أَعْمَالِهِ مِنْ عِبَادِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 139)

អស់លោកមិនឃើញទេថាវាគួរឲ្យស្អប់ណាស់ដែលបាវបម្រើ ក្នុងចំណោមបាវបម្រើ ប្រាប់បុរសម្នាក់ថា៖ "ចូរអ្នកបម្រើខ្ញុំ ដើម្បីអ្នកនឹងបាននូវផលប្រយោជន៍ ។" អ្នកនោះក៏បម្រើគេ តែបន្ទាប់មកគេធ្វើអ្នកនោះខកចិត្ត មិនបានឲ្យអ្នកនោះអ្វីសោះឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាប្រកបដោយព្រះមេត្តាលើសនេះទៅទៀត ព្រះឃ្លាតឆ្ងាយពីសន្ដានចិត្តអាក្រក់ក្នុងទង្វើរបស់ព្រះអង្គ ﷻ លើសបាវព្រះអង្គ ﷻ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 139)

***

4/21. فِي أُصُولِ اَلْكَافِي – عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنِ اَلْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ – أَوْ قُلْتُ لَهُ–: جَعَلَنِيَ اَللَّهُ فِدَاكَ نَعْبُدُ اَلرَّحْمَنَ اَلرَّحِيمَ اَلْوَاحِدَ اَلْأَحَدَ اَلصَّمَدَ؟ قَالَ. فَقَالَ: إِنَّ مَنْ عَبَدَ اَلاِسْمَ دُونَ اَلْمُسَمَّى بِالْأَسْمَاءِ فَقَدْ أَشْرَكَ وَ كَفَرَ وَ جَحَدَ وَ لَمْ يَعْبُدْ شَيْئاً، بَلْ عَبَدَ اَللَّهَ اَلْوَاحِدَ اَلْأَحَدَ اَلصَّمَدَ اَلْمُسَمَّى بِهَذِهِ اَلْأَسْمَاءِ دُونَ اَلْأَسْمَاءِ، أَنَّ اَلْأَسْمَاءَ صِفَاتٌ وَصَفَ بِهَا نَفْسَهُ تَعَالَى. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 39)

២១/៤. នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូស្ជ្ជ៊ូល អាល់-កាហ្ជ៊ី អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីบ៉ះហ្ជ៊ីម បានថ្លែងតមកពីអា ល់-អ៊ុប់បាស់ ប៊ិន ម៉ាក្ខ៉ូរហ្ជ តមកពី អ៊ុប់ឌ្ឍុល-ហ៉ោះហ្ម៉ាន ប៊ិន អាប៊ូ ណាច្ចរ៉ន់ ដែលបានឲ្យដឹងថាលោកបានសរសេរសំបុត្រទៅ អាប៊ូ យ៉ាក្ខ៉ាហ្ជ៊ារ صلوات الله عليه والسلام ឬបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមអល់ឡោះ ﷻ ហ្ម៉ាបូជាខ្លួនទូលបង្គំ ដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ តើយើងទាំងអស់ធ្វើសក្ការព្រះដ៏មានព្រះសប្បុរសធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តា ព្រះតែមួយ ព្រះដើមដំបូងបង្អ្ស់និងចុងក្រោយបង្អ្ស់មែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ពិតណាស់ បុគ្គលណាធ្វើសក្ការព្រះនាមដាច់ឡែកពីព្រះដែលជាម្ចាស់ព្រះនាមនោះ បុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តអំពីពហុទេពនិយមហ៊ានហាយ (شرك) បានប្រព្រឹត្តអំពើអសទ្ធា បានដិសេធព្រះអង្គ ﷻ មិនបានធ្វើសក្ការសោះ ។ តែចូរធ្វើសក្ការព្រះតែមួយ ព្រះដើមដំបូងបង្អ្ស់ ព្រះចុងក្រោយបង្អ្ស់ដែលត្រូវគេដាក់ព្រះនាមទាំងនេះឲ្យដាច់ឡែកពីព្រះនាមទាំងនេះ ។ ព្រះនាមទាំងឡាយជានិមិត្តរូបដែលព្រះអង្គ ﷻ ហៅព្រះអង្គ ﷻ ឯង ﷻ ។" (تفسير نور الثقلين 1: 39)

***

5/21. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ تَعَالَى وَ فِي قُدْرَتِهِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٧٢٤ الحديث: ٩٩/ ٢٠٢٢، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٤٥ الحديث : ٣)**

២១/៥. លោក [ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន យ៉ាក្ខ៉ូប] បានថ្លែងតមកពីបក្សពួកយើងច្រើននាក់ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាស្ម៉ាដ្ជ ប៊ិន ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន ខ្ជ៊ីលីដ្ជ តមកពី អាស្ម៉ាដ្ជ ប៊ិន ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន អាប៊ូ ណាស្ស៊ីរ៍ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលរាយការណ៍បានមកពី អាប៊ូ អ៊ុប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ម៉ា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "អភិវន្ទដែលប្រសើរបំផុតគឺសេចក្ដីព្យាយាមក្នុងការរិះគិតអំពីអល់ឡោះហ្ម៉ា تعالى និងអំពីព្រះមហិទ្ធិព្រះអង្គ ﷻ ។" (الكافي 2: 3/45)

***

6/21. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَّادٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عليه السلام) يَقُولُ: «لَيْسَ الْعِبَادَةُ كَثْرَةَ الصَّلَاةِ وَ الصَّوْمِ، إِنَّمَا الْعِبَادَةُ التَّفَكُّرُ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٧٢٥ الحديث: ٩٩/ ٢٠٢٣، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٤٥ الحديث : ٤)**

២១/៦. លោក [ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន យ៉ាក្ខ៉ូប] បានថ្លែងតមកពី ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា ដែលបានថ្លែងតមកពី អាស្ម៉ាដ្ជ ប៊ិន ម្ហ៊ាម៉ាដ្ជ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី ម្ហ៊ាអ៊ុ៌ម៉ារ ប៊ិន ខ្ជ៊ីលីដ្ជ ដែលបាននិយាយថា៖ "ខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-រ៉ីដ្ជ៊ា صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អភិវន្ទមិនមែនការបំពេញស្ន ម ឡាតុ៌និងការកាន់សីលអំណត់អាហារយ៉ាងញ ឹ ក ញ យនោះទេ តែអភិវន្ទគឺការរិះគិតអំពីព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ ។""
(الكافي 2: 45/ 4)

***

7/21. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ جَمِيلٍ عَنْ هَارُونَ بْنِ خَارِجَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: اَلْعِبَادَةُ ثَلَثَةٌ، قَوْمٌ عَبَدُوا اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَوْفاً فَتِلْكَ عِبَادَةُ اَلْعَبِيدِ، وَ قَوْمٌ عَبَدُوا اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى طَلَبَ اَلثَّوَابِ فَتِلْكَ عِبَادَةُ اَلْأُجَرَاءِ، وَ قَوْمٌ عَبَدُوا اَللَّهَ عَزَّ

وَ جَلَّ حُبّاً لَهُ فَتِلْكَ عِبَادَةُ اَلْأَحْرَارِ، وَ هِيَ أَفْضَلُ اَلْعِبَادَةِ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 40)

២១/៧. អ៊ីម៉ាម ប៊ីន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានថ្លែងតមកពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្ប៊ីប តមកពី យ៉ាមីល តមកពី ហ្ការូន ប៊ីន ខ្ជ៊ីរយ៉ាត្ដ៌ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីតាន ដែលមានវចន:ថា: "អភិវន្ទ (គឺសក្ការ:) មានបីប្រភេទ ។ សក្ការ:បស់បណ្ដាអ្នកដែលធ្វើសក្ការ:អល់ឡោះហ្ស៊ីតាន ព្រោះតែខ្លាចសក្ការ:របស់ពួកអ្នកនេះគឺសក្ការ:របស់បណ្ដាទាស: ។ សក្ការ:របស់បណ្ដាអ្នកដែលសក្ការ:អល់ឡោះហ្ស៊ីតាន ដើម្បីស្វែងរកនូវរង្វាន់ នោះគឺសក្ការ:របស់អ្នកជំនួញ ។ សក្ការ:របស់បណ្ដាអ្នកដែលសក្ការ:អល់ឡោះហ្ស៊ីតាន ព្រោះតែស្រឡាញ់ព្រះអង្គ នោះគឺសក្ការ:របស់បណ្ដាអ្នកដែលមានសេរីភាព នេះគឺសក្ការ:ប្រសើរបំផុត ។" (تفسير نور الثقلين 1: 40)

***

8/21. فِي عُيُونِ اَلْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ أَنَّهُ قَالَ: اَلنَّظَرُ إِلَى ذُرِّيَّتِنَا عِبَادَةٌ، فَقِيلَ لَهُ: يَا بْنَ رَسُولِ اَللَّهِ اَلنَّظَرُ إِلَى اَلْأَئِمَّةِ مِنْكُمْ عِبَادَةٌ أَوِ اَلنَّظَرُ إِلَى جَمِيعِ ذُرِّيَّةِ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ؟ قَالَ: بَلِ اَلنَّظَرُ إِلَى جَمِيعِ ذُرِّيَّةِ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عِبَادَةٌ مَا لَمْ يُفَارِقُوا مِنْهَاجَهُ، وَ لَمْ يَتَلَوَّثُوا بِالْمَعَاصِي. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 40)

២១/៨. នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូយុន អាល់-អាក្ដ់បារ យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-រ៊ីដ្ធ ដែលមានវចន:ថា: "សម្លឹងមករកបណ្ដាកូនចៅរបស់យើងជាអភិវន្ទ (សក្ការ: عِبَادَةٌ) ។" គេបានសួរព្រះអង្គថា: "រាជបុត្រ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីតានអ៊ីយ! មើលមករកព្រះបរមអ៊ីម៉ាំក្នុងចំណោមព្រះអង្គទាំងឡាយជាសក្ការ: ឬមើលមកឯបណ្ដាកូនចៅទាំងអស់របស់ព្រះសាស្ដា ?" ព្រះអង្គមានវចន:ថា: "តែមើលមករករាជបុត្ររាជនត្ដាទាំងអស់របស់ព្រះសាស្ដាជាសក្ការ: បើពួកគេមិនបែកចេញពីព្រះមាគ៌ាព្រះអង្គទេ មិនទាក់ទិនក្នុងអំពើល្មើសនោះទេ ។" (تفسير نور الثقلين 1: 40)

***

9/21. جَابِرٌ رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ قَالَ:

២១/៩. យ៉ាបៀរ ﷺ បានថា:

دَخَلَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَلَى اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ لَهُ يَا عَلِيُّ عُدْ عِمْرَانَ بْنَ حُصَيْنٍ فَإِنَّهُ مَرِيضٌ قَالَ فَعَادَهُ وَ عِنْدَهُ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَجَعَلَ عِمْرَانَ يُحِدُّ اَلنَّظَرَ إِلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَقَالَ لَهُ مُعَاذٌ مَا لَكَ يَا عِمْرَانُ تُحِدُّ اَلنَّظَرَ إِلَى عَلِيٍّ قَالَ لِأَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ اَلنَّظَرُ إِلَى عَلِيٍّ عِبَادَةٌ قَالَ مُعَاذٌ وَ أَنَا أَيْضاً سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اَللَّهِ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ وَ أَنَا أَيْضاً سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ . (بشارة المصطفى (ص) ج١ ص١٩١)

អ៊ីម៉ាម ប៊ីន អាប៊ូ ត្ដ៌លិប ﷺ បានទៅរកព្រះសាស្ដា ។ ព្រះអង្គបានប្រាប់អ៊ីម៉ាមថា: "អ៊ីម៉ាមអ៊ីយ! ចូរទៅសួរសុខទុក្ខ អ៊ីមរ៉ន ប៊ីន ហ្ស៊ីស្ស្ងយ៉ន ព្រោះលោកឈឺ ។" អ៊ីម៉ាមក៏បានជួយសម្រាលទុក្ខ អ៊ីមរ៉ន ប៊ីន ហ្ស៊ីស្ស្ងយ៉ន ។ មូអ៊ាស្ប ប៊ីន យ៉ាបាល, និង អាប៊ូ ហ្ស៊ីរ៉យ់រ៉ោ:ត្ដ៌ បានទៅជាមួយព្រះអង្គដែរ ។ អ៊ីមរ៉ន មើលទៅអ៊ីម៉ាមមិនឈប់ ។ មូអ៊ាស្ប បានសួរលោកថា: "អ៊ីមរ៉នអ៊ីយ! ម្ដេចក៏លោកមើលទៅអ៊ីម៉ាមមិនឈប់ ?" លោកបានថា: "ពីព្រោះខ្ញុំបានឮរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីតានមានព្រះវចន:ថា: "មើលទៅអ៊ីម៉ាមគឺអភិវន្ទ (គឺសក្ការ: អ៊ីបាដ្ធាត្ដ៌) ។" មូអ៊ាស្ប បានប្រាប់លោកថា: "ខ្ញុំក៏បានព្រះអង្គមានវចន:ដូចនេះដែរ ។" អាប៊ូ ហ្ស៊ីរ៉យ់រ៉ោ:ត្ដ៌ បានថា: "ខ្ញុំក៏បានឮ[សម្ដីនេះ]មកពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីតានដែរ ។" (بشارة المصطفى (ص) 1: 191)

ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ فِرَٰشًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

២២. ព្រះដែលសាងផែនដីជាកន្លែងសម្រាកសម្រាប់ពួកអ្នក [ដែលសាង]មេឃជាដំបូល ។ ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ ព្រះអង្គឲ្យផលានុផលកើតមានឡើងដោយសារទឹកនោះជាជីវព្រឹត្តិសម្រាប់ពួកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្កើតដៃគូ (យកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមជាព្រះស្មើអល់ឡោះហ្ន៑) គួបនឹងអល់ឡោះហ្ន៑ ថ្វីបើពួកអ្នកដឹងស្រាប់ហើយ [ថាអល់ឡោះហ្ន៑ជាព្រះតែមួយគត់ ព្រះអង្គគឺព្រះអ្នកបង្កើតផែនភពចក្រវាល] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២២

1/22. قَالَ اَلْإِمَامُ اَلْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿اَلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اَلْأَرْضَ فِرٰاشاً﴾ جَعَلَهَا مُلاَئِمَةً لِطَبَائِعِكُمْ، مُوَافِقَةً لِأَجْسَادِكُمْ، لَمْ يَجْعَلْهَا شَدِيدَةَ اَلْحُمَّى وَ اَلْحَرَارَةِ فَتُحْرِقَكُمْ، وَ لاَ شَدِيدَةَ اَلْبُرُودَةِ فَتُجْمِدَكُمْ، وَ لاَ شَدِيدَةَ طِيبِ اَلرِّيحِ فَتُصَدَّعَ هَامَاتُكُمْ، وَ لاَ شَدِيدَةَ اَلنَّتْنِ فَتُعْطِبَكُمْ، وَ لاَ شَدِيدَةَ اَللِّينِ كَالْمَاءِ فَتُغْرِقَكُمْ، وَ لاَ شَدِيدَةَ اَلصَّلاَبَةِ فَتَمْتَنِعَ عَلَيْكُمْ فِي حَرْثِكُمْ وَ أَبْنِيَتِكُمْ، وَ دَفْنِ مَوْتَاكُمْ،

២២/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ការ៉ាស់ការ៉ី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា *[២:២២] ព្រះដែលសាងផែនដីជាកន្លែងសម្រាកសម្រាប់ពួកអ្នក* ព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យផែនដីត្រូវគ្នានឹងធម្មជាតិអស់លោក ដែលសមស្របនឹងខ្លួនអស់លោក ។ បើវាក្តៅពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកឆេះ បើវាត្រជាក់ពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកកក បើវាក្រអូបពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកឈឺក្បាល បើវាស្អុយពេក វានឹងកម្ទេចអស់លោកខ្ទេចខ្ទី បើវាមានទឹកច្រើនពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកលង់ទឹក បើវារឹងពេក អស់លោកមិនអាចធ្វើកសិកម្មបានទេ មិនអាចសាងសង់លំនៅបានទេនិងមិនអាចកប់សពរបស់អស់លោកបានទេ ។

وَ لَكِنَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ فِيهَا مِنَ اَلْمَتَانَةِ مَا تَنْتَفِعُونَ بِهِ وَ تَتَمَاسَكُونَ، وَ تَتَمَاسَكُ عَلَيْهَا أَبْدَانُكُمْ وَ بُنْيَانُكُمْ، وَ جَعَلَ فِيهَا مِنَ اَللِّينِ مَا تَنْقَادُ بِهِ لِحَرْثِكُمْ وَ قُبُورِكُمْ وَ كَثِيرٍ مِنْ مَنَافِعِكُمْ. فَلِذَلِكَ جَعَلَ اَلْأَرْضَ فِرَاشاً لَكُمْ.

តែព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានធ្វើឲ្យមាននៅក្នុងនោះនូវវត្ថុធាតុជាប់បិតថេរដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់អស់លោក ដែលត្រូវគ្នានឹងខ្លួនអស់លោកនិងសំណង់ទាំងឡាយរបស់លោក ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានធ្វើឲ្យវានៅក្នុងនោះនូវអ្វីៗដែលមិនទាស់នឹងកសិកម្មរបស់អស់លោកនិងផ្ទះរបស់អស់លោក និងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនទៀតដល់អស់លោក ។ បែបនេះឯងដែលព្រះអង្គ ﷻ សាងផែនដីសម្រាប់អស់លោកជាកន្លែងសម្រាក ។"

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اَلسَّمٰاءَ بِنٰاءً﴾ سَقْفاً مِنْ فَوْقِكُمْ مَحْفُوظاً يُدِيرُ فِيهَا شَمْسَهَا وَ قَمَرَهَا وَ نُجُومَهَا لِمَنَافِعِكُمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២២] មេឃជាដំបូល* ពិតានៅលើពីអស់លោកដើម្បីការពារអស់លោក នៅលើពិតាននោះមានដួងអាទិត្យ ដួងចន្ទនិងផ្កាយដំណើរការដើម្បីផលប្រយោជន៍អស់លោក ។

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ أَنْزَلَ مِنَ اَلسَّمٰاءِ مٰاءً﴾ يَعْنِي اَلْمَطَرَ يُنْزِلُهُ مِنْ عَلاَ لِيَبْلُغَ قُلَلَ جِبَالِكُمْ وَ تِلاَلَكُمْ وَ هِضَابَكُمْ وَ أَوْهَادَكُمْ ثُمَّ فَرَّقَهُ رَذَاذاً وَ وَابِلاً وَ هَطْلاً وَ طَلاًّ لِتَنْشَفَهُ أَرَضُوكُمْ، وَ لَمْ يَجْعَلْ ذَلِكَ اَلْمَطَرَ نَازِلاً عَلَيْكُمْ قِطْعَةً وَاحِدَةً فتفسد[فَيُفْسِدَ]أَرَضِيكُمْ وَ أَشْجَارَكُمْ وَ زُرُوعَكُمْ وَ ثِمَارَكُمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២២] ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ* មានន័យថាទឹកភ្លៀងដែលធ្លាក់ចុះមកពីខាងលើមកលើកំពូលភ្នំ លើទួល លើខ្ពង់រាបនិងលើដីទំនាបរបស់អស់លោក ។ ទឹកនោះត្រូវបែងចែកមកតាមជ្រលងនានា ។ ជួនកាលភ្លៀងខ្លាំង ជួនកាលភ្លៀងតិច ជួនកាលភ្លៀងតំណក់ធំ ជួនកាលភ្លៀងតំណក់តូចដែលសក្តិសមនឹងក្សេត្រកម្ម ដំណាំដាំដុះនិងផលានុផលរបស់អស់លោក ។"

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ اَلثَّمَرٰاتِ رِزْقاً لَكُمْ﴾ يَعْنِي مِمَّا يُخْرِجُهُ مِنَ اَلْأَرْضِ رِزْقاً لَكُمْ ﴿فَلاٰ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ أَنْدٰاداً﴾ أَيْ أَشْبَاهاً وَ أَمْثَالاً مِنَ اَلْأَصْنَامِ اَلَّتِي لاَ تَعْقِلُ وَ لاَ تَسْمَعُ وَ لاَ تُبْصِرُ، وَ لاَ تَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ ﴿وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ أَنَّهَا لاَ تَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ مِنْ هَذِهِ اَلنِّعَمِ اَلْجَلِيلَةِ اَلَّتِي أَنْعَمَهَا عَلَيْكُمْ رَبُّكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 142)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២២] ព្រះអង្គឲ្យផលានុផលកើតមានឡើងដោយសារទឹកនោះជាជីវព្រឹត្តិសម្រាប់ពួកអ្នក ។* មានន័យថាចេញមកពីអ្វីៗដែលចេញមកពីដីដើម្បីឲ្យអស់លោកបរិភោគ ។ *ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបង្កើតដៃគូបគួបនឹងអល់ឡោះហ្ន៑* មានន័យថាពួករូបចម្លាក់ដែលមិនយល់ មិនឮ មើលមិនឃើញ មិនមានអំណាចលើអ្វីសោះឡើយ ។ *ទ្វីបើពួកអ្នកដឹងស្រាប់ហើយ* ថាពួកវាមិនមានអំណាចសោះឡើយលើឧបការធម៌ទាំងនេះដែលម្ចាស់ﷻអស់លោកបានប្រទានមកឲ្យអស់លោកនោះ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 142)

***

2/22. قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى « جَعَلَ لَكُمُ اَلْأَرْضَ فِرٰاشاً » تَفْتَرِشُونَهَا لِمَنَامِكُمْ وَ مَقِيلِكُمْ. « وَ اَلسَّمٰاءَ بِنٰاءً » سَقْفاً مَحْفُوظاً أَنْ تَقَعَ عَلَى اَلْأَرْضِ بِقُدْرَتِهِ تَجْرِي فِيهَا شَمْسُهَا وَ قَمَرُهَا وَ كَوَاكِبُهَا مُسَخَّرَةً لِمَنَافِعِ عِبَادِهِ وَ إِمَائِهِ.

២២/២. ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៑تعالى *[២:២២] ព្រះដែលសាងផែនដីជាកន្លែងសម្រាកសម្រាប់ពួកអ្នក* ជាកន្លែងសម្រាកសម្រាប់អស់លោកដេកនិងសម្រាក ។ *មេឃជាដំបូល* ពិតានប្រកបដោយសុវត្ថិភាពដែលទ្រមេឃមិនឲ្យធ្លាក់មកលើផែនដីអាស្រ័យព្រះឥទ្ធិពលព្រះអង្គﷻ ។ ដូងអាទិត្យ ដូងចន្ទនិងផ្កាយដើរនៅលើនោះ ត្រូវដាក់ឲ្យនៅក្រោមបង្ហាប់ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៑ដល់បណ្តាបាវបម្រើប្រុសស្រីរបស់ព្រះអង្គﷻ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اَللّٰهِ صَلَّى اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: لاَ تَعْجَبُوا لِحِفْظِهِ اَلسَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى اَلْأَرْضِ، فَإِنَّ اَللّٰهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَحْفَظُ مَا هُوَ أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ. قَالُوا: وَ مَا هُوَ؟ قَالَ: أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ ثَوَابُ طَاعَاتِ اَلْمُحِبِّينَ لِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ.

បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "កុំភ្ញាក់ផ្អើលអំពីការការពារមិនឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើផែនដីនោះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៑ﷻការពារអ្វីដែលធំលើសនេះទៅទៀត ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "នោះគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ធំលើសនេះគឺព្រះរង្វាន់តបស្នងការស្តាប់បង្គាប់របស់ជនទាំងនោះដែលស្រឡាញ់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ﷺនិងព្រះរាជបុត្ត្ររាជនត្តាعليهم السلامរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ أَنْزَلَ مِنَ اَلسَّمٰاءِ مٰاءً﴾ يَعْنِي اَلْمَطَرَ يَنْزِلُ مَعَ كُلِّ قَطْرَةٍ مَلَكٌ يَضَعُهَا فِي مَوْضِعِهَا اَلَّذِي يَأْمُرُهُ بِهِ رَبُّهُ عَزَّ وَ جَلَّ. فَعَجِبُوا مِنْ ذَلِكَ. فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَ وَ تَسْتَكْثِرُونَ عَدَدَ هَؤُلاَءِ؟ [إِنَّ عَدَدَ اَلْمَلاَئِكَةِ اَلْمُسْتَغْفِرِينَ لِمُحِبِّي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ هَؤُلاَءِ]، وَ إِنَّ عَدَدَ اَلْمَلاَئِكَةِ اَللاَّعِنِينَ لِمُبْغِضِيهِ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ هَؤُلاَءِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ញ៉ូﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ* មានន័យថាទឹកភ្លៀង ។ រាល់តំណក់ទឹកភ្លៀងទាំងនេះមានទេវតាមួយអង្គចុះមកជាមួយដើម្បីនាំតំណក់ទឹកនោះទៅដាក់កន្លែងវាតាមព្រះរាជបញ្ជារបស់ម្ចាស់ﷻទេវតានោះ ។" ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលអំពីរឿងនេះ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ូﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកគិតថានេះគឺចំនួនច្រើនមែនទេ ?" ចំនួនទេវតាដែលសូមខមាទោសឲ្យបុគ្គលដែលស្រឡាញ់ អ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អាប៊ូ ត៊លិប(عليه السلام) ច្រើនជាងនេះទៅទៀត ។ រីឯអស់ទេវតាដែលដាក់បណ្ដាសាបុគ្គលដែលស្អប់អ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام)នោះមានចំនួនច្រើនជាងនេះទៀត ។"

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ اَلثَّمَرٰاتِ رِزْقاً لَكُمْ﴾ أَ لاَ تَرَوْنَ كَثْرَةَ [عَدَدِ] هَذِهِ اَلْأَوْرَاقِ وَ اَلْحُبُوبِ وَ اَلْحَشَائِشِ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اَللَّهِ مَا أَكْثَرَ عَدَدَهَا!

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ញ៉ូﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ព្រះអង្គឲ្យផលានុផលកើតមានឡើងដោយសារទឹកនោះជាជីវព្រឹត្តិសម្រាប់ពួកអ្នក* អស់លោកមិនឃើញទេថាស្លឹកឈើ គ្រាប់ពូជនិងស្មៅនោះច្រើនប៉ុណ្ណាខ្លះ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ូﷺ ! ច្រើនណាស់ ។"

قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَكْثَرُ عَدَداً مِنْهَا مَلاَئِكَةٌ يَبْتَذِلُونَ لِآلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِم فِي خِدْمَتِهِمْ، أَ تَدْرُونَ فِيمَا يَبْتَذِلُونَ لَهُمْ؟ [يَبْتَذِلُونَ] فِي حَمْلِ أَطْبَاقِ اَلنُّورِ، عَلَيْهَا اَلتُّحَفُ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ فَوْقَهَا مَنَادِيلُ اَلنُّورِ، [وَ] يَخْدِمُونَهُمْ فِي حَمْلِ مَا يَحْمِلُ آلُ مُحَمَّدٍ مِنْهَا إِلَى شِيعَتِهِمْ وَ مُحِبِّيهِمْ، وَ إِنَّ طَبَقاً مِنْ تِلْكَ اَلْأَطْبَاقِ يَشْتَمِلُ مِنَ اَلْخَيْرَاتِ عَلَى مَا لاَ يَفِي بِأَقَلَّ جُزْءٍ مِنْهُ جَمِيعُ أَمْوَالِ اَلدُّنْيَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 148)

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ូﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ច្រើនជាងនេះគឺចំនួនទេវតាដែលនៅចាំបម្រើព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា(عليهم السلام)របស់មូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ៉ូﷺ ។ តើអស់លោកដឹងទេថាអស់ទេវតានៅចាំបម្រើព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា(عليهم السلام)ទាំងនោះដូចម្ដេចទេ ? អស់ទេវតានៅចាំបម្រើព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា(عليهم السلام)ដោយកាន់ស្រទាប់ពន្លឺដែលមាននូវអំណោយសម្រាប់ពួកគេ(عليهم السلام)មកពីម្ចាស់ពួកគេ(عليهم السلام) ។ នៅពីលើស្រទាប់ពន្លឺនេះមាននូវប្រទីប ។ អស់ទេវតាបម្រើពួកគេ(عليهم السلام)ក្នុងការលីរែកអ្វីៗដែលព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា(عليهم السلام)លីរែក ទៅឲ្យស្ហ៊ីអ៊ាស្ហ៍របស់ពួកគេ(عليهم السلام)និងបណ្ដាអ្នកដែលស្រឡាញ់ពួកគេ(عليهم السلام) ។ នេះគឺស្រទាប់មួយក្នុងបណ្ដាស្រទាប់ដែលមាននូវអ្វីៗដ៏ល្អប្រសើរដែលពុំមានទ្រព្យសម្បត្តិលោកិយណាមួយប្រៀបបានឡើយ ទោះបីមួយចំណិតក៏ដោយ ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 148)

وَإِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾

២៣. បើពួកអ្នកនៅក្នុងការសង្ស័យអំពីអ្វីដែលយើងបានដាក់ចុះមកឲ្យបាវបម្រើរបស់យើង ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវស៊ូរ៉ោះត៊ំមួយដូចគ្នា ចូរពួកអ្នកហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ញ៉ូមកចុះ បើពួកអ្នកជាជនត្រឹមត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៣

1/23. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ مُنَخَّلٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «نَزَلَ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) بِهَذِهِ الْآيَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) هَكَذَا: إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنا عَلى عَبْدِنا – **فِي عَلِيٍّ** – فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٥٧ الحديث: ٩٩/ ٣٥٧، الكافي – الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٥ الحديث : ٢٦)**

២៣/១. មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ ប៊ិន យ៉ាកុ:គ្ហ៊ូប បានថ្លែងតពី អ្ហ:លី ប៊ិន អ៊ីបរ:ហ្ហ៊ីម តមកពី អាស:ម៉ាដ្ដ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ អាល់-បារគ្ហ៊ី តមកពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អ្ហ:ម៉ារ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន តមកពី មូណាខ្ដ:ល់ តមកពី យ៉ាកៀ: ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ អ្ហ:ប់ឝ្ដ:ឡោ:ហ្ហ៊ីصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "យ៉ូ:ប:ហ:ស:ម:ីលعليه السلام បាននាំអាយ៉ាស់នេ:ចុ:មកឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ ﷺ ដូចតទៅគឺ: *លើពួកអ្ហ:ក:នៅក្ដ:ងការសង្ស:យអំពីអ្ហ:ីដែលយើងបានដាក់ចុ:មកឲ្យបាវ:ប:ម្រើ:ប:ស់យើ:ង**ពាក់ព័ន្ធនឹ:ងរឿ:ងអ្ហ:លី** ចូ:ពួកអ្ហ:ក:នាំមកចុ:នូ:ស្វ:ង៉ោ:ត្ដ:ីមួ:យដូ:ចគ្ហ:ា ចូ:ពួកអ្ហ:ក:ហៅសាក្ស:ីរ:ប:ស់ពួ:ក:អ្ហ:ក:ផ្ស:ងពីអ:ល់ឡោ:ហ្ហ:ីមកចុ: លើពួ:ក:អ្ហ:ក:ជាជ:នត្រ:ីមត្រូ:ូ ។"* (الكافي 1: 345/ 26)

***

2/23. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فَلَمَّا ضَرَبَ اَللَّهُ اَلْأَمْثَالَ لِلْكَافِرِينَ اَلْمُجَاهِرِينَ اَلدَّافِعِينَ لِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اَلنَّاصِبِينَ اَلْمُنَافِقِينَ لِرَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، اَلدَّافِعِينَ مَا قَالَهُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي أَخِيهِ عَلِيٍّ، وَ اَلدَّافِعِينَ أَنْ يَكُونَ مَا قَالَهُ عَنِ اَللَّهِ تَعَالَى، وَ هِيَ آيَاتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مُعْجِزَاتُهُ [لِمُحَمَّدٍ] مُضَافَةً إِلَى آيَاتِهِ اَلَّتِي بَيَّنَهَا لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِمَكَّةَ وَ اَلْمَدِينَةِ، وَ لَمْ يَزْدَادُوا إِلاَّ عُتُوّاً وَ طُغْيَاناً

២៣/២. អ៊ីម:ាំ [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហ:ស:ការីصلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា: "ពេលអ:ល់ឡោ:ហ្ហ:ីﷻ បានលើ:ក ឧទាហ:ណ៍នានាមកឲ្យពួ:ក:បដិ:សេ:ធ:ស:ទ្ធា ដែ:ល:បាន:និ:យាយមិ:ន:ទ:ប់:មា:ត់ប្ដ:ូ:ងតំ:ណ:ងសា:ស្ដា:ារ:ប:ស់ មូ:ហ្ហ:ាំ:ម:ាដ្ដ:ﷺ និ:ងពួ:ក:ណ:ាស្ដ:ីប:ីដ:ែ:ល:ណ:ាក់:ពុ:ត:ត្ប:ូ:ត:នឹ:ងរ:ស:ូ:ល:ុ:ល:ឡោ:ហ្ហ:ីﷺ ដ:ែ:ល:ជ:ំ:ទ:ាស:ម្ដ:ីក:ដោ:យ ដ:ែ:ល:ម:ូ:ហ្ហ:ាំ:ម:ាដ្ដ:ﷺ:ប:ាន:ប្រ:ាប:ម:ំ:ពីអ:ាលីصلوات الله عليه والسلام ព្រ:ះ:ារ:ជ:ន:ុ:ជ:រ:ប:ស:ព្រ:ះ:ង:ﷺ និ:ងជ:ំ:ទ:ាស:ម្ដ:ីក:ដោ:យ:ដ:ែ:ល ព្រ:ះ:ង:ﷺ:ប:ាន:ថ្ល:ែ:ងប្រ:ាប:ដ:ែ:ល:ម:ក:ពីអ:ល់:ឡោ:ហ្ហ:ីﷻ ។ ទ:ាំ:ង:នេ:ះ:ជ:ាព្រ:ះ:ស:ញ្ញ:ាប្រ:ទ:ានម:ក:ឲ្យ:ម:ូ:ហ្ហ:ាំ:ម:ាដ្ដ:ﷺ និ:ង:ជ:ាព្រ:ះ:អ:ព្ភ:ត:ហ:េ:ត:ុ:រ:ប:ស:អ:ល់:ឡោ:ហ្ហ:ីﷻ:ស:ម្រ:ាប:ម:ូ:ហ្ហ:ាំ:ម:ាដ្ដ:ﷺ:ប:ន្ថ:ម:ពី:លើ:អ:ាយ:ាស:ុ:ប:ំ:ណ:ីស:ម្រ:ាប:អ:ាលីصلوات الله عليه والسلام:នៅ:ង:ម:ាក់:ក:ាស:ុ:និ:ង:ម:ាឌ:ីណ:ាស:ុ: ម:ិ:ន:ម:ាន:អ:្ហ:ីក:ើ:ន:ឡើ:ង:ស:ម្រ:ាប:ពួ:ក:គ:េ:ទ:ក្រ:ៅ:ពី:ស:េ:ចក្ដ:ីព្រ:ហ:ើ:ន និ:ង:អ:ំ:ព:ើ:យ:ោ:រ:យ:ៅ ។

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى لِمَرَدَةِ أَهْلِ مَكَّةَ وَ عُتَاةِ أَهْلِ اَلْمَدِينَةِ: ﴿وَ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنا عَلىٰ عَبْدِنا﴾ حَتَّى تَجْحَدُوا أَنْ يَكُونَ مُحَمَّدٌ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَنْ يَكُونَ هَذَا اَلْمُنَزَّلُ عَلَيْهِ [كَلاَمِي، مَعَ إِظْهَارِي عَلَيْهِ] بِمَكَّةَ، اَلْبَاهِرَاتِ مِنَ اَلْآيَاتِ كَالْغَمَامَةِ اَلَّتِي كَانَتْ يُظِلُّهُ بِهَا فِي أَسْفَارِهِ، وَ اَلْجَمَادَاتِ اَلَّتِي كَانَتْ تُسَلِّمُ عَلَيْهِ مِنَ اَلْجِبَالِ وَ اَلصُّخُورِ وَ اَلْأَحْجَارِ وَ اَلْأَشْجَارِ، وَ كَدِفَاعِهِ قَاصِدِيهِ بِالْقَتْلِ عَنْهُ وَ قَتْلِهِ إِيَّاهُمْ، وَ كَالشَّجَرَتَيْنِ اَلْمُتَبَاعِدَتَيْنِ اَللَّتَيْنِ تَلاَصَقَتَا فَقَعَدَ خَلْفَهُمَا لِحَاجَتِهِ، ثُمَّ تَرَاجَعَتَا إِلَى مَكَانِهِمَا كَمَا كَانَتَا، وَ كَدُعَائِهِ اَلشَّجَرَةَ فَجَاءَتْهُ مُجِيبَةً خَاضِعَةً ذَلِيلَةً، ثُمَّ أَمَرَهُ لَهَا بِالرُّجُوعِ فَرَجَعَتْ سَامِعَةً مُطِيعَةً

អ:ល់:ឡោ:ហ្ហ:ីﷻ:ម:ាន:ព្រ:ះ:ារ:ជ:ន:ុ:ល:ចំ:ពោ:ះ:ពួ:ក:អ្ហ:ក:ស្រ:ុ:ក:ម:ាក់:ក:ាស:ុ:ចេ:ញ:ពី:ស:ាស:ន:ា និ:ង:ចំ:ពោ:ះ:ពួ:ក:អ្ហ:ក:ស្រ:ុ:ក:ម:ាឌ:ីណ:ាស:ុ:ដ:ែ:ល:ព្រ:ហ:ើ:ន:រ:ឹ:ង:រ:ស:នោ:ះ:ថ:ា: *"[២:២៣] លើ:ពួ:ក:អ្ហ:ក:នៅ:ក្ដ:ងការ:ស:ង្ស:យ:អ:ំ:ព:ីអ:្ហ:ីដ:ែ:ល:យ:ើ:ង:ប:ាន:ដ:ាក់:ចុ:ម:ក:ឲ្យ:ប:ាវ:ប:ម្រ:ើ:ប:ស:យ:ើ:ង* ដ:ល់:ថ្ន:ាក់:ពួ:ក:អ្ហ:ក:ប:ដ:ិ:ស:េ:ធ:ម:ិ:ន:ព្រ:ម:ទ:ទ:ួ:ល:ស្គ:ាល់:ម:ូ:ហ្ហ:ាំ:ម:ាដ្ដ:

ﷺជាព្រះសាសន:ទូតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ បដិសេធថាអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ﷺនោះ មិនមែនមកពីអញﷻទេ បដិសេធអ្វីដែលអញﷻបានឲ្យគេﷺឃើញច្បាស់ក្រឡែតនៅឯម៉ាក់កាស៊ុ ព្រះសញ្ញាដ៏ច្បាស់ ដូចជាពពកដែលតែងតែចាំងជាម្លប់ឲ្យគេﷺពេលគេﷺធ្វើដំណើរ ដូចជាគ្រួសដែលតែងតែគោរពប្រណិប័តន៍គេﷺ ដូចជាភ្នំនានា ផ្ទាំងសិលា ដុំថ្មនិងដើមឈើជាដើម ដូចជាកាលអញﷻបានកម្ចាត់ពួកទាំងនោះដែលព្យាយាមសម្លាប់គេﷺ តែអញﷻបានសម្លាប់ពួកគេនោះវិញ ដូចកាលដើមឈើពីរដែលទីទៃពីគ្នាបានរួមចូលគ្នាដើម្បីនឹងឲ្យគេﷺបំពេញបំណង ក្រោយមកក៏បានទៅកាន់កន្លែងដើមពួកវាវិញ ដូចកាលគេﷺបានហៅដើមឈើឲ្យមករកគេﷺ វាក៏បានមករកគេﷺដូចបាវបម្រើស្តាប់បង្គាប់និងដាក់ខ្លួន រួចហើយគេﷺបានបញ្ជាឲ្យវាទៅកាន់កន្លែងដើមវាវិញ បានឮបញ្ជាហើយវាក៏បានប្រតិបត្តិតាមភ្លាម ។

﴿فَأْتُوا﴾ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ وَ اَلْيَهُودِ (وَ يَا مَعْشَرَ اَلنَّوَاصِبِ) اَلْمُنْتَحِلِينَ اَلْإِسْلاَمَ، اَلَّذِينَ هُمْ مِنْهُ بِرَاءٌ، وَ يَا مَعْشَرَ اَلْعَرَبِ اَلْفُصَحَاءِ اَلْبُلَغَاءِ ذَوِي اَلْأَلْسُنِ ﴿بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ﴾ مِنْ مِثْلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، رَجُلٌ مِنْكُمْ لاَ يَقْرَأُ وَ لاَ يَكْتُبُ وَ لَمْ يَدْرُسْ كِتَاباً، وَ لاَ اِخْتَلَفَ إِلَى عَالِمٍ وَ لاَ تَعَلَّمَ مِنْ أَحَدٍ، وَ أَنْتُمْ تَعْرِفُونَهُ فِي أَسْفَارِهِ وَ حَضَرِهِ بَقِيَ كَذَلِكَ أَرْبَعِينَ سَنَةً ثُمَّ أُوتِيَ جَوَامِعَ اَلْعِلْمِ [حَتَّى عَلِمَ] عِلْمَ اَلْأَوَّلِينَ وَ اَلْآخِرِينَ.

[២:២៣] ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះ ពួកគ្ស៊ីយ៉ស្ស ពួកយ៉ាហ្ស៊ូឌ [និងពួកណាស្ស្ទ៊ីបី] ពួកមុសាក្នុងសាសនាអ៊ីយ! ពួកអ្នកដែលទាត់ចោលសាសនាអ៊ីយ! ពួកអារ៉ាប់ដែលមានវោហារក្នុងការនិយាយស្តីអ៊ីយ! *នូវស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌មួយដូចគ្នា* ដូចស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌ដែលមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ﷺបាននាំមក បុរសម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលមិនចេះអានឬមិនចេះសរសេរដោយបានសិក្សាតាមសាលាណាមួយ ដែលមិនធ្លាប់ខ្ជែងគំនិតជាមួយគ្រូបាធ្យាយណាមួយ មិនដែលរៀនតមកពីអ្នកណាមួយឡើយ ដែលពួកអ្នកស្គាល់គេﷺទាំងពេលគេﷺធ្វើដំណើរទៅបាត់ទាំងពេលគេមានវត្តមាន ដែលគេﷺបានរស់នៅជាមួយពួកអ្នកអស់រយ:ពេលសែសិបឆ្នាំ ។ ហើយគេﷺបានផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកនូវចំណេះគ្រប់គ្រាន់ ទាំងចំណេះរបស់ជនមុនៗនិងរបស់ជនក្រោយៗ ។"

فَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنْ هَذِهِ اَلْآيَاتِ فَأْتُوا مِنْ مِثْلِ هَذَا اَلْكَلاَمِ لِيُبَيَّنَ أَنَّهُ كَاذِبٌ كَمَا تَزْعُمُونَ، لِأَنَّ كُلَّ مَا كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اَللَّهِ فَسَيُوجَدُ لَهُ نَظِيرٌ فِي سَائِرِ خَلْقِ اَللَّهِ.

ប្រសិនបើពួកអ្នកសង្ស័យអំពីព្រះសញ្ញាទាំងនេះ ចូរពួកអ្នកនាំមកនូវអ្វីដែលដូចព្រះរាជបន្ទូលទាំងនេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាគេﷺនិយាយមុសាដូចពួកអ្នកបានថាមែននោះ ពីព្រោះ បើព្រះសញ្ញាទាំងនេះមិនមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻទេ វាត្រូវតែមានអ្វីមួយដែលដូចគ្នានឹងព្រះសញ្ញាទាំងនេះនៅក្នុងចំណោមសត្វលោកឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។

وَ إِنْ كُنْتُمْ مَعَاشِرَ قُرَّاءِ اَلْكُتُبِ مِنَ اَلْيَهُودِ وَ اَلنَّصَارَى فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ شَرَائِعِهِ، وَ مِنْ نَصْبِهِ أَخَاهُ سَيِّدَ اَلْوَصِيِّينَ وَصِيّاً بَعْدَ أَنْ قَدْ أَظْهَرَ لَكُمْ مُعْجِزَاتِهِ اَلَّتِي مِنْهَا: أَنْ كَلَّمَتْهُ اَلذِّرَاعُ اَلْمَسْمُومَةُ، وَ نَاطَقَهُ ذِئْبٌ وَ حَنَّ إِلَيْهِ اَلْعُودُ وَ هُوَ عَلَى اَلْمِنْبَرِ وَ دَفَعَ اَللَّهُ عَنْهُ اَلسَّمَّ اَلَّذِي دَسَّتْهُ اَلْيَهُودُ فِي طَعَامِهِمْ، وَ قَلَبَ عَلَيْهِمُ اَلْبَلاَءَ وَ أَهْلَكَهُمْ بِهِ، وَ كَثَّرَ اَلْقَلِيلَ مِنَ اَلطَّعَامِ

បើពួកអ្នកជាពួកសូត្រព្រះគម្ពីរក្នុងចំណោមពួកយ៉ាហ្ស៊ូឌ្ធ៉ីនិងពួកគ្រិស្ត សង្ស័យអំពីអ្វីដែលមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ﷺបាននាំមកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ទាំងឡាយរបស់គេﷺ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងតែងតាំងព្រះរាជអនុជصلوات الله عليه والسلام

របស់គេﷺជាព្រះបរមរាជអគមហាប្រមុខរបស់អ្នកស្នងعليهم السلامទាំងអស់ ជាអ្នកស្នងមួយអង្គعليه والسلام ក្រោយពីព្រះអព្ភូតហេតុរបស់គេﷺត្រូវបានបង្ហាញឲ្យពួកអ្នកបានឃើញហើយតាមរយៈគេﷺផ្ទាល់ [ដូចជា] សម្ភារៈសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបំពុលបាននិយាយរកគេﷺ ឆ្អែចចកបាននិយាយជាមួយគេﷺ ដំបងឈើបានយំសោកកាលគេﷺនៅលើវេទិកា អល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّបានកម្ចាត់ថ្នាំបំពុលដែលពួកយ៉ាហ៊្វូឌីបានដាក់នៅក្នុងចំណីគេﷺ ព្រះអង្គ عزّ وجلّបញ្ចៀសការរងទុក្ខនេះត្រឡប់ទៅរកពួកគេវិញ ពួកគេត្រូវវិនាសដោយសារថ្នាំបំពុលនេះ ហើយបានធ្វើឲ្យចំណីតែបន្តិចទៅជាច្រើនពោរពេញ ។

﴿فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ﴾ يَعْنِي مِنْ مِثْلِ [هَذَا] اَلْقُرْآنِ مِنَ اَلتَّوْرَاةِ وَ اَلْإِنْجِيلِ وَ اَلزَّبُورِ وَ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ اَلْكُتُبِ اَلْأَرْبَعَةَ عَشَرَ فَإِنَّكُمْ لاَ تَجِدُونَ فِي سَائِرِ كُتُبِ اَللَّهِ سُورَةً كَسُورَةٍ مِنْ هَذَا اَلْقُرْآنِ. وَ كَيْفَ يَكُونُ كَلاَمُ مُحَمَّدٍ اَلْمُتَقَوَّلُ أَفْضَلَ مِنْ سَائِرِ كَلاَمِ اَللَّهِ وَ كُتُبِهِ، يَا مَعْشَرَ اَلْيَهُودِ وَ اَلنَّصَارَى.

ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវស៊ូរ៉ោះត៏មួយដូចគ្នា មានន័យថាដូចគួរអាននេះ ចេញមកពីព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត្ត ចេញមកពីព្រះគម្ពីរអ៊ិនយ៉ុល ចេញមកពីព្រះគម្ពីរស្សាប៊ូរ ចេញមកពីព្រះសំណេររបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីមعليه السلامនិងព្រះគម្ពីរទាំងដប់បួន ព្រោះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّនោះមិនមានស៊ូរ៉ោះត៏ណាមួយដូចស៊ូរ៉ោះត៏របស់គួរអានទេ ។ ដូច្នេះ ពួកយ៉ាហ៊្វូឌីនិងពួកគ្រិស្តអឺយ ! ហេតុអ្វីសម្ដីរបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺមិនខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លាជាងព្រះបន្ទូលឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ ដែលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរឯទៀតរបស់ព្រះអង្គ عزّ وجلّ នោះ ?"

ثُمَّ قَالَ لِجَمَاعَتِهِمْ: ﴿وَ اُدْعُوا شُهَدٰاءَكُمْ مِنْ دُونِ اَللّٰهِ﴾ اُدْعُوا أَصْنَامَكُمُ اَلَّتِي تَعْبُدُونَهَا يَا أَيُّهَا اَلْمُشْرِكُونَ، وَ اُدْعُوا شَيَاطِينَكُمْ يَا أَيُّهَا اَلنَّصَارَى وَ اَلْيَهُودُ، وَ اُدْعُوا قُرَنَاءَكُمْ مِنَ اَلْمُلْحِدِينَ يَا مُنَافِقِي اَلْمُسْلِمِينَ مِنَ اَلنُّصَّابِ لِآلِ مُحَمَّدٍ اَلطَّيِّبِينَ، وَ سَائِرِ أَعْوَانِكُمْ عَلَى إِرَادَتِكُمْ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰادِقِينَ﴾ بِأَنَّ مُحَمَّداً تَقَوَّلَ هَذَا اَلْقُرْآنَ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ، لَمْ يُنْزِلْهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ، وَ إِنَّ مَا ذَكَرَهُ مِنْ فَضْلِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَلَى جَمِيعِ أُمَّتِهِ وَ قَلَّدَهُ سِيَاسَتَهُمْ لَيْسَ بِأَمْرِ أَحْكَمِ اَلْحَاكِمِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 151)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّមានព្រះរាជបន្ទូលចំពោះពួកទាំងនេះថា៖ *[២:២៣] ចូរពួកអ្នកហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ៊្វមកចុះ* ចូរយកពួករូបចម្លាក់ទាំងនោះដែលពួកអ្នកធ្វើសក្ការៈនោះមកជាសាក្សីចុះ បណ្ដាអ្នកពហុទេពនិយមអឺយ ! ចូរពួកអ្នកយកពួកស្ទេត្ននរបស់ពួកអ្នកមកជាសាក្សីទៅ ពួកគ្រិស្តនិងពួកយ៉ាហ៊្វូឌីអឺយ ! ចូរពួកអ្នកយកពួកដៃគូរបស់ពួកអ្នកដែលចេញពីសាសនានោះមកជាសាក្សីទៅ ពួកលាក់ពុតក្នុងចំណោមពួកមុស្លីមអឺយ ! ពួកណាស្ស៊ីប៊ីទាំងនោះដែលមានគំនុំលើព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាបរិសុទ្ធعليهم السلامរបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺ ជាមួយពួកឯទៀតដែលគាំទ្រពួកអ្នក *បើពួកអ្នកជាជនត្រឹមត្រូវ* ថាមូហាំម៉ាដ់ﷺបានថ្លែងគួរអាននេះតាមតែក្បាលចិត្តគេﷺទេ ថាអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّមិនបានដាក់ចុះមកឲ្យគេﷺទេ ថាបុណ្យបារមីរបស់អាលីصلوات الله عليه والسلامដែលគេﷺបានប្រាប់សហាគមន៍ទាំងអស់គេﷺឲ្យបានដឹងនោះ ដែលថាអាលីصلوات الله عليه والسلامជាអ្នកគ្រប់គ្រងពួកគេនោះមិនមែនជាព្រះបញ្ជារបស់ព្រះដែលទ្រង់ញាណលើសលុបនោះទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 151)

***

3/23. قَالَ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ إِنْ كُنْتُمْ﴾ أَيُّهَا اَلْمُشْرِكُونَ وَ اَلْيَهُودُ وَ سَائِرُ اَلنَّوَاصِبِ [مِنَ] اَلْمُكَذِّبِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي اَلْقُرْآنِ [وَ] فِي تَفْضِيلِهِ أَخَاهُ عَلِيّاً، اَلْمُبَرِّزَ عَلَى اَلْفَاضِلِينَ، اَلْفَاضِلَ عَلَى اَلْمُجَاهِدِينَ، اَلَّذِي

لاَ نَظِيرَ لَهُ فِي نُصْرَةِ اَلْمُتَّقِينَ، وَ قَمْعِ اَلْفَاسِقِينَ، وَ إِهْلاَكِ اَلْكَافِرِينَ، وَ بَثِّ دِينِ اَللَّهِ فِي اَلْعَالَمِينَ

២៣/២. [អ:ីម:ុាំ] អ:ាលី ប៊ិន អាល់-ហ:ូ្ស៊ៃ សៃន៌ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "នេ:គឺព្រ:ាជបន្ទ:ូលរបស់អល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ *[២:២៣] បើពួកអ្ន*ក ពួកពហ:ុទេពនិយម ពួកយ:ាហ:ូ្ស ឌ:ី និងពួកណ:ាស:ូ្ម:ីបឹងទ:ៀតអ:ីយ! ដែលនៅក្ដ:ុងចំណ:ោមពួកដែលនិយ:ាយបង្ក:ាច់ម:ូ្ហ:ាំម:ាដ:ុ្ង ﷺ រឿងគ:ូ្ររ:ាន រឿងបុណ្ យ:ាម:ីរបស់អ:ាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រ:ាជ:ានុ:ជរបស់គ:ោ ﷺ ដែលប្រ:ាសើ:ារុ:ងរឿងបំផ:ុតក្ដ:ុងចំណ:ោមអ្ន:ក្ប្រ:ាសើ:ារុ:ងរឿង ដែល:ារុ:ងរឿងបំផ:ុតក្ដ:ុងចំណ:ោមស:ន្ដ:ាយ:ុទ្ធ:ជនដែលមិនមានគ:ូ្ប្រ:ៀបធ:ៀបបានទ:េក្ដ:ុងក:ារ្ប:ាយ:ុទ្ធ:ក្ដ:ុងស:ន្ដ:ាស:ង្ក:ាម ក្ដ:ុងក:ារ:ាំ:ូ្ទ:ាបណ្ដ:ាអ្ន:ក្ម:ានជ:ំនឿ:ាជ្ រ:ៈ:ាន:ានិងក្ដ:ុងក:ារ:ាបង្ក:ាបណ:ាមក:ាជ:ន ក្ដ:ុងក:ារ:ាកម្ទ:ាចពួ:ាកបដ:ិ:ាសេ:ាធ:ាសទ:ា និងក្ដ:ុងក:ារ:ាផ:ាយ:ាព:ាផ:ាយ:ាព្ រ:ៈ:ាស:ាន:ាអ:ាល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ ក្ដ:ុងពិ:ាភ:ាពលោ:ាក ។"

﴿نْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلىٰ عَبْدِنَا﴾ فِي إِبْطَالِ عِبَادَةِ اَلْأَوْثَانِ مِنْ دُونِ اَللَّهِ، وَ فِي اَلنَّهْيِ عَنْ مُوَالاَةِ أَعْدَاءِ اَللَّهِ، وَ مُعَادَاةِ أَوْلِيَاءِ اَللَّهِ، وَ فِي اَلْحَثِّ عَلَى اَلاِنْقِيَادِ لِأَخِي رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ اِتِّخَاذِهِ إِمَاماً، وَ اِعْتِقَادِهِ فَاضِلاً رَاجِحاً، لاَ يَقْبَلُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِيمَاناً وَ لاَ طَاعَةً إِلاَّ بِمُوَالاَتِهِ.

*[២:២៣] បើពួកអ្ន*ក*ន*ៅ*ក្ដ:ុ*ងក:ារ*ស*ង្ស:័យ*អ:ំ*ពី*អ:ី*ដ*ែ*ល*យ*ើ*ង*ប*ាន*ដ:ាក់*ចុ:ៈ*ម*ក*ឲ្ យ*ប:ាវ*ប*ម្រ:ើ*រ*ប*ស់*យ*ើ*ង ពាក់ព័ន្ធ នឹងមោយ:កម្ម:ានៃក:ារគ:ោ:ពប:ូជ:ារ:ូបចម្ល:ាក់ជ:ូ្ស:ាអ:ាល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ និងពាក់ព័ន្ធ:ានឹងក:ារ:ាហ:ាមចង:ាមិ:ាត្ត:ាភ:ាពជ:ាម:ួ្យ:ាពួ:ាកស:ាត្ត:ូ្ររ:ាបស់:ាអ:ាល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ និងក:ារ:ាហ:ាមស្ន:ាប់:ាមិ:ាត្ត:ូ្ររ:ាបស់:ាអ:ាល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ ពាក់ព័ន្ធ:ានឹងក:ារ:ាចាំ:ាបាច់ស្ដ:ាប់:ាបង្ក:ាប់ព្ រ:ៈ:ាព:ាជ:ានុ:ជ صلوات الله عليه والسلام ម:ានរ:ាស:ូ្ល:ាលុ:ាលឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷺ និងទ:ាទ:ូ្ល:ាយ:ាកព្ រ:ៈ:ាអ:ង្ គ صلوات الله عليه والسلام ជ:ាអ:ីមុ:ាំ صلوات الله عليه والسلام ជ:ាមួ:ាយ ព្ រ:ៈ:ាអ:ង្ គ صلوات الله عليه والسلام ជ:ាជ:ាងអ្ន:ក្ជ:ាងទ:ៀ:ាត ។ អ:ាល់ឡ:ោ:ហ:ូ្ស ﷻ ម:ិ:ានទ:ាទ:ូ្ល:ានជ:ំនឿ:ាអ:ីម:ាន់:ានិងក:ារ:ាស្ដ:ាប់:ាបង្ក:ាប់:ារ:ាស:ស់:ាអ្ន:ក្ណ:ាម្ន:ាក់:ាទ ល:ើ:ាកលៃ:ាងតែ:ាអ្ន:ក្ន:ោ:ាន:ានៅ:ាក្ដ:ុ:ាងវ:ីឡ:ាយ:ាស:ុ:ារ:ាបស់:ាគ:ោ صلوات الله عليه والسلام ។

وَ تَظُنُّونَ أَنَّ مُحَمَّداً تَقَوَّلَهُ مِنْ عِنْدِهِ، وَ يَنْسُبُهُ إِلَى [رَبِّهِ فَإِنْ كَانَ كَمَا تَظُنُّونَ] ﴿فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ﴾ مِثْلِ مُحَمَّدٍ أُمِّيٍّ لَمْ يَخْتَلِفْ قَطُّ إِلَى أَصْحَابِ كُتُبٍ وَ عِلْمٍ وَ لاَ تَتَلْمَذَ لِأَحَدٍ وَ لاَ تَعَلَّمَ مِنْهُ، وَ هُوَ مَنْ قَدْ عَرَفْتُمُوهُ فِي حَضَرِهِ وَ سَفَرِهِ، لَمْ يُفَارِقْكُمْ قَطُّ إِلَى بَلَدٍ لَيْسَ مَعَهُ مِنْكُمْ جَمَاعَةٌ يُرَاعُونَ أَحْوَالَهُ، وَ يَعْرِفُونَ أَخْبَارَهُ،

ពួ:ាកអ្ន:ាគ:ិ:ាតថ:ាម:ូ្ហ:ាំម:ាដ:ុ្ង ﷺ ប:ានន:ិ:ាយ:ាតាមតែ:ាចិ:ាត្ត:ាឯ:ាង ប:ានថ:ារឿ:ាងនេ:ាម:ាក:ាពីម:ាូ្ហ:ាស់ ﷻ គ:ោ ﷺ ប:ើ:ាពួ:ាកអ្ន:ាគ:ិ:ាតដ:ូ:ាចនេ:ាម:ែ:ាន *ចូ:ាពួ:ាកអ្ន:ាន:ាំ:ាមក:ាចុ:ៈ:ានូ:ាវ:ាស:ូ:ារ:ៈ:ាត្ត:ាម:ួ្យ:ាដ:ូ:ាចគ:ា* ម:ាក:ាពីម:ានុ:ស្ស:ាម្ន:ាក់ដ:ូ:ាចម:ូ្ហ:ាំម:ាដ:ុ្ង ﷺ អ:ាល់-អ:ីមុ:ី ដែ:ាលម:ិ:ានធ:ាប់:ាម:ានទ:ាម្ល:ាក់ទ:ំ:ានង:ានឹ:ាងជ:ានគ:ម្ព:ីរ:ាស:ោ:ៈអ:ំ:ាពីរឿ:ាងអ:ីម:ួ:ាយទ:េ ម:ិ:ានដ:ែ:ាលរ:ៀ:ានទ:េ ម:ិ:ានដ:ែ:ាលជ:ាស:ិ:ាស្ស:ារ:ាបស់:ាអ្ន:ក្ណ:ាទ:េ ម:ិ:ានដ:ែ:ាលរ:ៀ:ានម:ក:ាពីអ្ន:ក្ណ:ាទ:េ ។ ពួ:ាកអ្ន:ាក:ាន:ាស:ាគ:ោ ﷺ ពេ:ាលគ:ោ ﷺ ន:ៅ:ាជ:ាម:ួ្យ:ាពួ:ាកអ្ន:ានិ:ាងពេ:ាលគ:ោ ﷺ ធ្ វ:ើ:ាដ:ំណ:ើ:ារ ។ គ:ោ ﷺ ម:ិ:ានដ:ែ:ាលទ:ៅ:ាស្ដ:ុ:ាកទ:េ:ាសណ:ាម:ួ្យ:ាដ:ោ:ាយ:ាបែ:ាកពីពួ:ាកអ្ន:ាកឡ:ើ:ាយ ម:ិ:ានដ:ែ:ាលម:ានពួ:ាកអ្ន:ាកណ:ាម:ួ្យ:ាម:ិ:ានស្ដ:ាប់:ាគ:ោ ﷺ ន:ិ:ាងម:ិ:ានដ:ឹ:ាងរឿ:ាងគ:ោ ﷺ ន:ោ:ៈទ:េ ។

ثُمَّ جَاءَكُمْ بَعْدُ بِهَذَا اَلْكِتَابِ اَلْمُشْتَمِلِ عَلَى هَذِهِ اَلْعَجَائِبِ فَإِنْ كَانَ مَنْقُولاً كَمَا تَظُنُّونَ فَأَنْتُمُ اَلْفُصَحَاءُ وَ اَلْبُلْغَاءُ وَ اَلشُّعَرَاءُ وَ اَلْأُدَبَاءُ اَلَّذِينَ لاَ نَظِيرَ لَكُمْ فِي سَائِرِ [اَلْبِلاَدِ وَ] اَلْأَدْيَانِ، وَ مِنْ سَائِرِ اَلْأُمَمِ،

ប:ន្ទ:ាប់ម:ក គ:ោ ﷺ ប:ានន:ាំ:ាព្ រ:ៈ:ាគ:ម្ព:ីរ:ានេ:ាម:ក:ាឲ្ យ:ាពួ:ាកអ្ន:ាកដ:ែ:ាលម:ានន:ូ:ាវ:ាអ:ាព្ :ាតហ:ាតុ:ាទ:ាំ:ាងន:ានេ:ៈ ។ ដ:ូ:ាច្ន:ៈ ប:ើ:ាគ:ោ ﷺ ប:ានន:ិ:ាយ:ាដ:ោ:ាយ:ាចិ:ាត្ត:ាឯ:ាង ដ:ូ:ាចពួ:ាកអ្ន:ាកថ:ាន:ោ:ៈ ពួ:ាកអ្ន:ាកពិ:ាតជ:ាម:ាន:ាវ:ោ:ាហ:ារ:ាកោ:ាសលម:ែ:ាន ជ:ំ:ានា:ាញ:ាខ:ាងស:ម្ដ:ីនិ:ាងខ:ាងកំ:ាណ:ាព្ ខ:ាងអ:ាក្ស:ារ:ាស:ាស្ត្ គ:ានគ:ូ:ាប្ រ:ៀ:ាបក្ដ:ុ:ាងស្ដ:ុ:ាកឯ:ាងទ:ៀ:ាត ក្ដ:ុ:ាងស:ាស:ាន:ាឯ:ាងទ:ៀ:ានិ:ាងក្ដ:ុ:ាងប្ រ:ៈទ:េ:ាសឯ:ាងទ:ៀ:ាត ។

فَإِنْ كَانَ كَاذِباً فَاللُّغَةُ لُغَتُكُمْ وَ جِنْسُهُ جِنْسُكُمْ، وَ طَبْعُهُ طَبْعُكُمْ، وَ سَيَتَّفِقُ لِجَمَاعَتِكُمْ أَوْ لِبَعْضِكُمْ مُعَارَضَةُ كَلاَمِهِ [هَذَا] بِأَفْضَلَ مِنْهُ أَوْ مِثْلِهِ. لِأَنَّ مَا كَانَ مِنْ قِبَلِ الْبَشَرِ، لاَ عَنِ اللَّهِ، فَلاَ يَجُوزُ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ فِي الْبَشَرِ مَنْ يَتَمَكَّنُ مِنْ مِثْلِهِ، فَأْتُوا بِذَلِكَ لِتَعْرِفُوهُ وَ سَائِرَ النَّظَائِرِ إِلَيْكُمْ فِي أَحْوَالِكُمْ أَنَّهُ مُبْطِلٌ كَاذِبٌ [يَكْذِبُ] عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

បើគេﷺជាមនុស្សកុហកមែន ភាសាគេﷺក៏ជាភាសាពួកអ្នកដែរ គេﷺនៅក្នុងចំពួកតែមួយជាមួយពួកអ្នកដែរ មានធម្មជាតិដូចពួកអ្នកដែរ ។ ក្នុងការប្រជែងសម្ដីគេﷺ ពួកអ្នកមួយចំនួនឬអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួកអ្នកអាចពូកែសម្ដីលើសសម្ដីគេﷺឬស្មើសម្ដីគេﷺ ។ បើសម្ដីនេះចេញមកពីមនុស្ស ធម្មតា មិនមកពីអល់ឡោះ!ﷻទេ វាមិនអាចដូច្នេះបានទេ លើកលែងតែនៅក្នុងចំណោមអស់លោកនោះមានបុគ្គលម្នាក់ដែលមានសមត្ថភាពធ្វើដូច្នេះបាន ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកឲ្យបុគ្គលនោះមកចុះ ជាមួយបណ្ដាបុគ្គលឯទៀតដូចបុគ្គលនោះដែរ ដើម្បីធ្វើឲ្យគេដឹងឮថាគេﷺជាអ្នកបោកប្រាស់ ជាអ្នកនិយាយមុសា ដែលបាននិយាយកុហកទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះ!ﷻ ។

﴿وَ أُدْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ بِزَعْمِكُمْ أَنَّكُمْ مُحِقُّونَ، وَ أَنَّ مَا تَجِيئُونَ بِهِ نَظِيرٌ لِمَا جَاءَ بِهِ مُحَمَّدٌ، وَ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ تَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ شُهَدَاؤُكُمْ عِنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ لِعِبَادَتِكُمْ لَهَا، وَ تَشْفَعُ لَكُمْ إِلَيْهِ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ فِي قَوْلِكُمْ: إِنَّ مُحَمَّداً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ تَقَوَّلَهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 200)

[២:២៣] ចូរពួកអ្នកហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះ!ហ្ន៎មកចុះ ពួកដែលនឹងធ្វើកសិណសាក្សីលើពាក្យចោទប្រកាន់របស់ពួកអ្នកថាពួកអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ថាអ្វីដែលពួកអ្នកនាំមកនោះត្រូវនឹងអ្វីដែលមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ:ﷺបាននាំមកនោះដែរ ។ ពួកសាក្សីរបស់ពួកអ្នកនឹងធ្វើកសិណសាក្សីនិងធ្វើអន្ដរាគមន៍ឲ្យពួកអ្នកចំពោះម្ចាស់!ﷻនៃពិភពទាំងអស់ *បើពួកអ្នកជាជនត្រឹមត្រូវ* ដោយសម្ដីថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ:ﷺជាអ្នកថាសម្ដីនោះ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 200:1)

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ وَلَن تَفْعَلُواْ فَٱتَّقُواْ ٱلنَّارَ ٱلَّتِي وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾

២៤. បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើបានដាច់ខាត ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើងនរក ឥន្ធនវត្ថុរបស់វាគឺមនុស្ស[ទុច្ចរិត ឧក្រិដ្ឋ]និងដុំថ្ម ត្រៀមទុកសម្រាប់ជនបដិសេធសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៤

1/24. ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ أَيْ [إِنْ لَمْ تَأْتُوا يَا أَيُّهَا الْمُقَرَّعُونَ بِحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿وَ لَنْ تَفْعَلُوا﴾ أَيْ] وَ لاَ يَكُونُ هَذَا مِنْكُمْ أَبَداً ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا﴾ حَطَبُهَا ﴿النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ﴾ تُوقَدُ [فَ] تَكُونُ عَذَاباً عَلَى أَهْلِهَا ﴿أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ الْمُكَذِّبِينَ بِكَلاَمِهِ وَ نَبِيِّهِ، النَّاصِبِينَ الْعَدَاوَةَ لِوَلِيِّهِ وَ وَصِيِّهِ.

២៤/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះ!ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា: *[២:២៤] បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ* មានន័យថាបើពួកអ្នកមិនមកទេ[ជាមួយពាក្យសំអាងជំទាស់] បណ្ដាអ្នកបំភ្លៃព្រះភ័ស្ដុតាងរបស់ម្ចាស់!ﷻពិភពទាំងពួងអើយ! *ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើបានដាច់ខាត* ពោលគឺប្រការនេះ (គឺការព្រមទទួលស្គាល់ភ័ស្ដុតាង) នឹងមិនកើតឡើងពីពួកអ្នកដាច់ខាត ។ *ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើងនរក ឥន្ធនវត្ថុរបស់វា* គឺឧសវា *គឺមនុស្ស និងដុំថ្ម* គេនឹងបញ្ឆេះភ្លើងនរកនេះដើម្បីធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែលនៅក្នុងនរកនោះ *ត្រៀមទុកសម្រាប់ជន*

បដិសេធសទ្ធា ពួកបដិសេធព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីនិងព្រះសាស្តាﷺ ព្រះអង្គ ﷻ ពួកបង្ករភាពមកលើព្រះឧបរាជ និងព្រះឧត្តរាធិការី របស់ព្រះអង្គ ﷻ ។

قَالَ: فَاعْلَمُوا بِعَجْزِكُمْ عَنْ ذَلِكَ أَنَّهُ مِنْ قِبَلِ اَللَّهِ تَعَالَى وَ لَوْ كَانَ مِنْ قِبَلِ اَلْمَخْلُوقِينَ لَقَدَرْتُمْ عَلَى مُعَارَضَتِهِ. فَلَمَّا عَجَزُوا بَعْدَ اَلتَّقْرِيعِ وَ اَلتَّحَدِّي، قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿قُلْ لَئِنِ اِجْتَمَعَتِ اَلْإِنْسُ وَ اَلْجِنُّ عَلىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا اَلْقُرْآنِ، لاٰ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كٰانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً﴾. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 151)

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពួកអ្នកប្រាកដជាខកចិត្តនឹងរឿងនេះព្រោះវាមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ។ បើវាមកពីសត្វលោក ពួកអ្នកអាចប្រឆាំងបាន ។" ពេលពួកគេខកចិត្តបន្ទាប់ពីបានប្រមាថនិងមានៈ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[១៧:៨៨] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "បើមនុស្សនិងយ៉ូនទាំងឡាយរួមដៃគ្នាផលិតអ្វីមួយដែលដូចគ្នារអាននេះ ពួកគេនឹងមិនអាចនាំយកមកបាននូវអ្វីដែលដូចគ្នារអាននេះទេ ទោះបីពួកគេជួយជ្រោមជ្រែងគ្នាក៏ដោយ ។" ។"* (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 151)

***

2/24. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ هَذَا اَلَّذِي تَحَدَّيْتُكُمْ بِهِ ﴿وَ لَنْ تَفْعَلُوا﴾ [أَيْ] وَ لاَ يَكُونُ ذَلِكَ مِنْكُمْ، وَ لاَ تَقْدِرُونَ عَلَيْهِ، فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُبْطِلُونَ، وَ أَنَّ مُحَمَّداً اَلصَّادِقُ اَلْأَمِينُ اَلْمَخْصُوصُ بِرِسَالَةِ رَبِّ اَلْعَالَمِينَ، اَلْمُؤَيَّدُ بِالرُّوحِ اَلْأَمِينِ، وَ بِأَخِيهِ أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدِ اَلْوَصِيِّينَ، فَصَدِّقُوهُ فِيمَا يُخْبِرُكُمْ بِهِ عَنِ اَللَّهِ مِنْ أَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ فِيمَا يَذْكُرُهُ مِنْ فَضْلِ [عَلِيٍّ] وَصِيِّهِ وَ أَخِيهِ.

២៤/២. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:២៤] បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ* អ្វីដែលគេបានបបួលពួកអ្នកធ្វើនោះ *ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើបានជាច់ខាត* មានន័យថាទង្វើនេះនឹងមិនអាចកើតឡើងបានពីពួកអ្នកទេ ពួកអ្នកមិនមានសមត្ថភាពធ្វើវាបានទេ ។ ចូរពួកអ្នកដឹងថាពួកអ្នកជាជនខុស ឯមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៉ូﷺ ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវនិងជាទីទុកចិត្ត ត្រូវជ្រើសរើសដាច់មុខសម្រាប់ទទួលព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ﷻ ពិភពទាំងពួង ។ ព្រះសន្តវិញ្ញាណជាទីទុកចិត្តនិងអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ព្រះរាជអនុជﷺ របស់គេﷺ ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះឧត្តរាធិការី ﷺ ជួយជ្រោមជ្រែងគេﷺ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកព្រមទទួលស្គាល់ថាពិតអ្វីដែលគេﷺ បានប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងនោះដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ទាំងព្រះបញ្ជារបស់ព្រះអង្គ ﷻ ទាំងព្រះបម្រាម ទាំងអ្វីៗអ្វីដែលគេﷺ ប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបុណ្យបារមីរបស់អ៊ីលីﷺ អ្នកស្នងﷺ គេﷺ និងជាប្អូនប្រុសរបស់គេﷺ ។"

﴿فَاتَّقُوا﴾ بِذَلِكَ عَذَابَ ﴿اَلنَّارِ اَلَّتِي وَقُودُهَا﴾ حَطَبُهَا ﴿اَلنّٰاسُ وَ اَلْحِجٰارَةُ﴾ حِجَارَةُ اَلْكِبْرِيتِ أَشَدُّ اَلْأَشْيَاءِ حَرّاً ﴿أُعِدَّتْ﴾ تِلْكَ اَلنَّارُ ﴿لِلْكٰافِرِينَ﴾ بِمُحَمَّدٍ وَ اَلشَّاكِّينَ فِي نُبُوَّتِهِ، وَ اَلدَّافِعِينَ لِحَقِّ أَخِيهِ عَلِيٍّ، وَ اَلْجَاحِدِينَ لِإِمَامَتِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 200)

ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាច ការដាក់ទណ្ឌកម្មមួយនោះ *ភ្លើងនរក ឥន្ធនវត្ថុរបស់វា* ឧសរបស់វា *គឺមនុស្សនិងដុំថ្ម* ថ្មស្ពាន់ធ័រដែលឆេះក្តៅខ្លាំងលើសលុបជាងឥន្ធនវត្ថុនានា *ត្រៀមទុក* ភ្លើងនរកនោះ *សម្រាប់ជនបដិសេធសទ្ធា* ចំពោះមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៉ូﷺ សម្រាប់ពួកអ្នកសង្ស័យអំពីសាស្តាភាពរបស់គេﷺ សម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធសិទ្ធិរបស់អ៊ីលីﷺ ប្អូនប្រុសគេﷺ និងពួកបដិសេធអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូរបស់គេﷺ ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 200)

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ كُلَّمَا رُزِقُواْ مِنۡهَا مِن ثَمَرَةٖ رِّزۡقٗا قَالُواْ هَٰذَا ٱلَّذِي رُزِقۡنَا مِن قَبۡلُۖ وَأُتُواْ بِهِۦ مُتَشَٰبِهٗاۖ وَلَهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَهُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٥

២៥. ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងដល់សង្គមមនុស្ស ប្រព្រឹត្តដើម្បីមូលហេតុអល់ឡោះហ្គ៌] ថាពួកគេនឹងបាននូវសួនសួគ៌[ជាលំនៅ]ដែលមានស្ទឹងហូរនៅពីក្រោម ។ រាល់គ្រាដែលគេប្រទានឲ្យពួកគេពីសួនសួគ៌នោះនូវផលានុផលជាឧបត្ថម្ភ ពួកគេនឹងថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យយើងកាលពីមុន ។" គេនឹងប្រទានឲ្យពួកគេដូចគ្នា ។ នៅទីនោះ ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ ពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៥

1/25. ثُمَّ قَالَ تَعَالَى: ﴿وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بِاللَّهِ وَ صَدَّقُوكَ فِي نُبُوَّتِكَ، فَاتَّخَذُوكَ نَبِيّاً وَ صَدَّقُوكَ فِي أَقْوَالِكَ وَ صَوَّبُوكَ فِي أَفْعَالِكَ، وَ اِتَّخَذُوا أَخَاكَ عَلِيّاً بَعْدَكَ إِمَاماً وَ لَكَ وَصِيّاً مَرْضِيّاً، وَ اِنْقَادُوا لِمَا يَأْمُرُهُمْ بِهِ وَ صَارُوا إِلَى مَا أَصَارَهُمْ إِلَيْهِ، وَ رَأَوْا لَهُ مَا يَرَوْنَ لَكَ إِلاَّ اَلنُّبُوَّةَ اَلَّتِي أَفْرَدْتَ بِهَا.

២៥/១. [អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ីការីមានវចន:ថា] បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ៌تعالىមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២៥] ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា* ចំពោះអល់ឡោះហ្គ៌ عز وجل ដែលប្តេជ្ញាថាអ្នកﷺជាព្រះសាស្តា ﷺ ពួកគេព្រមទទួលយកអ្នកﷺជាព្រះសាស្តានិងព្រមទទួមស្គាល់សម្តីអ្នកﷺថាពិត ពួកគេចាត់ទុកទង្វើទាំងឡាយរបស់អ្នកﷺថាជាទង្វើត្រឹមត្រូវ ព្រមទទួលអ្ហ្ម៉ាលី عليه السلام ប្អូនប្រុសអ្នកﷺ បន្ទាប់ពីអ្នកﷺ ជាអ៊ីមុាំនិងជាអ្នកស្នងអ្នកﷺ ដោយពេញចិត្ត ពួកគេអនុវត្តិតាមគ្រប់បញ្ជាដែលគេ عليه السلام ដាក់មកលើពួកគេ ធ្វើតាមអ្វីដែលគេ عليه السلام ឲ្យពួកគេធ្វើ ។ ពួកគេចាត់ទុកគេ عليه السلام ដូចអ្នកﷺដែរ លើកលែងតែតំណែងសាស្តាទេដែលបានលើអ្នកﷺតែម្នាក់គត់ ។

وَ أَنَّ اَلْجِنَانَ لاَ تَصِيرُ لَهُمْ إِلاَّ بِمُوَالاَتِهِ وَ مُوَالاَةِ مَنْ يُنَصُّ لَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَ مُوَالاَةِ سَائِرِ أَهْلِ وَلاَيَتِهِ، وَ مُعَادَاةِ أَهْلِ مُخَالَفَتِهِ وَ عَدَاوَتِهِ. وَ أَنَّ اَلنِّيرَانَ لاَ تَهْدَأُ عَنْهُمْ، وَ لاَ تَعْدِلُ بِهِمْ عَنْ عَذَابِهَا إِلاَّ بِتَنَكُّبِهِمْ عَنْ مُوَالاَةِ مُخَالِفِيهِمْ، وَ مُؤَازَرَةِ شَانِئِيهِمْ.

ពួកគេនឹងបានសួនសួគ៌ទាំងនេះអាស្រ័យតែលើការចងមិត្តភាពមិត្តនឹងគេ عليه السلام ចងមិត្តភាពនឹងបុគ្គលណាដែលមកពីព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់គេ عليه السلام (គឺព្រះសន្ត អ៊ីមុាំទាំងពួក عليهم السلام) ចងមិត្តភាពនឹងអស់បុគ្គលឯទៀតដែលនៅក្នុងវីឡាយ៉ាស៊ុ់របស់គេ عليه السلام ស្អប់អ្នកណាដែលប្រទូសប្រឆាំងគេ عليه السلام និងសត្រូវរបស់គេ عليه السلام ។ ចំណែកឯភ្លើងនរកវិញនោះ ពួកគេនឹងមិនត្រូវវាទេ ឬមិនរងទណ្ឌកម្មទេ វ៉ៃរលែងតែពួកគេយកពួកដែលប្រទូសប្រឆាំងគេ ﷺ ជាមិត្ត និងគាំទ្រពួកគេនោះ ។"

﴿وَ عَمِلُوا اَلصَّالِحَاتِ﴾ مِنْ أَدَاءِ اَلْفَرَائِضِ وَ اِجْتِنَابِ اَلْمَحَارِمِ، وَ لَمْ يَكُونُوا كَهَؤُلاَءِ اَلْكَافِرِينَ بِكَ بَشِّرْهُمْ ﴿أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ بَسَاتِينَ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا اَلْأَنْهَارُ﴾ مِنْ تَحْتِ أَشْجَارِهَا وَ مَسَاكِنِهَا

ធ្វើអំពើល្អ បណ្តាអ្នកដែលបំពេញកាតព្វកិច្ច ចៀសឆ្ងាយពីប្រការដែលត្រូវហាម ពួកគេមិនក្លាយទៅជាដូចពួកដែលមិនជឿអ្នកﷺនោះទេ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកﷺប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ពួកគេ *ថាពួកគេនឹងបាននូវសួនសួគ៌* ច្បារចម្ការនានា *ដែលមានស្ទឹងហូរនៅពីក្រោម* នៅខាងក្រោមដើមឈើនិងលំនៅដ្ឋានពួកគេ ។

﴿كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا﴾ مِنْ تِلْكَ اَلْجِنَانِ ﴿مِنْ ثَمَرَةٍ﴾ مِنْ ثِمَارِهَا ﴿رِزْقاً﴾ وَ طَعَاماً يُؤْتَوْنَ بِهِ ﴿قَالُوا هٰذَا اَلَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ فِي اَلدُّنْيَا فَأَسْمَاؤُهُ كَأَسْمَاءِ مَا فِي اَلدُّنْيَا مِنْ تُفَّاحٍ وَ سَفَرْجَلٍ وَ رُمَّانٍ [وَ] كَذَا وَ كَذَا.

រាល់គ្រាដែលគេប្រទានឲ្យពួកគេពីសួនសួគ៌នោះ មកពីសួនសួគ៌ទាំងនេះ *នូវផលានុផល* គឺផ្លែឈើ *ជាឧបត្ថម្ភ* គឺចំណីអាហារដែលពួកគេ (គឺបណ្ដាបម្រើរបស់ពួកគេ) នាំមកឲ្យ *ពួកគេនឹងថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យយើងកាលពីមុន"* នៅក្នុងលោកនេះ នឹងមានផ្លែឈើដែលមានឈ្មោះដូចផលានុផលនៅឯហានលោកដែរ ដូចជាផ្លែប៉ោម ផ្លែសាហ្វារយ៉ូ(ល (سفرجل ដែលគេយកមកធ្វើតំណាប់) និងផ្លែទទឹមជាដើម ។ល។

وَ إِنْ كَانَ مَا هُنَاكَ مُخَالِفاً لِمَا فِي اَلدُّنْيَا فَإِنَّهُ فِي غَايَةِ اَلطِّيبِ، وَ أَنَّهُ لاَ يَسْتَحِيلُ إِلَى مَا تَسْتَحِيلُ إِلَيْهِ ثِمَارُ اَلدُّنْيَا مِنْ عَذِرَةٍ وَ سَائِرِ اَلْمَكْرُوهَاتِ مِنْ صَفْرَاءَ وَ سَوْدَاءَ وَ دَمٍ [وَ بَلْغَمٍ] بَلْ لاَ يَتَوَلَّدُ مِنْ مَأْكُولِهِمْ إِلاَّ اَلْعَرَقُ اَلَّذِي يَجْرِي مِنْ أَعْرَاضِهِمْ أَطْيَبَ مِنْ رَائِحَةِ اَلْمِسْكِ.

អ្វីៗដែលនៅឯទីនោះខុសពីអ្វីៗដែលនៅឯហានលោក ។ អ្វីៗទាំងអស់នឹងល្អប្រសើរកំពូល ។ ផ្លែឈើនៅទីនោះនឹងមិនអាចក្លាយទៅជាអ្វីៗដែលដូចផ្លែឈើហានលោកក្លាយដាច់ខាត ដូចជាក្លាយទៅជាលាមក ទៅជាពណ៌លឿងគួរខ្ពើម ទៅជាជាំខ្មៅ ទៅជាឈាម ទៅជាទឹករងៃជាដើម ។ ចំណីពួកគេនឹងមិនធ្វើឲ្យកើតមានអ្វីក្រៅពីចេញញើសទេ ដែលចេញពីស្បែកពួកគេដោយមានក្លិនក្រអូបលើសគ្រឿងក្រអូបទៅទៀត ។

﴿وَ أُتُوا بِهِ﴾ بِذَلِكَ اَلرِّزْقِ مِنَ اَلثِّمَارِ مِنْ تِلْكَ اَلْبَسَاتِينِ ﴿مُتَشَابِهاً﴾ يُشْبِهُ بَعْضُهُ بَعْضاً بِأَنَّهَا كُلَّهَا خِيَارٌ لاَ رَذْلَ فِيهَا [وَ] بِأَنَّ كُلَّ صِنْفٍ مِنْهَا فِي غَايَةِ اَلطِّيبِ وَ اَللَّذَّةِ لَيْسَ كَثِمَارِ اَلدُّنْيَا [اَلَّتِي] بَعْضُهَا نِيٌّ، وَ بَعْضُهَا مُتَجَاوِزٌ لِحَدِّ اَلنَّضْجِ وَ اَلْإِدْرَاكِ إِلَى حَدِّ اَلْفَسَادِ مِنْ حُمُوضَةٍ وَ مَرَارَةٍ وَ سَائِرِ ضُرُوبِ اَلْمَكَارِهِ، وَ مُتَشَابِهاً أَيْضاً مُتَّفِقَاتِ اَلْأَلْوَانِ مُخْتَلِفَاتِ اَلطُّعُومِ.

គេនឹងប្រទានឲ្យពួកគេ គ្រឿងឧបត្ថម្ភទ្រទ្រង់ជីវិតដែលមកពីផ្លែឈើសួនសួគ៌នោះ *ដូចគ្នា* ផ្លែឈើទាំងនេះនឹងមានសណ្ឋានដូចៗគ្នា ទាំងអស់មានគុណភាពប្រសើរកំពូល ។ ពុំមានអ្វីគួរខ្ពើមទេនៅទីនោះ ។ ផ្លែឈើរាល់ប្រភេទនឹងស្អាតកំពូល ឆ្ងាញ់ជាទីបំផុត មិនដូចផ្លែឈើហានលោកទេដែលមួយចំនួននៅខ្ជីខ្លះទៀតលើសពីទំ បាត់រសជាតិ ទៅជាជូរ ល្វីង (ឬចត់) គួរឲ្យខ្ពើមព្រោះតែខូច ។ ផ្លែឈើហានសួគ៌នឹងដូចផ្លែឈើហានលោក មានពណ៌និងមានសណ្ឋានស្រដៀងគ្នា តែរសជាតិខុសគ្នា ។

« وَ لَهُمْ فِيهَا » فِي تِلْكَ اَلْجِنَانِ ﴿أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ مِنْ أَنْوَاعِ اَلْأَقْذَارِ وَ اَلْمَكَارِهِ مُطَهَّرَاتٍ مِنَ اَلْحَيْضِ وَ اَلنِّفَاسِ، لاَ وَلاَّجَاتٍ وَ لاَ (خَرَّاجَاتٍ وَ لاَ دَخَّالاَتٍ وَ لاَ خَتَّالاَتٍ وَ لاَ مُتَغَايِرَاتٍ) وَ لاَ لِأَزْوَاجِهِنَّ فَرِكَاتٌ وَ لاَ صَخَّابَاتٍ وَ لاَ عَيَّابَاتٌ وَ لاَ فَحَّاشَاتٍ وَ مِنْ كُلِّ اَلْعُيُوبِ وَ اَلْمَكَارِهِ بَرِيَّاتٍ. (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٠٠)

នៅទីនោះ នៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះ *ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ* ភរិយាដែលជ្រះស្អាតពីភាពកខ្វក់និងប្រការគួរឲ្យខ្ពើមគ្រប់យ៉ាង ជ្រះស្អាតពីរដូវខែ ជ្រះស្អាតពីឈាមក្រោយពីសម្រាលកូនរួច ។ ពួកនាងពុំមានរូបវិការ ពុំមានខ្ទុះ ពុំមានទឹករងៃ ពុំមានវត្ថុគួរឲ្យខ្ពើមផ្សេងៗទេ ។ ពួកនាងមិនមែនពួកដែលចូលផ្ទះអ្នកដទៃទេ មិនមែនពួកដែលដើរហើរតាមចិត្តទេ មិនប្រទូសប្រឆាំងស្វាមីខ្លួនទេ មិនលបប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់លើស្វាមីខ្លួនទេ មិនខ្ជិលច្រអូសទេ មិនជិតក្បត់ទេ មិនទោស:ទេ មិនប្រព្រឹត្តអាក្រក់ទេ មិន

ប្រកាន់ទេ ចៀសឆ្ងាយពីអ្វីៗដែលខ្ជោះនិងប្រការគួរស្អប់ខ្ពើម ។

﴿وَ هُمْ فِيهٰا خٰالِدُونَ﴾ مُقِيمُونَ فِي تِلْكَ اَلْبَسَاتِينِ وَ اَلْجَنَّاتِ.

ពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះជានិច្ចអនន្ត នៅក្នុងចម្ការទាំងនោះនិងសួនសួគ៌ ។"

(التفسير العسكرى عليه السلام 1: 200)

***

2/25. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿فِيهٰا وَ أَزْوٰاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾. قَالَ: «لاَ يَحِضْنَ وَ لاَ يُحْدِثْنَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٦٠٢ الحديث: ٩٩/ ١٦٢٣، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٤ الحديث : ١١)**.

២៥/២. អាល់-អ៊ៃយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀ តមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្គ៊ាsalawat allah alayhi wa-salam ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ៊ាwajal *[២:២៥] នៅទីនោះ ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ* ថា: "ពួកនាងមិនមានរដូវខែទេ ពួកនាងមិនបន្ទោបង់ទេ ។" (تفسير العيّاشي 1: 164/ 11)

ربع الحزب ١

۞إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلٗا مَّا بَعُوضَةٗ فَمَا فَوۡقَهَاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرٗا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرٗاۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ ٢٦

២៦. ការពិតអល់ឡោះហ្គ៊ាមិនខ្មាសលើកមកនូវឧទាហរណ៍ទេ ដូចជាសត្វមូសជាដើមឬអ្វីមួយលើសពីនោះ ។ បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធា ពួកគេដឹងថានោះជាការពិតដែលមកពីម្ចាស់ពួកគេ ។ រីឯបណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា ពួកគេថា: "អល់ឡោះហ្គ៊ាចង់ថាអ្វីតាមរយ:ឧទាហរណ៍នេះ ?" ព្រះអង្គធ្វើឲ្យវង្វេងដោយឧទាហរណ៍នោះមួយចំនួន ព្រះអង្គដឹកនាំអាស្រ័យឧទាហរណ៍នោះមួយចំនួនច្រើន ។ តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាវង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេក្រៅពីជនបំពារបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៦

1/26. [قَالَ اَلْإِمَامُ] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَلْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فَلَمَّا قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿يٰا أَيُّهَا اَلنّٰاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ﴾ وَ ذَكَرَ اَلذُّبَابَ فِي قَوْلِهِ: ﴿إِنَّ اَلَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اَللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبٰاباً﴾ اَلْآيَةَ وَ لَمَّا قَالَ ﴿مَثَلُ اَلَّذِينَ اِتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اَللهِ أَوْلِيٰاءَ كَمَثَلِ اَلْعَنْكَبُوتِ اِتَّخَذَتْ بَيْتاً وَ إِنَّ أَوْهَنَ اَلْبُيُوتِ لَبَيْتُ اَلْعَنْكَبُوتِ لَوْ كٰانُوا يَعْلَمُونَ﴾

២៦/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការីsalawat allah alayhi wa-salam] មានវចន:ថា អាល់-បាក្ឆ៊ៀរsalawat allah alayhi wa-salam មានវចន:ថា: "កាលអល់ឡោះហ្គ៊ាtaala មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២២:៧៣] ហ៊ៃមនុស្សទាំងឡាយ គេបានលើកឡើងនូវឧទាហរណ៍មួយ* ព្រះអង្គwajal ចែងអំពីសត្វរុយនៅកព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គនគwajal *ចូរពួកអ្នកស្ដាប់វា: "ពួកដែលពួកអ្នកបួងសួងផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គ៊ានោះមិនអាចបង្កើតសត្វរុយបានឡើយ ។* កាលព្រះអង្គwajal មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២៩:៤១] គំរូរបស់ជនដែលយកអ្នកឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ៊ា[និងបណ្ដាអ្នកដែលព្រះអង្គបានជ្រើសរើស]ប្រៀបបាននឹងសត្វពីងពាងដែលសាងលំនៅ (ធ្វើសម្បុក) ។ លំនៅដែលមិនមាំសោះនោះគឺលំនៅរបស់សត្វពីងពាង បើពួកគេដឹង ។*

وَ ضَرَبَ اَلْمَثَلَ فِي هَذِهِ اَلسُّورَةِ بِالَّذِي اِسْتَوْقَدَ نَاراً، وَ بِالصَّيِّبِ مِنَ اَلسَّمَاءِ. قَالَتِ اَلْكُفَّارُ وَ اَلنَّوَاصِبُ: وَ مَا هَذَا مِنَ اَلْأَمْثَالِ فَيُضْرَبَ؟! يُرِيدُونَ بِهِ اَلطَّعْنَ عَلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

ព្រះអង្គ(ﷻ)បានលើកឧទាហរណ៍ពីរក្នុងស៊ូរ៉ោះតុ៌ *[២:១៧] ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង [២:១៩]* និង *ភ្លៀងធំមកពីលើមេឃ* ។ ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកណាស្ទ្ធីបី (ពួកប្រទូសប្រឆាំងមិត្តអល់ឡោះ(ﷻ)) ថា: "អ្វីទៅឧទាហរណ៍ពីរនេះដែលព្រះអង្គ(ﷻ)បានលើកមកនោះ ?" ពួកគេមានបំណងនិយាយផ្ដែផ្ដាដាក់រ៉ាស៊ូលុលឡោះ(ﷺ) ។"

فَقَالَ اَللَّهُ: يَا مُحَمَّدُ ﴿إِنَّ اَللَّهَ لاَ يَسْتَحْيِي﴾ لاَ يَتْرُكُ حَيَاءً ﴿أَنْ يَضْرِبَ مَثَلاً﴾ لِلْحَقِّ وَ يُوضِحَهُ بِهِ عِنْدَ عِبَادِهِ اَلْمُؤْمِنِينَ ﴿مَا بَعُوضَةً﴾ [أَيْ] مَا هُوَ بَعُوضَةُ اَلْمَثَلِ ﴿فَمَا فَوْقَهَا﴾ فَوْقَ اَلْبَعُوضَةِ وَ هُوَ اَلذُّبَابُ، يَضْرِبُ بِهِ اَلْمَثَلَ إِذَا عَلِمَ أَنَّ فِيهِ صَلاَحَ عِبَادِهِ وَ نَفْعَهُمْ.

អល់ឡោះ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ)អើយ ! *[២:២៦] ការពិតអល់ឡោះ(ﷻ)មិនខ្មាស* ព្រះអង្គ(ﷻ)មិនគេចវេះសេចក្ដីទើសទាល់ *លើកមកនូវឧទាហរណ៍ទេ* ដើម្បីការពិតនឹងលេចច្បាស់ឡើងចំពោះបណ្ដាបាវបម្រើមានសទ្ធាមុមីនីន *ដូចជាសត្វមូសជាដើម* ពោលគឺទោះបីឧទាហរណ៍សត្វមូសក៏ដោយ *ឬអ្វីមួយលើសពីនោះ* ឬអ្វីមួយធំជាងនោះ នេះគឺសត្វរុយ ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)លើកយកឧទាហរណ៍នេះឡើងមកដោយគិតដល់ការកែតម្រង់បាវបម្រើព្រះអង្គនិងអត្ថប្រយោជន៍ដល់ពួកគេ ។"

﴿فَأَمَّا اَلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بِاللَّهِ وَ بِوَلاَيَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ، وَ سَلَّمَ لِرَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لِلْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ أَحْكَامِهِمْ وَ أَخْبَارِهِمْ وَ أَحْوَالِهِمْ [وَ] لَمْ يُقَابِلْهُمْ فِي أُمُورِهِمْ، وَ لَمْ يَتَعَاطَ اَلدُّخُولَ فِي أَسْرَارِهِمْ، وَ لَمْ يُفْشِ شَيْئاً مِمَّا يَقِفُ عَلَيْهِ مِنْهَا إِلاَّ بِإِذْنِهِمْ ﴿فَيَعْلَمُونَ﴾ يَعْلَمُ هَؤُلاَءِ اَلْمُؤْمِنُونَ اَلَّذِينَ هَذِهِ صِفَتُهُمْ ﴿أَنَّهُ﴾ اَلْمَثَلُ اَلْمَضْرُوبُ ﴿اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ أَرَادَ بِهِ اَلْحَقَّ وَ إِبَانَتَهُ، وَ اَلْكَشْفَ عَنْهُ وَ إِيضَاحَهُ.

បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធា ចំពោះអល់ឡោះ(ﷻ) ចំពោះវីឡាយ៉ាស៊ុ់របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ) របស់អ្ហាលី(صلوات الله عليه والسلام) របស់ព្រះរាជបុត្ត្រាជនគ្គាបរិសុទ្ធ(عليهم السلام)របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ(عليهما السلام) ព្រមនៅក្រោមឱវាទរ៉ាស៊ូលុលឡោះ(ﷺ) និងអស់អ៊ីមុាំ(عليهم السلام) ព្រមស្ដាប់បង្គាប់និងហ្ជាឌ្ជីស្ស(ﷺ) ព្រមទទួលស្គាល់ហាន:(ﷺ) មិនប្រឆាំងកិច្ចការ(عليهم السلام)ទេ មិនជ្រៀតជ្រែកក្នុងរឿងអាថិកំបាំង(عليهم السلام)ទេ មិនបើកឲ្យគេដឹងរឿងដែល(عليهم السلام)ប្រាប់ឲ្យខ្លួនដឹងទេដោយសេចក្ដីទុកចិត្ត ដោយគ្មានការអនុញ្ញតពី(عليهم السلام) ។ *ពួកគេដឹង* បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាដែលមានលក្ខណ:សម្ប:ត្ដិបែបនេះដឹងថា *នោះ* គឺឧទាហរណ៍ដែលត្រូវលើកឡើងនោះ *ការពិតដែលមកពីម្ចាស់ពួកគេ* ក្នុងគោលបំណងបំផុសឡើងការពិតនិងពន្យល់ការពិតនេះដោយបកស្រាយនិងអធិប្បាយបំភ្លឺ ។

﴿وَ أَمَّا اَلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِمُعَارَضَتِهِمْ [لَهُ] فِي عَلِيٍّ بِلِمَ؟ وَ كَيْفَ؟ وَ تَرْكِهِمُ اَلِانْقِيَادَ لَهُ فِي سَائِرِ مَا أَمَرَ بِهِ ﴿فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اَللَّهُ بِهَذَا مَثَلاً يُضِلُّ بِهِ كَثِيراً وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيراً﴾ يَقُولُ اَلَّذِينَ كَفَرُوا: إِنَّ اَللَّهَ يُضِلُّ بِهَذَا اَلْمَثَلِ كَثِيراً وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيراً [أَيْ] فَلاَ مَعْنَى لِلْمَثَلِ، لِأَنَّهُ وَ إِنْ نَفَعَ بِهِ مَنْ يَهْدِيهِ فَهُوَ يَضُرُّ بِهِ مَنْ يَضِلُّ [يُضِلُّهُ] بِهِ.

រីឯបណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា ចំពោះមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ) ប្រឆាំងគេ(ﷺ)រឿងអ្ហាលី(صلوات الله عليه والسلام) [ដោយដោតសួរថា] "ហេតុអ្វី ?" និង "យ៉ាងម៉េច ?" ហើយគេចវេះប្រតិបត្ដិតាមបញ្ជាទាំងអស់ដែលគេ(ﷺ)ដាក់មកឲ្យពួកគេអនុវត្ដ *ពួកគេថា: "អល់ឡោះ(ﷻ)ចង់ថាអ្វីតាមរយ:ឧទាហរណ៍នេះ ?" ព្រះអង្គធ្វើឲ្យវង្វេងដោយ*

ឧទាហរណ៍នោះមួយចំនួន ព្រះអង្គដឹកនាំអាស្រ័យឧទាហរណ៍នោះមួយចំនួនច្រើន ។ ពួកដែលបដិសេធសន្ទាថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់រង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ព្រះអង្គ(ﷻ)ដឹកនាំមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់អាស្រ័យឧទាហរណ៍ទាំងនេះ មានន័យថាតើឧទាហរណ៍ទាំងនេះមានន័យថាអ្វី ព្រោះព្រះអង្គ(ﷻ)បានធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់បានទទួលផលប្រយោជន៍ដោយចង្អុលដឹកនាំពួកគេ ឯមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ឯទៀតជួបប្រទះការខាតបង់ដោយសារតែព្រះអង្គ(ﷻ)ធ្វើឲ្យពួកគេវង្វេង ។"

فَرَدَّ اَللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ قِيلَهُمْ، فَقَالَ ﴿وَ مٰا يُضِلُّ بِهِ﴾ يَعْنِي مَا يُضِلُّ اَللَّهُ بِالْمَثَلِ ﴿إِلاَّ اَلْفٰاسِقِينَ﴾ اَلْجَانِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِتَرْكِ تَأَمُّلِهِ، وَ بِوَضْعِهِ عَلَى خِلاَفِ مَا أَمَرَ اَللَّهُ بِوَضْعِهِ عَلَيْهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 205)

អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ឆ្លើយបកមកពួកគេវិញថា៖ *"តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាវង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ* មានន័យថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មិនធ្វើឲ្យវង្វេងផ្លូវទេ *ក្រៅពីជនបំពានបំពាន ។* មានទោសកម្មពីរលើពួកគេគឺ៖ ដោយសារមិនព្រមរិះគិតអំពីឧទាហរណ៍នេះ ដោយសាររិះគិតអំពីឧទាហរណ៍នេះខុសពីអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានបញ្ជាឲ្យពួកគេរិះគិត ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 205)

***

2/26. وَ بِالسَّنَدِ اَلْمُتَقَدِّمِ عَنِ اَلْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَ أَمَّا قَوْلُهُ ﴿يُضِلُّ بِهِ ... اَلْفٰاسِقِينَ﴾ قَالَ فَهُوَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يُضِلُّ اَللَّهُ بِهِ مَنْ عَادَاهُ وَ يَهْدِي مَنْ وَالاَهُ قَالَ: ﴿وَ مٰا يُضِلُّ بِهِ﴾ يَعْنِي عَلِيّاً ﴿إِلاَّ اَلْفٰاسِقِينَ﴾ [يَعْنِي مَنْ خَرَجَ مِنْ وَلاَيَتِهِ فَهُوَ فَاسِقٌ]. (نشانى : تفسير فرات الكوفي , ج 1 , ص 54)

២៦/២. យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានកន្លងមកហើយមកពី អាល់-បាកៀរ(صلوات الله عليه والسلام) ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) *[២:២៦] តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាវង្វ... ក្រៅពីជនបំពានបំពាន* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអ៊ីម៉ាម(صلوات الله عليه والسلام)ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ធ្វើឲ្យពួកសត្រូវព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)រង្វេង ព្រះអង្គ(ﷻ)ដឹកនាំនៅលើព្រះមាគ៌ាបណ្តាមិត្តរបស់ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា *តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាវង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ* មានន័យថាដោយសារអ៊ីម៉ាម(صلوات الله عليه والسلام) *ក្រៅពីជនបំពានបំពាន* (បានសេចក្តីថាអ្នកណាឃ្លាតចេញពីវីឡាយ៉ាសុ៌ អ្នកនោះជាជនបំពានបំពាន ។) (نشانى : تفسير فرات الكوفي 1: 54)

***

3/26. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ هَذَا الْقَوْلَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رَدٌّ عَلَى مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُضِلُّ الْعِبَادَ ثُمَّ يُعَذِّبُهُمْ عَلَى ضَلاَلَتِهِمْ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنَّ اللهَ لاٰ يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلاً مٰا بَعُوضَةً فَمٰا فَوْقَهٰا﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦١ الحديث: ٩٩/ ٣٦٣، تفسير القمّيّ – الجزء: ١ الصفحة: ٣٤)**

២៦/៣. អ៊ីម៉ាម ប៊ីន អ៊ីบร៉ាហ៊ីម បានឲ្យដឹងថា អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទីក(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជបន្ទូលទាំងនេះមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) ជាការឆ្លើយបដិសេធចំពោះពួកដែលថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(تبارك وتعالى)ធ្វើឲ្យបាវបម្រើវង្វេង ហើយធ្វើទោសពួកគេព្រោះតែពួកគេបានវង្វេងនោះ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:២៦] ការពិតអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មិនខ្មាសលើកមកនូវឧទាហរណ៍ទេ ដូចជាសត្វមូសជាដើមឬអ្វីមួយលើសពីនោះ ។"* (تفسير القمي 1: 34)

***

*4/26. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ خُنَيْسٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ هَذَا الْمَثَلَ ضَرَبَهُ اللَّهُ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَالْبَعُوضَةُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ

مَا فَوْقَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُهُ: ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، كَمَا أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْمِيثَاقَ عَلَيْهِمْ لَهُ. [...] (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٥٨ الحديث: ٩٩/ ٣٦٠، تفسير القمّيّ – الجزء: ١ الصفحة: ٣٤)**

*២៦/៤. អ៊ីមុាំ យ៉ាកុ៉ហ្វារ ស្ស៊ ុ ឌ្ធិ ក្ធ ﷺ បានឲ្យដឹងអំពីអាយ៉ាស់ នេះថា៖ "អល់ឡោះ ហ្ធ ﷻ បានលើកយកសត្វមូសឡើងជាឧទាហរណ៍ប្រៀបធៀបនឹងអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ឯបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់លើសនោះគឺ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។ អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *"[២:២៦] បណ្ដាអ្នកដែលមានសទ្ធា ពួកគេដឹងថានោះជាការពិតដែលមកពីម្ចាស់ពួកគេ ។"* ការពិតគឺអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ នោះឯង ។"
(تفسير القمّيّ 1: 34)

***

*5/26. أَبُو عَلِيٍّ اَلطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: رُوِيَ عَنِ اَلصَّادِقِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) أَنَّهُ قَالَ: «إِنَّمَا ضَرَبَ اَللَّهُ اَلْمَثَلَ بِالْبَعُوضَةِ، لِأَنَّ اَلْبَعُوضَةَ عَلَى صِغَرِ حَجْمِهَا، خَلَقَ اَللَّهُ فِيهَا جَمِيعَ مَا خَلَقَ فِي اَلْفِيلِ مَعَ كِبَرِهِ وَ زِيَادَةِ عُضْوَيْنِ آخَرَيْنِ، فَأَرَادَ اَللَّهُ سُبْحَانَهُ أَنْ يُنَبِّهَ بِذَلِكَ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَى لَطِيفِ خَلْقِهِ، وَ عَجِيبِ صَنْعَتِهِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦١ الحديث: ٩٩/ ٣٦٢، مجمع البيان – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٥)**

*២៦/៥. អាប៊ូ អ្ហ ុ លី អាល់-ត ុ ប៉ារីស ុ បានថាគេបានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ស្ស ុ ឌ្ធ ិ ក ុ ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះ ហ្ធ ﷻ បានលើកឧទាហរណ៍មូសឡើងនោះព្រោះតែវាជាសត្វតូចល្អិត ។ អល់ឡោះ ﷻ បានបង្កើតនៅក្នុងមូសនោះនូវអ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអង្ค ﷻ បង្កើតនៅក្នុងសត្វដំរី ជាមួយសណ្ឋានធំរបស់វា ហើយព្រះអង្ค ﷻ បានបន្ថែមពីរប៉ែកទៀតនៃខ្លួនរបស់វា (សម្រាប់មូស គឺស្លាបវា) ។ អល់ឡោះ ﷻ ចង់បង្ហាញបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនអំពីការបិនប្រសប់របស់ព្រះអង្ค ﷻ ក្នុងការបង្កើតអ្វីៗ និងអំពីអច្ឆរិយទង្វើរបស់ព្រះអង្ค ﷻ ។" (مجمع البيان 1: 165)

ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهۡدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقۡطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٢٧

២៧. បណ្ដាអ្នកដែលផ្ដាច់កិច្ចសន្យារបស់អល់ឡោះ ហ្ធ ﷻ ក្រោយពីបានសច្ចានុម័តហើយ ដែលកាត់ផ្ដាច់អ្វីដែលអល់ឡោះ ﷻ បានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យភ្ជាប់សម្ព័ន្ធ ដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ជនទាំងនោះគឺជនខាតបង់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៧

1/27. ثُمَّ وَصَفَ هَؤُلاَءِ اَلْفَاسِقِينَ اَلْخَارِجِينَ عَنْ دِينِ اَللَّهِ وَ طَاعَتِهِ مِنْهُمْ، فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اَللَّهِ﴾ اَلْمَأْخُوذَ عَلَيْهِمْ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالنُّبُوَّةِ، وَ لِعَلِيٍّ بِالْإِمَامَةِ، وَ لِشِيعَتِهِمَا بِالْمَحَبَّةِ وَ اَلْكَرَامَةِ ﴿مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ﴾ إِحْكَامِهِ وَ تَغْلِيظِهِ.

២៧/១. [អ ុ ីមុាំ អាល់-ហ្ជ ាសាន់ អាល់-អ្ហ ុ ស់ការ ី ﷺ មានវចន:ថា៖] "បន្ទាប់ពីបានរៀបរាប់អំពីចរិតលក្ខណៈរបស់ពួកបំពានបំពានដែលចេញពីព្រះសាសនាអល់ឡោះ ហ្ធ ﷻ ចេញពីការស្ដាប់បង្គាប់ អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:២៧] បណ្ដាអ្នកដែលផ្ដាច់កិច្ចសន្យារបស់អល់ឡោះ ហ្ធ ﷻ* ពួកដែលផ្ដាច់កិច្ចសន្យាថាអល់ឡោះ ﷻ ម្ចាស់ ថាមូហ្ហាំម៉ាដ ុ ﷺ ជាព្រះសាស្ដា ថាអ ុ ីម៉ាម៉ាស ុ ់បានទៅអ្ហ ុ លី

صلوات الله عليه والسلام ថាសេចក្ដីស្រឡាញ់និងកិត្តិយសបានលើបណ្ដាស្ដ្រីអ៊ុ្ចស៊ុ់រៀបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ។ *ក្រោយពីបានសច្ចានុម័តហើយ* ក្រោយពីបានគោរពកិច្ចសន្យា អនុវត្ដិតាមយ៉ាងហ្មត់ចត់ ។

﴿وَ يَقْطَعُونَ ما أَمَرَ اللّٰهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ مِنَ اَلْأَرْحَامِ وَ اَلْقَرَابَاتِ أَنْ يَتَعَاهَدُوهُمْ وَ يَفْضُوا حُقُوقَهُمْ. وَ أَفْضَلُ رَحِمٍ، وَ أَوْجَبُهُ حَقّاً رَحِمُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنَّ حَقَّهُمْ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَمَا أَنَّ حَقَّ قَرَابَاتِ اَلْإِنْسَانِ بِأَبِيهِ وَ أُمِّهِ، وَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَعْظَمُ حَقّاً مِنْ أَبَوَيْهِ، وَ كَذَلِكَ حَقُّ رَحِمِهِ أَعْظَمُ، وَ قَطِيعَتُهُ [أَقْطَعُ] وَ أَفْضَعُ وَ أَفْضَحُ.

ដែលកាត់ផ្ដាច់អ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៑ាបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យភ្ជាប់សម្ព័ន្ធ ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមគ្រួសារ ពោះមួយនិងសាច់ញាតិ ឲ្យជួយជ្រោមជ្រែងពួកគេ ឲ្យគោរពសិទ្ធិពួកគេ ។ ទំនាក់ទំនងធំជាងនេះ សិទ្ធិដែលជាកាតព្វកិច្ចធំលើសនេះ គឺទំនាក់ទំនងជាមួយមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ صلى الله عليه وآله وسلم ព្រោះសិទ្ធិរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ صلى الله عليه وآله وسلم ដូចសិទ្ធិដែលច្បាប់ដាក់លើបុគ្គលឲ្យគោរពឪពុកម្ដាយខ្លួនដែរ តែសិទ្ធិរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ صلى الله عليه وآله وسلم ធំជាងសិទ្ធិរបស់ឪពុកម្ដាយរបស់បុគ្គល ។ ស្រដៀងគ្នាដែរ សិទ្ធិរបស់បណ្ដាសាច់ញាតិ عليهم السلام របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ صلى الله عليه وآله وسلم ធំជាងគេដែរ (ពោលគឺធំជាងសិទ្ធិដែលច្បាប់ដាក់លើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រួសារខ្លួនឯង) កាត់ផ្ដាច់សិទ្ធិនេះ មានកំហុសធ្ងន់ ជាប្រការសាហាវយង់ឃ្នងបំផុតនិងធ្វើឲ្យបុគ្គលរងគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងជាក់ស្ដែង ។"

﴿وَ يُفْسِدُونَ فِي اَلْأَرْضِ﴾ بِالْبَرَاءَةِ مِمَّنْ فَرَضَ اَللّٰهُ إِمَامَتَهُ، وَ اِعْتِقَادِ إِمَامَةِ مَنْ قَدْ فَرَضَ اَللّٰهُ مُخَالَفَتَهُ ﴿أُولٰئِكَ﴾ أَهْلُ هَذِهِ اَلصِّفَةِ ﴿هُمُ اَلْخَاسِرُونَ﴾ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لِمَا صَارُوا إِلَى اَلنِّيرَانِ، وَ حُرِمُوا اَلْجِنَانَ، فَيَا لَهَا مِنْ خَسَارَةٍ أَلْزَمَتْهُمْ عَذَابَ اَلْأَبَدِ، وَ حَرَمَتْهُمْ نَعِيمَ اَلْأَبَدِ.
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 206)

ដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ដោយទាត់ចោលបណ្ដាអ្នកដែលត្រូវបានអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ់ជាចាំបាច់ដែលអល់ឡោះហ្ន៑ាបានដាក់មកព្រះរាជបញ្ជា និងដោយជឿអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ់របស់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៑ាបានបញ្ជាឲ្យប្រឆាំងជាចាំបាច់ ។ *ជនទាំងនោះ* ពួកដែលមានចរិតលក្ខណៈបែបនេះ *គឺជនខាតបង់ ។* ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យខ្លួនឯងខាតបង់ ពេលពួកគេចូលទៅក្នុងភ្លើងនរក ហាមចូលសួនសួគ៌ ។ នេះគឺការខាតបង់ធំ ពេលពួកគេត្រូវរងព្រះទណ្ឌកម្មជាចាំបាច់ ត្រូវផ្ដាច់ពីបរមសុខឥតអវសាន ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 206)

***

2/27. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُذَافِرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، أَوْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللّٰهِ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)- فِي حَدِيثٍ فِيهِ- قَالَ: وَ إِيَّاكَ وَ مُصَاحَبَةَ الْقَاطِعِ لِرَحِمِهِ، فَإِنِّي وَجَدْتُهُ مَلْعُوناً فِي كِتَابِ اللّٰهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي ثَلاَثَةِ مَوَاضِعَ، قَالَ اللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَ تُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ * أُولٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعْمىٰ أَبْصٰارَهُمْ﴾،

២៧/២. លោក [មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប] បានឲ្យដឹងថាមិត្ដយើងច្រើននាក់បានថ្លែងតមកពី សាស្ប៉ល ប៊ិន ស្ប៊ីយ៉ាដ្ធ៑ តមកពី អ៊ុ៑ម្រ ប៊ិន អ៊ុ្ចស្ម៉ាន តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ ប៊ិន អ៊ុ្ចស្ម៉ាហ្ស៊ៀរ តមកពីមិត្ដម្នាក់របស់លោកដែលបានថ្លែងតមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ ប៊ិន មុស្លីម ឬ អាប៊ូ ហ្ហាំស្ម៉ាស៊ុ៑ ដែលបានថ្លែងតមកពី អាប៊ូ អ៊ុ្ចប់ឌុលឡោះហ្ន៑ា صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា អ៊ុ្ចលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសែន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុងហ្ជាឌ្ធ៑ីស្ដ្ធ៑ីមួយថា៖ "ចូរប្រយ័ត្ដនៅហ៊ៅហាមអ្នកណាដែលកាត់ផ្ដាច់ញាតិសាលោហិត ព្រោះខ្ញុ៑ំ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញអ្នកនោះត្រូវបណ្ដាសានៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៑ា عز وجل បីកន្លែង ។

អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៤៧:២២] ប្រសិនបើគេឲ្យពួកអ្នកកាន់អំណាច ពួកអ្នកនឹងបង្ក*
វិនាសលើផែនដីនិងកាត់ផ្តាច់សាសោហិតពួកអ្នក ។ [៤៧:២៣] ជនទាំងនោះឯងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ី
ដាក់បណ្តាសា ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេថ្លង់ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេខ្វាក់ចក្ខុវិញ្ញាណ ។

وَ قَالَ: ﴿الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾،

ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[១៣:២៥] រីឯជនដែលក្បត់ពាក្យសន្យារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីក្រោយ*
ពីបានព្រមព្រៀងហើយ ដែលផ្តាច់សម្ពន្ធភាពដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីបញ្ជាឲ្យរក្សា ដែលបង្កវិនាសនៅលើ
ផែនដី ។ ជនទាំងនោះនឹងត្រូវបណ្តាសា ជនទាំងនោះនឹងបានជម្រកអប្រិយ ។

وَ قَالَ فِي الْبَقَرَةِ: ﴿الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٥ الصفحة: ٦٧ الحديث: ٩٩/ ٩٨٥٥، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٢٧٩ الحديث : ٧)**

ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុង[ស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌]អាល់-បាក្ឃ៌រ៉ោះតុ៌ថា៖ *[២:២៧] បណ្តាអ្នកដែលផ្តាច់កិច្ច*
សន្យារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីក្រោយពីបានសច្ចានុម័តហើយ ដែលកាត់ផ្តាច់អ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីបានដាក់
ព្រះបញ្ជាឲ្យភ្ជាប់សម្ព័ន្ធ ដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ជនទាំងនោះគឺជនខាតបង់ ។" (الكافي 2: 279/ 7)

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمْ أَمْوَٰتًا فَأَحْيَٰكُمْ ۖ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. ម្តេចក៏ពួកអ្នកមិនជឿអល់ឡោះហ្ស៊ី ពួកអ្នកស្លាប់ (នៅក្នុងភាពឥតជីវិត) ព្រះអង្គបានឲ្យពួកអ្នកមានជីវិត ? បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកមានជីវិត បន្ទាប់មកពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៨

1/28. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِكُفَّارِ قُرَيْشٍ وَ اَلْيَهُودِ: « كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللهِ » اَلَّذِي دَلَّكُمْ عَلَى طُرُقِ اَلْهُدَى، وَ جَنَّبَكُمْ أَنْ أَطَعْتُمُوهُ سُبُلَ اَلرَّدَى. « وَ كُنْتُمْ أَمْوَاتاً » فِي أَصْلاَبِ آبَائِكُمْ وَ أَرْحَامِ أُمَّهَاتِكُمْ. « فَأَحْيَاكُمْ » أَحْرَجَكُمْ أَحْيَاءً « ثُمَّ يُمِيتُكُمْ » فِي هَذِهِ اَلدُّنْيَا وَ يُقْبِرُكُمْ. « ثُمَّ يُحْيِيكُمْ » فِي اَلْقُبُورِ،

២៨/១. អ៊ីម៉ាំ [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស់ការី(صلوات الله عليه والسلام)] មានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី(صلى الله عليه وآله وسلم)បានប្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធាគ្ងរ៉យ់ស្ល៉ូនិងយ៉ាហ្ហ៊ូឌ៊ីថា៖ *"[២:២៨] ម្តេចក៏ពួកអ្នកមិនជឿអល់ឡោះហ្ស៊ី* ដែលព្រះអង្គ(ﷻ)បង្ហាញអស់លោកនូវមគ្គទេសក៍ ការាំងពួកអ្នកពីមាគ៌ាមរណៈ *ពួកអ្នកស្លាប់* នៅក្នុងខ្នងរបស់ឪពុកអស់លោកនិងក្នុងស្បូនម្តាយអស់លោក *ព្រះអង្គបានឲ្យពួកអ្នកមានជីវិត* ព្រះអង្គ(ﷻ)បានយកអស់លោកចេញមកដោយមានជីវិតជីវ៉ា ។ *បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកស្លាប់* នៅក្នុងលោកនេះហើយព្រះអង្គ(ﷻ)ដាក់អស់លោកទៅក្នុងផ្នូរ *បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកមានជីវិត* នៅក្នុងផ្នូរអស់លោក ។

وَ يُنْعِمُ فِيهَا اَلْمُؤْمِنِينَ بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ وَلاَيَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ يُعَذِّبُ فِيهَا اَلْكَافِرِينَ بِهِمَا. ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ فِي

اَلْآخِرَةِ بِأَنْ تَمُوتُوا فِي اَلْقُبُورِ بَعْدُ، ثُمَّ تُحْيَوْا لِلْبَعْثِ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ، تُرْجَعُونَ إِلَى مَا وَعَدَكُمْ مِنَ اَلثَّوَابِ عَلَى اَلطَّاعَاتِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِيهَا، وَ مِنَ اَلْعِقَابِ عَلَى اَلْمَعَاصِي إِنْ كُنْتُمْ مُقَارِفِيهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 210)

ហើយនៅក្នុងនោះ (គឺនៅក្នុងផ្នូរ) ព្រះអង្គ(ﷻ)នឹងប្រោសប្រណីបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនដោយសាស្ដាភាពរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ(ﷺ) និងដោយវីឡាយ៉ាស៊ុ(ع)រៀងរបស់អ៊ីម៉ាម(ع) នៅក្នុងនោះ (គឺនៅក្នុងផ្នូរនោះ) ព្រះអង្គ(ﷻ)ធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលមិនជឿរឿងទាំងពីរនេះ (គឺមិនជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ(ﷺ)ជាព្រះសាស្ដានិងវីឡាយ៉ាស៊ុ(ع)របស់អ៊ីម៉ាម(ع)) ។ *បន្ទាប់មកពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ* នៅឯលោកមុខ ។ អស់លោកនឹងស្លាប់នៅក្នុងផ្នូរអស់លោកក្រោយពីនោះ ហើយនឹងរស់ពីស្លាប់វិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ទៅរកអ្វីដែលគេបានសន្យានឹងអស់លោក គឺការឲ្យរង្វាន់ព្រោះតែអស់លោកបានស្ដាប់បង្គាប់បើអស់បានធ្វើតាមមែននោះ (ពោលគឺជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ(ﷺ)ជាព្រះសាស្ដារបស់អល់ឡោះហ្ស(ﷻ)និងជឿវីឡាយ៉ាស៊ុ(ع)របស់អ៊ីម៉ាម(ع)) និងទៅរកព្រះទណ្ឌកម្មព្រោះតែអស់លោកល្មើសបង្គាប់ បើអស់លោកបានធ្វើអំពើនោះ (ពោលគឺមិនជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ(ﷺ)ជាព្រះសាស្ដារបស់អល់ឡោះហ្ស(ﷻ) និងមិនជឿវីឡាយ៉ាស៊ុ(ع)របស់អ៊ីម៉ាម(ع)) ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 210)

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

២៩. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសម្រាប់ពួកអ្នកអ្វីៗទាំងអស់នៅលើផែនដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបែរ[ព្រះឆន្ទ:]ទៅរកមេឃ ព្រះអង្គបានឲ្យវាកើតជាប្រាំពីរ[ជាន់]មេឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៩

1/29. [قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ:] قَالَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: ﴿هُوَ اَلَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مٰا فِي اَلْأَرْضِ جَمِيعاً﴾ خَلَقَ لَكُمْ [مَا فِي اَلْأَرْضِ جَمِيعاً] لِتَعْتَبِرُوا بِهِ وَ تَتَوَصَّلُوا بِهِ إِلَى رِضْوَانِهِ، وَ تَتَوَقَّوْا [بِهِ] مِنْ عَذَابِ نِيرَانِهِ.

២៩/១. អ៊ីមុាំ [អាល-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ីម៉ាម(ع)] មានវចន:ថាអាមីរុល-មុមីនីន(ع)មានវចន:អំពី *[២:២៩] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសម្រាប់ពួកអ្នកអ្វីៗទាំងអស់នៅលើផែនដី* ថា: "អល់ឡោះហ្ស(ﷻ)បានបង្កើតសម្រាប់អស់លោកអ្វីៗទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងផែនដី ដើម្បីជាមេរៀនសម្រាប់អស់លោកជាមធ្យោបាយបំពេញព្រះរាជហឫទ័យព្រះអង្គ(ﷻ) និងដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកខ្លាច ដោយសារប្រការនេះ នូវទណ្ឌកម្មភ្លើងរបស់ព្រះអង្គ(ﷻ) ។

﴿ثُمَّ اِسْتَوىٰ إِلَى اَلسَّمٰاءِ﴾ أَخَذَ فِي خَلْقِهَا وَ إِتْقَانِهَا ﴿فَسَوّٰاهُنَّ سَبْعَ سَمٰاوٰاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وَ لِعِلْمِهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِمَ اَلْمَصَالِحَ فَخَلَقَ لَكُمْ [كُلَّ] مَا فِي اَلْأَرْضِ لِمَصَالِحِكُمْ يَا بَنِي آدَمَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 215)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបែរ[ព្រះឆន្ទ:]ទៅរកមេឃ ព្រះអង្គ(ﷻ)សាងមេឃទាំងឡាយ ព្រះអង្គ(ﷻ)ធ្វើឲ្យវាមាំ ។ *ព្រះអង្គបានឲ្យវាកើតជាប្រាំពីរ[ជាន់]មេឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ* ព្រះអង្គ(ﷻ)ទ្រង់ញាណសព្វផលប្រយោជន៍ ដូច្នេះព្រះអង្គ(ﷻ)បានបង្កើតសព្វសារពើដើម្បីផ្ដល់ផលប្រយោជន៍ដល់អស់លោក កូនចៅអាដ្ទ(ع)អ៊ីយ !" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 215)

***

2/29. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْأَحْوَلِ، عَنْ سَلاَّمِ بْنِ الْمُسْتَنِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ(عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ النَّارَ، وَ خَلَقَ الطَّاعَةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ الْمَعْصِيَةَ، وَ خَلَقَ الرَّحْمَةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ الْغَضَبَ، وَ خَلَقَ الْخَيْرَ قَبْلَ الشَّرِّ، وَ خَلَقَ الْأَرْضَ قَبْلَ السَّمَاءِ، وَ خَلَقَ الْحَيَاةَ قَبْلَ الْمَوْتِ، وَ خَلَقَ الشَّمْسَ قَبْلَ الْقَمَرِ، وَ خَلَقَ النُّورَ قَبْلَ الظُّلْمَةِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٣ الحديث: ٩٩/ ٣٦٧، الكافي – الجزء: ٨ الصفحة: ١٤٥ الحديث : ١١٦)**

២៩/២. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ប យោលតាមបណ្ណាញពណ៌មានរបស់លោក ទទួលបានមកពី អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ប៉ាប ទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្ការ អាល់-អាស្ប៉ាលទទួលបានមកពី សាឡាម ប៊ិន អាល់-មុសតានៀរ ទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្ការ(صلوات الله عليه والسلام)ដែលមានថា៖ "ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ស៊ា(عز وجل)បានបង្កើតឋានសួគ៌មុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតឋាននរក ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតសេចក្តីគោរពមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតសេចក្តីល្មើស ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតសេចក្តីអាណិតអាសូរមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតទោស: ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតសេចក្តីល្អមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតសេចក្តីអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតដីមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតមេឃ ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតជីវិតមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតសេចក្តីស្លាប់ ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតដួងអាទិត្យមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតដួងខែ ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតពន្លឺមុនព្រះអង្គ(عز وجل)បង្កើតភាពងងឹត ។"

(الكافي 8: 145/ 116)

***

3/29. حَدَّثَنَا أَبُو اَلْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْبَصْرِيُّ بِإِيلاَقَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اَللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ جَبَلَةَ اَلْوَاعِظُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو اَلْقَاسِمِ عَبْدُ اَللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَامِرٍ اَلطَّائِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى اَلرِّضَا عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي اَلْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِالْكُوفَةِ فِي اَلْجَامِعِ إِذْ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ اَلشَّامِ فَقَالَ يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ إِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ أَشْيَاءَ فَقَالَ سَلْ تَفَقُّهاً وَ لاَ تَسْأَلْ تَعَنُّتاً فَأَحْدَقَ اَلنَّاسُ بِأَبْصَارِهِمْ

២៩/៣. អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ុ៉ារ ប៊ិន អ៊ុ៉លី ប៊ិន អ៊ុ៉ប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា អាល់-បាស្ស៊ារី ប៊ីអ៊ីឡាកុ៉ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាប៊ូ អ៊ុ៉ប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាស្ប៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ាឡាស់ អាល់-ហ៊ីអ៊ីស តមកពី អាប៊ូ អាល់-ក្ធ៊ីស៊ីម អ៊ុ៉ប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា ប៊ិន អាស្ប៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ុ៉ម៉ៀរ អាល់-ត្ធ៊ីអ៊ី ដែលបានឲ្យដឹងថាឪពុកលោកបានតំណាលថា អ៊ុ៉លី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន មូសា អាល់-រ៉ីដ្ធ(صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:តមកពីព្រះបិតា(صلوات الله عليه والسلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) មូសា(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន យ៉ាកុ៉ហ្ការ(صلوات الله عليه والسلام)ដែលមានវចន:តមកពីព្រះបិតា(صلوات الله عليه والسلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) យ៉ាកុ៉ហ្ការ(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ តមកពីព្រះបិតា(صلوات الله عليه والسلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អ៊ុ៉លី(صلوات الله عليه والسلام) តមកពីព្រះបិតា(صلوات الله عليه والسلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) អ៊ុ៉លី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسلام) តមកពី ហ្ស៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អ៊ុ៉លី(صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចន:ថា អ៊ុ៉លី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អាប៊ូ ត្ធ៊ីលីប(رضي الله عنه)បានគង់នៅឯគ្ធហ្ការ៉ូ ក្នុងម៉ាស់ជ្ជីដ្ធ អាល់-យ៉ាម៉ាកុ៉ ។ បុរសជាតិស៊ីរីម្នាក់បានក្រោកឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន(صلوات الله عليه والسلام)អើយ ! ទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)អំពីអ្វីមួយ ។" ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា៖ "សួរដើម្បីយល់ដឹង មិនមែនដើម្បីចង់ឲ្យពួកដាច់អហង្ការឃើញនោះទេ ។"

...وَ سَأَلَهُ عَنْ أَلْوَانِ اَلسَّمَاوَاتِ اَلسَّبْعِ وَ أَسْمَائِهَا؟ فَقَالَ لَهُ: اِسْمُ أسماء [اَلسَّمَاءِ] اَلدُّنْيَا رَفِيعٌ وَ هِيَ مِنْ مَاءٍ وَ دُخَانٍ، وَ اِسْمُ اَلسَّمَاءِ اَلثَّانِيَةِ فَيْدُومٌ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ اَلنُّحَاسِ، وَ اَلسَّمَاءُ اَلثَّالِثَةُ اِسْمُهَا اَلْمَارُومُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ اَلشَّبَهِ، وَ اَلسَّمَاءُ اَلرَّابِعَةُ اِسْمُهَا أَرْفَلُونُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ اَلْفِضَّةِ، وَ اَلسَّمَاءُ اَلْخَامِسَةُ اِسْمُهَا هَيْعُونُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ اَلذَّهَبِ، وَ اَلسَّمَاءُ اَلسَّادِسَةُ اِسْمُهَا عَرُوسٌ وَ هِيَ يَاقُوتَةٌ خَضْرَاءُ، وَ اَلسَّمَاءُ

اَلسَّابِعَةُ اِسْمُهَا عَجْمَاءُ وَ هِيَ دُرَّةٌ بَيْضَاءُ... (عيون أخبار الرضا عليه السلام , ج 1 , ص 240)
គាត់បានសួរថា៖ "តើមេយទាំងប្រាំពីរមានពណ៌អ្វី ឈ្មោះអ្វីខ្លះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មេយលោកនេះមានឈ្មោះថា "រ៉ហ្ស៊ីអ៊ូ" វាកើតមកពីទឹកនិងផ្សែង ។ មេយទីពីរហៅថា "ហ្ស៊ៃឌ្ឍុម" មានពណ៌ទង់ដែង (ពណ៌ដូចស្ពាន់) ។ មេយទីបីហៅថា "អាល់-ម៉ារូម" មានពណ៌ដែក ។ មេយទីបួនហៅថា "អារហ្ស្ទាលូន" មានពណ៌ប្រាក់ ។ មេយទីប្រាំហៅថា "ហ្ស៊ៃអ៊ីន" មានពណ៌មាស ។ មេយទីប្រាំមួយហៅថា "អ៊ូរូស" មានពណ៌ត្បូងបៃតង ។ មេយទីប្រាំពីរហៅថា "អ៊ូច្ចូម៉ាក្ខ" មានពណ៌គជ់ស ។"
(عيون أخبار الرضا عليه السلام 1: 240)

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى جَاعِلٌ فِى ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوٓا۟ أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾
៣០. កាលម្ចាស់អ្នកមានព្រះរាជតម្រាស់នឹងបណ្ដាទេវតាថា៖ "អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវព្រះអនុរក្ស (ខ្ញ៉ូលីហ្ហ) មួយ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្កវិនាសនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ ចំណែកឯអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគោរពបូជាព្រះអង្គដោយសក្ការ: អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលើកតម្កើងព្រះអង្គដោយអភិវន្ទន៍ ?" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។"

وَعَلَّمَ ءَادَمَ ٱلْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِى بِأَسْمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣١﴾
៣១ ព្រះអង្គបានបង្រៀនអាដ្ទាំឲ្យចេះឈ្មោះទាំងអស់ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបង្ហាញពួកគេដល់ពួកទេវតា ហើយព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកប្រាប់អញមកនូវបណ្ដាឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនេះ បើពួកអ្នកត្រឹមត្រូវ (បើពួកអ្នកដឹង) ។"

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾
៣២. ពួកគេទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងតែអ្វីដែលព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ ការពិតព្រះអង្គ[មួយគត់]ទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។"

قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾
៣៣. ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាដ្ទាំអើយ ! ចូរអ្នកប្រាប់ពួកគេនូវឈ្មោះពួកគេទាំងនោះទៅ ។" លុះគេបានប្រាប់ពួកគេនូវឈ្មោះពួកគេទាំងនោះហើយ ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយទេថាអញដឹងអាថកំបាំងមេយទាំងឡាយនិងដី អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំង ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣០-៣៣

30-1/33. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: لَمَّا قِيلَ لَهُمْ ﴿هُوَ اَلَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي اَلْأَرْضِ جَمِيعاً﴾ اَلْآيَةَ، قَالُوا: مَتَى كَانَ هَذَا؟ فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حِينَ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ اَلَّذِينَ كَانُوا فِي اَلْأَرْضِ مَعَ إِبْلِيسَ وَ قَدْ طَرَدُوا عَنْهَا اَلْجِنَّ بَنِي اَلْجَانِّ، وَ خَفَّتِ اَلْعِبَادَةُ: ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي اَلْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ بَدَلاً مِنْكُمْ وَ رَافِعُكُمْ مِنْهَا فَاشْتَدَّ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ لِأَنَّ اَلْعِبَادَةَ عِنْدَ رُجُوعِهِمْ إِلَى اَلسَّمَاءِ تَكُونُ أَثْقَلَ عَلَيْهِمْ.

៣០-៣៣/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "កាលគេបានសួត្រអាយ៉ាស៊ុ *[២:២៩] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសម្រាប់ពួកអ្នកអ្វីៗទាំងអស់នៅលើផែនដី* ប្រាប់ពួកគេ ពួកគេបានថា៖ "រឿងនេះបានកើតឡើងកាលណា ?" អល់ឡោះហ្ជ៑ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កាលម្ចាស់អ្នកបានប្រាប់បណ្តាទេវតាដែលនៅឯផែនដីជាមួយអ៊ីប្លីស ﷺ កាលនោះពួកយ៉ូន បានី អាល់-យ៉ាន ត្រូវបណ្តេញចេញពីនោះ ឯការធ្វើសក្តារ: (ម្ជ៊ីបាដ្ជាតុ) ក៏ងាយស្រួល *អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវព្រះអនុរក្ស (ខ្ជ៊ីលីហ្ជ) មួយ* ជួសពួកអ្នក អញនឹងលើកពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាឡើងពីទីនោះ ។ នេះជាការលំបាកសម្រាប់ពួកគេ ព្រោះពេលត្រឡប់មកលើមេយវិញ ការធ្វើសក្តារ:ទៅជាធ្ងន់សម្រាប់ពួកគេ ។"

فَ ﴿قَالُوا﴾ رَبَّنَا ﴿أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ اَلدِّمَاءَ﴾ كَمَا فَعَلَتْهُ اَلْجِنُّ بَنُو اَلْجَانِّ اَلَّذِينَ قَدْ طَرَدْنَاهُمْ عَنْ هَذِهِ اَلْأَرْضِ « وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ » نُنَزِّهُكَ عَمَّا لاَ يَلِيقُ بِكَ مِنَ اَلصِّفَاتِ « وَ نُقَدِّسُ لَكَ » نُطَهِّرُ أَرْضَكَ مِمَّنْ يَعْصِيكَ.

ពួកគេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អ៊ីយ ! *ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ករវិនាសនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ* ដូចពួកយ៉ូន បានី អាល់-យ៉ាន បានធ្វើនោះឬ ដែលអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានបណ្តេញពីផែនដីនោះ ។ *ចំណែកឯអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគោរពបូជាព្រះអង្គដោយសក្តារ:* អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនថាទេថាអ្វីៗដែលមិនស័ក្តិសមនឹងព្រះគុណសម្បត្តិព្រះអង្គ ﷻ នោះ *អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលើកតម្កើងព្រះអង្គដោយអភិវន្ទន៍* អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថែរក្សាផែនដីរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យជ្រះស្អាតពីពួកណាដែលល្មើសបង្គាប់ព្រះអង្គ ﷻ ។"

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ﴾ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اَلصَّلاَحِ اَلْكَائِنِ فِيمَنْ أَجْعَلُهُ بَدَلاً مِنْكُمْ مَا لاَ تَعْلَمُونَ. وَ أَعْلَمُ أَيْضاً أَنَّ فِيكُمْ مَنْ هُوَ كَافِرٌ فِي بَاطِنِهِ [مَا] لاَ تَعْلَمُونَهُ وَ هُوَ إِبْلِيسُ لَعَنَهُ اَللَّهُ.

អល់ឡោះហ្ជ៑ تعالى មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង* អញ ﷻ ដឹងដល់សេចក្តីត្រឹមត្រូវរបស់បណ្តាអ្នកដែលនឹងកើតមកពីពួកទាំងនេះដែលអញ ﷻ បានជ្លាស់ពួកអ្នកនោះ ពួកអ្នកមិនដឹងអ្វីនេះទេ ។ អញ ﷻ ដឹងដែរថានៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកមានបុគ្គលម្នាក់អសទ្ធានៅក្នុងសន្ធានចិត្តដែលពួកអ្នកមិនស្គាល់ទេ ។" បុគ្គលនោះគឺអ៊ីប្លីស សូមអល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ ដាក់បណ្តាសារ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ عَلَّمَ آدَمَ اَلْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ أَسْمَاءَ أَنْبِيَاءِ اَللَّهِ، وَ أَسْمَاءَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ، وَ اَلطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمَا، وَ أَسْمَاءِ خِيَارِ شِيعَتِهِمْ وَ عُتَاةِ أَعْدَائِهِمْ « ثُمَّ عَرَضَهُمْ » عَرَضَ مُحَمَّداً وَ عَلِيّاً وَ اَلْأَئِمَّةَ « عَلَى اَلْمَلاَئِكَةِ » أَيْ عَرَضَ أَشْبَاحَهُمْ وَ هُمْ أَنْوَارٌ فِي اَلْأَظِلَّةِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣១] ព្រះអង្គបានបង្រៀនអាដ្ជាំឲ្យចេះឈ្មោះទាំងអស់* ព្រះនាមរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام របស់អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ ព្រះនាមរបស់មូហ្ជាំម៉ាដ្ជ់ صلى الله عليه وآله وسلم របស់អ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام របស់ហ្ជាទ្ជ៊ីម៉ាស៊ុ عليها السلام របស់អាល់-ហ្ជាសាន់ صلوات الله عليه والسلام របស់អាល់-ហ្ជ៊ូសែន صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام របស់ស្ត្រីអ្ជាស៊ុ់ល្អរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام និងរបស់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام

បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបង្ហាញពួកគេ បង្ហាញមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ ﷺ អ៊ីសាលី عليه السلام និងអស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام *ដល់ពួកទេវតា* មានន័យថាភាព (ទ្រង់ទ្រាយ) ដូចគ្នានឹងពួកគេ عليهم السلام កាលនោះពួកគេ عليهم السلام ជាពន្លឺនៅក្នុងស្រមោល ។

﴿فَقٰالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمٰاءِ هٰؤُلٰاءِ إِنْ كُنْتُمْ صٰادِقِينَ﴾ إِنَّ جَمِيعَكُمْ تُسَبِّحُونَ وَ تُقَدِّسُونَ وَ إِنَّ تَرْكَكُمْ هَاهُنَا أَصْلَحُ مِنْ إِيرَادِ مَنْ بَعْدَكُمْ أَيْ فَكَمَا لَمْ تَعْرِفُوا غَيْبَ مَنْ [فِي] خِلاَلِكُمْ فَالْحَرِيُّ أَنْ لاَ تَعْرِفُوا الْغَيْبَ الَّذِي لَمْ يَكُنْ، كَمَا لاَ تَعْرِفُونَ أَسْمَاءَ أَشْخَاصٍ تَرَوْنَهَا.

ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកប្រាប់អញមកនូវបណ្តាឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនេះ លើពួកអ្នកត្រឹមត្រូវ" ពួកអ្នក (ពួកទេវតា) ដែលគោរពបូជាដោយសក្តារ: ដែលលើកតម្កើងដោយអភិវន្ទន៍ ពួកអ្នកខ្ទះសេចក្តីត្រឹមត្រូវរបស់បណ្តាអ្នកដែលអញ ﷻ ចង់បានបន្ទាប់ពួកអ្នក ពោលគឺ ដូចពួកអ្នកមិនដឹងអាថិកំបាំងនោះដែរ គឺមិនស្គាល់បុគ្គលនៅក្នុងចំណោមពួកអ្នក (គឺអ៊ីប្លីស لعن الله) ដូច្នេះ សក្តិសមហើយដែលពួកអ្នកមិនដឹងអាថិកំបាំងនឹងកើតឡើងក្នុងពេលអនាគត ដូចដែលពួកអ្នកមិនស្គាល់ឈ្មោះរបស់បុគ្គលទាំងនេះ عليهم السلام ដែរដែលពួកអ្នកមើលឃើញនោះ ។

قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ: ﴿سُبْحٰانَكَ لاٰ عِلْمَ لَنٰا إِلاّٰ مٰا عَلَّمْتَنٰا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ [الْعَلِيمُ] بِكُلِّ شَيْءٍ، الْحَكِيمُ الْمُصِيبُ فِي كُلِّ فِعْلٍ.

ពួកទេវតាបានទូលថា៖ *"សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងតែអ្វីដែលព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ ការពិតព្រះអង្គ[មួយគត់]ទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ* ព្រះដែលជ្រាបដឹងអ្វីៗសព្វគ្រប់ ព្រះដែលប្រកបដោយព្រះញាណប្រាជ្ញា ព្រះដែលត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើគ្រប់ទង្វើរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។

﴿قٰالَ﴾ اللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يٰا آدَمُ﴾ أَنْبِئْ هٰؤُلاَءِ الْمَلاَئِكَةَ بِأَسْمَائِهِمْ: أَسْمَاءِ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْأَئِمَّةِ ﴿فَلَمّٰا أَنْبَأَهُمْ﴾ فَعَرَفُوهَا أَخَذَ عَلَيْهِمُ الْعَهْدَ، وَ الْمِيثَاقَ بِالْإِيمَانِ بِهِمْ، وَ التَّفْضِيلِ لَهُمْ.

អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ *[២:៣៣] មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាដ្ទ៉ាអ៊ីយ!* ចូរអ្នកបំភ្លឺអស់ទេវតាទាំងនេះនូវឈ្មោះពួកគេទាំងនោះទៅ ។ ព្រះនាមរបស់បណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام និងរបស់អស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام ។ *លុះគេបានប្រាប់ពួកគេ* ពួកទេវតាបានទទួលស្គាល់ពួកគេ عليهم السلام គេបានទទួលយកពីពួកទេវតានូវកិច្ចសន្យានិងសេចក្តីប្តេជ្ញាថាពួកគេនឹងជឿពួកគេ عليهم السلام ទាំងនេះ និងស្រឡាញ់ពួកគេ عليهم السلام ជាងគេ ។

قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى عِنْدَ ذٰلِكَ: ﴿أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضِ﴾ سِرَّهُمَا ﴿وَ أَعْلَمُ مٰا تُبْدُونَ وَ مٰا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ [وَ] مَا كَانَ يَعْتَقِدُهُ إِبْلِيسُ مِنَ الْإِبَاءِ عَلَى آدَمَ إِنْ أُمِرَ بِطَاعَتِهِ، وَ إِهْلاَكِهِ إِنْ سُلِّطَ عَلَيْهِ. وَ مِنِ اعْتِقَادِكُمْ أَنَّهُ لاَ أَحَدٌ يَأْتِي بَعْدَكُمْ إِلاَّ وَ أَنْتُمْ أَفْضَلُ مِنْهُ. بَلْ مُحَمَّدٌ وَ آلُهُ الطَّيِّبُونَ أَفْضَلُ مِنْكُمْ، الَّذِينَ أَنْبَأَكُمْ آدَمُ بِأَسْمَائِهِمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 216)

អល់ឡោះហ្ស៊ា تعالى មានព្រះរាជបន្ទូលក្នុងពេលនោះថា *អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយទេថាអញដឹងអាថិកំបាំងមេឃទាំងឡាយនិងដី* អាថិកំបាំងរបស់ទាំងពីរនេះ *អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំង ?* អញ ﷻ ស្គាល់ជំនឿរបស់អ៊ីប្លីស لعن الله ក្នុងការបដិសេធអាដ្ទ៉ាំ عليه السلام បើអញ ﷻ បញ្ជាឲ្យគេ لعن الله ស្តាប់បង្គាប់អាដ្ទ៉ាំ عليه السلام នោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះវា لعن الله នឹងកម្ទេចអាដ្ទ៉ាំ عليه السلام បើអញ ﷻ ឲ្យវា لعن الله កាន់អំណាចគ្រប់គ្រងលើអាដ្ទ៉ាំ عليه السلام ។ អញ ﷻ ស្គាល់ជំនឿរបស់ពួកអ្នកដែលជឿថាគេនឹងមិននាំអ្នកណាមកទេដែលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកអ្នក ក្រោយពីពួកអ្នក ។ តែមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ ﷺ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام បរិសុទ្ធ

របស់គេﷺខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកអ្នក រីឯឈ្មោះរបស់ពួកគេ عليهم السلامនោះ អាដាំ عليه السلامបានរៀបរាប់ប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 216)

***

30-33/2. حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا حَمْدَانُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ، عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ اَلْوَلِيدِ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ حَنَانِ بْنِ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ اَلثُّمَالِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ قَالَ: قُلْتُ لِمَ صَارَ اَلطَّوَافُ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ؟ قَالَ: لِأَنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَالَ لِلْمَلاَئِكَةِ ﴿إِنِّي جاعِلٌ فِي اَلْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ فَرَدُّوا عَلَى اَللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ ﴿قالُوا أَ تَجْعَلُ فِيها مَنْ يُفْسِدُ فِيها وَ يَسْفِكُ اَلدِّماءَ قَالَ اَللَّهُ إِنِّي أَعْلَمُ ما لا تَعْلَمُونَ﴾

៣០-៣៣/២. អាលី ប៊ិន ហាទីម បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ក៏ស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដ់ តមកពី ហាំដាន ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍ តមកពី អាល់-ហ៊ូសែន៍ ប៊ិន អាល់-វ៉ាលីដ តមកពី អាប៊ូ បាក់រ៍ តមកពី ហាណាន់ ប៊ិន សាឌៀរ តមកពី អាប៊ូ ហាំស្ហាស់ អាល់-ស៊ូម៉ាលី តមកពី អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامថា៖ "ហេតុអ្វីគេដើរវង្វេល (កាក់បាស់) ប្រាំពីរជង ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ព្រោះអល់ឡោះហ៊្ "تبارك وتعالى"មានព្រះរាជបន្ទូលនឹងពួកទេវតាថា៖ *"[២:៣០] អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវព្រះអនុរក្សមួយ ។"* ពួកទេវតាបានឆ្លើយតបអល់ឡោះហ៊្ "تبارك وتعالى"ថា៖ *"ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្កវិនាសនៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ ចំណែកឯអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគោរពបូជាព្រះអង្គដោយសក្ការៈ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលើកតម្កើងព្រះអង្គដោយអភិវន្ទន៍ ?" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។""*

وَ كَانَ لاَ يَحْجُبُهُمْ عَنْ نُورِهِ فَحَجَبَهُمْ عَنْ نُورِهِ سَبْعَةَ آلاَفِ عَامٍ فَلاَذُوا بِالْعَرْشِ سَبْعَةَ آلاَفِ سَنَةٍ فَرَحِمَهُمْ وَ تَابَ عَلَيْهِمْ وَ جَعَلَ لَهُمُ اَلْبَيْتَ اَلْمَعْمُورَ اَلَّذِي فِي اَلسَّمَاءِ اَلرَّابِعَةِ وَ جَعَلَهُ مَثَابَةً وَ وَضَعَ اَلْبَيْتَ اَلْحَرَامَ تَحْتَ اَلْبَيْتِ اَلْمَعْمُورِ فَجَعَلَهُ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَ أَمْناً فَصَارَ اَلطَّوَافُ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ وَاجِباً عَلَى اَلْعِبَادِ لِكُلِّ أَلْفِ سَنَةٍ شَوْطاً وَاحِداً. (علل الشرايع , ج 2 , ص 406)

កាលនោះពួកគេមិនត្រូវបាំងពីព្រះពន្លឺព្រះអង្គ عز وجلទេ [បន្ទាប់មក]ពួកគេត្រូវបាំងពីព្រះពន្លឺរស្មីរបស់ព្រះអង្គ عز وجلអស់រយៈពេលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ពួកទេវតាបានជ្រកកោននឹងព្រះរាជបល្ល័ង្កអស់រយៈពេលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គ عز وجلមានព្រះខន្តីសន្តោសដល់អស់ទេវតា ព្រះអង្គ عز وجلបានបែរមករកពួកគេវិញ ព្រះអង្គ عز وجلបានសាង បៃត៍ អាល់-ម៉ាក់មូរ សម្រាប់ពួកគេនៅឯលើមេឃជាន់ទីបួន បានទុកវាជាគំរូ ហើយព្រះអង្គ عز وجلបានដាក់ បៃត៍ អាល់-ហ៉ារ៉ម (កាក់បាស់) នៅខាងក្រោម បៃត៍ អាល់-ម៉ាក់មូរ ជាគំរូសម្រាប់មនុស្សជាតិនិងជាបូជនីយដ្ឋាន ។ ដូច្នេះ ឲ្យដើរវង្វេលប្រាំពីរជុំជាចាំបាច់សម្រាប់បណ្ដាបាវបម្រើ ពីព្រោះមួយជុំៗស្មើនឹងមួយពាន់ឆ្នាំ[សម្រាប់ទេវតា] ។" (علل الشرايع 2: 406)

***

30-33/3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ اِبْنِ أَبِي نَصْرٍ وَ اِبْنِ مَحْبُوبٍ جَمِيعاً عَنِ اَلْمُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: كُنْتُ مَعَ أَبِي فِي اَلْحِجْرِ فَبَيْنَمَا هُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي إِذْ أَتَاهُ رَجُلٌ فَجَلَسَ إِلَيْهِ فَلَمَّا اِنْصَرَفَ سَلَّمَ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: إِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ ثَلاَثَةِ أَشْيَاءَ لاَ يَعْلَمُهَا إِلاَّ أَنْتَ وَ رَجُلٌ آخَرُ، قَالَ مَا هِيَ

៣០-៣៣/៣. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រ៉ហ៊ីម បានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាស់ម៉ាដ់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាប៊ូ ណាស្ស៍រ និង អ៊ីបនូ ម៉ាស់ប៊ូប តមកពី អាល់-មូហ្វាដ់ដ្ឋល់ ប៊ិន ស៊ូលិះហ៍ តមកពី មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلامបាននៅជុំជាមួយព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំនៅឯព្រះសិលា (ហ៉ាយ៉ារ អាល់-អាស់វ៉ាដ់) បំពេញស្ឡាត្ត ។ បុរសម្នាក់បានដើរកាត់

តាមនោះពេលព្រះអង្គ ﷺ កំពុងឈរស្ម្ងឹទ្ធាតុ៌ បានអង្គុយជិតព្រះអង្គ ﷺ ។ លុះព្រះអង្គ ﷺ រួចពីស្ម្ងឹទ្ធាតុ៌ បុរសនោះបានគំនាប់ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា: "ទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ ﷺ បីរឿងដែលពុំមានអ្នកណាដឹងទេ ក្រៅពីព្រះអង្គ ﷺ និងបុរសម្នាក់ ﷺ នាគ្រាអវសាន[កាល ពោលគឺអ៊ីមុាំ អាល់-ស្ការ៉ាន់ (عجل الله فرجه) ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "រឿងអ្វី ?"

قَالَ: أَخْبِرْنِي أَيُّ شَيْءٍ كَانَ سَبَبَ اَلطَّوَافِ بِهَذَا اَلْبَيْتِ ؟ فَقَالَ. إِنَّ اَللَّهَ تَعَالَى لَمَّا أَمَرَ اَلْمَلَئِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لِآدَمَ فَرَدُّوا عَلَيْهِ فَقَالُوا : ﴿أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ اَلدِّمَاءَ وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ﴾ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ﴾
គាត់បានទូលថា: "សូមព្រះអង្គ ﷺ ប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំដឹងផងអំពីមូលហេតុនៃការដើរវ៉ែលព្រះមហាគ្រឹះ (កាកុ៌បាស៊ុ) ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិបត៌អាដ្ទ៉ាំ ﷺ ពួកទេវតាបានឆ្លើយតបវិញថា: *"[២:៣០] "ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ករិនាសនៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ ចំណែកឯអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគោរពបូជាព្រះអង្គដោយសក្ការ: អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលើកតម្កើងព្រះអង្គដោយអភិវន្ទន៍ ?"* អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *"អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។"*

فَغَضِبَ عَلَيْهِمْ ثُمَّ سَأَلُوهُ اَلتَّوْبَةَ فَأَمَرَهُمْ أَنْ يَطُوفُوا بِالضُّرَاحِ وَ هُوَ اَلْبَيْتُ اَلْمَعْمُورُ وَ مَكَثُوا يَطُوفُونَ بِهِ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَسْتَغْفِرُونَ اَللَّهَ تَعَالَى مِمَّا قَالُوا ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ مِنَ بَعْدِ ذَلِكَ وَ رَضِيَ عَنْهُمْ.
ព្រះអង្គ ﷻ ទ្រង់ព្រះពិរោធពួកទេវតា ។ ពួកទេវតាបានសូមខមាទោស រាងចាលកំហុសខ្លួន ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកគេដើរវ៉ែល "អាល់-ឌ្ហ្ស៊ោះហ្ស៊ី (الضُّرَاح)" នោះគឺ បៃត៌ អាល់-ម៉ាកុ៌មូរ ។ ពួកទេវតាបានដើរវ៉ែលតរៀងមកអស់ប្រាំពីរ[ពាន់]ឆ្នាំ ដោយសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ ដែលបានថាអ្វីដែលពួកគេបានថានោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានលើកទោសឲ្យពួកគេ ព្រះអង្គ ﷻ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេ ។

فَهَذَا كَانَ أَصْلَ اَلطَّوَافِ ثُمَّ جَعَلَ اَللَّهُ اَلْبَيْتَ اَلْحَرَامَ حَذْوَ اَلضُّرَاحِ تَوْبَةً لِمَنْ أَذْنَبَ مِنْ بَنِي آدَمَ وَ طَهُوراً لَهُمْ، فَقَالَ صَدَقْتَ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 50)
នេះគឺដើមកំណើតរបស់ការដើរវ៉ែល (ត្ង៉ាហ្ស) ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ បានសាងសង់ បៃត៌ អាល់-ហ្ការ៉ម ទន្ទឹមនឹង អាល់-ឌ្ហ្ស៊ោះហ្ស៊ី ដើម្បីជាការលាងកំហុសរបស់កូនចៅអាដ្ទ៉ាំ ﷺ និងជាការជម្រះបន្សុទ្ធ ។" បុរសនោះបានទូលថា: "ព្រះអង្គ ﷺ និយាយពិត ។" (تفسير نور الثقلين 1: 50)

***

4/33-30. قَالَ: قَالَ هِشَامُ بْنُ سَالِمٍ قَالَ أَبُو عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَ مَا عِلْمُ اَلْمَلاَئِكَةِ بِقَوْلِهِمْ ﴿أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ اَلدِّمَاءَ﴾ لَوْ لاَ أَنَّهُمْ قَدْ كَانُوا رَأَوْا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ اَلدِّمَاءَ. (التفسير (للعياشى) , ج 1 , ص 29)
៣០-៣៣/៤. ហ្ស៊ីស្ស៊ាំ ប៊ិន សាឡាម បានថា អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷺ មានវចន:ថា: "អ្វីដែលពួកទេវតាថា *[២:៣០] "ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ករិនាសនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ"* ការពិតពួកទេវតាបានឃើញគេធ្វើអំពើអាក្រក់និងបង្ហូរឈាមនៅឯផែនដី (នោះគឺ បានី យ៉ាន់) ។" (التفسير (للعياشى) 1: 29)

***

5/33-30. فِي عُيُونِ اَلْأَخْبَارِ حَدَّثَنَا أَبُو اَلْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَقَ رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ اَلنَّسَوِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي

إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ هَارُونَ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ اَلْفَضْلِ اَلْبَلْخِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي خَالِي يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ اَلْبَلْخِيُّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى اَلرِّضَا عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: بَيْنَمَا أَنَا أَمْشِي مَعَ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ فِي بَعْضِ طُرُقَاتِ اَلْمَدِينَةِ إِذْ لَقِيَنَا شَيْخٌ طُوَالٌ كَثُّ اَللِّحْيَةِ بَعِيدٌ مَا بَيْنَ اَلْمَنْكِبَيْنِ، فَسَلَّمَ عَلَى اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ رَحَّبَ بِهِ ثُمَّ اِلْتَفَتَ إِلَيَّ فَقَالَ: اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَابِعَ اَلْخُلَفَاءِ وَ رَحْمَةُ اَللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، أَ لَيْسَ كَذَلِكَ هُوَ يَا رَسُولَ اَللَّهِ ؟ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: بَلَى ثُمَّ مَضَى

៣០-៣៣/៥. នៅក្នុង[សាត្រា] អ្ហ៊ីយុន អាល់-អាក្ពុបារ អាប៊ូ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ប៊ិន អ៊ីសហ្ការ៉ាក្ព ﷺ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-ណាសារ៉ី តមកពី អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្ការូន តមកពី អាស្ម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាដ្ឋ ល៍ អាល់-បាល់ឃី តមកពី ខ្ជ៊ីលី យ៉ាស្ម៉ាយ៉ា ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-បាល់ឃី តមកពី អ៊ីលីﷺ ប៊ិន មូសា អាល់-រ៉ីដ្ឋ៊ីﷺ ដែលមានវចន:តមកពីព្រះបិតាﷺ ព្រះអង្គﷺ តមកពីព្រះបុព្វបុរសﷺ ព្រះអង្គﷺ តមកពី អ៊ីលីﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "កាលខ្ញុំﷺ បានដើរជាមួយព្រះសាស្តាﷺ តាមផ្លូវទៅកាន់ម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុ យើងﷺ បានជួបបុរសចំណាស់ខ្ពស់ ម្នាក់ មានពុកចង្កាកន្ទ្រើង មានស្មាធំ ។ គាត់បានគំនាប់និងបានស្វាគមន៍ព្រះសាស្តាﷺ រួចបានបែរមករកខ្ញុំ ﷺ ហើយថា៖ "សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គﷺ ខ្ជ៊ីលីហ្ការ៉ាទីបួន ! សូមឲ្យព្រះមេត្តាធម៌និង ព្រះពរជ័យរបស់អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ កើតមានដល់ព្រះអង្គﷺ ! រ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ អ៊ីយ ! ព្រះអង្គﷺ ដូច្នេះមែនទេ ?" រ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ ។" បុរសនោះក៏បានដើរទៅបាត់ ។

فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اَللَّهِ مَا هَذَا اَلَّذِي قَالَ لِي هَذَا اَلشَّيْخُ وَ تَصْدِيقُكَ لَهُ؟ قَالَ: أَنْتَ كَذَلِكَ وَ اَلْحَمْدُ لِلَّهِ، إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: إِنِّي جَاعِلٌ فِي اَلْأَرْضِ خَلِيفَةً وَ اَلْخَلِيفَةُ اَلْمَجْعُولُ فِيهَا آدَمُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ،

ខ្ញុំﷺ បានទូលថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ អ៊ីយ ! អ្វីទៅដែលស្ងៃ១ខ៏នេះថា ហើយព្រះអង្គﷺ យល់ព្រមនោះ ?" ព្រះអង្គﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "រឿងនោះគឺអ្នកﷺ នោះឯង សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះ អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គﷻ ថា៖ "អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវព្រះអនុរក្សមួយ ។" ព្រះអនុរក្សទីមួយនៅឯផែនដីគឺអាដ្ឋាំﷺ (ខ្ជ៊ីលីហ្ការ) ។

وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي اَلْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ اَلنَّاسِ بِالْحَقِّ﴾ فَهُوَ اَلثَّانِي، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ حِكَايَةً عَنْ مُوسَى حِينَ قَالَ لِهَارُونَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: «اُخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَ أَصْلِحْ» فَهُوَ هَارُونُ إِذَا اِسْتَخْلَفَهُ مُوسَى عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فِي قَوْمِهِ وَ هُوَ اَلثَّالِثُ،

អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[៣៨:២៦] "ជ្ការ៉ាវ្ជូអ៊ីយ ពិតណាស់ យើងបានតែងតាំងអ្នកជាខ្ជ៊ីលីហ្ការ (អ្នកគ្រប់គ្រង) លើផែនដី ។ ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យមនុស្សក្នុងនាមនៃការពិត ។* ព្រះអង្គﷺ ជាខ្ជ៊ីលីហ្ការទីពីរ (ព្រះអនុរក្ស) ។ អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ បានលើកឡើងនូវរឿងរ៉ាវរបស់មូសាﷺ កាលព្រះអង្គﷺ បានប្រាប់ហ្ការូនﷺ ថា៖ *"[៧:១៤២] ចូរលោកបងជាព្រះអនុរក្សរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិខ្ញុំ ។ ចូរលោកបងប្រព្រឹត្តគ្រឹមត្រូវ* ហ្ការូនﷺ ជាបុគ្គលដែលមូសាﷺ បានតែងតាំងជាខ្ជ៊ីលីហ្ការនៅក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គﷺ ព្រះអង្គﷺ ជាខ្ជ៊ីលីហ្ការទីបី ។

وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ أَذَانٌ مِنَ اَللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى اَلنَّاسِ يَوْمَ اَلْحَجِّ اَلْأَكْبَرِ﴾ وَ كُنْتَ أَنْتَ اَلْمُبَلِّغَ عَنِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَنْ رَسُولِهِ، وَ أَنْتَ وَصِيِّي وَ وَزِيرِي وَ قَاضِي دَيْنِي وَ اَلْمُؤَدِّي عَنِّي، وَ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي، فَأَنْتَ رَابِعُ اَلْخُلَفَاءِ كَمَا سَلَّمَ عَلَيْكَ اَلشَّيْخُ، أَ وَ لاَ تَدْرِي مَنْ هُوَ؟ قُلْتُ: لاَ قَالَ: ذَاكَ أَخُوكَ اَلْخَضِرُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَاعْلَمْ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 48)

អល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[ឥ:៣] [នេះជា]សេចក្តីប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្ការ៉ានិង*

សាសន:ទូតព្រះអង្គចំពោះមនុស្សទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃបំពេញព្រះពិធីហាជ្ជធំ អ្នកﷺជាអ្នកសម្តែងធម៌ដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ និងមកពីព្រះសាសន:ទូតﷺ ព្រះអង្គ ﷻ អ្នកﷺជាអ្នកស្នងខ្ញុំ ﷺ ជាព្រះឧបរាជរបស់ខ្ញុំ ﷺ ជាអ្នកសងបំណុលខ្ញុំ ﷺ ជាអ្នកប្រកាសក្នុងនាមរបស់ខ្ញុំ ﷺ (អ្នកតំណាងខ្ញុំ ﷺ) ហាន:អ្នកﷺនឹងខ្ញុំ ﷺ ប្រៀបបានហាន:ហ្ហារូនﷺនឹងមូសាﷺ លើកលែងតែអត់ពីខ្ញុំ ﷺ ទៅនឹងមិនមានសាស្តាទៀតទេ ។ ហេតុដូច្នេះ អ្នកﷺជាខ្ញ៉ាលីហ្ហទីបួនដូចស្ពៃខ្ញ៉ានោះបានគោរពអ្នកﷺនោះឯង ។ អ្នកﷺដឹងទេថាគាត់ជាអ្នកណា ?" ខ្ញុំﷺបានទូលថា: "ទេ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "គាត់គឺ អាល់-ខ្ញ៉ាដ្ជ៊ីរﷺ រៀមច្បងរបស់អ្នកﷺ ។" (تفسير نور الثقلين 1: 48)

***

30-6/33. عَنْ عِيسَى بْنِ حَمْزَةَ، قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِأَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ النَّاسَ يَزْعُمُونَ أَنَّ الدُّنْيَا عُمُرُهَا سَبْعَةُ آلاَفِ سَنَةٍ! فَقَالَ: «لَيْسَ كَمَا يَقُولُونَ، إِنَّ اللهَ خَلَقَ لَهَا خَمْسِينَ أَلْفَ عَامٍ فَتَرَكَهَا قَاعاً قَفْرَاءَ خَاوِيَةً عَشَرَةَ آلاَفِ عَامٍ.

៣០-៣៣/៦. រាយការណ៍ដោយ អ ីសា ប៊ិន ហ្ហ ាំ ស ្ស ាស ់ ដែលបានឲ្យដឹងថាបុរសម្នាក់បានទូល អាប ូ អ ា ប ់ ឌ ុ ល ឡោះ ហ ្ គ ាំ ﷺ ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គﷺ! មនុស្សម្នាបានថាលោកនេះមានអាយុកាលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ!" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា: "មិនដូចពួកគេថាទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ បានឲ្យវាមានអាយុកាលហាសិបពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានទុកឲ្យវានៅទទេគ្មានអ្នកនៅអស់រយ:ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំ ។

ثُمَّ بَدَا لِلَّهِ بَدَاءٌ، فَخَلَقَ فِيهَا خَلْقاً لَيْسَ مِنَ الْجِنِّ وَ لاَ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ وَ لاَ مِنَ الْإِنْسِ، وَ قَدَّرَ لَهُمْ عَشَرَةَ آلاَفِ عَامٍ، فَلَمَّا قَرُبَتْ آجَالُهُمْ أَفْسَدُوا فِيهَا، فَدَمَّرَ اللهُ عَلَيْهِمْ تَدْمِيراً. ثُمَّ تَرَكَهَا قَاعاً قَفْرَاءَ خَاوِيَةً عَشَرَةَ آلاَفِ عَامٍ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះ ﷻ បានផ្តើមដើមទីរបស់វា ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតនៅក្នុងលោកនេះនូវសត្វលោកដែលមិនមែនពួកយ៉ិនទេ មិនមែនពួកទេវតាទេ និងមិនមែនមនុស្សជាតិទេ ។ រួចហើយព្រះអង្គ ﷻ បានកំណត់កាលបរិច្ឆេទដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យពួកសត្វលោកនោះ ។ លុះជិតផុតកាលបរិច្ឆេទនោះ ពួកគេបានសាងអំពើអាក្រក់នៅក្នុងលោកនោះ អល់ឡោះ ﷻ ក៏បានកម្ទេចពួកគេចោលដោយការកម្ទេចបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានទុកវាចោលឲ្យនៅទទេគ្មានអ្នកនៅអស់រយ:ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំ ។

ثُمَّ خَلَقَ فِيهَا الْجِنَّ، وَ قَدَّرَ لَهُمْ عَشَرَةَ آلاَفِ عَامٍ، فَلَمَّا قَرُبَتْ آجَالُهُمْ أَفْسَدُوا فِيهَا، وَ سَفَكُوا الدِّمَاءَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللهِ ﴿أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ﴾ كَمَا سَفَكَتْ بَنُو الْجَانِّ، فَأَهْلَكَهُمُ اللهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតពួកយ៉ីននៅក្នុងលោកនោះ ហើយបានកំណត់ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យពួកគេ ។ លុះជិតផុតកាលបរិច្ឆេទ ពួកគេទៅជនអាក្រក់នៅក្នុងលោកនោះ បានបង្ហូរឈាម ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ ﷻ [ពួកទេវតាទូលថា:] *"[២:៣០] ព្រះអង្គនឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្កវិនាសនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ* ដូច បានូ(ក្រុម) យ៉ាន បានបង្ហូរឈាមនោះ ។" អល់ឡោះ ﷻ ក៏បានកម្ទេចពួកគេចោល ។

ثُمَّ بَدَا لِلَّهِ فَخَلَقَ آدَمَ، وَ قَدَّرَ لَهُ عَشَرَةَ آلاَفِ عَامٍ، وَ قَدْ مَضَى مِنْ ذَلِكَ سَبْعَةُ آلاَفِ عَامٍ وَ مِائَتَانِ، وَ أَنْتُمْ فِي آخِرِ الزَّمَانِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٧ الحديث: ٩٩/ ٣٧٤، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٣١ الحديث : ٨)**

បន្ទាប់មកអល់ឡោះ ﷻ បានចាប់ផ្តើមបង្កើតអាដ្ទ ាំ ﷺ ហើយបានកំណត់ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យព្រះអង្គ

عليه السلام ។ ប្រាំពីរពាន់ពីររយឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅ ចាប់ពីពេលនោះមក ។ អស់លោកទាំងអស់កំពុងស្ថិតនៅ ក្នុងចុងបញ្ចប់របស់សម័យកាល ។" (تفسير العيّاشي 1: 31/ 8)

***

30-7/33. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مُوسَى عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَسَأَلَنِي مَا عِنْدَكَ مِنْ أَحَادِيثِ اَلشِّيعَةِ قُلْتُ إِنَّ عِنْدِي مِنْهَا شَيْئاً كَثِيراً قَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُوقِدَ لَهَا نَاراً ثُمَّ أُحْرِقَهَا قَالَ وَ لِمَ هَاتِ مَا أَنْكَرْتَ مِنْهَا فَخَطَرَ عَلَى بَالِيَ الأدمون [اَلْأُمُورُ]فَقَالَ لِي مَا كَانَ عَلَى اَلْمَلاَئِكَةِ حَيْثُ قَالَتْ « أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ اَلدِّمَاءَ ». (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 236)

៣០-៣៣/៧. អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ធ បានតំណាលប្រាប់យើងមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាប៊ូ ណាស្ស៊ר តមកពី អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ ប៊ិន មូសា តមកពី ស្ស៊ូរ៉ោះតុ៌ ដែលបានឲ្យដឹងថាថ្ងៃមួយខ្ញុំបាន ទៅជួប អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរខ្ញុំថា៖ "លោកបានអ្វីខ្លះមកពីហ្ការ៉ាឌ៊ីស្ស្ស៊ីអ៊ីស ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំយកបានច្រើនពីហ្ការ៉ាឌ៊ីស្សនេះ ។ តែពួកគេ (ប្រជារាស្ត្រ) បានសម្រេចចិត្តបង្ការ៉ាត់ ភ្លើងដុតហ្ការ៉ាឌ៊ីស្សនេះចោល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ហេតុអ្វីលោកឲ្យគេហ្ការ៉ាឌ៊ីស្សដែលត្រូវហាម ទាំងនេះ ។ ហ្ការ៉ាឌ៊ីស្សទាំងនេះគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់សតិអារម្មណ៍របស់ប្រជារាស្ត្រ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាន ប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អ្វីនេះ[ក៏]មិនមែនសម្រាប់ពួកទេវតាទេ[ដែរ] កាលពួកគេបានទូលថា៖ *"[២:៣០] ព្រះអង្គ នឹងដាក់នៅក្នុងនោះបុគ្គលដែលនឹងបង្ករវិនាសនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលនឹងបង្ហូរឈាមឬ ។"*

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام 1: 236)

***

30-8/33. حَرِيزٌ، عَمَّنْ أَخْبَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «لَمَّا أَنْ خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ، أَمَرَ الْمَلاَئِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لَهُ. فَقَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ فِي أَنْفُسِهَا: مَا كُنَّا نَظُنُّ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ خَلْقاً أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنَّا، فَنَحْنُ جِيرَانُهُ، وَ نَحْنُ أَقْرَبُ الْخَلْقِ إِلَيْهِ. فَقَالَ اللَّهُ: ﴿أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَعْلَمُ مٰا تُبْدُونَ وَ مٰا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ فِيمَا أَبْدَوْا مِنْ أَمْرِ بَنِي الْجَانِّ، وَ كَتَمُوا مَا فِي أَنْفُسِهِمْ، فَلاَذَتِ الْمَلاَئِكَةُ الَّذِينَ قَالُوا مَا قَالُوا بِالْعَرْشِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٩ الحديث: ٩٩/ ٣٨٠، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٣٣ الحديث : ١٤)**

៣០-៣៣/៨. ហ្ការ៉ីស្ស បានរាយការណ៍តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានប្រាប់លោកតមកពី អាប៊ូ អ៊ូប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل បានបង្កើតអាដ្ធាំ عليه السلام ព្រះអង្គ عز وجل បាន បញ្ជាពួកទេវតាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ធាំ عليه السلام ។ ពួកទេវតាបាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "យើងតែងតែគិតថា អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل មិនបានបង្កើតសត្វលោកណាដែលរុងរឿងលើសយើងទេ ។ យើងជាអ្នកជំនិតរបស់ព្រះ អង្គ عز وجل យើងជាសត្វលោកដែលនៅជិតព្រះអង្គ عز وجل ជាងគេ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:៣៣] អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នកវ ចហើយទេថាអញដឹងអាថកំបាំងមេឃទាំងឡាយនិងដី អញដឹងអ្វី ដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំង ?"* សំដៅទៅលើអ្វីដែលពួកទេវតាបាន បង្ហាញឲ្យឃើញរឿង បានី យ៉ាន និងសំដៅទៅលើអ្វីដែលពួកគេបានបិទបាំងទុកក្នុងចិត្ត ។ ដោយសារ អ្វីនេះឯងបានជាពួកទេវតាបានថាអ្វីដែលពួកគេបានថានៅឯព្រះរាជបល្ល័ង្ក នោះ ។"

(تفسير العيّاشي 1: 33 /14)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. កាលយើងបានប្រាប់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ធាំ ។" ពួកគេបានក្រាប

ប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីប្លីស ។ វាបដិសេធ ឫកពាឡឹត វាជាពួកបដិសេធសទ្ធាម្នាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤

1/34. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: كَانَ خَلَقَ اَللَّهُ لَكُمْ مَا فِي اَلْأَرْضِ جَمِيعاً ﴿إِذْ قُلْنَا لِلْمَلاٰئِكَةِ اُسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ أَيْ فِي ذَلِكَ اَلْوَقْتِ خَلَقَ لَكُمْ.

៣៤/១. អ៊ីម៉ាំ [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ការ៉ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ បានបង្កើតសព្វសារពើនៅលើផែនដីនោះសម្រាប់អស់លោក *[២:៣៤] កាលយើងបានប្រាប់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ។"* ពោលគឺក្នុងអំឡុងពេលនោះសព្វសារពើត្រូវបង្កើតឡើងសម្រាប់អស់លោក ។"

قَالَ: إِنَّ اَللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ آدَمَ، وَ سَوَّاهُ، وَ عَلَّمَهُ أَسْمَاءَ كُلِّ شَيْءٍ وَ « عَرَضَهُمْ عَلَى اَلْمَلاٰئِكَةِ »، جَعَلَ مُحَمَّداً وَ عَلِيّاً وَ فَاطِمَةَ وَ اَلْحَسَنَ وَ اَلْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ أَشْبَاحاً خَمْسَةً فِي ظَهْرِ آدَمَ، وَ كَانَتْ أَنْوَارُهُمْ تُضِيءُ فِي اَلْآفَاقِ مِنَ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْحُجُبِ وَ اَلْجِنَانِ وَ اَلْكُرْسِيِّ وَ اَلْعَرْشِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ تعالى កាលព្រះអង្គ تعالى បានបង្កើតអាដ្ឋាំ عليه السلام បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام មានលក្ខណៈពេញលេញ បានឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ដឹងឈ្មោះសព្វសារពើហើយបានណែនាំពួកទេវតាឲ្យស្គាល់ព្រះអង្គ عليه السلام នោះ ព្រះអង្គ ﷻ បានដាក់រូបសណ្ឋានចំនួនប្រាំទៅក្នុងខ្នងអាដ្ឋាំ عليه السلام គឺរូបសណ្ឋានមូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ឋ់ صلى الله عليه وآله وسلم រូបសណ្ឋានអ្ការ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام រូបសណ្ឋានហ្វាទ្ធីម៉ាស៊ុ سلام الله عليها រូបសណ្ឋានអាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام រូបសណ្ឋានអាល់-ហ្ស៊ូសែន صلوات الله عليه والسلام ។ កាលនោះពន្លឺរស្មីរបស់ព្រះអង្គទាំងប្រាំ عليهم السلام ចែងចាំងនៅឯជើងមេឃនៃមេឃទាំងឡាយ ចែងចាំងព្រះរាជរបាំង ចែងចាំងសួនសួគ៌ ចែងចាំងព្រះរាជអាសនៈនិងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។

فَأَمَرَ اَللَّهُ تَعَالَى اَلْمَلاَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، تَعْظِيماً لَهُ أَنَّهُ قَدْ فَضَّلَهُ بِأَنْ جَعَلَهُ وِعَاءً لِتِلْكَ اَلْأَشْبَاحِ اَلَّتِي قَدْ عَمَّ أَنْوَارُهَا اَلْآفَاقَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ عليه السلام ជាការសម្តែងសេចក្តីគោរពព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ បានព្រះរាជទានឲ្យអាដ្ឋាំ عليه السلام នូវបុណ្យបារមីដោយសារព្រះអង្គ ﷻ បានដាក់រូបសណ្ឋានទាំងប្រាំដែលមានព្រះពន្លឺរស្មី عليهم السلام ជះទៅលើជើងមេឃទាំងពួង ។

﴿فَسَجَدُوا﴾ [لِآدَمَ] ﴿إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبىٰ﴾ أَنْ يَتَوَاضَعَ لِجَلاَلِ عَظَمَةِ اَللَّهِ، وَ أَنْ يَتَوَاضَعَ لِأَنْوَارِنَا أَهْلَ اَلْبَيْتِ، وَ قَدْ تَوَاضَعَتْ لَهَا اَلْمَلاَئِكَةُ كُلُّهَا ﴿وَ اِسْتَكْبَرَ﴾ ، وَ تَرَفَّعَ ﴿وَ كَانَ﴾ بِإِبَائِهِ ذَلِكَ وَ تَكَبُّرِهِ ﴿مِنَ اَلْكَافِرِينَ﴾. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 218-219)

ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ [អាដ្ឋាំ عليه السلام] *លើកលែងតែអ៊ីប្លីស ។ វាបដិសេធ* មិនព្រមដាក់ខ្លួនចំពោះព្រះមហិទ្ធានុភាពនិងព្រះមហាស្ការ្យរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ មិនព្រមដាក់ខ្លួនចំពោះព្រះពន្លឺរស្មីយើង عليهم السلام ទេ ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام (أَهْلَ اَلْبَيْتِ) ។ អស់ទេវតាបានដាក់ខ្លួនចំពោះព្រះពន្លឺរស្មីយើង عليهم السلام ។ *ឫកពាឡឹត* ចាត់ទុកខ្លួនឯងខ្ពង់ខ្ពស់លើសគេ ។ ដោយសារការបដិសេធនេះឯងបានជា *វាជាពួកបដិសេធសទ្ធាម្នាក់* ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 218-219)

***

2/34. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ، عَنْ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [قَالَ:] قَالَ : يَا عِبَادَ اَللَّهِ إِنَّ آدَمَ لَمَّا رَأَى اَلنُّورَ سَاطِعاً مِنْ صُلْبِهِ، إِذْ كَانَ اَللَّهُ قَدْ نَقَلَ أَشْبَاحَنَا مِنْ ذِرْوَةِ اَلْعَرْشِ إِلَى ظَهْرِهِ، رَأَى اَلنُّورَ، وَ لَمْ يَتَبَيَّنِ اَلْأَشْبَاحَ.

៣៤/២. អ្ហ្ម៉ាលីសម្លាត់ អាល់-ហ្ស៊ីសែន៌សម្លាត់មានវចន:ថា "ព្រះបិតាសម្លាត់ខ្ញុំសម្លាត់បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ព្រះបិតាសម្លាត់ព្រះអង្គសម្លាត់ដែលមានវចន:តមកពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីសម្ល ដែលមានព្រះវចន: ថា: "បាវបម្រើអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ!អ៊ីយ! កាលអាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:បានឃើញពន្លឺរស្មីចែងចាំងមកពីក្នុងខ្នងព្រះអង្គ អ៊ីសម្ល្ធ: កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ:បានផ្ទេររូបសណ្ឋានយើងអ៊ីសម្ល:ពីលើកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្កទៅឯខ្នងព្រះអង្គ អ៊ីសម្ល្ធ: ព្រះអង្គអ៊ីសម្ល្ធ:បានឃើញពន្លឺរស្មីតែមិនអាចមើលឃើញច្បាស់រូបសណ្ឋាន (ទ្រង់ទ្រាយ) ទាំងនោះទេ ។

فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذِهِ اَلْأَنْوَارُ؟ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: أَنْوَارُ أَشْبَاحٍ نَقَلْتُهُمْ مِنْ أَشْرَفِ بِقَاعِ عَرْشِي إِلَى ظَهْرِكَ وَ لِذَلِكَ أَمَرْتُ اَلْمَلاَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لَكَ، إِذْ كُنْتَ وِعَاءً لِتِلْكَ اَلْأَشْبَاحِ.

ព្រះអង្គអ៊ីសម្ល្ធ:បានទូលថា: "ម្ចាស់ជ្ជ:អ៊ីយ! អ្វីរស្មីទាំងនេះ ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ:មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "ទាំងនេះគឺរស្មីរបស់រូបសណ្ឋាន ដែលត្រូវផ្ទេរពីលើកំពូលថ្លៃថ្លានៃព្រះរាជបល្ល័ងអញជ្ជ:ទៅឯខ្នងអ្នកអ៊ីសម្ល្ធ: ហេតុដូច្នេះឯងបានជាអញជ្ជ:បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកអ៊ីសម្ល្ធ: ព្រោះអ្នកអ៊ីសម្ល្ធ:បានទៅជាអ្នកទទួលរូបសណ្ឋានទាំង ។"

فَقَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ لَوْ بَيَّنْتَهَا لِي؟ فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: أُنْظُرْ يَا آدَمُ إِلَى ذِرْوَةِ اَلْعَرْشِ.

អាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:បានទូលថា: "ម្ចាស់ជ្ជ:អ៊ីយ! សូមអង្គជ្ជ:បំភ្លឺទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរឿងនេះ ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ:មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "អាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:អ៊ីយ! ចូរអ្នកមើលទៅលើកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្ក!"

فَنَظَرَ آدَمُ، وَ وَقَعَ نُورُ أَشْبَاحِنَا مِنْ ظَهْرِ آدَمَ عَلَى ذِرْوَةِ اَلْعَرْشِ، فَانْطَبَعَ فِيهِ صُوَرُ أَنْوَارِ أَشْبَاحِنَا اَلَّتِي فِي ظَهْرِهِ كَمَا يَنْطَبِعُ وَجْهُ اَلْإِنْسَانِ فِي اَلْمِرْآةِ اَلصَّافِيَةِ فَرَأَى أَشْبَاحَنَا. فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذِهِ اَلْأَشْبَاحُ؟

អាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:ក៏បានមើល ។ រស្មីនៃរូបសណ្ឋានយើងអ៊ីសម្ល:ធ្លាក់ពីខ្នងអាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:ទៅឯលើកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ នៅឯនោះរូបសណ្ឋាននៃរស្មីយើងអ៊ីសម្ល:ឆ្លុះទៅលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដូចគេឆ្លុះមុខក្នុងកញ្ចក់នោះដែរ ។ អាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:ក៏បានមើលឃើញរូបសណ្ឋានយើង ហើយបានទូលថា: "ម្ចាស់ជ្ជ:អ៊ីយ! រូបសណ្ឋានទាំងនេះជាអ្នកណា ?"

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ هَذِهِ أَشْبَاحُ أَفْضَلِ خَلاَئِقِي وَ بَرِيَّاتِي: هَذَا مُحَمَّدٌ وَ أَنَا اَلْمَحْمُودُ اَلْحَمِيدُ فِي أَفْعَالِي، شَقَقْتُ لَهُ اِسْماً مِنِ اِسْمِي. وَ هَذَا عَلِيٌّ، وَ أَنَا اَلْعَلِيُّ اَلْعَظِيمُ، شَقَقْتُ لَهُ اِسْماً مِنِ اِسْمِي.

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "អាដ្ធ៉ាំអ៊ីសម្ល្ធ:អ៊ីយ! រូបទាំងនេះជារូបរបស់បណ្ដាអ្នកដែលខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លាបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់អញជ្ជ: សត្វលោកដែលអញជ្ជ:បង្កើតមក ។ នេះគឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ:ស ។ អញជ្ជ:គឺ អាល់-ម៉ាស្ម៉ូដ (បុគ្គលជាទីសក្ការ:) ។ គេសក្ការ:អញជ្ជ:ដោយសារទង្វើអញជ្ជ: ។ អញជ្ជ:បានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យគេសល្ល:ដែលមកពីបណ្ដាព្រះរាជនាមរបស់អញជ្ជ: ។ នេះគឺអ្ហ្ម៉ាលីសម្ល: ។ អញជ្ជ:គឺ អាល់-អ្ហ្ម៉ាលី អាល់-អ្ហ្ម៉ាស្ស៊ីម (បុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ បុគ្គលធំថ្កើង) ។ អញជ្ជ:បានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យគេសម្ល:ដែលមកពីបណ្ដាព្រះនាមរបស់អញជ្ជ: ។

وَ هَذِهِ فَاطِمَةُ وَ أَنَا فَاطِرُ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْأَرْضِ، فَاطِمُ أَعْدَائِي عَنْ رَحْمَتِي يَوْمَ فَصْلِ قَضَائِي، وَ فَاطِمُ أَوْلِيَائِي عَمَّا يَعُرُّهُمْ وَ يُسِيئُهُمْ فَشَقَقْتُ لَهَا اِسْماً مِنِ اِسْمِي.

នេះគឺហ្វាទ្ម៉ីម៉ាស៊ុ៉ាន់ ។ អញ្ជ្រ៉ាគឺ អាល់-ហ្វាត្ដ៊ៀរ (អ្នកផ្ដើមបង្កើតមុនគេបង្អស់) នៃមេឃទាំងឡាយនិងដី ។ នាងនឹងញែកពួកសត្រូវរបស់អញ្ជ្រ៉ាចេញពីព្រះមេត្ដាប្រណីរបស់អញ្ជ្រ៉ានាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នាងនឹងញែកបណ្ដាមិត្ដរបស់អញ្ជ្រ៉ាចេញពីអ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកគេអាប់ឱន ដែលអាក្រក់សម្រាប់ពួកគេ ។ អញ្ជ្រ៉ាបានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យនាងដែលមកពីបណ្ដាព្រះនាមរបស់អញ្ជ្រ៉ា ។

وَ هَذَانِ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ وَ أَنَا اَلْمُحْسِنُ [وَ] اَلْمُجْمِلُ شَقَقْتُ اِسْمَيْهِمَا مِنِ اِسْمِي هَؤُلَاءِ خِيَارُ خَلِيقَتِي وَ كِرَامُ بَرِيَّتِي، بِهِمْ آخُذُ، وَ بِهِمْ أُعْطِي، وَ بِهِمْ أُعَاقِبُ، وَ بِهِمْ أُثِيبُ، فَتَوَسَّلْ إِلَيَّ بِهِمْ.

ឯពីរនាក់នេះគឺ អាល់-ហ្ហាសាន់ និង អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑ ។ អញ្ជ្រ៉ាគឺ អាល់-មុះហ្ស៊ាស៊ីន (អ្នកមានគុណ) និង អាល់-មុច្ចមីល (អ្នកផ្ដល់សេចក្ដីល្អ) ។ អញ្ជ្រ៉ាបានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យអ្នកទាំងពីរនេះដែលមកពីបណ្ដាព្រះនាមរបស់អញ្ជ្រ៉ា ។ ពួកគេទាំងនេះប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់អញ្ជ្រ៉ា ។ ពួកគេប្រកដោយកិត្យានុភាពដាច់អស់បណ្ដាសត្វលោកដែលអញ្ជ្រ៉ាបានបង្កើតមក ។ អញ្ជ្រ៉ាព្រមទទួលយកដោយសារពួកគេ ។ អញ្ជ្រ៉ាប្រទានឲ្យដោយសារពួកគេ ។ អញ្ជ្រ៉ាដាក់ទណ្ឌកម្មដោយសារពួកគេ ។ អញ្ជ្រ៉ាតបស្នងដោយសារពួកគេ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកសូមជំនួយពីអញ្ជ្រ៉ាតាមរយៈពួកគេ ។

يَا آدَمُ، وَ إِذَا دَهَتْكَ دَاهِيَةٌ، فَاجْعَلْهُمْ إِلَيَّ شُفَعَاءَكَ، فَإِنِّي آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي قَسَماً حَقّاً [أَنْ] لاَ أُخَيِّبَ بِهِمْ آمِلاً، وَ لاَ أَرُدَّ بِهِمْ سَائِلاً. فَلِذَلِكَ حِينَ زَلَّتْ مِنْهُ اَلْخَطِيئَةُ، دَعَا اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِمْ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ غَفَرَ لَهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 219)

អាដ្ដាំអ៊ីយ ! ពេលណាអ្នកជួបប្រទះការលំបាក ពេលនោះចូរអ្នកយកពួកគេជាអន្ដរការីមកឯអញ្ជ្រ៉ាព្រោះអញ្ជ្រ៉ាបានស្បថដោយសម្បថម៉ឹងម៉ាត់លើខ្លួនអញ្ជ្រ៉ាហើយថាអញ្ជ្រ៉ានឹងមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាមួយដែលប្រតិបត្ដិ [ដើម្បីនឹងបាននៅក្បែរអញ្ជ្រ៉ា] តាមរយៈពួកគេនោះខុសបំណងទេ អញ្ជ្រ៉ានឹងមិនច្រានចោលទេអ្នកណាមួយដែលសូមអញ្ជ្រ៉ាតាមរយៈពួកគេ ។" [អ៊ីម៉ាំ មានវចនៈថា:] "នេះគឺមូលហេតុដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ បានលើកលែងទោសឲ្យអាដ្ដាំ កាលអាដ្ដាំបានធ្វើខុសលើកដំបូងហើយបានភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសវិញព្រមទាំងបានរាងចាល ហើយបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ូតាមរយៈពួកគេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 219)

***

3/34. فِي عُيُونِ اَلْأَخْبَارِ عَنِ اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: إِنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ آدَمَ فَأَوْدَعَنَا صُلْبَهُ وَ أَمَرَ اَلْمَلَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لَهُ تَعْظِيماً لَنَا وَ إِكْرَاماً، وَ كَانَ سُجُودُهُمْ لِلَّهِ تَعَالَى عُبُودِيَّةً، وَ لِآدَمَ إِكْرَاماً وَ طَاعَةً لِكَوْنِنَا فِي صُلْبِهِ، فَكَيْفَ لاَ نَكُونُ أَفْضَلَ مِنَ اَلْمَلَئِكَةِ وَ قَدْ سَجَدُوا لِآدَمَ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 58)

៣៤/៣. នៅក្នុង[សាត្រា] អ ុ ន អាល់-អាក ុ ប៉ារ រាយការណ៍ពី អាល់-រ៉ីដ្ធ៑ ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្ការ៉ូ ស្ដ្ធ ដ ែ ងមួយថា ៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ស៊ូ បានបង្កើតអាដ្ដាំ ព្រះអង្គ បានដាក់យើងនៅក្នុង "ស្ដ្ធ ុ ល ប ៍" (ខ្ន ង ឬ ចង្កេ ះ) ព្រ ះ អ ង្ គ ហើ យ ព្ រ ះ អ ង្ គ ប ា ន ប ញ្ ជ ូ ន ឲ្ យ ព ួ ក ទ េ វ ត ា ក្ ដ ា ប ប្ ដ ូ ច ប ្ ដ ូ ន

អាដ្ធាំ عليه السلام ជាសេចក្ដីគោរពនិងជាកិត្តិយសដល់យើង عليهم السلام ។ ឯការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកទេវតាជាការក្រាបប្រណិប័តន៍អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ក្នុងនាមជាបាវរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។ ចំពោះអាដ្ធាំ عليه السلام វាជាកិត្តិយសនិងជាការស្តាប់ឱវាទព្រោះយើង عليهم السلام នៅក្នុង "ស្ជ្ទ" របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ អាស្រ័យហេតុនេះ តើយើង عليهم السلام មិនខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកទេវតាម្ដេចទៅ ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ធាំ عليه السلام ?"

(تفسير نور الثقلين 1: 58)15:27-25

***

4/34. فِي كِتَابِ كَمَالِ اَلدِّينِ وَ تَمَامِ اَلنِّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ اَلْفَضْلِ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ اَلثُّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ اَلْبَاقِرِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ يَقُولُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: بَعْدَ أَنْ ذَكَرَ وَفَاةَ آدَمَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ هِبَةَ اَللَّهِ حَتَّى إِذَا بَلَغَ اَلصَّلَوةُ عَلَيْهِ، قَالَ هِبَةُ اَللَّهِ. يَا جَبْرَئِيلُ تَقَدَّمْ فَصَلِّ عَلَى آدَمَ، فَقَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ. يَا هِبَةَ اَللَّهِ إِنَّ اَللَّهَ أَمَرَنَا أَنْ نَسْجُدَ لِأَبِيكَ فِي اَلْجَنَّةِ، فَلَيْسَ لَنَا أَنْ نَؤُمَّ أَحَداً مِنْ وُلْدِهِ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 58)

៣៤/៤. នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អាល់-ឌ្ជីន រ៉ាតាមុ៉ាំ អាល់-នៀ្ជ ម៉ាស្ជ យោលតាមបណ្ដាញពត៌មានឡើងទៅដល់ មូហ្ជាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ហ្ជាដ្ធ៌ ទទួលបានមកពី អាប៊ូ ហ្ជាំស្ជ ស្ជ អាល់-ស្ជ្ជ៊ីម៉ាលី តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ ហ្ជ្ជ ម្ហ្ជ ម ម ដ្ធ ប៊ិន អ្ជ លី អាល់-បាកៀ្ជ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:នៅក្នុងហ្ជ្ជ ឌ្ជ ស ដ ដ ងមួយថា: "ក្រោយពីអាដ្ធាំ عليه السلام បានចូលទិវង្គត កាលហ្ជ ីបាតុលឡោះ ហ្ជ ា عليه السلام (ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ عليه السلام) បានស្ជ ឡ ត ត ដ ឲ្យ ព្រ ះ អ ង្ គ عليه السلام ហ្ជ ីបាតុ ល ឡ ោ ះ ហ្ជ ា عليه السلام បានថ ា: "យ ូ ប រ អ ី ល عليه السلام អ ើ យ ! ស ូ ម ព្ រ ះ អ ង្ គ عليه السلام ដ ឹ ក នា ំ ស ្ ជ ឡ ត ត ដ ឲ ្ យ អ ា ដ ្ ធ ា ំ عليه السلام ទ ៅ ។" យ ូ ប រ អ ី ល عليه السلام បានប្ រ ា ប ់ ព្ រ ះ អ ង្ គ عليه السلام ថ ា: "ហ ្ ជ ី ប ា ត ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ា عليه السلام អ ើ យ ! អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ា ﷻ ប ា ន ដ ា ក ់ ព្ រ ះ រ ា ជ ប ញ ្ ជ ា ឲ ្ យ យ ើ ង ក ្ ร ា ប ប ្ ร ណ ិ ប ័ ត ន ៍ ព ្ រ ះ ប ិ ត ា عليه السلام ព្ រ ះ អ ង ្ គ عليه السلام នៅ ង ស ួ ន ស ូ ត ិ ។ ដ ូ ច ្ ន ះ ដ ឹ ក នា ំ ក ូ ន ណ ា ម ួ យ ร ប ស ់ ព ្ រ ះ អ ង ្ គ عليه السلام ម ិ ន ម ែ ន ស ិ ទ ្ ធ ិ ร ប ស ់ អ ស ់ ទ ូ ล ប ង ្ គ ំ ទ េ ។"

(تفسير نور الثقلين 1: 58)

***

5/34. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ اَلْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَمَّنْ أَخْبَرَهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا اَلْحَسَنِ (عليه السلام) يَقُولُ: «لَمَّا رَأَى رَسُولُ اَللَّهِ (صلى الله عليه وآله) تَيْماً وَ عَدِيّاً وَ بَنِي أُمَيَّةَ يَرْكَبُونَ مِنْبَرَهُ أَفْظَعَهُ، فَأَنْزَلَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قُرْآناً يَتَأَسَّى بِهِ: ﴿وَ إِذْ قُلْنا لِلْمَلائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبى﴾. ثُمَّ أَوْحَى إِلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ، إِنِّي أَمَرْتُ فَلَمْ أُطَعْ، فَلَا تَجْزَعْ أَنْتَ إِذَا أَمَرْتَ فَلَمْ تُطَعْ فِي وَصِيِّكَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٦٩ الحديث: ٩٩/ ٣٨٢، الكافي – الجزء: ١ الصفحة: ٣٥٣ الحديث : ٧٣)**

៣៤/៥. ម ូ ហ ្ ជ ាំ ម ៉ា ដ ្ ធ ប ៊ ិ ន យ ៉ា ក ុ ប ប ា ន រ ា យ ការ ណ ៍ ត ម ក ពី អ ាល ់ - ហ ្ ជ ា ស ៃ ន ៍ ប ៊ ិ ន ម ូ ហ ្ ជ ាំ ម ៉ា ដ ្ ធ ត ម ក ពី ម ៉ា អ ្ ជ ល ់ ឡ ា ប ៊ ិ ន ម ូ ហ ្ ជ ាំ ម ៉ា ដ ្ ធ ត ម ក ពី អ ្ ជ លី ប ៊ ិ ន យ ៉ា ក ុ ប ហ ្ ជ ា រ ដ ែ ល ប ា ន ត ំ ណ ា ល ថ ា លោ ក ប ា ន ឮ អ ា ប ូ អ ាល ់ - ហ ្ ជ ា ស ា ន ់ صلوات الله عليه والسلام ម ា ន វ ច ន : ថ ា : "ក ា ល ដ ែ ល ស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ា ﷺ ប ា ន ឃ ើ ញ (ក ្ ន ុ ង ស ុ ប ិ ន) [ប ា នី] ត ៃ ម ៍ [ប ា នី] អ ្ ជ ឌ ី ន ិ ង ប ា នី - អ ូ ម ៉ ៃ យ ៉ា ស ុ ឡ ើ ង ន ៅ ល ើ ផ ទ ិ ក ា ធ ្ ជ ើ ឲ ្ យ ព ្ រ ះ អ ង ្ គ ﷺ ក ្ រ ោ ធ ។ ដ ូ ច ្ ន ះ អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ា تعالى ប ា ន ដ ា ក ់ ឧ ទ ា ហ ា រ ណ ៍ ម ួ យ ម ក ក ្ ន ុ ង ត ្ ជ ូ រ អ ា ន អ ំ ព ី រ ឿ ង ន េ ះ ថ ា : *[២:៣៤] ក ា ល យ ើ ង ប ា ន ប ្ ជ ា ប ់ ទ េ វ ត ា ថ ា : "ព ួ ក អ ្ ន ក ច ូ រ ក ្ ជ ា ប ប ្ ជ ណ ិ ប ័ ត ន ៍ អ ា ដ ្ ធ ា ំ ។" ព ួ ក គ េ ប ា ន ក ្ ជ ា ប ប ្ ជ ណ ិ ប ័ ត ន ៍ ល ើ ក ល ែ ង ត ែ អ ៊ ី ប ្ ជ ីស ។ ជ ា ប ដ ិ ស េ ធ* ប ន ្ ទ ា ប ់ ម ក ព ្ ជ ះ អ ង ្ គ ﷻ ប ា ន ប ើ ក ឲ ្ យ ព ្ ជ ះ អ ង ្ គ ﷺ ជ ្ ជ ា ប ថ ា : "ម ូ ហ ្ ជ ាំ ម ៉ា ដ ្ ធ ﷺ អ ើ យ ! អ ញ ﷻ ប ា ន ដ ា ក ់ ព ្ ជ ះ រ ា ជ ប ញ ្ ជ ា ត ែ ជ ា ម ិ ន ប ា ន គ ោ រ ព ព ្ ជ ះ ប ញ ្ ជ ា អ ញ ﷻ ទ េ ។ ដ ូ ច ្ ន ះ ច ូ ជ អ ្ ន ក ﷺ ក ុ ំ ប ា ជ ម ្ ម ។ ក ា ល ណ ា អ ្ ន ក ﷺ ដ ា ក ់ ប ញ ្ ជ ា ត ែ ព ួ ក គ េ (ប ្ ជ ា ជ ា ស ្ ត) ម ិ ន ស ្ ត ា ប ់ អ ្ ន ក ﷺ ទ េ ន ោ ះ ។ ជ ឿ ង ព ្ ជ ះ ឧ ត ្ ត ម ា ធ ិ ក ា រ ី عليه السلام ร ป ส ่ ว น ข อ ง ท ่ า น ﷺ ។"

(الكافي 1: 353/ 73)

***

6/34. أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ إِبْلِيسَ أَ كَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ أَمْ كَانَ يَلِي شَيْئاً مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ فَقَالَ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ لَمْ يَكُنْ يَلِي شَيْئاً مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ وَ لَا كَرَامَةَ فَأَتَيْتُ الطَّيَّارَ فَأَخْبَرْتُهُ بِمَا سَمِعْتُ فَأَنْكَرَهُ وَ قَالَ وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ وَ إِذْ قُلْنا لِلْمَلائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ فَدَخَلَ عَلَيْهِ الطَّيَّارُ فَسَأَلَهُ وَ أَنَا عِنْدَهُ فَقَالَ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ رَأَيْتَ قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فِي غَيْرِ مَكانٍ مِنْ مُخَاطَبَةِ الْمُؤْمِنِينَ أَ يَدْخُلُ فِي هَذَا الْمُنَافِقُونَ قَالَ نَعَمْ يَدْخُلُ فِي هَذَا الْمُنَافِقُونَ وَ الضُّلَّالُ وَ كُلُّ مَنْ أَقَرَّ بِالدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ. (الكافي ج٨ ص٢٧٤)

៣៤/៦. អាប៊ូ អ៊ុលី អាល់-អ៊ុស្ស៊ូអ៊ុរី បានរាយការណ៍តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ប៊ិន អ៊ុប៉ាដ្ជ យ៉ាកូ៊ប៉ារ តមកពី អ៊ុលី ប៊ិន ហ្ជាឌ្ជ៊ីដ្ជ តមកពី យ៉ាកូ៊មីល ប៊ិន ដ្ជារ៉ាដ្ជ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុប៉ាដ្ជុលឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ អំពីអ៊ីប្លីសលាន់ថា៖ "តើវាលាន់នៅក្នុងចំណោមពួកទេវតាទេ ឬតើគេលាន់មានមុខងារមួយរឿងមេយនោះទេ ?" ព្រះអង្គមានសន្តិភាពមានវចនៈថា៖ "វាលាន់មិនមែនពួកទេវតាទេ វាលាន់មិនមានមុខងារណាមួយរឿងមេយនោះទេ វាលាន់មិនមែនជាទីគោរពទេ ។" ខ្ញុំបានទៅជួប អាល់-ត្ដ្ឋយ៉ារ បាននិយាយប្រាប់លោកអ្វីដែលខ្ញុំបានឮនោះ លោកបានបដិសេធរឿងនោះថា៖ "ម្ដេចបានជាវាលាន់មិនមែនទេវតា អល់ឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ហ្ជ៊ីរ៉ាតុ មានព្រះបន្ទូលថា *[២:៣៤] កាលយើងបានប្រាប់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិបត្ដន៍អាដ្ជាំ ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិបត្ដន៍ លើកលែងតែអ៊ីប្លីស ។ វាបដិសេធ ។* អាល់-ត្ដ្ឋយ៉ារបានទៅជួបព្រះអង្គ ﷺ បានសួរព្រះអង្គ ﷺ ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ផង ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ យល់ឃើញដូចម្ដេច ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ថា៖ "បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ‌ីយ" និងមួយកន្លែងទៀតដែលគេបាននិយាយទៅរកបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីន តើរាប់បញ្ចូលពួកលាក់ពុតក្នុងនេះទេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ បានតបថា៖ "ត្រូវហើយ រាប់បញ្ចូលពួកលាក់ពុតក្នុងនេះដែរ ព្រមទាំងពួកវង្វេងនិងជនរាល់គ្នាដែលព្រមទទួលស្គាល់[ដោយប្រកាសថាខ្លួនជាមុស្លីម]តែអាការក្រៅ ។"

(الكافي 8: 274/ 413)

***

7/34. وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) وَ قَدْ سُئِلَ عَنِ الْكُفْرِ وَ الشِّرْكِ أَيُّهُمَا أَقْدَمُ؟ فَقَالَ: «الْكُفْرُ أَقْدَمُ، وَ ذَلِكَ أَنَّ إِبْلِيسَ أَوَّلُ مَنْ كَفَرَ، وَ كَانَ كُفْرُهُ غَيْرَ شِرْكٍ، لِأَنَّهُ لَمْ يَدْعُ إِلَى عِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ، وَ إِنَّمَا دَعَا إِلَى ذَلِكَ بَعْدُ فَأَشْرَكَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٧٠ الحديث: ٩٩/ ٣٨٤، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٢٨٤ الحديث : ٨)**

៣៤/៧. រាយការណ៍ដោយលោក [អាល់-គូឡៃនី] តមកពី អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម តមកពី ហ្ហារូន ប៊ិន មុស្លីម តមកពី ម៉ាស់អ៊ុដ្ជាស៊ុ ប៊ិន ស្ដ្ជ៊ីដ្ជាកោ៉ះតុ៌ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ៊ុប៉ាដ្ជុលឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ﷺ កាលគេបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីការអសទ្ធានិងពហុទេពនិយម (ស្ហ៊ីរិក) ថាតើមួយណានៅមុខគេ ? ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ការអសទ្ធានៅមុខគេ ។ នោះពីព្រោះអ៊ីប្លីសលាន់ជាបុគ្គលដំបូងបង្អ‌ស់ដែលអសទ្ធា ។ ការអសទ្ធារបស់វាលាន់នោះមិនមានលក្ខណៈពហុទេពនិយមទេ ព្រោះវាលាន់មិនបានប្រកាសឲ្យសក្ការៈអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ទេ ។ តែវាលាន់បានប្រកាសឲ្យសក្ការៈអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ហ្ជ៊ីរ៉ាតុ ក្រោយពីនោះ ដូច្នេះ វាលាន់ពហុទេពនិយម (ស្ហ៊ីរិក) ។" (الكافي 2: 284/ 8)

***

8/34. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سُئِلَ عَمَّا نَدَبَ اللَّهُ

الْخَلْقَ إِلَيْهِ، أَ دَخَلَ فِيهِ الضُّلاَّلُ؟ قَالَ: «نَعَمْ، وَ الْكَافِرُونَ دَخَلُوا فِيهِ، لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَمَرَ الْمَلاَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، فَدَخَلَ فِي أَمْرِهِ الْمَلاَئِكَةُ وَ إِبْلِيسُ؛ فَإِنَّ إِبْلِيسَ كَانَ مَعَ الْمَلاَئِكَةِ فِي السَّمَاءِ يَعْبُدُ اللَّهَ، وَ كَانَتِ الْمَلاَئِكَةُ تَظُنُّ أَنَّهُ مِنْهُمْ، وَ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ، فَلَمَّا أَمَرَ اللَّهُ الْمَلاَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، أَخْرَجَ مَا كَانَ فِي قَلْبِ إِبْلِيسَ مِنَ الْحَسَدِ، فَعَلِمَتِ الْمَلاَئِكَةُ عِنْدَ ذَلِكَ أَنَّ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ».

៣៤/៨. អ្ហាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម បានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ហ៊ីម៉ៃ៉ រ តមកពី យ៉ាមីល តមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះ៖ ហ្ស៊ា ﷺ ថាគេបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីអ្វីដែលអល់ឡោះ ﷻ បានដាក់មកលើសត្វលោក ។ តើវាប់បញ្ចូលជនវង្វេងក្នុងចំណោមសត្វលោកនេះដែរទេ ? ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "រាប់បញ្ចូលជនវង្វេងនៅក្នុងចំណោមសត្វលោកនេះដែរ ព្រោះអល់ឡោះ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ﷺ ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបញ្ជានេះគឺមានពួកទេវតានិងអ៊ីប្លីស ﷺ ព្រោះអ៊ីប្លីស ﷺ នៅជុំជាមួយពួកទេវតានៅឯលើមេឃ ធ្វើសក្តារ:អល់ឡោះ ﷻ ។ ពួកទេវតាតែងតែគិតថាវា ﷺ ជាគ្នារបស់ពួកគេ (ជាទេវតាដូចពួកគេដែរ) តែវា ﷺ មិនមែនគ្នារបស់ពួកទេវតាទេ ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ﷺ សេចក្តីច្រណែនដែលមាននៅក្នុងចិត្តអ៊ីប្លីស ﷺ នោះបានលេចឲ្យឃើញច្បាស់ឡើង ។ ដូច្នេះពួកទេវតាដឹងក្នុងពេលនោះថាអ៊ីប្លីស ﷺ មិនមែនគ្នារបស់ពួកគេទេ (គឺមិនមែនជាទេវតាទេ) ។"

فَقِيلَ لَهُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَيْفَ وَقَعَ الْأَمْرُ عَلَى إِبْلِيسَ، وَ إِنَّمَا أَمَرَ اللَّهُ الْمَلاَئِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ؟! فَقَالَ: «كَانَ إِبْلِيسُ مِنْهُمْ بِالْوَلاَءِ، وَ لَمْ يَكُنْ مِنْ جِنْسِ الْمَلاَئِكَةِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ خَلْقاً قَبْلَ آدَمَ، وَ كَانَ إِبْلِيسُ حَاكِماً فِي الْأَرْضِ، فَعَتَوْا وَ أَفْسَدُوا وَ سَفَكُوا الدِّمَاءَ، فَبَعَثَ اللَّهُ الْمَلاَئِكَةَ فَقَتَلُوهُمْ، وَ أَسَرُوا إِبْلِيسَ وَ رَفَعُوهُ إِلَى السَّمَاءِ، فَكَانَ مَعَ الْمَلاَئِكَةِ يَعْبُدُ اللَّهَ إِلَى أَنْ خَلَقَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى آدَمَ».

(البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء : ١ صَفْحَة : ١٧٠ حَدِيث ٩٩ /٣٨٥ ، تفسير القمّيّ – اَلْجُزْء: ١ صَفْحَة : ٣٥)**

គេបានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "តើព្រះបញ្ជាត្រូវដាក់លើអ៊ីប្លីស ﷺ ដែរដូចម្តេចទៅ ព្រោះអល់ឡោះ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ﷺ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អ៊ីប្លីស ﷺ នៅជាមួយពួកទេវតាដោយសារភ័ក្តីភាព ។ វា ﷺ មិនមានពូជអម្បូរនឹងពួកទេវតាទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ បានបង្កើតសត្វលោកមុនអាដ្ឋាំ ﷺ អ៊ីប្លីស ﷺ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងមួយរូបនៅលើផែនដី វា ﷺ បានប្រព្រឹត្តអំពើជិះជាន់ បានបង្ក វិនាសខូចខាត បានបង្ហូរឈាម ។ ដូច្នេះអល់ឡោះ ﷻ បានចាត់បញ្ជូនពួកទេវតាទៅ ពួកទេវតាក៏បានសម្លាប់ពួកនោះ បានចាប់ខ្លួនអ៊ីប្លីស ﷺ ឡើងទៅឯលើមេឃ ។ ដូច្នេះវា ﷺ បាននៅជុំជាមួយពួកទេវតា បានធ្វើសក្តារ:អល់ឡោះ ﷻ លុះអល់ឡោះ ﷻ បានបង្កើតអាដ្ឋាំ ﷺ ។" (تفسير القمّي 1: 35)15:27-35

***

9/34. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، قَالَ: كَانَ الطَّيَّارُ يَقُولُ لِي: إِبْلِيسُ لَيْسَ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ، وَ إِنَّمَا أُمِرَتِ الْمَلاَئِكَةُ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ (عليه السلام)، فَقَالَ إِبْلِيسُ: لاَ أَسْجُدُ، فَمَا لِإِبْلِيسَ يَعْصِي حِينَ لَمْ يَسْجُدْ، وَ لَيْسَ هُوَ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ؟!

៣៤/៩. ម្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប [បានឲ្យដឹង]តមកពី អ្ហាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបូន អាប៊ូ អ្ហ៊ីម៉ៃ៉ រ តមកពី យ៉ាមីល ដែលបានថា អាល់-ត្ដ្ឋយ៉ារ បានប្រាប់ខ្ញុំថា អ៊ីប្លីស ﷺ មិនមកពី[អម្បូររបស់]ទេវតាទេ (មិនមែនជាទេវតាទេ) ។ តែទេវតាទេដែលគេបានបញ្ជាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ﷺ នោះ ។ ដូច្នេះឯងបានជាអ៊ីប្លីស ﷺ បានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។" ហេតុដូច្នេះ តើអ៊ីប្លីស ﷺ បានប្រព្រឹត្តិល្មើសត្រង់ណា ពេលវា ﷺ មិនក្រាបប្រណិប័តន៍ទេនោះ ព្រោះវា ﷺ មិនមកពីទេវតាទេ ?"

قَالَ: فَدَخَلْتُ أَنَا وَ هُوَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: فَأَحْسَنَ وَ اللَّهِ فِي الْمَسْأَلَةِ فَقَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ أَ رَأَيْتَ مَا نَدَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ قَوْلِهِ: ''يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا'' أَ دَخَلَ فِي ذَلِكَ الْمُنَافِقُونَ مَعَهُمْ؟ قَالَ: «نَعَمْ وَ الضُّلَّالُ وَ كُلُّ مَنْ أَقَرَّ بِالدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ، وَ كَانَ إِبْلِيسُ مِمَّنْ أَقَرَّ بِالدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ مَعَهُمْ. (البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء : ١ صَفْحَة : ١٧٤ حَدِيث ٩٩ /٣٨٨ ، الكافي – اَلْجُزْء: ٢ صَفْحَة : ٣٠٣ حَدِيث : ١)**

[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា៖ "ខ្ញុំនិងលោកបានមកជួប អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍ﷺ បានថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ លោកពូកែសួរ ។" លោកបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គﷺ ! តើព្រះអង្គﷺយល់យ៉ាងណាអំពីប្រការដែលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានដាក់មកលើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាមុមីនីនក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻថា *[២:១០៤] បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ* រាប់បញ្ចូលក្នុងនេះពួកលាក់ពុតជាមួយពួកគេដែរទេ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "និងពួកវង្វេង ព្រមទាំងជនគ្រប់រូបដែលព្រមទទួលការប្រកាសហៅតែអាការៈក្រៅ ។ អ៊ីប្លីសជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកដែលព្រមទទួលការប្រកាសហៅតែអាការៈក្រៅ រួមជាមួយពួកគេនោះដែរ ។" (الكافي 2: 303/ 1)15:27-35

***

10/34. وَ عَنِ الْإِمَامِ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا عَرَّفَ اللَّهُ مَلاَئِكَتَهُ فَضْلَ خِيَارِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ شِيعَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ خُلَفَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، وَ احْتِمَالَهُمْ فِي جَنْبِ مَحَبَّةِ رَبِّهِمْ مَا لاَ تَحْتَمِلُهُ الْمَلاَئِكَةُ، أَبَانَ بَنِي آدَمَ الْخِيَارَ الْمُتَّقِينَ بِالْفَضْلِ عَلَيْهِمْ. ثُمَّ قَالَ: فَلِذَلِكَ فَاسْجُدُوا لِآدَمَ لِمَا كَانَ مُشْتَمِلاً عَلَى أَنْوَارِ هَذِهِ الْخَلاَئِقِ الْأَفْضَلِينَ.

៣៤/១០. រាយការណ៍មកពីអ៊ីម៉ាំ អាប៊ូ មូហាំម៉ាដ់ អាល់-ហាសាន់ អាល់-អាស់ការីﷺ ដែលមានវចនៈថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានប្រាប់ឲ្យពួកទេវតាឲ្យជ្រាបអំពីគុណសម្បត្តិរបស់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ជាងគេក្នុងសហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ់ﷺ ស៊ីអះរបស់អាលីﷺ បណ្ដាខ៊ូលីហ្វាﷺរបស់ព្រះអង្គﷻ និងការទ្រាំទ្រសេចក្ដីស្រឡាញ់ម្ចាស់ពួកគេដែលពួកទេវតាមិនបានទ្រាំទ្រទេនោះ ពួកទេវតាយល់ច្បាស់ថាបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តប្រសើរដាច់គេក្នុងចំណោមកូនចៅអាដាំﷺមានគុណសម្បត្តិខ្ពស់ជាងពួកគេ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វ៍ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ដោយសារប្រការនេះ ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំﷺព្រោះគេﷺជាកន្លែងសម្រាប់ដាក់ពន្លឺរស្មីបណ្ដាសត្វលោកទាំងនេះដែលមានព្រះភាគ ។

وَ لَمْ يَكُنْ سُجُودُهُمْ لِآدَمَ، إِنَّمَا كَانَ آدَمُ قِبْلَةً لَهُمْ يَسْجُدُونَ نَحْوَهُ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ كَانَ بِذَلِكَ مُعَظَّماً مُبَجَّلاً وَ لاَ يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ، يَخْضَعُ لَهُ خُضُوعَهُ لِلَّهِ، وَ يُعَظِّمُهُ بِالسُّجُودِ لَهُ كَتَعْظِيمِهِ لِلَّهِ.

ពួកគេមិនក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំﷺទេ អាដាំﷺជាទិសដៅសម្រាប់ពួកគេក្នុងការក្រាបប្រណិប័តន៍អល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាគោរពព្រះអង្គﷺ លើកតម្កើងព្រះអង្គﷺ ។ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកណាទេដែលក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ឬស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ្នកនោះជាងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ និងគោរពអ្នកនោះដោយក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកនោះដូចគោរពអល់ឡោះហ្វ៍ﷻដែរ ។

وَ لَوْ أَمَرْتُ أَحَداً أَنْ يَسْجُدَ هَكَذَا لِغَيْرِ اللَّهِ، لَأَمَرْتُ ضُعَفَاءَ شِيعَتِنَا وَ سَائِرَ الْمُكَلَّفِينَ مِنْ شِيعَتِنَا أَنْ يَسْجُدُوا لِمَنْ تَوَسَّطَ فِي عُلُومِ

وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ مَحَّضَ وِدَادَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، عَلِيٍّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ احْتَمَلَ الْمَكَارِهَ وَ الْبَلاَيَا فِي التَّصْرِيحِ بِإِظْهَارِ حُقُوقِ اللَّهِ، وَ لَمْ يُنْكِرْ عَلَيَّ حَقّاً أَرْقُبُهُ عَلَيْهِ قَدْ كَانَ جَهِلَهُ أَوْ أَغْفَلَهُ.

បើសិនជាខ្ញុំ ﷺ បញ្ជាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកណាក្រៅពីអល់ឡោះ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ នឹងបញ្ជាស្ត្រីអ៊ីស្លាមនិងជនឯទៀតដែលមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងចំណោមស្ត្រីអ៊ីស្លាមយើង ﷺ ឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អន្តរការីដែលក្តាប់នូវអភិញ្ញារបស់អ្នកស្នង ﷺ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ដែលស្រឡាញ់យ៉ាងស្មោះបុគ្គលប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះ ﷻ អ៊ីលី ﷺ បន្ទាប់មូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់អល់ឡោះ ﷻ ដែលទ្រាំទ្រការលំបាកនិងការឈឺចាប់ក្នុងការបង្ហាញឲ្យឃើញព្រះរាជសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះ ﷻ ដែលមិនបដិសេធសិទ្ធិរបស់អ៊ីលី ﷺ ។ អាក្រក់សម្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ណាស់បើអ្នកនោះ លង់ខ្លៅអំពីរឿងនេះ ឬមិនយល់ដឹងរឿងនេះ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): عَصَى اللَّهَ إِبْلِيسُ، فَهَلَكَ لِمَا كَانَتْ مَعْصِيَتُهُ بِالْكِبْرِ عَلَى آدَمَ، وَ عَصَى اللَّهَ آدَمُ بِأَكْلِ الشَّجَرَةِ، فَسَلِمَ وَ لَمْ يَهْلِكْ لِمَا لَمْ يُقَارِنْ بمعصية [بِمَعْصِيَتِهِ] التَّكَبُّرَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ. وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لَهُ: يَا آدَمُ، عَصَانِي فِيكَ إِبْلِيسُ، وَ تَكَبَّرَ عَلَيْكَ فَهَلَكَ، وَ لَوْ تَوَاضَعَ لَكَ بِأَمْرِي، وَ عَظَّمَ عِزَّ جَلاَلِي لَأَفْلَحَ كُلَّ الْفَلاَحِ كَمَا أَفْلَحْتَ،

បន្ទាប់មករ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីប្លីស ﷺ ល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះ ﷻ ត្រូវកម្ទេចចោល ជាលទ្ធផលនៃការប្រព្រឹត្តិល្មើសរបស់វា ﷺ ដោយសារតែបានក្រអឺតដាក់អាដ្ឋាំ ﷺ ។ អាដ្ឋាំ ﷺ ល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះ ﷻ ដោយសារតែបានបរិភោគពីដើមឈើ តែបានរួចខ្លួនមិនត្រូវកម្ទេចចោលទេ ព្រោះនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិល្មើសរបស់ព្រះអង្គ ﷺ នោះ មិនមានការក្រឱងក្រអឺតដាក់មូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងដាក់បណ្តាកូនចៅល្អរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ ដូច្នេះហើយបានជាអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "អាដ្ឋាំ ﷺ អើយ ! អ៊ីបលីស ﷺ បានល្មើសព្រះបញ្ជាអញ ﷻ រឿងអ្នក ﷺ បានក្រអឺតក្រឱងដាក់អ្នក ﷺ ហើយត្រូវកម្ទេចចោល ។ បើគេ ﷺ ព្រមគោរពអ្នក ﷺ តាមព្រះបញ្ជាអញ ﷻ បានគោរពឧត្តមភាពរបស់អញ ﷻ និងព្រះមហាស្តាប្យរបស់អញ ﷻ គេ ﷺ ប្រាកដនឹងបានជោគជ័យដូចអ្នក ﷺ ដែរ ។

وَ أَنْتَ عَصَيْتَنِي بِأَكْلِ الشَّجَرَةِ، وَ بِالتَّوَاضُعِ لِمُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ تُفْلِحُ كُلَّ الْفَلاَحِ، وَ تَزُولُ عَنْكَ وَصْمَةُ الزَّلَّةِ، فَادْعُنِي بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لِذَلِكَ. فَدَعَا بِهِمْ فَأَفْلَحَ كُلَّ فَلاَحٍ، لِمَا تَمَسَّكَ بِعُرْوَتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٧١ الحديث: ٩٩/ ٤٠٤، التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السّلام) ٣٨٥/٢٦٥)**

អ្នក ﷺ បានប្រព្រឹត្តិល្មើសដោយបរិភោគពីដើមឈើ ព្រោះតែអ្នក ﷺ បានគោរពមូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ របស់គេ ﷺ អ្នក ﷺ បានជោគជ័យគ្រប់ប្រការ ។ ស្លាកស្នាមនៃសេចក្តីអាម៉ាស់របស់អ្នក ﷺ បានជ្រះអស់ពីអ្នក ﷺ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ﷺ បួងសួងអញ ﷻ តាមរយៈមូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ ល្អ ﷺ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានបួងសួងតាមរយៈព្រះអង្គ ﷺ បានជោគជ័យគ្រប់ប្រការ ដោយសារតែព្រះអង្គ ﷺ តោងជាប់នឹងខ្សែរយើង ﷺ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ﷺ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) 385/ 265)

وَقُلْنَا يَـٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَـٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾

៣៥. យើងបានថា៖ "អាដ្ទាំអើយ! អ្នកនិងភរិយាអ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគ[នូវចំណី]បរិបូរពីទីនេះ គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ ។ [តែ]អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ មិនដូច្នេះទេអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៥

1/35. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: إِنَّ اَللهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمَّا لَعَنَ إِبْلِيسَ بِإِبَائِهِ، وَ أَكْرَمَ اَلْمَلاَئِكَةَ بِسُجُودِهَا لِآدَمَ، وَ طَاعَتِهِمْ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ بِآدَمَ وَ حَوَّاءَ إِلَى اَلْجَنَّةِ وَ قَالَ: ﴿يَا آدَمُ اُسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ اَلْجَنَّةَ وَ كُلاَ مِنْهَا﴾ مِنَ اَلْجَنَّةِ ﴿رَغَداً﴾ وَاسِعاً ﴿حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ بِلاَ تَعَبٍ.

៣៥/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-អ្ជាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ បានដាក់បណ្ដាសាអ៊ីប្លីស لعن الله ព្រោះតែវា لعن الله បានបដិសេធ កាលព្រះអង្គ ﷻ បានលើកតម្លើងអស់ទេវតាព្រោះតែពួកគេបានសំពះអាដ្ទាំ عليه السلام និងបានគោរពបង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ បានបញ្ជាឲ្យអាដ្ទាំ عليه السلام និងហ្ជាវ៉ាអ ុ៌ سلام الله عليها ទៅកាន់ព្រះឧទ្យាន (សួន) ថា៖ *"[២:៣៥] "អាដ្ទាំអើយ! អ្នកនិងភរិយាអ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគបរិបូរពីទីនេះ* ក្នុងព្រះឧទ្យាន *បរិបូរ* គឺគ្រប់ប្រភេទ *គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ* ដោយឥតនឿយហត់ ។

[اَلشَّجَرَةُ اَلَّتِي نَهَى اَللهُ عَنْهَا، وَ أَنَّهَا شَجَرَةُ عِلْمِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :] ﴿وَ لاَ تَقْرَبَا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ [شَجَرَةَ اَلْعِلْمِ] شَجَرَةَ عِلْمِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اَللهِ عَلَيْهِم اَلَّذِينَ آثَرَهُمُ اَللهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَا دُونَ سَائِرِ خَلْقِهِ.

ដើមឈើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ ហាមអាដ្ទាំ عليه السلام និងហ្ជាវ៉ាអ ុ៌ سلام الله عليها នោះ គឺដើមឈើនៃអភិញ្ញារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ صلى الله عليه وآله وسلم *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។* ដើមឈើអភិញ្ញា គឺដើមឈើនៃចំណេះចេះដឹងរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ ទុកឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់នេះ عليهم السلام ដាច់មុខ មិនឲ្យទៅសត្វលោកណាផ្សេងរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ទេ ។

فَقَالَ اَللهُ تَعَالَى: ﴿وَ لاَ تَقْرَبَا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ شَجَرَةَ اَلْعِلْمِ فَإِنَّهَا لِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ خَاصَّةً دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ لاَ يَتَنَاوَلُ مِنْهَا بِأَمْرِ اَللهِ إِلاَّ هُمْ، وَ مِنْهَا مَا كَانَ يَتَنَاوَلُهُ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اَللهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ بَعْدَ إِطْعَامِهِمُ اَلْمِسْكِينَ وَ اَلْيَتِيمَ وَ اَلْأَسِيرَ حَتَّى لَمْ يُحِسُّوا بَعْدُ بِجُوعٍ وَ لاَ عَطَشٍ وَ لاَ تَعَبٍ وَ لاَ نَصَبٍ.

អល់ឡោះ تعالى ហ្ស៊ីវ៉ានមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។* ដើមឈើនៃព្រះអភិញ្ញា ព្រោះតែវាជារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ដាច់មុខ មិនបានទៅសត្វលោកណាផ្សេងទេ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចយកពីនេះបានទេអាស្រ័យព្រះបញ្ជា អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ លើកលែងតែព្រះអង្គទាំងនេះ عليهم السلام ទេ ។ ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم, អ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام, ហ្ជាទ្ធ៊ីម៉ាស ុ៌ سلام الله عليها, អាល់-ហ្ជាសាន صلوات الله عليه والسلام, អាល់-ហ្ស ុ៌ សៃន៍ صلوات الله عليه والسلام, សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន ﷻ ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام បានយកមួយចំណែកពីដើមឈើនេះមកប្រើប្រាស់ បន្ទាប់ពីបានផ្ដត់ផ្ដង់ជនក្រីក្រ កូនកំព្រា ជនចំណាប់ទាល់ពួកគេលែងស្រេកឃ្លាន លែងលំបាកលំបិន លែងបារម្ភ ។

وَ هِيَ شَجَرَةٌ تَمَيَّزَتْ مِنْ بَيْنِ أَشْجَارِ اَلْجَنَّةِ . إِنَّ سَائِرَ أَشْجَارِ اَلْجَنَّةِ [كَانَ] كُلُّ نَوْعٍ مِنْهَا يَحْمِلُ نَوْعاً مِنَ اَلثِّمَارِ وَ اَلْمَأْكُولِ وَ كَانَتْ

هَذِهِ اَلشَّجَرَةُ وَ جِنْسُهَا تَحْمِلُ اَلْبُرَّ وَ اَلْعِنَبَ وَ اَلتِّينَ وَ اَلْعُنَّابَ وَ سَائِرَ أَنْوَاعِ اَلثِّمَارِ وَ اَلْفَوَاكِهِ وَ اَلْأَطْعِمَةِ. فَلِذَلِكَ اِخْتَلَفَ اَلْحَاكُونَ لِتِلْكَ اَلشَّجَرَةِ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: هِيَ بُرَّةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عِنَبَةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ تِينَةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عُنَّابَةٌ.

ដើមឈើនេះប្លែកពីដើមឈើឯទៀតនៃព្រះឧទ្យាន ។ ដើមឈើឯទៀតនៃព្រះឧទ្យាន នីមួយៗមានផ្លែតែមួយមុខដែលអាចបរិភោគបាន ចំណែកឯដើមឈើនេះមានផ្លែស្រូវសាឡី មានផ្លែទំពាំងបាយជូរ មានផ្លែល្វា មានផ្លែពុទ្រា មានផ្លែឈើតូចច្រើនប្រភេទទៀតដែលអាចបរិភោគបាន ។ អ្នករាយការណ៍មិនមូលមតិគ្នាទេត្រង់ចំណុចនេះអំពីដើមឈើនេះ ។ អ្នករាយការណ៍ខ្លះថា "នេះគឺដើមស្រូវសាឡី" អ្នករាយការណ៍ឯទៀតថា "វាជាដើមទំពាំងបាយជូរ" អ្នករាយការណ៍ខ្លះទៀតថា "វាជាដើមល្វា" ខ្លះទៀតថា "ដើមឈើតូចៗ" ។

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ لاٰ تَقْرَبٰا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ تَلْتَمِسَانِ بِذَلِكَ دَرَجَةَ مُحَمَّدٍ [وَ آلِ مُحَمَّدٍ] فِي فَضْلِهِمْ، فَإِنَّ اَللَّهَ تَعَالَى خَصَّهُمْ بِهَذِهِ اَلدَّرَجَةِ دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ هِيَ اَلشَّجَرَةُ اَلَّتِي مَنْ تَنَاوَلَ مِنْهَا بِإِذْنِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أُلْهِمَ عِلْمَ اَلْأَوَّلِينَ وَ اَلْآخِرِينَ مِنْ غَيْرِ تَعَلُّمٍ، وَ مَنْ تَنَاوَلَ [مِنْهَا] بِغَيْرِ إِذْنِ اَللَّهِ خَابَ مِنْ مُرَادِهِ وَ عَصَى رَبَّهُ

អល់ឡោះហ្ទ៍تعالىមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* ដោយចង់បានលំដាប់ថ្នាក់មូហាំម៉ាដ្ឋ៍ﷺនិងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាعليهم السلامរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ៍ﷺ ដើម្បីបាននូវបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គទាំងអស់عليهم السلامនេះ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍تعالىបានទុកឋានន្តរស័ក្តិនេះសម្រាប់តែព្រះអង្គទាំងនេះعليهم السلامទេ មិនឲ្យទៅអ្នកផ្សេងទេ ។ ឯដើមឈើនេះគឺដើមឈើដែលព្រះអង្គទាំងអស់عليهم السلامសោយអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍عزوجل [គឺដើមឈើដែល]ធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់عليهم السلامដឹងដោយចំណេះចេះដឹងរបស់បណ្ដាជនមុនៗនិងបណ្ដាជនក្រោយដោយពុំបាច់រៀន ។ អ្នកណាយក[ឬបរិភោគ]ពីដើមឈើនេះដោយគ្មានការអនិញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍عزوجل អ្នកនោះនឹងខាតបង់ដោយខុសបំណង នឹងល្មើសបង្គាប់ម្ចាស់عزوجلខ្លួន ។

﴿فَتَكُونٰا مِنَ اَلظّٰالِمِينَ﴾ بِمَعْصِيَتِكُمَا وَ اِلْتِمَاسِكُمَا دَرَجَةً قَدْ أُوثِرَ بِهَا غَيْرُكُمَا - إِذَا أَرَدْتُمَاهَا بِغَيْرِ حُكْمِ اَللَّهِ . (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٢١)

[២:៣៥] មិនដូច្នេះទេ អ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ដោយល្មើសបង្គាប់ ដោយចង់បានឋានន្តរស័ក្តិដែលគេទុកឲ្យតែអ្នកដទៃជាច់មុខ បើអ្នកទាំងពីរចង់បានវាដោយគ្មានការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍عزوجل ។" (221 :1 التفسير العسكرى عليه السلام)7:19-24

***

2/35. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّه بْنِ تَمِيمُ القُرَشِي (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قالَ: حَدَّثَني أَبِي، عَنْ حَمْدانَ بْنِ سُلَيْمان النِيْسابُورِيُّ، عَن عَلِيّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الجَهْمِ، قالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلامُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ أَنَّ الأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى». قَالَ: فَمَا تَقُوْلِ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى؟

៣៥/២. រាយការណ៍មកពីលោក (គឺអ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្ទ៍) តមកពី តាមីម ប៊ិន អុាប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ ប៊ិន តាមីម អាល់-គូរ៉ស្ស៊ី តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្វាំដាន ប៊ិន ស៊ូឡៃម៉ាន អាល់-នីសាប៊ូរី តមកពី អុាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ៍ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្ទ៍ាំ ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំ អាល់-ម៉ាក់មូន ។ អាល់-រីដ្ឋ៍ អុាលីصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូសាصلوات الله عليه والسلام មានព្រះវត្តមាននៅឯនោះ ។ អាល់-ម៉ាក់មូនបានទូលព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامថា៖ "ព្រះរាជបុត្រصلوات الله عليه والسلامរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍ﷺអើយ ! ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយعليهم السلامអរិរុទ្ធ (គឺ

សុក្រឹតឥតខ្ចោះ) មែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាល់-ម៉ាកុ៌ម៉ូនបានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់យ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ *[២០:១២១] អាដ្ទ៌ាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស ?"*

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلامُ): «إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَالَ لِآدَمَ (عَلَيْهِ السَّلامُ): ﴿اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلا مِنْها رَغَداً حَيْثُ شِئْتُما وَ لا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وَ أَشَارَ لَهُمَا إِلَى شَجَرَةِ الْحِنْطَةِ ﴿فَتَكُونا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾، وَ لَمْ يَقُلْ لَهُمَا لا تَأْكُلا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَ لا مِمَّا كَانَ مِنْ جِنْسِهَا، فَلَمْ يَقْرَبَا تِلْكَ الشَّجَرَةَ، وَ لَمْ يَأْكُلَا مِنْهَا، وَإِنَّمَا أَكَلا مِنْ غَيْرِهَا

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ تعالى បានប្រាប់អាដ្ទ៌ាំ عليه السلام ថា *[២:៣៥] អ្នកនិងភរិយាអ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគបរិបូរពីទីនេះ គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ ។ អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* ហើយព្រះអង្គ ﷻ បានចង្អុលប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ដើមស្រូវសាឡី *មិនដូច្នេះទេអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។* អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មិនបានប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ទេថា៖ "ចូរកុំបរិភោគដើមឈើនេះនិងអ្វីដែលមានប្រភេទដូចវា ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ عليهما السلام ទាំងពីរមិនបានទៅជិតដើមឈើនោះទេ ហើយក៏មិនបានបរិភោគពីដើមឈើនោះទេដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام បានសោយផ្សេង (គឺសោយអ្វីដែលមាននៅលើដើមឈើផ្សេង) ។

لَمَّا أَنْ وَسْوَسَ الشَّيْطَانُ إِلَيْهِمَا، وَ قالَ: ﴿ما نَهاكُما رَبُّكُما عَنْ هذِهِ الشَّجَرَةِ﴾، وَ إِنَّمَا نَهَاكُمَا أَنْ تَقْرَبَا غَيْرَهَا، وَ لَمْ يَنْهَكُمَا عَنِ الأَكْلِ مِنْهَا ﴿إِلاّ أَنْ تَكُونا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونا مِنَ الْخالِدِينَ * وَ قاسَمَهُما إِنِّي لَكُما لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾. وَ لَمْ يَكُنْ آدَمُ وَحَوَّاءُ شَاهَدَا قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يَحْلِفُ بِاللهِ كَاذِباً ﴿فَدَلاهُما بِغُرُورٍ﴾، فَأَكَلا مِنْهَا ثِقَةً بِيَمِينِهِ بِاللهِ،

កាលស៊ីតាន لعن الله បានឃ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ថា៖ *"[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ"* ព្រះអង្គ ﷻ បានហាមអស់លោក عليهما السلام ទៅជិតដើមឈើឯទៀតមួយចំនួនឯនោះទេ ហើយព្រះអង្គ ﷻ មិនបានហាមអស់លោក عليهما السلام បរិភោគពីដើមឈើទាំងនោះទេ *ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គឬទៅជាជនអមត: ។" [៧:២១] វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។"* អាដ្ទ៌ាំ عليه السلام និងហ្វាវ៉ាអ៊ុ عليها السلام មិនដែលប្រទះអ្នកស្បថបំពានក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ទេ *[៧:២២] ដូច្នេះវាបានធ្វើឲ្យគេទាំងពីរធ្លាក់ដោយការឆបោក ។* ដូច្នេះការបរិភោគដើមឈើនោះ[ជាលទ្ធផលនៃ]ការទុកចិត្តរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام លើការស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ នោះឯង ។

وَ كَانَ ذَلِكَ مِنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلامُ) قَبْلَ النُّبُوَّةِ، وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ بِذَنْبٍ كَبِيرٍ اسْتَحَقَّ بِهِ دُخُولَ النَّارِ، وَ إِنَّمَا كَانَ مِنَ الصَّغَائِرِ الْمَوْهُوبَةِ الَّتِي تَجُوزُ عَلَى الأَنْبِيَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِمْ، فَلَمَّا اجْتَبَاهُ اللهُ تَعَالَى وَ جَعَلَهُ نَبِيّاً كَانَ مَعْصُوماً لا يُذْنِبُ صَغِيرَةً وَ لا كَبِيرَةً،

នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងពីអាដ្ទ៌ាំ عليه السلام មុនកើតជាព្រះសាស្តា ហើយវាមិនមែនជាបាបធំទេដែលសមនឹងបានចូលភ្លើងនរកនោះ ។ តែនេះគឺបាបតូចមួយក្នុងចំណោមបាបតូចឯទៀតដែលបានទទួលការអត់ឱនដែលត្រូវអត់ឱនឲ្យចំពោះព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام មុនការដាក់វ៉ាហ្ស៊ីមកលើអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ស៊ូ تعالى បានជ្រើសរើសព្រះអង្គ عليه السلام បានតែងតាំងព្រះអង្គ عليه السلام ជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ عليه السلام អវិរុទ្ធ មិនមានបាបតូចនិងមិនមានបាបធំលើខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ عَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى. ثُمَّ اجْتَباهُ رَبُّهُ فَتابَ عَلَيْهِ وَ هَدى﴾ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفى آدَمَ وَ نُوحاً وَ آلَ إِبْراهِيمَ وَ آلَ عِمْرانَ عَلَى الْعالَمِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٣ الحديث : ٩٩/ ٧٠٦٣ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ١٩٥ الحديث : ١)**

អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២០:១២១] អាដ្ទាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស [២០:១២២] បន្ទាប់មកព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយបានដឹកនាំគេ ។* ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៣:៣៣] ការពិតអល់ឡោះហ្ស៊ីបានជ្រើសរើសអាដ្ទាំ នុះហ្ស៊ី សន្ទតិវង្សរបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីមនិងសន្ទតិវង្សរបស់អ៊ីមរ៉ានលើពិភពទាំងពួង ។"*

(عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) 1: 195/ 1)3:34-35; 7:19-24; 20:121-122

***

3/35. فِي كِتَابِ عِلَلِ اَلشَّرَائِعِ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحَسَنِ (رَحِمَهُ اَللَّهُ) قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلصَّفَّارُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ عَنْ عُثْمَانَ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ بَشَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ جَنَّةِ آدَمَ ؟ فَقَالَ جَنَّةٌ مِنْ جِنَانِ اَلدُّنْيَا، يَطْلُعُ عَلَيْهَا اَلشَّمْسُ وَ اَلْقَمَرُ، وَ لَوْ كَانَتْ مِنْ جِنَانِ اَلْخُلْدِ مَا خَرَجَ مِنْهَا أَبَداً. (تفسير نور الثقلين ج١ ص٦٢)

៣៥/៣. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាល់ អាស្ស-ស្ហារ៉ាអ៊ីអ៊ី មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាល់-ហ្ចាសាន់ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-ស្ហ្ស៊ារ តមកពី អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ប៊ិន ហ្ចាស្ស៊ីម តមកពី អ៊ូស្ម៉ាន តមកនពី អាល់-ហ្ចាសាន់ ប៊ិន បាស្ហ្ស៊ារ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ី(صلوات الله عليه والسلام) កាលគេបានសួរព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)អំពីសួនរបស់អាដ្ទាំ(عليه السلام) ។ ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "នេះគឺសួនមួយក្នុងចំណោមសួននៃឋានលោកនេះ ដែលមានថ្ងៃនិងមានខែរះពីលើវា ។ ប្រសិនបើសួនទាំងនេះជាសួនសួគ៌អមតៈនោះ ពួកគេ(عليهم السلام)ប្រាកដនឹងមិនត្រូវចាកចេញពីសួនសួគ៌អមតៈនោះដាច់ខាត ។" (تفسير نور الثقلين 1: 62. Al-Mizan vol.1 p.234)

***

4/35. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالاَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحِمْيَرِيُّ، قَالاَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، وَ أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيُّ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، قَالُوا: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مَحْبُوبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ،

៣៥/៤. អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្ស៊ី បានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាល់-ហ្ចាសាន់ តមកពី សាក្ឃ៊ីដ្ទ ប៊ិន អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ី និង អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ី ប៊ិន យ៉ាកុ៊ប ហ្ចារ អាល់-ហ្ចីមយ៉ារី តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ទ ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អ៊ីសា និង អាស្ស៊ីម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ី អាល់-បារ៉ូ និង មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាល់-ហ្ចូសៃន៍ ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-ខ្ចីតុប៉ តមកពី អាល់-ហ្ចាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ស៊ីប៊ុប តមកពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អ៊ីសហ្ចាក

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: «إِنَّمَا كَانَ لَبْثُ آدَمَ وَ حَوَّاءَ فِي الْجَنَّةِ حَتَّى أُخْرِجَا مِنْهَا سَبْعَ سَاعَاتٍ مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا حَتَّى أَهْبَطَهُمَا اللَّهُ مِنْ يَوْمِهِمَا ذَلِكَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٨٣ الحديث: ٩٩/ ٤٠٦، الخصال – الجزء: ١ الصفحة: ٣٩٦ الحديث : ١٠٣)**

តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្ចារ មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អ៊ាលី(صلوات الله عليه والسلام) តមកពីព្រះបុព្វបុរស(عليهم السلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) តមកពី អ៊ាលី(صلوات الله عليه والسلام) តមកពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី(صلى الله عليه وآله وسلم)ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "តែអាដ្ទាំ(عليه السلام)និងហ្ចាវ៉ាអ៊ីបានៅក្នុងសួនរហូតដល់ពេលត្រូវបណ្តេញពីទីនោះ អស់រយៈពេលប្រាំពីរម៉ោងនៃថ្ងៃឋានលោកនេះ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ី(ﷻ)

បានឲ្យអស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ចុះមកពីទីនោះក្នុងថ្ងៃតែមួយនេះ ។" (الخصال: 396/ 103)

***

5/35. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْهَيْثَمِ الْعِجْلِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِأَلْفَيْ عَامٍ، فَجَعَلَ أَعْلاَهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَعَرَضَهَا عَلَى السَّمَاوَاتِ، وَ الْأَرْضِ، وَ الْجِبَالِ، فَغَشِيَهَا نُورُهُمْ.

៣៥/៥. រាយការណ៍ដោយ អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ស៊ា តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ដ ប៊ិន ម្ហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ដ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ាស្ស៊ាំ អាល់-អ៊ីជ្ជ្លី(رضي الله عنه) តមកពី អាប៊ូ អាល់-អ្ហ៊ាប់បាស់ អាស្ស៊ីម៉ាដ្ដ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា ប៊ិន ស៊ាការីយ៉ា អាល់-ក្ដ៊ីត្ដ៊ូន តមកពី ម្ហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ដ ប៊ាក់រ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ហ៊ា ប៊ិន ហ្ហ៊ាប៊ីប តមកពី តាមីម ប៊ិន ប៊ុ:ស្ហ្ហ:ល តមកពីឪពុកលោក តមកពី ម្ហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ដ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាល់-ម្ហ្ហ៊ាដ្ដ:ដ្ដ:ល ប៊ិន អ៊ូ:ម៉ារ ដែលបានថា អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ហ៊ា(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា: "អល់ឡោះហ្ហ៊ា(تبارك وتعالى)បានបង្កើតវិញ្ញាណទាំងឡាយពីរពាន់ឆ្នាំមុនរូបកាង ។ ព្រះអង្គ(عز وجل)បានយកវិញ្ញាណដែលខ្ពង់ខ្ពស់និងថ្លៃថ្នូ:បំផុតក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងនេះជាវិញ្ញាណរបស់ម្ហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ដ(صلى الله عليه وآله وسلم) របស់អ្ហ៊ាលី(صلوات الله عليه والسلام) របស់ហ្ហ៊ាទ្ធ:ម៉ាស:(عليها السلام) របស់អាល់-ហ្ហ៊ាសាន(صلوات الله عليه والسلام) របស់អាល់-ហ្ហ៊ូ:ស៊ៃន(صلوات الله عليه والسلام) និងរបស់អស់អ៊ីម៉ាំ(عليهم السلام)ក្រោយអស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام) ។ អល់ឡោះហ្ហ៊ា(عز وجل)បានណែនាំបណ្ដាមេឃ ដី និងបណ្ដាភ្នំឲ្យស្គាល់[វិញ្ញាណរបស់]អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام) ។ អ្វីៗទាំងនេះត្រូវគ្របសន្ធ:ដោយរស្មីរបស់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام) ។

فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلسَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ: هَؤُلاَءِ أَحِبَّائِي، وَ أَوْلِيَائِي، وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، وَ أَئِمَّةُ بَرِيَّتِي، مَا خَلَقْتُ خَلْقاً أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْهُمْ، لَهُمْ وَ لِمَنْ تَوَلاَّهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،

អល់ឡោះហ្ហ៊ា(تبارك وتعالى)ប្រាប់មេឃទាំងឡាយ ដី និងភ្នំថា: "ទាំងនេះគឺអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់អញ(عز وجل) ជាមហាឧបរាជរបស់អញ(عز وجل) [សម្រាប់មាបនវត្ដុទាំងឡាយ] ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អញ(عز وجل)លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ(عز وجل) ជាអ៊ីម៉ាំ(عليهم السلام)របស់សត្វលោករបស់អញ(عز وجل) ។ អញ(عز وجل)មិនបានបង្កើតសត្វលោកណាមួយដែលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អញ(عز وجل)ជាងពួកគេ(عليهم السلام)ទេ ។ អញបានបង្កើតឋានសួគ៌អញ(عز وجل)សម្រាប់ពួកគេ(عليهم السلام)និងសម្រាប់បណ្ដាអ្នកដែលស្រឡាញ់ពួកគេ(عليهم السلام) ។

وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي، فَمَنِ ادَّعَى مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي، وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظَمَتِي عَذَّبْتُهُ عَذَاباً أَلِيماً لاَ أُعَذِّبُهُ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ، وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرْكٍ مِنَ نَارِي،

អញ(عز وجل)បានបង្កើតឋាននរករបស់អញ(عز وجل)សម្រាប់អ្នកណាដែលប្រឆាំងពួកគេ(عليهم السلام) ។ ដូច្នេ:អ្នកណាមួយទាមទារឋាន:ពួកគេ(عليهم السلام)ពីអញ(عز وجل) ទាមទារកន្លែងរបស់ពួកគេ(عليهم السلام)ពីសេចក្ដីធំធ្ងើងរបស់អញ(عز وجل) អញ(عز وجل)នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោ:ដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ដែលអញ(عز وجل)មិនធ្វើចំពោ:អ្នកណាផ្សេងឡើយក្នុងលោកទាំងឡាយ អញ(عز وجل)នឹងដាក់អ្នកនោ:ជាមួយពួកពហុទេពនិយមនៅក្នុងបាតនរករបស់អញ(عز وجل)ជាន់ទាបជាងគេបង្ហ:ស់ ។

وَ مَنْ أَقَرَّ بِوَلاَيَتِهِمْ، وَ لَمْ يَدَّعِ مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانَهُمْ مِنْ عَظَمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رَوْضَاتِ جَنَّاتِي، وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ عِنْدِي، وَ

أَبَحْتُهُمْ كَرَامَتِي، وَ أَحْلَلْتُهُمْ حِوَارِي، وَ شَفَّعْتُهُمْ فِي الْمُذْنِبِينَ مِنْ عِبَادِي وَ إِمَائِي،
អ្នកណាព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស៊ុំពួកគេ عليهم السلام មិនទាមទារហាន:ពួកគេ عليهم السلام ពីអញ عز وجل ទេ មិនទាមទារតំណែងពួកគេ عليهم السلام ពីសេចក្ដីធំថ្កើងរបស់អញ عز وجل ទេ អញ عز وجل នឹងឲ្យអ្នកនោះបាននៅជុំជាមួយពួកគេ عليهم السلام នៅក្នុងសួនសួគ៌នៃហានសួគ៌របស់អញ عز وجل ។ នៅទីនោះនឹងមានអ្វីៗសព្វគ្រប់សម្រាប់អ្នកនោះមកពីអញ عز وجل ។ អញ عز وجل នឹងប្រទានមកលើអ្នកនោះនូវព្រះសប្បុរសធម៌របស់អញ عز وجل អញ عز وجل នឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះបាននៅក្បែរអញ عز وجل អញ عز وجل នឹងអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យបណ្ដាអ្នកធ្វើអំពើបាបក្នុងចំណោមបាវបម្រើប្រុសស្រីរបស់អញ عز وجل ។

فَوَلَايَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي، فَأَيُّكُمْ يَحْمِلُهَا بِأَثْقَالِهَا، وَ يَدَّعِيهَا لِنَفْسِهِ دُونَ خِيَرَتِي؟ فَأَبَتْ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ أَنْ يَحْمِلْنَهَا، وَ أَشْفَقْنَ مِنِ ادِّعَاءِ مَنْزِلَتِهَا، وَ تَمَنِّي مَحَلِّهَا مِنْ عَظَمَةِ رَبِّهَا،
ដូច្នេះវីឡាយ៉ាស៊ុំរបស់ពួកគេ عليهم السلام ជាបញ្ញើលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ عز وجل ។ ដូច្នេះអ្នកណា ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ទទួលយកវាជាមួយទម្ងន់របស់វា ទាមទារវាសម្រាប់ខ្លួនឯងផ្ទាល់ក្រៅពីបអស់ពុ្ធល عليهم السلام ជាទីស្រឡាញ់របស់អញ عز وجل ?" មេឃទាំងឡាយ ដី និងភ្នំទាំងឡាយបានបដិសេធ មិនហ៊ានទ្រាំទ្រយកទេ ខ្លាចទាមទារយកហាន:របស់បញ្ញើនោះ ខ្លាចប៉ងចង់បានតំណែងបញ្ញើនោះពីសេចក្ដីធំថ្កើងរបស់ម្ចាស់ عز وجل ពួកគេ ។

فَلَمَّا أَسْكَنَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ الْجَنَّةَ، وَ قَالَ لَهُمَا: ﴿وَ كُلاَ مِنْهَا رَغَداً حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لاَ تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ يَعْنِي شَجَرَةَ الْحِنْطَةِ ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.
ដូច្នេះកាលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل បានទុកដាក់អាដ្ចាំ عليه السلام និងព្រះមហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ក្នុងសួគ៌ ព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលប្រាប់អ្នកទាំងពីរថា: *"[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគបរិបូរពីទីនេះ គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ ។ [តែ]អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* មានន័យថាដើមស្រូវសាលី *មិនដូច្នេះទេអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។*

فَنَظَرَا إِلَى مَنْزِلَةِ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَوَجَدَاهَا أَشْرَفَ مَنَازِلِ الْجَنَّةِ، فَقَالاَ: يَا رَبَّنَا، لِمَنْ هَذِهِ الْمَنْزِلَةُ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ: اِرْفَعَا رَءُوسَكُمَا إِلَى سَاقِ عَرْشِي. فَرَفَعَا رُؤُوسَهُمَا، فَوَجَدَا اسْمَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) مَكْتُوبَةً عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ بِنُورٍ مِنْ نُورِ الْجَبَّارِ جَلَّ جَلاَلُهُ،
ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរបានមើលទៅឯហាន:របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ចុ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ហ្ចាទ្ចីម៉ាស៊ុ سلام الله عليها អាល់-ហ្ចាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្ចូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام និងអស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام ក្រោយអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរបានឃើញថាអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងនោះមានហាន:ផ្ទ្ចាប់ថ្ងៃ១ បំផុតក្នុងសួន ។ ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរបានទូលថា: "ម្ចាស់ عز وجل អើយ! ហាន:នេះជារបស់អ្នកណា ?" អល់ឡោះហ្ស៊ា جل جلاله មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "ចូរងើយមើលទៅឯជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ក!" ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរក៏បានងើយមើល បានឃើញព្រះនាមរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ចុ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ហ្ចាទ្ចីម៉ាស៊ុ عليهم السلام អាល់-ហ្ចាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្ចូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីមុាំ عليهم السلام ក្រោយអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ចារនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កដោយរស្មីនៃព្រះរស្មីរបស់ព្រះអ្នកដាក់កំហិត جل جلاله ។

فَقَالاَ: يَا رَبَّنَا، مَا أَكْرَمَ أَهْلَ هَذِهِ الْمَنْزِلَةِ عَلَيْكَ، وَ مَا أَحَبَّهُمْ إِلَيْكَ، وَ مَا أَشْرَفَهُمْ لَدَيْكَ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ: لَوْ لاَ هُمْ مَا خَلَقْتُكُمَا،

هَؤُلاَءِ خَزَنَةُ عِلْمِي، وَ أُمَنَائِي عَلَى سِرِّي، إِيَّاكُمَا أَنْ تَنْظُرَا إِلَيْهِمْ بِعَيْنِ الْحَسَدِ، وَ تَتَمَنَّيَا مَنْزِلَتَهُمْ عِنْدِي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ كَرَامَتِي، فَتَدْخُلاَ بِذَلِكَ فِي نَهْيِي وَ عِصْيَانِي، فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ.

ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ម្ចាស់(ﷻ)អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ប៉ុណ្ណោះ(ﷺ)ទៅកិត្យានុភាពរបស់បុគ្គលទាំងនេះដែលមានហាន:នេះសម្រាប់ព្រះអង្គ(ﷻ) ពួកគេ(ﷺ)ជាទីស្រឡាញ់ប៉ុណ្ណោះ(ﷺ)ទៅសម្រាប់ព្រះអង្គ(ﷻ) ពួកគេ(ﷺ)មានសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរប៉ុណ្ណោះ(ﷺ)ទៅសម្រាប់ព្រះអង្គ(ﷻ)?" អល់ឡោះ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ប្រសិនបើមិនដោយសារតែពួកគេ(ﷺ)នោះទេ អញ(ﷻ)នឹងមិនបង្កើតពួកអ្នក(ﷺ)ទាំងពីរមកទេ ។ ពួកគេ(ﷺ)ជាឃ្លាំងនៃព្រះអភិញ្ញាអញ(ﷻ) ពួកគេ(ﷺ)ជាអ្នកគ្រប់គ្រងព្រះអាថិកំបាំងអញ(ﷻ) ។ ចូរពួកអ្នក(ﷺ)ប្រយ័ត្ន កុំមើលទៅពួកគេដោយខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥតឆ្ពោ ប ងចង់បានហាន:ពួកគេ(ﷺ)ពីអញ(ﷻ) ចង់បានតំណែងពួកគេ(ﷺ)ពីព្រះកិត្យានុភាពរបស់អញ(ﷻ)ឡើយ ព្រោះអ្នកទាំងពីរ(ﷺ)នឹងចូលទៅក្នុងព្រះរាជបម្រាមរបស់អញ(ﷻ)និងប្រព្រឹត្ដិល្មើសចំពោះអញ(ﷻ) ។ ដូច្នេះពួកអ្នក(ﷺ)នឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។"

قَالاَ: رَبَّنَا، وَ مَنِ الظَّالِمُونَ؟ قَالَ: اَلْمُدَّعُونَ مَنْزِلَتَهُمْ بِغَيْرِ حَقٍّ. قَالاَ: رَبَّنَا، فَأَرِنَا مَنَازِلَ ظَالِمِيهِمْ فِي نَارِكَ، حَتَّى نَرَاهَا كَمَا رَأَيْنَا مَنْزِلَتَهُمْ فِي جَنَّتِكَ.

ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ម្ចាស់(ﷻ)អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! អ្នកណាជនទុច្ចរិតនោះ?" ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកតវ៉ាទាមទារហាន:របស់ពួកគេ(ﷺ)ដោយគ្មានសិទ្ធិ ។" ព្រះអង្គទាំងពីរ(ﷺ)បានទូលថា៖ "ម្ចាស់(ﷻ)អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គ(ﷻ)បង្ហាញអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវស្ថានភាពរបស់ពួកទុច្ចរិតចំពោះពួកគេ(ﷺ)ទាំងនោះ នៅក្នុងភ្លើងនរកព្រះអង្គ(ﷻ) ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញវាដូចអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញហាន:របស់ពួកគេ(ﷺ)នោះ នៅក្នុងឋានសួគ៌ព្រះអង្គ(ﷻ)នោះដែរ ។"

فَأَمَرَ اللهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى النَّارَ فَأَبْرَزَتْ جَمِيعَ مَا فِيهَا مِنْ أَلْوَانِ النَّكَالِ وَ الْعَذَابِ، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: مَكَانُ الظَّالِمِينَ لَهُمُ، الْمُدَّعِينَ لِمَنْزِلَتِهِمْ فِي أَسْفَلِ دَرْكٍ مِنْهَا، كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا، وَ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بُدِّلُوا سِوَاهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ. يَا آدَمُ، وَ يَا حَوَّاءُ، لاَ تَنْظُرَا إِلَى أَنْوَارِي وَ حُجَجِي بِعَيْنِ الْحَسَدِ فَأُهْبِطُكُمَا مِنْ جِوَارِي، وَ أُحِلُّ بِكُمَا هَوَانِي.

អល់ឡោះ(ﷻ)(ﷺ)បានបញ្ជាភ្លើងនរកៗក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវ ប្រភេទទារុណ្ណកម្មនិងការធ្វើទោសនានាដែលមាននៅក្នុងវា ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កន្លែងរបស់ពួកទុច្ចរិតចំពោះពួកគេ(ﷺ) ដែលតវ៉ាទាមទារហាន:របស់ពួកគេនោះគឺនៅឯជាន់ទាបបំផុតរបស់នរក ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ គេនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅទីនោះវិញ ។ រាល់ពេលដែលស្បែកពួករបកអស់ នឹងមានស្បែកថ្មីផ្លាស់ស្បែកនេះដើម្បីភ្លក់ទណ្ឌកម្ម ។ អាដ្ចាំ(ﷺ)អើយ! ហ្វាវ៉ាអ (ﷺ)អើយ! ចូរកុំមើលទៅឯព្រះរស្មីអញ(ﷻ)និងបណ្ដាព្រះអាជ្ញាធររបស់អញ(ﷻ) ដោយខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥតឆ្ពោឡើយ ព្រោះអញ(ﷻ)នឹងឲ្យពួកអ្នកទាំងពីរចុះចេញឆ្ងាយពីអញ(ﷻ) ។"

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا، وَ قَالَ: مَا نَهَاكُمَا ﴿رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ، أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ﴾، وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ، فَدَلاَّهُمَا بِغُرُورٍ، وَ حَمَلَهُمَا عَلَى تَمَنِّي مَنْزِلَتِهِمْ، فَنَظَرَا إِلَيْهِمْ بِعَيْنِ الْحَسَدِ،

តែស្ដ្ចន(ﷺ)បានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរ(ﷺ) បង្ហាញព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរ(ﷺ)នូវភាពអាក្រាតដែលត្រូវលាក់បាំងពីព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរ(ﷺ) ថា៖ *"[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះ*

ចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមត: ។ វ៉ាﷻបានស្បថចំពោះព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរថាវ៉ាﷻជាអ្នកណែនាំព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរ ក្នុងចំណោមអ្នកណែនាំ ។ ដូច្នេះ វ៉ាﷻបានបង្ហាញព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរដោយការឆបោក បានដឹកនាំព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរទៅរកការប៉ងចង់បានហាន:របស់អស់ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងនោះ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានមើលទៅឯព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងនោះដោយខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥតឆ្ងា ។

فَخُذِلاَ حَتَّى أَكَلاَ مِنْ شَجَرَةِ الْحِنْطَةِ، فَعَادَ مَكَانَ مَا أَكَلاَ شَعِيراً – فَأَصْلُ الْحِنْطَةِ كُلِّهَا مِمَّا لَمْ يَأْكُلاَهُ، وَ أَصْلُ الشَّعِيرِ كُلِّهِ مِمَّا عَادَ مَكَانَ مَا أَكَلاَهُ –

ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានក្បត់ទាល់តែបានសោយពីដើមស្រូវសាលី ។ អ្វីដែលព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានសោយនោះបានប្រែជាស្រូវស្រងែ ។ ដូច្នេះស្រូវសាលីដើមទាំងនេះគឺអ្វីដែលព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរមិនបានសោយទេ ។ ឯស្រូវស្រងែទាំងនេះជួសអ្វីដែលព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានសោយ ។

فَلَمَّا أَكَلاَ مِنَ الشَّجَرَةِ طَارَ الْحُلِيُّ وَ الْحُلَلُ عَنْ أَجْسَادِهِمَا، وَ بَقِيَا عُرْيَانَيْنِ ﴿وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ أَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ * قَالاَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ* قَالَ اهْبِطُوا﴾ مِنْ جِوَارِي، فَلاَ يُجَاوِرُنِي فِي جَنَّتِي مَنْ يَعْصِينِي، فَاهْبِطَا مَؤْكُولَيْنِ إِلَى أَنْفُسِهِمَا فِي طَلَبِ الْمَعَاشِ.

ពេលព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានសោយពីដើមឈើនោះ គ្រឿងអលង្ការនិងសំលៀកបំពាក់របស់ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានរសាត់បាត់អស់ពីខ្លួន ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរអាក្រាត *[៧:២២] គេទាំងពីរចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើសួន ។ ម្ចាស់គេទាំងពីរបានហៅគេទាំងពីរថា: "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ ? តើអញពុំបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរហើយទេថាស្ម៊ីតានជាសត្រូវចេញមុខរបស់អ្នកទាំងពីរ ?"" [៧:២៣] គេទាំងពីរបានទូលថា: "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។" [៧:២៤] ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា: "ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ* ឲ្យឆ្ងាយពីអញ(ﷻ) ព្រោះអញ(ﷻ)មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាដែលមិនស្តាប់ឱវាទអញ(ﷻ)នោះនៅក្នុងឋានសួគ៌អញ(ﷻ)ទេ ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរបានចុះចេញដោយមានកាតព្វកិច្ចស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតលើខ្លួនឯង ។

فَلَمَّا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمَا جَاءَهُمَا جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ لَهُمَا: إِنَّكُمَا إِنَّمَا ظَلَمْتُمَا أَنْفُسَكُمَا بِتَمَنِّي مَنْزِلَةِ مَنْ فُضِّلَ عَلَيْكُمَا، فَجَزَاؤُكُمَا مَا قَدْ عُوقِبْتُمَا بِهِ مِنَ الْهُبُوطِ مِنْ جِوَارِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى أَرْضِهِ، فَاسْأَلاَ رَبَّكُمَا بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي رَأَيْتُمُوهَا عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ، حَتَّى يَتُوبَ عَلَيْكُمَا.

ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបំណងបែរមករកព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរវិញ ជ្រីបរ៉អ៊ីល(عليه السلام)បានមករកព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងពីរ មានវចន:ថា: "អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)បានប្រព្រឹត្តិអាក្រក់លើខ្លួនឯងដោយប៉ងចង់បានហាន:របស់បុគ្គល(ﷺ)ដែលប្រសើរជាងអ្នកទាំងពីរ(ﷺ) ។ ដូច្នេះការតបស្នងដោយទណ្ឌកម្មរបស់អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)គឺការចុះចេញឆ្ងាយពីអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមកឯផែនដីរបស់ព្រះអង្គ(ﷻ) ។ ដូច្នេះចូរអ្នកទាំងពីរ(ﷺ)អង្វរសូមម្ចាស់(ﷻ)អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)តាមរយ:ព្រះនាមទាំងនោះទៅ ដែលអ្នកទាំងពីរ(ﷺ)បានឃើញនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ករនោះ ទាល់តែព្រះអង្គ(ﷻ)ព្រមបែរមករកអ្នកទាំងពីរ(ﷺ)វិញដោយព្រះមេត្តាប្រណី ។

فَقَالاَ: اَللَّهُمَّ، إِنَّا نَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْأَكْرَمِينَ عَلَيْكَ: مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) إِلاَّ تُبْتَ عَلَيْنَا، وَ رَحِمْتَنَا. فَتَابَ اللهُ عَلَيْهِمَا، إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

ព្រះអង្គទាំងពីរ(عليهما السلام)បានទូលថា: "អល់ឡោះហ្ដ៑(عز وجل)អើយ! ទូលព្រះបង្គំទាំងពីរ(عليهما السلام)អង្វរសូមព្រះអង្គ(عز وجل)តាមរយ:បុគ្គលរុងរឿងសម្រាប់ព្រះអង្គ(عز وجل) គឺមូហ្ហាម៉ាដ(صلى الله عليه وآله وسلم) អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាទ៊ីម៉ាស(سلام الله عليها) អាល់-ហ្ហាសាន(صلوات الله عليه والسلام) អាល់-ហ្ហ៊ូសែន(صلوات الله عليه والسلام) និងអស់អ៊ីមុាំ(عليهم السلام) សូមឲ្យព្រះអង្គ(عز وجل)ព្រមបែរមករកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ សូមឲ្យព្រះអង្គ(عز وجل)មានព្រះមេត្ដាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" អល់ឡោះហ្ដ៑(عز وجل)ក៏បានបែរមករកព្រះអង្គ(عليهم السلام)ទាំងពីរវិញ ព្រោះព្រះអង្គ(عز وجل)គឺព្រះដែលលើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះដ៏មានព្រះមេត្ដាធម៌ ។"

فَلَمْ يَزَلْ أَنْبِيَاءُ اللهِ بَعْدَ ذَلِكَ يَحْفَظُونَ هَذِهِ الْأَمَانَةَ، وَ يُخْبِرُونَ بِهَا أَوْصِيَاءَهُمْ، وَ الْمُخْلَصِينَ مِنْ أُمَمِهِمْ فَيَأْبَوْنَ حَمْلَهَا، وَ يُشْفِقُونَ مِنِ ادِّعَائِهَا، وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ الَّذِي قَدْ عُرِفَ، فَأَصْلُ كُلِّ ظُلْمٍ مِنْهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً جَهُولاً﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٤ الصفحة: ٤٩٩ الحديث: ٩٩/ ٨٧٣٣، معاني الأخبار – الجزء: ١ الصفحة: ١٠٨ الحديث : ١)**

ក្រោយមក ព្រះសាស្ដា(عليهم السلام)ទាំងឡាយបានរក្សាទុកនូវបញ្ញើនេះឥតដាច់ ហើយបានប្រាប់អ្នកស្នង(عليهم السلام)ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ឲ្យជ្រាបរឿងនេះតៗរៀងមក ។ បណ្ដាអ្នកស្មោះត្រង់ក្នុងសហគមន៍ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)បានបដិសេធ មិនព្រមទ្រាំទ្របញ្ញើនេះទេ ពួកគេមិនហ៊ានទាមទារទេ ។ បណ្ដាមនុស្សដែលយល់ដឹងព្រមទទួលយកបញ្ញើនេះ ដូច្នេះដើមហេតុនៃគ្រប់អំពើអយុត្ដិធម៌កើតមានពីបញ្ញើនេះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ដ៑(عز وجل) *[៣៣:៧២] យើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ញើ (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធ មិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។"*

(معاني الأخبار: 108/ 1)

فَأَزَلَّهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

៣៦. ស្ដ្ៀ:ត្ដ:ន បានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរខ្ចាត់ចេញពីទីនោះ វាបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរឃ្លាតពីអ្វី (សភាវ:) ដែលអ្នកទាំងពីរធ្លាប់តែអាស្រ័យនៅ ។ យើងបានថា: "ពួកអ្នកចូរចុះចេញទៅ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងពួកឯទៀត! ពួកអ្នកនឹងមានទីអាស្រ័យនៅឯផែនដី និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមួយរយ:ពេល ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៦

1/36. قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا﴾ عَنِ الْجَنَّةِ بِوَسْوَسَتِهِ وَ خَدِيعَتِهِ وَ إِيهَامِهِ [وَ عَدَاوَتِهِ] وَ غُرُورِهِ، بِأَنْ بَدَأَ بِآدَمَ فَقَالَ: ﴿مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ﴾ إِنْ تَنَاوَلْتُمَا مِنْهَا تَعْلَمَانِ الْغَيْبَ، وَ تَقْدِرَانِ عَلَى مَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ مَنْ خَصَّهُ اللهُ تَعَالَى بِالْقُدْرَةِ « أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ » لاَ تَمُوتَانِ أَبَداً.

៣៦/១. អល់ឡោះហ្ដ៑(تعالى)មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *[២:៣៦] ស្ដ្ៀ:ត្ដ:ន បានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរខ្ចាត់ចេញពីទីនោះ:* ពីសូនដោយការឃ្សឹបបញ្ជ:ះ ដោយការឆបោក ដោយការបំភាន់ ដោយអរិភាព និងដោយការ

ប្រកាន់ខ្លួន ។ វាﷻបានចាប់ផ្តើមជាមួយអាដ្ទាំﷺមុនគេ ដោយថា៖ *"[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ* បើអ្នកﷺបរិភោគពីដើមឈើនោះ អ្នកﷺនឹងបានដឹងអទិស្សមានការណ៍ នឹងមានឥទ្ធិពលរបស់ជនពិសេសទាំងនោះ៖ عليهم السلام ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻបានព្រះរាជទានឲ្យនូវឥទ្ធិពលបែបនេះ *ឬទៅជាជនអមត:* អ្នកﷺនឹងមិនស្លាប់ដាច់ខាត ។"

﴿وَ قَاسَمَهُمَا﴾ حَلَفَ لَهُمَا ﴿إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾ [الصَّالِحِينَ]. وَ كَانَ إِبْلِيسُ بَيْنَ لَحْيَيِ الْحَيَّةِ أَدْخَلَتْهُ الْجَنَّةَ، وَ كَانَ آدَمُ يَظُنُّ أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهُ، وَ لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ إِبْلِيسَ قَدِ اخْتَبَأَ بَيْنَ لَحْيَيْهَا.

[៧:២១] វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរ វាﷻបានចាប់ផ្តើមស្បថដាក់អ្នកទាំងពីរ عليهما السلام ថា៖ *"ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ* ជាអ្នកត្រឹមត្រូវម្នាក់ ។ កាលនោះអ៊ីប្លីសﷺនៅក្នុងមាត់ពស់ ។ វាﷻបានប្រើមធ្យោបាយនេះដើម្បីចូលទៅក្នុងសួន ។ អាដ្ទាំﷺស្មានថាពស់និយាយរកព្រះអង្គﷺ ព្រះអង្គﷺមិនបានដឹងទេថាអ៊ីប្លីសﷺនោះទេដែលបាននិយាយចេញមកពីខាងក្នុងមាត់ពស់នោះ ។

فَرَدَّ آدَمُ عَلَى الْحَيَّةِ: أَيَّتُهَا الْحَيَّةُ هَذَا مِنْ غُرُورِ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اللَّهُ كَيْفَ يَخُونُنَا رَبُّنَا؟ أَمْ كَيْفَ تُعَظِّمِينَ اللَّهَ بِالْقَسَمِ بِهِ وَ أَنْتِ تَنْسُبِينَهُ إِلَى الْخِيَانَةِ وَ سُوءِ النَّظَرِ، وَ هُوَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ؟ أَمْ كَيْفَ أَرُومُ التَّوَصُّلَ إِلَى مَا مَنَعَنِي مِنْهُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَتَعَاطَاهُ بِغَيْرِ حِكْمَةٍ؟

អាដ្ទាំﷺបានឆ្លើយតបពស់ថា៖ "ពស់អើយ ! នេះគឺការបោកប្រាស់របស់អ៊ីប្លីសﷺ ។ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻដាក់បណ្តាសាវាﷺ ។ ម្ចាស់ﷻយើងﷺឆបោកយើងﷺដូចម្តេច ? ម្តេចបានជាអ្នកហ៊ានស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះﷻ ហ៊ានក្បត់និងហ៊ានធ្វើអាក្រក់ដោយសំអាងលើព្រះអង្គﷻ ថ្វីបើព្រះអង្គﷻមានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយដាច់គេ ? ហេតុអ្វីខ្ញុំﷺលំអៀងទៅធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមលើខ្លួនខ្ញុំﷺដោយម្ចាស់ﷻខ្ញុំﷺនោះ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ធ្វើអាក្រក់នឹងព្រះអង្គﷻដោយខ្វះប្រាជ្ញា ?"

فَلَمَّا أَيِسَ إِبْلِيسُ مِنْ قَبُولِ آدَمَ مِنْهُ، عَادَ ثَانِيَةً بَيْنَ لَحْيَيِ الْحَيَّةِ فَخَاطَبَ حَوَّاءَ مِنْ حَيْثُ يُوهِمُهَا أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهَا، وَ قَالَ: يَا حَوَّاءُ أَ رَأَيْتِ هَذِهِ الشَّجَرَةَ الَّتِي كَانَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَّمَهَا عَلَيْكُمَا، قَدْ أَحَلَّهَا لَكُمَا بَعْدَ تَحْرِيمِهَا لِمَا عَرَفَ مِنْ حُسْنِ طَاعَتِكُمَا لَهُ، وَ تَوْقِيرِكُمَا إِيَّاهُ؟

លុះអ៊ីប្លីសﷺអស់សង្ឃឹមធ្វើអ្វីអាដ្ទាំﷺបាន វាﷺបានសាកល្បងជាលើកទីពីរដោយវិធីដដែល គឺលាក់ខ្លួននៅក្នុងមាត់ពស់ហើយនិយាយរកហ្វាវ៉ាអ៊ុ៌ عليها السلام ដោយធ្វើឲ្យហ្វាវ៉ាអ៊ុ៌ عليها السلام គិតថាពស់និយាយជាមួយខ្លួន عليها السلام ។ អ៊ីប្លីសﷺបានថា៖ "ហ្វាវ៉ាអ៊ុ៌ عليها السلام អើយ ! អ្នក عليها السلام ឃើញដើមឈើនេះទេដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូﷻបានហាមអ្នកទាំងពីរ عليهما السلام ? ព្រះអង្គﷻអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក عليها السلام វិញហើយពេលនេះ ក្រោយពីបានហាមឃាត់ ព្រោះព្រះអង្គﷻដឹងហើយថាអ្នកទាំងពីរ عليهما السلام ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គﷻ ថាអ្នកទាំងពីរ عليهما السلام គោរពព្រះអង្គﷻ ។

وَ ذَلِكَ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ الْمُوَكَّلِينَ بِالشَّجَرَةِ الَّذِينَ مَعَهُمْ حِرَابٌ يَدْفَعُونَ عَنْهَا سَائِرَ حَيَوَانِ الْجَنَّةِ لَا تَدْفَعُكِ عَنْهَا إِنْ رُمْتِهَا فَاعْلَمِي بِذَلِكِ أَنَّهُ قَدْ أُحِلَّ لَكِ، وَ أَبْشِرِي بِأَنَّكِ إِنْ تَنَاوَلْتِهَا قَبْلَ آدَمَ كُنْتِ أَنْتِ الْمُسَلَّطَةَ عَلَيْهِ، الْآمِرَةَ النَّاهِيَةَ فَوْقَهُ. فَقَالَتْ حَوَّاءُ : سَوْفَ أُجَرِّبُ هَذَا. فَرَامَتِ الشَّجَرَةَ فَأَرَادَتِ الْمَلَائِكَةُ أَنْ تَدْفَعَهَا عَنْهَا بِحِرَابِهَا.

ពួកទេវតាការពារដើមឈើនោះ ដែលប្រដាប់អាវុធដើម្បីវាយច្រានបណ្តាសត្វសួនឯទៀតនោះ នឹងមិនឃាត់អ្នក عليها السلام ទេបើអ្នក عليها السلام ចូលទៅជិតដើមឈើនេះ ។ ដូច្នេះអ្នក عليها السلام អាចដឹងបានថាគេបានអនុញ្ញាតឲ្យ

អ្នកﷺហើយ ។ ចូរអ្នកﷺដឹងថា បើអ្នកﷺបរិភោគដើមឈើនេះមុនអាដ្ឋាំﷺ អ្នកﷺនឹងឈ្នះអាដ្ឋាំﷺ ។ បញ្ហាខ្ពស់ជាងបម្រាម ។" ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺបានថា៖ "ខ្ញុំﷺនឹងសាកមើល ។" ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺបានចូលទៅជិតដើមឈើ ពួកទេវតាចង់វាយច្រានព្រះអង្គﷺដោយអាវុធ ។

فَأَوْحَى اَللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهَا: إِنَّمَا تَدْفَعُونَ بِحِرَابِكُمْ مَنْ لاَ عَقْلَ لَهُ يَزْجُرُهُ، فَأَمَّا مَنْ جَعَلْتُهُ مُمَكَّناً مُمَيِّزاً مُخْتَاراً، فَكِلُوهُ إِلَى عَقْلِهِ اَلَّذِي جَعَلْتُهُ حُجَّةً عَلَيْهِ، فَإِنْ أَطَاعَ اِسْتَحَقَّ ثَوَابِي، وَ إِنْ عَصَى وَ خَالَفَ [أَمْرِي] اِسْتَحَقَّ عِقَابِي وَ جَزَائِي. فَتَرَكُوهَا وَ لَمْ يَتَعَرَّضُوا لَهَا، بَعْدَ مَا هَمُّوا بِمَنْعِهَا بِحِرَابِهِمْ. فَظَنَّتْ أَنَّ اَللَّهَ نَهَاهُمْ عَنْ مَنْعِهَا لِأَنَّهُ قَدْ أَحَلَّهَا بَعْدَ مَا حَرَّمَهَا.

តែអល់ឡោះហ្ស^ﷻបានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា៖ "ពួកអ្នកមានសិទ្ធិវាយច្រានពួកដែលពុំមានសតិប្រាជ្ញ ដោយបណ្តេញវាចេញ ។ តែបណ្តាអ្នកដែលអញ^ﷻឲ្យមានលទ្ធភាព ចេះវែកញ្ញែក ចេះជ្រើសរើសនោះ ចូរបណ្តេញអ្នកនោះតាមសតិប្រាជ្ញារបស់គេទៅ ព្រោះវាជាសាក្សីលើខ្លួនអ្នកនោះ ។ ប្រសិនបើអ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ ប្រសិនបើអ្នកនោះល្មើស ប្រឆាំងបញ្ជាអញ^ﷻ អ្នកនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មនិងពិន័យអញ^ﷻ ។" ដូច្នេះទេវតាមិនយកចិត្តទុកដាក់ មិនពិនិត្យព្រះអង្គﷺទេ បន្ទាប់ពីគិតថានឹងរារាំងព្រះនាងﷺដោយអាវុធ ។ ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺគិតថាអល់ឡោះហ្ស^ﷻបានហាមពួកទេវតារារាំងព្រះនាងﷺ ព្រោះព្រះអង្គ^ﷻបានអនុញ្ញាតឲ្យចូលជិតដើមឈើវិញ បន្ទាប់ពីបានហាមឃាត់ ។

فَقَالَتْ: صَدَقَتِ اَلْحَيَّةُ، وَ ظَنَّتْ أَنَّ اَلْمُخَاطَبَ لَهَا هِيَ اَلْحَيَّةُ، فَتَنَاوَلَتْ مِنْهَا وَ لَمْ تَنَكَّرْ مِنْ نَفْسِهَا شَيْئاً. فَقَالَتْ لِآدَمَ : أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اَلشَّجَرَةَ اَلْمُحَرَّمَةَ عَلَيْنَا قَدْ أُبِيحَتْ لَنَا؟ تَنَاوَلْتُ مِنْهَا فَلَمْ تَمْنَعْنِي أَمْلاَكُهَا، وَ لَمْ أُنْكِرْ شَيْئاً مِنْ حَالِي (فَذَلِكَ حِينَ) اِغْتَرَّ آدَمُ وَ غَلِطَ فَتَنَاوَلَ فَأَصَابَهُمَا [مَا] قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ : ﴿فَأَزَلَّهُمَا اَلشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا﴾ بِوَسْوَسَتِهِ وَ غُرُورِهِ ﴿مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ مِنَ اَلنَّعِيمِ ﴿وَ قُلْنَا﴾ يَا آدَمُ وَ يَا حَوَّاءُ وَ يَا أَيَّتُهَا اَلْحَيَّةُ وَ يَا إِبْلِيسُ ﴿اِهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ آدَمُ وَ حَوَّاءُ وَ وُلْدُهُمَا عَدُوٌّ لِلْحَيَّةِ، وَ إِبْلِيسُ وَ اَلْحَيَّةُ وَ أَوْلاَدُهُمَا أَعْدَاؤُكُمْ ﴿وَ لَكُمْ فِي اَلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ﴾ مَنْزِلٌ وَ مَقَرٌّ لِلْمَعَاشِ ﴿وَ مَتَاعٌ﴾ مَنْفَعَةٌ ﴿إِلَى حِينٍ﴾ اَلْمَوْتِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 222)

ព្រះអង្គﷺថា៖ "ពស់និយាយពិត ។" ព្រះអង្គﷺស្មានថាពស់ជាអ្នកនិយាយរកព្រះអង្គﷺ (មិនមែនអ៊ីប្លីស^នជាអ្នកនិយាយទេ) ។ ព្រះអង្គﷺក៏បានសោយពីដើមឈើនោះ ។ ពុំមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ជះមកលើព្រះអង្គﷺទេ ។ ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺបានប្រាប់អាដ្ឋាំﷺថា៖ "ព្រះអង្គﷺដឹងទេថាដើមឈើដែលត្រូវហាមចំពោះយើងនោះត្រូវលើកលែងហាមវិញហើយ ? ខ្ញុំﷺបានបរិភោគពីដើមឈើនោះ ពួកទេវតាមិនបានហាមឃាត់ខ្ញុំﷺទេ ពុំមានអ្វីកើតឡើងដល់ខ្ញុំﷺទេ ។" នេះគឺកាលអាដ្ឋាំﷺត្រូវឆបោក បានធ្វើខុស ។ ព្រះអង្គﷺបានសោយពីដើមឈើនោះ ហើយរងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស^ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ﷻថា *[២:៣៦] ស្ដ្ងតុ^នបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរខ្ចាត់ចេញពីទីនោះ* ដោយសារការឃ្សឹបបញ្ជ្ងៃ និងការឆបោករបស់វា^ន ។ *ឃ្លាតពីអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរធ្លាប់តែអាស្រ័យនៅ* គឺចេញពីព្រះគុណ ។ *យើងបានថា* អាដ្ឋាំ^ﷺ ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺ ពស់ អ៊ីប្លីស^ន អ៊ីយ ! *[៧:២៤] ពួកអ្នកចូរចុះចេញទៅ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងពួកឯទៀត !* អាដ្ឋាំﷺ ហ្ការ៉ាអ៊ុ^នﷺនិងកូនៗអ្នកទាំងពីរ^ﷺជាសត្រូវនឹងពស់ ។ អ៊ីប្លីស^ន ពស់និងកូនៗរបស់ពួកអ្នកទាំងពីរ (គឺអ៊ីប្លីស^ននិងពស់) ជាសត្រូវនឹងពួកអ្នក^ﷺ ។ *ពួកអ្នកនឹងមានទីអាស្រ័យនៅឯផែនដី* ជម្រកនិងកន្លែងរស់នៅ *និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត* ដែលផ្ដល់ផលប្រយោជន៍ *មួយរយៈពេល* គឺសេចក្ដីស្លាប់ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 222)7:19-25

فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٍ فَتَابَ عَلَيۡهِۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ٣٧

៣៧. អាដ្ធាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល ។ ព្រះអង្គបានបែរមករកគេ[ដោយអធ្យាស្ស័យ] ។ ការពិតព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្ស័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

قُلۡنَا ٱهۡبِطُواْ مِنۡهَا جَمِيعٗاۖ فَإِمَّا يَأۡتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدٗى فَمَن تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٣٨

៣៨. យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ពួកអ្នកចូរចុះចេញពីនេះទាំងអស់គ្នាទៅ ។ ពេលមានមកឯពួកអ្នកនូវព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំពីអញ អ្នកណាតាមព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំរបស់អញ ពុំមានការភ័យខ្លាចលើអ្នកនោះឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៧-៣៨

លោក យ៉ូ្ហបីរ បានឲ្យដឹងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីមុាំ អាប៊ូ យ្ហ៊ូ ក្ងហ្ការ عليه والسلام អំពីមួយឃ្លារបស់អាយ៉ាស់នេះគឺ៖ *"នឹងមានមគ្គទេសក៏ចង្អុលណែនាំពីអញទៅដល់ពួកអ្នក នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៏ចង្អុលណែនាំរបស់អញ នូវអ្នកទាំងនោះនឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្ដីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។"* ព្រះអង្គ عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "មគ្គទេសក៏ចង្អុលណែនាំគឺ អ៊ូលី عليه والسلام អាប៊ី ត្ប៊ីលិប رضي الله عنه ។" (តាហ្ស៊ៀរ អ៊ែយ៉ាស្ស៊ី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៦០)

***

1/38–37. قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ﴾ يَقُولُهَا، فَقَالَهَا ﴿فَتَابَ﴾ اللهُ ﴿عَلَيْهِ﴾ بِهَا ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ [التَّوَّابُ] الْقَابِلُ لِلتَّوْبَاتِ، الرَّحِيمُ بِالتَّائِبِينَ

៣៧-៣៨/១. អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះបន្ទូលថា *[២:៣៧] អាដ្ធាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល* ឲ្យថាព្រះបន្ទូលទាំងនេះ ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានថាព្រះបន្ទូលទាំងនេះ *ព្រះអង្គបានបែរ* គឺអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា *មករកគេ* ដោយសារព្រះបន្ទូលទាំងនេះគឺ៖ *ការពិតព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្ស័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី* ព្រះដែលលើកលែងទោស ព្រះដែលព្រមទទួលការសូមខមាទោស ព្រះដែលមានព្រះមេត្តាខន្ដីចំពោះអ្នកដែលភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស ។

﴿قُلْنَا اِهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعاً﴾ كَانَ أَمَرَ فِي الْأَوَّلِ أَنْ يَهْبِطَا، وَ فِي الثَّانِي أَمَرَهُمْ أَنْ يَهْبِطُوا جَمِيعاً، لاَ يَتَقَدَّمَ أَحَدُهُمُ الْآخَرَ. وَ الْهُبُوطُ إِنَّمَا كَانَ هُبُوطُ آدَمَ وَ حَوَّاءَ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ هُبُوطُ الْحَيَّةِ أَيْضاً مِنْهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ مِنْ أَحْسَنِ دَوَابِّهَا، وَ هُبُوطُ إِبْلِيسَ مِنْ حَوَالَيْهَا، فَإِنَّهُ كَانَ مُحَرَّماً عَلَيْهِ دُخُولُ الْجَنَّةِ.

[២:៣៨] យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ពួកអ្នកចូរចុះចេញពីនេះទាំងអស់គ្នាទៅ ។ ដំបូងព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ចុះចេញទៅ ។ លើកទីពីរព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យទាំងអស់គ្នាចុះចេញទៅ មិនឲ្យអ្នកណាទៅមុនអ្នកណាទេ ។ ការចុះចេញ គឺការចុះចេញរបស់អាដ្ធាំ عليه السلام និងហ្វាវ៉ាអ ម៉ុ عليها السلام ពីសួន ព្រមទាំងការចុះចេញរបស់ពស់ដែរព្រោះវាជាសត្វប្រសើរបំផុតមួយរបស់សួននោះ ។ ឯការចុះចេញរបស់អ៊ីប្លីស لعنه الله នោះ គឺចុះចេញពីបរិវេណរបស់សួននោះ ព្រោះគេបានហាមមិនឲ្យអ៊ីប្លីស لعنه الله ចូលទៅក្នុងសួននោះទេ ។

﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدىً﴾ يَأْتِيكُمْ وَ أَوْلاَدُكُمْ مِنْ بَعْدِكُمْ مِنِّي هُدًى. يَا آدَمُ وَ يَا إِبْلِيسُ ﴿فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ حِينَ يَخَافُ الْمُخَالِفُونَ، وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ إِذَا يَحْزَنُونَ. (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٢٤)

ពេលមានមកឯពួកអ្នកនូវព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំពីអញ នឹងមានមកឯពួកអ្នកនិងបណ្ដាកូនចៅពួកអ្នកក្រោយពីពួកអ្នក នូវព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំពីអញ ﷻ ។ អាដ្ទាំ ﷺ អ៊ីយ ! អ៊ីប្លីស ﷺ អ៊ីយ ! *អ្នកណាតាមព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំរបស់អញ ពុំមានការភ័យខ្លាចលើអ្នកនោះឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ* ពុំមានការភ័យខ្លាចលើបុគ្គលនោះទេពីបណ្ដាសត្រូវរបស់បុគ្គលនោះ ចំណែកឯពួកសត្រូវនោះនឹងភ័យខ្លាច ។ បុគ្គលនោះនឹងមិនមានទុក្ខទេព្រោះពួកសត្រូវនោះនឹងមានទុក្ខ ។" (التفسير العسكرى عليه السلام 1: 224)

***

2/38–37. قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فَلَمَّا زَلَّتْ مِنْ آدَمَ الْخَطِيئَةُ، وَ اِعْتَذَرَ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ: يَا رَبِّ تُبْ عَلَيَّ، وَ اِقْبَلْ مَعْذِرَتِي، وَ أَعِدْنِي إِلَى مَرْتَبَتِي، وَ اِرْفَعْ لَدَيْكَ دَرَجَتِي فَلَقَدْ تَبَيَّنَ نَقْصُ الْخَطِيئَةِ وَ ذُلُّهَا فِي أَعْضَائِي وَ سَائِرِ بَدَنِي.

៣៧-៣៨/២. ព្រះអង្គ ﷺ (អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជាស់ការី ﷺ) មានវចនៈថា៖ "កាលអាដ្ទាំ ﷺ បានធ្វើខុស ហើយបានសូមខមាទោសម្ចាស់ ﷻ ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អ៊ីយ ! សូមព្រះអង្គ ﷻ បែរមករកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ សូមព្រះអង្គ ﷻ ទទួលការសូមទោសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននូវហាន:ដើមវិញ សូមព្រះអង្គ ﷻ លើកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឡើងព្រោះឥទ្ធិពលអាក្រក់នៃកំហុសជ្រាបចូលសព្វខ្លួនប្រាណទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។"

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ أَ مَا تَذْكُرُ أَمْرِي إِيَّاكَ بِأَنْ تَدْعُوَنِي بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ عِنْدَ شَدَائِدِكَ وَ دَوَاهِيكَ، وَ فِي اَلنَّوَازِلِ [اَلَّتِي] تَبْهَظُكَ قَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ بَلَى. قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ (لَهُ: فَتَوَسَّلْ بِمُحَمَّدٍ) وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمْ خُصُوصاً، فَادْعُنِي أُجِبْكَ إِلَى مُلْتَمَسِكَ، وَ أَزِدْكَ فَوْقَ مُرَادِكَ.

អល់ឡោះហ្ជ៉ាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាដ្ទាំ ﷺ អ៊ីយ ! អ្នក ﷺ ចាំព្រះបញ្ជាអញ ﷻ បានទេ ថាឲ្យអ្នក ﷺ បួងសួងអញ ﷻ តាមរយ:មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ់ ﷺ និងបណ្ដាកូនចៅ ﷺ បរិសុទ្ធរបស់គេ ﷺ ក្នុងពេលអ្នក ﷺ លំបាក ក្នុងពេលអ្នក ﷺ មានទុក្ខនិងនៅក្នុងសភាពច្របូកច្របល់ ដែលជាបន្ទុកធ្ងន់លើខ្លួនអ្នក ﷺ ?" អាដ្ទាំ ﷺ បានទូលថា៖ "ព្រះបពិត្រ ម្ចាស់ ﷻ អ៊ីយ !" អល់ឡោះ ﷻ បានប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "អ្នក ﷺ ចូរយកមូហ្ចាំម៉ាដ្ទ់ ﷺ អ្ជាលី ﷺ ហ្ជាទ្ធីម៉ាស ﷺ អាល់-ហ្ជាសាន់ ﷺ និង អាល់-ហ្ជ្រ៉ូសៃន ﷺ ជាអន្តរការី ﷺ (អ្នកជួយសូមឲ្យ) ជាពិសេស ។ អ្នក ﷺ ចូរអង្វរសូមអញ ﷻ អញ ﷻ នឹងឆ្លើយតបការសូមរបស់អ្នក ﷺ អញ ﷻ នឹងថែមឲ្យអ្នក ﷺ លើសពីអ្វីដែលអ្នក ﷺ ចង់បាន ។"

فَقَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ، يَا إِلَهِي وَ قَدْ بَلَغَ عِنْدَكَ مِنْ مَحَلِّهِمْ أَنَّكَ بِالتَّوَسُّلِ [إِلَيْكَ] بِهِمْ تَقْبَلُ تَوْبَتِي وَ تَغْفِرُ خَطِيئَتِي، وَ أَنَا اَلَّذِي أَسْجَدْتَ لَهُ مَلاَئِكَتَكَ، وَ أَبَحْتَهُ جَنَّتَكَ وَ زَوَّجْتَهُ حَوَّاءَ أَمَتَكَ، وَ أَخْدَمْتَهُ كِرَامَ مَلاَئِكَتِكَ!

អាដ្ទាំ ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អ៊ីយ ! ព្រះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ អ៊ីយ ! ព្រះអង្គ ﷻ បានឲ្យដឹងអំពីបារមីរបស់ពួកគេ ﷺ ថា បួងសួងព្រះអង្គ ﷻ តាមរយ:ពួកគេ ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងទទួលយកការសូមខមាទោសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ថាព្រះអង្គ ﷻ នឹងអត់ទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ គឺបុគ្គលដែលអស់ទេវតាក្រាបប្រណិបត្តន៍ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ គឺបុគ្គលដែលត្រូវប្រទានឲ្យនូវឧទ្យានដែលត្រូវលើកបាវស្រីរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ហ្ចាវ៉ាអ៊ុ ﷺ ឲ្យជាមហេសី ដែលអស់បុគ្គលប្រកបដោយកិត្តិយសក្នុងចំណោមទេវតារបស់ព្រះអង្គ ﷻ បម្រើ ។"

قَالَ اَللّٰهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ إِنَّمَا أَمَرْتُ اَلْمَلاَئِكَةَ بِتَعْظِيمِكَ [وَ] بِالسُّجُودِ [لَكَ] إِذْ كُنْتَ وِعَاءً لِهَذِهِ اَلْأَنْوَارِ، وَ لَوْ كُنْتَ سَأَلْتَنِي بِهِمْ قَبْلَ خَطِيئَتِكَ أَنْ أَعْصِمَكَ مِنْهَا، وَ أَنْ أُفَطِّنَكَ لِدَوَاعِي عَدُوِّكَ إِبْلِيسَ حَتَّى تَحْتَرِزَ مِنْهُ لَكُنْتُ قَدْ جَعَلْتُ ذَلِكَ، وَ لَكِنَّ اَلْمَعْلُومَ فِي سَابِقِ عِلْمِي يَجْرِي مُوَافِقاً لِعِلْمِي، فَالْآنَ فَبِهِمْ فَادْعُنِي لأجبك [لِأُجِيبَكَ].

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាដ្ទ៉ាំ អ៊ីយ! អញបានឲ្យទេវតាគោរពអ្នកដោយក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នក ព្រោះអ្នកជាទីកន្លែងសម្រាប់ដាក់ពន្លឺរស្មីទាំងនេះ។ បើអ្នកបានសូមអញតាមរយៈពួកគេមុនអ្នកបានធ្វើខុស អញនឹងការពារអ្នកពីកំហុសនោះ អញនឹងឲ្យអ្នកបានដឹងក្រែលអំពីអ៊ីប្លីសដែលលួងលោមអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកប្រយ័ត្នវា អញនឹងធ្វើអ្វីៗទាំងនេះសម្រាប់អ្នក។ តែអញបានដឹងរឿងនេះតាំងពីដើមមកហើយ។ ដូច្នេះវាបានកើតឡើងតាមព្រះអភិញ្ញាអញ។ ហេតុដូច្នេះ ពេលនេះ អ្នកចូរអង្វរសូមអញ អញនឹងឆ្លើយតបអ្នក។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ آدَمُ: «اَللَّهُمَّ [بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ] بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ، وَ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ وَ اَلطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمْ لَمَّا تَفَضَّلْتَ [عَلَيَّ] بِقَبُولِ تَوْبَتِي وَ غُفْرَانِ زَلَّتِي وَ إِعَادَتِي مِنْ كَرَامَاتِكَ إِلَى مَرْتَبَتِي».

ក្នុងពេលនោះ អាដ្ទ៉ាំបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាអ៊ីយ! ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះរាជបារមីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ និងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តានៃបរិសុទ្ធរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ! ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះរាជបារមីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ អ៊ីលីយ៉ា ហ្វាទ្ទីម៉ាសូ ហ្ហាសាន់ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៍ និងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តានៃបរិសុទ្ធរបស់អស់ព្រះអង្គ ដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យជាងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាព្រមទទួលយកការសូមខមាទោសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គមេត្តាអភ័យទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលបានធ្វើខុស សូមព្រះអង្គមេត្តាព្រះរាជទានឲ្យមកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ នូវហាន:របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលមកពីព្រះកិត្យានុភាពព្រះអង្គ។"

فَقَالَ اَللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ: قَدْ قَبِلْتُ تَوْبَتَكَ، وَ أَقْبَلْتُ بِرِضْوَانِي عَلَيْكَ، وَ صَرَفْتُ آلاَئِي وَ نَعْمَائِي إِلَيْكَ، وَ أَعَدْتُكَ إِلَى مَرْتَبَتِكَ مِنْ كَرَامَاتِي، وَ وَفَّرْتُ نَصِيبَكَ مِنْ رَحَمَاتِي. فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَتَلَقّٰى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمٰاتٍ فَتٰابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ اَلتَّوّٰابُ اَلرَّحِيمُ﴾. (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٢٥)

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញព្រមទទួលយកការសូមខមាទោសរបស់អ្នកហើយ អញមានព្រះខន្តីលើអ្នកហើយ អញបំបែរព្រះពរអញនិងព្រះសប្បុរសធម៌អញមកកាន់អ្នកហើយ អញបានព្រះរាជទានឲ្យអ្នកវិញនូវហាន:[មុន]របស់អ្នកមកពីព្រះការុណ្ញហឫទ័យអញហើយ អញបានប្រទាននូវចំណែកព្រះមេត្តាធម៌របស់អញឲ្យអ្នកហើយ។" អ្វីៗទាំងនេះនៅក្នុងព្រះរាជបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ *[២:៣៧] អាដ្ទ៉ាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល។ ព្រះអង្គបានបែរមកកាន់គេ។ ការពិតព្រះអង្គគឺជាព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្រ័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី។"* (التفسير العسكرى عليه السلام 1: 225)

***

3/38–37. عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللّٰهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ اَللّٰهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَرَضَ عَلَى آدَمَ فِي اَلْمِيثَاقِ ذُرِّيَّتَهُ. فَمَرَّ

بِهِ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ هُوَ مُتَّكِئٌ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ فَاطِمَةُ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهَا تَتْلُوهُمَا وَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ يَتْلُوَانِ فَاطِمَةَ، فَقَالَ اَللَّهُ: يَا آدَمُ إِيَّاكَ أَنْ تَنْظُرَ إِلَيْهِمْ بِحَسَدٍ أُهْبِطْكَ مِنْ جِوَارِي،

៣៧-៣៨/៣. រាយការណ៍ដោយ អ៊ុប់ឌុលរ៉ោះហ្ម៉ាន ប៊ិន ការ៉ាស្ស៊ៀ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ម៉ា ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ម៉ា(تبارك وتعالى)បានបង្ហាញបណ្ដាកូនចៅអាដ្ទ៉ាំ(عليه السلام)ឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام)ស្គាល់ (صلوات الله عليه والسلام) កាលធ្វើកិច្ចសន្យាល ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(عليه السلام)បានដើរឃើញព្រះសាស្ដា(صلى الله عليه وآله وسلم)ដែលច្រត់លើអ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាទ៊ីម៉ាស៊ុ(سلام الله عليها)ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គទាំងពីរ(عليهم السلام) អាល់-ហ្ហាសាន(صلوات الله عليه والسلام) និង អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسلام) តាមពីក្រោយ ។ អល់ឡោះហ្ម៉ា(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាដ្ទ៉ាំ(عليه السلام)អើយ ! ចូរប្រយ័ត្នមើលទៅពួកគេ(عليهم السلام)ដោយសេចក្ដីច្រណែនឥច្ឆា ព្រោះអញ(عز وجل)នឹងបោះអ្នក(عليه السلام)ចោលឆ្ងាយពីអញ(عز وجل) ។"

فَلَمَّا أَسْكَنَهُ اَللَّهُ اَلْجَنَّةَ مُثِّلَ لَهُ اَلنَّبِيُّ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِم، فَنَظَرَ إِلَيْهِمْ بِحَسَدٍ ثُمَّ عُرِضَتْ عَلَيْهِ اَلْوَلاَيَةُ فَأَنْكَرَهَا فَرَمَتْهُ اَلْجَنَّةُ بِأَوْرَاقِهَا،

ពេលអល់ឡោះហ្ម៉ា(عز وجل)បានទុកដាក់អាដ្ទ៉ាំ(عليه السلام)នៅក្នុងសួន ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបង្កើតនូវដំណូច (ភាពដូច) មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ(صلى الله عليه وآله وسلم) អ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាទ៊ីម៉ាស៊ុ(سلام الله عليها) អាល់-ហ្ហាសាន(صلوات الله عليه والسلام) និង អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسלام) ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានមើលទៅអស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ទាំងនោះដោយសេចក្ដីច្រណែនឥច្ឆា ។ ពេលគេបានដាក់រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ(ولاية)របស់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ទាំងនេះឲ្យអាដ្ទ៉ាំ(عليه السلام)ទទួលយក តែព្រះអង្គ(عليه السلام)បានបដិសេធ ។ ស្លឹកឈើសួនដែលគ្របដណ្ដប់ព្រះអង្គ(عليه السلام)នោះបានជ្រុះពីខ្លួនព្រះអង្គ(عليه السلام) ។

فَلَمَّا تَابَ إِلَى اَللَّهِ مِنْ حَسَدِهِ وَ أَقَرَّ بِالْوَلاَيَةِ وَ دَعَا بِحَقِّ اَلْخَمْسَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ غَفَرَ اَللَّهُ لَهُ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ﴾ اَلْآيَةِ. (تفسير العياشى ج١ ص٤١)

ពេលព្រះអង្គ(عليه السلام)បានសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ម៉ា(عز وجل)ព្រោះតែបានច្រណែនចង់បាន ព្រមទទួលយករ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ(ولاية)របស់អស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ទាំងនេះ ហើយបានអង្វរសូមក្នុងព្រះនាមបុគ្គលទាំងប្រាំអង្គគឺ មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ៉ូ(صلى الله عليه وآله وسلم) អ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាទ៊ីម៉ាស៊ុ(سلام الله عليها) អាល់-ហ្ហាសាន(صلوات الله عليه والسلام) និង អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسلام) អល់ឡោះហ្ម៉ា(عز وجل)បានលើកលែងទោសឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ រឿងនេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ(عز وجل)គឺ *[២:៣៧] អាដ្ទ៉ាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល ។"* (تفسير العياشى 1: 41)

***

4/38–37. عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ اَلْآيَةِ فِي بَاطِنِ اَلْقُرْآنِ ﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدىً فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ قَالَ: تَفْسِيرُ اَلْهُدَى عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ اَللَّهُ فِيهِ ﴿فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ﴾. (تفسير العياشى ج١ ص٤١)

៣៧-៣៨/៤. រាយការណ៍ដោយ យ៉ាកៀរ ថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ៎ហ្វារ(صلوات الله عليه والسلام) អំពីការបកស្រាយអាយ៉ាស៊ុ(آية)ក្ដ្ីអានេះតាមអត្ថន័យក្នុងរបស់ក្ដ្ីអាន *[២:៣៨] ពេលមានមកដ៏ពួកអ្នកនូវព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំពីអញ អ្នកណាតាមព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អញ ពុំមានការភ័យខ្លាចលើអ្នកនោះឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "ការបកស្រាយរបស់ "មគ្គទេសក៍ដឹកនាំ" គឺអ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام) ។ អល់ឡោះហ្ម៉ា(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលអំពីមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនេះថា *អ្នកណាតាមព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អញ* (ពោលគឺ អ៊ុលី(صلوات الله عليه والسلام)) *ពុំមានការភ័យខ្លាចលើអ្នកនោះឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។"* (تفسير العياشى 1: 41)

***

37-5/38. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ صَاحِبِ الشَّعِيرِ عَنْ كَثِيرِ بْنِ كَلْثَمَةَ عَنْ أَحَدِهِمَا (عليهما السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِماتٍ﴾ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءاً وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي وَ أَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءاً وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءاً وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

៣៧-៣៨/៥. អ្ហ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ហ៊ូម៉ៃ៉ រ តមកពី អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ម្ចាស់ស្រូវស្រងែ តមកពី កាស្ស្យ៉ ប៊ិន កាល់ស្ហ្ម៉ាស៊ុ ដែលបានថា អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام មួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាំទី ៥ صلوات الله عليه والسلام ឬទី ៦ صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ *[២:៣៧] អាដ្ឋាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល* ថា: "ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ ﷻ ឡើយ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ﷻ អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ អើយ! ដោយនូវព្រះសក្ការ:ព្រះអង្គ ﷻ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام បានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ បានទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ﷻ លើកលែងទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام ព្រោះព្រះអង្គ ﷻ ជាអ្នកអត់ឱនប្រសើរដាច់អស់អ្នកអត់ឱនត ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ ﷻ ឡើយ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអង្គ ﷻ អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ អើយ! ដោយនូវព្រះសក្ការ:ព្រះអង្គ ﷻ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام បានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ បានទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ﷻ លើកលែងទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام សូមព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះមេត្តាសន្ដោសដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام ផង ព្រោះព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះមេត្តាសន្ដោសលើសអស់អ្នកមានមេត្តាសន្ដោសទាំងពួង ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ ﷻ ឡើយ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអង្គ ﷻ អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ អើយ! ដោយនូវព្រះសក្ការ:ព្រះអង្គ ﷻ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام បានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ បានទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ﷻ បែរមករកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [ដោយអធ្យាស្ស័យ] ព្រោះព្រះអង្គ ﷻ គឺព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាសន្ដោស ។"

وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِماتٍ﴾ قَالَ سَأَلَهُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ فَاطِمَةَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٣٠٤ لحديث : ٤٧٢)

នៅក្នុងសេចក្ដីរាយការណ៍មួយទៀតអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ *[២:៣៧] អាដ្ឋាំបានទទួលពីម្ចាស់គេនូវព្រះរាជបន្ទូល ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ព្រះអង្គ عليه السلام បានសូម[ខមាទោស]តាមរយ:ព្រះរាជសិទ្ធិរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله អ្ហ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑ صلوات الله عليه والسلام និង ហ្ហាទ្ធីម៉ាស៊ុ سلام الله عليها ។" (الكافي 8: 304/ 472)

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٣٩

៣៩. បណ្ដាអ្នកដែលមិនជឿ ដែលបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង ពួកទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៩

ពាក្យអារ៉ាប់ *អាយ៉ាស៊ុ* ប្រែថាអ្វីៗ ដែលជា "សញ្ញា" បញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមានអល់ឡោះហ្ស៊ី ។ ពាក្យនេះត្រូវនឹងអ្វីៗដែលមានភាពអស្ចារ្យនៃសព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីបានបង្កើតមក និងនៃពិភពខាងក្នុង

របស់វិញ្ញាណ (មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ៤១ អាយ៉ាស់ ៥៣) ទាំងនេះសុទ្ធតែជាការបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសកម្មភាពនៃអល់ឡោះហ្ន៑ ។ ហើយក៏ត្រូវនឹង "អព្ភូតហេតុអស្ចារ្យ" និង "ព្រឹត្តិការណ៍អស្ចារ្យ" ដែលជាស្លាកស្នាមជាក់ស្តែងនៃប្រតិកម្មរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ ។ ន័យចុងក្រោយ *អាយ៉ាស់* មានន័យជាពិសេសថា "ឱង្ការ" នៃបណ្តាព្រះគម្ពីរដែលអល់ឡោះហ្ន៑បានដាក់មក ហើយបណ្តាឱង្ការទាំងនេះជា "អច្ឆរិយសញ្ញា" ដ៏ឧត្តមបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ ។ (លោក យ៉ាស់យ៉ា អ៊ុឡារ៉ា និងលោក យ៉ូ្ហ៑ដ ហ្ការ៉ូ)

***

1/39. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اَلَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾: اَلدَّالاَّتِ عَلَى صِدْقِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى مَا جَاءَ بِهِ مِنْ أَخْبَارِ اَلْقُرُونِ اَلسَّالِفَةِ، وَ عَلَى مَا أَدَّاهُ إِلَى عِبَادِ اَللَّهِ مِنْ ذِكْرِ تَفْضِيلِهِ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ خَيْرِ اَلْفَاضِلِينَ وَ اَلْفَاضِلاَتِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ اَلْبَرِيَّاتِ « أُولٰئِكَ » اَلدَّافِعُونَ لِصِدْقِ مُحَمَّدٍ فِي إِنْبَائِهِ [وَ اَلْمُكَذِّبُونَ لَهُ فِي نَصْبِهِ لِأَوْلِيَائِهِ] عَلِيٍّ سَيِّدِ اَلْأَوْصِيَاءِ، وَ اَلْمُنْتَجَبِينَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ اَلطَّيِّبِينَ اَلطَّاهِرِينَ « أَصْحٰابُ اَلنّٰارِ هُمْ فِيهٰا خٰالِدُونَ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 226)

៣៩/១. [អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា:] បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៣៩] បណ្តាអ្នកដែលមិនជឿ ដែលបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង* ដែលបញ្ជាក់ថាមូហ្ការ៉ាម៉ាដ្ទ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ព្រោះដំណឹងជំនាន់មុនៗដែលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងប្រាប់ សេចក្តីរៀបរាប់អំពីព្រះគុណអល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل មកលើអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام បរិសុទ្ធរបស់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ដែលបាវទាំងឡាយត្រូវការនោះជាការពិតឥតមុសា អស់បុគ្គល عليهم السلام ដែលមានសីលធម៌ប្រសើរដាច់អស់បណ្តាអ្នកមានសីលធម៌ បុគ្គល عليهم السلام ប្រកបដោយសីលធម៌ប្រសើរដាច់គេបន្ទាប់មូហ្ការ៉ាម៉ាដ្ទ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាសច្ចការី ។84:19-25 *ពួកទាំងនោះ* គឺពួកដែលបដិសេធថាមូហ្ការ៉ាម៉ាដ្ទ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم មិននិយាយពិតទេអំពីដំណឹងផ្សេងៗដែលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងប្រាប់ និងពួកដែលអះអាងថាមិនពិតទេរឿងព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم តែងតាំងមិត្តរបស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم នោះ គឺអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកស្នង عليهم السلام អស់បុគ្គលដែលត្រូវអល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل ជ្រើសរើសនៅក្នុងចំណោមព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលជាបុគ្គលល្អប្រសើរនិងបរិសុទ្ធ *ជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។"* (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 226)

يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَوۡفُواْ بِعَهۡدِيٓ أُوفِ بِعَهۡدِكُمۡ وَإِيَّٰيَ فَٱرۡهَبُونِ ٤٠

៤០. កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ! ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញព្រះគុណអញដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកចូរគោរពពាក្យសន្យានឹងអញ អញនឹងគោរពពាក្យនឹងពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកចូរក្រែងខ្លាចតែអញមួយគត់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤០

1/40. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يٰا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ وُلْدَ يَعْقُوبَ إِسْرَائِيلِ اَللَّهِ « اُذْكُرُوا نِعْمَتِيَ اَلَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ لَمَّا بَعَثْتُ مُحَمَّداً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ أَقْرَرْتُهُ فِي مَدِينَتِكُمْ، وَ لَمْ أُجَشِّمْكُمُ اَلْحَطَّ وَ اَلتَّرْحَالَ إِلَيْهِ، وَ أَوْضَحْتُ عَلاَمَاتِهِ وَ دَلاَئِلَ صِدْقِهِ لِئَلاَّ يَشْتَبِهَ عَلَيْكُمْ حَالُهُ.

៤០/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថាអល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *[២:៤០] កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ!* កូនចៅរបស់យ៉ាកុ៊ប عليه السلام ប្រជាជាតិអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل

ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញព្រះគុណអញដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក កាលអញ(ﷻ)បានចាត់បញ្ជូនមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ)ទៅជាព្រះសាស្តា ហើយអញ(ﷻ)បានឲ្យគេ(ﷺ)នៅក្នុងស្រុកពួកអ្នក អញ(ﷻ)មិនបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេក្នុងការទៅរកគេ(ﷺ) អញ(ﷻ)បានបើកឲ្យឃើញច្បាស់បណ្តាសញ្ញានិងភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាគេ(ﷺ)ជាបុគ្គលសច្ចៈឥតមុសាជាទីទុកចិត្ត ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសង្ស័យតំណែងគេ(ﷺ) ។

﴿وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ اَلَّذِي أَخَذَتْهُ عَلَى أَسْلاَفِكُمْ، أَنْبِيَاؤُهُمْ وَ أَمَرُوهُمْ أَنْ يُؤَدُّوهُ إِلَى أَخْلاَفِهِمْ لِيُؤْمِنُوا بِمُحَمَّدٍ اَلْعَرَبِيِّ [اَلْقُرَشِيِّ] اَلْهَاشِمِيِّ، اَلْمُبَانِ بِالْآيَاتِ، وَ اَلْمُؤَيَّدِ بِالْمُعْجِزَاتِ اَلَّتِي مِنْهَا: أَنْ كَلَّمَتْهُ ذِرَاعٌ مَسْمُومَةٌ، وَ نَاطَقَهُ ذِئْبٌ، وَ حَنَّ إِلَيْهِ عُودُ اَلْمِنْبَرِ وَ كَثَّرَ اَللَّهُ لَهُ اَلْقَلِيلَ مِنَ اَلطَّعَامِ، وَ أَلاَنَ لَهُ اَلصُّلْبَ مِنَ اَلْأَحْجَارِ، وَ صَلَّبَ لَهُ اَلْمِيَاهَ اَلسَّيَّالَةَ وَ لَمْ يُؤَيِّدْ نَبِيّاً مِنْ أَنْبِيَائِهِ بِدَلاَلَةٍ إِلاَّ جَعَلَ لَهُ مِثْلَهَا أَوْ أَفْضَلَ مِنْهَا.

ពួកអ្នកចូរគោរពពាក្យសន្យានឹងអញ ដែលអញ(ﷻ)បានទទួលយកពីដូនតាពួកអ្នកដោយបានប្រាប់ពួកគេនិងបានដាក់ព្រះបញ្ជាលើពួកគេថាឲ្យពួកគេផ្ទេរពាក្យសន្យានេះឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅរបស់ពួកគេ ឲ្យពួកគេជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ) បុរសអារ៉ាប់ បុរសជាតិគ្ជ៉ាយ៉ស្ស៊ ១ បុរសត្រកូលហ្ហាស្ស៊ីម បុរសដែលលេចឡើងដោយព្រះសញ្ញា បុរសដែលជ្រោមជ្រែងដោយអព្ភូតហេតុ ដូចជា អាវុធដាក់ថ្នាំបំពុលបាននិយាយរកគេ(ﷺ) ឆ្កែចចកចេះនិយាយ ឈើវេទិកាទ្រហោយំដាក់គេ(ﷺ) អល់ឡោះ(ﷻ)បានធ្វើឲ្យចំណីអាហារតិចទៅជាច្រើនសម្រាប់គេ(ﷺ) ថ្មរឹងទៅជាទន់សម្រាប់គេ(ﷺ) ទឹកហូរទៅជារឹងសម្រាប់គេ(ﷺ) ជាដើម ។ គេបាននាំមកឲ្យគេ(ﷺ)នូវអព្ភូតហេតុស្រដៀងនេះច្រើនទៀត ដែលគេបាននាំមកឲ្យព្រះសាស្តា(عليهم السلام)មុន ១ ឬប្រសើរជាងនោះ ។

وَ اَلَّذِي جُعِلَ مِنْ أَكْبَرِ آيَاتِهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ شَقِيقُهُ وَ رَفِيقُهُ، عَقْلُهُ مِنْ عَقْلِهِ وَ عِلْمُهُ مِنْ عِلْمِهِ، [وَ حُكْمُهُ مِنْ حُكْمِهِ] وَ حِلْمُهُ مِنْ حِلْمِهِ، مُؤَيِّدٌ دِينَهُ بِسَيْفِهِ اَلْبَاتِرِ بَعْدَ أَنْ قَطَعَ مَعَاذِيرَ اَلْمُعَانِدِينَ بِدَلِيلِهِ اَلْقَاهِرِ، وَ عِلْمِهِ اَلْفَاضِلِ، وَ فَضْلِهِ اَلْكَامِلِ.

ព្រះសញ្ញាដែលប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់គេ(ﷺ)នោះគឺ អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៊ាលិប(رضي الله عنه) ប្អូនប្រុសគេ(ﷺ)និងមិត្តគេ(ﷺ) ។ ប្រាជ្ញារបស់អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام)មកពីប្រាជ្ញារបស់គេ(ﷺ) អភិញ្ញារបស់អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام)មកពីអភិញ្ញារបស់គេ(ﷺ) គតិបញ្ញារបស់អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام)មកគតិបញ្ញារបស់គេ(ﷺ) ការអត់ធ្មត់របស់អ៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام)មកពីការអត់ធ្មត់របស់គេ(ﷺ) អ្នកជំនួយក្នុងសាសនារបស់គេ(ﷺ)ដោយផ្លែដាវមុតរបស់គេ(صلوات الله عليه والسلام) ក្រោយពីបានកាត់ផ្តាច់ពាក្យអះអាងរបស់ពួកចចេសរឹងរូសដោយភ័ស្តុតាងឥតប្រកែកបានជាមួយការចេះដឹងខ្ពស់បំផុតនិងបុណ្យបារមីសុក្រឹតរបស់គេ(صلوات الله عليه والسلام) ។

﴿أُوفِ بِعَهْدِكُمْ﴾ اَلَّذِي أَوْجَبْتُ بِهِ لَكُمْ نَعِيمَ اَلْأَبَدِ فِي دَارِ اَلْكَرَامَةِ وَ مُسْتَقَرِّ اَلرَّحْمَةِ. ﴿وَ إِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾ فِي مُخَالَفَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَإِنِّي اَلْقَادِرُ عَلَى صَرْفِ بَلاَءِ مَنْ يُعَادِيكُمْ عَلَى مُؤَافَقَتِي، وَ هُمْ لاَ يَقْدِرُونَ عَلَى صَرْفِ اِنْتِقَامِي عَنْكُمْ إِذَا آثَرْتُمْ مُخَالَفَتِي. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 227)

អញនឹងគោរពពាក្យនឹងពួកអ្នក អញ(ﷻ)នឹងឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះឧបការគុណឥតទីបញ្ចប់នៅក្នុងព្រះវិមាននៃកិត្យានុភាពនិងព្រះមេត្តាប្រណីអនន្តជាចាំបាច់តាមពាក្យសន្យានោះ ។ *ពួកអ្នកចូរក្រែងខ្លាចតែអញមួយគត់* ក្នុងការប្រទូសប្រឆាំងមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ) ព្រោះអញ(ﷻ)មួយគត់មានអំណាចបញ្ជៀសទុក្ខវេទនាទាំងអស់ដែលកើតមានលើពួកអ្នកពីពួកសត្រូវពួកអ្នកបើអញ(ﷻ)យល់ព្រម ។ ពួកគេមិនមានអំណាចរារាំងអញ(ﷻ)មិនឲ្យសងសឹកពួកអ្នកបានទេបើពួកអ្នកប្រទូសប្រឆាំងអញ(ﷻ) ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 227)

***

2/40. فِي عُيُونِ اَلْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: وَ سَأَلَهُ عَنْ سِتَّةٍ مِنَ اَلْأَنْبِيَاءِ لَهُمْ اِسْمَانِ؟ فَقَالَ يُوشَعُ بْنُ نُونٍ وَ هُوَ ذُو اَلْكِفْلِ، وَ يَعْقُوبُ وَ هُوَ إِسْرَائِيلُ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 71)

៤០/២. នៅក្នុង[សាត្រា] អ្ហ៊ីយ៉ូន អាល់-អាក្ខ៉ាបារ យោលតាមបណ្តាញពត៌មានរបស់សាត្រានេះដែលឡើងទៅដល់ អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្ការ៉ូ ស្ស្ស ដែលគេបានសួរព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامអំពីឈ្មោះទ្ទេ របស់ព្រះសាស្ត្រាប្រាំមួយអង្គعليهم السلام ។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "យ្ហ្ស ស្ហ ក ខ ប ន ទ ន ព្រះអង្គគឺ ស ស ប ល ហ ។ ង យ ក ខ ប ព្រះអង្គគឺ អ ស រ អ ល ។" (تفسير نور الثقلين 1: 71)

***

3/40. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ قَالَ: «بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) أُوفِ بِعَهْدِكُمْ أُوفِ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٠ الحديث: ٩٩/ ٤٣٩، الكافي – الجزء: ١ الصفحة: ٣٥٧ الحديث : ٨٩)**

៤០/៣. មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្ខ៉ូប បានរាយការណ៍មកពី អ្ហាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ហ៊ីម៉ែរ៍ តមកពី សាម៉ាអ្ហាស្ស តមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ការ៉ាصلوات الله عليه والسلامដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ៉ា عز وجل *[២:៤០] ពួកអ្នកចូរគោរពពាក្យសន្យានឹងអញ* ថា៖ "តាមរយ:រ៉ីឡាយ៉ាស្ស៊ូរបស់អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلام *អញនឹងគោរពពាក្យនឹងពួកអ្នក* ដោយប្រទានឲ្យនូវ៉ាន ១ ។" (الكافي 1: 357/ 89)

***

4/40. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْقُرَشِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الرَّبِيعِ الزَّهْرَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَرِيزٌ، عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ﴾ وَ اللَّهِ، لَقَدْ خَرَجَ آدَمُ مِنَ الدُّنْيَا وَ قَدْ عَاهَدَ [قَوْمَهُ] عَلَى الْوَفَاءِ لِوَلَدِهِ شَيْثٍ، فَمَا وَفَى لَهُ،

៤០/៤. អ៊ីបនូ បាបារ៉ែ ហ្ការ៉ា បានថាឪពុកខ្ញុំ ﷺ បានតំណាលប្រាប់យើងមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ អាប៊ូ អាល់-ក្ខ៉ាស៊ីម តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ្ហាលី អាល់-ឆ្ការ៉ាស្ស៊ី តមកពី អាប៊ូ អាល់-រ៉ាប៊ីអ៉ូ អាល់-ស្ហាស្ស៊ារ៉ានី តមកពី ហ្ការ៉ីស្ស តមកពី ឡ្ស៊ីស ប៊ិន អ្ហាប៊ូ ស្ស៊ីឡេម៉ តមកពី មូយ៉ាហ៊ីដ្ឋ តមកពី អ៊ីបនូ អ្ហាប់បាស់ ដែលបានឲ្យដឹងថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ការ៉ា ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ការ៉ា تبارك وتعالى មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៤០] ពួកអ្នកចូរគោរពពាក្យសន្យានឹងអញ អញនឹងគោរពពាក្យនឹងពួកអ្នក ។* សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ការ៉ា عز وجل ! អ្ហាដ្ឋាំ ﷺ បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជាជាតិព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យពួកគេមានភ័ក្ត្រភាពចំពោះ ស ស ﷺ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ ﷺ តែពួកគេមិនមានភ័ក្ត្រភាពចំពោះព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។"

وَ لَقَدْ خَرَجَ نُوحٌ مِنَ الدُّنْيَا وَ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لِوَلَدِهِ سَامٍ، فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ، وَ لَقَدْ خَرَجَ إِبْرَاهِيمُ مِنَ الدُّنْيَا وَ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لِوَلَدِهِ إِسْمَاعِيلَ، فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ، وَ لَقَدْ خَرَجَ مُوسَى مِنَ الدُّنْيَا وَ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ. لِوَصِيِّهِ يُوشَعَ بْنِ نُونٍ فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ، وَ لَقَدْ رُفِعَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ إِلَى السَّمَاءِ وَ قَدْ عَاهَدَ قَوْمَهُ [عَلَى الْوَفَاءِ] لِوَصِيِّهِ شَمْعُونَ بْنِ حَمُّونَ الصَّفَا فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ.

នុ:ហ្ការ៉ا عليه السلام បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជាជាតិព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យពួកគេមានភ័ក្ត្រភាពចំពោះ ស ﷺ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ ﷺ តែសហគមន៍ព្រះអង្គ ﷺ មិនមានភ័ក្ត្រភាពចំពោះព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﷺ បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជាជាតិ

ព្រះអង្គﷺឲ្យពួកគេមានភ័ក្ដីភាពចំពោះអ៊ីសម៉ាអ៊ីលﷺ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គﷺ តែសហគមន៍ព្រះអង្គﷺមិនមានភ័ក្ដីភាពចំពោះព្រះអង្គﷺទេ ។ មូសាﷺបានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជាជាតិព្រះអង្គﷺឲ្យពួកគេមានភ័ក្ដីភាពចំពោះយ្ហូស្ហាកុ៌ ប៊ិន នូនﷺ អ្នកស្នងព្រះអង្គﷺ តែសហគមន៍ព្រះអង្គﷺមិនមានភ័ក្ដីភាពចំពោះព្រះអង្គﷺទេ ។ អ៊ីសា ប៊ិន ម៉ារយ៉ាំﷺត្រូវលើកឡើងទៅលើមេឃ ព្រះអង្គﷺបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជាជាតិព្រះអង្គﷺឲ្យពួកគេមានភ័ក្ដីភាពចំពោះ ស្ហាំអ៊ូន ប៊ិន ហ្ស៊ាំមូន អាល់-ស្ហ្ហ្ហ្ហ្ហ្ហﷺ អ្នកស្នងព្រះអង្គﷺ តែសហគមន៍ព្រះអង្គﷺមិនមានភ័ក្ដីភាពចំពោះព្រះអង្គﷺទេ ។

وَ إِنِّي مُفَارِقُكُمْ عَنْ قَرِيبٍ وَ خَارِجٌ مِنْ بَيْنِ أَظْهُرِكُمْ، وَ قَدْ عَهِدْتُ إِلَى أُمَّتِي فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ إِنَّهَا لَرَاكِبَةٌ سَنَنَ مَنْ قَبْلَهَا مِنَ الْأُمَمِ فِي مُخَالَفَةِ وَصِيِّي وَ عِصْيَانِهِ، أَلاَ وَ إِنِّي مُجَدِّدٌ عَلَيْكُمْ عَهْدِي فِي عَلِيٍّ ﴿فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلىٰ نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً﴾.

មិនយូរទេខ្ញុំﷺនឹងបែកពីអស់លោក ខ្ញុំﷺបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយសហគមន៍ខ្ញុំﷺរឿងអ៊ីលីﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៉ាលិបﷺ ។ ពួកគេនឹងដើរលើផ្លូវតែមួយរបស់បុគ្គលមុនៗពួកគេក្នុងសហគមន៍ទាំងឡាយ ដោយប្រទូសប្រឆាំងអ្នកស្នងﷺរបស់ខ្ញុំﷺ ពួកគេនឹងមិនស្ដាប់បង្គាប់គេﷺទេ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះទេ! ខ្ញុំﷺសូមធ្វើកិច្ចសន្យាសាថ្មីម្ដងទៀតជាមួយអស់លោករឿងអ៊ីលីﷺថា *[៤៨:១០] អ្នកណាបំពាន[ពាក្យសន្យា] អ្នកនោះបំពានតែលើខ្លួនទេ ។ អ្នកណាគោរពកិច្ចសន្យាដែលខ្លួនបានធ្វើជាមួយអល់ឡោះ ហ្ន៑ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរង្វាន់ដ៏ធំវរឲ្យអ្នកនោះ ។*

أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ عَلِيّاً إِمَامُكُمْ مِنْ بَعْدِي، وَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ، وَ هُوَ وَصِيِّي وَ وَزِيرِي وَ أَخِي وَ نَاصِرِي، وَ زَوْجُ ابْنَتِي، وَ أَبُو وُلْدِي، وَ صَاحِبُ شَفَاعَتِي وَ حَوْضِي وَ لِوَائِي، مَنْ أَنْكَرَهُ فَقَدْ أَنْكَرَنِي، وَ مَنْ أَنْكَرَنِي فَقَدْ أَنْكَرَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ مَنْ أَقَرَّ بِإِمَامَتِهِ فَقَدْ أَقَرَّ بِنُبُوَّتِي، وَ مَنْ أَقَرَّ بِنُبُوَّتِي فَقَدْ أَقَرَّ بِوَحْدَانِيَّةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ៊ីលីﷺជាអ៊ីមុាំﷺរបស់អស់លោកបន្ទាប់ពីខ្ញុំﷺ ជាខ្ជ៊ីលីហ្ហារបស់ខ្ញុំﷺលើអស់លោក គេﷺជាអ្នកស្នងខ្ញុំﷺ ជាព្រះឧបរាជរបស់ខ្ញុំﷺ ជាប្អូនប្រុសﷺរបស់ខ្ញុំﷺនិងជាអ្នកជំនួយរបស់ខ្ញុំﷺ ជាស្វាមីﷺរបស់បុត្រីﷺ ខ្ញុំﷺ ជាបិតាﷺរបស់កូនៗខ្ញុំﷺ ជាម្ចាស់នៃការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំﷺ ជាប្រភពទឹកផុសរបស់ខ្ញុំﷺ និងជាទង់របស់ខ្ញុំﷺ ។ អ្នកណាបដិសេធគេﷺ អ្នកនោះបដិសេធខ្ញុំﷺ អ្នកណាបដិសេធខ្ញុំﷺ អ្នកនោះបដិសេធអល់ឡោះ ហ្ន៑ ។ អ្នកណាព្រមទទួលយកគេﷺជាអ៊ីមុាំﷺរបស់ខ្លួន អ្នកនោះព្រមទទួលយកខ្ញុំﷺជាព្រះសាស្ដា អ្នកណាព្រមទទួលយកខ្ញុំﷺជាព្រះសាស្ដា អ្នកនោះព្រមទទួលយកអល់ឡោះ ហ្ន៑ ជាព្រះតែមួយគត់ ។

أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ عَصَى عَلِيّاً فَقَدْ عَصَانِي، وَ مَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ مَنْ أَطَاعَ عَلِيّاً فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَ مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាមិនស្ដាប់ឱវាទអ៊ីលីﷺ អ្នកនោះមិនស្ដាប់ឱវាទខ្ញុំﷺ អ្នកណាមិនស្ដាប់ឱវាទខ្ញុំﷺ អ្នកនោះមិនឱវាទអល់ឡោះ ហ្ន៑ ។ អ្នកណាស្ដាប់ឱវាទអ៊ីលីﷺ អ្នកនោះស្ដាប់ឱវាទខ្ញុំﷺ អ្នកណាស្ដាប់ឱវាទខ្ញុំﷺ អ្នកនោះស្ដាប់ឱវាទអល់ឡោះ ហ្ន៑ ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ رَدَّ عَلَى عَلِيٍّ فِي قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ فَقَدْ رَدَّ عَلَيَّ، وَ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ فَقَدْ رَدَّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَوْقَ عَرْشِهِ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាលែងទទួលស្គាល់អ៊ីលីﷺដោយសំដីឬដោយទង្វើ អ្នកនោះលែងទទួលស្គាល់ខ្ញុំﷺ អ្នកណាលែងទទួលស្គាល់ខ្ញុំﷺ អ្នកនោះលែងទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻលើព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់ព្រះអង្គﷻ ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، مَنِ اخْتَارَ مِنْكُمْ عَلَى عَلِيٍّ إِمَاماً فَقَدِ اخْتَارَ عَلَيَّ نَبِيّاً، وَ مَنِ اخْتَارَ عَلَيَّ نَبِيّاً فَقَدِ اخْتَارَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رَبّاً.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមអស់លោកជ្រើសរើសយកអ៊ីលីﷺជាអ៊ីម៉ាំﷺ អ្នកនោះបានជ្រើសរើសយកខ្ញុំﷺជាព្រះសាស្ត្រﷺ អ្នកណាបានជ្រើសរើសយកខ្ញុំﷺជាព្រះសាស្ត្រﷺ អ្នកនោះបានជ្រើសរើសយកអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻជាម្ចាស់ﷻ ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ عَلِيّاً سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ، وَ قَائِدُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ، وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَلِيُّهُ وَلِيِّي، وَ وَلِيِّي وَلِيُّ اللَّهِ، وَ عَدُوُّهُ عَدُوِّي، وَ عَدُوِّي عَدُوُّ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ៊ីលីﷺជាព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកស្នងﷺ ជាព្រះមគ្គុទេសក៍របស់បណ្តាអ្នកត្រចះត្រចង់ ជាព្រះបរមគ្រូរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុមីនីន ។ មិត្តរបស់គេﷺជាមិត្តរបស់ខ្ញុំﷺ មិត្តរបស់ខ្ញុំﷺជាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ សត្រូវរបស់គេﷺជាសត្រូវរបស់ខ្ញុំﷺ សត្រូវរបស់ខ្ញុំﷺជាសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។

أَيُّهَا النَّاسُ، أَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ يُوفِ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٠ الحديث: ٩٩/ ٤٤٠، معاني الأخبار – الجزء: ١ الصفحة: ٣٧٢ الحديث : ١)**

ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរមានភ័ក្តីភាពចំពោះកិច្ចសន្យានឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻរឿងអ៊ីលីﷺ ព្រះអង្គﷻនឹងស្មោះត្រង់នឹងអស់លោកដោយប្រទានឲ្យនូវឋានសួគ៌នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (معاني الأخبار: 372/ 1)

***

5/40. الْمُفِيدُ فِي (الْإِخْتِصَاصِ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، قَالَ: قُلْتُ لِلصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا بَالُ الْمُؤْمِنِ إِذَا دَعَا رُبَّمَا اسْتُجِيبَ لَهُ، وَ رُبَّمَا لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ قَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾؟

៤០/៥. អាល់-មូហ្ស៊ីដ [មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា]អាល់-អ៊ីះ១ូ២ទីស្ស្ស ពីមក ពី មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ីលី ពីមកពីឪពុកលោក ពីមក ពី សាកូ២ ប៊ិន អ៊ីប១ុលឡោះហ្ចា ពីមក ពី អាស្ចម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ីសា ពីមក ពី អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-ហ្ចាកាំ ពីមក ពី ហ្ចីស្ចាំ ប៊ិន សាលីម ដែលបានថាខ្ញុំបានទទួល អាល់-ស៊ីឌ្ធីកូ២ﷺ ថា៖ "ព្រះរាជបុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺអើយ! មកពីមូលហេតុអ្វី ពេលអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុមីនបួងសួងជូនកាលគេបានទទួលចម្លើយ ជូនកាលមិនបានទទួលចម្លើយទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបន្ទូលថា *[៤០:៦០] ម្ចាស់ពួកអ្នកមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកបួងសួងអញ អញនឹងឆ្លើយតបពួកអ្នក ?"*

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا دَعَا اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِنِيَّةٍ صَادِقَةٍ وَ قَلْبٍ مُخْلِصٍ، أُسْتُجِيبَ لَهُ بَعْدَ وَفَائِهِ بِعَهْدِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ إِذَا دَعَا اللَّهَ بِغَيْرِ نِيَّةٍ وَ إِخْلَاصٍ لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ، أَ لَيْسَ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: ﴿أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ﴾؟ فَمَنْ وَفَى وُفِيَ لَهُ ». (البرهان

في تفسير القرآن – الجزء: ٤ الصفحة: ٧٦٦ الحديث: ٩٩/ ٩٣٧٩، الإختصاص – الجزء: ١ الصفحة: ٢٤٢)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលបាវបម្រើបួងសួងអល់ឡោះ ហ្ន៏ تبارك وتعالى ដោយស្មោះស្ម័គ្រអស់ពីចិត្ត អ្នកនោះនឹងបានទទួលចម្លើយក្រោយពីបានស្មោះត្រង់ចំពោះពាក្យសន្យានឹងអល់ឡោះ ហ្ន៏ عز وجل ។ ពេលអ្នកនោះបួងសួងដោយគ្មានសេចក្ដីស្មោះស្ម័គ្រ[អស់ពីចិត្ត] អ្នកនោះមិនបានទទួលចម្លើយទេ ។ អល់ឡោះ ហ្ន៏ تعالى មិនមានព្រះរាជបន្ទូលទេឬថា *[២:៤០] ពួកអ្នកចូរគោរពពាក្យសន្យានឹងអញ អញនឹងគោរពពាក្យនឹងពួកអ្នក*? ដូច្នេះអ្នកណាគោរពពាក្យសន្យា ព្រះអង្គ عز وجل នឹងគោរពពាក្យសន្យានឹងអ្នកនោះ ។" (الاختصاص: 242)

***

*6/40. اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ اَلسُّكَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا اَلْجَوْهَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: «كَانَ يَعْقُوبُ وَ عِيصٌ تَوْأَمَيْنِ، فَوُلِدَ عِيصٌ ثُمَّ وُلِدَ يَعْقُوبُ، فَسُمِّيَ يَعْقُوبَ لِأَنَّهُ خَرَجَ بِعَقِبِ أَخِيهِ عِيصٍ، وَ يَعْقُوبُ هُوَ إِسْرَائِيلُ، وَ مَعْنَى إِسْرَائِيلَ عَبْدُ اَللَّهِ، لِأَنَّ (إِسْرَا) هُوَ عَبْدٌ، وَ (ئِيلَ) هُوَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ١٩٩ الحديث: ٩٩/ ٤٣٦، علل الشرائع – الجزء: ١ الصفحة: ٤٣ الحديث : ١)

*៤០/៦. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូ៏បានថា អាស្ស៊ីម៉ាដ្ស៊ូ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-ក្ខ៊ីតុន បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន អ៊ូលី អាល់-ស៊ីកការី តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ូ ប៊ិន ស្ការីយ៉ា អាល់-យ៉ៃហ្ហារី តមកពី យ៉ាកុ៊ប់ហ្ហារ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ូ ប៊ិន អ៊ូម៉ារ៉ោះតុ៌ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាប៊ូ អ៊ូប់ឌុលឡោះ ហ្ន៏ ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ាកុ៊ប់គ្ងុប عليه السلام និងអ៊ីស្ហ្ហ៊ីជាកូនភ្លោះពីរ ។ អ៊ីស្ហ្ហ៊ីបានកើតមក បន្ទាប់មកយ៉ាកុ៊ប់គ្ងុប عليه السلام បានកើតមក (ពោលគឺអ៊ីស្ហ្ហ៊ីកើតមុនយ៉ាកុ៊ប់គ្ងុប عليه السلام) ។ គេហៅឈ្មោះយ៉ាកុ៊ប់គ្ងុបដូច្នេះពីព្រោះព្រះអង្គ عليه السلام កើតក្រោយអ៊ីស្ហ្ហ៊ី បងព្រះអង្គ عليه السلام ។ យ៉ាកុ៊ប់គ្ងុប عليه السلام គឺអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ អ៊ីសរ៉ាអ៊ីលមានអត្ថន័យថា "បាវរបស់អល់ឡោះ ហ្ន៏ عز وجل" ។ "អ៊ីសរ៉ា" មានអត្ថន័យថា "បាវ គឺបម្រើ" ឯ "អ៊ីល" មានន័យថាអល់ឡោះ ហ្ន៏ عز وجل ។" (علل الشرائع: 43/ 1) 26:10-22

وَءَامِنُواْ بِمَآ أَنزَلۡتُ مُصَدِّقٗا لِّمَا مَعَكُمۡ وَلَا تَكُونُوٓاْ أَوَّلَ كَافِرِۭ بِهِۦۖ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِـَٔايَٰتِي ثَمَنٗا قَلِيلٗا وَإِيَّٰيَ فَٱتَّقُونِ ٤١

៤១. ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមក ដែលបញ្ជាក់បន្ថែមលើអ្វីដែលមាននៅឯពួកអ្នកស្រាប់ហើយ ពួកអ្នកចូរកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះ ។ ពួកអ្នកចូរកុំជួញដូរព្រះឱង្ការអញយកកម្រៃតូចទាបឡើយ ។ ពួកអ្នកចូរខ្លាចដោយសេចក្ដីគោរពតែអញមួយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១

1/41. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: [ثُمَّ] قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِلْيَهُودِ: ﴿وَ آمِنُوا﴾ أَيُّهَا اَلْيَهُودُ ﴿بِمٰا أَنْزَلْتُ﴾ عَلَى مُحَمَّدٍ [نَبِيِّي] مِنْ ذِكْرِ نُبُوَّتِهِ، وَ أَنْبَاءِ إِمَامَةِ أَخِيهِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ عِتْرَتِهِ [اَلطَّيِّبِينَ] اَلطَّاهِرِينَ ﴿مُصَدِّقاً لِمٰا مَعَكُمْ﴾ فَإِنَّ مَثَلَ هَذَا اَلذِّكْرِ فِي كِتَابِكُمْ أَنَّ مُحَمَّداً اَلنَّبِيَّ سَيِّدُ اَلْأَوَّلِينَ وَ اَلْآخِرِينَ اَلْمُؤَيَّدُ بِسَيِّدِ اَلْوَصِيِّينَ وَ خَلِيفَةِ رَسُولِ رَبِّ اَلْعَالَمِينَ فَارُوقِ هَذِهِ اَلْأُمَّةِ، وَ بَابِ مَدِينَةِ اَلْحِكْمَةِ، وَ وَصِيِّ رَسُولِ [رَبِّ] اَلرَّحْمَةِ.

៤១/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ៊ូស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះ ហ្ន៏ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូល

នឹងពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌីថា *[២:៤១] ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធា* ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌីអើយ! *ចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមក* លើមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ ព្រះសាស្តារបស់អញ ﷻ រឿងតំណែងសាស្តារបស់គេ ﷺ និងរឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ់របស់អ៊ាលី ﷺ ប្អូនប្រុសរបស់គេ ﷺ និងព្រះរាជបុត្ត្រាជនត្តា ﷺ ល្អរបស់គេ ﷺ បុគ្គលបរិសុទ្ធ ﷺ *ដែលបញ្ជាក់បន្ថែមលើអ្វីដែលមាននៅឯពួកអ្នកស្រាប់ហើយ* មានការរំលឹកចងចាំដូចនេះដែរនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ពួកអ្នកដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ជនមុនៗនិងជនជំនាន់ក្រោយៗ បុគ្គល ﷺ ដែលត្រូវគាំទ្រជ្រោមជ្រែងដោយព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្ណាព្រះឧត្តរាធិការី ﷺ ខ្ញ៉ូ លីហ្ចូ របស់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ម្ចាស់ ﷻ ពិភពទាំងពួង អ្នកវែកញែកឲ្យឃើញខុសត្រូវ ទ្វានគរនៃប្រាជ្ញាញាណ ព្រះឧត្តរាធិការី ﷺ របស់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ម្ចាស់ ﷻ នៃព្រះមេត្តាធម៌ ។"

﴿وَ لاَ تَشْتَرُوا بِآيَاتِي﴾ اَلْمُنَزَّلَةِ لِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ إِمَامَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ اَلطَّيِّبِينَ مِنْ عِتْرَتِهِ ﴿ثَمَناً قَلِيلاً﴾ بِأَنْ تَجْحَدُوا نُبُوَّةَ اَلنَّبِيِّ [مُحَمَّدٍ] صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ إِمَامَةَ اَلْإِمَامِ [عَلِيٍّ] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ [وَ آلِهِمَا] وَ تَعْتَاضُوا عَنْهَا عَرَضَ اَلدُّنْيَا، فَإِنَّ ذَلِكَ وَ إِنْ كَثُرَ فَإِلَى نَفَادٍ وَ خَسَارٍ وَ بَوَارٍ.

ពួកអ្នកចូរកុំជួញដូរព្រះឱ្ការអញ អ្វីដែលត្រូវដាក់ចុះមកស្តីអំពីតំណែងសាស្តារបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ់របស់អ៊ាលី ﷺ និងព្រះរាជបុត្ត្រាជនត្តា ﷺ ល្អរបស់គេ ﷺ *យកកម្រៃតូចទាប* ដោយបដិសេធតំណែងសាស្តារបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ់របស់អ៊ាលី ﷺ និងព្រះរាជបុត្ត្រាជនត្តា ﷺ របស់គេ ﷺ ដោយដូរយកលំអលោកនេះ ទោះបីវាច្រើនសម្រាប់ពួកអ្នកក៏ដោយ តែការពិតវានឹងនាំពួកអ្នកទៅរកការខាតបង់និងបរាជ័យ ។

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِيَّايَ فَاتَّقُونِ﴾ فِي كِتْمَانِ أَمْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمْرِ وَصِيِّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَإِنَّكُمْ إِنْ تَتَّقُوا لَمْ تَقْدَحُوا فِي نُبُوَّةِ اَلنَّبِيِّ وَ لاَ فِي وَصِيَّةِ اَلْوَصِيِّ، بَلْ حُجَجُ اَللَّهِ عَلَيْكُمْ قَائِمَةٌ، وَ بَرَاهِينُهُ بِذَلِكَ وَاضِحَةٌ، قَدْ قَطَعْتُ مَعَاذِيرَكُمْ، وَ أَبْطَلْتُ تَمْوِيهَكُمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកអ្នកចូរខ្លាចដោយសេចក្ដីគោរពតែអញមួយ* ក្នុងការបិទបាំងរឿងមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងរឿងអ្នកស្នង ﷺ របស់គេ ﷺ ។ បើពួកអ្នកខ្លាចដោយសេចក្ដីគោរពមែន ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងមិននិយាយបង្ខូចរឿងតំណែងសាស្តារបស់ព្រះសាស្តា ﷺ និងរឿងស្នងការរបស់អ្នកស្នង ﷺ ទេ ។ តែភ័ស្តុតាងរបស់អល់ឡោះ ﷻ ត្រូវបានដាក់មកឲ្យពួកអ្នកហើយយ៉ាងប្រចក្ស ជាក់ច្បាស់ ។ ការប្រកែកជំទាស់របស់ពួកអ្នកត្រូវកាត់ផ្តាច់ ការក្លែងបន្លំរបស់ពួកអ្នកត្រូវមោយ: ។

[...] فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُمْهِلُهُمْ لِعِلْمِهِ بِأَنَّهُ سَيَخْرُجُ مِنْ أَصْلاَبِهِمْ ذُرِّيَّاتٌ طَيِّبَاتٌ مُؤْمِنَاتٌ. وَ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبَ [اَللَّهُ] هَؤُلاَءِ عَذَاباً أَلِيماً، إِنَّمَا يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ اَلْفَوْتَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 228)

[...] រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះ ﷻ បានទុកពេលឲ្យពួកគេ ព្រោះព្រះអង្ค ﷻ ទ្រង់ញាណថាព្រះអង្ค ﷻ នឹងឲ្យចេញមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅពួកគេ នូវបណ្ណាកូនចៅដែលជាបណ្ណាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ បើមិនដូច្នោះទេ ព្រះអង្ค ﷻ មិនអាក់ខានធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេយ៉ាងតឹងរ៉ឹងទេ ។ បុគ្គលតក់ក្រហល់ គឺបុគ្គលដែលខ្លាចបាត់បង់ឱកាសល្អ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 228)

***

2/41. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ الْجُعْفِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ(عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ فِي بَاطِنِ الْقُرْآنِ ﴿وَ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقاً لِمَا مَعَكُمْ وَ لاَ تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ﴾، قَالَ: «يَعْنِي فُلاَناً وَ صَاحِبَهُ وَ مَنْ تَبِعَهُمْ وَ دَانَ بِدِينِهِمْ، قَالَ اللَّهُ يَعْنِيهِمْ: ﴿وَ لاَ تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ﴾ يَعْنِي عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٢ الحديث: ٩٩/ ٤٤٣، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٢ الحديث : ٣١)**

៤១/២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍មកពី យ៉ាកូបៀរ អាល់-យ៉ូអ៉ូហ្ជ៊ី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ៎ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីអត្ថន័យក្នុងរបស់សម្រាយអាយ៉ាស៊ុ០ គួរអាននេះគឺ *[២:៤១] ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមកដែលបញ្ជាក់បន្ថែមលើអ្វីដែលមាននៅឯពួកអ្នកស្រាប់ហើយ ពួកអ្នកចូរកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាបុគ្គលនោះមួយ ដៃគូរបស់គេម្នាក់នោះនិងបណ្តាអ្នកដែលតាមពួកគេ និងការបង្កើតសាសនាមួយដោយសាសនាពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលសំដៅទៅលើពួកគេថា *ពួកអ្នកចូរកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះ* មានន័យថា[មិនជឿ]អ៊ុ០លី صلوات الله عليه والسلام ។" (تفسير العيّاشي 1: 42/ 31)

وَلَا تَلْبِسُواْ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ وَتَكْتُمُواْ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. ពួកអ្នកចូរកុំលាយឡំសេចក្ដីពិតជាមួយសេចក្ដីខុស ។ ពួកអ្នកចូរកុំបិទបាំងការពិតពេលពួកអ្នកដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤២

1/42. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: خَاطَبَ اللَّهُ بِهَا قَوْماً مِنَ الْيَهُودِ لَبَسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ بِأَنْ زَعَمُوا أَنَّ مُحَمَّداً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نَبِيٌّ، وَ أَنَّ عَلِيّاً وَصِيٌّ، وَ لَكِنَّهُمَا يَأْتِيَانِ بَعْدَ وَقْتِنَا هَذَا بِخَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ.

៤២/១. អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ីស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ មានព្រះបន្ទូលសំដៅទៅពួកយ៉ាហ្ជូ ឌ្ជីមួយក្រុមដែលតែងតែលាយឡំការពិតជាមួយការមិនពិត ដោយថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្តាមួយអង្គ អ៊ុ០លី صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះឧទ្ទរាធិការីមួយអង្គ តែព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរនឹងមកដល់ក្រោយសម័យរបស់យើងនេះប្រាំរយឆ្នាំ ។

[...] فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ لاَ تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ﴾ بِأَنْ تُقِرُّوا بِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ مِنْ وَجْهٍ وَ تَجْحَدُوهُمَا مِنْ وَجْهٍ ﴿وَ تَكْتُمُوا الْحَقَّ﴾ مِنْ نُبُوَّةِ هَذَا، وَ إِمَامَةِ هَذَا « وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ » أَنَّكُمْ تَكْتُمُونَهُ وَ تُكَابِرُونَ عُلُومَكُمْ وَ عُقُولَكُمْ،

អល់ឡោះហ្ជ៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៤២] ពួកអ្នកចូរកុំលាយឡំសេចក្ដីពិតជាមួយសេចក្ដីខុស ។* ម្ហាងពួកអ្នកព្រមទទួលស្គាល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ៊ុ០លី صلوات الله عليه والسلام ឯម្ហាងទៀតពួកអ្នកបដិសេធព្រះអង្គ عليهم السلام *បិទបាំងសេចក្ដីពិត* គឺតំណែងសាស្តារបស់បុគ្គល صلى الله عليه وآله وسلم នេះនិងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ០របស់បុគ្គលនេះ صلوات الله عليه والسلام *ពេលពួកអ្នកដឹង* ថាពួកអ្នកលាក់ការពិតពេលការចេះដឹងរបស់ពួកអ្នកនិងសតិអារម្មណ៍ពួកអ្នកប្រកាសក្តែងៗ ការពិតនោះ ។

فَإِنَّ اللَّهَ إِذَا كَانَ قَدْ جَعَلَ أَحْبَارَكُمْ حُجَّةً، ثُمَّ جَحَدْتُمْ لَمْ يُضَيِّعْ [هُوَ] حُجَّتَهُ، بَلْ يُقِيمُهَا مِنْ غَيْرِ جِهَتِكُمْ فَلاَ تُقَدِّرُوا أَنَّكُمْ تُغَالِبُونَ رَبَّكُمْ وَ تُقَاهِرُونَهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 230)

តែកាលអល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ បានប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងព្រះអាជ្ញាធររួចហើយកាលពីមុន ពួកអ្នកបានច្រានចោល ។ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើឲ្យព្រះអាជ្ញាធរខូចខាតបានឡើយព្រោះនោះជាព្រះអាជ្ញាធររបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។ តែអល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ នឹងតែងតាំងព្រះអាជ្ញាធរដោយវិធីផ្សេងពីតាមរយ:ពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកមិនមានអំណាចយកជ័យជំនះលើម្ចាស់ ﷻ ពួកអ្នកបានឡើយ ពួកអ្នកមិនអាចបង្ខំព្រះអង្គ ﷻ បានឡើយ[ដោយគំរាម] ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 230)

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱرۡكَعُواْ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣

៤៣. ពួកអ្នកចូរបំពេញនមស្តារ[ស្ល៊ីឡាត់] ពួកអ្នកចូរបរិច្ចាគសទ្ធាទាន[ស្ទ្រាកាតុ] ពួកអ្នកចូរលំឱនកាយជាមួយបណ្តាអ្នកលំឱនកាយ[ចំពោះអល់ឡោះ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៣

1/43. قَالَ: ﴿أَقِيمُوا اَلصَّلاَةَ﴾ اَلْمَكْتُوبَاتِ اَلَّتِي جَاءَ بِهَا مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ أَقِيمُوا أَيْضاً اَلصَّلاَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ اَلطَّاهِرِينَ اَلَّذِينَ عَلِيٌّ سَيِّدُهُمْ وَ فَاضِلُهُمْ.

៤៣/១. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា: *"[២:៤៣] ពួកអ្នកចូរបំពេញនមស្តារ* ស្ល៊ីឡាត់ដែលត្រូវដាក់មកជាបញ្ញត្តិដែលមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم បាននាំមក និងចូរបំពេញនូវសេចក្តីគោរពចំពោះមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام ល្អរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم អស់បុគ្គល عليهم السلام ដែលមានអ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះរាជអគ្គនិងជាព្រះរាជនិយក (គឺសូត្រស្ល៊ីឡាវ៉ាតឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم) ។

﴿وَ آتُوا اَلزَّكَاةَ﴾ مِنْ أَمْوَالِكُمْ إِذَا وَجَبَتْ، وَ مِنْ أَبْدَانِكُمْ إِذَا لَزِمَتْ، وَ مِنْ مَعُونَتِكُمْ إِذَا اُلْتُمِسَتْ.

ពួកអ្នកចូរបរិច្ចាគសទ្ធាទាន ដោយទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកអ្នកបើអាចរកបាន ដោយខ្លួនពួកអ្នកបើចាំបាច់ និងដោយការជួយជ្រោមជ្រែងពេលគេសូមឲ្យពួកអ្នកជួយ ។

﴿وَ اِرْكَعُوا مَعَ اَلرَّاكِعِينَ﴾ تَوَاضَعُوا مَعَ اَلْمُتَوَاضِعِينَ لِعَظَمَةِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي اَلِانْقِيَادِ لِأَوْلِيَاءِ اَللَّهِ: لِمُحَمَّدٍ نَبِيِّ اَللَّهِ، وَ لِعَلِيٍّ وَلِيِّ اَللَّهِ، وَ لِلْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمَا سَادَةِ أَصْفِيَاءِ اَللَّهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 231)

ពួកអ្នកចូរលំឱនកាយជាមួយបណ្តាអ្នកលំឱនកាយ ចូរពួកអ្នកដាក់ខ្លួនជាមួយបណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួនចំពោះវិសាលភាពរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ ដោយនៅក្រោមអំណាចរបស់បណ្តាព្រះឧបរាជ عليهم السلام របស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ គឺ: មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ អ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះឧបរាជរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ និងអស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام ក្រោយព្រះអង្គ عليهم السلام ដែលជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់វរ:ជនរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីនៃ ﷻ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 231)

***

2/43. قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ صَلَّى اَلْخَمْسَ كَفَّرَ اَللَّهُ عَنْهُ مِنَ اَلذُّنُوبِ مَا بَيْنَ كُلِّ صَلاَتَيْنِ، وَ كَانَ كَمَنْ عَلَى بَابِهِ نَهَرٌ جَارٍ يَغْتَسِلُ فِيهِ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ [وَ] لاَ يُبْقِي عَلَيْهِ مِنَ اَلدَّرَنِ شَيْئاً إِلاَّ اَلْمُوبِقَاتِ اَلَّتِي هِيَ جَحْدُ اَلنُّبُوَّةِ وَ اَلْإِمَامَةِ أَوْ ظُلْمُ إِخْوَانِهِ اَلْمُؤْمِنِينَ أَوْ تَرْكُ اَلتَّقِيَّةِ حَتَّى يَضُرَّ بِنَفْسِهِ وَ بِإِخْوَانِهِ اَلْمُؤْمِنِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص

(231

៤៣/២. រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណាស្ន៑ឡាតុ៌ប្រាំ អល់ឡោះហ្ន៑ﷻជម្រុះបាបអ្នកនោះ បាបនៅគ្រប់ចន្លោះស្ន៑ឡាតុ៌ពីរ ដូចជាមានស្ទឹងហូរនៅឯមាត់ទ្វារផ្ទះអ្នកនោះ ។ អ្នកនោះងូតទឹកស្ទឹងនេះប្រាំដងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ មិនកខ្វក់ជាប់ខ្លួនអ្នកនោះទេ លើកលែងតែបាបធំបណ្តាលមកពីអ្នកនោះ បដិសេធតំណែងសាស្តានិងអ៊ីម៉ាម៉ាសុ ឬមកពីអ្នកនោះសង្កត់សង្កិនបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់ខ្លួន ឬ បណ្តាលមកពីអ្នកនោះចៀសវាងការលាក់បាំង[ជំនឿ]របស់ខ្លួន]ទាល់តែធ្វើឲ្យខ្លួនឯងរងគ្រោះ និងធ្វើឲ្យបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់ខ្លួនរងគ្រោះដែរ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 231)

***

3/43. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿وَ أَقِيمُوا الصَّلاٰةَ وَ آتُوا الزَّكٰاةَ﴾؟ قَالَ: «هِيَ الْفِطْرَةُ الَّتِي افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٣ الحديث: ٩٩/ ٤٤٦، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٢ الحديث : ٣٢)**

៤៣/៣. អាល់-អ្ម៉ៃយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អ៊ីសហ្ហាក្ខ៑ ប៊ិន អ៊ាម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ:ហ្ន៑អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៑ﷻ *[២:៤៣] ពួកអ្នកចូរបំពេញនមស្ការ[ស្ន៑ឡាតុ៌] ពួកអ្នកចូរបរិច្ចាគសទ្ធាទាន[ស្ការ៉ាតុ៌] ?* ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "នេះគឺ "ហ្ន៑ឆ្ងាត់ រ៉ោះតុ៌" (សភាវធម៌ គឺធម្ម ជាតិដើម) ដែលអល់ឡោះហ្ន៑ﷻបានតម្រូវមកលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុមីនីន ។"

(تفسير العيّاشي 1: 42/ 32)

***

4/43. عَنْ سَالِمِ بْنِ مُكْرَمٍ الْجَمَّالِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «أَعْطِ الْفِطْرَةَ قَبْلَ الصَّلاَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ ﴿وَ أَقِيمُوا الصَّلاٰةَ وَ آتُوا الزَّكٰاةَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٤ الحديث: ٩٩/ ٤٥٠، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٣ الحديث : ٣٦)**

៤៣/៤. រាយការណ៍ដោយ សាលីម ប៊ិន មុករ៉ម អាល់-ជ្ជ:ម៉ាល់ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ:ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "ចូរពង្រឹងកម្លាំងហ្ន៑ឆ្ងាត់រ៉ោះតុ៌មុនស្ន៑ឡាតុ៌ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ:ﷻ *[២:៤៣] ពួកអ្នកចូរបំពេញនមស្ការ[ស្ន៑ឡាតុ៌] ពួក អ្នកចូរបរិច្ចាគសទ្ធាទាន[ស្ការ៉ាតុ៌] ។"*

(تفسير العيّاشي 1: 43/ 36)

***

5/43. ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْمَرْزُبَانِيِّ وَ أَبِي نُعَيْمٍ الْأَصْفَهَانِيِّ فِي كِتَابَيْهِمَا (فِي مَا نَزَلَ مِنَ الْقُرْآنِ فِي عَلِيٍّ) وَ النَّطَنْزِيِّ فِي (الْخَصَائِصِ) وَ رَوَى أَصْحَابُنَا عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَ ارْكَعُوا مَعَ الرّٰاكِعِينَ﴾ « نَزَلَتْ فِي رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ هُمَا أَوَّلُ مَنْ صَلَّى وَ رَكَعَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٤ الحديث: ٩٩/ ٤٥١، المناقب – الجزء: ٢ الصفحة: ١٣، النور المشتعل – الجزء: ١ الصفحة: ٤٠ الحديث : ١)**

៤៣/៥. អ៊ីបនូ ស្ហ:ស:រ៑ អាស:ីប បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ ន:ីបៃដ្ឋាស:ុ អាល់-មូរ:ីប:ានី និង អាប៊ូ ណាអ:ីម អាល់-អាស:ីហ្ហាហ:ានី នៅក្នុងសាត្រារបស់លោកទាំងពីរ "ម៉ា ណាស:ាល់ មិន អាល់-ក:ុរអាន ហ្ន៑ អ:ាលី" និង អាល់-ណាត:ន់ស:ារី នៅ ក្នុង[សាត្រា] អាល់-ខ:ីស:ីអ:ីស:ី និងមិត្តយើងបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាល់-បាក:ៀ:ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ:ﷻ تعالى *[២:៤៣] ពួកអ្នកចូរលំនិនកាយ ជាមួយបណ្តាអ្នកលំនិនកាយ* ថា៖ "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីរ៉ស៊ូលុលឡោះ:ﷺនិងអ:ាលីﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត:ុ៌លិបﷺ ។ ព្រះអង្គទាំងពីរﷺជាបុគ្គលដំបូងបង្ហ:ស់ដែលបំពេញនមស្ការនិងលំនិនកាយ ។"

(المناقب 2: 13, النور المشتعل: 40/ 1)

***

*6/43. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ جُمْهُورٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ رُشَيْدٍ عَنْ مَعْرُوفِ بْنِ خَرَّبُوذَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَرَنَ الزَّكَاةَ بِالصَّلَاةِ فَقَالَ أَقِيمُوا الصَّلاةَ وَ آتُوا الزَّكاةَ فَمَنْ أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ لَمْ يُؤْتِ الزَّكَاةَ لَمْ يُقِمِ الصَّلَاةَ.
(الكافي – الجزء : ٣ صفحة : ٥٠٦ لحديث : ٢٣)

*៤៣/៦. អ៊ុលី ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ៉ូ [បានរាយការណ៍] តមកពី អ៊ីបនូ យ្ហូមហ្ហ៊ូរ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ុលី ប៊ិន ហ្ហាឌ្ឌីដ តមកពី អ៊ុស្ម៉ាន ប៊ិន រ៉ូស្ស៊ីដ៌ តមកពី ម៉ាក្ពុរ៉ុហ្ម ប៊ិន ខ្ហារ៉ូប៊ុស តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ពុ៉ហ្ហារ ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ជ ﷻ បានដាក់ស្ការ៉ាតុ៌គូបនឹងស្ល៊ីឡាតុ៌ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:៤៣] ពួកអ្នកចូរបំពេញនមស្ការ[ស្ល៊ីឡាតុ៌] ពួកអ្នកចូរបរិច្ចាគសទ្ធាទាន[ស្ការ៉ាតុ៌] ។"* អាស្រ័យហេតុនេះ អ្នកណាស្ល៊ីឡាតុ៌ (គឺសំយ៉ាំង) តែមិនបរិច្ចាគស្ការ៉ាតុ៌ទេ អ្នកនោះមិនបានស្ល៊ីឡាតុ៌ទេ ។" (الكافي 3: 506/ 23)

نصف الحِزب ١

۞أَتَأۡمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلۡبِرِّ وَتَنسَوۡنَ أَنفُسَكُمۡ وَأَنتُمۡ تَتۡلُونَ ٱلۡكِتَٰبَۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ٤٤

៤៤. ពួកអ្នកបញ្ជាបណ្ដាមនុស្សឲ្យធ្វើល្អ[និងជឿសប់ចិត្ត] តែខ្លួនពួកអ្នកវិញភ្លេច[ធ្វើល្អនិងជឿសប់ចិត្ត] ថ្ងៃបើពួកអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរ ពួកអ្នកមិនមានសតិបញ្ញាទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៤

1/44. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِقَوْمٍ مِنْ مَرَدَةِ اَلْيَهُودِ وَ مُنَافِقِيهِمْ اَلْمُحْتَجِنِينَ لِأَمْوَالِ اَلْفُقَرَاءِ، اَلْمُسْتَأْكِلِينَ لِلْأَغْنِيَاءِ اَلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْخَيْرِ وَ يَتْرُكُونَهُ، وَ يَنْهَوْنَ عَنِ اَلشَّرِّ وَ يَرْتَكِبُونَهُ، قَالَ: يَا مَعَاشِرَ اَلْيَهُودِ ﴿أَ تَأْمُرُونَ اَلنَّاسَ بِالْبِرِّ﴾ بِالصَّدَقَاتِ وَ أَدَاءِ اَلْأَمَانَاتِ ﴿وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾

៤៤/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ជ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលដាក់ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ឌីក្បត់សាសនានិងពួកលាក់ពុតមួយក្រុម ពួកដែលមិនឲ្យទ្រព្យជនក្រីក្រ ពួកដែលស៊ីទ្រព្យដើម្បីមានបាន ពួកដែលតែងតែបង្គាប់មនុស្សឲ្យប្រព្រឹត្តល្អតែខ្លួនឯងមិនអើពើប្រព្រឹត្តអំពើល្អនោះទេ ពួកដែលហាមប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់តែខ្លួនឯងវិញ តែងតែប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់នោះ ថា៖ "បនយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ឌីអើយ ! *[២:៤៤] ពួកអ្នកបញ្ជាបណ្ដាមនុស្សឲ្យធ្វើល្អ* ដោយបរិច្ចាគសទ្ធាទាននិងប្រគល់បញ្ញើឲ្យគេវិញ *តែខ្លួនពួកអ្នកវិញភ្លេច* ។

أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ مَا بِهِ تَأْمُرُونَ ﴿وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ اَلْكِتَابَ﴾: اَلتَّوْرَاةَ اَلْآمِرَةَ بِالْخَيْرَاتِ اَلنَّاهِيَةَ عَنِ اَلْمُنْكَرَاتِ، اَلْمُخْبِرَةَ عَنْ عِقَابِ اَلْمُتَمَرِّدِينَ، وَ عَنْ عَظِيمِ اَلشَّرَفِ اَلَّذِي يَتَطَوَّلُ اَللَّهُ بِهِ عَلَى اَلطَّائِعِينَ اَلْمُجْتَهِدِينَ.

ពួកអ្នកមិនយល់អ្វីដែលពួកអ្នកបង្គាប់គេទេ *ថ្ងៃបើពួកអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរ* តោរ៉ាតុ៌ដែលបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ដែលឲ្យដំណឹងទណ្ឌកម្មដល់ពួកក្បត់សាសនានិងដំណឹងបុណ្យស័ក្ដិខ្ពស់ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ជ ﷻ នឹងប្រទានឲ្យបណ្ដាអ្នកស្ដាប់បង្គាប់និងអ្នកតស៊ូ ។

﴿أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ﴾ مَا عَلَيْكُمْ مِنْ عِقَابِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي أَمْرِكُمْ بِمَا بِهِ لاَ تَأْخُذُونَ، وَ فِي نَهْيِكُمْ عَمَّا أَنْتُمْ فِيهِ مُنْهَمِكُونَ. وَ كَانَ هَؤُلاَءِ قَوْمٌ مِنْ رُؤَسَاءِ اَلْيَهُودِ وَ عُلَمَائِهِمْ اِحْتَجَنُوا أَمْوَالَ اَلصَّدَقَاتِ وَ اَلْمَبَرَّاتِ، فَأَكَلُوهَا وَ اِقْتَطَعُوهَا، (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري

عليه السلام , ج 1 , ص 233)

ពួកអ្នកមិនមានសតិបញ្ញាទេ ? អំពីព្រះទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្ស៊ីលើពួកអ្នក ដោយសារបង្ហាប់របស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកមិនបានប្រព្រឹត្តតាម និងដោយសារបម្រាមទាំងឡាយដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្តយ៉ាងមមាញឹក ។ ពួកនេះគឺពួកមេដឹកនាំមួយចំនួនរបស់ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ៊ីនិងពួកអ្នកប្រាជ្ញាពួកគេដែលមិនព្រមបរិច្ចាគទ្រព្យសម្ភារៈទាននិងដាក់អំណោយទេ ។ ពួកគេបានបរិភោគទ្រព្យនោះ មិនបានឲ្យទៅបណ្តាអ្នកដែលត្រូវបានទ្រព្យនោះទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 233)

***

2/44. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُهُ: "أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ ؟" قَالَ: فَوَضَعَ يَدَهُ عَلَى حَلْقِهِ، قَالَ كَالذَّابِحِ نَفْسَهُ. (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٧ الحديث: ٩٩/ ٤٥٣، تفسير العيّاشيّ – الجزء: ١ الصفحة: ٤٣ الحديث : ٣٧)**

៤៤/២. អាល់-ស្ហ្ម៉ៃយ៉ាស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី យ៉ាកុ៉ប ប៊ិន ស៊ូ្ហ្ម៉ៃប៍ តមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ថាខ្ញុំបានសួរថា៖ "មានសេចក្ដីថាអ្វី ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២:៤៤] ពួកអ្នកបញ្ជាបណ្តាមនុស្សឲ្យធ្វើល្អ តែខ្លួនពួកអ្នកវិញភ្លេច ?*" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះអង្គ ﷺ បានដាក់ព្រះហត្ថព្រះអង្គ ﷺ លើទ្រូងព្រះអង្គ ﷺ ហើយមានវចន:ថា៖ "ដូចអ្នកនោះសម្លាប់ខ្លួនឯងអញ្ចឹង ។"

(تفسير العياشي 1: 43/ 37)

***

3/44. فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ: وَ قَوْلُهُ ﴿أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾؟ قَالَ نَزَلَتْ فِي الْقِصَاصِ وَ الْخِطَابِ، وَ هُوَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ عَلَى كُلِّ مِنْبَرٍ مِنْهُمْ خَطِيبٌ مِصْقَعٌ يَكْذِبُ عَلَى اللَّهِ وَ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى كِتَابِهِ. (تفسير نور الثقلين ج١ ص٧٥)

៤៤/៣. អ្ហ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីប៉ះ្ហ៊ីម បកស្រាយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២:៤៤] ពួកអ្នកបញ្ជាបណ្តាមនុស្សឲ្យធ្វើល្អ តែខ្លួនពួកអ្នកវិញភ្លេច* ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការផ្ដន្ទាទោសនិងអំពីពួកអ្នកថ្លែងការណ៍ ។ សម្ដីទាំងនេះនៅក្នុងព្រះវចន:របស់ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ គឺ៖ "នៅលើគ្រប់វេទិកាពួកគេមានអ្នកថ្លែងសុន្ទរកថាក្លីក្លើម្នាក់ដែលនិយាយបង្ខូចអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បង្ខូចរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ និងបង្ខូចព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ។"" (تفسير نور الثقلين 1: 75)

***

*4/44. أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا رَفَعَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ مَا الْعَقْلُ قَالَ مَا عُبِدَ بِهِ الرَّحْمَنُ وَ اكْتُسِبَ بِهِ الْجِنَانُ قَالَ قُلْتُ فَالَّذِي كَانَ فِي مُعَاوِيَةَ فَقَالَ تِلْكَ النَّكْرَاءُ تِلْكَ الشَّيْطَنَةُ وَ هِيَ شَبِيهَةٌ بِالْعَقْلِ وَ لَيْسَتْ بِالْعَقْلِ. (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ١١ حديث : ٣)

*៤៤/៤. អាស្ម៉ាដ៉ុ ប៊ិន អ៊ីដ្ឋរីស បានរាយការណ៍តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ៉ុ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុល-យ៉ាប៉ុ ប៊ារ តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ដែលបានរាយការណ៍មកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "អ្វីសតិបញ្ញា ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "គេធ្វើសក្ការ:អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ តាមរយ:សតិបញ្ញានេះ គេបានទៅដល់សួនសួគ៌អាស្រ័យសតិបញ្ញានេះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តសិបញ្ញានេះនៅក្នុងខ្លួនមូអ្ហ៊ាវីយ៉ាស៊ុ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "នោះគឺហ៊ាង្យ៉ា នោះគឺមារ វាត្រូវក្លែងបន្លំជាសតិបញ្ញា តែវាមិនមែនសតិបញ្ញាទេ ។" (الكافي 1: 3/11)

وَٱسۡتَعِينُواْ بِٱلصَّبۡرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلۡخَٰشِعِينَ ٤٥

៤៥. ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្តារ[អល់ឡោះហ្ស៑] ។ តែវាជាការពិបាក លើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួន[ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៑]

ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ وَأَنَّهُمۡ إِلَيۡهِ رَٰجِعُونَ ٤٦

៤៦. បណ្តាអ្នកដែលគិតថានឹងបានជួបម្ចាស់ខ្លួន ថាពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៥-៤៦

1/46–45. ثُمَّ قَالَ اَللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِسَائِرِ اَلْيَهُودِ وَ اَلْكَافِرِينَ اَلْمُظْهِرِينَ: ﴿وَ اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ اَلصَّلَاةِ﴾ [أَيْ بِالصَّبْرِ] عَنِ اَلْحَرَامِ [وَ] عَلَى تَأْدِيَةِ اَلْأَمَانَاتِ، وَ بِالصَّبْرِ عَلَى اَلرِّئَاسَاتِ اَلْبَاطِلَةِ، وَ عَلَى اَلِاعْتِرَافِ لِمُحَمَّدٍ بِنُبُوَّتِهِ وَ لِعَلِيٍّ بِوَصِيَّتِهِ.

៤៥-៤៦/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៑ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលដាក់ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ធីនិងពួកអសទ្ធាឯទៀត ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះថា៖ *[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្តារ* ពោលគឺចូរអត់ធ្មត់ដោយនៅឆ្ងាយពីបម្រាមនានានិងក្នុងការសងបញ្ញើមកវិញ និងដោយការអត់ធ្មត់រដ្ឋបាលក្លែងក្លាយ និងក្នុងការទទួលស្គាល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺជាព្រះសាស្តានិងទទួលស្គាល់អ៊ីលីﷺជាអ្នកស្នងព្រះអង្គﷺ ។

﴿وَ اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ﴾ عَلَى خِدْمَتِهِمَا، وَ خِدْمَةِ مَنْ يَأْمُرَانِكُمْ بِخِدْمَتِهِ عَلَى اِسْتِحْقَاقِ اَلرِّضْوَانِ وَ اَلْغُفْرَانِ وَ دَائِمِ نَعِيمِ اَلْجِنَانِ فِي جِوَارِ اَلرَّحْمَنِ، وَ مُرَافَقَةِ خِيَارِ اَلْمُؤْمِنِينَ، وَ اَلتَّمَتُّعِ بِالنَّظَرِ إِلَى عِزَّةِ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ اَلْأَوَّلِينَ وَ اَلْآخِرِينَ، وَ عَلِيٍّ سَيِّدِ اَلْوَصِيِّينَ وَ اَلسَّادَةِ اَلْأَخْيَارِ اَلْمُنْتَجَبِينَ، فَإِنَّ ذَلِكَ أَقَرُّ لِعُيُونِكُمْ، وَ أَتَمُّ لِسُرُورِكُمْ، وَ أَكْمَلُ لِهِدَايَتِكُمْ مِنْ سَائِرِ نَعِيمِ اَلْجِنَانِ.

[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់ ដោយបម្រើពួកគេﷺ និងបម្រើបុគ្គលដែលពួកគេﷺបញ្ជាឲ្យពួកអ្នកបម្រើដើម្បីបំពេញព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្ស៑ﷻ នឹងបានទទួលការអភ័យទោស នឹងបានទ្ធវសួនសួគ៌បរមសុខក្បែរព្រះដែលប្រកបដោយព្រះសប្បុរសធម៌ និងមិត្តភាពរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រសើរដាច់គេ នឹងបានមើលទៅឯកិត្តិយសរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺ ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ជនមុនៗនិងជនជំនាន់ក្រោយ និងមើលទៅឯព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការីﷺ ព្រះរាជនិយក (អ៊ីមុាំﷺ) បណ្តាបុគ្គលជ្រើសរើសﷺប្រសើរដាច់គេ ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកត្រជាក់ភ្នែកវាព្រះរាជអំណោយបរិសុទ្ធបំផុត លើសអស់ព្រះគុណូបការឯទៀតនៃសួនសួគ៌ ។

وَ اِسْتَعِينُوا أَيْضاً بِالصَّلَوَاتِ اَلْخَمْسِ، وَ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ (عَلَى قُرْبِ اَلْوُصُولِ إِلَى جَنَّاتِ اَلنَّعِيمِ). ﴿وَ إِنَّهَا﴾ أَيْ هَذِهِ اَلْفَعْلَةَ مِنَ اَلصَّلَوَاتِ اَلْخَمْسِ، وَ [مِنَ] اَلصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ مَعَ اَلِانْقِيَادِ لِأَوَامِرِهِمْ وَ اَلْإِيمَانِ بِسِرِّهِمْ وَ عَلَانِيَتِهِمْ وَ تَرْكِ مُعَارَضَتِهِمْ بِلِمَ؟ وَ كَيْفَ؟ ﴿لَكَبِيرَةٌ﴾ لَعَظِيمَةٌ. ﴿إِلاَّ عَلَى اَلْخَاشِعِينَ﴾ اَلْخَائِفِينَ مِنْ عِقَابِ اَللَّهِ فِي مُخَالَفَتِهِ فِي أَعْظَمِ فَرَائِضِهِ.

ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយដែរតាមរយ:ស្ល៊ីឡាតុ៌ទាំងប្រាំ និងតាមរយ:ការជូនព្រះពរស្ល៊ីឡាវ៉ាតឲ្យទៅមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺនិងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺបរិសុទ្ធរបស់គេﷺ ដើម្បីនឹងបាននៅក្បែរសួនសួគ៌បរមសុខ ។ *តែវា* មានន័យថាការបំពេញស្ល៊ីឡាតុ៌ទាំងប្រាំ[ប្រចាំថ្ងៃ] និងការជូនព្រះពរស្ល៊ីឡាវ៉ាតឲ្យទៅមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺនិងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺបរិសុទ្ធរបស់គេﷺ ជាមួយការស្តាប់បង្គាប់ពួកគេﷺ ការជឿអាថិកំបាំងពួកគេﷺនិងអ្វីដែលពួកគេﷺបើកឲ្យដឹងឮ និងចោលការជំទាស់ពួកគេﷺ ដូចជាថា

"ហេតុអ្វី ?" "ហេតុដូចម្តេច ?" ជាដើម ។ *ជាការពិបាក* គឺធ្ងន់ណាស់ *លើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួន* គឺអស់បុគ្គលដែលខ្លាចការផ្តន្ទាទោសរបស់អល់ឡោះហ្ជ៑ក្នុងការប្រឆាំងព្រះអង្គﷻរឿងករណីយកិច្ចធំរបស់ព្រះអង្គﷻ ។

ثُمَّ وَصَفَ اَلْخَاشِعِينَ فَقَالَ: ﴿اَلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاٰقُوا رَبِّهِمْ وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رٰاجِعُونَ﴾ اَلَّذِينَ يَقْدِرُونَ أَنَّهُمْ يَلْقَوْنَ رَبَّهُمْ، اَللِّقَاءَ اَلَّذِي هُوَ أَعْظَمُ كَرَامَاتِهِ لِعِبَادِهِ وَ إِنَّمَا قَالَ: « يَظُنُّونَ » لِأَنَّهُمْ لاَ يَدْرُونَ بِمَا ذَا يُخْتَمُ لَهُمْ وَ اَلْعَاقِبَةُ مَسْتُورَةٌ عَنْهُمْ ﴿وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رٰاجِعُونَ﴾ إِلَى كَرَامَاتِهِ وَ نَعِيمِ جَنَّاتِهِ، لِإِيمَانِهِمْ وَ خُشُوعِهِمْ، لاَ يَعْلَمُونَ ذَلِكَ يَقِيناً لِأَنَّهُمْ لاَ يَأْمَنُونَ أَنْ يُغَيِّرُوا وَ يُبَدِّلُوا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 238-237)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷻពិពណ៌នាលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួនថា៖ *[២:៤៦] បណ្តាអ្នកដែលគិតថានឹងបានជួបម្ចាស់ខ្លួន ថាពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ* គឺពួកដែលស្រឡាញ់ការបានជួបម្ចាស់ﷻពួកគេ គឺការជួបជុំដែលរុងរឿងបំផុតសម្រាប់បាវបម្រើព្រះអង្គﷻ ។ ដែលព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *គិតថា* ព្រោះពួកគេមិនដឹងទេថាខ្លួននឹងបានអ្វីជាលទ្ធផលចុងក្រោយព្រោះអវសានពួកគេត្រូវលាក់បាំងមិនឲ្យពួកគេដឹងទេ *ថាពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ* ទៅរកព្រះកិត្យានុភាពរបស់ព្រះអង្គﷻ និងទៅរកបរមសុខនៃសួនសួគ៌ព្រះអង្គﷻ ។ ដោយសារជំនឿអ៊ីម៉ាន់ពួកគេនិងការដាក់ខ្លួនចុះចូលរបស់ពួកគេ ពួកគេមិនដឹងប្រាកដរឿងនេះទេ ព្រោះពួកគេមិនដឹងជាក់ទេថារឿងពួកគេអាចនឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវប្រែត្រឡប់ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 237-238)

***

2/46-45. ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاٰةِ وَ إِنَّهٰا لَكَبِيرَةٌ إِلاّٰ عَلَى الْخَاشِعِينَ﴾ «الْخَاشِعُ: اَلذَّلِيلُ فِي صَلاَتِهِ الْمُقْبِلُ عَلَيْهَا، يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ وَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٩ الحديث: ٩٩/ ٤٦٢، المناقب – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠، تفسير الحبري – الجزء: ١ الصفحة: ٢٣٨ الحديث : ٦)**

៤៥-៤៦/២. អ៊ីបនូ ស្ហ្ស:ស៊ រ៉ អាស:ីប បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-បាក្ការ៉ៀ صلوات الله عليه والسلام និង អ៊ីបនូ អ្ហ:ប់បាស់ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្ការ ។ តែវាជាការពិបាក លើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួន* ថា៖ "អ្នកដាក់ខ្លួន គឺអ្នកដែលដាក់កាយចិត្តយ៉ាងទាបបំផុតក្នុងពេលស្ម:ឡាត់ ដែលយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងពេលស្ម:ឡាត់នោះ មានន័យថា រ៉ាស:ូលុលឡោះហ្ស:ី صلى الله عليه وآله وسلم និង អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (المناقب 1: 20, تفسير الحبري:238/ 6)

***

*3/46-45. عَلِيٌّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ اِبْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ سُلَيْمَانَ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ﴾ قَالَ اَلصَّبْرُ اَلصِّيَامُ وَ قَالَ إِذَا نَزَلَتْ بِالرَّجُلِ اَلنَّازِلَةُ وَ اَلشَّدِيدَةُ فَلْيَصُمْ فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ﴾ يَعْنِي اَلصِّيَامَ. (الكافي – الجزء : ٤ صفحة : ٦٣ حديث : ٧)

*៤៥-៤៦/៣. អ្ហ:លី បានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប:ូ អ:ូម៉ៃ៉រ៉ តមកពី ស:ូឡៃ៉ម៉ាន តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាប:ូ អ្ហ:ប់ឌ:ុលឡោះហ្ស:ី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស:ី ﷻ *[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អំណត់គឺការកាន់សីលត្រណម ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ដែរថា៖ "ពេលទុក្ខវេទនានិងការលំបាកបាក់ស្រោចមកលើ

បុគ្គល ចូរបុគ្គលនោះកាន់សីលត្រណម ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់ ។* មានន័យថាកាន់សីលត្រណម ។" (الكافي 4: 63/ 7)

***

*45–4/46. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مِسْمَعٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «يَا مِسْمَعُ، مَا يَمْنَعُ أَحَدَكُمْ إِذَا دَخَلَ عَلَيْهِ غَمٌّ مِنْ غُمُومِ الدُّنْيَا أَنْ يَتَوَضَّأَ، ثُمَّ يَدْخُلَ مَسْجِدَهُ فَيَرْكَعَ رَكْعَتَيْنِ فَيَدْعُوَ اللَّهَ فِيهِمَا؟ أَ مَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ: ﴿وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاٰةِ﴾». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٩ الحديث: ٩٩/ ٤٥٩، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٣ الحديث : ٣٩)**

*៤៥-៤៦/៤. អាល់-អ្ហ្ស៊ីយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី មីសម៉ាក្ខ ដែលបានថា អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីមានវចនៈថា៖ "មីសម៉ាក្ខអឺយ! ពេលអស់លោកណាម្នាក់ជួបប្រទះទុក្ខព្រួយ ហេតុអ្វីអ្នកនោះមិនយកទឹកវ៉ូឌូអ៊ុ ចូលម៉ាស់ជ្ជិដ ស្ជ៊ីឡាតុ៌ពីរ៉ក់អ្ហ៊ាត់ ហើយបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ីនៅក្នុងពីរ៉ក់អ្ហ៊ាត់នេះ? លោកមិនបានអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលទេថា៖ *[២:៤៥] ពួកអ្នកចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់ និងតាមនមស្ការ*?" (تفسير العيّاشي 1: 43/ 39)

***

*45–5/46. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ مَطَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْأَحْدَبُ الْجُنْدِيسَابُورِيُّ، قَالَ: وَجَدْتُ فِي كِتَابِ أَبِي بِخَطِّهِ: حَدَّثَنَا طَلْحَةُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ السَّعْدَانِيِّ،

*៤៥-៤៦/៥. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ស៊ បានថា អាស្ស៊ីម៉ាដ្ជ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-ក្ជ្ជ៉ាត្ជ៉ន់ បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ជ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា តមកពី បាក់រ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន ហ្ហាប៊ីប តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ជ ប៊ិន យ៉ាក្ខ៊ូប ប៊ិន ម៉ាតារ តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌុល-អ្ហ៊ីស្ស៊ីស អាល់-អាស្ស៊ដ្ជាប់ អាល់-ឃ្ជ៉ានឌ្ជ៉ីសាប៊ូរ៉ី ដែលបានថាខ្ជុំបានឃើញនៅក្នុងសៀវភៅឪពុកខ្ជុំសរសេរដោយដៃលោកផ្ទាល់ថា ត្ជ៉ល់ហ្ហាស្ជ ប៊ិន ស្ជ៊ីដ្ជ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អ៊ីបៃឌុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន អ៊ីបៃដ្ជ តមកពី អាប៊ូ ម៉ាក្ខ៉ារ អាល់-សាក្ខ៉ានី

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ(عَلَيْهِ السَّلاَمُ) ،فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاٰقُوا رَبِّهِمْ﴾ «يَعْنِي يُوقِنُونَ أَنَّهُمْ يُبْعَثُونَ وَ يُحْشَرُونَ وَ يُحَاسَبُونَ،وَ يُجْزَوْنَ بِالثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ،وَ الظَّنُّ هَاهُنَا الْيَقِينُ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٠٩ الحديث: ٩٩/ ٤٦٤، التّوحيد – الجزء: ١ الصفحة: ٢٦٧ الحديث : ٥)**

តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ *[២:៤៦] បណ្ដាអ្នកដែលគិតថានឹងបានជួបម្ចាស់ខ្លួន* ថា៖ "មានន័យថាពួកគេជឿជាក់ថាខ្លួននឹងរស់ឡើងវិញ នឹងត្រូវប្រមូល នឹងត្រូវទូទាត់ នឹងត្រូវតបស្នងដោយរង្វាន់និងដោយទណ្ឌកម្ម ។ *"គិត"* ត្រង់នេះ គឺការជឿជាក់ ។" (التّوحيد 5/267)

يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَنِّي فَضَّلۡتُكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ٤٧

៤៧. កូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលអឺយ! ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញព្រះគុណអញដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក ដែលអញបានឲ្យពួកអ្នកប្រសើរលើសពិភពលោក[សម័យពួកអ្នក] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៧

1/47. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ: ﴿اُذْكُرُوا نِعْمَتِيَ اَلَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ أَنْ بَعَثْتُ مُوسَى وَ هَارُونَ إِلَى أَسْلاَفِكُمْ بِالنُّبُوَّةِ، فَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ وَصِيَّةِ [عَلِيٍّ] وَ إِمَامَةِ عِتْرَتِهِ اَلطَّيِّبِينَ. وَ أَخَذْنَا عَلَيْكُمْ بِذَلِكَ اَلْعُهُودِ وَ اَلْمَوَاثِيقِ اَلَّتِي إِنْ وَفَيْتُمْ بِهَا كُنْتُمْ مُلُوكاً فِي جِنَانِهِ مُسْتَحِقِّينَ لِكَرَامَاتِهِ وَ رِضْوَانِهِ.

៤៧/១. អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ការ៉ាសការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថាអល់ឡោះហ្ការ៉ា عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៤៧] ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញព្រះគុណអញដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក* ដោយបានចាត់បញ្ជូនមូសា عليه السلام និងហ្ការូន عليه السلام មកជាព្រះសាស្ត្រាឲ្យដូនតាពួកអ្នក ។ ពួកគេ عليهم السلام បានដឹកនាំពួកគេទៅរកតំណែងសាស្ត្ររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم និងការស្នងតំណែងរបស់អ្ការ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام និងអភិបាលភាព (អ៊ីម៉ាម៉ាស្ប៉ូ) របស់អស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام ដែលមកពីរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام បរិសុទ្ធរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ។ យើង عليهم السلام បានធ្វើកតិកាសញ្ញានិងកិច្ចសន្យាជាមួយពួកអ្នករឿងនេះឯង ។ បើពួកអ្នកប្រតិបត្តិតាមខសន្យាទាំងនេះ ពួកអ្នកនឹងបានទៅជាមហាក្សត្រនៅក្នុងសួនសួគ៌អល់ឡោះហ្ការ៉ា عز وجل ប្រកបដោយព្រះកិត្យានុភាពព្រះអង្គ عز وجل និងសេចក្ដីសព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ عز وجل ។

﴿وَ أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى اَلْعَالَمِينَ﴾ هُنَاكَ، أَيْ فَعَلْتُهُ بِأَسْلاَفِكُمْ، فَضَّلْتُهُمْ دِيناً وَ دُنْيَا: أَمَّا تَفْضِيلُهُمْ فِي اَلدِّينِ فَلِقَبُولِهِمْ نُبُوَّةَ مُحَمَّدٍ [وَ وَلاَيَةِ عَلِيٍّ] وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ.

អញបានឲ្យពួកអ្នកប្រសើរលើសពិភពលោក កាលនោះ ពោលគឺអញ عز وجل បានធ្វើចំពោះដូនតាពួកអ្នក អញ عز وجل បានប្រាទានឲ្យពួកគេព្រះសាសនានិងលោកនេះ ។ រឿងប្រទានព្រះសាសនាឲ្យពួកគេនោះ ព្រោះតែពួកគេព្រមទទួលយកមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្ត្រា និងព្រមទទួលយកវ៉ីយ៉ាស៊ូ់របស់អ្ការ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام បរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ។

وَ أَمَّا [تَفْضِيلُهُمْ] فِي اَلدُّنْيَا فَبِأَنْ ظَلَّلْتُ عَلَيْهِمُ اَلْغَمَامَ، وَ أَنْزَلْتُ عَلَيْهِمُ اَلْمَنَّ وَ اَلسَّلْوَى وَ سَقَيْتُهُمْ مِنْ حَجَرٍ مَاءً عَذْباً، وَ فَلَقْتُ لَهُمُ اَلْبَحْرَ، فَأَنْجَيْتُهُمْ وَ أَغْرَقْتُ أَعْدَاءَهُمْ فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ، وَ فَضَّلْتُهُمْ بِذَلِكَ [عَلَى] عَالَمِي زَمَانِهِمُ اَلَّذِينَ خَالَفُوا طَرَائِقَهُمْ، وَ حَادُوا عَنْ سَبِيلِهِمْ

រឿងប្រទានឲ្យពួកគេលោកនេះ គឺដោយការចាត់បញ្ជូនមកលើពួកគេនូវដុំពពកបាំងម្លប់ និងដោយការចាត់បញ្ជូនមកឲ្យពួកគេ អាល់-ម៉ាន ក្រូច ទឹកបាញ់ចេញពីថ្ម ការញែកសមុទ្រឲ្យពួកគេ ។ ដូច្នេះអញ عز وجل បានជួយសង្គ្រោះពួកគេ អញ عز وجل បានពន្លង់សត្រូវពួកគេ ហ្ការ៉ាអ៊ូ៉ន់ لعن الله និងប្រជាជាតិរបស់វា لعن الله ។ អញ عز وجل បានឲ្យពួកគេប្រសើរលើសអស់សហគមន៍ឯទៀតក្នុងសម័យពួកគេដែលប្រឆាំងមាគ៌ាពួកគេ ដែលដឹកនាំបែកពីមាគ៌ាពួកគេ ។

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ]: فَإِذَا كُنْتُ [قَدْ] فَعَلْتُ هَذَا بِأَسْلاَفِكُمْ فِي ذَلِكَ اَلزَّمَانِ لِقَبُولِهِمْ وَلاَيَةَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فَبِالْحَرِيِّ أَنْ أَزِيدَكُمْ فَضْلاً فِي هَذَا اَلزَّمَانِ إِذَا أَنْتُمْ وَفَيْتُمْ بِمَا آخُذُ مِنَ اَلْعَهْدِ وَ اَلْمِيثَاقِ عَلَيْكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 240)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ការ៉ា عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលដាក់ពួកគេថា៖ "កាលអញ عز وجل បានធ្វើអ្វីៗទាំងនេះចំពោះដូនតាពួកអ្នកក្នុងសម័យពួកគេព្រោះតែពួកគេព្រមទទួលយកវ៉ីឡាយ៉ាស៊ូ់របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام របស់គេ صلى الله عليه وآله وسلم នោះ អញ عز وجل នឹងបង្កើនយ៉ាងច្រើនព្រះគុណអំណោយឲ្យពួកអ្នកនៅក្នុងសម័យនេះ

បើពួកអ្នកគោរពកតិកាសញ្ញានិងកិច្ចសន្យាដែលអញ្ﷻបានធ្វើជាមួយពួកអ្នក ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 240)

***

2/47. عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾. قَالَ: «هِيَ خَاصَّةٌ بِآلِ مُحَمَّدٍ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢١٠ الحديث: ٩٩/ ٤٦٧، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٤ الحديث : ٤٤)**

៤៧/២. រាយការណ៍ដោយ មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ីលី តមកពី អាប៊ូ អ៊ីប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីﷺ ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គﷺអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ *[២:៤៧] កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ !* ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺរបស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ធﷺជាពិសេស ។" (تفسير العيّاشي 1: 44/ 44)

***

3/47. عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَمَّنْ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: «أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي أَحْمَدُ، وَ أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي إِسْرَائِيلُ، فَمَا أَمَرَهُ فَقَدْ أَمَرَنِي، وَ مَا عَنَاهُ فَقَدْ عَنَانِي». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢١٠ الحديث: ٩٩/ ٤٦٧، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٤ الحديث : ٤٥)**

៤៧/៣. រាយការណ៍ដោយ អាប៊ូ ដ្ធាវុដ្ធ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានឮរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំﷺជាបាវបម្រើម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំﷺគឺអាស្ម៉ាម៉ាដ្ធﷺ ។ ខ្ញុំﷺជាបាវបម្រើម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំﷺគឺអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលﷺ ។ ដូច្នេះអ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គﷻបញ្ជា ព្រះអង្គﷻបញ្ជាវាមកលើរូបខ្ញុំﷺ ។ អ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គﷻចង់និយាយដល់ ព្រះអង្គﷻចង់និយាយដល់មកខ្ញុំﷺ" (تفسير العيّاشي 1: 45/44)

وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا لَّا تَجۡزِي نَفۡسٌ عَن نَّفۡسٖ شَيۡـٔٗا وَلَا يُقۡبَلُ مِنۡهَا شَفَٰعَةٞ وَلَا يُؤۡخَذُ مِنۡهَا عَدۡلٞ وَلَا هُمۡ يُنصَرُونَ ٤٨

៤៨. ពួកអ្នកចូរកោតខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាមួយគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកណាមួយឡើយ ។ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ ។ ការលោះខ្លួននឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ ។ ពួកគេនឹងពុំត្រូវជួយសង្គ្រោះឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៨

1/48. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اِتَّقُوا يَوْماً لاٰ تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً﴾ لاَ تَدْفَعُ عَنْهَا عَذَاباً قَدِ اِسْتَحَقَّتْهُ عِنْدَ اَلنَّزْعِ. ﴿وَ لاٰ يُقْبَلُ مِنْهٰا شَفٰاعَةٌ﴾ يَشْفَعُ لَهَا بِتَأْخِيرِ اَلْمَوْتِ عَنْهَا. ﴿وَ لاٰ يُؤْخَذُ مِنْهٰا عَدْلٌ﴾ لاَ يُقْبَلُ [مِنْهَا] فِدَاءٌ [بِمَكَانِهِ] مَكَانَهُ يُمَاتُ وَ يُتْرَكُ هُوَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 241)

៤៨/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៤៨] ពួកអ្នកចូរកោតខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាមួយគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកណាមួយឡើយ* នឹងមិនអាចគេចខ្លួនរួចបានឡើយពីទណ្ឌកម្មដែលអ្នកនោះត្រូវទទួលនៅពេលស្លាប់ *ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ* ការជួយសូមឲ្យពន្យារពេលឲ្យអ្នកនោះ *ការលោះខ្លួននឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ* ការលោះខ្លួនឬការផ្លាស់ជួសអ្នកដែលស្លាប់នឹងពុំត្រូវទទួលយកទេ មានតែខ្លួនអ្នកនោះទេដែលនឹងត្រូវនៅតែឯង ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 241)

***

2/48. فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ: قَوْلُهُ: ﴿وَ اِتَّقُوا يَوْماً لاٰ تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً وَ لاٰ يُقْبَلُ مِنْهٰا شَفٰاعَةٌ﴾ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ اَللَّهِ لَوْ أَنَّ كُلَّ مَلَكٍ مُقَرَّبٍ وَ كُلَّ نَبِيٍّ مُرْسَلٍ شَفَعُوا فِي نَاصِبٍ مَا شَفَعُوا. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 77)

៤៨/២. នៅក្នុងតាហ្វ៊សៀររបស់ អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ស្តីអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ញ៉ *[២:៤៨] ពួកអ្នកចូរកោតខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាមួយគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកណាមួយឡើយ ។ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ ។ ការលោះខ្លួននឹងពុំត្រូវទទួលយកពីអ្នកណាមួយឡើយ ។* អ៊ីម៉ាំ ﷺមានវចនៈថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ញ៉! ទោះបីទេវតាជំនិតទាំងអស់និងព្រះសាស្តាប្រេសិតﷺជួយសូមទោសឲ្យអ្នកប្រទូសប្រឆាំង (ពួកណាស៊្ហីប៊ី) ក៏ដោយ ក៏គេនឹងមិនព្រមទទួលយកការជួយធ្វើអន្តរាគម៍នោះទេ ។" (تفسير نور الثقلين 1: 77)

***

3/48. قَالَ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَ هَذَا [اَلْيَوْمُ] يَوْمُ اَلْمَوْتِ، فَإِنَّ اَلشَّفَاعَةَ وَ اَلْفِدَاءَ لاَ يُغْنِي عَنْهُ. فَأَمَّا فِي اَلْقِيَامَةِ، فَإِنَّا وَ أَهْلَنَا نَجْزِي عَنْ شِيعَتِنَا كُلَّ جَزَاءٍ، لَيَكُونَنَّ عَلَى اَلْأَعْرَافِ بَيْنَ اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ « مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ وَ اَلطَّيِّبُونَ مِنْ آلِهِمْ»

៤៨/៣. [ព្រះបរមអ៊ីម៉ាំ] អាល់-ស្វ៊ឌិក្ញﷺមានព្រះវចនៈថា៖ *"ថ្ងៃ* នេះ (ក្នុងអាយ៉ាត់ខាងលើ) ជាថ្ងៃស្លាប់ ។ ក្នុងថ្ងៃនេះការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ ការលោះ ប្តូរផ្លាស់ (ឲ្យរួចពីការស្លាប់) ពុំមានប្រយោជន៍ទេ ។ តែចំណែកឯថ្ងៃជំនុំជម្រះនោះវិញ យើងﷺនិងព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺយើងﷺ នឹងឲ្យរង្វាន់ស៊្ហីអាត់យើងនូវរង្វាន់ទាំងអស់របស់ពួកគេ ។ មូហាំម៉ាដ្ញ ﷺ អាលីﷺ ហ្វាទីម៉ាត់ﷺ អាល់-ហាសាន់ﷺ អាល់-ហ៊ូសៃន៍ﷺ និងបណ្តាកូនចៅﷺល្អរបស់អស់ព្រះអង្គﷺនឹងស្ថិតនៅលើទីខ្ពស់ (អាល់-អាក់រ៉ហ្វ) ត្រង់ចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ។

فَنَرَى بَعْضَ شِيعَتِنَا فِي تِلْكَ اَلْعَرَصَاتِ مِمَّنْ كَانَ مِنْهُمْ مُقَصِّراً فِي بَعْضِ شَدَائِدِهَا فَنَبْعَثُ عَلَيْهِمْ خِيَارَ شِيعَتِنَا كَسَلْمَانَ وَ اَلْمِقْدَادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ وَ نَظَائِرِهِمْ فِي اَلْعَصْرِ اَلَّذِي يَلِيهِمْ، ثُمَّ فِي كُلِّ عَصْرٍ إِلَى يَوْمِ اَلْقِيَامَةِ، فَيَنْقَضُّونَ عَلَيْهِمْ كَالْبُزَاةِ وَ اَلصُّقُورِ وَ يَتَنَاوَلُونَهُمْ كَمَا تَتَنَاوَلُ اَلْبُزَاةُ وَ اَلصُّقُورُ صَيْدَهَا، فَيَزِفُّونَهُمْ إِلَى اَلْجَنَّةِ زَفّاً.

យើងﷺនឹងឃើញស៊្ហីអាត់យើងមួយចំនួន នៅឯវាលនេះ ដែលជាជនដែលខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់ជួបប្រទះការលំបាក ។ យើងﷺនឹងចាត់បញ្ជូនទៅរកពួកគេនូវស៊្ហីអាត់ល្អរបស់យើងដូចជា សាល់ម៉ានﷺ, មីក្ទដ្ញាដ្ញﷺ, អាប៊ូ-ស្ហារ, អាំម៉ារﷺ និងបណ្តាអ្នកដូចពួកគេﷺនៃសម័យកាលក្រោយពួកគេﷺនិងគ្រប់សម័យកាលរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកគេﷺនឹងឆក់យកពួកគេទាំងនោះចេញពីស្ថានភាពនេះដូចស្ទាំងនិងឥន្ទ្រីឆក់យករំពា នាំពួកគេទៅឯឋានសួគ៌យ៉ាងរហ័ស ។

وَ إِنَّا لَنَبْعَثُ عَلَى آخَرِينَ مِنْ مُحِبِّينَا مِنْ خِيَارِ شِيعَتِنَا كَالْحَمَامِ فَيَلْتَقِطُونَهُمْ مِنَ اَلْعَرَصَاتِ كَمَا يَلْتَقِطُ اَلطَّيْرُ اَلْحَبَّ، وَ يَنْقُلُونَهُمْ إِلَى اَلْجِنَانِ بِحَضْرَتِنَا.

យើងﷺនឹងចាត់បញ្ជូនទៅរកបណ្តាអ្នកដែលស្រឡាញ់យើងﷺ នូវស៊្ហីអាត់ប្រសើរជាច់គេរបស់យើងﷺដូចសត្វព្រាប ។ ពួកគេនឹងចាប់យកពួកគេពីក្នុងវាលដូចសត្វស្លាបចាប់យកគ្រប់សត្រូវ នាំពួកគេមកជួបយើងﷺនៅឯឋានសួគ៌

وَ سَيُؤْتَى بِالْوَاحِدِ مِنْ مُقَصِّرِي شِيعَتِنَا فِي أَعْمَالِهِ، بَعْدَ أَنْ قَدْ حَازَ الْوَلاَيَةَ وَ التَّقِيَّةَ وَ حُقُوقَ إِخْوَانِهِ، وَ يُوقَفُ بِإِزَائِهِ مَا بَيْنَ مِائَةٍ وَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ مِنَ النُّصَّابِ فَيُقَالُ لَهُ: هَؤُلاَءِ فِدَاؤُكَ مِنَ النَّارِ. فَيَدْخُلُ هَؤُلاَءِ الْمُؤْمِنُونَ الْجَنَّةَ، وَ أُولَئِكَ النُّصَّابُ النَّارَ.

ចំណែកឯស្ទីអ្ទ្ធ៉ាស៊ុំយើងណាមួយដែលទន់ខ្សោយក្នុងទង្វើ ក្រោយពីបានវីឡាយ៉ាស៊ុំយើងហើយ បានអនុវត្តការលាក់ចាំង (តាគ្ទីយ៉ាស៊ុ) និងបានគោរពសិទ្ធិបងប្អូនខ្លួនហើយ ។ គេនឹងនាំអ្នកនោះទៅដាក់នៅពីមុខពួកណាស្ទ្ធ៉ីបី (ពួកប្រឆាំង) ដែលមានចំនួនវាងមួយរយឬលើសពីនោះដល់ទៅមួយរយពាន់នាក់ ។ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ពួកគេទាំងនេះជាបន្ទាស់របស់អស់លោកពីភ្លើងនរក (ជាអ្នកដែលគេយកមកដូរនឹងស្ទ្ធ៉ីអ្ទ្ធ៉ាស៊ុំខ្សោយទង្វើនោះ) ។ ដូច្នេះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុមីនីនទាំងនេះ នឹងបានចូលឋានសួគ៌ ឯពួកប្រទូសប្រឆាំងទាំងនេះ (ណាស្ទ្ធ៉ីបី) នឹងចូលឋាននរក ។

وَ ذَلِكَ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ يَعْنِي بِالْوَلاَيَةِ ﴿لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ فِي الدُّنْيَا مُنْقَادِينَ لِلْإِمَامَةِ، لِيُجْعَلَ مُخَالِفُوهُمْ فِدَاءَهُمْ مِنَ النَّارِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 241)

នោះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[១៥:២] ជួនកាលពួកបដិសេធសទ្ធា* ពោលគឺបដិសេធសទ្ធាវីឡាយ៉ាស៊ុ *ចង់ទៅជាអ្នកចុះចូល* ក្នុងលោកនេះទៅរកអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ដើម្បីនឹងបានលោះខ្លួនពួកគេពីភ្លើងនរកនឹងខ្លួនសត្ត្រូវពួកគេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 241)

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

៤៩. [ចូរនឹកឃើញ]កាលយើងបានរំដោះពួកអ្នកពីប្រជាជាតិហ្ទ្ធ៉ារអ្ទ្ធ៉ន ដែលបានប្រព្រឹត្តលើពួកអ្នកនូវទារុណកម្មអប្រិយ ដោយសម្លាប់បណ្តាកូនប្រុសរបស់ពួកអ្នក ទុកជីវិតឲ្យបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកអ្នក ។ ត្រង់នេះឯងដែលពួកអ្នកនៅក្នុងការល្បងពិសោធន៍ដ៏ធ្ងន់ពីម្ចាស់ពួកអ្នក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៩

1/49. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: قَالَ تَعَالَى: وَ اذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿إِذْ نَجَّيْنَاكُمْ﴾ أَنْجَيْنَا أَسْلاَفَكُمْ ﴿مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ وَ هُمُ الَّذِينَ كَانُوا يَدْنُونَ إِلَيْهِ بِقَرَابَتِهِ وَ بِدِينِهِ وَ مَذْهَبِهِ ﴿سُومُونَكُمْ﴾ كَانُوا يُعَذِّبُونَكُمْ ﴿سُوءَ الْعَذَابِ﴾ شِدَّةَ الْعَذَابِ كَانُوا يَحْمِلُونَهُ عَلَيْكُمْ.

៤៩/១. អ៊ីមុាំ[صلوات الله عليه والسلام] [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ទ្ធ៉ាស់ការ៉ី] មានថវន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីតាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរនឹកឃើញ កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអឺយ ! *[២:៤៩] កាលយើងបានរំដោះពួកអ្នក* គឺជួយសង្គ្រោះជួនតាពួកអ្នក *ពីប្រជាជាតិហ្ទ្ធ៉ារអ្ទ្ធ៉ន* ពួកដែលទៅជ្រកក្រោមបារមីរបស់ហ្ទ្ធ៉ារអ្ទ្ធ៉ន ជាជំនិតរបស់វា[لعن الله] នៅក្នុងសាសនារបស់វា[لعن الله] នៅក្នុងនិកាយរបស់វា[لعن الله] *ដែលបានធ្វើមកលើពួកអ្នក* ធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអ្នកដោយ *ទារុណកម្មអប្រិយ* ដាក់ទណ្ឌកម្មធ្ងន់លើពួកអ្នក ។"

قَالَ: وَ كَانَ مِنْ عَذَابِهِمُ الشَّدِيدِ أَنَّهُ كَانَ فِرْعَوْنُ يُكَلِّفُهُمْ عَمَلَ الْبِنَاءِ وَ الطِّينِ وَ يُخَافُ أَنْ يَهْرُبُوا عَنِ الْعَمَلِ، فَأَمَرَ بِتَقْيِيدِهِمْ فَكَانُوا يَنْقُلُونَ ذَلِكَ الطِّينَ عَلَى السَّلاَلِيمِ إِلَى السُّطُوحِ، فَرُبَّمَا سَقَطَ الْوَاحِدُ مِنْهُمْ فَمَاتَ أَوْ زَمِنَ وَ لاَ يَحْفِلُونَ بِهِمْ إِلَى أَنْ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: قُلْ لَهُمْ: لاَ يَبْتَدِءُونَ عَمَلاً إِلاَّ بِالصَّلاَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لِيَخِفَّ عَلَيْهِمْ. فَكَانُوا يَفْعَلُونَ ذَلِكَ، فَيَخِفُّ عَلَيْهِمْ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلامه មានចវនៈថា៖ "ទណ្ឌកម្មធ្ងន់ទាំងនោះគឺ ហ្ចៀរអ៊ុ៌ន رضي الله عنه បានបង្ខំឲ្យពួកគេធ្វើការសាងសង់ និងធ្វើការក្នុងភក់ (គឺធ្វើឥដ្ឋយកមកធ្វើសំណង់) ។ វា رضي الله عنه ខ្លាចពួកគេរត់គេចពីការ ដូច្នេះវា رضي الله عنه ដាក់បញ្ជាឲ្យគេ ឃុំឃាំងពួកគេ ។ ពួកគេជញ្ជូនភក់ទៅដាក់លើពិតានសំណង់ ។ ជួនកាលមានពួកគេម្នាក់ធ្លាក់ស្លាប់ឬ ពិការ ពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់រំលែកទុក្ខទេ ទាល់តែអល់ឡោះ ﷻ បានបើកឲ្យមូសា عليه السلام ដឹងថា៖ "អ្នក عليه السلام ចូរប្រាប់ពួកគេឲ្យឧទ្ទិសព្រះពរ[ស្ង៊ីឡាវ៉ាត]ឆ្ពោះទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام ល្អ របស់គេ صلى الله عليه وآله وسلم មុនចាប់ផ្ដើមធ្វើការ វានឹងងាយស្រួលដល់ពួកគេ ។" ពួកគេក៏បានធ្វើដូចនេះ ការងារក៏បាន ងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ ។

وَ أَمَرَ كُلَّ مَنْ سَقَطَ وَ زَمِنَ مِمَّنْ نَسِيَ اَلصَّلاَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ أَنْ يَقُولَهَا عَلَى نَفْسِهِ إِنْ أَمْكَنَهُ أَيِ اَلصَّلاَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَوْ يُقَالَ عَلَيْهِ إِنْ لَمْ يُمْكِنْهُ، فَإِنَّهُ يَقُومُ وَ لاَ يَضُرُّهُ ذَلِكَ فَفَعَلُوهَا فَسَلِمُوا.

"អ្នក عليه السلام ចូរប្រាប់បណ្ដាអ្នកដែលធ្លាក់ហើយទៅជាពិការនោះ ដែលភ្លេចសូត្រឧទ្ទិសព្រះពរឆ្ពោះទៅ មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام ល្អរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ឲ្យពួកគេត្រឧទ្ទិសព្រះពរនេះលើខ្លួនឯង បើ អាចធ្វើបាន ពោលគឺសូត្រស្ង៊ីឡាវ៉ាតឧទ្ទិសឲ្យទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام ល្អរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ ចូរពឹងគេឲ្យសូត្រឲ្យខ្លួនអ្នកនោះ អ្នកនោះឈរបាន (នឹងមានកម្លាំងធ្វើការ) ការធ្លាក់នោះនឹងមិនធ្វើឲ្យអ្នកនោះរងគ្រោះទេ ។ ពួកគេក៏បានធ្វើដូចនេះ បានរួចផុតពីគ្រោះថ្នាក់ ។

﴿يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ﴾ وَ ذَلِكَ لَمَّا قِيلَ لِفِرْعَوْنَ: أَنَّهُ يُولَدُ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ مَوْلُودٌ يَكُونُ عَلَى يَدِهِ هَلاَكُكَ، وَ زَوَالُ مُلْكِكَ. فَأَمَرَ بِذَبْحِ أَبْنَائِهِمْ،

ដោយសម្លាប់បណ្ដាកូនប្រុសរបស់ពួកអ្នក នេះបណ្ដាលមកពីគេបានប្រាប់ហ្ចៀរអ៊ុ៌ន رضي الله عنه ថា៖ "នឹងមាន ទារកមួយចាប់កំណើតពីពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ កូននេះនឹងធ្វើឲ្យព្រះអង្គ رضي الله عنه វិនាសសាបសូន្យ អំណាច ព្រះអង្គ رضي الله عنه និងដុនដាប ។" ដូច្នេះវា رضي الله عنه បានបញ្ជាឲ្យសម្លាប់កូនប្រុសៗពួកគេ ។

فَكَانَتِ اَلْوَاحِدَةُ [مِنْهُنَّ] تُصَانِعُ اَلْقَوَابِلَ عَنْ نَفْسِهَا لِئَلاَّ يَتِمَّ عَلَيْهَا [وَ يَتِمَّ] حَمْلُهَا، ثُمَّ تُلْقِي وَلَدَهَا فِي صَحْرَاءَ، أَوْ غَارِ جَبَلٍ، أَوْ مَكَانٍ غَامِضٍ وَ تَقُولُ عَلَيْهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ اَلصَّلاَةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فَيُقَيِّضُ اَللَّهُ [لَهُ] مَلَكاً يُرَبِّيهِ، وَ يُدِرُّ مِنْ إِصْبَعٍ لَهُ لَبَناً يَمُصُّهُ، وَ مِنْ إِصْبَعٍ طَعَاماً [لَيِّناً] يَتَغَذَّاهُ إِلَى أَنْ نَشَأَ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ كَانَ مَنْ سَلِمَ مِنْهُمْ وَ نَشَأَ أَكْثَرَ مِمَّنْ قُتِلَ.

ស្រីៗតែងតែសូកឆ្ងបដើម្បីជួយលាក់ការមានផ្ទៃពោះនោះលុះដល់ពេលសម្រាលកូន ។ ពេលសម្រាល កូន ពួកនាងលាក់កូនក្នុងរូងភ្នំឬកន្លែងសម្ងាត់ណាមួយ ដោយសូត្រដប់ដងលើកូននោះនូវពាក្យឧទ្ទិស ព្រះពរឆ្ពោះទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្ដាកូនចៅ عليهم السلام របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះ ﷻ ក៏បានបញ្ជាឲ្យ ទេវតាមួយអង្គផ្ដត់ផ្ដង់ទារកនោះ ទឹកដោះហូរចេញពីម្រាមដៃមួយរបស់ទារកឲ្យវាបៅ ។ អាហារទន់ ចេញមកពីម្រាមដៃមួយទៀតរបស់ទារកសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតវា ទាល់តែកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលធំ ។ លទ្ធផល គឺចំនួនក្មេងដែលបានរួចជីវិតដោយរបៀបនេះច្រើនជាងចំនួនក្មេងដែលត្រូវសម្លាប់ ។

﴿وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾ يُبْقُونَهُنَّ وَ يَتَّخِذُونَهُنَّ إِمَاءً، فَضَجُّوا إِلَى مُوسَى وَ قَالُوا: يَقْتَرِعُونَ بَنَاتِنَا وَ أَخَوَاتِنَا.

ទុកជីវិតឲ្យបណ្ដាស្ត្រីរបស់ពួកអ្នក ពួកគេទុកជីវិតឲ្យស្រី ដោយយកជាទាសីរបស់ពួកគេ ។ បន្ទាប់មក ពួកគេបានមកប្ដឹងមូសា عليه السلام ថា៖ "ពួកគេបានចាប់យកកូនស្រីនិងបងប្អូនស្រីយើង !"

فَأَمَرَ اَللَّهُ تِلْكَ اَلْبَنَاتِ كُلَّمَا رَابَهُنَّ رَيْبٌ مِنْ ذَلِكَ صَلَّيْنَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ فَكَانَ اَللَّهُ يَرُدُّ عَنْهُنَّ أُولَئِكَ اَلرِّجَالَ، إِمَّا بِشُغُلٍ أَوْ مَرَضٍ أَوْ زَمَانَةٍ أَوْ لُطْفٍ مِنْ أَلْطَافِهِ فَلَمْ يَفْتَرِشْ مِنْهُنَّ اِمْرَأَةً، بَلْ دَفَعَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ عَنْهُنَّ بِصَلاَتِهِنَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ បានបញ្ជាឲ្យបណ្តាកូនស្រីពួកគេ សូត្រឧទ្ទិសព្រះពរឲ្យទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ១ របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ រាល់ពេលដែលគេចាប់អារម្មណ៍មកលើពួកនាង ។ អាស្រ័យការសូត្រឧទ្ទិសព្រះពរឲ្យទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ១ របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ នេះ អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ បានរាំងពួកប្រុសៗ[ប្រជាជាតិហ្ចៀរអ៊ូន ១]ឲ្យនៅឆ្ងាយពីពួកនាង ។ ដោយសារវិធីនេះដែរ ពួកគេ (ពួករបស់ហ្ចៀរអ៊ូន ១) ខ្ជល់តែធ្វើការងារឬឈឺថ្កាត់ ពួកគេមិនអាចយកបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកគេ (ប្រជាជាតិអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល) បានទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ បានកម្ចាត់អ្វីទាំង នេះពីពួកគេដោយសារឧទ្ទិសព្រះពរឲ្យទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ១ ល្អឥតខ្ចោះរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ ។

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ فِي ذٰلِكُمْ﴾ أَيْ فِي ذَلِكَ اَلْإِنْجَاءِ اَلَّذِي أَنْجَاكُمْ مِنْهُمْ رَبُّكُمْ ﴿بَلاٰءٌ﴾ نِعْمَةٌ ﴿مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ كَبِيرٌ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *ត្រង់នេះឯង* ពោលគឺក្នុងការរំដោះនោះដែលម្ចាស់ ១ ពួកអ្នកបានស្រង់ពួកអ្នក *ដែលពួកអ្នកនៅក្នុងការល្បងពិសោធន៍ដ៏ធ្ងន់* ជាព្រះគុណដ៏ធំ *ពីម្ចាស់ពួកអ្នក* ព្រះដ៏មហាធំថ្កើង ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اُذْكُرُوا إِذْ كَانَ اَلْبَلاَءُ يُصْرَفُ عَنْ أَسْلاَفِكُمْ وَ يَخِفُّ بِالصَّلاَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ، أَ فَمَا تَعْلَمُونَ أَنَّكُمْ إِذَا شَاهَدْتُمُوهُ، وَ آمَنْتُمْ بِهِ كَانَتِ اَلنِّعْمَةُ عَلَيْكُمْ أَعْظَمَ [وَ أَفْضَلَ] وَ فَضْلُ اَللَّهِ عَلَيْكُمْ [أَكْثَرَ] وَ أَجْزَلَ؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 242-244)

អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ ! ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញកាលទុក្ខវេទនាដែលធ្លាប់មានលើដូនតាពួកអ្នកត្រូវបញ្ជៀសចេញឆ្ងាយពីពួកគេ បានធូរស្រាល ដោយសារឧទ្ទិសព្រះពរឲ្យទៅមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ១ របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ ។ ពួកអ្នកមិនដឹងទេថា ដែលពួកអ្នកបានដឹងអំពីពួកគេនោះនិងបានជឿនោះ ជាព្រះគុណមកលើពួកអ្នកដែលធំជាងនោះនិងប្រសើរជាងនោះ ។ ព្រះគុណ្ឌបការរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ មកលើពួកអ្នកសម្បើមណាស់និងច្រើនណាស់ ?"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 242-244)

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. កាលយើងបានញែកសមុទ្រឲ្យពួកអ្នក យើងបានរំដោះពួកអ្នក យើងបានពន្លង់ប្រជាជាតិហ្ចៀរអ៊ូន ១ ។ ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥០

1/50. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ اُذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا مَاءَ اَلْبَحْرِ فَرَقاً يَنْقَطِعُ بَعْضُهُ مِنْ بَعْضٍ. ﴿فَأَنْجَيْنٰاكُمْ﴾ هُنَاكَ وَ أَغْرَقْنَا فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ إِلَيْهِمْ وَ هُمْ يَغْرَقُونَ.

៥០/១. អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីរ៉ាន ១ មានព្រះរាជ

បន្ទូលថាពួកអ្នកចូរនឹកឃើញកាលយើងបានធ្វើឲ្យសមុទ្រញែក ផ្តាច់ប៉ែកមួយនៃសមុទ្រនោះពីប៉ែកឯទៀត *[២:៥០] យើងបានរំដោះពួកអ្នក* នៅទីនោះនិងបានពន្លង់ហ្ចៀរអ្ចុ៌ន និងប្រជាជាតិវា *ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើល* ពួកវាដែលកំពុងលង់ទឹក ។

وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَمَّا اِنْتَهَى إِلَى اَلْبَحْرِ، أَوْحَى اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ: قُلْ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: جَدِّدُوا تَوْحِيدِي وَ أَمِرُّوا بِقُلُوبِكُمْ ذِكْرَ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ عَبِيدِي وَ إِمَائِي، وَ أَعِيدُوا عَلَى أَنْفُسِكُمُ اَلْوَلاَيَةَ لِعَلِيٍّ أَخِي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ، وَ قُولُوا: اَللَّهُمَّ بِجَاهِهِمْ جَوِّزْنَا عَلَى مَتْنِ هَذَا اَلْمَاءِ. فَإِنَّ اَلْمَاءَ يَتَحَوَّلُ لَكُمْ أَرْضاً.

កាលនោះមូសាបានទៅដល់សមុទ្រ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ បានបើកឲ្យព្រះអង្គជ្រាបថា៖ "ចូរប្រាប់បណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "ចូរពួកអ្នកជឿជាថ្មីទៀតថាអញ២ គឺព្រះតែមួយគត់របស់ពួកអ្នកនិងចូរពួកប្រាប់ចិត្តខ្លួនឯងឲ្យនឹករលឹកដល់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ០ ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាបាវបម្រើប្រុសស្រីរបស់អញ២ និងចូរត្រៀមខ្លួនពួកអ្នកទទួលវីឡាយ៉ាសុ៌អ្ចាលី ២ ប្អូនប្រុសរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ០ និងបណ្តាកូនចៅ២ ប្រសើររបស់គេ០ ហើយចូរពួកអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ២អើយ! ដោយនូវបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គទាំងនេះ២ សូមព្រះអង្គ២ នាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឆ្លងកាត់លើផ្ទៃទឹក ។" ទឹកនឹងក្លាយទៅជាដីឲ្យពួកអ្នក ។"

فَقَالَ لَهُمْ مُوسَى ذَلِكَ. فَقَالُوا: أَ تُورِدُ عَلَيْنَا مَا نَكْرَهُ، وَ هَلْ فَرَرْنَا مِنْ [آلِ] فِرْعَوْنَ إِلاَّ مِنْ خَوْفِ اَلْمَوْتِ؟ وَ أَنْتَ تَقْتَحِمُ بِنَا هَذَا اَلْمَاءَ اَلْغَمْرَ بِهَذِهِ اَلْكَلِمَاتِ، وَ مَا يُدْرِينَا مَا يَحْدُثُ مِنْ هَذِهِ عَلَيْنَا؟

មូសាក៏បានប្រាប់ពួកគេដូចនេះ ។ ពួកគេបានថា៖ "លោកបញ្ជាយើងឲ្យធ្វើអ្វីមួយដែលយើងមិនចូលចិត្តឬ ដែលយើងរត់គេចខ្លួនពីហ្ចៀរអ្ចុ៌ន និងប្រជាជាតិវានោះព្រោះតែយើងខ្លាចស្លាប់ (យើងនឹងមិនធ្វើតាមទេ) ? លោកចង់ឲ្យយើងស្ទុះទៅរកទឹកនេះដើម្បីនឹងឲ្យមុចទៅក្នុងនោះដោយសម្តីនេះ ? លោកគិតថាអ្វីនឹងឡើងដល់យើងបើយើងធ្វើដូច្នេះ ?"

فَقَالَ لِمُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ كَالِبُ بْنُ يُوحَنَّا وَ هُوَ عَلَى دَابَّةٍ لَهُ، وَ كَانَ ذَلِكَ اَلْخَلِيجُ أَرْبَعَةَ فَرَاسِخَ: يَا نَبِيَّ اَللَّهِ أَمَرَكَ اَللَّهُ بِهَذَا أَنْ نَقُولَهُ وَ نَدْخُلَ اَلْمَاءَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَ أَنْتَ تَأْمُرُنِي بِهِ؟ قَالَ: بَلَى.

កាលីប ប៊ិន យ្ហូ២ាណា កំពុងតែជិះសេះ ឯឈ្ងងសមុទ្រនៅឆ្ងាយបួនហ្ចារសាក្ដ (ប្រមាណ ២៤ គីឡូម៉ែត្រ) បានទូលមូសាថា៖ "ព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ស៊ូ២អើយ! អល់ឡោះហ្ស៊ូ២មែនទេដែលបានបញ្ជាព្រះអង្គឲ្យប្រាប់យើងឲ្យសូត្រពាក្យទាំងនេះ ហើយឲ្យចូលទៅក្នុងទឹក ?" មូសាបានថា៖ "ត្រូវហើយ ។" កាលីប ប៊ិន យ្ហូ២ាណា បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គបញ្ជាអស់ទូលបង្គំឲ្យធ្វើដូចនេះមែនទេ ?" មូសាថា៖ "ត្រូវហើយ ។"

[قَالَ:] فَوَقَفَ وَ جَدَّدَ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ تَوْحِيدِ اَللَّهِ وَ نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ وَ وَلاَيَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ اَلطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمَا مَا أَمَرَهُ بِهِ، ثُمَّ قَالَ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِهِمْ جَوِّزْنِي عَلَى مَتْنِ هَذَا اَلْمَاءِ. ثُمَّ أَقْحَمَ فَرَسَهُ، فَرَكَضَ عَلَى مَتْنِ اَلْمَاءِ، وَ إِذَا اَلْمَاءُ مِنْ تَحْتِهِ كَأَرْضٍ لَيِّنَةٍ حَتَّى بَلَغَ آخِرَ اَلْخَلِيجِ،

ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "កាលីប ប៊ិន យ្ហូ២ាណា បានមកឈប់ បានទទួលស្គាល់សាថ្មីក្នុងចិត្តថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ២គឺព្រះតែមួយគត់ បានទទួលស្គាល់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ០ជាព្រះសាស្តា បានទទួលស្គាល់វីឡាយ៉ាសុ៌របស់ អ្ចាលី ២ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ាលីប ២ និងរបស់បណ្តាកូនចៅ២ ប្រសើររបស់អស់ព្រះអង្គ២ ដូច

ដែលគេបានបញ្ជាឲ្យលោកធ្វើនោះ ហើយលោកបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻអើយ! ដោយនូវបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គﷺទាំងអស់នេះ សូមព្រះអង្គﷻអនុញ្ញាតឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអាចឆ្លងកាត់លើផ្ទៃទឹក ។" បន្ទាប់មកលោកបានបំបែរសេះ បានបំបោលវាទៅលើផ្ទៃទឹក ។ ទឹកនៅពីក្រោមលោកដូចដីជ្រាយ លុះលោកបានទៅដល់ចុងឈូងសមុទ្រ ។

ثُمَّ عَادَ رَاكِضاً، ثُمَّ قَالَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ أَطِيعُوا مُوسَى فَمَا هَذَا اَلدُّعَاءُ إِلاَّ مِفْتَاحُ أَبْوَابِ اَلْجِنَانِ، وَ مَغَالِيقُ أَبْوَابِ اَلنِّيرَانِ، وَ مُنْزِلُ اَلْأَرْزَاقِ، وَ جَالِبٌ عَلَى عِبَادِ اَللَّهِ وَ إِمَائِهِ رِضَى [اَلرَّحْمَنِ] اَلْمُهَيْمِنِ اَلْخَلاَّقِ. فَأَبَوْا، وَ قَالُوا: [نَحْنُ] لاَ نَسِيرُ إِلاَّ عَلَى اَلْأَرْضِ.

ហើយបានបំបោលសេះត្រឡប់មកវិញ ប្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ! ចូរអស់លោកស្តាប់បង្គាប់មូសាﷺ ព្រោះការបួងសួងនេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីកូនសោទ្វារសួនសួគ៌នោះទេ ហើយជាកូនសោដែលចាក់បិទទ្វារភ្លើងនរក ដែលនាំចុះមកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ដែលធ្វើឲ្យបាវបម្រើប្រុសស្រីរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបាននូវព្រះមេត្តាប្រណីរបស់ព្រះដ៏មានព្រះសប្បុរសធម៌ ព្រះដ៏ខ្លាំងពូកែ ព្រះអ្នកបង្កើត ។" ពួកគេមិនព្រមទេ ហើយបានថា៖ "យើងនឹងមិនដើរលើអ្វីទេក្រៅពីដី ។"

فَأَوْحَى اَللَّهُ إِلَى مُوسَى :﴿أَنِ اِضْرِبْ بِعَصَاكَ اَلْبَحْرَ﴾ وَ قُلِ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ لَمَّا فَلَقْتَهُ. فَفَعَلَ، « فَانْفَلَقَ »، وَ ظَهَرَتِ اَلْأَرْضُ إِلَى آخِرِ اَلْخَلِيجِ. فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: اُدْخُلُوهَا. قَالُوا: اَلْأَرْضُ وَحِلَةٌ نَخَافُ أَنْ نَرْسُبَ فِيهَا.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានបើកឲ្យមូសាﷺដឹងថា៖ *"[២៦:៦៣] ចូរអ្នកវាយទឹកសមុទ្រដោយដំបងអ្នក"* ហើយចូរអ្នកﷺថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻអើយ! ដោយនូវបុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺនិងព្រះរាជបុត្រារាជនត្តាﷺប្រសើររបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺ សូមព្រះអង្គﷻញែកសមុទ្រ ។" ព្រះអង្គﷺបានធ្វើតាម សមុទ្រក៏បានញែក បង្ហាញឲ្យឃើញដីរហូតទៅដល់ឈូងសមុទ្រ ។ មូសាﷺមានវចន:ថា៖ "ចូលទៅក្នុងសមុទ្រទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ "ដីល្អៀច ។ យើងខ្លាចតែជុងទៅក្នុងដីនោះ ។"

فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى قُلْ: اَللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ جَفِّفْهَا. فَقَالَهَا، فَأَرْسَلَ اَللَّهُ عَلَيْهَا رِيحَ اَلصَّبَا فَجَفَّتْ. وَ قَالَ مُوسَى : اُدْخُلُوهَا.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូសាﷺអើយ! ចូរអ្នកﷺថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻអើយ! ដោយនូវព្រះរាជសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺនិងព្រះរាជបុត្រារាជនត្តាﷺប្រសើររបស់ព្រះអង្គﷺ សូមព្រះអង្គﷻធ្វើឲ្យវាស្ងួត ។"" ព្រះអង្គﷺបានថាដូចនេះ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻក៏បានចាត់បញ្ជូនខ្យល់ អាល់-ស្ប៊ូបា មកលើដីបានធ្វើឲ្យវាស្ងួត ។ មូសាﷺបានថា៖ "ចូលទៅក្នុងនោះទៅ!"

فَقَالُوا: يَا نَبِيَّ اَللَّهِ نَحْنُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ قَبِيلَةً بَنُو اِثْنَيْ عَشَرَ أَباً، وَ إِنْ دَخَلْنَا رَامَ كُلُّ فَرِيقٍ مِنَّا تَقَدُّمَ صَاحِبِهِ، وَ لاَ نَأْمَنُ وُقُوعَ اَلشَّرِّ بَيْنَنَا، فَلَوْ كَانَ لِكُلِّ فَرِيقٍ مِنَّا طَرِيقٌ عَلَى حِدَةٍ لَآمَنَّا مَا نَخَافُهُ.

ពួកគេបានថា៖ "ព្រះសាស្តាﷺអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻអើយ! យើងជាកុលសម្ព័ន្ធទាំងដប់ពីរ កូនចៅរបស់ឪពុកដប់ពីរនាក់ ។ បើយើងចូលទៅទាំងអស់គ្នា កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដណ្តើមគ្នាទៅមុនគេ នឹងមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។ បើយើងរាល់កុលសម្ព័ន្ធមានផ្លូវមួយ វានឹងជួយបន្ទូរបារម្ភយើង ។"

فَأَمَرَ اَللَّهُ مُوسَى أَنْ يَضْرِبَ اَلْبَحْرَ بِعَدَدِهِمُ اِثْنَتَيْ عَشْرَةَ ضَرْبَةً فِي اِثْنَيْ عَشَرَ مَوْضِعاً إِلَى جَانِبِ ذَلِكَ اَلْمَوْضِعِ، وَ يَقُولُ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ

وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ بَيِّنِ اَلْأَرْضَ لَنَا وَ أَمِطِ اَلْمَاءَ عَنَّا. فَصَارَ فِيهِ تَمَامُ اِثْنَي عَشَرَ طَرِيقاً، وَ جَفَّ قَرَارُ اَلْأَرْضِ بِرِيحِ اَلصَّبَا فَقَالَ: اُدْخُلُوهَا. فَقَالُوا: كُلُّ فَرِيقٍ مِنَّا يَدْخُلُ سِكَّةً مِنْ هَذِهِ اَلسِّكَكِ لاَ يَدْرِي مَا يَحْدُثُ عَلَى اَلْآخَرِينَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីបានបញ្ជាមូសាឲ្យវាយសមុទ្រដោយដំបងព្រះអង្គ តាមចំនួនដប់ពីរកុលសម្ព័ន្ធនោះ ដប់ពីរកន្លែងផ្សេងគ្នានៅក្បែរៗនោះ ដោយឲ្យព្រះអង្គថា: "អល់ឡោះហ្ស៊ីអើយ! ដោយនូវបុណ្យបារមីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាប្រសើររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ សូមព្រះអង្គ យកដីចេញមកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ ញែកទឹកចេញពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" មានផ្លូវដប់ពីរខ្សែ ស្ងួតដោយសារខ្យល់ អាល់-ស្ង៊ីបា បក់មកលើ ។ មូសាមានវចន:ថា: "ចូលទៅក្នុងសមុទ្រទៅ!" ពួកគេបានថា: "ក្រុមទាំងអស់នឹងចូលទៅតាមផ្លូវទាំងនេះ តែមិនដឹងថានឹងមានអ្វីកើតឡើងដល់ក្រុមឯទៀតទេ ។"

فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَاضْرِبْ كُلَّ طَوْدٍ مِنَ اَلْمَاءِ بَيْنَ هَذِهِ اَلسِّكَكِ. فَضَرَبَ وَ قَالَ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ لَمَّا جَعَلْتَ فِي هَذَا اَلْمَاءِ طِيقَاناً وَاسِعَةً يَرَى بَعْضُهُمْ بَعْضاً [مِنْهَا]. فَحَدَثَتْ طِيقَانٌ وَاسِعَةٌ يَرَى بَعْضُهُمْ بَعْضاً [مِنْهَا] ثُمَّ دَخَلُوهَا.

អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "ចូរអ្នកវាយរាល់ៗភ្នំទឹកដែលនៅចន្លោះផ្លូវនោះដោយដំបងអ្នកទៅ ។" ព្រះអង្គបានវាយ ហើយបានថា: "អល់ឡោះហ្ស៊ីអើយ! ដោយនូវបុណ្យបារមីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាប្រសើររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ សូមព្រះអង្គឲ្យមានចន្លោះក្នុងទឹកដើម្បីពួកគេនឹងមើលគ្នាឃើញ ។" មានប្រហ្ពោះបើកឡើង ធំគ្រាន់បើសម្រាប់ពួកគេអាចមើលគ្នាឃើញ ។ បន្ទាប់មកពួកគេបានចូលទៅតាមផ្លូវ ។

فَلَمَّا بَلَغُوا آخِرَهَا جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ قَوْمُهُ، فَدَخَلَ بَعْضُهُمْ، فَلَمَّا دَخَلَ آخِرُهُمْ، وَ هَمَّ أَوَّلُهُمْ بِالْخُرُوجِ أَمَرَ اَللَّهُ تَعَالَى اَلْبَحْرَ فَانْطَبَقَ عَلَيْهِمْ، فَغَرِقُوا، وَ أَصْحَابُ مُوسَى يَنْظُرُونَ إِلَيْهِمْ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ أَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ إِلَيْهِمْ.

លុះបុគ្គលក្រោយគេបានទៅដល់ចុងឈូងសមុទ្រ ហ្ហ្ការអ្ហ៊ូន និងប្រជាជាតិវាបានមកដល់ ។ ខ្លះបានចាប់ផ្តើមចូលមក ។ លុះបុគ្គលក្រោយគេបានចូលមក ឯពួកគេជាអ្នកចេញមុនគេពីក្នុងសមុទ្រ អល់ឡោះហ្ស៊ីបានបញ្ជាឲ្យទឹកសមុទ្រកជាស្រទាប់មកលើពួកគេ ពួកគេពន្លង់ទឹក ។ ក្ដីគ្នារបស់មូសាបានឈរមើលពួកគេ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី *[២:៥០] យើងបានពន្លង់ប្រជាជាតិហ្ហ្ការអ្ហ៊ូន ។ ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើល* ទៅពួកគេ ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ فِي عَهْدِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَإِذَا كَانَ اَللَّهُ تَعَالَى فَعَلَ هَذَا كُلَّهُ بِأَسْلاَفِكُمْ لِكَرَامَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ دُعَاءِ مُوسَى، دُعَاءَ تَقَرُّبٍ بِهِمْ [إِلَى اَللَّهِ] أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ أَنَّ عَلَيْكُمُ اَلْإِيمَانَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ إِذْ [قَدْ] شَاهَدْتُمُوهُ اَلْآنَ؟ (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٤٥)

អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលចំពោះកូនចៅអ៊ីរ៉ាអ៊ីលអំពីសម័យកាលរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូថា: "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីបានធ្វើអ្វីទាំងនេះឲ្យដូនតាពួកអ្នក ដោយសារកិត្យានុភាពរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ មូសាបានបួងសួងសូមឲ្យបានជាជំនិតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីតាមរយ:ព្រះអង្គទាំងនោះ ។ ពួកអ្នកមិនប្រើសតិប្រាជ្ញាគិតទេថាពួកអ្នកត្រូវជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ និងបណ្ដាកូនចៅរបស់គេជាចាំបាច់ នៅពេលនេះ ពេលពួកអ្នកបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកហើយនោះ ?"

(التفسير العسكرى عليه السلام 1: 245)

وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٥١﴾

៥១. [ចូរនឹកឃើញ]កាលយើងបានណាត់ជួបនឹងមូសាសែសិបយប់ ។ បន្ទាប់មកពួកអ្នកបានយកកូនគោបា[ជាព្រះ] អត់ពីគេ ។ ពួកអ្នកជាជនទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥១

1/51. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: كَانَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: إِذَا فَرَّجَ اَللَّهُ عَنْكُمْ وَ أَهْلَكَ أَعْدَاءَكُمْ آتِيكُمْ بِكِتَابٍ مِنْ رَبِّكُمْ، يَشْتَمِلُ عَلَى أَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ مَوَاعِظِهِ وَ عِبَرِهِ وَ أَمْثَالِهِ.

៥១/១. អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "មូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន عليه السلام បានប្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "កាលណាអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ សង្គ្រោះអស់លោក កម្ទេចសត្រូវរបស់អស់លោក ខ្ញុំ عليه السلام នឹងយកមកឲ្យអស់លោកនូវព្រះគម្ពីរមួយពីម្ចាស់ ﷻ អស់លោក ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះមានព្រះបញ្ជា ព្រះបម្រាម ព្រះឱវាទ ព្រះសិក្ខាបទ និងព្រះអភិប្រាយ (អធិប្បាយ) ។""

فَلَمَّا فَرَّجَ اَللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ، أَمَرَهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَأْتِيَ لِلْمِيعَادِ، وَ يَصُومَ ثَلاَثِينَ يَوْماً عِنْدَ أَصْلِ اَلْجَبَلِ، وَ ظَنَّ مُوسَى أَنَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ يُعْطِيهِ اَلْكِتَابَ.

លុះអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ បានសង្គ្រោះពួកគេ អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានបញ្ជាមូសា عليه السلام ឲ្យមកឯកន្លែងណាត់ជួបឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام កាន់សីលត្រណមអាហារសាមសិបថ្ងៃ ឲ្យមកឯជើងភ្នំ ។ មូសា عليه السلام គិតថាក្រោយពីនេះ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ។

فَصَامَ مُوسَى ثَلاَثِينَ يَوْماً [عِنْدَ أَصْلِ اَلْجَبَلِ] فَلَمَّا كَانَ فِي آخِرِ اَلْأَيَّامِ اِسْتَاكَ قَبْلَ اَلْفِطْرِ فَأَوْحَى اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [إِلَيْهِ] يَا مُوسَى أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ خُلُوفَ فَمِ اَلصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدِي مِنْ رِيحِ اَلْمِسْكِ؟ صُمْ عَشْراً أُخَرَ وَ لاَ تَسْتَكْ عِنْدَ اَلْإِفْطَارِ. فَفَعَلَ ذَلِكَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ.

មូសា عليه السلام បានកាន់សីលត្រណមអាហារសាមសិបថ្ងៃនៅឯជើងលើភ្នំ ។ ថ្ងៃបំផុត មុនស្រាយត្រណម ព្រះអង្គ عليه السلام បានដុសធ្មេញ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានបើកឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ដឹងថា៖ "មូសា عليه السلام អើយ ! អ្នក عليه السلام ដឹងទេថាក្លិនមាត់របស់អ្នកកាន់សីលត្រណមអាហារក្រអូបបំផុតសម្រាប់អញ ﷻ លើសក្លិនក្រអូបទៅទៀត ? ចូរអ្នក عليه السلام កាន់សីលត្រណមដប់ថ្ងៃថែមទៀត ចូរអ្នក عليه السلام កុំដុសធ្មេញពេលស្រាយត្រណម ។" មូសា عليه السلام បានអនុវត្តតាម ។

وَ كَانَ وَعَدَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعْطِيَهُ اَلْكِتَابَ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ. فَجَاءَ اَلسَّامِرِيُّ فَشَبَّهَ عَلَى مُسْتَضْعَفِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ قَالَ: وَعَدَكُمْ مُوسَى أَنْ يَرْجِعَ إِلَيْكُمْ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، وَ هَذِهِ عِشْرُونَ لَيْلَةً وَ عِشْرُونَ يَوْماً تَمَّتْ أَرْبَعُونَ أَخْطَأَ مُوسَى رَبَّهُ، وَ قَدْ أَتَاكُمْ رَبُّكُمْ، أَرَادَ أَنْ يُرِيَكُمْ: أَنَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَدْعُوَكُمْ إِلَى نَفْسِهِ بِنَفْسِهِ وَ أَنَّهُ لَمْ يَبْعَثْ مُوسَى لِحَاجَةٍ مِنْهُ إِلَيْهِ.

អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានសន្យាប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ក្រោយសែសិបយប់ ហើយព្រះអង្គ ﷻ បានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះមូសា عليه السلام ។ សាមីរី ﷺ បានមកកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលខ្សោយជំនឿ ធ្វើឲ្យពួកគេសង្ស័យ ដោយថា៖ "មូសា عليه السلام បានសន្យានឹងអស់លោកថានឹងត្រឡប់មកវិញក្រោយសែសិបយប់ ។

ពេលនេះបានម្តេយប់និងម្តេថ្ងៃ គ្រប់ពេលកំណត់ហើយ ។ មូសាﷺបានយល់ខុសអំពីម្ចាស់ﷻរបស់គេﷺ ។ ម្ចាស់ﷻអស់លោកមករកអស់លោកហើយ ដោយចង់ឲ្យអស់លោកបានឃើញព្រះអង្គﷻផ្ទាល់ភ្នែក ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកឃើញថាព្រះអង្គﷻមានមហិទ្ធិឫទ្ធិហៅអស់លោកមករកព្រះអង្គﷻដោយព្រះអង្គﷻឯង ។ ព្រះអង្គﷻចាត់បញ្ជូនមូសាﷺតែពេលណាដែលព្រះអង្គﷻត្រូវការគេﷺទេ ។"

فَأَظْهَرَ لَهُمُ اَلْعِجْلَ اَلَّذِي كَانَ عَمِلَهُ فَقَالُوا لَهُ: فَكَيْفَ يَكُونُ اَلْعِجْلُ إِلَهَنَا؟ قَالَ لَهُمْ: إِنَّمَا هَذَا اَلْعِجْلُ يُكَلِّمُكُمْ مِنْهُ رَبُّكُمْ كَمَا كَلَّمَ مُوسَى مِنَ اَلشَّجَرَةِ فَالْإِلَهُ فِي اَلْعِجْلِ كَمَا كَانَ فِي اَلشَّجَرَةِ. فَضَلُّوا بِذَلِكَ وَ أَضَلُّوا.

សាមីរីﷺបានបង្ហាញពួកគេនូវកូនគោបាដែលគេﷺបានសាងឡើង ។ ពួកគេបានប្រាប់សាមីរីﷺថា៖ "កូនគោបានេះជាម្ចាស់យើងដូចម្តេចទៅ ?" សាមីរីﷺបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ម្ចាស់អស់លោកនឹងនិយាយរកអស់លោកមកពីកូនគោបានេះ ដូចព្រះអង្គបាននិយាយរកមូសាﷺមកពីដើមឈើនោះដែរ ។ ដូច្នេះ ព្រះរបស់គេﷺនៅក្នុងកូនគោបាដូចព្រះអង្គនៅក្នុងដើមឈើដែរ ។" ពួកពួកគេវង្វេងដោយអ្វីនេះ ពួកគេបានធ្វើខុសដោយប្រការនេះ ហើយបានធ្វើឲ្យគេខុស ។

[فَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ قَالَ:] يَا أَيُّهَا اَلْعِجْلُ أَ كَانَ فِيكَ رَبُّنَا كَمَا يَزْعُمُ هَؤُلَاءِ فَنَطَقَ اَلْعِجْلُ وَ قَالَ: عَزَّ رَبُّنَا عَنْ أَنْ يَكُونَ اَلْعِجْلُ حَاوِياً لَهُ، أَوْ شَيْءٌ مِنَ اَلشَّجَرَةِ وَ اَلْأَمْكِنَةِ عَلَيْهِ مُشْتَمِلاً، لاَ وَ اَللَّهِ يَا مُوسَى وَ لَكِنَّ اَلسَّامِرِيَّ نَصَبَ عِجْلاً مُؤَخَّرَةً إِلَى اَلْحَائِطِ وَ حَفَرَ فِي اَلْجَانِبِ اَلْآخَرِ فِي اَلْأَرْضِ، وَ أَجْلَسَ فِيهِ بَعْضُ مَرَدَتِهِ فَهُوَ اَلَّذِي وَضَعَ فَاهُ عَلَى دُبُرِهِ، وَ تَكَلَّمَ بِمَا تَكَلَّمَ لَمَّا قَالَ: ﴿هٰذَا إِلٰهُكُمْ وَ إِلٰهُ مُوسىٰ﴾

ពេលមូសាﷺបានមករកប្រជាជាតិព្រះអង្គﷺវិញ ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "កូនគោបាអើយ ! ម្ចាស់ﷻយើងនៅក្នុងអ្នកឯងដូចពួកថាមែនទេ ?" កូនគោបាបានថា៖ "ម្ចាស់ﷻយើងមហាខ្លាំងពូកែពេកក្រៃ កូនគោបា ដើមឈើឬកន្លែងនីមួយមិនអាចបង្ហាំងព្រះអង្គﷻបានទេ ។ ទេ មូសាﷺអើយ ! សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ !" តែសាមីរីﷺទេដែលបានដាក់កូនគោបា ដោយដាក់ប៉ែកក្រោយវាផ្ទឹបនឹងជញ្ជាំង បានចោះប្រហោងលើជញ្ជាំងនោះ ហើយបានដាក់មនុស្សអ្នកជឿវាម្នាក់នៅក្រោយប្រហោងនោះ ឲ្យអង្គុយក្រោយនោះ និយាយជាមួយពួកគេតាមប្រហោងនោះ ដែលនៅក្រោយគូទកូនគោបា ។ ពួកគេស្មានថាកូនគោបាជាអ្នកនិយាយពេលគេបានថា៖ *"[២០:៨៨] នេះគឺព្រះរបស់អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា ។*

يَا مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ مَا خَذَلَ هَؤُلَاءِ بِعِبَادَتِي وَ اِتِّخَاذِي إِلَهاً إِلاَّ لِتَهَاوُنِهِمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ، وَ جُحُودِهِمْ بِمُوَالاَتِهِمْ وَ بِنُبُوَّةِ اَلنَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ اَلْوَصِيِّ حَتَّى أَدَّاهُمْ إِلَى أَنِ اِتَّخَذُونِي إِلَهاً.

[កូនគោបាបានថា៖] "មូសាﷺ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ានﷺអើយ ! ដែលបាវបម្រើទាំងនេះបានសក្ការ:ខ្ញុំ បានយកខ្ញុំជាព្រះពួកគេនោះព្រោះតែពួកគេធុញទ្រាន់នឹងការឧទ្ទិសព្រះពរស្ត្ងឡាវ៉ាតឲ្យទៅមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ﷺ និងបណ្តាកូនចៅﷺល្អប្រសើររបស់ព្រះអង្គﷺ បានច្រានចោលវីឡាយ៉ាស:ុរបស់អស់ព្រះអង្គﷺ ច្រានចោលតំណែងសាស្តារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ﷺនិងអាណាព្យាបាលភាពរបស់អ្នកស្នងﷺព្រះអង្គﷺ ។ ទីបំផុតពួកគេក្លាយទៅជាសត្ត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គﷺ យកខ្ញុំជាព្រះ ។"

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَإِذَا كَانَ اَللَّهُ تَعَالَى إِنَّمَا خَذَلَ عَبَدَةَ اَلْعِجْلِ لِتَهَاوُنِهِمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ وَصِيِّهِ عَلِيٍّ فَمَا تَخَافُونَ مِنَ اَلْخِذْلاَنِ

اَلْأَكْبَرِ فِي مُعَانَدَتِكُمْ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ قَدْ شَاهَدْتُمُوهُمَا، وَ تَبَيَّنْتُمْ آيَاتِهِمَا وَ دَلَائِلَهُمَا؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 247)

អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[ﷻ]មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[تعالى]បានឲ្យបណ្តាអ្នកដែលបានគោរពកូនគោបាអាប់ឱនកិត្តិយស ព្រោះតែពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងការឧទ្ទិសព្រះពរ[ស្ល៊ីឡាវ៉ាត]ឲ្យទៅមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ[ﷺ]និងអ៊ីម៉ាលី[عليه السلام]អ្នកស្នងគេ[ﷺ] ។ ពួកអ្នកមិនខ្លាចសេចក្ដីអាម៉ាស់ធំសម្បើមជាងនេះទេ ដោយសារតែពួកអ្នកជាសត្រូវរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ[ﷺ]និងអ៊ីម៉ាលី[عليهما السلام] ក្រោយពីបានឃើញពួកគេ[عليهم السلام] បានឃើញព្រះសញ្ញាពួកគេ[عليهم السلام]និងព្រះភ័ស្ដុតាងទាំងឡាយរបស់ពួកគេ[عليهم السلام]ហើយនោះ ?"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 247)

***

2/51. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَ إِذْ وَاعَدْنَا مُوسىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً". قَالَ: «كَانَ فِي الْعِلْمِ وَ التَّقْدِيرِ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً، ثُمَّ بَدَا لِلَّهِ فَزَادَ عَشْراً، فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ الْأَوَّلُ وَ الْآخِرُ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢١٧ الحديث: ٩٩/ ٤٧٤، تفسير العيّاشي – الجزء: ١ الصفحة: ٤٤ الحديث : ٤٦)**

៥១/២. រាយការណ៍ដោយ អាល់-អ្ហ្ម៉ាយ៉ាស្ស៊ី តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាប៊ូ យ៉ាហ្ហ ក្ដ[عليه السلام]ហ្ការ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ[ﷻ] *[២:៥១] កាលយើងបានណាត់ជួបនឹងមូសាសែសិបយប់* ។ ព្រះអង្គ[عليه السلام]មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងព្រះអភិញ្ញានិងក្នុងព្រះបុព្វកំណត់គឺសាមសិបយប់ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[ﷻ]បានប្ដូរវា ព្រះអង្គ[ﷻ]បានបន្ថែមដប់ទៀត ។ កាលបរិច្ឆេទកំណត់ដោយម្ចាស់[ﷻ]ព្រះអង្គ[عليه السلام]គឺ[សាមសិបយប់]ដំបូងនិង[ដប់យប់]ចុងក្រោយ គ្រប់សែសិបយប់ ។" (تفسير العيّاشي 1: 44/ 46)

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. ហើយយើងបានអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកក្រោយពីនោះ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥២

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ أَيْ عَفَوْنَا عَنْ أَوَائِلِكُمْ عِبَادَتَهُمُ اَلْعِجْلَ، لَعَلَّكُمْ يَا أَيُّهَا اَلْكَائِنُونَ فِي عَصْرِ مُحَمَّدٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَشْكُرُونَ تِلْكَ اَلنِّعْمَةَ عَلَى أَسْلَافِكُمْ وَ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُمْ.

៥២/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[ﷻ]មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៥២] ហើយយើងបានអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកក្រោយពីនោះដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ* មានន័យថាយើង[ﷻ]លើកទោសឲ្យគ្នាមុនៗរបស់ពួកអ្នកដែលបានសក្ការៈកូនគោបា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នក ដែលរស់នៅក្នុងសម័យកាលរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ[ﷺ]នេះ ដែលជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនោះ ដឹងគុណចំពោះព្រះឧបការៈគុណលើដូនតាពួកអ្នកនិងលើពួកអ្នកក្រោយពួកគេ ។

[ثُمَّ] قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ إِنَّمَا عَفَا اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمْ لِأَنَّهُمْ دَعَوُا اَللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّاهِرِينَ، وَ جَدَّدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمُ اَلْوَلَايَةَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ. فَعِنْدَ ذَلِكَ رَحِمَهُمُ اَللَّهُ وَ عَفَا عَنْهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 247)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ[عليه السلام] (អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ហ៊ីស្ការ៉ី[عليه السلام]) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[ﷻ]បានលើកទោសឲ្យពួកគេ ព្រោះពួកគេបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន[ﷻ]តាមរយៈមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ[ﷺ]និងបណ្តាព្រះរាជ

បុត្ររាជនត្តាعليهم السلامបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم និងបានជឿក្នុងចិត្តពួកគេសាថ្មីលើវីឡាយ៉ាស៊ុ់របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ صلى الله عليه وآله وسلم របស់អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام និងរបស់បណ្តាកូនចៅបរិសុទ្ធعليهم السلامរបស់អស់ព្រះអង្គ ។ ពេលពួកគេបានធ្វើដូចនេះ អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ានមានព្រះមេត្តាសន្ធោសចំពោះពួកគេ ហើយបានអភ័យទោសឲ្យពួកគេ ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 247)

وَإِذۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡفُرۡقَانَ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ٥٣

٥٣. [ចូរនឹកឃើញ] កាលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរនិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ [សម្រាប់វែកញែកឲ្យដឹងខុសត្រូវ]ឲ្យមូសា ដើម្បីពួកអ្នកនឹងអាចអនុចរនៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវ (ដឹកនាំខ្លួននៅលើមាគ៌ាព្រះធម៌) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៣

1/53. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ آتَيْنٰا مُوسَى اَلْكِتٰابَ وَ اَلْفُرْقٰانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: وَ اُذْكُرُوا إِذْ آتَيْنَا مُوسَى اَلْكِتَابَ وَ هُوَ اَلتَّوْرَاةُ اَلَّذِي أَخَذَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ اَلْإِيمَانَ بِهِ، وَ اَلِانْقِيَادَ لِمَا يُوجِبُهُ، وَ اَلْفُرْقَانَ آتَيْنَاهُ أَيْضاً فَرَّقَ بِهِ [مَا] بَيْنَ اَلْحَقِّ وَ اَلْبَاطِلِ، وَ فَرَّقَ [مَا] بَيْنَ اَلْمُحِقِّينَ وَ اَلْمُبْطِلِينَ.

៥៣/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ានមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៥៣] កាលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរនិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យឲ្យមូសាដើម្បីពួកអ្នកនឹងអាចអនុចរនៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវ ។* អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "ចូរនឹកឃើញកាលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសាعليه السلام នោះគឺព្រះគម្ពីរតៅរ៉ាតដ៏ដែលកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលសច្ចាថាជឿជាចាំបាច់ អនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចដែលមាននៅក្នុងនោះ ។ យើងជ្ជ៉ានបានប្រទានឲ្យដែរនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (អាល់-ហ្ហ៊ូ ក្ងន) ដើម្បីវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្វីគឺសេចក្ដីពិតអ្វីគឺសេចក្ដីខុស និងវែកញែកឲ្យដឹងប្រជារាស្ត្រសច្ចៈនិងប្រជារាស្ត្រខុស ។

وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمَّا أَكْرَمَهُمُ اَللَّهُ تَعَالَى بِالْكِتَابِ وَ اَلْإِيمَانِ بِهِ، وَ اَلِانْقِيَادِ لَهُ، أَوْحَى اَللَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: يَا مُوسَى هَذَا اَلْكِتَابُ قَدْ أَقَرُّوا بِهِ، وَ قَدْ بَقِيَ اَلْفُرْقَانُ، فَرَّقَ مَا بَيْنَ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ اَلْكَافِرِينَ، وَ اَلْمُحِقِّينَ وَ اَلْمُبْطِلِينَ، فَجَدِّدْ عَلَيْهِمُ اَلْعَهْدَ بِهِ، فَإِنِّي قَدْ آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي قَسَماً حَقّاً لاَ أَتَقَبَّلُ مِنْ أَحَدٍ إِيمَاناً وَ لاَ عَمَلاً إِلاَّ مَعَ اَلْإِيمَانِ بِهِ.

ក្រោយពីបានលើកកិត្តិយសពួកគេដោយព្រះគម្ពីរ ដោយឲ្យពួកគេមានជំនឿលើព្រះគម្ពីរនោះ និងដោយឲ្យពួកគេអនុវត្តតាមព្រះគម្ពីរនោះ អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ានបានបើកឲ្យមូសាعليه السلامដឹងថា៖ "មូសាعليه السلامអើយ ! នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ពួកគេព្រមទទួលព្រះគម្ពីរនេះហើយ តែនៅសល់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អ្នកណាខ្លះបដិសេធសទ្ធា អ្នកណាខ្លះជាអ្នកសច្ចៈនិងអ្នកណាខ្លះជាអ្នកបន្ទំ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកعليه السلامប្រាប់ឲ្យពួកគេស្បថសាថ្មីរឿងនេះ ព្រោះអញជ្ជ៉ានបានស្បថនឹងខ្លួនអញជ្ជ៉ានថាអញជ្ជ៉ានមិនទទួលជំនឿ មិនទទួលទង្វើពីអ្នកណាមួយទេ លើកលែងតែអ្នកនោះជឿរឿងនេះផង ។

قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: مَا هُوَ يَا رَبِّ؟ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى تَأْخُذُ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ: أَنَّ مُحَمَّداً خَيْرُ اَلْبَشَرِ وَ سَيِّدُ اَلْمُرْسَلِينَ. وَ أَنَّ أَخَاهُ وَ وَصِيَّهُ عَلِيّاً خَيْرُ اَلْوَصِيِّينَ. وَ أَنَّ أَوْلِيَاءَهُ اَلَّذِينَ يُقِيمُهُمْ سَادَةُ اَلْخَلْقِ. وَ أَنَّ شِيعَتَهُ اَلْمُنْقَادِينَ لَهُ، اَلْمُسَلِّمِينَ لَهُ وَ لِأَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ لِخُلَفَائِهِ، نُجُومُ اَلْفِرْدَوْسِ اَلْأَعْلَى وَ مُلُوكُ جَنَّاتِ عَدْنٍ.

មូសាعليه السلامបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ជ្ជ៉ានអើយ ! អ្វីទៅរឿងនោះ (លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ) ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ានមានព្រះ

រាជបន្ទូលថា: "មូសាﷺអើយ! ចូរអ្នកﷺឲ្យពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលស្បថ ថាមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ:ﷺជាបុគ្គលប្រសើរដាច់អស់សត្វលោកទាំងឡាយ ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះសាស្ត្រាទាំងឡាយ ﷺ ថាអ៊ីលីﷺ ប្អូនប្រុសគេﷺ ព្រះឧត្តរាធិការីﷺ របស់គេﷺ នោះ ជាព្រះឧត្តរាធិការីប្រសើរដាច់អស់ព្រះឧត្តរាធិការីﷺ ថាព្រះមហាឧបរាជទាំងឡាយﷺ របស់ពួកគេﷺ ដែលព្រះអង្គﷻ បានតែងតាំងនោះ ជាអ្នកដឹកនាំប្រជារាស្ត្រ ថាស្ទ្រីអ៊ីសុ:ទាំងឡាយជាអ្នកស្តាប់បង្គាប់គេﷺ ជាអ្នកចូលខ្លួនចំពោះគេﷺ ជាអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់គេﷺ ជាអ្នកធ្វើតាមបម្រាមគេﷺ ជាអ្នកចូលខ្លួនចំពោះខ្ញ:ុ ﷺ ។ ពួកគេﷺ ជាតារានៃឋានសួគ៌ខ្ពស់ត្រដែត អាល់-ហ្ជ្ជ៊ារដ្ជ:ាស៍ ជាមហាក្សត្ររបស់សួនសួគ៌បរមសុខទាំងឡាយ ។"

قَالَ: فَأَخَذَ عَلَيْهِمْ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ ذَلِكَ، فَمِنْهُمْ مَنِ اِعْتَقَدَهُ حَقّاً، وَ مِنْهُمْ مَنْ أَعْطَاهُ بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ، فَكَانَ اَلْمُعْتَقِدُ مِنْهُمْ حَقّاً يَلُوحُ عَلَى جَبِينِهِ نُورٌ مُبِينٌ وَ مَنْ أَعْطَى بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ لَيْسَ لَهُ ذَلِكَ اَلنُّورُ.

ព្រះអង្គﷺ មានវចន:ថា: "មូសាﷺ បានទទួលយកពាក្យសម្បថដូចនេះពីពួកគេ ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ អ្នកខ្លះជឿពិតប្រាកដ ឯអ្នកខ្លះទៀតគ្រាន់តែជឿតែមាត់ទេ ។ បណ្តាអ្នកដែលជឿពិតប្រាកដក្នុងចំណោមពួកគេនោះមានពន្លឺចែងចាំងពីលើថ្ងាសពួកគេ ឯពួកដែលគ្រាន់ជឿតែមាត់នោះមិនមានពន្លឺនោះទេ ។

فَذَلِكَ اَلْفُرْقَانُ اَلَّذِي أَعْطَاهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ هُوَ فَرَّقَ [مَا] بَيْنَ اَلْمُحِقِّينَ وَ اَلْمُبْطِلِينَ.

នោះគឺលក្ខណ:វិនិច្ឆ័យដែលអល់ឡោះហ្ហ:ﷻ បានប្រទានឲ្យមូសាﷺ ដើម្បីវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាអ្នកសច្ច:ស្មោះត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាអ្នកខុស ។"

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ أَيْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ أَنَّ اَلَّذِي [بِهِ] يُشَرِّفُ اَلْعَبْدَ عِنْدَ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هُوَ اِعْتِقَادُ اَلْوَلاَيَةِ، كَمَا شَرَّفَ بِهِ أَسْلاَفَكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 252)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ហ:ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *ដើម្បីពួកអ្នកនឹងអាចអនុចរនៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវ* បានសេចក្តីថា ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងថាករណីដែលផ្តល់នូវកិត្យានុភាពឲ្យបាវបម្រើសម្រាប់អល់ឡោះហ្ហ:ﷻ នោះ គឺការជឿលើវីឡាយ៉ាសុ: ដូចដូនតាពួកអ្នកធ្លាប់បានទទួលនូវកិត្យានុភាពដោយសារវីឡាយ៉ាសុ: នោះដែរ ។ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 252)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِٱتِّخَاذِكُمُ ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓاْ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

៥៤. [ចូរនឹកឃើញ]កាលមូសាបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេថា: "ប្រជាជាតិខ្ញ:ុអើយ! អស់លោកបានធ្វើខុសនឹងខ្លួនឯងដោយសារអស់លោកបានយកកូនគោបា[ជារូបបដិមាមកសក្ការ:] ។ អស់លោកចូរសូមស្មារលាទោសចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតអស់លោក ។ [ពិរុទ្ធិកជនទាំងឡាយអើយ!] អស់លោកចូរសម្លាប់[គ្នាឯងដែលធ្វើខុសនោះ]ខ្លួនឯងទៅ! នោះគឺប្រការប្រសើរបំផុតសម្រាប់អស់លោកចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតរបស់អស់លោក ។" ព្រះអង្គបានបែរមកករកពួកអ្នក [ដោយព្រះមេត្តាប្រណី] ។ ការពិតព្រះអង្គគឺព្រះដែលទទួលការស្មារលាទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៤

1/54. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿إِذْ قَالَ مُوسىٰ لِقَوْمِهِ﴾ عَبَدَةِ اَلْعِجْلِ ﴿يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ أَضْرَرْتُمْ بِهَا ﴿بِاتِّخَاذِكُمُ اَلْعِجْلَ﴾ إِلَهاً ﴿فَتُوبُوا إِلىٰ بَارِئِكُمْ﴾ اَلَّذِي بَرَّأَكُمْ وَ صَوَّرَكُمْ ﴿فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ بِقَتْلِ بَعْضِكُمْ بَعْضاً، يَقْتُلُ مَنْ لَمْ يَعْبُدِ اَلْعِجْلَ مَنْ عَبَدَهُ

៥៤/១. អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ការ៉ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថាអល់ឡោះហ្ការ៉ា ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ! ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញ *[២:៥៤] កាលមូសាបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេ* ពួកសក្តារ:កូនគោបា *ថា: "ប្រជាជាតិខ្ញុំអើយ! អស់លោកបានធ្វើខុសនឹងខ្លួនឯង* ដោយធ្វើឲ្យខ្លួនឯងខូចខាត *ដោយសារអស់លោកបានយកកូនគោបា* ជាព្រះ *អស់លោកចូរសូមស្តារលោទោសចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតអស់លោក* ដែលបានបង្កើតពួកលោក ឲ្យពួកលោកមានរូបរាង *អស់លោកចូរសម្លាប់ខ្លួនឯងទៅ!* ដោយសម្លាប់ពួកលោកមួយចំនួនដោយពួកលោកមួយចំនួនទៀត ឲ្យបណ្តាអ្នកដែលមិនបានសក្តារ:កូនគោបាសម្លាប់បណ្តាអ្នកដែលបានសក្តារ:កូនគោបា ។

﴿ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ﴾ ذَلِكُمُ اَلْقَتْلُ خَيْرٌ لَكُمْ ﴿عِنْدَ بَارِئِكُمْ﴾ مِنْ أَنْ تَعِيشُوا فِي اَلدُّنْيَا وَ هُوَ لَمْ يَغْفِرْ لَكُمْ، فَيَتِمَّ فِي اَلْحَيَاةِ اَلدُّنْيَا حَيَاتُكُمْ وَ يَكُونَ إِلَى اَلنَّارِ مَصِيرُكُمْ، وَ إِذَا قُتِلْتُمْ وَ أَنْتُمْ تَائِبُونَ جَعَلَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ اَلْقَتْلَ كَفَّارَتَكُمْ، وَ جَعَلَ اَلْجَنَّةَ مَنْزِلَتَكُمْ وَ مَقِيلَكُمْ.

នោះគឺប្រការប្រសើរបំផុតសម្រាប់អស់លោក ការសម្លាប់នេះប្រសើរបំផុតសម្រាប់ពួកលោក *ចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតរបស់អស់លោក* ជាងរស់នៅក្នុងលោកនេះដោយព្រះអង្គ ﷻ មិនអភ័យទោសឲ្យអស់លោកលុះអស់លោកអស់ជីវិត ជីវិតលោកនេះ បន្ទាប់ពីនោះអស់លោកនឹងទៅចូលភ្លើងនរក ។ បើពួកលោកធ្វើការកាប់សម្លាប់នេះ ហើយពួកលោកស្តារលោកំហុស អល់ឡោះហ្ការ៉ា ﷻ នឹងព្រមទទួលយកការសម្លាប់នេះជាការលោះខ្លួនលាងកំហុសពួកលោក ហើយព្រះអង្គ ﷻ នឹងទុកហានសូគ៌ជាទិសដៅអស់លោកជាទីស្នាក់អាស្រ័យ ។

ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ قَبْلَ تَوْبَتِكُمْ، قَبْلَ اِسْتِيفَاءِ اَلْقَتْلِ لِجَمَاعَتِكُمْ وَ قَبْلَ إِتْيَانِهِ عَلَى كَافَّتِكُمْ، وَ أَمْهَلَكُمْ لِلتَّوْبَةِ وَ اِسْتَبْقَاكُمْ لِلطَّاعَةِ ﴿إِنَّهُ هُوَ اَلتَّوَّابُ اَلرَّحِيمُ﴾

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ការ៉ា ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *ព្រះអង្គបានបែរមករកពួកអ្នក* មុនការស្តារលោកំហុសរបស់អស់លោក[បានចប់សព្វគ្រប់] មុនការចុះដៃធ្វើការសម្លាប់អស់លោក[ទាំងអស់] និងមុនការសម្លាប់នោះបានគ្រប់គ្រាន់ [ទើបព្រះអង្គ ﷻ ព្រមទទួលការសូមស្តារលោទោសរបស់ពួកអ្នក] ។ ព្រះអង្គ ﷻ ទុកពេលឲ្យពួកអ្នកដើម្បីស្តារលោទោសនិងទុកឲ្យពួកអ្នកមានជីវិតដើម្បីស្តាប់ឱវាទ *ការពិតព្រះអង្គគឺព្រះដែលទទួលការស្តារលោទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។*

قَالَ: وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَمَّا أَبْطَلَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى يَدَيْهِ أَمْرَ اَلْعِجْلِ، فَأَنْطَقَهُ بِالْخَبَرِ عَنْ تَمْوِيهِ اَلسَّامِرِيِّ، فَأَمَرَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَنْ يَقْتُلَ مَنْ لَمْ يَعْبُدْهُ مَنْ عَبَدَهُ، تَبَرَّأَ أَكْثَرُهُمْ وَ قَالُوا: لَمْ نَعْبُدْهُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ពេលអល់ឡោះហ្ការ៉ា ﷻ បានធ្វើឲ្យការសក្តារ:កូនគោបាទៅជាមោយ:ដោយដៃមូសា عليه السلام អល់ឡោះហ្ការ៉ា ﷻ បានបញ្ជាវា (រូបកូនគោបា) ឲ្យអាចនិយាយបានដើម្បីប្រាប់ប្រជារាស្ត្រឲ្យដឹង

នូវការបោកបញ្ឆោតរបស់សាមីរីﷺ ។ មូសាﷺបានបញ្ជាឲ្យពួកដែលមិនបានសក្តារ:កូនគោបានោះ សម្លាប់ពួកដែលបានសក្តារ:វា តែពួកគេភាគច្រើនបានដោះខ្លួនថា: "យើងមិនបានសក្តារ:វាទេ ។"

فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: أُبْرُدْ هَذَا اَلْعِجْلَ اَلذَّهَبَ بِالْحَدِيدِ بَرْداً، ثُمَّ ذُرَّهُ فِي اَلْبَحْرِ، فَمَنْ شَرِبَ مِنْ مَائِهِ اِسْوَدَّتْ شَفَتَاهُ وَ أَنْفُهُ، وَ بَانَ ذَنْبُهُ. فَفَعَلَ فَبَانَ اَلْعَابِدُونَ لِلْعِجْلِ. فَأَمَرَ اَللَّهُ اِثْنَيْ عَشَرَ أَلْفاً أَنْ يَخْرُجُوا عَلَى اَلْبَاقِينَ شَاهِرِينَ اَلسُّيُوفَ يَقْتُلُونَهُمْ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបន្ទូលនឹងមូសាﷺថា: "ចូរអ្នកﷺបំបែកកូនគោបានេះជាបំណែកដោយដែក ហើយយកបំណែកទាំងនោះទៅចោលក្នុងទន្លេ ។ អ្នកណាបានផឹកទឹកទន្លេនោះ បបូរមាត់និងច្រមុះអ្នកនោះនឹងទៅជាខ្មៅ វាបញ្ជាក់ឲ្យដឹងបាបកម្មរបស់ពួកគេ ។" ព្រះអង្គﷺបានធ្វើដូច្នេះ ។ ពួកសក្តារ:កូនគោបានលេចមុខច្បាស់ឡើង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបញ្ជាឲ្យពួកទាំងដប់ពីរពាន់នាក់[នោះដែលមិនបានសក្តារ:កូនគោ]ចេញទៅដោយកាន់ដាវ ហើយឲ្យសម្លាប់ពួកឯទៀតដែលនៅសល់នោះ [ដែលបានសក្តារ:កូនគោបា] ។

وَ نَادَى مُنَادِيهِ: أَلاَ لَعَنَ اَللَّهُ أَحَداً أَبْقَاهُمْ بِيَدٍ أَوْ رِجْلٍ، وَ لَعَنَ اَللَّهُ مَنْ تَأَمَّلَ اَلْمَقْتُولَ لَعَلَّهُ تَبَيَّنَهُ حَمِيماً أَوْ قَرِيباً فَيَتَوَقَّاهُ، وَ يَتَعَدَّاهُ إِلَى اَلْأَجْنَبِيِّ، فَاسْتَسْلَمَ اَلْمَقْتُولُونَ.

មានសម្លេងប្រកាសបន្លឺឡើងថា: "បណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻពើបពះលើអ្នកណាដែលការពារខ្លួនពីការសម្លាប់ដោយដៃឬដោយជើងឯង ។ ព្រះបណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻពើបពះលើអ្នកសម្លាប់ដែរ ដែលចៀសសម្លាប់ព្រោះតែអ្នកត្រូវសម្លាប់នោះជាអ្នកជំនិតនិងជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្លួន ដែលសម្លាប់តែអ្នកណាដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ។" ជនមានកំហុសបានចូលខ្លួនឲ្យគេសម្លាប់ ។

فَقَالَ اَلْقَاتِلُونَ: نَحْنُ أَعْظَمُ مُصِيبَةً مِنْهُمْ، نَقْتُلُ بِأَيْدِينَا آبَاءَنَا [وَ أُمَّهَاتِنَا] وَ أَبْنَاءَنَا وَ إِخْوَانَنَا وَ قَرَابَاتِنَا، وَ نَحْنُ لَمْ نَعْبُدْ، فَقَدْ سَاوَى بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ فِي اَلْمُصِيبَةِ. فَأَوْحَى اَللَّهُ تَعَالَى إِلَى مُوسَى: يَا مُوسَى [إِنِّي] إِنَّمَا اِمْتَحَنْتُهُمْ بِذَلِكَ لِأَنَّهُمْ (مَا اِعْتَزَلُوهُمْ لَمَّا عَبَدُوا اَلْعِجْلَ، وَ لَمْ) يَهْجُرُوهُمْ، وَ لَمْ يُعَادُوهُمْ عَلَى ذَلِكَ.

ពួកអ្នកសម្លាប់បានថា: "យើងពិបាកខ្លាំងជាងពួកគេទៅទៀត ។ យើងត្រូវតែសម្លាប់ឪពុកឯង ម្តាយឯង កូនឯង បងប្អូនឯង សាច់ញាតិឯងដោយដៃឯង ទោះបីយើងមិនបានសក្តារ:កូនគោបាក៏ដោយ ។ យើងក៏ដូចពួកគេដែរក្នុងទណ្ឌកម្មនេះ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យមូសាﷺដឹងថា: "មូសាﷺអើយ! អញﷻបានធ្វើដូច្នេះដើម្បីល្បងពិសោធពួកគេព្រោះ ពេលពួកគេនោះបានសក្តារ:កូនគោបា ពួកឯទៀតមិនបានដោះខ្លួនចេញពីពួកប្រព្រឹត្តអំពើបាបទេ មិនបានទៅជាសត្រូវរបស់ពួកគេនោះទេដែលបានប្រព្រឹត្តប្រការនេះ ។"

قُلْ لَهُمْ: مَنْ دَعَا اَللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ، يُسَهَّلُ عَلَيْهِ قَتْلُ اَلْمُسْتَحِقِّينَ لِلْقَتْلِ بِذُنُوبِهِمْ. فَقَالُوهَا، فَسُهِّلَ عَلَيْهِمْ [ذَلِكَ]، وَ لَمْ يَجِدُوا لِقَتْلِهِمْ لَهُمْ أَلَماً. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 254)

ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ពួកគេថា: "អ្នកណាបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻតាមរយ:មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋﷺនិងបណ្តាកូនចៅបរិសុទ្ធﷺរបស់ព្រះអង្គﷺ វានឹងទៅជាងាយស្រួលសម្រាប់អ្នកនោះក្នុងការសម្លាប់ពួកទាំងនោះដែលតម្រូវឲ្យសម្លាប់ដោយសារពួកគេបានសាងបាបកម្ម ។" ពួកគេបានសូត្របែបនេះ វាក៏ទៅជាងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ ពួកគេមិនមានអារម្មណ៍ឈឺចាប់ទេពេលសម្លាប់ពួកគេទាំងនោះ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 254)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَـٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّـٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾

៥៥. [ចូរនឹកឃើញ]កាលពួកអ្នកបានថា៖ "មូសាអើយ ! ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ្ន៑ជាក់ស្តែងទេ (ឃើញរូបអល់ឡោះហ្ន៑ពិត) ដរាបនោះយើងមិនជឿលោកទេ !" រន្ទះបានបាញ់ពួកអ្នកក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល ។

ثُمَّ بَعَثْنَـٰكُم مِّنۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់វិញក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៥-៥៦

55–1/56. قَالَ: أَسْلاَفُكُمْ ﴿فَأَخَذَتْكُمُ اَلصّاعِقَةُ﴾ أَخَذَتْ أَسْلاَفَكُمُ [اَلصَّاعِقَةُ] ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ إِلَيْهِمْ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ﴾ بَعَثْنَا أَسْلاَفَكُمْ ﴿مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ﴾ مِنْ بَعْدِ مَوْتِ أَسْلاَفِكُمْ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ [اَلْحَيَاةَ] أَيْ لَعَلَّ أَسْلاَفَكُمْ يَشْكُرُونَ اَلْحَيَاةَ، اَلَّتِي فِيهَا يَتُوبُونَ وَ يُقْلِعُونَ، وَ إِلَى رَبِّهِمْ يُنِيبُونَ، لَمْ يُدِمْ عَلَيْهِمْ ذَلِكَ اَلْمَوْتَ فَيَكُونَ إِلَى اَلنَّارِ مَصِيرُهُمْ، وَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ.

៥៥-៥៦/១. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីមុាំ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុ្ចស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ *"[២:៥៥] រន្ទះបានបាញ់ពួកអ្នក* ដូនតាពួកអ្នកត្រូវប្រហារដោយរន្ទះ *ក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល* ពួកគេ ។ *បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់វិញ* ឲ្យដូនតាពួកអ្នករស់ឡើងវិញ *ក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នក* ក្រោយពីការស្លាប់របស់ដូនតាពួកអ្នក *ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ* ដែលមានជីវិត មានន័យថាឲ្យដូនតាពួកអ្នកដឹងគុណដែលមានជីវិតឡើងវិញ ដើម្បីស្នារលាទោសកន្លងមកនិងកែខ្លួន ត្រឡប់មករកម្ចាស់ ﷻ ពួកគេវិញ ដោយដឹងខ្លួនថាបើការស្លាប់ដំបូងរបស់ពួកគេជាការស្លាប់អចិន្ត្រៃយ៍ ពួកគេប្រាកដជាត្រូវចូលភ្លើងនរក នៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

قَالَ[اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ:] وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَمَّا أَرَادَ أَنْ يَأْخُذَ عَلَيْهِمْ عَهْداً بِالْفُرْقَانِ [فَرَّقَ] مَا بَيْنَ اَلْمُحِقِّينَ وَ اَلْمُبْطِلِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِنُبُوَّتِهِ وَ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِإِمَامَتِهِ، وَ لِلْأَئِمَّةِ اَلطَّاهِرِينَ بِإِمَامَتِهِمْ، قَالُوا: ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ﴾ أَنَّ هَذَا أَمْرُ رَبِّكَ ﴿حَتَّى نَرَى اَللّٰهَ جَهْرَةً﴾ عِيَاناً يُخْبِرُنَا بِذَلِكَ. فَأَخَذَتْهُمُ اَلصَّاعِقَةُ مُعَايَنَةً وَ هُمْ يَنْظُرُونَ إِلَى اَلصَّاعِقَةِ تَنْزِلُ عَلَيْهِمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 256)

អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុ្ចស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "កាលនោះមូសា عليه السلام ចង់បានកតិកាសញ្ញាពីពួកគេដោយឲ្យពួកគេជឿលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (អាល់-ហ្ហ ូ ក្ន) ដែលវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាអ្នកត្រឹមត្រូវនិងអ្នកណាខ្លះជាអ្នកបន្ទំរឿងមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم ជាមួយតំណែងសាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم រឿងអ៊ុ្ចលី عليه السلام ជាមួយអ៊ីម៉ាម៉ាស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងរឿងអ៊ីមុាំ عليهم السلام បរិសុទ្ធជាមួយអ៊ីម៉ាម៉ាស់ព្រះអង្គ عليهم السلام នោះ ពួកគេបានថា៖ *"យើងមិនជឿលោកទេ* ថានេះជាព្រះបញ្ជារបស់ម្ចាស់ ﷻ លោក عليه السلام *ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ្ន៑ជាក់ស្តែងទេ* ទាល់តែយើងបានឃើញព្រះអង្គ ﷻ ប្រទានដំណឹងនេះមកឲ្យយើងផ្ទាល់ភ្នែក ។ ដូច្នេះរន្ទះបានបាញ់ពួកគេ ។ ពួកគេបានសម្លឹងមើលទៅឯរន្ទះដែលកំពុងចុះមករកពួក ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 256)

***

2/56-55. وَ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اَلْمُكَرَّمُ لِأَوْلِيَائِي، اَلْمُصَدِّقِينَ بِأَصْفِيَائِي وَ لاَ أُبَالِي، وَ كَذَلِكَ أَنَا اَلْمُعَذِّبُ لِأَعْدَائِي، اَلدَّافِعِينَ حُقُوقَ أَصْفِيَائِي وَ لاَ أُبَالِي.

៥៥-៥៦/២. អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសាអ៊ីយ! អញលើកតម្កើងមិត្តទាំងឡាយរបស់អញ បណ្តាអ្នកដែលព្រមទទួលស្គាល់អភិបុគ្គលទាំងឡាយរបស់អញ អញមិនខ្វល់[ពួកធ្វើអាក្រក់]ទេ។ ដូចគ្នាដែរ អញធ្វើទោសសត្រូវរបស់អញ ពួកដែលច្រានចោលសិទ្ធិរបស់អភិបុគ្គលទាំងឡាយរបស់អញ អញមិនខ្វល់ទេ។"

فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِلْبَاقِينَ اَلَّذِينَ لَمْ يَصْعَقُوا: مَا ذَا تَقُولُونَ؟ أَ تَقْبَلُونَ وَ تَعْتَرِفُونَ؟ وَ إِلاَّ فَأَنْتُمْ هَؤُلاَءِ لاَحِقُونَ.

មូសាបានប្រាប់ពួកឯទៀតដែលមិនត្រូវរន្ទះបាញ់ថា៖ "អស់លោកនឹងថាអ្វី ? អស់លោកព្រមទទួលស្គាល់ទេ ឬក៏អស់លោកចង់បានជោគវាសនាដូចបក្សពួកអស់លោក ?"

قَالُوا: يَا مُوسَى لاَ نَدْرِي مَا حَلَّ بِهِمْ وَ لِمَا ذَا أَصَابَتْهُمْ؟ كَانَتِ اَلصَّاعِقَةُ مَا أَصَابَتْهُمْ لِأَجْلِكَ، إِلاَّ أَنَّهَا كَانَتْ نَكْبَةً مِنْ نَكَبَاتِ اَلدَّهْرِ تُصِيبُ اَلْبَرَّ وَ اَلْفَاجِرَ،

ពួកគេបានថា៖ "មូសាអ៊ីយ! យើងមិនដឹងអ្វីកើតដល់ពួកគេទេ ហេតុអ្វីពួកគេត្រូវរន្ទះបាញ់នោះទេ។ ដែលរន្ទះបាញ់ពួកគេនោះមិនមែនដោយសារលោកទេ។ នេះដូចមហន្តរាយមួយក្នុងចំណោមមហន្តរាយក្នុងលោកនេះដែលវាយប្រហារទាំងមនុស្សល្អ ទាំងមនុស្សអាក្រក់ដែរ។

فَإِنْ كَانَتْ إِنَّمَا أَصَابَتْهُمْ لِرَدِّهِمْ عَلَيْكَ فِي أَمْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا فَاسْأَلِ اَللَّهَ رَبَّكَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ هَؤُلاَءِ اَلَّذِينَ تَدْعُونَا إِلَيْهِمْ أَنْ يُحْيِيَ هَؤُلاَءِ اَلْمَصْعُوقِينَ لِنَسْأَلَهُمْ لِمَا ذَا أَصَابَهُمْ [مَا أَصَابَهُمْ].

បើរន្ទះបាញ់ពួកគេដោយសារតែមិនព្រមជឿសម្តីលោករឿងមូហ្ហាម៉ាដ្ធ ﷺ រឿងអ្ហ្ម៉ាលី និងបណ្តាកូនចៅពួកគេមែនោះ លោកចូរសូមអល់ឡោះហ្ស៊ីម្ចាស់លោក ក្នុងនាមមូហ្ហាម៉ាដ្ធ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅគេ ﷺ ដែលលោកឲ្យយើងជឿនោះ ឲ្យព្រះអង្គប្រសិទ្ធិពួកគេឲ្យរស់ឡើងវិញ ជនទាំងនោះដែលត្រូវរន្ទះបាញ់ស្លាប់ ដើម្បីយើងនឹងសួរពួកគេថាហេតុអ្វីពួកគេត្រូវ អ្វីបានប្រហារពួកគេ។"

فَدَعَا اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِمْ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ، فَأَحْيَاهُمُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: سَلُوهُمُ لِمَا ذَا أَصَابَهُمْ؟ فَسَأَلُوهُمْ، فَقَالُوا: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ أَصَابَنَا مَا أَصَابَنَا لِإِبَائِنَا اِعْتِقَادَ إِمَامَةِ عَلِيٍّ بَعْدَ اِعْتِقَادِنَا بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ

មូសាបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ីតាមរយៈអល់ព្រះអង្គ អល់ឡោះហ្ស៊ីក៏បានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ។ មូសាបានថា៖ "ចូរសួរពួកគេទៅ ហេតុពួកគេត្រូវរន្ទះបាញ់។" ពួកគេបានសួរពួកដែលរស់ឡើងវិញ។ ពួកគេបានថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ! មហន្តរាយនេះបានពើបពះលើយើងមកពីយើងមិនព្រមជឿអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូរបស់អ្ហ្ម៉ាលីក្រោយពីបានជឿតំណែងសាស្តារបស់មូហ្ហាម៉ាដ្ធ ﷺ។

لَقَدْ رَأَيْنَا بَعْدَ مَوْتِنَا هَذَا مَمَالِكَ رَبِّنَا مِنْ سَمَاوَاتِهِ وَ حُجُبِهِ وَ عَرْشِهِ وَ كُرْسِيِّهِ وَ جِنَانِهِ وَ نِيرَانِهِ، فَمَا رَأَيْنَا أَنْفَذَ أَمْراً فِي جَمِيعِ تِلْكَ اَلْمَمَالِكِ

وَ أَعْظَمَ سُلْطَاناً مِنْ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ،

បន្ទាប់ពីយើងបានស្លាប់ យើងបានឃើញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ របស់ម្ចាស់ﷻយើង មេឃទាំងឡាយ ព្រះរបាំងទាំងឡាយ ព្រះរាជបល្ល័ង្គ ព្រះអាសនៈ សួនសួគ៌ទាំងឡាយ និងឋាននរកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គﷻនោះ ពុំមានអ្នកណាសោយរាជ្យខ្ពស់ជាងមូហាំម៉ាដ់ﷺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ហ្វាទីម៉ាស់ سلام الله عليها អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។

وَ إِنَّا لَمَّا مِتْنَا بِهَذِهِ اَلصَّاعِقَةِ ذُهِبَ بِنَا إِلَى اَلنِّيرَانِ. فَنَادَاهُمْ مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: كُفُّوا عَنْ هَؤُلاَءِ عَذَابَكُمْ، فَهَؤُلاَءِ يُحْيَوْنَ بِمَسْأَلَةِ سَائِلٍ [يَسْأَلُ] رَبَّنَا عَزَّ وَ جَلَّ بِنَا وَ بِآلِنَا اَلطَّيِّبِينَ. وَ ذَلِكَ حِينَ لَمْ يَقْذِفُونَا [بَعْدُ] فِي اَلْهَاوِيَةِ، وَ أَخَّرُونَا إِلَى أَنْ بُعِثْنَا بِدُعَائِكَ يَا مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ.

កាលយើងបានស្លាប់ដោយសាររន្ទះបាញ់នេះ ពួកទេវតាបាននាំយើងទៅឋាននរក តែមូហាំម៉ាដ់ﷺ និងអាលី صلوات الله عليه والسلام សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរ បានស្រែកប្រាប់ពួកទេវតាថា៖ "សូមបញ្ឈប់ការធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេនេះភ្លាម ! ពួកគេនឹងរស់វិញពេលណាអ្នកបួងសួងនឹងបួងសួងម្ចាស់ﷻយើង عليهم السلام តាមរយៈយើង عليهم السلام និងកូនចៅបរិសុទ្ធ عليهم السلام យើង ។" ពួកទេវតាក៏បានឈប់ មិនបោះយើងទៅក្នុងរណ្តៅជ្រៅទេ ហើយឲ្យយើងរង់ចាំទាល់តែព្រះអង្គ عليه السلام មូសា عليه السلام ប៊ិន អ៊ីមរ៉ានអើយ ! បានបួងសួងសូមឲ្យអស់ទូលបង្គំរស់វិញតាមរយៈមូហាំម៉ាដ់ﷺ និងកូនចៅបរិសុទ្ធ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គﷺ ។"

فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِأَهْلِ عَصْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَإِذَا كَانَ بِالدُّعَاءِ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ نَشَرَ ظُلْمَةُ أَسْلاَفِكُمُ اَلْمَصْعُوقِينَ بِظُلْمِهِمْ أَ فَمَا يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ لاَ تَتَعَرَّضُوا لِمِثْلِ مَا هَلَكُوا بِهِ إِلَى أَنْ أَحْيَاهُمُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 256)

អល់ឡោះហ្ទ៍ﷻមានព្រះបន្ទូលនឹងប្រជានិករក្នុងសម័យកាលរបស់មូហាំម៉ាដ់ﷺថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻបានលើកទោសឲ្យដូនតាពួកអ្នកដែលបានសាងបាប ដោយសារតែបួងសួងតាមរយៈមូហាំម៉ាដ់ﷺ និងបណ្តាកូនចៅបរិសុទ្ធ عليهم السلام របស់គេﷺ ពួកគេបានរស់វិញក្រោយពីបានស្លាប់ដោយសារត្រូវរន្ទះបាញ់ ។ ពួកអ្នកចាំបាច់ត្រូវតែមិនប្រព្រឹត្តអំពើដែលដូនតាពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តរួចមកហើយ ដោយសារទង្វើអាក្រក់នោះឯងដែលពួកគេរងទុក្ខនិងត្រូវកម្ទេចចោល ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 256)

***

55-3/56. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُلْوَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ دَاوُدَ الْعَبْدِيِّ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)- فِي كَلاَمِهِ لِابْنِ الْكَوَّاءِ- قَالَ لَهُ: «اسْأَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ». فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ أُنَاساً مِنْ أَصْحَابِكَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ يُرَدُّونَ بَعْدَ الْمَوْتِ؟ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «نَعَمْ، تَكَلَّمْ بِمَا سَمِعْتَ، وَ لاَ تَزِدْ فِي الْكَلاَمِ، فَمَا قُلْتَ لَهُمْ».

៥៥-៥៦/៣. សាអុដ់ ប៊ិន អុប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ បានតំណាលតមកពី អាស់ម៉ាដ់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហាសាន់ ប៊ិន អាលី ប៊ិន ហ្វាដ្ឋល់ តមកពី អាល់-ហ៊ូសែន៍ ប៊ិន អ៊ុលវ៉ាន តមកពី មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន ដាវុដ អាល់-អុប់ឌី តមកពី អាល់-អាស្វ៉បាក់ ប៊ិន នូបាតាស់ តមកពី អាមីរុល-មមីនីន صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងព្រះវចនៈព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅកាន់ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉អ៍ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈប្រាប់លោកថា៖ "សូមលោកសួរមកចុះអ្វីដែលកើតមានដល់លោកនោះ ។" លោកបានថា៖ "បពិត្រ ។ សាវកមួយចំនួនរបស់

ព្រះអង្គ ﷺ បានអះអាងថាពួកគេនឹងត្រឡប់វិញក្រោយពីស្លាប់ ។" អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា: "មែន ។ សូមលោកនិយាយអ្វីដែលលោកបានឮនោះទៅ ចូរកុំបំផ្លើសសម្ដី ។ តើលោកបានប្រាប់ពួកគេ វិញអ្វីខ្លះ ?"

قَالَ: قُلْتُ: لاَ أُؤْمِنُ بِشَيْءٍ مِمَّا قُلْتُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ): «وَيْلَكَ، إِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ ابْتَلَى قَوْماً بِمَا كَانَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ، فَأَمَاتَهُمْ قَبْلَ آجَالِهِمُ الَّتِي سُمِّيَتْ لَهُمْ، ثُمَّ رَدَّهُمْ إِلَى الدُّنْيَا لِيَسْتَوْفُوا رِزْقَهُمْ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ».

លោក (អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ូ) បានថា: "ទូលបង្គំបានថា: "ខ្ញុំមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកថានោះទេ ។"" អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា: "អពមង្គលលើលោក ! អល់ទ្បោះហ្ស៊ូ ﷻ បានល្បងពិសោធប្រជារាស្ត្រ មួយដោយសារពួកគេបានសាងបាបកម្ម ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានសម្លាប់ពួកគេមុនកាលបរិច្ឆេទដែលគេបាន កាលកំណត់ឲ្យពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេត្រឡប់មកលោកនេះវិញ ព្រះអង្គ ﷻ បានផ្ដល់គ្រឿង ទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេក្រោយពីនោះ ។"

قَالَ: فَكَبُرَ عَلَى ابْنِ الْكَوَّاءِ وَ لَمْ يَهْتَدِ لَهُ، فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَيْلَكَ تَعْلَمُ أَنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا﴾ فَانْطَلَقَ بِهِمْ لِيَشْهَدُوا لَهُ إِذَا رَجَعُوا عِنْدَ الْمَلإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّ رَبِّي قَدْ كَلَّمَنِي،

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា: "រឿងនេះបានធ្វើឲ្យ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ូ បារម្ភ ហើយមិនត្រូវគេដឹកនាំ ក្នុងរឿងនេះទេ ។" ដូច្នេះអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ បានប្រាប់គាត់ថា: "អពមង្គលលើលោក ! លោកដឹងទេ ថាអល់ទ្បោះហ្ស៊ូ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ថា *[៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយកបុរស ចិតសិបនាក់ ក្នុងបណ្ដាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។* ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បាន ទៅជាមួយពួកគេ ដើម្បីជាសាក្សីឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ចំពោះមហាជនកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលពេលពួកគេត្រឡប់ មកវិញ [មូសា ﷺ មានវចន:]ថា: "ម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បាននិយាយរកខ្ញុំ ﷺ ។"

فَلَوْ أَنَّهُمْ سَلَّمُوا ذَلِكَ لَهُ وَ صَدَّقُوهُ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ، وَ لَكِنَّهُمْ قَالُوا لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللهَ جَهْرَةً﴾ قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ﴾ يَعْنِي الْمَوْتَ ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ * ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ فَتَرَى- يَا ابْنَ الْكَوَّاءِ- أَنَّ هَؤُلاَءِ رَجَعُوا إِلَى مَنَازِلِهِمْ بَعْدَ مَا مَاتُوا؟».

បើពួកគេបានជឿរឿងនេះសប់ចិត្ត បានទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ ﷺ និយាយពិតមែននោះវាជាការល្អ ប្រសើរសម្រាប់ពួកគេ តែពួកគេបែរជាប្រាប់មូសា ﷺ ថា: *"[២:៥៥] ដរាបណាយើងមិនបានឃើញ អល់ទ្បោះហ្ស៊ូជាក់ស្ដែងទេ ដរាបនោះយើងមិនជឿលោកទេ !"* អល់ទ្បោះហ្ស៊ូ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: *"[២:៥៥] រន្ទះបានបាញ់ពួកអ្នក"* មានន័យថាការស្លាប់ *ក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល ។ [២:៥៦] បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់វិញក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹង គុណ ។* ដូច្នេះ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ូអ៊ីយ ! លោកមិនឃើញទេថាពួកគេបានត្រឡប់ទៅផ្ទះពួកគេវិញ បន្ទាប់ពីបានស្លាប់ ?"

فَقَالَ ابْنُ الْكَوَّاءِ: وَ مَا ذَلِكَ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ مَكَانَهُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لاَ، وَيْلَكَ! أَ وَ لَيْسَ قَدْ أَخْبَرَكَ فِي كِتَابِ اللهِ حَيْثُ يَقُولُ: ﴿وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوىٰ﴾؟ فَهَذَا بَعْدَ الْمَوْتِ إِذْ بَعَثَهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ١ صفحة : ٢٢١ الحديث : ٩٩/ ٤٧٩ ، مختصر بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٢٢)**

អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៌ បានថា៖ "តើនោះគឺអ្វី ដែលបានសម្លាប់ពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ?" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ អពមង្គលលើលោក ! ព្រះអង្គ عز وجل មិនបានប្រាប់ឲ្យលោកដឹងទេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៥៧] យើងបានឲ្យពពកផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក* ? នេះគឺអ្វីដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់ ពេលព្រះអង្គ عز وجل បានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ។" (مختصر بصائر الدرجات: 22) 7:155-156

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ហើយយើងបានឲ្យពពកផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉াননិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក ។ [យើងបានប្រាប់ពួកអ្នកថា៖] "ពួកអ្នកចូរបរិភោគរបស់ល្អដែលយើងបានផ្តល់ឲ្យពួកអ្នក ។" ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៧

1/57. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ﴾ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ ﴿ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ اَلْغَمَامَ﴾ لَمَّا كُنْتُمْ فِي التيه [اَلتِّيهِ] يَقِيكُمْ حَرَّ اَلشَّمْسِ وَ بَرْدَ اَلْقَمَرِ.

៥៧/១. អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៥៧] ហើយ* កូនចៅអ៊ីសរ៉ែ្អលអ៊ីយ ! ចូរនឹកឃើញកាល *យើងបានឲ្យពពកផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក* ព្រោះតែពួកអ្នកនៅក្នុងរហោឋាន (កណ្តាលវាលគ្មានជម្រក) ការពារពួកអ្នកពីកម្តៅថ្ងៃនិងពីអាកាសត្រជាក់របស់ខែ ។

﴿وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ اَلْمَنَّ وَ اَلسَّلْوىٰ﴾ اَلْمَنُّ: اَلتَّرَنْجَبِينُ[1] كَانَ يَسْقُطُ عَلَى شَجَرِهِمْ فَيَتَنَاوَلُونَهُ وَ اَلسَّلْوَى[2]: اَلسُّمَانَى طَيْرٌ، أَطْيَبُ طَيْرٍ لَحْماً، يَسْتَرْسِلُ لَهُمْ فَيَصْطَادُونَهُ.

---

1. الترنجبين: معرّب الترانگبين، و هو كلّ طلّ ينزل من السّماء على شجر أو حجر، و يحلو و ينعقد عسلا، و يجفّ جفاف الصمغ. «تاج العروس- منن- ٩:٣٥٠».

2. السّماني: و هو طائر صغير من رتبة الدجاجيات، جسمه منضغط ممتلئ، و هو من القواطع التي تهاجر شتاء إلى الحبشة و السّودان، - - و يستوطن أوربة و حوض البحر المتوسط. «المعجم الوسيط -سلا-١:٤٤٦».

យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉াননិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក អាល់-ម៉ាន គឺលម្អងម្យ៉ាងដែលធ្លាក់មកនៅលើដើមឈើពួកគេ ដូច្នេះពួកគេបរិភោគវា ។ ក្រូច (អាស់-សាល់វ៉ា) គឺបក្សីមួយប្រភេទ (មាន់ព្រៃ) មានសាច់ឆ្ងាញ់ ត្រូវដាក់មកឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេចាប់វា ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ]: ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ وَ اُشْكُرُوا نِعْمَتِي وَ عَظِّمُوا مَنْ عَظَّمْتُهُ، وَ وَقِّرُوا مَنْ وَقَّرْتُهُ مِمَّنْ أَخَذْتُ عَلَيْكُمُ اَلْعُهُودَ وَ اَلْمَوَاثِيقَ [لَهُمْ] مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលនឹងពួកគេថា *ពួកអ្នកចូរបរិភោគរបស់ល្អដែលយើងបានផ្តល់ឲ្យពួក*

អ្នក ហើយពួកអ្នកចូរអរព្រះគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌អញ្ជ ﷻ ពួកអ្នកចូរទុកជាធំអ្នកដែលអញ្ជ ﷻ បានតែងតាំងជាធំ ពួកអ្នកចូរគោរពអស់បុគ្គលទាំងនោះដែលអញ្ជ ﷻ លើកតម្កើង គឺបណ្ដាអ្នក عليهم السلام ទាំងនោះ ឯងដែលពួកអ្នកបានសន្យានឹងអញ្ជ ﷻ ថាពួកអ្នកព្រមទទួលយកវីឡាយ៉ាសុ៌ គឺមូហ្ចាំម៉ាដ្ដ ﷺ និងកូនចៅ បរិសុទ្ធ عليهم السلام របស់គេ ﷺ ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ مٰا ظَلَمُونٰا﴾ لَمَّا بَدَّلُوا، وَ قَالُوا غَيْرَ مَا أُمِرُوا [بِهِ] وَ لَمْ يَفُوا بِمَا عَلَيْهِ عُوهِدُوا، لِأَنَّ كُفْرَ اَلْكَافِرِ لاَ يَقْدَحُ فِي سُلْطَانِنَا وَ مَمَالِكِنَا، كَمَا أَنَّ إِيمَانَ اَلْمُؤْمِنِ لاَ يَزِيدُ فِي سُلْطَانِنَا ﴿وَ لٰكِنْ كٰانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ يَضُرُّونَ بِهَا بِكُفْرِهِمْ وَ تَبْدِيلِهِمْ.

អល់ឡោះហ្ចាំ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្ដទុច្ចរិតលើយើងទេ* (ពួកគេមិនបានធ្វើឲ្យអញ្ជ ﷻ ខូចខាតទេ) កាលពួកគេបានផ្លាស់ប្ដូរសម្ដីអញ្ជ ﷻ បានថាផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេថា ហើយមិនបានប្រព្រឹត្ដទៅតាមកតិកាសញ្ញាពួកគេទេនោះ (តែពួកគេបានធ្វើឲ្យខ្លួនឯងខូចខាត) ។ ការក្បត់ជំនឿរបស់ពួកអសទ្ធាដែលក្បត់ពាក្យស្ម័គ្រនោះមិនធ្វើឲ្យព្រះអាជ្ញាធរយើង ﷻ និងព្រះរាជាណាចក្រយើង ﷻ អន់ថយទេ ដូចការជឿរបស់អ្នកមានសទ្ធាមិនធ្វើឲ្យអ្វីកើនឡើងក្នុងព្រះអាជ្ញាធរយើង ﷻ នោះដែរ *តែពួកគេបានប្រព្រឹត្ដទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង* ពួកគេធ្វើអាក្រក់មកលើខ្លួនឯងដោយសារពួកគេមិនជឿ និងដោយសារពួកគេប្ដូរផ្លាស់ ។"

ثُمَّ [قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ:] قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عِبَادَ اَللَّهِ عَلَيْكُمْ بِاعْتِقَادِ وَلاَيَتِنَا أَهْلَ اَلْبَيْتِ وَ [أَنْ] لاَ تُفَرِّقُوا بَيْنَنَا، وَ أُنْظُرُوا كَيْفَ وَسَّعَ اَللَّهُ عَلَيْكُمْ حَيْثُ أَوْضَحَ لَكُمُ اَلْحُجَّةَ لِيُسَهِّلَ عَلَيْكُمْ مَعْرِفَةَ اَلْحَقِّ، ثُمَّ وَسَّعَ لَكُمْ فِي اَلتَّقِيَّةِ لِتَسْلَمُوا مِنْ شُرُورِ اَلْخَلْقِ، ثُمَّ إِنْ بَدَّلْتُمْ وَ غَيَّرْتُمْ عَرَضَ عَلَيْكُمُ اَلتَّوْبَةَ وَ قَبِلَهَا مِنْكُمْ، فَكُونُوا لِنَعْمَاءِ اَللَّهِ شَاكِرِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 257)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាវ៉ៃស៊ូលុលឡោះហ្ចាំ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្ចាំ ﷻ អើយ ! កាតព្វកិច្ចរបស់អស់លោកគឺជឿវីឡាយ៉ាសុ៌យើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام (អាស្ងុលុល-បៃត៌ عليهم السلام) ។ អស់លោកមិនមានសិទ្ធិរើសអើងយើង عليهم السلام ទេ ។ ចូរអស់លោកពិនិត្យមើលចុះថាអល់ឡោះហ្ចាំ ﷻ បានអធិប្បាយសព្វគ្រប់យ៉ាងល្អិតល្អន់ដូចម្ដេចខ្លះសម្រាប់អស់លោក ហើយបានបង្ហាញភ័ស្ដុតាងច្បាស់លាស់ដល់អស់លោកដើម្បីធ្វើឲ្យអស់លោកងាយយល់ការពិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានទុកសេរីភាពឲ្យអស់លោកទាក់ទងនឹងការលាក់ចាំងជំនឿរបស់ខ្លួន (តាគ្ងីយ៉ាសុ) ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកចាកផុតពីអំពើអាក្រក់របស់មនុស្ស ។ បន្ទាប់ពីនោះ បើអស់លោកប្ដូរផ្លាស់វា (កតិកាសញ្ញា) ព្រះអង្គ ﷻ ចាំទទួលការស្នារលាទោសពីអស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ចាំ ﷻ ដែលប្រកបដោយព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ។"" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 257)7:160-162

***

2/57. ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يُوسُفَ الْبَغْدَادِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَنْبَسَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا دَارِمُ بْنُ قَبِيصَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الْكَمْأَةُ[1] مِنَ الْمَنِّ الَّذِي نَزَلَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ هِيَ شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ وَ الْعَجْوَةُ الَّتِي مِنَ الْبَرْنِيِّ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ هِيَ شِفَاءٌ مِنَ السَّمِّ». (عيون أخبار الرّضا (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٣ الحديث: ٩٩/ ٤٨١، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء: ١ الصفحة: ٧٥ الحديث : ٣٤٩)**

---

[1] الكماة: فطر من الفصيلة الكمئية، و هي أرضية تنتفخ حاملات أبواغها، فتجنى و تؤكل مطبوخة. «المعجم الوسيط–كمأ–٢:٧٩٧».

៥៧/២. អ៊ីបនូ បាប៊ូវៃហ៍ បានរាយការណ៍តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាស្ម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ ប៊ិន យូនុស អាល់-បាក់ដាឌី តមកពី អាលី ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាន់បាសាស់ តមកពី ដាវ៉ូម ប៊ិន ក៏ប៊ីស្សោះតុ៍ តមកពី អាលី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ៉្លស صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពី អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ តលិប ﷺ ដែលមានវចនៈថា រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ផ្សិតម្យ៉ាងមកពី អាល់-ម៉ាន ដែលត្រូវប្រទានចុះមកឲ្យពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ហើយវាជាថ្នាំព្យាបាលភ្នែក ។ រីឯ អាល់-អាជ្វ៉ាស់ ជាផ្លែលម៉ើប្រភេទល្អដែលមកពីឋានសួគ៌ ហើយវាជាថ្នាំបន្សាបថ្នាំបំពុល ។" (عيون أخبار الرّضا (عليه السلام) 1: 75/ 349)

***

3/57. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَنَّهُ قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الْكَمْأَةُ مِنَ الْمَنِّ، وَ الْمَنُّ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ مَاؤُهَا شِفَاءُ الْعَيْنِ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٣ الحديث: ٩٩/ ٣٨٢، المحاسن – الجزء: ١ الصفحة: ٥٢٧ الحديث : ٧٦١)**

៥៧/៣. អាស្ម៉ាដ់ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន ខ៏លិដ អាល់-បារគ៏ី បានរាយការណ៍តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាលី តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្ហៃល៍ តមកពី អាប់ឌុល-រ៉ោះហ៊្ម៉ាន ប៊ិន ស្សៃដ៍ ប៊ិន អាស់ឡាំ តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ផ្សិតម្យ៉ាង (truffle) មកពី អាល់-ម៉ាន អាល់-ម៉ានមកពីឋានសួគ៌ ទឹកវាជាថ្នាំសម្រាប់ព្យាបាលភ្នែក ។" (المحاسن: 527/ 761)

***

4/57. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ بِشْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ قَادِمٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ، عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ ما ظَلَمُونا وَ لكِنْ كانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ. قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ أَعْظَمُ وَ أَعَزُّ وَ أَجَلُّ وَ أَمْنَعُ مِنْ أَنْ يُظْلَمَ، وَ لَكِنَّهُ خَلَطَنَا بِنَفْسِهِ، فَجَعَلَ ظُلْمَنَا ظُلْمَهُ، وَ وَلَايَتَنَا وَلَايَتَهُ، حَيْثُ يَقُولُ: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ يَعْنِي الْأَئِمَّةَ مِنَّا». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٤ الحديث: ٩٩/ ٤٨٤، الكافي – الجزء: ١ الصفحة: ١١٣ الحديث : ١١)**

៥៧/៤. រាយការណ៍ដោយ មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន យ៉ាក់គូប តមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ៍ តមកពី អាប់ឌុល វ៉ាហ្ហាប់ ប៊ិន ប៊ីស្សរ៍ តមកពី មូសា ប៊ិន ក៏ឌីម តមកពី ស៊ូឡៃម៉ាន តមកពី ស៊ូរ៉ោះតុ៍ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ *[២:៥៧] ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ មហាធំធ្ងើងបំផុត ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានមហិទ្ធិឫទ្ធិ មហារុងរឿងបំផុត ព្រះអង្គ عزّ وجلّ ខ្លាំងពូកែពេកក្រៃមិនអាចសង្កត់សង្កិនបានឡើយ តែព្រះអង្គ عزّ وجلّ បានលាយផ្សំយើង عليهم السلام ជាមួយព្រះអង្គ عزّ وجلّ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عزّ وجلّ បានធ្វើឲ្យការសង្កត់សង្កិនមកលើយើង عليهم السلام នោះដូចជាការសង្កត់សង្កិនទៅលើព្រះអង្គ عزّ وجلّ ដែរ វិឡាយ៉ាស់យើង عليهم السلام ដូចជាវិឡាយ៉ាស់ព្រះអង្គ عزّ وجلّ ដែរ ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានព្រះរាជបន្ទូលត្រង់នេះថា *[៥:៥៥] អភិបាល (អ្នកទំនុកបម្រុង អ្នកគាំទ្រ...) របស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ៍ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា* មានន័យថាអស់អ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ដែលមកពីយើង عليهم السلام ។" (الكافي 1: 113/ 11)

***

*5/57. الشَّيْخُ: مُرْسَلاً عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «نَوْمَةُ الْغَدَاةِ مَشْئُومَةٌ تَطْرُدُ الرِّزْقَ، وَ تُصَفِّرُ اللَّوْنَ، وَ تُقَبِّحُهُ وَ تُغَيِّرُهُ، وَ هُوَ نَوْمُ كُلِّ مَشْئُومٍ، إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَسَمَ الْأَرْزَاقَ مَا بَيْنَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلَى طُلُوعِ الشَّمْسِ،

*៥៧/៥. អាល់-ស្ហ៊ីខ្ខ៊ុ (អាល់-ទ្ធ៊ូសុ៊ី) បានរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់តមកពី អាល់-ស្ហ៊ីឌ្ឌ៊ីក្ខ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "ការដេកពេលព្រឹកមិនសូវល្អទេព្រោះវាវាយច្រានលាភ[រ៉ីសុ៊ីក្ហ] ធ្វើឲ្យសម្បុរស្លាំង ធ្វើឲ្យវាអាក្រក់ ធ្វើឲ្យវាប្រែប្រួល ។ វាជាការដេករបស់ពួកខាតបង់ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ ចែកលាភ[រ៉ីសុ៊ីក្ហ]នៅចន្លោះពេល អាល់-ហ្ហាច្ចុ៌រ (ពេលស្ហ៊ីឡាតុ៌មុនថ្ងៃរះ) និងពេលថ្ងៃចាប់ផ្តើមរះ ។

وَ إِيَّاكُمْ وَ تِلْكَ النَّوْمَةَ، وَ كَانَ الْمَنُّ وَ السَّلْوَى يَنْزِلُ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ مَا بَيْنَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلَى طُلُوعِ الشَّمْسِ، فَمَنْ نَامَ تِلْكَ السَّاعَةَ لَمْ يَنْزِلْ نَصِيبُهُ، وَ كَانَ إِذَا انْتَبَهَ فَلاَ يَرَى نَصِيبَهُ احْتَاجَ إِلَى السُّؤَالِ وَ الطَّلَبِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٤ الحديث: ٩٩/ ٤٨٣، التّهذيب - الجزء: ٢ الصفحة: ١٣٩ الحديث : ٥٤٠)**

ចូរប្រយ័ត្នការដេកនេះ ។ អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់វ៉ា ដែលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនោះ ត្រូវដាក់ចុះមកនៅពេលចន្លោះអាល់-ហ្ហាច្ចុ៌រ (ពេលស្ហ៊ីឡាតុ៌មុនថ្ងៃរះ) ដល់ទៅពេលថ្ងៃចាប់ផ្តើមរះ ។ ដូច្នេះអ្នកណាដេកពេលនោះ ចំណែករបស់អ្នកនោះនឹងមិនចុះមកទេ ។ ពេលអ្នកនោះភ្ញាក់ឡើងនឹងមិនឃើញមានចំណែករបស់ខ្លួនទេ ។ អ្នកនោះនឹងត្រូវតែសូម នឹងត្រូវតែស្វែងរក ។" (التّهذيب 2: 139/ 540)

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُواْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُواْ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَٱدْخُلُواْ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُواْ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطَٰيَٰكُمْ ۚ وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

៥៨. ហើយ[ចូរនឹកឃើញ]កាលយើងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងបុរីនេះទៅ ។ ពួកអ្នកចូរបរិភោគ[នូវចំណី]បរិបូរពីនោះ គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តពួកអ្នកចុះ ។ ពួកអ្នកចូរចូលតាមទ្វារដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ចូរពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស ។" យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ យើងនឹងបន្ថែមឲ្យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៨

1/58. قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ﴾ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿إِذْ قُلْنَا﴾ لِأَسْلاَفِكُمْ: ﴿اُدْخُلُوا هٰذِهِ اَلْقَرْيَةَ﴾ وَ هِيَ ''أَرِيحَا'' مِنْ بِلاَدِ اَلشَّامِ، وَ ذَلِكَ حِينَ خَرَجُوا مِنَ اَلتِّيهِ ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ مِنَ اَلْقَرْيَةِ ﴿حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَداً﴾ وَاسِعاً، بِلاَ تَعَبٍ [وَ لاَ نَصَبٍ] ﴿وَ اُدْخُلُوا اَلْبَابَ﴾ بَابَ اَلْقَرْيَةِ ﴿سُجَّداً﴾.

៥៨/១. អ៊ីមុ៉ាំ صلوات الله عليه والسلام [អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ីការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថាអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:៥៨] ហើយ* កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ ! ចូរនឹកឃើញ *កាលយើងមានព្រះតម្រាស់* នឹងដូនតាពួកអ្នក *ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងបុរីនេះទៅ* បុរីនេះគឺបុរី "អារ្ហា" ជាបុរីនៃប្រទេសស៊ីរី កាលពួកគេចេញមកពីរហោឋាន (វាល) *ពួកអ្នកចូរបរិភោគបរិបូរពីនោះ* ពីបុរីនេះ *គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តពួកអ្នកចុះ* ការសម្បូរបែបរបស់ស្រុកនេះ ដោយមិនធុញទ្រាន់ មិនមានអ្នកណាប្រឆាំង ។ *ពួកអ្នកចូលតាមទ្វារ* ទ្វាររបស់បុរីនេះ *ដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ ។*

مَثَّلَ اَللَّهُ تَعَالَى عَلَى اَلْبَابِ مِثَالَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ أَمَرَهُمْ أَنْ يَسْجُدُوا تَعْظِيماً لِذَلِكَ اَلْمِثَالِ، وَ يُجَدِّدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ بَيْعَتَهُمَا وَ ذِكْرَ مُوَالاَتِهِمَا، وَ لِيَذْكُرُوا اَلْعَهْدَ وَ اَلْمِيثَاقَ اَلْمَأْخُوذَيْنِ عَلَيْهِمْ لَهُمَا.

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានដាក់គំរូមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងអ្ហាលីនៅខាងលើទ្វារស្រុក បានបញ្ជាឲ្យពួកគេក្រាបសំពះដោយសេចក្ដីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះគំរូទាំងពីរនោះ ឲ្យពួកគេសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រសាច្ចីចំពោះព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ ឪពួកគេនឹករលឹកដល់អស់ព្រះអង្គ ﷺ ជាព្រះបរមគ្រូ និងឲ្យពួកគេនឹកឃើញពាក្យសម្បថនិងពាក្យសន្យាដែលគេបានទទួលយកពីពួកគេថាពួកគេព្រមគោរពព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ ។

﴿وَ قُولُوا حِطَّةٌ﴾ أَيْ قُولُوا: إِنَّ سُجُودَنَا لِلَّهِ تَعَالَى تَعْظِيماً لِمِثَالِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ اِعْتِقَادَنَا لِوَلاَيَتِهِمَا حِطَّةٌ لِذُنُوبِنَا وَ مَحْوٌ لِسَيِّئَاتِنَا. قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿نَغْفِرْ لَكُمْ﴾ [أَيْ] هَذَا اَلْفِعْلِ ﴿خَطَايَاكُمْ﴾ اَلسَّالِفَةَ، وَ نُزِيلُ عَنْكُمْ آثَامَكُمُ اَلْمَاضِيَةَ.

ចូរពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស" មានន័យថា ចូរថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមក្រាបប្រណិប័តន៍ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ដើម្បីសម្ដែងសេចក្ដីគោរពដល់គំរូរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ ﷺ និងអ្ហាលី ﷺ ដល់ជំនឿរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំចំពោះវីឡាយ៉ាតុ់របស់ព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរ សូមព្រះអង្គ ﷻ អត់ឱនឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលបានសាងបាប សូមព្រះអង្គ ﷻ លុបលាងកំហុសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នក* មានន័យថាដោយសារតែបានធ្វើដូច្នោះ (ទង្វើក្រាបប្រណិប័តន៍នេះ) *ដែលបានធ្វើខុស* រួចមកហើយ យើង ﷻ នឹងលុបលាងបាបកាលពីមុនឲ្យពួកអ្នក ។

﴿وَ سَنَزِيدُ اَلْمُحْسِنِينَ﴾ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ لَمْ يُقَارِفِ اَلذُّنُوبَ اَلَّتِي قَارَفَهَا مَنْ خَالَفَ اَلْوَلاَيَةَ، [وَ ثَبَتَ عَلَى مَا أَعْطَى اَللَّهُ مِنْ نَفْسِهِ مِنْ عَهْدِ اَلْوَلاَيَةِ] فَإِنَّا نَزِيدُهُمْ بِهَذَا اَلْفِعْلِ زِيَادَةَ دَرَجَاتٍ وَ مَثُوبَاتٍ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ سَنَزِيدُ اَلْمُحْسِنِينَ﴾. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 259)

យើងនឹងបន្ថែមឲ្យបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ បណ្ដាពួកអ្នកដែលមិនទៅក្បែរបណ្ដាបាបដែមពួកប្រឆាំងវីឡាយ៉ាតុ់ប្រព្រឹត្ត ដែលខ្ជាប់ខ្ជួននឹងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ បានឲ្យមកពីព្រះអង្គ ﷻ ផ្ទាល់ គឺវីឡាយ៉ាតុ់ យើង ﷻ នឹងបង្កើនឋានៈនិងរង្វាន់ឲ្យអ្នកនោះដែលបានធ្វើប្រការទាំងនេះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ *យើងនឹងបន្ថែមឲ្យបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ។* ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ ១២៧)

***

2/58. عَنْ سُلَيْمَانَ اَلْجَعْفَرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا اَلْحَسَنِ اَلرِّضَا عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ ﴿وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ﴾ قَالَ: فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ نَحْنُ بَابُ حِطَّتُكُمْ. (تفسير العياشى ج١ ص٤٥)

៥៨/២. រាយការណ៍ដោយ ស៊ូឡៃម៉ាន អាល់-យ៉ាកុ៌ហ្ជារី ថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-រីដ្ធ៉ា ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ *[២:៥៨] ចូរពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស ។" យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "យើង ﷺ គឺទ្វារ ហ្ស៊ីតុ៌ត្ដោ:ត្ដុ៌ (ខមាទោស) សម្រាប់អស់លោក ។" (تفسير العياشى 1: 45)

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ قَوۡلًا غَيۡرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمۡ فَأَنزَلۡنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ رِجۡزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ۝٥٩

៥៩. តែបណ្ដាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សម្ដីខុសពីអ្វីដែលគេបាននិយាយនឹងពួកគេ ។ ដូច្នេះយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្ដាជនទុច្ចរិតនូវទារុណកម្មពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានបំពារបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩

1/59. قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ إِنَّهُمْ لَمْ يَسْجُدُوا كَمَا أُمِرُوا، وَ لاَ قَالُوا مَا أُمِرُوا، وَ لَكِنْ دَخَلُوهَا مُسْتَقْبِلِيهَا بِأَسْتَاهِهِمْ وَ قَالُوا: هطا سمقانا أَيْ حِنْطَةٌ حَمْرَاءُ نَتَقَوَّتُهَا أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْ هَذَا الْفِعْلِ وَ هَذَا الْقَوْلِ.

៥៩/១. [អ៊ីម៉ាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ការ៉ាមានវចនៈថា៖] ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ *[២:៥៩] តែបណ្តាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សម្តីខុសពីអ្វីដែលគេបាននិយាយនឹងពួកគេ* ពួកគេមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើទេ ពួកគេមិនបាននិយាយដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេនិយាយទេ តែពួកគេបានចូលទៅក្នុងស្រុកដោយបែរខ្នងដាក់ទ្វារ ដោយថា៖ "ហ្ជ៊ីតុ ត្តុ៌ សាំ ក្ខ៉ណា" មានន័យថានេះជាច្រកចូលខ្ពស់មួយ ហេតុអ្វីយើងត្រូវបង្ហោនខ្លួន ពេលដើរចូល ? ទង្វើនេះនិងសម្តីនេះត្រូវចិត្តយើងជាង ។"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ غَيَّرُوا وَ بَدَّلُوا مَا قِيلَ لَهُمْ، وَ لَمْ يَنْقَادُوا لِوَلاَيَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. ﴿رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ يَخْرُجُونَ عَنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ.

អល់ឡោះហ្ជ៉ាតាអាឡាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *យើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្តាជនទុច្ចរិត* ដែលផ្លាស់ប្តូរអ្វីដែលគេបាននិយាយប្រាប់ពួកគេ (ឲ្យថា) ពួកគេមិនជឿវីឡាយ៉ាស៊ុំរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៉ូ ﷺ អ្ហ្លីរ៉ា ﷺ និងកូនចៅល្អ បុគ្គលបរិសុទ្ធ ﷺ របស់ពួកគេ ﷺ ទេ *នូវទារុណកម្មពីលើមេឃព្រោះពួកគេបានបំពានបំពាន* ដោយចាកចេញពីព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មិនស្តាប់ព្រះឱវាទអង្គ ﷻ ទេ ។

قَالَ: وَ الرِّجْزُ الَّذِي أَصَابَهُمْ أَنَّهُ مَاتَ مِنْهُمْ بِالطَّاعُونِ فِي بَعْضِ يَوْمٍ مِائَةٌ وَ عِشْرُونَ أَلْفاً، وَ هُمْ مَنْ عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُمْ أَنَّهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ وَ لاَ يَتُوبُونَ، وَ لَمْ يَنْزِلْ هَذَا الرِّجْزُ عَلَى مَنْ عَلِمَ أَنَّهُ يَتُوبُ، أَوْ يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِهِ ذُرِّيَّةٌ طَيِّبَةٌ تَوَحَّدُ اللَّهَ، وَ تُؤْمِنُ بِمُحَمَّدٍ وَ تَعْرِفُ مُوَالاَةَ عَلِيٍّ وَصِيِّهِ وَ أَخِيهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 260)

ព្រះអង្គ ﷺ (អ៊ីម៉ាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ការ៉ាមានវចនៈថា៖ ﷺ) "ទារុណកម្មលើពួកគេនោះ គឺពួកគេបានស្លាប់ ១២០០០០ នាក់តែមួយប៉ែកនៃថ្ងៃប៉ុណ្ណោះដោយសារជម្ងឺអាសន្នរោគ ។ អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ ទ្រង់ញាណថាអ្នកខ្លះមិនជឿនិងមិនស្តារលាទោសទេ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគមកលើអ្នកណាដែលព្រះអង្គ ﷻ ទ្រង់ញាណថាអ្នកនោះបានស្តារលាទោសនោះទេ ឬមិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគនោះមកលើបណ្តាអ្នកណាដែលកូនចៅរបស់ខ្លួននឹងកើតមកនៅពេលអនាគតទេ ដែលជាមនុស្សល្អដែលនឹងទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៉ូ ﷺ ដែលនឹងទទួលស្គាល់វីឡាយ៉ាស៊ុំរបស់អ្ហ្លីរ៉ា ﷺ ព្រះឧត្តរាធិការ ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷺ និងជាប្អូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ ﷺ នោះ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 260) 7:160-162

***

2/59. مُحَمَّدِ بْنِ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدُ بْنُ مِهْرَانَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «نَزَلَ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) بِهَذِهِ الْآيَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) هَكَذَا: فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ، فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ رِجْزاً مِنَ السَّماءِ بِما كانُوا يَفْسُقُونَ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٩ الحديث: ٩٩/ ٤٨٨، الكافي – الجزء: ١ الصفحة: ٣٥٠ الحديث : ٥٨)**

⊛وَإِذِ ٱسۡتَسۡقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦ فَقُلۡنَا ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡحَجَرَۖ فَٱنفَجَرَتۡ مِنۡهُ ٱثۡنَتَا عَشۡرَةَ عَيۡنٗاۖ قَدۡ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٖ مَّشۡرَبَهُمۡۖ كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ مِن رِّزۡقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ٦٠

៦០. ហើយ[ចូរនឹកឃើញ]កាលមូសាបានបួងសួងសូមទឹកឲ្យប្រជាជាតិគេ យើងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "អ្នកចូរវាយផ្ទាំងសិលាដោយដំបងអ្នកទៅ ។" ដប់ពីរប្រភពទឹកបាញ់ចេញមកពីផ្ទាំងសិលានោះ ។ ប្រជាជាតិ[នៃកុលសម្ព័ន្ធ]នីមួយៗដឹងទីកន្លែងផឹករបស់ខ្លួន ។ [យើងមានព្រះតម្រាស់នឹងពួកគេថា៖] "ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ចុះ ។ ពួកអ្នកចូរកុំបង្ករិនាសនៅលើផែនដី ដោយបង្ករអន្តរាយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦០

1/60. ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذِ اسْتَسْقىٰ مُوسىٰ لِقَوْمِهِ﴾ قَالَ: وَ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ، طَلَبَ لَهُمُ السُّقْيَا، لَمَّا لَحِقَهُمُ الْعَطَشُ فِي التِّيهِ، وَ ضَجُّوا بِالْبُكَاءِ إِلَى مُوسَى، وَ قَالُوا: أَهْلَكَنَا الْعَطَشُ. فَقَالَ مُوسَى: اَللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ بِحَقِّ عَلِيٍّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ، وَ بِحَقِّ الْحَسَنِ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ بِحَقِّ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ وَ بِحَقِّ عِتْرَتِهِمْ وَ خُلَفَائِهِمْ سَادَةِ الْأَزْكِيَاءِ لَمَّا سَقَيْتَ عِبَادَكَ هَؤُلَاءِ.

៦០/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៦០] ហើយកាលមូសាបានបួងសួងសូមទឹកឲ្យប្រជាជាតិគេ* ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ! ចូរនឹកឃើញកាលមូសាបានបួងសួងសូមឲ្យមានទឹកសម្រាប់ប្រជាជាតិគេ ដោយស្វែងរកទឹកផឹកឲ្យពួកគេ ដោយសារតែពួកគេស្រេកទឹកនៅក្នុងរហោឋាន ។ ពួកគេបានតួ្ពញប្រាប់មូសាថា៖ "យើងកំពុងតែស្លាប់ដោយសារស្រេកទឹក ។" មូសាបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ﷻអើយ! ដោយនូវសិទ្ធិមូហ្ន៑ាម៉ាដ្ធ ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្ត្រា ដោយនូវសិទ្ធិអ្ហាលី ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះឧបរាជ ដោយនូវសិទ្ធិហ្ជាទ្ធីម៉ាស៊ុ ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់នារីថ្លៃថ្នូ ដោយនូវសិទ្ធិអាល់-ហ្ជាសាន់ ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់អភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិអាល់-ហ្ជ៊ូសៃន៑ ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ទុក្ករ:បុគ្គល និងដោយនូវសិទ្ធិព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ﷺ របស់អស់ព្រះអង្គ ﷺ បណ្ដាខ្ជ៑លិហ្ជ ﷺ របស់អស់ព្រះអង្គ ﷺ និងព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បុគ្គលបរិសុទ្ធទាំងឡាយ ﷺ សូមព្រះអង្គﷻប្រទានទឹកផឹងឲ្យពួកគេ បាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គﷻ ។"

فَأَوْحَى اَللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ: يَا مُوسَى ﴿اِضْرِبْ بِعَصَاكَ اَلْحَجَرَ﴾ . فَضَرَبَهُ بِهَا ﴿فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ﴾ كُلُّ قَبِيلَةٍ مِنْ بَنِي أَبٍ مِنْ أَوْلاَدِ يَعْقُوبَ ﴿مَشْرَبَهُمْ﴾ فَلاَ يُزَاحِمُ اْلآخَرِينَ فِي مَشْرَبِهِمْ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាបានបើកឲ្យព្រះអង្គ អ.ស.ម ដឹងថា៖ "មូសា អ.ស.ម អើយ ! *អ្នកចូរវាយផ្ទាំងសិលាដោយដំបងអ្នកទៅ ។* ព្រះអង្គ អ.ស.ម បានវាយវាដោយដំបង *ដប់ពីរប្រភពទឹកបាញ់ចេញមកពីផ្ទាំងសិលានោះ ។ ប្រជាជាតិនីមួយៗដឹង* កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដែលជាកូនចៅរបស់ឪពុកមួយដែលជាកូនម្នាក់របស់យ៉ាកុ៊ប អ.ស.ម *ទឹកនៃកន្លែងផឹករបស់ខ្លួន ។* មិនដណ្តើមកន្លែងគ្នាផឹកទឹកទេ ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿كُلُوا وَ اِشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اَللهِ﴾ اَلَّذِي آتَاكُمُوهُ ﴿وَ لاَ تَعْثَوْا فِي اَلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وَ لاَ تَسْعَوْا فِيهَا وَ أَنْتُمْ مُفْسِدُونَ عَاصُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 261)

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីចុះ* ដែលព្រះអង្គ ﷻ បានប្រទានឲ្យពួកអ្នក *ពួកអ្នកចូរកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីដោយបង្ករអន្តរាយ ។* ចូរកុំដើរនៅលើផែនដីដោយបង្កឲ្យមានការខូចបង់ ដោយល្មើសបង្គាប់ ។

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 261) 7:160-162

وَإِذْ قُلْتُمْ يَـٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ فَٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى هُوَ أَدْنَىٰ بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ ۚ ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

៦១. [ចូរនឹកឃើញ]កាលពួកអ្នកថា៖ "មូសាអើយ ! យើងមិនអាចអត់ទ្រាំនឹងអាហារតែមួយ[មុខ]បានទេ ។ សូមលោកជួយសូមម្ចាស់លោកឲ្យយើងផង ឲ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យយើងនូវអ្វីដែលផែនដីបណ្តុះចេញមក [ដូចជា៖] តិណទេស ត្រសក់ ខ្ទឹមស សណ្តែកសំប៉ែត ខ្ទឹមបារាំង ។" គេបានថា៖ "អស់លោកនឹងយករបស់អាក្រក់មកដូរនឹងរបស់ល្អឬ ? អស់លោកចូរចូលទៅក្នុងស្រុកនីមួយទៅ អស់លោកនឹងបានអ្វីដែលអស់លោកសូមនោះ ។" សេចក្ដីអាម៉ាស់បានបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ព្រមទាំងទុគ្គតភាព ។ ពួកគេបានមកលើខ្លួនឯងវិញនូវព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ស៊ី ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី បានសម្លាប់បណ្តាព្រះសាស្តាដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស បានប្រព្រឹត្តបំពានច្បាប់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦១

1/61. ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ﴾ وَ اُذْكُرُوا إِذْ قَالَ أَسْلاَفُكُمْ: لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ: اَلْمَنِّ وَ اَلسَّلْوَى، وَ لاَ بُدَّ لَنَا مِنْ خَلْطٍ مَعَهُ. ﴿فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ اَلْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا﴾. قَالَ مُوسَى ﴿أَ تَسْتَبْدِلُونَ اَلَّذِي هُوَ أَدْنىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ﴾ يُرِيدُ: أَ تَسْتَدْعُونَ اَلْأَدْنَى لِيَكُونَ لَكُمْ بَدَلاً مِنَ اَلْأَفْضَلِ؟ ثُمَّ قَالَ: ﴿اِهْبِطُوا مِصْراً﴾ [مِنَ اَلْأَمْصَارِ] مِنْ هَذَا اَلتِّيهِ ﴿فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ﴾ فِي اَلْمِصْرِ.

៦១/១. បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៦១] កាលពួកអ្នកថា៖ "មូសាអើយ ! យើង*

មិនអាចអត់ទ្រាំនឹងអាហារតែមួយ[មុខ]បានទេ ។ ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញកាលដូនតាពួកអ្នកបានថា៖ "យើងមិនអាចទ្រំនឹងអាហារតែមួយមុខបានដាច់ខាត គឺ អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់វ៉ា យើងចៀសមិនផុតពីលាយផ្សំអ្វីផ្សេងជាមួយអាហារនេះទេ ។ *សូមលោកជួយសូមម្ចាស់លោកឲ្យយើងផង ឲ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យយើងនូវអ្វីដែលផែនដីបណ្តុះចេញមក [ដូចជា៖] តិណាទេស ត្រសក់ ខ្ទឹមស សណ្តែកសំបែ័ត ខ្ទឹមបារ៉ាង ។* មូសាﷺបានថា៖ *"អស់លោកនឹងដូវរបស់ល្អបំផុតជាមួយរបស់អប្រិយជាងនោះឬ ?"* មូសាﷺមានវចន:ថា៖ *"អស់លោកនឹងយករបស់អាក្រក់មកដូវនឹងរបស់ល្អឬ ?"* ព្រះអង្គﷺចង់និយាយថា "អស់លោកអ្វីដែលអន់ជាជំនួសអ្វីដែលល្អប្រសើរសម្រាប់អស់លោក ?" បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *អស់លោកចូរចូលទៅក្នុងស្រុកនីមួយទៅ* ក្នុងចំណោមស្រុកឯទៀតដែលនៅឆ្ងាយពីទីរហោឋានេះ *អស់លោកនឹងបានអ្វីដែលអស់លោកសូមនោះ* នៅក្នុងស្រុក ។

ثُمَّ قَالَ اَللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ اَلذِّلَّةُ﴾ اَلْجِزْيَةُ أُخْزُوا بِهَا عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عِنْدَ مُؤْمِنِي عِبَادِهِ، ﴿وَ اَلْمَسْكَنَةُ﴾ هِيَ اَلْفَقْرُ وَ اَلذِّلَّةُ ﴿وَ بَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اَللّٰهِ﴾ اِحْتَمَلُوا اَلْغَضَبَ وَ اَللَّعْنَةَ مِنَ اَللّٰهِ ﴿ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ بِذَلِكَ اَلَّذِي لَحِقَهُمْ مِنَ اَلذِّلَّةِ وَ اَلْمَسْكَنَةِ وَ اِحْتَمَلُوهُ مِنْ غَضَبِ اَللّٰهِ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا ﴿يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اَللّٰهِ﴾ قَبْلَ أَنْ تُضْرَبَ عَلَيْهِمْ هَذِهِ اَلذِّلَّةُ وَ اَلْمَسْكَنَةُ

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ៌ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *សេចក្ដីអាម៉ាស់បានបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ* អ្វីដែលពួកគេត្រូវបង់ឲ្យទៅម្ចាស់ﷻ ពួកគេត្រូវបង់ឲ្យទៅបណ្ដាបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គﷻដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ *ទុគ្គតភាព* នេះគឺសេចក្ដីក្រីក្រនិងសេចក្ដីអាម៉ាស់ ។ *ពួកគេបានមកលើខ្លួនឯងវិញនូវព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៌* ព្រះកំហឹងនិងព្រះបណ្ដាសាមកពីអល់ឡោះហ្ន៌ﷻធ្លាក់មកលើខ្លួនពួកគេ ។ *នេះព្រោះតែ* មូលហេតុដែលពួកគេរងសេចក្ដីអាម៉ាស់ រងសេចក្ដីក្រីក្រ និងរងព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៌ﷻនោះព្រោះតែ *ពួកគេបានបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៌* មុនពួកគេត្រូវរងសេចក្ដីអាម៉ាស់និងសេចក្ដីក្រីក្រនេះ

﴿وَ يَقْتُلُونَ اَلنَّبِيِّينَ بِغَيْرِ اَلْحَقِّ﴾ وَ كَانُوا يَقْتُلُونَهُمْ بِغَيْرِ حَقٍّ بِلاَ جُرْمٍ كَانَ مِنْهُمْ إِلَيْهِمْ وَ لاَ إِلَى غَيْرِهِمْ ﴿ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ ذَلِكَ اَلْخِذْلاَنُ اَلَّذِي اِسْتَوْلَى عَلَيْهِمْ - حَتَّى فَعَلُوا اَلْآثَامَ - اَلَّتِي مِنْ أَجْلِهَا ﴿ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ اَلذِّلَّةُ وَ اَلْمَسْكَنَةُ، وَ بَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اَللّٰهِ﴾ [بِمَا عَصَوْا] ﴿وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ [أَيْ] يَتَجَاوَزُونَ أَمْرَ اَللّٰهِ إِلَى أَمْرِ إِبْلِيسَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 263)

បានសម្លាប់បណ្ដាព្រះសាស្ដាដោយគ្មានសិទ្ធិ ពួកគេសម្លាប់ពួកគេﷺទោះបីពួកគេﷺមិនបានប្រព្រឹត្តខុសលើពួកគេ ឬលើអ្នកណាមួយទេក៏ដោយ ។ *នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស* នេះដោយសារតែពួកគេបារម្ភអំពីការបោះបង់ចោលបានជាពួកគេប្រព្រឹត្តបាបទាំងនោះ បណ្ដាលឲ្យរងសេចក្ដីអាម៉ាស់ សេចក្ដីក្រីក្រនិងព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៌ﷻ ដោយសារតែពួកគេប្រព្រឹត្តល្មើស *បានប្រព្រឹត្តបំពានច្បាប់* មានន័យថាពួកគេប្រព្រឹត្តកន្លងព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៌ﷻ ក្រោមការណែនាំរបស់អ៊ីប្លីស﷿ ។

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 263)

***

2/61. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ، يُونُسُ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كانُوا يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِما عَصَوْا وَ كانُوا يَعْتَدُونَ﴾. قَالَ: وَ اللَّهِ، مَا قَتَلُوهُمْ بِأَيْدِيهِمْ، وَ لَا ضَرَبُوهُمْ بِأَسْيَافِهِمْ، وَ لَكِنَّهُمْ سَمِعُوا أَحَادِيثَهُمْ فَأَذَاعُوهَا، فَأُخِذُوا عَلَيْهَا، فَقُتِلُوا، فَصَارَ قَتْلًا وَ اعْتِدَاءً وَ مَعْصِيَةً». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٩ الحديث: ٩٩/ ٤٩٤، الكافي – الجزء: ٢ الصفحة: ٢٧٥ الحديث : ٦)**

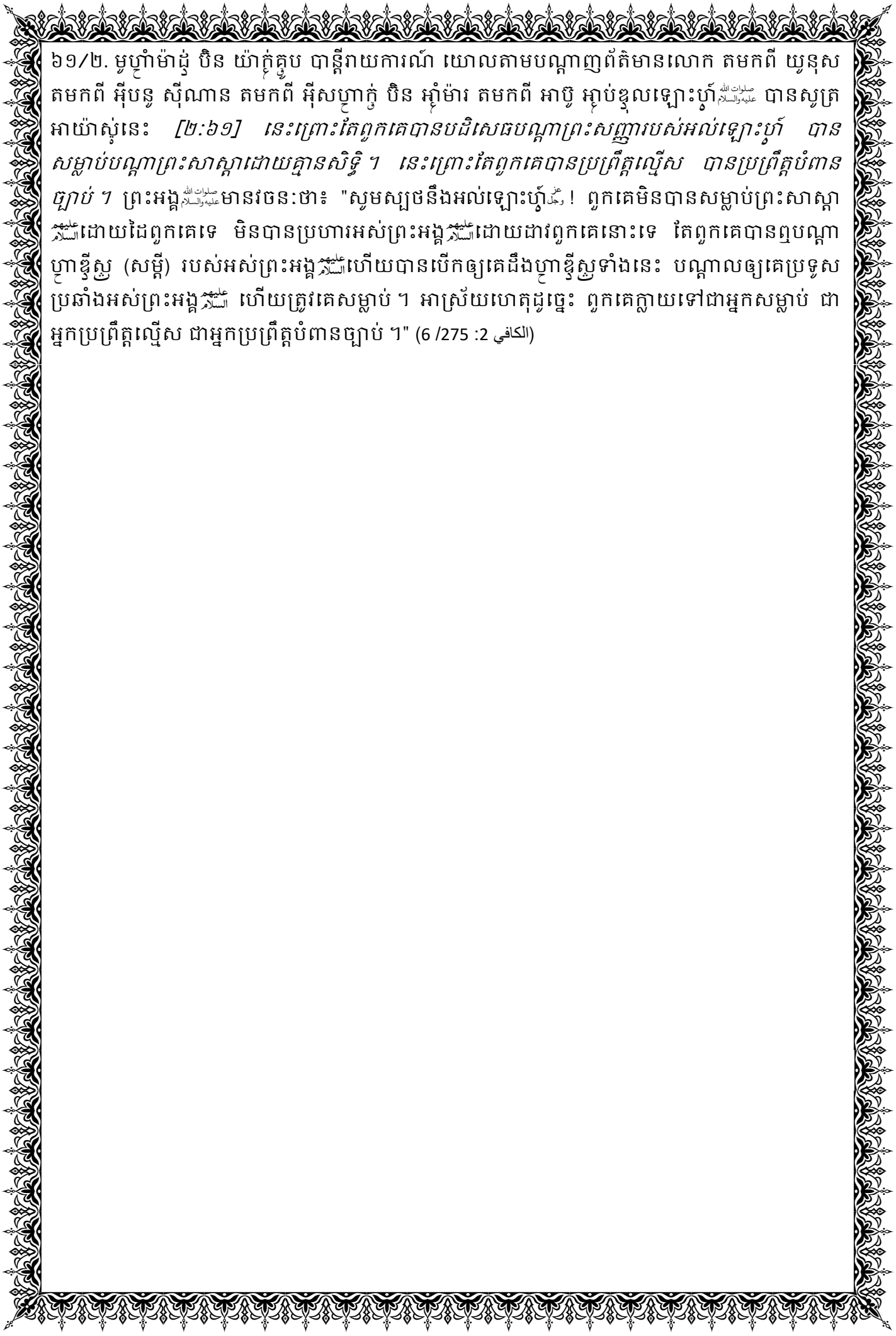

៦១/២. ម្ហ៊ូ៉ាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ាប ១ បានរ៉ាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី យូនុស តមកពី អ៊ីបនូ ស៊ីណាន តមកពី អ៊ីសហ្ហាក ប៊ិន អ៊ុ៉ាម៉ារ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុ៉ាប់ឌុលឡោះហ្ហ៑ صلوات الله عليه والسلام បានសួត្រ អាយ៉ាស៊ុ០នេះ *[២:៦១] នេះព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ហ៑ បានសម្លាប់បណ្តាព្រះសាស្តាដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស បានប្រព្រឹត្តបំពានច្បាប់ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ហ៑ عز وجل ! ពួកគេមិនបានសម្លាប់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ដោយដៃពួកគេទេ មិនបានប្រហារអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ដោយដាវពួកគេនោះទេ តែពួកគេបានឮបណ្តាហ្ការ៉ីស្ស (សម្ពី) របស់អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយបានបើកឲ្យគេដឹងហ្ការ៉ីស្សទាំងនេះ បណ្តាលឲ្យគេប្រទូសប្រឆាំងអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយត្រូវគេសម្លាប់ ។ អាស្រ័យហេតុដូច្នេះ ពួកគេក្លាយទៅជាអ្នកសម្លាប់ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើស ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំពានច្បាប់ ។" (الكافي 2: 275/ 6)

ពាក្យរាយ

-ខ្ញុំ ﷺ ជាបាវម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ឈ្មោះខ្ញុំ ﷺ គឺអ៊ីសរ៉អ៊ីល ﷺ -> [២:៤៧]..... ១២០
-អ៊ីបនូ អ៊ុប់បាស់ សច្ចាទទួលស្គាល់ អាប៊ូ បាការ -> [២:១៧-២០] ៤៤
-អ្ហមដ ធ្វើសាក្សីឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ុ ﷺ និងអ៊ីសា ﷺ -> [២:១] ១២
-អត្ថន័យរបស់ អ៊ីសរ៉អ៊ីល [២:៤០, ២៦:១០-២២] ។..... ១០៩
-អត្ថន័យរបស់ អាលិហ្ម ឡ្យ៉ាំ មីម -> [២:១]..... ៦
-មេឃទាំង ៧ ជាន់ -> [២:២៩] ៧១
-លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យគឺ វីឡ្យ៉ាយ៉ាស្ស៊ុ -> ២:៥៣ ។..... ១៣២
-មូលហេតុរបស់ តាវ៉ាហ្ស ៧ ជុំ -> [២:៣០-៣៣] ៧៥
-ប្រជានិករនានារបស់ឋានលោកនេះ -> [២:៣០-៣៣] ៧៨
-ប្រវត្តិរបស់អ៊ីប្លីស ﷺ -> [២:៣៤]..... ៨៥
-ព្រះគម្ពីរ គឺអ៊ីសា ﷺ-> [២:២]..... ១៤
-សំលៀកបំពាក់ពួកយ៉ាហ្ស៊ូ ឌ្ស៊ីធ្វើសាក្សីឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ុ ﷺ និងអ៊ីសា ﷺ -> [២:១]..... ១២
-អាល់-ម៉ាន [២:៥៧]..... ១៤១
-អាល់-អ៊ុច្ច៉ាស្ស៊ុ ផ្លែលម៉ើមកពីឋានសួគ៌ ជាថ្នាំបន្សាបថ្នាំបំពុល [២:៥៧] ១៤១
-អាយ៉ាស្ស៊ុការពារខ្លួន គ្រួសារ និងទ្រព្យ -> [០/១]..... ៣
-អាយ៉ាស្ស៊ុត្រូវកាត់ចោល [២:៥៩] ១៤៥
-អាយ៉ាស្ស៊ុត្រូវកាត់ចោល -> [២:២៣]..... ៥៦